

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคนิยม
เชิงสังคมเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

รณชิต อภัยวาทีน

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

พฤษภาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

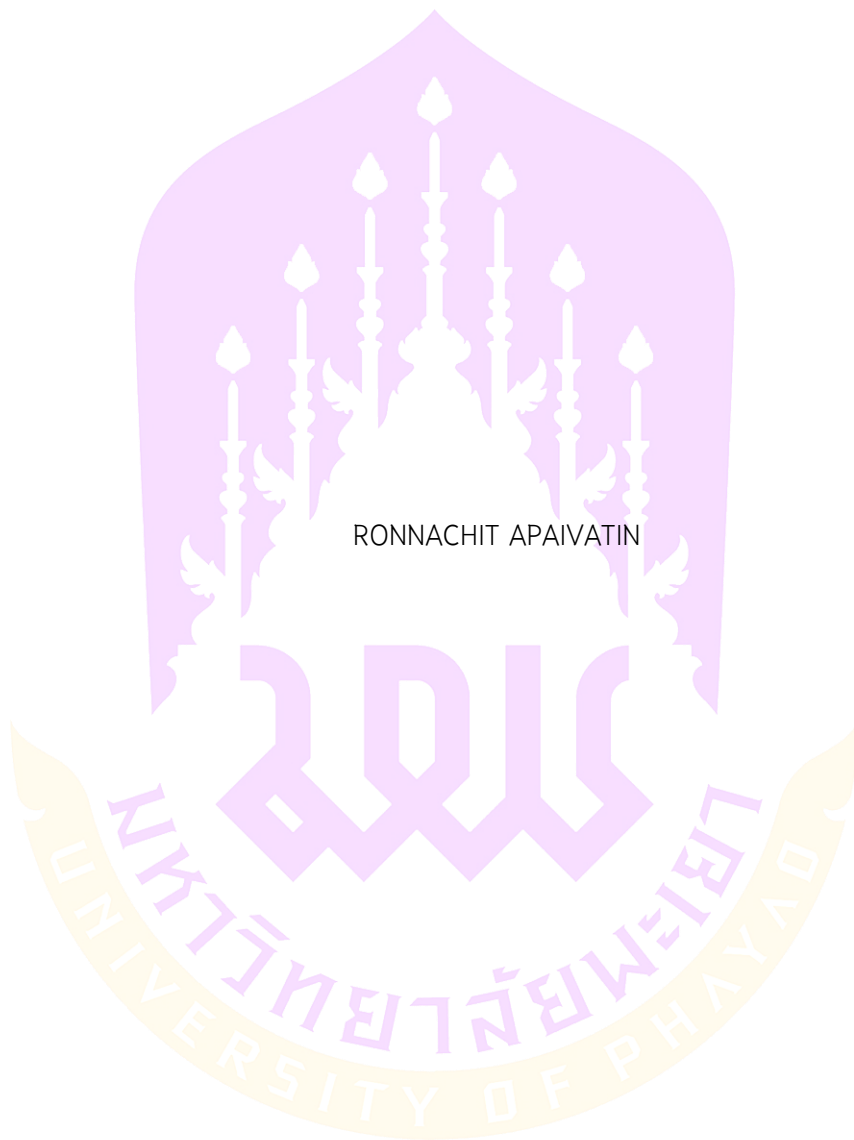
การพัฒนาแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีวรรณกรรม
เชิงสังคมเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกรีนของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

รณชิต อภัยวาทีน

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
พฤษภาคม 2567
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE DEVELOPMENT OF ENGLISH INSTRUCTIONAL MODEL BASED ON SOCIAL
CONSTRUCTIVISM THEORY TO ENHANCE COMMUNICATIVE SKILLS
AND SOFT SKILLS OF GRADE 12 STUDENTS

A Dissertation Submitted to University of Phayao
in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Doctor of Education Program Degree in Curriculum and Instruction
May 2024

Copyright 2024 by University of Phayao

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีวรรณกรรม
เชิงสังคมเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกรีนของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ของ รณชิต อภัยวาทีน

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศานิตย์ ศรีคุณ)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกศราพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิไลภรณ์ วิชญาวัฒน์)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลำไย สีสยามดัย)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ดร. วสันต์ สรรพสุข)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. รัชิต สุทธิพงษ์)

เรื่อง:	การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีวรรณกรรม เชิงสังคมเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
ผู้วิจัย:	รณชิต อภัยวาทีน, วิทยานิพนธ์: กศ.ด.(หลักสูตรและการสอน), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2567
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกศราพรณ พันธ์ศรีเกตุ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.วิไลภรณ์ วิษณุวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลำไย สีหามาศย์
คำสำคัญ:	แบบแผนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ, ทฤษฎีวรรณกรรมเชิงสังคม, ทักษะการสื่อสาร, ซอฟต์แวร์สเกล

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีวรรณกรรมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 2) ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีวรรณกรรมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีวรรณกรรมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิจัยโดยใช้การวิจัยและพัฒนา แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น และระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 แผนการเรียนศิลป์ภาษา โรงเรียนโกวิทจรัสเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 35 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น คือ 1) คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และ 2) แผนการจัดการเรียนการสอน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 1) แบบทดสอบ 2) แบบประเมินทักษะซอฟต์แวร์สเกลด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน สถิติทดสอบที (t-test one sample) และค่าความก้าวหน้าสัมพัทธ์ ผลการวิจัย พบว่า 1. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน 3) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ ขั้นที่ 1 ตรวจสอบความรู้เดิม (Checking Prior Knowledge: C₁) ขั้นที่ 2 ผสานความรู้ใหม่ (Connecting with New Knowledge: C₂) ขั้นที่ 3 ร่วมกันแก้ปัญหา (Collaborative Problem-Solving: C₃) ขั้นที่ 4 ร่วมกันนำเสนอและอภิปราย (Collaborative Presentation and Discussion: C₄) ขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้อย่างเข้าใจ (Comprehensive Application: C₅) 4) การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน และ 5) ปัจจัยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2. ผลการประเมินประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ เท่ากับ 81.08/80.38 และผลการวิเคราะห์ประสิทธิผล มีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.65 และ 3. นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนทักษะการสื่อสารสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าสัมพัทธ์ของซอฟต์แวร์สเกล ด้านทักษะการสื่อสาร เท่ากับ 51.85 พัฒนาการอยู่ในระดับสูง ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น เท่ากับ 54.64 พัฒนาการอยู่ในระดับสูง และด้านการแก้ปัญหา เท่ากับ 37.15 พัฒนาการอยู่ในระดับปานกลาง และมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด

Title: THE DEVELOPMENT OF ENGLISH INSTRUCTIONAL MODEL BASED ON SOCIAL CONSTRUCTIVISM THEORY TO ENHANCE COMMUNICATIVE SKILLS AND SOFT SKILLS OF GRADE 12 STUDENTS

Author: Ronnachit Apaivatin, Dissertation: Ed.D.(Curriculum and Instruction), University of Phayao, 2024

Advisor: Assistant Professor Dr. Ketsaraphan Punsrigate Co–advisor Assistant Professor Dr.Wilaiphorn Witchayawat Assistant Professor Dr.Lumyai Seehamat

Keywords: English Instructional Model, Social Constructivism, Communicative Skills Soft Skills

ABSTRACT

This research objectives were 1) to develop the English instructional model based on Social Constructivism to enhance communicative skills and soft skills of Grade 12 students, 2) to try out the English instructional model based on Social Constructivism to enhance communicative skills and soft skills of Grade 12 students and 3) to study the results of using the English instructional model based on Social Constructivism to enhance communicative skills and soft skills of Grade 12 students. This research and development consisted of three phases. They were Phase 1: developing of the instructional model draft phototype, Phase 2: trying out the instructional model draft phototype and Phase 3: studying the results of using the developed instructional model. The samples were Grade 12 students of Kowittamrong Chiang Mai School studying in language arts program in academic year 2023. These 35 students were selected by using purposive sampling. The research instruments were 1) the manual of using the developed instructional model and 2) the lesson plans. The data correction instruments were 1) test, 2) soft skills assessment form in communicative skills, collaborative skills, and problem-solving skills, and 3) Attitude towards the developed instructional model questionnaire. The data were analyzed by using Mean, Standard Deviation, Coefficient of Variation, t-test one sample and Relative Gain Scores. The research results revealed that 1. the developed instructional model had the highest quality, consisting of five elements: 1) the instructional model's principle, 2) the instructional model's objective, 3) the learning activity composing of Step 1 Checking Prior Knowledge: C₁, Step 2 Connecting with New Knowledge: C₂, Step 3 Collaborative Problem-Solving: C₃, Step 4 Collaborative Presentation and Discussion: C₄, and Step 5 Comprehensive Application: C₅, 4) the instructional model's evaluation, and 5) the supporting factors in the learning activity 2. The developed instructional model had the empirical approach using E₁/E₂ with 81.08/80.38 and effectiveness index with 0.65. and 3. The students, taught by this developed instructional model, had higher score than before teaching with it significantly at 0.05. Moreover, these students had the relative gain scores in soft skills which were communicative skills at 51.85 being in high progress level, collaborative skills at 54.64 being in high progress level, and problem-solving skills at 37.15 being in moderate progress level. Also, the students' attitude towards this instructional model was at the highest level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้เพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผศ.ดร.เกศราพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผศ.ดร.วิไลภรณ์ วิชญาวัฒน์ และ ผศ.ดร.ลำไย สีหามาตย์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำและคอยดูแลช่วยเหลือในทุกขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.ศานิตย์ ศรีคุณ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.อมรรัตน์ วัฒนาวรร ผู้ทรงคุณวุฒิ วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ผศ.สุนทรี คนเที่ยง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ได้ให้ข้อชี้แนะให้คำปรึกษาในการพัฒนาวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณ ดร.นิตยา กรโกวิท ผู้อำนวยการโรงเรียนโกวิท อารงเชียงใหม่ ที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณ อ.อาทิตย์ ชาวคำ อ.กวิน เหลืองโสภณพันธ์ อ.สุกฤษฎี พงศวัฒน์ภาคิน ผู้ช่วยนักวิจัย ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยซาบซึ้งและขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.นพิต อัศภาภรณ์ ผศ.ดร.กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์ อ.ดร.นพรัตน์ รัตนวงศ์ ดร.สุจินดา คำเงิน และ ดร.ฐิติพงศ์ เหลืองสุวรรณ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้คำแนะนำ ชี้แนะและปรับแก้ข้อบกพร่องต่าง ๆ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นปริญญา เอก สาขาหลักสูตรและการสอน รหัส 61 มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อนร่วมรุ่นปริญญาโท สาขา การบริหารการศึกษา รหัส 65 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเพื่อนครูโรงเรียนโกวิทอารงเชียงใหม่ ที่คอยให้กำลังใจ หนุนใจและสนับสนุนการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนโกวิทอารงเชียงใหม่ ทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บ รวบรวมข้อมูล สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ คุณสุรัชย์ อภัยวาทีน ปิตา คุณประภา อภัยวาทีน มารดา และญาติพี่น้องทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจในการพากเพียรจนทำให้การดำเนินการวิจัยสำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดา มารดา ผู้ให้กำเนิดและอบรมเลี้ยงดู และบูรพาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้แก่ผู้วิจัยเสมอมา

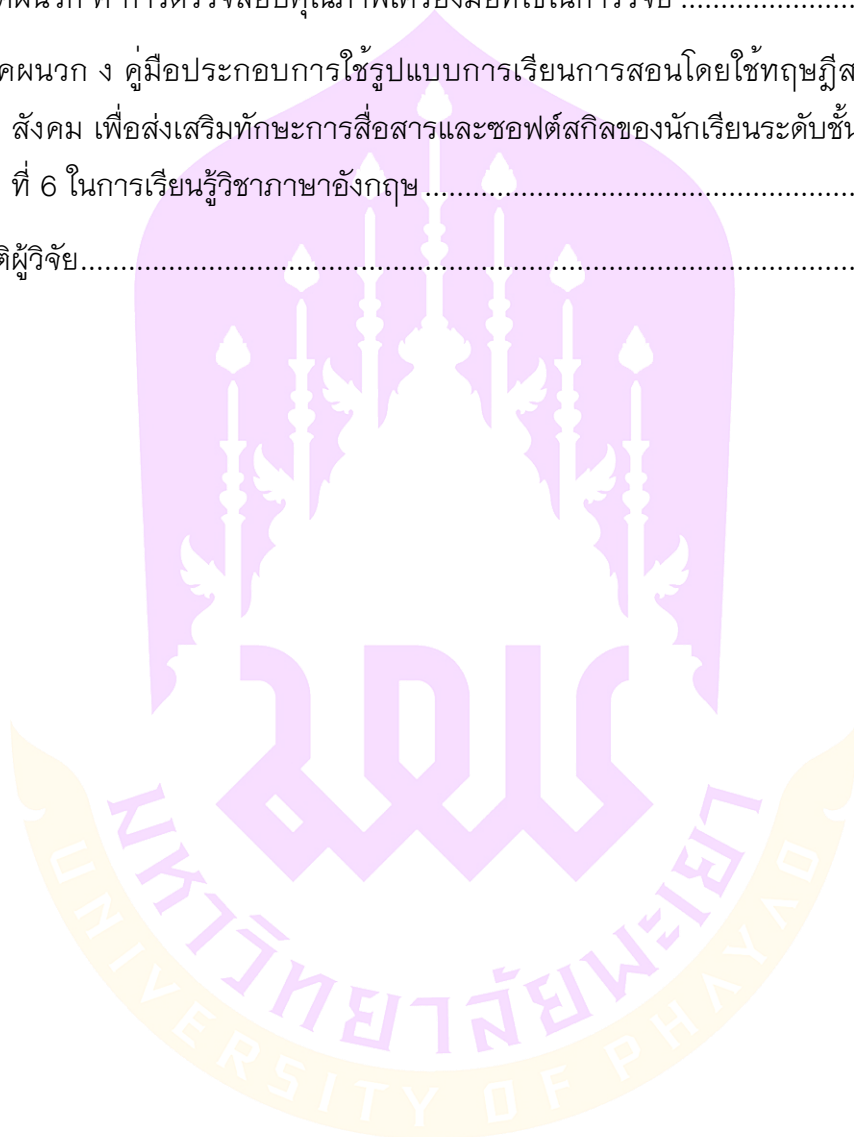
รณชิต อภัยวาทีน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ท
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	10
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
สมมติฐานของการวิจัย.....	11
ขอบเขตของการวิจัย	11
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	16
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย.....	19
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน	21
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสรรคนิยมเชิงสังคม	35
การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT).....	104
คุณภาพผู้เรียนตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป.....	123
แนวคิดเกี่ยวกับซอฟต์แวร์สกิล (Soft Skills)	133
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	157

กรอบแนวคิดการวิจัย.....	169
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	171
ขั้นตอนการวิจัยระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎี สรรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีลของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6	175
ขั้นตอนการวิจัยระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎี สรรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีลของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6	195
ขั้นตอนการวิจัยระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ ทฤษฎีสรรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีลของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.....	198
บทที่ 4 ผลการวิจัย	204
ผลการวิจัยระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎี สรรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีลของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.....	205
ผลการวิจัยระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎี สรรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีลของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6	240
ผลการวิจัยระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ ทฤษฎีสรรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีล ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.....	251
บทที่ 5 บทสรุป	273
สรุปผลการวิจัย	274
อภิปรายผลการวิจัย	275
ข้อเสนอแนะ	287
บรรณานุกรม	288

ภาคผนวก	309
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจรูปแบบการเรียนการสอนและเครื่องมือวิจัย.....	310
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	311
ภาคผนวก ค การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	336
ภาคผนวก ง คู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิง สังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 6 ในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ	384
ประวัติผู้วิจัย.....	450

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงเป้าหมายการพัฒนาในระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	5
ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน	32
ตาราง 3 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมกัน	44
ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบการวัดและประเมินผลแบบเดิมกับแบบทางเลือก	123
ตาราง 5 แสดงระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	124
ตาราง 6 แสดงกลุ่มระดับและระดับความสามารถตามกรอบอ้างอิง CEFR	126
ตาราง 7 แสดงคำอธิบายระดับความสามารถในการใช้ภาษาตามกรอบอ้างอิง CEFR	127
ตาราง 8 แสดงคำอธิบายทักษะการฟังตามกรอบอ้างอิง CEFR ระดับ B1	128
ตาราง 9 แสดงคำอธิบายทักษะการอ่านตามกรอบอ้างอิง CEFR ระดับ B1	129
ตาราง 10 แสดงคำอธิบายทักษะการพูดปฏิสัมพันธ์ตามกรอบอ้างอิง CEFR ระดับ B1	130
ตาราง 11 แสดงคำอธิบายทักษะการพูดสื่อสารตามกรอบอ้างอิง CEFR ระดับ B1	131
ตาราง 12 แสดงคำอธิบายทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์ตามกรอบอ้างอิง CEFR ระดับ B1	131
ตาราง 13 แสดงคำอธิบายกลยุทธ์การใช้ภาษาตามกรอบอ้างอิง CEFR ระดับ B1	132
ตาราง 14 แสดงคำอธิบายคุณภาพภาษาตามกรอบอ้างอิง CEFR ระดับ B1	132
ตาราง 15 แสดงการสังเคราะห์ซอฟต์แวร์สเกลที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงาน	142
ตาราง 16 แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญสำหรับการพัฒนาหลักการของรูปแบบการ เรียนการสอน	146
ตาราง 17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสาระสำคัญสำหรับการพัฒนาหลักการของรูปแบบการ เรียนการสอนและหลักการของรูปแบบการเรียนการสอน	149
ตาราง 18 แสดงองค์ประกอบและสาระสำคัญขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน	150

ตาราง 19 แสดงผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความเหมาะสม ความสอดคล้องและการใช้ภาษาของแบบสอบถามฯ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน.....	179
ตาราง 20 แสดงผลการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามฯ จากการทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน.....	180
ตาราง 21 แสดงผลการสังเคราะห์ซอฟต์แวร์สก็ล (Soft Skills) ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงาน	207
ตาราง 22 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามฯ	212
ตาราง 23 แสดงผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้เรียน	213
ตาราง 24 แสดงผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นของผู้เรียน	214
ตาราง 25 แสดงผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียน.....	215
ตาราง 26 แสดงผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน.....	216
ตาราง 27 แสดงผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะภาวะผู้นำของผู้เรียน	217
ตาราง 28 แสดงผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้เรียน.....	218
ตาราง 29 แสดงผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สก็ลของผู้เรียน.....	219
ตาราง 30 แสดงสรุปกระบวนการจัดการเรียนรู้ บทบาทผู้สอน และบทบาทผู้เรียนของรูปแบบการเรียนการสอนฯ ด้วยกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5Cs Model	227
ตาราง 31 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพของร่างรูปแบบการเรียนการสอน.....	231
ตาราง 32 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพคู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอน.....	236

ตาราง 33 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น	239
ตาราง 34 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนฯ กับกลุ่มตัวอย่าง	241
ตาราง 35 แสดงค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index) ของรูปแบบการเรียนการสอน ฯ.....	241
ตาราง 36 แสดงสรุปผลการพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น	245
ตาราง 37 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนของทักษะการสื่อสารของนักเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น	252
ตาราง 38 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของทักษะการสื่อสารของผู้เรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น	254
ตาราง 39 แสดงผลการประเมินระดับซอฟต์แวร์ด้านทักษะการสื่อสารของผู้เรียนจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น	255
ตาราง 40 แสดงผลการประเมินระดับซอฟต์แวร์ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นของผู้เรียนหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น.....	256
ตาราง 41 แสดงผลการประเมินระดับซอฟต์แวร์ด้านทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียนหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น	257
ตาราง 42 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น.....	258

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 ความสัมพันธ์ของแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นและซอฟต์แวร์ที่ส่งเสริม	156
ภาพ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	170
ภาพ 3 แผนภาพแสดงกระบวนการวิจัยและพัฒนาระยะที่ 1.....	172
ภาพ 4 แผนภาพแสดงกระบวนการวิจัยและพัฒนาระยะที่ 2	173
ภาพ 5 แผนภาพแสดงกระบวนการวิจัยและพัฒนาระยะที่ 3	174
ภาพ 6 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีวรรณกรรมเชิงสังคมเพื่อส่งเสริม ทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์ (Soft Skills) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 : 5 Cs Model	272

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์โลกปัจจุบันที่คาดเดาเหตุการณ์ได้ยาก เป็นยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงที่คาดการณ์ไม่ได้ มีความพลิกผันอย่างรวดเร็ว เป็นการเปลี่ยนแปลงในวิถีใหม่ (Disruptive Change) เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสิ้นเชิง ทำให้สิ่งเดิม ๆ ที่มีอยู่บางอย่างต้องสูญหายไป ประกอบด้วยความเร็ว ความวิตกกังวล รวมทั้งการที่ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว และสะดวกสบายมากขึ้น อันเป็นผลมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลต่อการพลิกผันทางการศึกษา (Disruption Education) ผู้ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมากกว่าย่อมเป็นผู้ที่ได้เปรียบ อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางข้อมูลที่มีอยู่มากมาย มาหาศาล ผู้รับสารจำเป็นต้องรู้วิธีการเข้าถึง เลือกรับและนำข้อมูลข่าวสารไปประยุกต์ใช้อย่างเท่าทัน การสื่อสารถือเป็นเรื่องพื้นฐานสำคัญสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในฐานะพลเมืองดิจิทัล ดังนั้น “ทักษะการสื่อสาร” จึงเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับผู้เรียนในยุคนี้ เป็นทักษะสำคัญที่สัมพันธ์กับทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทั้งนี้ ทักษะการสื่อสารยังถือได้ว่าเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ซอฟต์แวร์ (Soft Skills) อื่น ๆ และเป็นทักษะที่จำเป็นที่จะต้องกระตุ้นให้เกิดกับผู้เรียน (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2561)

ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ได้ระบุถึงความสำคัญของทักษะการสื่อสารว่าเป็นทักษะที่จำเป็นและสถานศึกษาต้องจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการสื่อสาร มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ สามารถรับสารอย่างมีสติและถ้อยแถลง เพื่อให้เกิดความเข้าใจ รับสารด้วยความตั้งใจใส่ใจ โดยใช้ประสาทสัมผัสทุกส่วนในการรับสารที่ถูกถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของผู้ส่งสารจากสื่อต่าง ๆ ตลอดจนสามารถรับข้อมูล สารสนเทศและองค์ความรู้ จากสารและประสบการณ์ที่ถูกถ่ายทอดมา ทั้งนี้ การรับสารควรเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รับและส่งสารด้วยความเคารพ ความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง การสื่อสารที่มีความเคารพความคิดเห็นและวัฒนธรรม การใช้สื่อต่าง ๆ ที่หลากหลาย ทั้งสื่อบุคคล สื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อระคนที่มีการถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะที่สื่อสารออกมาใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล สารสนเทศ องค์ความรู้และประสบการณ์ รวมถึงการเจรจาต่อรอง เพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ในการรับและส่งสารนั้น ๆ จะมีการเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลสารสนเทศด้วยหลักเหตุผล การเข้าอกเข้าใจผู้อื่นและเข้าใจบริบทสังคมที่มีวัฒนธรรม

ที่แตกต่างกันทั้งในระดับชุมชน ชาติและสากล และที่สำคัญต้องมีการผลิตสื่อและกลวิธีการสื่อสารให้บรรลุเป้าหมายและคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นการสร้างสื่อต่าง ๆ โดยพิจารณาสื่อและกลวิธีการสื่อสารใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับบุคคล ชุมชน และกาลเทศะที่เกิดขึ้นประโยชน์ต่อตนเอง ตลอดจนสร้างสรรค์สังคมที่มีการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้ การออกแบบการผลิตสื่อและกลวิธีจะต้องให้ผู้ส่งสารสามารถสื่อสารได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีความรับผิดชอบต่อสารที่สื่อออกมาต่อบุคคลที่สื่อสารไปถึงและต่อผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันทั้งในระดับชุมชน ชาติ และสากล จากความสำคัญข้างต้นทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสื่อสารเป็นหนึ่งในเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในประเด็นการพัฒนาภาคผลิตและบริการ การยกระดับการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าและการสร้างผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนาประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2561) (

“ภาษาอังกฤษ” เป็นภาษาสากลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน เป็น “ภาษาโลก” (Global or World Language) (David, 2003) “ภาษากลางสำหรับการสื่อสาร” (English as a Lingua Franca) (Berns, 2008) “ภาษานานาชาติ” (International Language) (Sharifian, 2009) “ภาษาที่ใช้ในการทำงาน” (Working Language) (Andy, 2008) และเป็นหนึ่งในภาษาหลักที่ถูกนำมาใช้ในกิจกรรมระหว่างประเทศทั่วโลก ตอบสนองความต้องการของผู้คนที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลกที่ใช้ภาษาแตกต่างกัน ปัจจัยที่ทำให้ภาษาอังกฤษได้รับความนิยมและแพร่กระจายไปทั่วโลก ได้แก่ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความก้าวหน้าทางการศึกษา การจ้างงานและหางานทำ งานธุรกิจการค้า การใช้อินเทอร์เน็ต การเดินทาง และการท่องเที่ยว หนังสือพิมพ์และสื่อมวลชน และวงการบันเทิง (Rao, 2019) ดังนั้นทุกประเทศทั่วโลกจึงให้ความสำคัญด้านการพัฒนาทักษะการสื่อสาร (Communicative Skills) ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือในฐานะภาษาต่างประเทศ (English as a Second or Foreign Language) เพื่อให้พลเมืองของตนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้จริง

ในทำนองเดียวกัน ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมทักษะการสื่อสารซึ่งเป็นหนึ่งในสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ปรับปรุง 2560) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนต้องมีสมรรถนะด้านการสื่อสารผ่านการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งนี้ ภาษาอังกฤษเป็นสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนในระดับการศึกษา

ขั้นพื้นฐานสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก ตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก สร้างปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ทั้งยังช่วยพัฒนาให้เข้าใจตนเองและผู้อื่น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างด้านความคิด เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ตลอดจนมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต ดังนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมีระดับความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของตนให้อยู่ในระดับที่สามารถสื่อสารและใช้ภาษาอังกฤษได้ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล (The Common European Framework of Reference for Languages: CEFR) เพื่อนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยและบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำอว. หิรัญบุรณะ, 2544; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

อย่างไรก็ตาม จากรายงานลำดับดัชนีประสิทธิภาพทางภาษาอังกฤษ (English Proficiency Index) ของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก พบว่า อันดับดัชนีของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่มีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ (ข่าวสด, 2561, สื่อออนไลน์; (World Atlas, 2017, Online; Bangkok Post, 2018b; EF Education First, 2019, Online; Thai PBS World, 2019, Online; EF Education First, 2020, Online) ดังนี้ ปี พ.ศ. 2559 อันดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของประชากรไทยโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 56 จาก 72 ประเทศทั่วโลก มีคะแนนเฉลี่ย 47.21 จาก 100 คะแนน และมีความสามารถต่ำมาก (Very Low Proficiency) เป็นอันดับที่ 6 จาก 8 ประเทศอาเซียน ปี พ.ศ. 2560 อันดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของประชากรโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 53 จาก 80 ประเทศทั่วโลก มีคะแนนเฉลี่ย 49.70 และมีความสามารถต่ำ (Low) เป็นอันดับที่ 6 ในกลุ่มประเทศอาเซียน ปี 2561 อันดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของประชากรไทยโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 64 จาก 88 ประเทศทั่วโลก มีคะแนนเฉลี่ย 48.54 มีความสามารถต่ำและอยู่ในอันดับที่ 15 จาก 20 ประเทศในทวีปเอเชีย ปี 2562 อันดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของประชากรไทยโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 74 จาก 100 ประเทศทั่วโลก มีค่าเฉลี่ย 47.61 และมีความสามารถต่ำมาก เมื่อจัดอันดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 5 จาก 31 ประเทศที่ประชากรมีความสามารถทางภาษาอังกฤษต่ำมาก อันดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของประชากรไทยโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 17 จาก 25 ประเทศในทวีปเอเชีย และเมื่อเปรียบเทียบกับความสามารถทางภาษาอังกฤษของประชากรเฉพาะในกลุ่มประเทศอาเซียน พบว่า ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 6 จาก 8 ประเทศ และมีระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษอยู่ใน

ระดับต่ำมาก จากดัชนีสมิทธิภาพทางภาษาอังกฤษของประเทศไทยข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่าระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยของประชากรไทยอยู่ในระดับต่ำและต่ำมาก อันเป็นผลมาจากความล้มเหลวของการจัดกิจกรรมเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน แม้เด็กไทยจะเรียนรู้ภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กและประชากรไทยยังคงอยู่ในระดับต่ำและต่ำมาก ทั้งยังไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลการประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษทั้งในระดับชาติและนานาชาติข้างต้นเกี่ยวกับปัญหาด้านทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของเด็กไทยที่ต้องเร่งดำเนินการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็น หากแต่การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน ยังคงเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบท่องจำคำศัพท์และเน้นการเรียนรู้ไวยากรณ์ (Grammar Translation Method) มากกว่าการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ประกอบกับผู้เรียนมีโอกาสน้อยมากที่จะฝึกฝนทักษะและสร้างความเข้าใจด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งในและนอกชั้นเรียน นอกเหนือจากนั้น การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนในปัจจุบันยังคงวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์จากการสอบ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสอบผ่านมากกว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ส่งผลให้ผู้เรียนขาดทักษะการสื่อสาร ไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ หรือสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้แต่ขาดความคล่องแคล่ว (Fluency) ความถูกต้อง (Accuracy) ความแม่นยำ (Precision) และภาษาศาสตร์สังคม (Socio-linguistic) (สมบัติ คชสิทธิ์, จันทนี อินทรสูตร และธนกร สุวรรณพฤกษ์, 2560; อาทิตย์ อินตะแก้ว, 2560; Pawapatcharadom, 2007)

ด้วยเหตุนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) จึงได้กำหนดนโยบายให้ปรับการเรียนการสอน จากการเรียนการสอนที่เน้นไวยากรณ์ เป็นการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการสื่อสาร กิจกรรมการเรียนการสอนที่เริ่มจากทักษะการฟัง ตามด้วยทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ตามลำดับ ทั้งยังต้องจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่คำนึงถึงธรรมชาติการเรียนรู้ภาษา เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการเรียนรู้ตามธรรมชาติของภาษา การมีปฏิสัมพันธ์ การเลียนแบบ และการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการฝึกฝน อีกทั้งยังกำหนดแนวปฏิบัติในการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามนโยบายในแต่ละด้าน เพื่อให้หน่วยงานทุกสังกัดที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งในส่วนกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษานำไปดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย โดยใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของ

สหภาพยุโรป (CEFR) ที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับนานาชาติว่าเป็นมาตรฐานในการจัดลำดับความสามารถทางภาษาของแต่ละบุคคล เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทย ทั้งในการออกแบบหลักสูตร การพัฒนาการเรียนการสอน การทดสอบ การวัดผล การพัฒนาครู รวมถึงการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ตาราง 1 แสดงเป้าหมายการพัฒนาระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระดับนักเรียน	ระดับความสามารถทางภาษา	ระดับความสามารถทางภาษาตามกรอบ CEFR
ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.6)	ผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน	A1
ผู้สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษา (ม.3)	ผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน	A2
ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ม.6/ ปวช.)	ผู้ใช้ภาษาขั้นอิสระ	B1

เพราะฉะนั้น ผู้สอนพึงให้ความสำคัญกับวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้จริง มุ่งเน้นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร โดยจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียนที่เป็นการเชื่อมโยงระหว่างความรู้ทางภาษา ทักษะทางภาษาและความสามารถในการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านภาษาไปใช้ในการสื่อสารตามระดับความสามารถทางภาษาผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายตามองค์ประกอบของทักษะการสื่อสาร ดังนี้ 1) ความสามารถทางด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้าง (Grammatical Competence) ที่ เป็นความรู้ทางด้านภาษา ได้แก่ คำศัพท์ โครงสร้างของคำ ประโยค การสะกดคำและการออกเสียง 2) ความสามารถด้านสังคม (Sociolinguistic Competence) หมายถึง การใช้คำและโครงสร้างประโยคได้เหมาะสมตามบริบทของสังคม เช่น การขอโทษ การขอบคุณ การถามทิศทางและข้อมูลต่าง ๆ และการใช้ประโยคคำสั่ง เป็นต้น 3) ความสามารถในการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อการสื่อสาร ความหมายด้านการพูดและเขียน (Discourse Competence) คือ ความสามารถในการเชื่อมระหว่างโครงสร้างภาษา (Grammatical Form) กับความหมาย (Meaning) ในการพูดและเขียน

ตามรูปแบบและสถานการณ์ที่แตกต่างกัน และ 4) ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Strategic Competence) หมายถึง การใช้เทคนิคเพื่อให้การติดต่อสื่อสารประสบความสำเร็จโดยเฉพาะด้านการพูด ถ้าผู้พูดมีกลวิธีในการที่จะไม่ทำให้การสนทนานั้นหยุดกลางคัน เช่น การใช้ภาษาท่าทาง (Body Language) การขยายความโดยใช้คำศัพท์อื่นแทนคำที่ผู้พูดนึกไม่ออก เป็นต้น (Canale and Swain, 1980, Online; Savignon, 1983)

เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีทิศทางที่เป็นเอกภาพในการดำเนินการ มีเป้าหมายการเรียนรู้และการพัฒนาที่เทียบเคียงได้กับมาตรฐานสากลตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ตามพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน ดังนี้ 1) ทักษะการฟัง (Listening) 2) ทักษะการอ่าน (Reading) 3) ทักษะปฏิสัมพันธ์ทางการพูด (Spoken Interaction) 4) ทักษะการพูดสื่อสาร (Spoken Production) 5) ทักษะปฏิสัมพันธ์ทางการเขียน (Written Interaction) 6) กลยุทธ์การสื่อสาร (Strategies) และ 7) คุณภาพทางภาษา (Language Quality) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

ทั้งนี้ ผู้สอนต้องมีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การใช้สื่อและกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ถูกต้อง ทันสมัย และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน จะช่วยกระตุ้น สร้างแรงจูงใจและพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้และการใช้ภาษาของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

สัมพันธ์กับ Gomleksiz (2007) ที่กล่าวว่าผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการใช้สื่ออุปกรณ์ที่หลากหลาย จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน ลงมือปฏิบัติ ทำงานร่วมกับผู้อื่นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ กล้าคิด กล้าใช้ภาษา เกิดความรู้สึกลึกซึ้งระเื่อนคลาย สนุกสนาน เกิดการค้นพบ อยากเรียนรู้ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ด้านการสื่อสารในการดำเนินชีวิตจริง มีพัฒนาการด้านทักษะการสื่อสาร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Koran, 2015; Leong and Ahmadi, 2017)

วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารดังกล่าวข้างต้นนั้น เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่อยู่บนฐานทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม (Social Constructivism) มีจุดเน้นไปที่การแลกเปลี่ยนทางสังคมและการทำงานร่วมกัน มีรากฐานจากงานของ Vygotsky ที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่มีบทบาทพื้นฐานในการพัฒนาการรู้คิด พัฒนาการทางวัฒนธรรมจะเกิดขึ้นสองครั้ง คือ ในระดับสังคม (ระหว่างผู้คน) และต่อมาในระดับบุคคล

(ภายในจิตใจ) นอกจากนั้น ดนุลดา จามจุรี (2564) ได้ยกตัวอย่างเกี่ยวกับพัฒนาการของภาษาที่อยู่ภายใต้ทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคมว่า หากเรากำลังจะสร้างบ้าน เราอาจมีทักษะขั้นพื้นฐานแต่อาจไม่รู้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างแต่เมื่อได้ทำงานร่วมกับผู้รับเหมาก่อสร้าง เราจะเริ่มเรียนรู้เครื่องมือและคำศัพท์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างผ่านการโต้ตอบกับผู้รับเหมาก่อสร้างหรือใช้โปรแกรมประยุกต์ทางภาษาในอุปกรณ์สมาร์ตโฟนเป็นเครื่องมือในการสนทนากับเจ้าของภาษาผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจะช่วยให้ผู้เรียนได้ยินและมีส่วนร่วมด้วยไวยากรณ์และการออกเสียงที่ถูกต้อง เมื่อเวลาผ่านไปผู้เรียนจะสามารถเริ่มประมวลผลและคิดเป็นภาษาอื่นโดยใช้ไวยากรณ์และการออกเสียงที่เหมาะสม

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้ทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม ผู้สอนควรคำนึงถึงกลยุทธ์ทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตามสังคม ดังนี้

- 1) การเรียนรู้แบบร่วมกัน (Collaborative Learning) ที่เป็นวิธีการเรียนที่จัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยผู้เรียนต้องพึ่งพาอาศัยกันมีความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน โดยการปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน แบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ สมาชิกในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีความสำเร็จของทุกคนและของกลุ่มเป็นเป้าหมายสำคัญในการเรียน ฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น เป็นการเรียนรู้แบบแข่งขันกันฉันท์มิตร
- 2) พื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) ที่สนองต่อแนวทางการจัดหลักสูตรและการวางแผนบทเรียน จากพื้นฐานที่ว่าผู้เรียนที่มีโซนพัฒนาการจะสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้โดยไม่ต้องได้รับการช่วยเหลือ แต่ผู้เรียนที่อยู่ต่ำกว่าโซนพัฒนาการจะไม่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้
- 3) การเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ผู้เรียนต้องได้รับการช่วยเหลือและพึ่งพากัน เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายร่วมกัน และ
- 4) การเรียนรู้ในโรงเรียนควรเกิดขึ้นในบริบทที่มีความหมายและไม่ควรแยกจากการเรียนรู้และความรู้ที่ผู้เรียนพัฒนามาจากสภาพชีวิตจริง (Real World) ประสบการณ์นอกโรงเรียนควรจะมีการเชื่อมโยงนำมาสู่ประสบการณ์ในโรงเรียนของผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social Interaction Activities) (พิมพันธ์ เดชะคุปต์, 2544; สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2546; Joyce, Weil and Calhoun, 2009) กิจกรรมที่พัฒนาทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลในสังคมต่าง ๆ ประกอบด้วย การจัดกิจกรรมรายบุคคล (Individual Work) การจัดกิจกรรมแบบคู่ (Pair Work) การจัดกิจกรรมแบบกลุ่ม (Group Work) และการจัดกิจกรรมแบบทำร่วมกันทั้งชั้น (Class Work) เช่น การสนทนา การโต้เถียงที่การอภิปราย การแสดงละคร สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติ เป็นต้น (Richards, 2006; Toopthong, 2006)

ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคมจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นไป ช่วยสร้างองค์ความรู้ใหม่ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น เป็นแนวทางที่ช่วยพัฒนาผู้เรียน ทั้งในด้านสติปัญญาและด้านสังคม ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุขีดความสามารถ สูงสุด ตลอดจนส่งเสริมซอฟต์แวร์ทักษะของผู้เรียนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจาก ซอฟต์แวร์ทักษะเป็นทักษะนอกวิชา (Non-technical skills) เป็นคุณลักษณะของบุคคลในด้านทักษะ อารมณ์และสังคม (Socio-emotional Skills) ทักษะปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal or People skills) ทักษะชีวิต (Life Skills) ทักษะการทำงานแห่งอนาคต (Future Work Skills) ทักษะทางสังคม (Social Skills) หรือทักษะศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) (Garwood, 2012; Shaheen, Zhang and Siti, 2012; Han, 2014, Online) เช่น ทักษะการสื่อสาร (Communicative Skills) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแก้ปัญหา (Critical thinking and Problem solving Skills) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creative thinking and Innovative Skills) ทักษะความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) ทักษะ การทำงานเป็นทีม (Teamwork Skills) ทศคติที่ดี (Positive Attitude) ทักษะปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interpersonal Skills) ทักษะการเรียนรู้และจัดการตนเอง (Learning and Self-management) ความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility) และทักษะด้านความ ฉลาดทางอารมณ์และการรับรู้ต่อสังคม (Emotional Intelligence and Social Perceptiveness) เป็นต้น (มนตรี อินตา, 2562; Schulz, 2008; Marcel, 2012; Hanover Research, 2015; Liu, 2019, Online; Raja, 2019)

สอดคล้องกับ Azwar (2019) ที่เสนอว่า นอกจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารและทักษะการทำงานร่วมกันของ ผู้เรียนแล้ว ผู้สอนต้องบูรณาการซอฟต์แวร์ทักษะกับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษได้ด้วยวิธีการ ดังนี้ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียน การสอนให้บรรลุตามหลักสูตรและบูรณาการซอฟต์แวร์ทักษะในกิจกรรมการเรียนการสอน 2) สื่อการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนเลือกใช้สื่อสภาพจริงและใช้วรรณกรรมมาเป็นตัวช่วย ในการพัฒนาซอฟต์แวร์ทักษะ เช่น การใช้บทกวี (Poems) เป็นสื่อที่สามารถพัฒนาทักษะด้านการ สื่อสาร (Communicative Skills) ทักษะด้านการคิดและการแก้ปัญหา (Thinking Skills and Problem Solving Skills) จริยธรรม คุณธรรม และความเป็นวิชาชีพ (Ethics, Moral and Professionalism) และภาวะผู้นำ (Leader Skills) 3) กิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนของผู้สอนที่ส่งเสริมซอฟต์แวร์ทักษะของผู้เรียน เช่น การจัดกิจกรรมภาษา เพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย การพูดปากเปล่า(Oral Quizzes) การนำเสนองาน (Presentations)

การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) การรวบรวมเอกสาร (Adding Documentation to Existing Programs) การใช้แบบจำลองทางภาษาที่เป็นทางการในชั้นเรียน (Modeling Use of Formal Language in Classroom) การสรุปความ (Summarizing what has been Said) การโต้เถียง (Debates) การเปรียบเทียบงานเขียนจากสื่อ (Comparison of Literature Work, Website, etc.) การประเมินผลงานของเพื่อน (Peer Assessment) การใช้แบบจำลองทางภาษาในชั้นเรียนโดยใช้กลุ่มผู้ฟังอื่น (Modeling Use of Formal Language in Classroom for Difference Audience) และการพูดโน้มน้าว (Preparing Influential Introductions) และ 4) การวัดและประเมินผลประยุกต์ใช้การวัดและประเมินผลที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดซอฟต์สกีล เช่น การประเมินโดยเพื่อน (Peer Assessment) วิธีนี้จะพัฒนาทักษะด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical in thinking) และการตัดสินใจ (Taking a Decision) เนื่องจากผู้เรียนจะทำงานร่วมกันและเคารพซึ่งกันและกัน

สัมพันธ์กับทัศนะของ วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา, 2562; Han 2011, Online; (Ravindran and Bandara, 2015; Mtsweni, Horne and Ven der Poll, 2016 และที่สนับสนุนว่าการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ที่มีคุณลักษณะที่ดีตามความต้องการขององค์กรและตลาดแรงงานนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมีซอฟต์สกีลที่เป็นหัวใจสำคัญที่คอยสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและราบรื่น ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน การประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตในอนาคต ดังนั้น ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาซอฟต์สกีลควบคู่ไปกับฮาร์ดสกีล (Hard Skills) ตั้งแต่วัยเยาว์ ผ่านการอบรมเลี้ยงดู ครอบครัว โรงเรียน สังคม และวัฒนธรรม (Bronson, 2007; Brooks, et al., 2008; Schneider, 2015) แต่ระบบการเรียนการสอนในปัจจุบัน ยังคงมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระและความจำมากกว่าการพัฒนาทักษะและสมรรถนะของผู้เรียน ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ดังนั้น ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 (13 ตุลาคม 2561) กำหนดให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียน โดยปรับเปลี่ยนหรือออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะที่พร้อมและตอบสนองต่อความต้องการของภาคส่วนต่าง ๆ มากกว่าการจัดการศึกษาตามความพร้อมของสถานศึกษา ทั้งยังต้องวางเป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตกำลังคนสู่ตลาดแรงงานและการผลิตกำลังคนเพื่อยกระดับคุณภาพกำลังแรงงานให้สูงขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

จากที่มาและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนไปพร้อมกัน สอดรับกับการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองแห่งศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ตลอดจนมุ่งเน้นความสำคัญที่ตัวผู้เรียนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการสื่อสารร่วมกับผู้อื่นผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมกัน พัฒนาศักยภาพด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษของตนเองอย่างเต็มที่ และสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จริง สามารถดำรงตนตามสถานการณ์ที่แปรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วได้อย่างสมบูรณ์และมีคุณค่าในฐานะพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ด้วยการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ

คำถามการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีลักษณะองค์ประกอบและขั้นตอนอย่างไร
2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นอย่างไร
3. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยพิจารณาจาก

3.1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของทักษะการสื่อสารของนักเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

3.2 ผลการประเมินระดับซอฟต์แวร์สกีลของนักเรียนจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

3.3 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานของการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่า

1. คะแนนเฉลี่ยของทักษะการสื่อสารของนักเรียนที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ระดับพัฒนาการซอฟต์แวร์สกีลของนักเรียนที่สูงขึ้น เมื่อใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

3. ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับดีขึ้นไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยกำหนดขอบเขตการวิจัยและดำเนินการวิจัย 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสรคนิยมเชิงสังคม (Social Constructivism) แนวคิดเกี่ยวกับซอฟต์แวร์สกีล (Soft Skills) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การศึกษาความต้องการจำเป็น (Need Assessment) ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ) และผู้ปกครองผู้เรียน โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 14 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 339 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ) จำนวน 128 คน และผู้ปกครองผู้เรียน จำนวน 339 คน โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566 รวมทั้งสิ้น จำนวน 820 คน ดังนี้

1. ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 339 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาจากตารางของ Krejcie Morgan (1970) กำหนดระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% จากนักเรียนทั้งสิ้น จำนวน 2,888 คน

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 14 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

3. ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ) โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566 เป็นผู้ตอบแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ จำนวน 128 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาจากตารางของ Krejcie Morgan (1970) กำหนดระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% จากผู้สอนทั้งสิ้น จำนวน 192 คน

4. ผู้ปกครองผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566 เป็นผู้ตอบแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ จำนวน 339 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาจากตาราง

ของ Krejcie Morgan (1970) กำหนดระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% จากผู้ปกครองทั้งสิ้น จำนวน 2,888 คน

2.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.2.1 การสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบรรณนิยมนเชิงสังคมและซอฟต์แวร์สเกล

2.2.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นด้านทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีบรรณนิยมนเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3. การร่างรูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีบรรณนิยมนเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากนั้น ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะร่างรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยปรับปรุงร่างรูปแบบการเรียนการสอน เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ดังนี้ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 ท่าน เป็นอาจารย์ระดับอุดมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือมีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ท่าน เป็นผู้สอนหรือศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกและมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 1 ท่าน เป็นอาจารย์ระดับอุดมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือมีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างรูปแบบการเรียนการสอน เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะโดยผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

3.1.1 ร่างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีบรรณนิยมนเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกล (Soft Skills) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.1.12 เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้

3.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบทดสอบ 2) แบบประเมินซอฟต์แวร์สเกิล ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎี สรรคานิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกิลของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6

ในระยะนี้ ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการเรียนการสอน เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปทดลองใช้ (Try Out) กับ กลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัด คณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งหมด 14 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนศิลป์ภาษา โรงเรียนเทพดินทร์วิทยาเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 35 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ ทฤษฎีสรรคานิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกิล ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือ รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎี สรรคานิยมเชิงสังคมในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

1. ทักษะการสื่อสาร

2. ซอฟต์สกีล (Soft Skills) ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา

3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโกวิทจางรังเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 3 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 105 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 แผนการเรียนศิลป์ภาษา โรงเรียนโกวิทจางรังเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 35 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 6 รหัสวิชา อ33202 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 8 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Pollution	จำนวน 8 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 PM 2.5	จำนวน 4 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 Trash	จำนวน 4 ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 Disasters	จำนวน 8 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 Flood	จำนวน 4 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 Drought and Desert	จำนวน 4 ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 Hot Issues	จำนวน 8 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 Drug Addiction	จำนวน 4 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 Crime and Criminal	จำนวน 4 ชั่วโมง

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง กลวิธีการสอนที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนและสาระสำคัญขององค์ประกอบ ดังนี้

1.1 หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน

1.1.1) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมายและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.2 เป็นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาระดับพัฒนาการของผู้เรียน โดยการประเมินระดับพัฒนาการของผู้เรียนและเสริมต่อการเรียนรู้แก่ผู้เรียนด้วยกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับผู้อื่นและการสื่อสาร

1.1.3 เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มขนาดเล็กที่มีสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับบริบทที่มีความหมายและสภาพชีวิตจริง ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีซอฟต์แวร์สกลด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา

1.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน

1.2.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและสร้างองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา (Language Features and Functions) และประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.2 เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการสื่อสาร และซอฟต์แวร์สกลด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา

1.3 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5Cs Model ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 ตรวจสอบความรู้เดิม (Checking Prior Knowledge: C₁)

ขั้นที่ 2 ผสานความรู้ใหม่ (Connecting with New Knowledge: C₂)

ขั้นที่ 3 ร่วมกันแก้ปัญหา (Collaborative Problem-Solving: C₃)

ขั้นที่ 4 ร่วมกันนำเสนอและอภิปราย (Collaborative Presentation and Discussion:

C₄)

ขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้อย่างเข้าใจ (Comprehensive Application: C₅)

1.4 การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน

1.4.1 ประเมินทักษะการสื่อสารของผู้เรียน โดยใช้แบบทดสอบ

1.4.2 ประเมินซอฟต์แวร์สื่อด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา โดยใช้แบบประเมินที่เน้นตามสภาพจริง

1.4.3 วัดความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรณนิยมเชิงสังคม โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น

1.5 ปัจจัยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.5.1 ระบบสังคม ผู้สอนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ดี สนับสนุนให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้เรียน รับฟังความคิดเห็น สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าและหาคำตอบด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น

1.5.2 ระบบสนับสนุน ผู้สอนจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน เช่น แหล่งข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์ สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของผู้เรียนด้วยการนำเสนอความคิดเห็นในแนวทางที่แตกต่าง กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้แนวคิดหรือแนวทางการปฏิบัติใหม่ ยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียน และส่งเสริมผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิม ความคิดเห็นเดิมหรือประสบการณ์เดิมกับองค์ความรู้ใหม่ ความคิดเห็นใหม่ในสถานการณ์ใหม่

1.5.3 หลักการตอบสนอง ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ ให้คำแนะนำ มีบทบาทในการใกล้ชิดในสถานการณ์จำลองและกิจกรรมการเรียนรู้ สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการปัญหาและทักษะการสื่อสาร ประเมินความคิดเห็น ความคืบหน้าการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สื่อด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นและด้านทักษะการแก้ปัญหา

2. ทฤษฎีสรณนิยมเชิงสังคม หมายถึง การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านทางภาษา ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน วัฒนธรรม การเลียนแบบ และการชี้แนะหรือการเสริมต่อการเรียนรู้ที่ช่วยเหลือให้ผู้เรียนให้มีพัฒนาการทางสติปัญญา หรือความรู้ความสามารถที่เพิ่มพูนขึ้น สามารถแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนอย่างสร้างสรรค์ได้ด้วยตนเอง ผ่านการเรียนรู้แบบร่วมกันที่มีสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกแห่งความเป็นจริง มุ่งเน้นประสบการณ์ปัญหาและทักษะกระบวนการ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในบริบทที่มี

ความหมาย และมีความสำเร็จของกลุ่มจากทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และการมีความรับผิดชอบร่วมกัน โดยมีกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ตามแนวของทฤษฎีสรณคณยมชงสงคคม ดังนี้ 1) การเรียนรู้แบบรวมกัน (Collaborative Learning) 2) ชวงของพืนที่รอยตอพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) 3) การเสริมตอการเรียนรู้ (Scaffolding) และ 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกแหงความจริง (Learning Activities Engaging the Real World)

3. ทักษะการสื่อสาร หมายถึง ความรู้ความเข้าใจและการสร้างองคความรู้ดานคุณสมบัติและหนาที่ของภาษา ประกอบดวย 1) ความสามารถดานคำศัพท์ 2) การออกเสียง 3) โครงสร้างไวยากรณ์ และ 4) การสื่อความหมายที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) โดยประเมินจากแบบทดสอบ

4. ขอฟตัสกล หมายถึง ทักษะที่จำเป็นตอการดำรงชีวิตในปัจจุบันและการประกอบอาชีพ ไดมาจากการสังเคราะหจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสอบถามสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และอันดับความตอการจำเป็นของขอฟตัสกลของนักเรียน ประกอบดวย

4.1 ทักษะการสื่อสาร หมายถึง ทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Language: CEFR) ประกอบดวย 1) ทักษะการฟัง (Listening) 2) ทักษะการอ่าน (Reading) 3) ทักษะพูดปฏิสัมพันธ์ (Spoken Interaction) 4) ทักษะการพูดสงสาร (Spoken Production) 5) ทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์ (Written Interaction) 6) ทักษะกลยุทธ์การใช้ภาษา (Strategies) และ 7) ทักษะคุณภาพภาษา (Language Quality) โดยประเมินจากแบบประเมินที่เน้นตามสภาพจริงดานทักษะการสื่อสาร

4.2 ทักษะการทำงานรวมกับผู้อื่น หมายถึง ทักษะในการสร้างปฏิสัมพันธ์และความเข้าใจกันของ บุคคลแต่ละคน รวมทั้งการเข้าใจคนอื่น การรับฟัง การฟังอย่างตั้งใจ การสร้างความเข้าใจรวมกัน การสื่อสารเพื่อสร้างความสร้างความสัมพันธ์ การโน้มน้าวใจผู้อื่น และการปฏิบัติตอผู้อื่น โดยประเมินจากแบบประเมินที่เน้นตามสภาพจริงดานทักษะการทำงานรวมกับผู้อื่น

4.3 ทักษะการแก้ปัญหา หมายถึง ทักษะในการค้นหาวิธีการจัดการผลกระทบที่จะไม่ทำให้เกิด ผลกระทบซ้ำ ผ่านการสังเคราะหสาเหตุจากความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มปัจจัยต่าง ๆ และมองหารูปแบบ การเปลี่ยนแปลง โดยพิจารณาความสัมพันธ์ของผลกระทบต่าง ๆ

โดยเป็นการคิดเชิงระบบ การมองภาพเป็นองค์รวมขององค์ประกอบที่มีความเกี่ยวข้องกัน หรือมีอิทธิพลต่อกัน โดยประเมินจากแบบประเมินที่เน้นตามสภาพจริงด้านทักษะการแก้ปัญหา

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ได้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคมที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสาร และซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกล จากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสาร และซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
3. ได้ข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมซอฟต์แวร์สเกลของผู้เรียน จากการสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น เพื่อใช้ข้อมูล ในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์หรือแนวทางในการพัฒนาทักษะการสื่อสารหรือซอฟต์แวร์สเกล ของผู้เรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคณยมซงลคคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอพลต์สกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
 - 1.1 ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน
 - 1.2 ประเภทของรูปแบบการเรียนการสอน
 - 1.3 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน
 - 1.4 การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอน
 - 1.5 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสรคณยมซงลคคม (Social Constructivism Theory)
 - 2.1 แนวคิดพื้นฐานทฤษฎีสรคณยมซงลคคม
 - 2.2 ความหมายของทฤษฎีสรคณยมซงลคคม
 - 2.3 กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ตามแนวของทฤษฎีสรคณยมซงลคคม
 - 2.3.1 การเรียนรู้แบบรวมกัน (Collaborative Learning)
 - 2.3.2 การเรียนรู้ในพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development)
 - 2.3.3 การเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding)
 - 2.3.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกแห่งความจริง (Learning Activities Engaging the Real World)
 - 2.4 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีสรคณยมซงลคคม
 - 2.5 บทบาทและหน้าที่ของผู้สอนตามทฤษฎีสรคณยมที่เน้นกระบวนการทางสังคม
 - 2.6 ประโยชน์และข้อจำกัดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรคณยมซงลคคม
3. การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT)
 - 3.1 ความหมายของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
 - 3.2 หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

3.3 แนวการจัดกิจกรรมและขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

3.4 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

3.5 การวัดและประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

4. คุณภาพผู้เรียนตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป

4.1 กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Language: CEFR)

4.2 คำอธิบายกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) (Equals Bank of Descriptors-As Levels)

5. แนวคิดเกี่ยวกับซอฟต์แวร์สกิล (Soft Skills)

5.1 ความหมายของซอฟต์แวร์สกิล

5.2 ความแตกต่างระหว่างฮาร์ดสกิลและซอฟต์แวร์สกิล

5.3 ความสำคัญของซอฟต์แวร์สกิล

5.4 ซอฟต์แวร์สกิลที่สำคัญและประเภทของซอฟต์แวร์สกิล

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสังคม

6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับซอฟต์แวร์สกิล

7. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเป็นการจัดองค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีแบบแผนตามหลักการ แนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน มีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน

Saylor (1981) ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนไว้ว่า เป็นรูปแบบหรือแบบแผนที่มีลักษณะแตกต่างกัน ถูกกำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมใด

พฤติกรรมหนึ่งโดยเฉพาะ ในทำนองเดียวกับ Joyce, Weil และ Showers (1992) ได้ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนว่า เป็นแบบแผนหรือรูปแบบที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในชั่วโมงเรียนหรือนอกชั่วโมงเรียน หรือใช้สำหรับการจัดสรรสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ตำราเรียน ภาพยนตร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และหลักสูตรรายวิชาต่าง ๆ ที่สอน ทั้งนี้ ในแต่ละแบบแผนหรือรูปแบบจะมีแนวทางสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยระบุว่าผู้สอนต้องเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และวัดผลและประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ Gunter, Estes and Schwab (1995) ที่ระบุว่า รูปแบบการเรียนการสอนเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวหรือต้นแบบที่ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์หรือแสดงพฤติกรรมที่ต้องการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นต้องมีการจัดกิจกรรมที่เรียงตามลำดับหรือขั้นตอนที่เสนอไว้ในทัศนะของ Joyce, Weil and Calhoun (2009) แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการเรียนการสอนเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่บรรยายถึงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ พฤติกรรมของผู้สอน ในขณะที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอน มีการจัดระบบความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถ ทักษะ และสติปัญญา

ทั้งนี้ นักการศึกษาไทยได้ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2541) ระบุว่า รูปแบบการเรียนการสอนมีความหมาย 2 แนวทาง คือ รูปแบบการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมหรือวิธีสอน และรูปแบบการเรียนการสอนเป็นโครงสร้างที่แสดงองค์ประกอบต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำมาใช้ร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดประโยชน์และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่ง ทิศนา ขัมมณี (2550) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง สภาพของลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่าง ๆ โดยอาศัยวิธีการสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ เข้ามาช่วยให้สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนนั้น ๆ จะได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ หรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถนำมาใช้เป็นแบบแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ สอดคล้องกับ ชนาธิป พรสกุล (2554) ที่กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนเป็นแบบแผนการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ มีความสอดคล้องกับทฤษฎีหรือหลักการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้รับการพิสูจน์หรือทดสอบแล้วว่ามีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และบรรลุตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอนที่กำหนดไว้

การศึกษาความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง แบบแผนหรือรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนาขึ้นตามทฤษฎี แนวคิด หลักการหรือความเชื่อ ทั้งนี้รูปแบบการเรียนการสอน ต้องได้รับการพิสูจน์หรือตรวจสอบคุณภาพมาแล้วว่ามีประสิทธิภาพ เพื่อนำมาใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรม ที่พึงประสงค์บรรลุตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอนที่กำหนดไว้

ประเภทของรูปแบบการเรียนการสอน

Saylor (1981)) ได้แบ่งรูปแบบการเรียนการสอนออกเป็น 5 ประเภท ตามประเภทของ หลักสูตรพิจารณาจากความสัมพันธ์ของรูปแบบการเรียนการสอนกับหลักสูตรแต่ละประเภท ดังนี้ 1) รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรเน้นเนื้อหาวิชา (Subject Matter/ Discipline) 2) รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรเน้นสมรรถนะ (Specific Competencies/ Technology) 3) รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรเน้นคุณลักษณะ (Human Traits/ Processes) 4) รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรที่เน้นกิจกรรม และปัญหาสังคม (Social Functions/ Activities) และ 5) รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรเน้นความต้องการและความสนใจของผู้เรียน (Interests and Needs/ Activities) ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อนักพัฒนาหลักสูตร ให้สามารถเลือกใช้ รูปแบบการเรียนการสอนในการจัดกิจกรรมเรียนรู้ให้เหมาะสมกับจุดเน้นของหลักสูตร แต่ละประเภท

สำหรับ Joyce Weil (1986) กำหนดประเภทของรูปแบบการเรียนการสอน 4 ประเภท คือ

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการประมวลผลข้อมูล (The Information Processing Family) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาด้านเนื้อหาวิชาและทักษะ กระบวนการทางสติปัญญาเป็นหลัก โดยเริ่มตั้งแต่การได้มาของข้อมูล (Acquiring) การจัดระบบข้อมูล (Organizing) การรู้ถึงปัญหา (Sensing problems) และการหาทางแก้ปัญหา (Generating Solutions) กลุ่มรูปแบบการเรียนการสอนเน้นการประมวลผลข้อมูลมีหลาย รูปแบบ บางรูปแบบมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิด สร้างมโนทัศน์และสามารถ ทดสอบสมมติฐาน บางรูปแบบเน้นให้ผู้เรียนมีพัฒนาการและความสามารถทางด้านสติปัญญา ทั้งนี้บางรูปแบบในกลุ่มนี้จะมุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน รูปแบบการเรียนการสอนที่อยู่ในกลุ่มเน้นประมวลผลข้อมูล ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอน เน้นการจำ (Memonics) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนมียุทธวิธีในการจดจำข้อมูล

หรือเรื่องราวต่าง ๆ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสร้างมโนทัศน์ (Concept Attainment) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างมโนทัศน์ทางด้านความคิดได้ด้วยตนเอง รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และรูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดอุปนัย (Inductive Thinking) เป็นรูปแบบที่เริ่มจากความคิดรวบยอดก่อน จนถึงขั้นตีความข้อมูลและสรุป

2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาตนเอง (The Personal Family) รูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า ความจริงเกี่ยวกับมนุษย์เป็นสิ่งที่อยู่ภายใต้แต่ละปัจเจกบุคคล การที่มนุษย์แต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งทางบุคลิกลักษณะ ความคิดหรือวิธีปฏิบัตินั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ได้รับมาในอดีตของแต่ละบุคคล ดังนั้น รูปแบบการเรียนการสอนนี้จึงมุ่งเน้นพัฒนาตัวบุคคลเป็นหลัก การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ถ้าผู้เรียนเข้าใจตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน มีความพร้อมและสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น มุ่งเน้นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการและความสนใจของแต่ละคนและการพัฒนาผู้เรียนทางด้านจิตพิสัย รูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้ ได้แก่ รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยอ้อม (Nondirective Teaching) และรูปแบบการเรียนการสอนมโนทัศน์ (Concept Attainment Model) เป็นต้น

3. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (The Social Family) รูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จากการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การทำงานร่วมกัน การมีปฏิสัมพันธ์อันดีและการมีส่วนร่วมกับผู้อื่น เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้หลักวิถีประชาธิปไตยในการทำงานและการอยู่ร่วมกัน ดังนั้น จึงเน้นการพัฒนากระบวนการกลุ่มและการพัฒนาด้านจิตพิสัย เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการอยู่ร่วมกันในสังคม รูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้ ได้แก่ การเรียนรู้แบบร่วมรู้สืบเสาะ (Group Investigation) และรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบตัดสินใจอย่างชาญฉลาด (Jurisprudential Inquiry)

4. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการปรับพฤติกรรม (The Behavioral Systems Family) รูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้มีแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์ว่า การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ หากผู้สอนกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมหรือเป็นสิ่งที่สังเกตได้ รวมทั้งผู้สอนจะต้องมีการอธิบายชี้แจงขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้ รูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้มุ่งเน้นการนำทฤษฎีการเรียนรู้เชิงพฤติกรรมมาใช้ในการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนด้านเนื้อหาวิชาและทักษะต่าง ๆ ส่วนรูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้ ได้แก่

รูปแบบการเรียนการสอนแบบรอบรู้ (Mastery Learning) รูปแบบการเรียนการสอนโดยตรง (Direct Instruction) และรูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ (Experimental Learning) เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้สอนสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบมาใช้ร่วมกันได้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้รูปแบบการเรียนการสอนและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของแก่ผู้เรียนอย่างสูงสุด

ในส่วนของ ทิศนา ขมมณี (2545) จำแนกรูปแบบการเรียนการสอนออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาการด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระต่าง ๆ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของข้อมูลเท็จจริง มโนทัศน์หรือความคิดรวบยอด รูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้ ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนมโนทัศน์ (Concept Attainment Model) รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของ Gagne (Gagne's Instructional Model) รูปแบบการเรียนการสอนโดยการนำเสนอโมโนทัศน์กว้างล่วงหน้า (Advance Organizer Model) รูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นความจำ (Memory Model) และรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟฟิก (Graphic Organizer Instructional Model) เป็นต้น

2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดเจตคติ ค่านิยม คุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นเรื่องยากแก่การพัฒนาหรือปลูกฝัง จำเป็นต้องอาศัยหลักการหรือวิธีการอื่น ๆ เพิ่มเติม รูปแบบการเรียนการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาด้านจิตพิสัยของ Krathwohl, Bloom และ Masia รูปแบบการเรียนการสอนแบบซึกค่าน (Jurisprudential Model) และรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมุติ (Role Playing Model) เป็นต้น

3. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นรูปแบบที่มุ่งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนด้านการปฏิบัติ การกระทำหรือการแสดงออกของผู้เรียน จำเป็นต้องใช้หลักการและวิธีการที่แตกต่างจากการพัฒนาด้านจิตพิสัยหรือพุทธิพิสัย รูปแบบการเรียนการสอนที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะของ Simpson (Instructional Model Based on Simpson's Processes for Psychomotor Skill Development) รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติตามองค์ประกอบของทักษะ (Instructional Model Psychomotor Domain Based on Skill Components) และรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ Dave (Dave's Instructional Model for Psychomotor Domain) เป็นต้น

4. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ (Process Skills) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับวิธีการดำเนินการต่าง ๆ เป็นกระบวนการทางสติปัญญา ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การอุปนัย การนิรนัย การใช้เหตุผล การสืบสอบ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น หรือกระบวนการทางสังคม ได้แก่ กระบวนการทำงานร่วมกัน เป็นต้น รูปแบบการเรียนการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้มีหลายรูปแบบ เช่น รูปแบบการสอนกระบวนการสืบสอบและแสวงหาความรู้เป็นกลุ่ม (Group Investigation Instructional Model) รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดอุปนัย (Inductive Thinking Instructional Model) รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ (Synectic Instructional Model) และรูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของ Torrance (Torrance's Future Problem Solving Instructional Model) เป็นต้น

5. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ (Integration) เป็นรูปแบบที่พัฒนาการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนไปพร้อมกัน ใช้การบูรณาการด้านเนื้อหาสาระและวิธีการ รูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้ ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนทางตรง (Direct Instructional Model) รูปแบบการเรียนการสอนโดยการสร้างเรื่อง (Storyline Model) รูปแบบการเรียนการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT และรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ (Instructional Models of Cooperative Learning) เป็นต้น

จากการศึกษาประเภทของรูปแบบการเรียนการสอน สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนมีการจำแนกประเภทไว้หลากหลายประเภทตามแนวคิดของนักวิชาการและนักการศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปประเภทของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นด้านพุทธิพิสัย 2) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นด้านจิตพิสัย 3) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นด้านทักษะพิสัยและกระบวนการ และ 4) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ ทั้งนี้ รูปแบบการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบนั้นจะมีจุดมุ่งหมายและลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แตกต่างกันออกไปตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนนั้น ผู้สอนจะต้องนำรูปแบบการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือนำรูปแบบการเรียนการสอนต่าง ๆ มาบูรณาการร่วมกันเพื่อพัฒนาและส่งเสริมความรู้ ความสามารถ ทักษะ และพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านทั้งในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีล (Soft Skills) ไปพร้อม ๆ กัน

องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

Kibler (1970) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายในกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นผลิตผลทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มุ่งหมายให้เกิดกับผู้เรียน ซึ่งครอบคลุมพฤติกรรม 3 ด้าน คือ ด้านสติปัญญา (Cognitive Domain) ด้านจิตใจ (Affective Domain) และด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) 2) การวัดพฤติกรรมพื้นฐาน เป็นการตรวจความพร้อมของความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นของผู้เรียน ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จริง 3) การจัดกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านพฤติกรรมโดยเริ่มพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่พฤติกรรมพื้นฐานเบื้องต้น จนถึงพฤติกรรมปลายทาง และ 4) การวัดและประเมินผล เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มากน้อยเพียงใดและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

สำหรับ Dick and Carey (1996) ได้นำเสนอองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน และ 3) การประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ในส่วนของ Kemp, Morrison and Ross (1994) ระบุถึงองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน 4 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ ทฤษฎีและสภาพปัญหา 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ และ 4) การวัดและประเมินผล

สัมพันธ์กับ Anderson (1997) กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1) หลักการ แนวคิดหรือทฤษฎีพื้นฐาน 2) วัตถุประสงค์ และ 3) กิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สอดคล้องกับ Joyce, Weil and Calhoun (2009) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนไว้ 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน เป็นการกล่าวถึงแนวคิด ทฤษฎีและความเชื่อที่รองรับรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งหลักการของรูปแบบการเรียนการสอนจะเป็นตัวกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนต่าง ๆ ในรูปแบบการเรียนการสอน 2) การกำหนดจุดมุ่งหมายหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ เป็นการระบุความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียน 3) เนื้อหา ที่เป็นการระบุสาระและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ 4) กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระบุวิธีการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนเมื่อนำรูปแบบ

การเรียนการสอนนั้นไปใช้ และ 5) การประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการประเมิน ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน

นอกจากนั้น นักวิชาการชาวไทย ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบการเรียน การสอน ดังนี้ ทิศนา แหม่มณี (2557) ระบุว่า องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อที่เป็น พื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอน 2) การบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์สอดคล้องกับหลักการ 3) การจัดระบบ เป็นการจั ดองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ และ 4) การให้ข้อมูล เกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ช่วยให้ กระบวนการจัดการเรียนรู้นั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้ รูปแบบการเรียนการสอนต้องได้รับ การพิสูจน์ ทดสอบ ทำนายผลและมีศักยภาพในการสร้างความคิดรวบยอดและสร้าง ความสัมพันธ์ใหม่ ๆ ได้ ในส่วนของ ปานเพชร ร่มไทย (2558) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของ รูปแบบการเรียนการสอนจากนักวิชาการชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดที่สำคัญอันเป็นพื้นฐานของการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนนั้น ๆ 2) วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการพัฒนารูปแบบ การเรียนการสอนนั้น ๆ 3) ขั้นตอนหรือกระบวนการในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ผู้ดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน รวมไปถึงผู้นำรูปแบบการเรียนการสอนนั้น ไปใช้ และ 5) การวัดและประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน โดยภาพรวมจากการสังเคราะห์ จากนักวิชาการชาวไทยและต่างประเทศ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของ รูปแบบการเรียนการสอน 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน 3) กระบวนการจั ดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ และเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ทั้งนี้กระบวนการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรจัดเป็นขั้นตอนและในแต่ละขั้นตอนควรมีความแตกต่างกันเป็นไป ตามหลักการที่นำมาพัฒนา และ 4) การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน เป็นการประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน เพื่อตรวจสอบและยืนยันว่ามีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอน

Joyce, Weil and Calhoun (2009) ได้กล่าวถึงการนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอน 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน เป็นการอธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ของที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย เป้าหมายของรูปแบบการเรียนการสอน ทฤษฎีและสมมติฐานที่รองรับรูปแบบการเรียนการสอน หลักการและมโนทัศน์สำคัญที่เป็น พื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอน

ส่วนที่ 2 การอธิบายถึงรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งจะนำเสนออย่างละเอียด และเน้นการปฏิบัติได้ ประกอบด้วย

1. ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน เป็นการให้รายละเอียดถึงรูปแบบการเรียนการสอนว่ามีขั้นตอนจำนวนกี่ขั้นตอน โดยจัดเรียงลำดับกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้น ๆ ทั้งนี้ แต่ละรูปแบบการเรียนการสอนจะมีจำนวนขั้นตอนไม่เท่ากัน

2. รูปแบบการปฏิสัมพันธ์ เป็นการอธิบายถึงบทบาทผู้สอนและผู้เรียน ปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันซึ่งในแต่ละบทบาทจะมีความแตกต่างกันออกไป เช่น การเป็นผู้นำกิจกรรม ผู้อำนวยการความสะอาดในการเรียนรู้ ผู้ให้การชี้แนะ เป็นแหล่งข้อมูล เป็นผู้จัดการ ผู้สอนอาจเป็นศูนย์กลางในบางรูปแบบหรืออาจมีบทบาทเท่า ๆ กันก็ได้

3. หลักการแสดงการโต้ตอบ เป็นการบอกถึงวิธีการแสดงออกของผู้สอน ที่มีต่อผู้เรียน การตอบสนองต่อสิ่งที่ผู้เรียนกระทำ เช่น การปรับพฤติกรรมโดยการให้รางวัล หรือการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยการสร้างบรรยากาศอิสระไม่มีการประเมินว่าถูกหรือผิด เป็นต้น

4. สิ่งสนับสนุน เป็นการให้เงื่อนไขที่จำเป็นต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนนั้น ให้บรรลุผล

ส่วนที่ 3 การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอน เป็นการแนะนำและตั้งข้อสังเกตของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนนั้น

ส่วนที่ 4 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยทางตรงจะเกิดโดยการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอน หรือเกิดจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นตามขั้นตอนของ รูปแบบการเรียนการสอน ส่วนผลทางอ้อมเกิดจากสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ซึ่งเป็นผลที่เกิดจากกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่คาดคะเนไว้ว่าจะเกิดแฝงไปกับการจัดกิจกรรม ซึ่งผู้สอนจะเป็นผู้พิจารณาเลือกรูปแบบการเรียนการสอนนั้น ๆ ไปใช้

ในส่วนของ บุญเลี้ยง ทุมทอง (2556) ได้กล่าวว่า การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. เสนอเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน (Model of Teaching) โดยการสรุปองค์ประกอบรวมทั้งการนำเสนอว่ารูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วยทฤษฎี หลักการ

หรือแนวคิดสนับสนุน วิธีการตรวจสอบในเชิงการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไข

2. ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน (Orientation to the Model) เป็นการอธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย เป้าหมายของรูปแบบ ทฤษฎี หลักการและแนวคิดสำคัญที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอน การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันหรือปัญหาจากเอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือจากการสังเกตและสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง

3. รูปแบบการเรียนการสอน (The Model Teaching) เป็นการอธิบายถึงรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย ขั้นตอนการสอน (Syntax) ที่เป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนของการสอนหรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รูปแบบของการปฏิสัมพันธ์ (Social System) เป็นการอธิบายถึงบทบาท ของผู้สอนและผู้เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนหรือระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง หลักการของการตอบสนอง (Principle of Reflection) เป็นการบอกถึงวิธีการแสดงออกของผู้สอนต่อผู้เรียน การตอบสนองการกระทำของผู้เรียน เช่น การให้รางวัลแก่ผู้เรียน การให้อิสระในการแสดงความคิดเห็น หรือการไม่ประเมินว่าถูกหรือผิด เป็นต้น และระบบการสนับสนุนการเรียนการสอน (Support System) เป็นการอธิบายถึงเงื่อนไขหรือสิ่งที่จำเป็นที่จะทำให้การใช้รูปแบบการเรียนการสอนนั้นบรรลุผล เช่น รูปแบบการเรียนการสอน แบบทดลองในห้องปฏิบัติการต้องใช้ผู้นำการทดลองที่ผ่านการฝึกมาเป็นอย่างดีแล้ว รูปแบบการเรียนการสอนแบบฝึกทักษะ ผู้เรียนจะต้องได้รับการฝึกทำงานในสถานการณ์และอุปกรณ์ที่ใกล้เคียงกับสภาพการทำงานหรือสถานการณ์จริง เป็นต้น

4. การประเมินรูปแบบการเรียนการสอน เป็นการทดสอบว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเพียงใด โดยประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎี โดยคณะผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินความสอดคล้องภายในระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ และประเมินความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติการ โดยการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริงในลักษณะของการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง

5. การปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะก่อนนำรูปแบบการเรียนการสอนไปทดลองใช้ การปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน ในระยะนี้จะใช้ผลจากการประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และระยะหลังนำรูปแบบการเรียนการสอนไปทดลองใช้ การปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนในระยะนี้อาศัยข้อมูลจากการทดลองใช้เป็นตัวชี้้นำในการปรับปรุง และอาจมีการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปทดลองใช้และปรับปรุงซ้ำ ๆ จนกว่าจะได้ผลที่น่าพอใจ

6. การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ (Application) เป็นการให้คำแนะนำ และตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ให้บรรลุผล เช่น ควรใช้กับ เนื้อหาประเภทใด หรือควรใช้กับผู้เรียนระดับใด เป็นต้น

7. ผลที่ได้จากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทั้งทางตรงและทางอ้อม (Instructional and Nurturing Effects) เป็นการระบุถึงผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับผู้เรียนทั้งทางตรงซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของรูปแบบการเรียนการสอนนั้น และทางอ้อมที่เป็นผลพลอยได้จากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนนั้นซึ่งอาจเป็นแนวทางสำคัญสำหรับผู้สอนในการพิจารณาและเลือกใช้รูปแบบการเรียนการสอน

จากการศึกษาการนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวคิดของนักการศึกษา ข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้ 1) ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย เป้าหมายของรูปแบบการเรียนการสอน 2) การอธิบายถึงรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน รูปแบบของปฏิสัมพันธ์ หลักการแสดงการโต้ตอบและสิ่งสนับสนุน 3) การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ เป็นการแนะนำและการตั้งข้อสังเกตการใช้รูปแบบการเรียนการสอนนั้น และ 4) ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

นอกเหนือจากการนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับระบบต่าง ๆ ที่สนับสนุนการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ซึ่ง Joyce, Weil and Calhoun (2009) ได้เสนอว่า ยังมีระบบต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละรูปแบบการเรียนการสอนและมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนการสอน จำนวน 4 ระบบ คือ

1. ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ซึ่งในแต่ละรูปแบบการเรียนการสอนจะมีจำนวนขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจนำเสนอเป็นลำดับขั้นตอน การบรรยาย และการใช้แผนภาพ เป็นต้น

2. ระบบสังคม เป็นการอธิบายเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของผู้สอนและผู้เรียน ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. หลักการตอบสนอง เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนจะตอบสนองต่อพฤติกรรมของผู้เรียนด้วยวิธีการให้รางวัลหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด

4. ระบบสนับสนุน เป็นเงื่อนไขหรือสิ่งที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ได้แก่ สื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ต่าง ๆ

จากการศึกษาเกี่ยวกับระบบต่าง ๆ ที่สนับสนุนการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และการนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัย พบว่า ปัจจัยที่สำคัญในการส่งเสริมกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ ระบบสังคม หลักการตอบสนอง ระบบสนับสนุน และผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งปัจจัยดังกล่าวเหล่านี้จะคอยช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สอนรับบทบาทหน้าที่ของตน รับบทบาทหน้าที่ของผู้เรียน และรู้เงื่อนไขหรือสิ่งที่จะช่วยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนได้ โดยมีรายละเอียดในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

นักศึกษา	องค์ประกอบ	Kibler (1970)	Kemp, Morrison และ Ross (1994)	Dick และ Carey (1996)	Anderson (1997)	Joyce และ Weil (2009)	ทิตินา แซมมณี (2557)	ปานเพชร รมไทย (2558)	บุญเลี้ยง ทุมทอง (2559)	การสังเคราะห์ ของผู้วิจัย
1.	ปรัชญา/ทฤษฎี/หลักการ/ความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักของรูปแบบฯ	-	/	-	/	/	/	/	/	หลักการ
2.	จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์/ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	/	/	/	/	/	/	/	/	วัตถุประสงค์
3.	เนื้อหา	-	/	-	-	/	-	-	-	กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4.	กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้/ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้/เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้	/	/	/	/	/	/	/	/	การเรียนรู้
5.	การวัดและประเมินผลรูปแบบการเรียนการสอน	/	/	/	-	/	/	/	/	การวัดและประเมินผล
6.	ระบบสังคม/ หลักการตอบสนอง/ ระบบสนับสนุน	-	-	-	/	/	/	-	/	ปัจจัยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
7.	สภาพแวดล้อมการเรียนรู้	-	-	-	-	/	/	-	-	

ตาราง 1 พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนในงานวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียน

การสอน 3) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน และ 5) ปัจจัยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

Joyce and Weil (1992) กล่าวถึง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้ 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ต้องมีทฤษฎีรองรับ เช่น ทฤษฎีด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ หรือปรัชญา เป็นต้น 2) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนก่อนนำไปใช้ต้องมีการศึกษาเพื่อทดสอบทฤษฎีและตรวจสอบคุณภาพจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนนั้น ๆ ในสถานการณ์จริง และนำข้อค้นพบมาปรับปรุงแก้ไข 3) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอาจออกแบบให้นำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง หรือเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะก็ได้ และ 4) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน มีจุดมุ่งหมายหลักที่เป็นตัวกำหนดและพิจารณาเลือกรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ หากผู้นำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ตรงกับวัตถุประสงค์หลักก็จะทำให้เกิดผลสูงสุด อย่างไรก็ตามยังสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้ หากผู้นำไปใช้เห็นว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นเหมาะสม

สำหรับ Dick and Carey (1996) กำหนดการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน 9 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กำหนดจุดมุ่งหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งต้องพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับความมุ่งหมายทางการจัดการศึกษา จากนั้นทำการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) และวิเคราะห์ผู้เรียน 2) วิเคราะห์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการวิเคราะห์ภารกิจหรือขั้นตอนการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้จะเป็นหมวดหมู่ของการจัดการกิจกรรมตามลักษณะของจุดมุ่งหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) กำหนดพฤติกรรมเบื้องต้นและคุณลักษณะของผู้เรียน เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานอยู่ในระดับใด 4) เขียนจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะหรือจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เห็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีจุดหมาย 5) สร้างแบบทดสอบอิงเกณฑ์ เพื่อใช้ในการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6) พัฒนายุทธศาสตร์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 7) พัฒนาและเลือกใช้สื่อ วัสดุประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศน 8) ออกแบบและประเมินผลระหว่างเรียน และ 9) ออกแบบและดำเนินการประเมินผลหลังเรียน

ในทัศนะของ Keeves (1997) แสดงให้เห็นว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยทั่วไปควรมีลักษณะสำคัญ ดังนี้ 1) รูปแบบการเรียนการสอนต้องนำไปสู่การทำนาย (Prediction) ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นภายหลังสามารถพิสูจน์หรือทดสอบได้ ทั้งนี้สามารถนำไปสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการพิสูจน์หรือทดสอบได้ 2) โครงสร้างของรูปแบบการเรียนการสอน ควรมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship) เป็นองค์ประกอบ ซึ่งสามารถให้เป็น เหตุผลในการอธิบายปรากฏการณ์หรือเรื่องราวนั้น ๆ ได้ 3) รูปแบบการเรียนการสอนสามารถ ช่วยสร้างจินตนาการ (Imagination) ความคิดรวบยอด (Concept) และความสัมพันธ์ (Interrelations) รวมทั้งรูปแบบการเรียนการสอนยังช่วยขยายขอบเขตของการสืบเสาะแสวงหาความรู้อีกด้วย 4) รูปแบบการเรียนการสอนควรมีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (Structural Relationships) มากกว่าความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง (Associative Relationships)

สัมพันธ์กับ Kruse (2008, Online) ได้นำเสนอแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการเรียน การสอนด้วยวิธีการเชิงระบบ (System Approach) 5 ขั้นตอน หรือ “ADDIE Model” ซึ่งเป็นวิธีการ เชิงระบบที่ช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ เป็นการวิเคราะห์และประเมินความต้องการจำเป็น

ขั้นที่ 2 การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการนำเสนอ

ขั้นที่ 3 การพัฒนา เป็นการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 4 การนำไปใช้ เป็นการนำเสนอสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ประกอบการวางแผนการบริหารจัดการ การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ และการดำเนินการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 5 การประเมิน เป็นการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนและประสิทธิภาพ ของสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้

สัมพันธ์กับ ทิศนา ขัมมณี (2550) ที่กล่าวว่า กระบวนการที่จำเป็นในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน คือ การกำหนดจุดมุ่งหมาย หลักการ ทฤษฎี แนวคิด สภาพการณ์ และปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนและการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ การเขียนผังรูปแบบการเรียนการสอน การทดลองใช้ การประเมินผลรูปแบบการเรียนการสอนและการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน

สุวิทย์ มูลคำ (2550) ระบุเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนไว้ ดังนี้ 1) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เริ่มต้นจากการเขียนวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียน การสอน ศึกษาทฤษฎีและหลักการที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบ

การเรียนการสอน จากนั้นเขียนโครงร่างขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน ตรวจสอบความเหมาะสมของโครงสร้างหรือขั้นตอนโดยผู้เชี่ยวชาญ ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน และปรับปรุงโครงสร้าง เพื่อให้มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้ 2) การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ เป็นการนำรูปแบบการเรียนการสอนนั้นไปใช้ในสถานการณ์จริง และ 3) การประเมินผล เป็นการประเมินผลรูปแบบการเรียนการสอนหลังจากการนำรูปแบบการเรียนการสอนนั้นไปใช้ในสถานการณ์จริง การประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน เพื่อแสดงว่ารูปแบบการเรียนการสอนนั้นมีคุณภาพหรือไม่ และนำผลการประเมินมาปรับปรุงรูปหรือพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนต่อไป

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนข้างต้น ผู้วิจัยต้องศึกษาทฤษฎีและหลักการที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ออกแบบขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน ตรวจสอบความเหมาะสมของขั้นตอน ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน ปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน นำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ และประเมินผลรูปแบบการเรียนการสอน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสตรกนยมเชิงสังคม

ทฤษฎีสตรกนยมเชิงสังคม หรือทฤษฎีการสร้างความรู้เชิงสังคม (Social Constructivism Theory) อยู่ภายใต้ทฤษฎีสตรกนยม หรือทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ซึ่งเป็นแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้แบบปัญญานิยม (Cognitive Theory) โดยอธิบายลักษณะส่วนบุคคล ให้ความสนใจเกี่ยวกับความรู้ ความเชื่อ ความคิดเกี่ยวกับตนเอง และสังคม ทฤษฎีทฤษฎีสตรกนยมสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ ทฤษฎีสตรกนยมเชิงปัญญาของ Piaget (Piaget's Theory of Cognitive Development) เน้นพัฒนาการทางสติปัญญาให้เป็นไปตามวัยและลำดับขั้น และทฤษฎีสตรกนยมเชิงสังคมของ Vygotsky (Vygotsky's Theory of Cognitive Development) มีแนวคิดสำคัญที่เชื่อว่ากระบวนการทางปัญญาเกิดขึ้นจากกิจกรรมหรือบริบททางสังคม การมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมและสภาพแวดล้อม ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการพัฒนาการเรียนการสอนโดยแนวคิดของ Vygotsky เป็นหลัก เป็นการสร้างองค์ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ของบุคคลที่ได้รับการพัฒนาทางปัญญา มีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์เฉพาะในด้านการปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ที่อยู่ในสังคมมาเป็นกระบวนการในสร้างองค์ความรู้ ซึ่งมีความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคลในสังคม ทำให้เกิดการขยายขอบเขตการเรียนรู้ จนเกิดเป็น

ทฤษฎีสรรรคนิยมเชิงสังคม (Social Constructivism) ถูกค้นพบโดย Lev Vygotsky นักจิตวิทยาชาวรัสเซีย ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาในกลุ่มพุทธิปัญญาานิยมที่มีชื่อเสียงที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางเชาว์ปัญญา ผลงานของ Vygotsky เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในประเทศรัสเซีย จากนั้นผลงานของเขาได้เริ่มเผยแพร่สู่ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศต่าง ๆ ในยุโรป ส่งผลให้นักการศึกษาและนักวิชาการจำนวนมากนิยมนำมาทฤษฎีของเขา มาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมจัดการเรียนรู้อย่างแพร่หลาย (สรรงค์ โค้วตระกูล, 2541)

Vygotsky พัฒนาทฤษฎีของตนเองขึ้นบนพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ระบบการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก (Classical Conditioning) ของ Pavlov โดยอธิบายว่า พฤติกรรมมนุษย์ คือ การตอบสนองที่มีต่อสิ่งเร้าหรือประสบการณ์ 5 ประเภทรวมกัน คือ 1) การตอบสนองตามกรรมพันธุ์ (Inherited Reactions) การกระตุกเมื่อถูกเคาะที่หัวเข่า 2) การตอบสนองอันเป็นผลจากการวางเงื่อนไขที่บุคคลนั้นเคยได้รับ (Conditional Reactions) เช่น การน้ำลายไหลเมื่อได้ยินคำว่า มะม่วง 3) ประสบการณ์ที่ตกทอดมาจากประวัติศาสตร์ทางวัฒนธรรม (Historical Experience) เช่น ลักษณะการแสดงความเคารพ 4) ประสบการณ์ที่บุคคลได้ร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคมเดียวกัน (Social Experience) เช่น การเข้าโรงเรียน และ 5) จิตสำนึก (Consciousness) หรือประสบการณ์ที่ปรุงแต่งขึ้นในจิตใจจากประสบการณ์จริงทั้งหลายที่มนุษย์ได้รับในชีวิต เช่น การพบกับตัวเองในลักษณะการวางแผนในขณะที่กำลังคิดวิธีแก้ปัญหา (Vygotsky, 1997)

Vygotsky (1997) ตั้งใจที่จะพัฒนาและอธิบายจิตสำนึกของมนุษย์ โดยมีแนวคิดพื้นฐานซึ่งเรียกว่า กฎพื้นฐานของพัฒนาการทางวัฒนธรรม (A General Genetic Law of Cultural Development) ที่สรุปได้ว่า องค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ความสนใจ ความจำการสร้าง มโนทัศน์ และความปรารถนาในพัฒนาการทางวัฒนธรรมของมนุษย์แต่ละคน เป็นความเปลี่ยนแปลงทางจิตใจที่มีจุดเริ่มต้นจากอิทธิพลของสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษ การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมกันระหว่างสังคมต่าง ๆ ในปัจจุบันผ่านประสบการณ์ที่แต่ละคนต่างได้รับและร่วมกันได้รับ แล้วแปรสภาพเป็นคุณลักษณะทางจิตใจของแต่ละบุคคลในที่สุด (Vygotsky, 1981) จำแนกองค์ประกอบต่าง ๆ ของจิตใจออกเป็น 2 ส่วน คือ องค์ประกอบของจิตใจตามธรรมชาติขั้นพื้นฐาน (Lower Natural Mental Functions) ที่เป็นองค์ประกอบที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของระบบทางชีวภาพที่มนุษย์ทุกคนมีเหมือนกัน เช่น การรับรู้ ความจำ และการใส่ใจ เป็นต้น และองค์ประกอบของจิตใจ

ทางวัฒนธรรมขั้นสูง (Higher Natural Mental Functions) เป็นเครื่องมือทางจิตใจ (Psychological Tools) ต่าง ๆ ที่ได้มาจากวัฒนธรรมซึ่งถ่ายทอดมาสู่ตัวบุคคล โดยการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่มีเครื่องมือนี้แล้ว โดยมีลักษณะเป็นเครื่องหมายและสัญลักษณ์หรือระบบเครื่องหมาย-สัญลักษณ์ เช่น ภาษา กิริยาท่าทาง สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ เครื่องช่วยจำ การคิดอย่างเป็นเหตุผล การคิดเชิงมโนทัศน์ และการกำกับตนเองในการเรียนรู้ (Hamilton and Ghatala, 1994; Berk and Winsler, 1995; Gredler, 1997)

Vygotsky มีความเห็นว่าพัฒนาการของมนุษย์ คือ การทำงานของกระบวนการเสริมสร้างคุณลักษณะของตนเอง (Internalization) ประกอบด้วย กระบวนการต่าง ๆ ที่มนุษย์ใช้ในการเสริมสร้างองค์ประกอบของจิตใจทางวัฒนธรรมขั้นสูง จากการปรับสภาพกิจกรรมและกระบวนการภายนอกให้เป็นภายใน โดยมีกระบวนการย่อยที่สำคัญ คือ การสร้างสื่อกลาง (Mediation) ซึ่งหมายถึงการที่จิตใจสร้างสื่อกลางขึ้นมาแทนสิ่งต่าง ๆ ที่ตนเองรับรู้ด้วยเครื่องมือทางจิตใจ (Psychological Tools) เช่น ภาษาที่ตนเองมีอยู่ในขณะที่ยังไม่รู้หนังสือ สื่อกลางที่สร้างขึ้นใหม่นี้จะช่วยเสริมสร้างองค์ประกอบของจิตใจทางวัฒนธรรมขั้นสูงและกำกับความคิดความรู้และพฤติกรรมของตนเองเหมือนเครื่องมือทางวัตถุที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการทำงานทางกายของมนุษย์ (Hamilton and Ghatala, 1994; Berk and Winsler, 1995)

กระบวนการสร้างเสริมคุณลักษณะของตนเอง ประกอบด้วย การปรับสภาพ 3 ระยะ คือ การปรับโครงสร้างของกิจกรรมภายนอกให้เริ่มเป็นกิจกรรมภายใน การปรับกระบวนการระหว่างบุคคลให้เป็นกระบวนการภายในบุคคล และการปรากฏขึ้นขององค์ประกอบของจิตใจทางวัฒนธรรมขั้นสูงจากการปรับสภาพดังกล่าว โดยในระยะยาวกระบวนการนี้จะแสดงผลออกมาเป็นคุณลักษณะของแต่ละบุคคลตามวัฒนธรรมของแต่ละสังคมในที่สุด (Vygotsky, 1978)

Vygotsky (1962) ได้ศึกษาการสร้างมโนทัศน์ (Concept Formation) ของมนุษย์ และได้ใช้แนวคิดของกระบวนการเสริมสร้างคุณลักษณะของตนเองและกระบวนการสร้างสื่อกลางในการอธิบายมโนทัศน์ของมนุษย์ไว้ว่า เป็นสิ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นจากการทำงานร่วมกันขององค์ประกอบทั้งหลายของจิตใจ จากภาพรวมไปสู่รายละเอียดและจากรูปธรรมไปสู่นามธรรม โดยแบ่งได้เป็น 3 ขั้น คือ 1) ขั้นสร้างช่อมโนทัศน์ (Unorganized Congeries or Heap) เป็นขั้นเริ่มต้นที่มนุษย์ตั้งช่อมโนทัศน์ขึ้นมาได้ แต่ยังไม่สามารถให้ความหมายหรือคำอธิบายเกี่ยวกับคุณลักษณะต่าง ๆ อย่างแน่นอนได้ 2) ขั้นเชื่อมโยงคุณลักษณะกับช่อมโนทัศน์ (Thinking in Complex) เป็นขั้นที่มนุษย์เริ่มเชื่อมโยงคุณลักษณะต่าง ๆ จำนวนมากเข้ากับช่อมโนทัศน์อย่างแน่ใจได้ แต่ยังไม่สามารถบอกถึงคุณลักษณะที่สำคัญที่สุดของมโนทัศน์นั้นได้

โดยมีลักษณะเด่น คือ คุณลักษณะที่เชื่อมโยงกับมโนทัศน์ในขั้นนี้จะเป็นเฉพาะสิ่งที่สังเกตได้ด้วยประสาททั้ง 5 เช่น สี ขนาด น้ำหนัก และรูปร่างเท่านั้น และ 3) ชั้นมโนทัศน์ที่สมบูรณ์ (Potential Concept) เป็นขั้นที่มนุษย์สร้างมโนทัศน์ได้อย่างสมบูรณ์ โดยการประมาณค่าคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกับชื่อมโนทัศน์ แล้วตัดสินได้ว่าคุณลักษณะกลุ่มใดเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดที่จะขาดไม่ได้ของมโนทัศน์นั้น คือ สามารถให้ความหมายหรืออธิบายเกี่ยวกับคุณลักษณะที่แท้จริงของมโนทัศน์นั้นและแยกมโนทัศน์นั้นออกจากมโนทัศน์อื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกันได้

Vygotsky ยังให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและสังคมเป็นอย่างมาก เขาอธิบายว่ามนุษย์ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมตั้งแต่แรกเกิด นอกเหนือจากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติแล้วยังมีสิ่งแวดล้อมทางสังคม คือ วัฒนธรรมที่แต่ละสังคมสร้างขึ้น ดังนั้น สถาบันสังคมต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่สถาบันครอบครัวจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการทางภาษาของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ ภาษายังเป็นเครื่องมือสำคัญของการคิดและการพัฒนาความรู้ขั้นสูง พัฒนาการทางภาษาและทางความคิดของเด็กเริ่มต้นด้วยการพัฒนาที่แยกจากกัน แต่เมื่ออายุมากขึ้น พัฒนาการทั้งสองด้านจะเป็นไปร่วมกัน (ทิตนา แคมมณี, 2545)

สรุปได้ว่า ทฤษฎีสรณนิยมเชิงสังคม (Social Constructivism) ของ Vygotsky เป็นการอธิบายพัฒนาการทางสติปัญญา มุ่งเน้นจิตสำนึกของมนุษย์ว่าพัฒนาการทางสติปัญญาเป็นคุณลักษณะที่มนุษย์สามารถสร้างสรรค์ขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมภายนอก โดยมีสิ่งแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมเป็นส่วนประกอบสำคัญกับองค์ประกอบภายในทางชีวภาพและจิตใจโดยมีเครื่องมือของจิตใจเป็นสำคัญ

ความหมายของทฤษฎีสรณนิยมเชิงสังคม

Vygotsky (1978) ได้ให้ความหมายของทฤษฎีสรณนิยมเชิงสังคมไว้ว่า ความรู้จะเกิดขึ้นก่อนในระดับสังคม และจากนั้นจะเกิดขึ้นภายในตัวบุคคล โดยการสร้างองค์ความรู้ในระดับสังคมเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์กับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้ Ormrod (2011) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีสรณนิยมเชิงสังคมของ Vygotsky มีแนวคิดสำคัญว่า กระบวนการทางปัญญาเกิดขึ้นจากกิจกรรมหรือบริบททางสังคม การปฏิสัมพันธ์กับสังคมและสภาพแวดล้อม ในทำนองเดียวกัน Isaacs (2013, Online) ที่ชี้ให้เห็นว่า เป็นการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งความรู้จะเกิดมาจากการอยู่ร่วมกับบุคคลในสังคม และมีการสร้างองค์ความรู้จากการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การสื่อสารและการแบ่งปันประสบการณ์ร่วมกัน นำไปสู่การพัฒนาความรู้ความเข้าใจของบุคคลโดยผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน สำหรับ Amineh and Asl (2015) ระบุว่า เป็นทฤษฎีทางสังคมวิทยาและการสื่อสาร เพื่อตรวจสอบและพัฒนาความรู้

ความเข้าใจร่วมกันของบุคคลในสังคม ทฤษฎีนี้เชื่อว่าความเข้าใจของมนุษย์การสร้าง ความหมายและความสำคัญของสิ่งต่าง ๆ จะได้รับพัฒนาเมื่อมีการประสานงานกับบุคคลอื่น องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในทฤษฎีนี้ คือ การจำลองวิธีการทำงานและการใช้ภาษาในการ สื่อสารในสังคมนั้น และ Bozkurt (2017) ได้ให้ความหมายว่า เป็นปรัชญาหนึ่งที่บุคคลมีการ สร้างความหมายของสิ่งต่าง ๆ จากการเล่นและการคิดร่วมกัน เป็นกระบวนการที่นำไปสู่ การให้เหตุผลและการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นจากการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น การสร้างความเข้าใจ และการเรียนรู้จากวัฒนธรรมและบริบทแวดล้อม ในทัศนะของ กุลชัย กุลตวณิช (2554, สื่อออนไลน์) ได้ให้ความหมายของทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคมว่า เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ผู้สอนต้องมีการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิค และการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีการทำงานร่วมกัน มีการสื่อสารกัน มีการอภิปราย มีการศึกษาค้นคว้าร่วมกัน และมีการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ส่งผลให้ผู้เรียน สามารถสร้างความหมายและความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ จากวัฒนธรรมของตนเองและผู้อื่น สัมพันธ์กับ วลีดา อุ่นเรือน (2563) กล่าวว่า ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เป็นทฤษฎีที่ตั้งอยู่บน สมมติฐานของความเป็นจริงเกี่ยวกับความรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นการประยุกต์ รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้เรียน

จากการศึกษาความหมายของทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้ การสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียนเกิดจากกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ร่วมทำกิจกรรมในสังคมร่วมกัน มีการสื่อสารกัน มีการทำงาน ร่วมกัน มีการคิดหรือแก้ปัญหาร่วมกัน และทำความเข้าใจร่วมกัน ส่งผลให้ไปสู่การสร้าง องค์ความรู้ใหม่ของผู้เรียน

กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ตามแนวของทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม

แนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวของทฤษฎีสมรรถนิยมสมัยใหม่ส่วนใหญ่ ให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ทางการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม มีหลักการ อยู่ 4 ประการ คือ

1. ธรรมชาติของสังคมของการเรียนรู้ ผู้เรียนมีการเรียนรู้โดยการมีปฏิสัมพันธ์ ร่วมกับผู้อื่นและเพื่อนที่มีความสามารถมากกว่า โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนทางกระบวนการคิด ผู้เรียนสามารถได้ยินเสียงในใจของกันและกัน ตลอดจนเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาซึ่งกันและกัน
2. พื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดี เมื่อมีโน้ตนั้นอยู่ในพื้นที่รอยต่อพัฒนาการของเขา เมื่อผู้เรียนไม่สามารถทำงานได้ด้วย ตนเอง แต่ผู้เรียนจะสามารถทำได้เมื่อได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนหรือผู้ใหญ่

3. การฝึกฝนทางปัญญาเกิดขึ้นจากการฝึกฝน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ส่งผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในบริบทที่มีความหมายและความรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้นั้นควรมาจากบริบทในสภาพจริงหรือโลกแห่งความเป็นจริง โดยการให้งานที่ซับซ้อนและท้าทาย อีกทั้งให้ความช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อให้สามารถผ่านพ้นไปได้

4. การช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเพียงพอเป็นการช่วยเหลือให้ผู้เรียนได้รับงานที่ซับซ้อน ยากและงานที่เป็นจริง การให้ความช่วยเหลืออย่างเพียงพอเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเกิดความรู้ในงาานั้น มิใช่การให้ความรู้เล็กน้อยและคาดหวังว่าจะสามารถสร้างเป็นความรู้ที่ซับซ้อนได้ ดังนั้น จึงเน้นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงหรือการทำงานที่เป็นจริงจากการลงมือปฏิบัติจริง

จากหลักการข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษากลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ตามแนวของทฤษฎี สรรคนิยมเชิงสังคม ในประเด็นดังต่อไปนี้ 1) การเรียนรู้แบบร่วมกัน (Collaborative Learning) 2) ช่วงของพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) 3) การเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) และ 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกแห่งความจริง (Learning Activities Engaging the Real World) (สุมาลี ชัยเจริญ, 2554; บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2556; วีรพล แสงปัญญา, 2561; ศักดิ์กฤษณ์ อินชื้อ, 2563) ดังนี้

1. การเรียนรู้แบบร่วมกัน (Collaborative Learning)

การเรียนรู้แบบร่วมกัน เป็นการเรียนรู้ที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง เนื่องจาก กิจกรรมและผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถตอบสนองแนวทาง ปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งเน้นให้ผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอนจากผู้สอนเป็นสำคัญเป็นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียน แบบร่วมกันถือเป็นการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่ให้ประโยชน์แก่ผู้เรียนหลายด้าน โดยผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการกิจกรรมการเรียนรู้และมีส่วนรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง

1.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมกัน

แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมกันมีรากฐานมาจากความคิดของนักปรัชญา กลุ่มพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ซึ่งมองว่ามนุษย์ต้องพัฒนาตนเองไปตลอดชีวิต การพัฒนาความเป็นมนุษย์ให้ก้าวหน้าขึ้นจำเป็นต้องส่งเสริมบรรยากาศและพื้นที่การเรียนรู้ โดยบรรยากาศการเรียนรู้จะต้องเหมาะสมกับการเรียนรู้ เมื่อบรรยากาศเหมาะสมกับผู้เรียน ส่งผลให้เกิดความเป็นสังคมแห่งการร่วมมือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ แบบร่วมกัน จึงเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้บุคคลได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ ส่งเสริมทักษะ การคิดแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการทำงานร่วมกับผู้อื่น อีกทั้งยังส่งเสริมให้ เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

นักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมกันไว้ ดังนี้ (Smith and MacGregor, 1992) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมกันเป็นกิจกรรมทางสังคมและอารมณ์ มีการพูดและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสร้างองค์ความรู้ ดังนั้น ความรู้จึงไม่ได้อยู่แค่ในหนังสือหรือผู้สอนเท่านั้น ความรู้หลักที่ได้จากการเรียนรู้แบบร่วมกันเกิดจากการเปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มได้พูดคุย แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ของตนเองกับสมาชิกกลุ่ม รับฟัง ร่วมสังเคราะห์ สรุปและแก้ไขปัญหา ร่วมกันเพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม สอดคล้องกับ Johnson and Johnson (1997) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการเรียนรู้กลุ่มเล็ก ๆ ที่เน้นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน คอยช่วย แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน ภายใต้จุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ความสำเร็จ แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมกันเกิดจากการมีส่วนร่วมทางสังคมที่เชื่อว่า การเรียนรู้เป็นปฏิกริยาทางสังคม ที่ต้องมีการพูดคุยกันในกลุ่มผู้เรียนร่วมกัน การพูดคุยกันนั้นจะทำให้เกิดการเรียนรู้ การพูดคุย เป็นการส่งสารออกไปให้แก่ผู้รับสารได้ทันที ทำให้ผู้รับสารสามารถโต้ตอบหรือแสดงความรู้สึกกลับมาได้ทันทีเช่นกันโดย มีปฏิกริยาทันทีต่อผู้ฟังที่เชื่อมโยงตัวเองเข้ากับภูมิหลังของผู้ฟัง ที่อาจจะเป็นคนเดียว ทั้งกลุ่มหรือทั้งชั้นเรียน จากนั้นก็จะเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน อย่างรวดเร็วด้วยการสนทนาขยายความทำให้ชัดเจนขึ้น การแลกเปลี่ยนแสดงให้เห็นด้วย ทำทางแสดงออกถึงความสงสัย หากบางประการไดยังไม่ชัดเจนก็จะช่วยกันหาคำตอบให้ชัดเจนขึ้น การเรียนรู้แบบร่วมกันผู้สอนจะเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ต่อไป ทั้งนี้ผู้สอน จะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้เท่านั้น หัวใจสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมกัน คือ ผู้เรียนเป็นผู้ที่มุ่งไปยังเป้าหมายสูงสุดที่เป็นประสพความสำเร็จร่วมกันกับเพื่อนในกลุ่มเดียวกัน ในส่วนของ Arends and Rigazio-DiGilio (2000, Online) ระบุว่า การเรียนรู้แบบร่วมกันเป็นแนวคิดในการเรียนรู้ร่วมกัน (Cooperative Learning) เป็นวิธีการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้แก่ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย สมาชิกทุกคนมีปฏิสัมพันธ์ ร่วมกันสูง ทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม เปิดโอกาส ให้สมาชิกกลุ่มทุกคนมีโอกาสพูด คิด เสนอความคิดของตนและมีความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มเกิดการแบ่งปันความคิด มีขอบเขตการรับผิดชอบร่วมกันและช่วยกัน ทำงานให้สำเร็จโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน สัมพันธ์กับ Barkley, Cross and Major (2014) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมกันเป็นการทำงานร่วมกันของผู้เรียน โดยผู้เรียนจะถูกแบ่งการทำงานเป็นคู่ หรือกลุ่มเล็ก ๆ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ผู้เรียนแบ่งงานกันทำโดยสมาชิกทุกคนในกลุ่มจะมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบทั้งงานของตนเอง

และงานของกลุ่ม ความสำเร็จของการเรียนรู้จะต้องอยู่ในรูปแบบของกลุ่มย่อยไม่ใช่เป็นของผู้เรียนแต่เพียงผู้เดียว

นอกจากนั้น ยังมีนักการศึกษาชาวไทยได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมกันไว้ ดังนี้ สุพิน ดิษฐสกุล (2542) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมกันเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อศึกษาในสิ่งที่สนใจเหมือนกัน โดยกิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นจะให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นแบบกลุ่ม ทำงานร่วมกันและแก้ปัญหาด้วยกัน โดยสมาชิกในกลุ่มจะคล่องความสามารถ ร่วมกันสร้างสรรค์ชิ้นงานและทำโครงการร่วมกันแล้วนำเสนอข้อมูลเป็นการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ คอยช่วยเหลือกันและกันภายในกลุ่ม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและรับผิดชอบต่อกลุ่ม แต่ละคนต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างแท้จริง และมีความสำเร็จของกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ เป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เก่งกว่าจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองเท่านั้นแต่จะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลถือว่าเป็นความสำเร็จของกลุ่มจึงจะบรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้แบบร่วมกันอย่างแท้จริง ในทำนองเดียวกันกับ บุญเลี้ยง ทุมทอง (2556) ที่ให้คำนิยามของการเรียนรู้แบบร่วมกันว่า เป็นวิธีการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ผูกให้เกิดการประสานงานกันภายในกลุ่ม ทำงานกันเป็นทีม คอยช่วยเหลือหรือส่งเสริมและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน ผู้เรียนร่วมมือกันในการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อศึกษาในสิ่งที่สนใจเหมือนกัน โดยร่วมกันสร้างชิ้นงานหรือทำโครงการแล้วเสนอข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษาร่วมกัน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีนี้เป็นการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้สอนจะต้องลดบทบาทของตนเองจากการเรียนการสอนในรูปแบบปกติที่ผู้สอนจะเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ แต่การเรียนรู้แบบร่วมกันนั้นผู้เรียนจะเป็นผู้ที่สำคัญที่สุดในการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2559) กล่าวว่า เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการพูดคุยอภิปรายกับสมาชิกในกลุ่ม โดยเฉลี่ยแล้วสมาชิกในกลุ่มจะมีประมาณ 3-6 คน โดยให้สมาชิกในกลุ่มจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม เป็นการเรียนรู้ที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม สมาชิกทุกคนต้องเอาใจใส่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่มักจะถูกมองข้ามไป ซึ่งการเรียนรู้แบบร่วมกันนั้นผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองรับผิดชอบต่อกลุ่มและใช้ทักษะสังคมในกลุ่มย่อยได้อย่างเหมาะสม โดยความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนจะมี 3 รูปแบบ ประกอบด้วย

- 1) ความสัมพันธ์ลักษณะเชิงแข่งขันระหว่างผู้เรียน 2) ความสัมพันธ์ลักษณะต่างคนต่างเรียน และ 3) ความสัมพันธ์ลักษณะช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเรียน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมกันเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือพูดคุยแลกเปลี่ยนกัน ผู้เรียนเกิดปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่ม ส่งเสริมให้ผู้เรียนและสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความรับผิดชอบต่องานของตนเองและงานของกลุ่ม โดยความสำเร็จหรือผลลัพธ์ที่จะออกมาอยู่ในรูปแบบผลงานของกลุ่ม

1.2 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมกัน

นักการศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมกัน ดังนี้ Reid, Forresttal and Cook (1989) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนในชั้นเรียนประสบความสำเร็จ คือ 1) กลุ่ม 2) การปฏิบัติ 3) ปัญหา 4) โครงการ 5) สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ และ 6) การพึ่งพาอาศัยกัน ทั้งนี้ Tinzmann (1990, Online) ได้ระบุว่า 1) กลุ่ม 2) การปฏิบัติ 3) ปัญหา 4) การประเมินผล 5) โครงการ และ 6) สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมกัน สำหรับ สุพิน ดิษฐสกุล (2543) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมกันประกอบด้วย 1) กลุ่ม 2) การปฏิบัติ 3) ปัญหา 4) การประเมิน 5) โครงการและผลงาน และ 6) การพึ่งพาอาศัยกัน ทั้งนี้ (ขวัญเรือน พุทธิรัตน์, 2546) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการเรียนรู้แบบร่วมกัน ดังนี้ 1) กลุ่ม 2) การปฏิบัติ 3) ปัญหา 4) การประเมินผล และ 5) สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ เช่นเดียวกับ พิชัย ทองดีเลิศ (2547) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมกัน ได้แก่ 1) กลุ่ม 2) การปฏิบัติ 3) ปัญหา 4) การประเมินผล และ 5) สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ และ ทิศนา แคมมณี (2559) ระบุว่า การเรียนรู้แบบร่วมกันต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน คือ ผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มต้องรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ที่ตนได้รับ ตั้งใจทำงานของตนเองให้สมบูรณ์แบบ ในขณะเดียวกันก็คอยช่วยเหลือสมาชิกคนอื่น ๆ ด้วยเพื่อประโยชน์ส่วนรวม 2) การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด การที่สมาชิกในกลุ่มมีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นปัจจัยที่จะทำให้การเรียนรู้แบบร่วมกันประสบความสำเร็จ อีกทั้งยังเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันในทางที่จะช่วยให้กลุ่มบรรลุเป้าหมายกลุ่มที่ร่วมกันตั้งเป้าหมายไว้ 3) ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกแต่ละคน โดยแต่ละกลุ่มจำเป็นต้องมีระบบการตรวจสอบงานทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เพื่อที่จะคอยตรวจสอบว่ามีสมาชิกในกลุ่มคนใดที่ลืมหรือยังไม่ได้ทำงานในส่วนที่ตนได้รับมอบหมายมาหรือไม่ เพื่อส่งเสริมให้ทุกคนได้ทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่ เป็นการแบ่งงานกันทำอย่างเป็นระบบ 4) การใช้ทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย การเรียนรู้แบบร่วมกันจะประสบ

ความสำเร็จได้ต้องอาศัยทักษะการพูด การฟัง การสื่อสารภายในกลุ่มผู้เรียนจะต้องฝึกทักษะการเป็นผู้พูดที่ดี ใช้คำพูดที่สุภาพ เป็นผู้ฟังที่ดี พยายามจับใจความสำคัญ รวมถึงมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนสมาชิกภายในกลุ่ม ซึ่งผู้สอนควรสอนและฝึกให้แก่ผู้เรียน เพื่อช่วยให้ดำเนินงานไปได้อย่างราบรื่น และ 5) การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม การเรียนรู้แบบร่วมกันจะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่ม โดยจะต้องทำการวิเคราะห์ระหว่างเรียน เพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น อีกทั้งยังเป็นการคอยตรวจสอบเพื่อนสมาชิกภายในกลุ่มด้วย ว่ามีใครติดปัญหาในส่วนใดบ้าง สัมพันธ์กับ จิราพัชร กิตติคุณวัฒน์ (2565) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมกันไว้ดังนี้ 1) การฟังพาและเกื้อกูลกัน 2) การปรึกษาหารือกัน 3) ความรับผิดชอบร่วมกัน 4) ปฏิสัมพันธ์ การปฏิบัติงานและการควบคุมกำกับ และ 5) การประเมินผลและวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้

สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมกันได้ มีรายละเอียดในตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมกัน

นักการศึกษา	องค์ประกอบ	Reid, Forrestal and Cook (1989)	Tinzmann (1990, Online)	สุพิน ดิษฐสกุล (2543)	ขวัญเรือน พุทธิรัตน์ (2546)	พิชัย ทองดีเลิศ (2547)	จิตนา แซ่มณี (2559)	จิราพัชร กิตติคุณวัฒน์ (2565)	การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
1. กลุ่ม		/	/	/	/	/			
2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการทำงานกลุ่มย่อย							/	/	
3. การฟังพาอาศัยกัน/การฟังพาและเกื้อกูลกัน		/		/			/	/	กระบวนการกลุ่ม
4. การปรึกษาหารือกัน							/	/	
5. การปฏิบัติ		/	/	/	/	/		/	
6. โครงการ/ผลงาน		/	/	/					การลงมือปฏิบัติ

ตาราง 3 (ต่อ)

นักการศึกษา	องค์ประกอบ	การสังเคราะห์ ของผู้วิจัย						
		Reid, Forrestal and Cook (1989)	Tinzmann (1990, Online)	สุพิน ดิษฐสกุล (2543)	ขวัญเรือน พุทธิรัตน์ (2546)	พิชัย ทองดีเลิศ (2547)	ทิตินา แคมเมณี (2559)	จิราพัชร กิตติคุณวัฒนะ (2565)
	7. ปัญหา	/	/	/	/	/		ปัญหา
	8. การประเมินผล		/	/	/	/	/	การประเมิน
	9. การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม						/	กระบวนการทำงาน
	10. ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้						/	กลุ่ม
	11. สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้	/	/	/	/	/		สภาพแวดล้อม ในการเรียนรู้

จากตาราง 2 สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมกัน โดยภาพรวมจากการสังเคราะห์จากนักวิชาการชาวไทยและต่างประเทศ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) กระบวนการกลุ่ม 2) การลงมือปฏิบัติ 3) ปัญหา 4) การประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม และ 5) สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้

1.3 การประยุกต์ใช้การเรียนรู้แบบร่วมกันในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2557) ได้นำเสนอการประยุกต์ใช้การเรียนรู้แบบร่วมกันในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่า ผู้สอนควรจัดระเบียบขั้นตอนการทำงาน หรือการฝึกฝนให้ผู้เรียนดำเนินงานอย่างเป็นระบบระเบียบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมกัน มีดังนี้

1.3.1 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนควรมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการกำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียนทั้งทางด้านความรู้และทักษะกระบวนการต่าง ๆ กำหนดขนาดของกลุ่ม ซึ่งควรมีขนาดเล็ก ประมาณ 3-6 คน โดยกลุ่มขนาด 4 คน จะเป็นขนาดที่เหมาะสมที่สุด กำหนดองค์ประกอบของกลุ่ม การจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มอาจทำได้โดยการสุ่มหรือการเลือกให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ โดยทั่วไปกลุ่มจะต้องประกอบไปด้วยสมาชิกที่คล่องกันในด้านต่าง ๆ เช่น เพศ ความสามารถ และความถนัด เป็นต้น กำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างทั่วถึง ผู้สอนควรมอบหมายบทบาทหน้าที่ในการทำงานให้ผู้เรียนทุกคน และบทบาทหน้าที่นั้น ๆ จะต้องเป็นส่วนหนึ่งของงานอันเป็นจุดมุ่งหมายของกลุ่ม ผู้สอนควรจัด

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกให้อยู่ในลักษณะที่จะต้องพึ่งพาอาศัยกันและเกื้อกูลกัน บทบาทหน้าที่ในการทำงานเพื่อการเรียนรู้มีจำนวนมาก เช่น บทบาทผู้นำกลุ่ม ผู้สังเกตการณ์ เลขานุการ ผู้นำเสนอผลงาน และผู้ตรวจสอบผลงาน เป็นต้น จัดสถานที่ให้เหมาะสมในการทำงานและการมีปฏิสัมพันธ์กัน ผู้สอนจำเป็นต้องคิดออกแบบการจัดห้องเรียนหรือสถานที่ที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เอื้อและสะดวกต่อการทำงานกลุ่ม และจัดสาระ วัสดุหรืองานที่จะให้ผู้เรียนทำ วิเคราะห์สาระ งานหรือวัสดุที่จะให้ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมในการช่วยกลุ่มและพึ่งพากันในการเรียนรู้

1.3.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนควรมีการเตรียมกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน โดยอธิบายชี้แจงเกี่ยวกับงานของกลุ่ม ผู้สอนควรอธิบายถึงจุดมุ่งหมายของบทเรียน เหตุผลในการดำเนินการต่าง ๆ รายละเอียดของงานและขั้นตอนในการทำงาน อธิบายเกณฑ์การประเมินผลงาน ผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจตรงกันว่าความสำเร็จของผลงานอยู่ตรงไหน งานที่คาดหวังมีลักษณะอย่างไร เกณฑ์ที่จะใช้ในการวัดความสำเร็จของงานคืออะไร อธิบายถึงความสำคัญและวิธีการของการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน ผู้สอนควรอธิบายกฎเกณฑ์ ระเบียบ กติกา บทบาทหน้าที่ และระบบการให้รางวัลหรือประโยชน์ที่กลุ่มจะได้รับในการร่วมกันเรียนรู้ อธิบายวิธีการช่วยเหลือกันระหว่างกลุ่ม อธิบายถึงความสำคัญและวิธีการในการตรวจสอบความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย เช่น การสุ่มเรียกชื่อผู้เสนอผลงาน การทดสอบ และตรวจสอบผลงาน เป็นต้น และชี้แจงพฤติกรรมที่คาดหวัง หากผู้สอนชี้แจงให้ผู้เรียนได้อย่างชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง จะช่วยให้ผู้เรียนรู้ความคาดหวังที่มีต่อตนเองและพยายามจะแสดงพฤติกรรมนั้น

1.3.3 ด้านการควบคุมกำกับและการช่วยเหลือกลุ่ม ผู้สอนควรดำเนินการควบคุมกำกับและช่วยเหลือกลุ่ม โดยดูแลให้สมาชิกมีการปรึกษากันอย่างใกล้ชิด สังเกตการทำงานร่วมกันของกลุ่ม ตรวจสอบว่าสมาชิกกลุ่มมีความเข้าใจในงานหรือบทบาทที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ สังเกตพฤติกรรมของสมาชิก ให้ข้อมูลป้อนกลับ ให้แรงเสริมและบันทึกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของกลุ่ม เข้าไปช่วยเหลือกลุ่มตามความเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงานและการทำงาน เมื่อพบว่ากลุ่มต้องการความช่วยเหลือ ผู้สอนสามารถเข้าไปชี้แจง สอนซ้ำหรือให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ และสรุปการเรียนรู้ ผู้สอนควรให้กลุ่มสรุปประเด็นการเรียนรู้ที่ได้จากการเรียนรู้แบบร่วมกัน เพื่อช่วยให้การเรียนรู้มีความชัดเจนขึ้น

1.3.4 การประเมินผลและวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนควรดำเนินการประเมินผลและวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ โดยประเมินผลการเรียนรู้ ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพโดยใช้วิธีการที่หลากหลายและควรให้

ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน วิเคราะห์กระบวนการทำงานและกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมกัน ผู้สอนควรจัดให้ผู้เรียนมีเวลาในการวิเคราะห์การทำงานของกลุ่มและพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีโอกาสเรียนรู้ที่จะปรับปรุงส่วนที่บกพร่องของกลุ่ม

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมกันผู้สอนจำเป็นต้องวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ อย่างหลากหลาย การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมกันมีคุณสมบัติ 5 ประการ ดังนี้ 1) มีกระบวนการเรียนรู้ที่พึงพาและเกื้อกูลกัน 2) สมาชิกกลุ่มมีการปรึกษาหารือและปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด 3) สมาชิกทุกคนมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ 4) สมาชิกกลุ่มต้องใช้ทักษะการทำงานกลุ่มและการสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำงานหรือการเรียนรู้แบบร่วมกัน และ 5) มีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพและคุณภาพของการทำงานร่วมกัน

1.4 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในการเรียนรู้แบบร่วมกัน

Barkley, Cross and Major (2014) กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมกันผู้สอนจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้ให้ความรู้ (Teacher) เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) หน้าที่หลักของผู้สอนจะไม่ใช้ผู้ที่คอยบรรยายเหมือนห้องเรียนแบบเดิมอีกต่อไป ผู้สอนจะกลายเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้หรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.4.1 การเตรียมผู้เรียน (Orientating students) เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจกันเกี่ยวกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ รูปแบบหรือวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมกัน ผู้สอนและผู้เรียนจะร่วมกันกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ก่อน บทบาทของผู้เรียนจะต้องพร้อมสำหรับการฝึกทักษะในการเรียนรู้ร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม ทักษะที่สำคัญ ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร (Communicative Skills) ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interpersonal Skills) ทักษะการบริหารจัดการทำงานกลุ่ม (Group Management) ทักษะการเรียนรู้แบบสืบสอบ (Inquiry Skills) ทักษะการแก้ไขความขัดแย้งกลุ่ม (Conflict Resolution) และทักษะการสังเคราะห์ความรู้และนำเสนอ (Synthesis and Presentation Skills) ผู้สอนต้องเตรียมผู้เรียนโดยเริ่มต้นจากการนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ ที่มีลักษณะกิจกรรมเป็นแบบละลายพฤติกรรม เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนจะเกิดความสนิทสนมกันมากขึ้น รวมทั้งผู้เรียนจะมีความสนิทสนมกันได้ง่ายยิ่งขึ้น เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ทำความรู้จักกัน เพื่อให้เกิดความพร้อมในการทำงานร่วมกัน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและสามารถเรียนรู้และทำงานกันเป็นกลุ่มกับเพื่อนได้

1.4.2 การจัดกลุ่มเรียน (Forming Groups) ผู้สอนต้องจัดกลุ่มผู้เรียนให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงขนาดของกลุ่มและขนาดของจำนวนสมาชิกในแต่ละกลุ่ม (Group Size) ระยะเวลาในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ (Duration) และการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่ม (Operation of the Learning Group) การจัดกลุ่มผู้เรียนแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ กลุ่มแบบไม่เป็นทางการ (Informal) เป็นการจัดกลุ่มแบบสุ่มอย่างรวดเร็วเพื่อใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระยะเวลาอันสั้น เช่น การระดมความคิด เพื่อตอบคำถาม การทำกิจกรรมการเรียนรู้เล็ก ๆ ที่ใช้สำหรับสอดแทรกระหว่างการฟัง เป็นต้น หากเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีน้อยจึงค่อยใช้การจัดกลุ่มในลักษณะนี้ เนื่องจากการจัดกลุ่มในลักษณะนี้เป็นการเน้นความรวดเร็ว แต่โอกาสที่ผู้เรียนเก่งจะมารวมตัวกันอยู่ในกลุ่มเดียวกันมีค่อนข้างสูง กลุ่มแบบเป็นทางการ (Formal) เป็นการจัดกลุ่มเพื่อการทำงานที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เช่น การค้นคว้าและการนำเสนอโครงงาน และการทำรายงานร่วมกัน โดยการแบ่งผู้เรียนในแต่ละกลุ่มอาจมีการแบ่งผลตามระดับความสามารถของผู้เรียน (เก่ง กลาง และอ่อน) ให้อยู่รวมกัน เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเก่งจะสามารถช่วยเหลือผู้เรียนที่มีความสามารถอ่อนกว่าได้ สมาชิกในกลุ่มจะทำงานร่วมกันจนงานสำเร็จ และกลุ่มแบบฐาน (Base) เป็นการจัดกลุ่มที่ใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันนาน อาจใช้เวลาเป็นภาคการศึกษาหรือปีการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ของรายวิชาหรือหลักสูตร ดังนั้น เทคนิคการเลือกสมาชิกเข้ากลุ่มอาจจะเป็นไปได้ทั้งการสุ่มผู้เรียนเข้ากลุ่ม ผู้เรียนเลือกเข้าร่วมกลุ่มตามความสมัครใจหรือผู้สอนจัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม นอกจากนี้ กระบวนการทำงานในกลุ่มก็ขึ้นอยู่กับ กิจกรรมการเรียนรู้ โดยปกติจะมีการแบ่งหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มเพื่อให้เกิดการทำงานที่เป็นระบบ

1.4.3 การวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ (Structuring the Learning Tasks) เป็นการวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้และลำดับกิจกรรมการเรียนรู้สิ่งที่สำคัญที่ควรต้องพิจารณาในการวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ คือ กิจกรรมการเรียนรู้นั้นต้องเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้ไปสู่เป้าหมายหรือการนำไปสู่บทสรุปหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้แต่แรก กิจกรรมการเรียนรู้ต้องเหมาะสมกับทักษะและระดับความสามารถของผู้เรียน โดยผู้สอนต้องคำนึงถึงระดับความสามารถผู้เรียน หากกิจกรรมยากหรือง่ายเกินไปกิจกรรมอาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ กิจกรรมการเรียนรู้ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันระหว่างผู้เรียนในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกิจกรรมการเรียนรู้ควรซับซ้อนในระดับหนึ่ง เพื่อให้ผู้เรียนใช้ความร่วมมือระหว่างสมาชิกในกลุ่มในการทำกิจกรรมร่วมกัน เพราะหากกิจกรรมง่ายเกินไปผู้เรียนจะไม่ช่วยเหลือกันในการทำงาน โดยมอบหมายให้เพื่อนคนใดคนหนึ่งทำงานแต่เพียงผู้เดียว

จนสำเร็จ ทั้งนี้ จะต้องตรวจสอบได้ว่า สมาชิกคนใดในกลุ่มทำอะไรบ้างในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยพยายามให้แต่ละกลุ่มสามารถตรวจสอบการทำงานของสมาชิกแต่ละคน และลำดับการนำเสนอกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนตั้งแต่ขั้นเริ่มต้น การจัดกลุ่มการทำกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มและการประเมินผลงานกลุ่มร่วมกัน

1.4.4 ส่งเสริมและช่วยให้ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน (Facilitating Student Collaborative) การเรียนรู้แบบร่วมกัน สมาชิกทุกคนต้องมีส่วนร่วม มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อความต่อเนื่องในการเรียนรู้และการทำกิจกรรมกลุ่ม ส่งเสริมและช่วยให้ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ผู้สอนมีหน้าที่ช่วยให้กลุ่มทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยผู้สอนมีหน้าที่แนะนำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะต้องทำรวมถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และขั้นตอน พร้อมยกตัวอย่างให้ผู้เรียนเห็นภาพได้อย่างชัดเจน สังเกตและเข้าร่วมปฏิสัมพันธ์กับกลุ่ม โดยผู้สอนจะต้องคอยสังเกตและให้ผู้เรียนร่วมสังเกตและรายงานให้ทราบถึงปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มหากพบความขัดข้องของกลุ่ม ให้ผู้สอนเข้าไปช่วยอธิบายและประเมินว่ากลุ่มบรรลุเป้าหมายของกิจกรรมหรือไม่ เพื่อช่วยให้คำแนะนำหรือข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม การค้นหาปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการกลุ่มซึ่งโดยปกติส่วนใหญ่สมาชิกในกลุ่มจะเป็นผู้ช่วยกันแก้ไขแต่ในบางปัญหาผู้สอนอาจจะต้องเข้าไปช่วยดูแล เช่น ผู้เรียนบางคนมีอิทธิพลเหนือผู้เรียนคนอื่น ผู้เรียนบางคนมีอุปนิสัยที่ชอบสั่งโดยชอบทำงานคนเดียว ผู้เรียนไม่ร่วมทำงานกลุ่มหรือผู้เรียนมีพฤติกรรมที่อาจจะก่อให้เกิดปัญหาในขั้นตอนการทำงาน ผู้สอนจะต้องเข้าไปพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดกับผู้เรียนคนนั้น แล้วจึงอธิบายถึงข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการเรียนรู้แบบร่วมกัน ตลอดจนผู้สอนจะต้องคอยแนะนำเทคนิคการนำเสนอ ผู้สอนพยายามให้ผู้เรียนค้นหาเทคนิคการนำเสนอด้วยตนเองก่อนหากยังไม่ดีพอผู้สอนถึงเข้าไปช่วยแนะนำเทคนิคที่ดีกว่า การนำเสนอผลการเรียนรู้ในกลุ่มต่อทั้งชั้นเรียนจะก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มและการนำเสนอจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในความรู้ใหม่และมั่นใจมากยิ่งขึ้น เป็นการทดสอบว่าผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่กำลังจัดการเรียนการสอนนั้นอย่างแท้จริงหรือไม่ หากความรู้ที่ได้ตรงกับกลุ่มอื่นผู้เรียนจะเกิดความมั่นใจเพิ่มมากยิ่งขึ้น และการช่วยให้กลุ่มเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายความรู้ด้วยการเติมเต็มหรือเชื่อมโยงในความรู้ แต่ต้องระวังอย่าให้เป็นการสอนซึ่งจะส่งผลให้กลุ่มรอคอยและคาดหวังการช่วยเหลือของผู้สอน ทั้งนี้ผู้สอนจะต้องช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้และเตรียมผู้เรียนเข้าสู่กิจกรรมหรือบทเรียนต่อไป

1.4.5 การให้คะแนนและการประเมินผลงาน (Grading and Evaluating Collaborative Learning) ในการประเมินผลการเรียนรู้แบบร่วมกัน สิ่งที่สำคัญที่ควรคำนึงถึงคือ จะต้องสามารถประเมินการมีส่วนร่วมและผลงานของผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มได้ (Individual Accountability) ในขณะเดียวกันต้องส่งเสริมบรรยากาศการพึ่งพากันในกลุ่ม (Positive Group Interdependence) ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมกัน ดังนั้น เกณฑ์การประเมินจะต้องสะท้อนผลงานรายบุคคลและผลงานกลุ่ม โดยผู้สอนจะต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้ความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนรวมกับการทำงานเป็นกลุ่มจึงจะสำเร็จงานรายบุคคลและงานกลุ่มจะต้องสามารถแสดงและแยกแยะได้ชัดเจน เพื่อให้ผู้สอนประเมินผลได้ การประเมินนั้นควรมีการประเมินอย่างน้อย 2 คนขึ้นไป ประกอบด้วย ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนร่วมกลุ่มประเมินและผู้สอนประเมิน นอกจากนี้ในขั้นตอนการประเมินผลต้องคำนึงว่าจะต้องประเมินผลอะไร ผลงานชิ้นไหนและผลงานขั้นตอนไหน เพื่อไม่ให้ใช้เวลามากเกินไปในการประเมินหรือหากการประเมินน้อยเกินไปผลการประเมินที่ได้อาจจะไม่สะท้อนความพยายามหรือความรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้ควรกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินแต่ละครั้งให้ชัดเจนว่าจะประเมินผลเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) หรือประเมินผลเพื่อตัดสิน (Summative Assessment) ซึ่งมีวิธีการที่ต่างกันและกำหนดว่าท้ายที่สุดใครจะเป็นผู้ประเมิน เช่น ผู้สอนประเมิน ผู้เรียนประเมิน ประเมินตนเอง ประเมินเพื่อนร่วมกลุ่มหรือประเมินการทำงานกลุ่ม ผู้สอนจะต้องประเมินด้วยใจที่เป็นกลาง ไม่ลำเอียงหรือเข้าข้างถึงแม้ว่าจะสนิทสนมกับผู้เรียนอีกกลุ่มมากกว่า

ดังนั้น บทบาทของผู้สอน คือ ผู้อำนวยการความสะดวก โดยทำหน้าที่กำหนดงาน (Task setter) และการให้บริการ อำนวยความสะดวกผู้เรียน โดยการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ผู้เรียนต้องการ จัดแหล่งเรียนรู้ สร้างสภาพแวดล้อมและกิจกรรมที่เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการแก้ปัญหา เช่น การจัดที่นั่งให้นั่งเข้าหากัน เพื่อให้ผู้เรียนได้สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ได้สะดวก ทั้งนี้ ผู้สอนต้องเป็นผู้ที่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในด้านการทำงานที่ผู้เรียนจะทำสำเร็จและล้มเหลว ต้องเป็นผู้ที่ปรับตัวได้กับภาวะกดดันที่ต้องเผชิญ อีกทั้งยังเป็นผู้ให้คำแนะนำ โดยการเป็นผู้ให้ข้อมูลบางอย่างแก่ผู้เรียน เพื่อดูแลไม่ให้เกิดความคิดที่กระจัดกระจายของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถจับประเด็นได้ เป็นผู้จัดการและวางแผนการจัดกลุ่ม โดยให้ผู้เรียนในกลุ่มทุกคนมีหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ผู้สอนมีหน้าที่เพียงกำหนดกระบวนการและเงื่อนไขของการเรียนรู้แบบร่วมกันให้เกิดขึ้นและควบคุมการใช้เวลาในการจัดเก็บข้อมูล การสร้างชิ้นงาน สร้างข้อตกลงร่วมกับผู้เรียนและร่วมสรุปงานกับผู้เรียน และเป็นผู้ประเมินผล

โดยจะเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบความเข้าใจ ความรู้ มโนคติของผู้เรียนและบทบาทของผู้เรียนในการเรียนรู้แบบร่วมกัน (สุพิน ดิษฐสกุล, 2543; Tinzmann, 1990, Online, Davidson, 1994; Garlach, 1994)

สำหรับบทบาทของผู้เรียน ผู้เรียนต้องเป็นผู้สร้างวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่จะนำทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถดำเนินการเรียนรู้และบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผู้เรียนยังเป็นผู้วางแผนในการศึกษาค้นคว้าและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนต้องวางแผน กิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งมาจากวัตถุประสงค์ที่วางไว้การวางแผนอย่างรอบคอบจะทำให้ บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ในขณะเดียวกันผู้เรียนก็ต้องรับรู้ความสามารถ ความรู้และกลวิธีที่ตนเองใช้การควบคุมการเรียนรู้ของตนเองซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนรู้แบบร่วมกัน ผู้เรียนต้องตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของตนเอง ผู้เรียนต้องเป็นผู้ดำเนินการในการจัดทำข้อมูลความรู้ สร้างสรรค์ชิ้นงาน ผลงานหรือโครงงาน ตลอดจนรับผิดชอบในการนำเสนองานของตนเอง และตรวจสอบเพื่อนที่เรียนในกลุ่มอื่นขณะมีการนำเสนอ เพื่อให้แน่ใจว่าเพื่อนสามารถทำความเข้าใจและรับรู้ในข้อมูลความรู้ที่ตนนำเสนอ ผู้เรียนยังเป็นผู้ประเมินผลทั้งเป็นการประเมินตนเอง เพื่อนที่เรียนและผลงาน ซึ่งในอดีตผู้สอนจะเป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินผลแต่เพียงผู้เดียว แต่ในลักษณะการเรียนรู้แบบร่วมกันจะต้องมีการประเมินการเรียนรู้ของตนเอง โดยการประเมินการทำงานกลุ่ม การประเมินประสิทธิภาพของกลวิธีการเรียนรู้ คุณภาพของผลงาน การประเมินจากกลุ่มจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกเป็นอิสระในการแสดงความสงสัย และตั้งคำถามมากกว่าจากผู้สอนเพียงฝ่ายเดียวทำให้การประเมินไม่น่ากลัวและปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนแบบสองทาง มีความสำคัญกับผู้เรียนอย่างมาก เนื่องจากผู้เรียนจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ อีกทั้งยังได้พัฒนาทักษะสังคมของผู้เรียนอีกด้วย เช่น การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การรู้จักฟังพาดูด้วยกัน การให้ความรัก ความเข้าใจและเอื้ออาทรต่อกัน (สุพิน ดิษฐสกุล, 2543; (Tinzmann, 1990, Online; Garlach, 1994)

จากบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมกัน สะท้อนให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมกันเป็นวิธีการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทฤษฎีสรคานิยมเชิงสังคม ซึ่งเป็นการส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน โดยการทำงานเป็นกลุ่ม มีกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีแบ่งหน้าที่การทำงานของสมาชิกกลุ่ม ซึ่งสมาชิกกลุ่มจะมีความรับผิดชอบร่วมกัน ร่วมกันแก้ปัญหา ร่วมอภิปราย รับฟัง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประเมินผลระหว่างการทำงานดำเนินกิจกรรม ผลการทำงานหรือผลงานร่วมกับเพื่อนทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้เรียน ทั้งนี้ ผู้สอนมีหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก

ในการเรียนรู้ วางแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดจุดมุ่งหมาย กำหนดขนาดกลุ่ม กำหนดองค์ประกอบของกลุ่มกำหนดบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม จัดเนื้อหาสาระวัสดุหรืองานที่จะให้ผู้เรียนทำ ตลอดจนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ทำหน้าที่คอยกำกับควบคุม ประเมินผลและวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.5 เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมกัน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมกันมีหลายเทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมกันไม่ว่าจะใช้เทคนิคใดก็ตามจะมีลำดับขั้นตอนในการจัดลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นหลักคล้าย ๆ กัน คือ ขั้นเตรียม ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นทำงานกลุ่ม ขั้นตรวจสอบผลงาน ขั้นสรุปและขั้นประเมินผลการทำงาน ทั้งนี้ Barkley, Cross and Major (2014) จึงได้นำเสนอเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมกันไว้ 6 รูปแบบ ดังนี้

1.5.1 เทคนิคสำหรับการอภิปราย (Techniques for Discussion) เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความคิด ความรู้ และความเห็น ซึ่งเป็นเทคนิคที่เป็นที่นิยมใช้กันมาในปัจจุบัน เนื่องจากการอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจะช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดหรือประสบการณ์ที่มีร่วมกับทักษะการสื่อสาร ผู้สอนต้องคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด พุด และลองผิดลองถูก หากมีการพุดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันมากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ผู้เรียนได้มุมมองที่หลากหลาย เกิดความท้าทาย ชวนให้ผู้เรียนได้คิด สงสัยและแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ซึ่งเทคนิคนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความจำที่คงทนและลึกซึ้ง ดังนั้นผู้เรียนถือเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนี้ เพราะผู้เรียนต้องพุดคุย ผู้เรียนต้องมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกและความเชื่อ ทั้งนี้ผู้เรียนบางคนมักไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เพราะกลัวว่ามุมมองหรือทัศนะของตนเองจะไม่ถูกต้องหรือถูกเพื่อนมองว่าไม่ถูกต้อง ต่ำหนี่หรือต่ำทอ ผู้สอนจะต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ กระตุ้นและสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดความท้าทายในชั้นเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการอภิปราย

เทคนิคสำหรับการอภิปราย ได้แก่ เทคนิค Think-Pair-Share เป็นเทคนิคการรวบรวมความคิดของสมาชิกในกลุ่มทุกคน โดยใช้เวลาไม่มากผ่านการคิดเปรียบเทียบ เริ่มจากการพุดคุยแลกเปลี่ยนกับคู่ของตนเองก่อนที่จะแลกเปลี่ยนกับกลุ่มในชั้นเรียน และสุดท้ายอาจมีการอภิปรายหน้าชั้นเรียน ซึ่งเทคนิคนี้จะทำให้ผู้เรียนกล้าที่จะพุดคุยกับเพื่อน โดยเริ่มจากการจับคู่กับเพื่อน จากนั้นเกิดการขยายเป็นการพุดกับเพื่อนในกลุ่ม ซึ่งเป็นการเรียนรู้กลุ่มย่อย และเป็นการเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะอภิปรายกลุ่มใหญ่ทั้งชั้นเรียน เทคนิค Round Robin เป็นการสร้างความคิดและให้ผู้เรียนได้พุดคุยแลกเปลี่ยนกัน จากนั้นจะย้ายผู้เรียน

จากผู้เรียนคนหนึ่งไปยังผู้เรียนคนต่อไป โดยจะมีการหมุนเวียนกันจนครบทุกคน ทั้งนี้ผู้เรียนจะได้พูดคุยกับแบบพบกันหมดทุกคน ซึ่งเทคนิคนี้ผู้เรียนจะได้ร่วมกันระดมสมอง ผู้เรียนทุกคนจะมีโอกาสพูดคุยกันทั้งชั้นเรียนจากการวนคู่จนครบทุกคนทั้งชั้นเรียน เทคนิค Buzz Groups เป็นการอภิปรายถึงคำถามที่ได้รับเป็นกลุ่มที่เกิดจากการจับคู่เล็ก ๆ โดยจะใช้เวลาไม่มากนัก แต่ละกลุ่มจะมีโอกาสพูดคุยกันภายในกลุ่ม ผู้เรียนจะได้วางแผนหาที่มีขนาดไม่ใหญ่มากนักในการพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นเล็ก ๆ เทคนิคนี้เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างข้อมูลและความคิดในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ เพื่อเตรียมตัวอภิปรายในชั้นเรียน เทคนิค Talking Chips เป็นเทคนิคที่มีกลุ่มอภิปรายและการยอมจำนนต่อการพูดที่มีหลักฐาน ผู้พูดจะแสวงหาแหล่งข้อมูลมาสนับสนุน อ้างอิงและยืนยันในสิ่งที่กำลังอภิปรายอยู่ ซึ่งผู้มีส่วนร่วมทุกคนจะได้รับความยุติธรรม เพราะการอภิปรายรูปแบบนี้จะต้องมีการนำหลักฐานมาประกอบการบรรยายหรือพูดคุย ไม่สามารถพูดหรืออภิปรายโดยไม่มีหลักฐานอ้างอิง เทคนิค Three-Step Interview เป็นเทคนิคเกี่ยวกับการสัมภาษณ์แต่ละคนและรายงานสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ให้ผู้อื่นฟัง โดยการสัมภาษณ์นั้นจะมี 3 ขั้นตอนในการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้เป็นเครือข่าย มีการแบ่งหมวดหมู่ของการสัมภาษณ์ให้เป็น 3 ขั้นตอน เป็นการเพิ่มทักษะการสื่อสารแก่ผู้เรียน และเทคนิค Critical Debates เป็นเทคนิคที่สมมติให้ข้อขัดแย้งกันในเรื่องหรือมุมมองที่ตรงข้ามกัน โดยอาจนำเรื่องหรือข่าวในสถานการณ์ปัจจุบันมาให้ผู้เรียนได้แบ่งฝ่ายในการอภิปรายโต้แย้งกัน ซึ่งเทคนิคนี้เป็นการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งสมมติฐาน ฝึกให้ผู้เรียนเป็นผู้พูดที่ดีและการเป็นผู้ฟังที่ดีด้วยเช่นกัน

1.5.2 เทคนิคสำหรับการสลับกันสอน (Reciprocal Teaching) สิ่งที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้ง คือ ผู้สอนและผู้เรียนมีเป้าหมายในการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งวิธีที่น่าสนใจ คือ การให้ผู้เรียนสอนผู้เรียนด้วยตนเอง วิธีการแลกเปลี่ยนหรือสลับกัน (Reciprocal) ผู้เรียนจะเป็นทั้งผู้สอนและผู้เรียนในเวลาเดียวกัน เกิดการร่วมมือช่วยเหลือในการเรียนรู้ซึ่งกันและกันผ่านคู่ของตนเอง เทคนิคการเรียนรู้แบบนี้ในทางปฏิบัติจริงพบว่า มีประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้เรียนที่เก่งกว่าจะคอยสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนที่อ่อนกว่าได้พัฒนาศักยภาพของตนเองขึ้น ส่วนผู้เรียนที่เก่งกว่าก็ได้ทบทวนความรู้ของตน อีกทั้งยังได้ฝึกทักษะการสื่อสารอีกด้วย ดังนั้นเทคนิคนี้จึงเป็นการลงมือปฏิบัติมากกว่าจะเป็นผู้รับ ผู้เรียนจะคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้ได้รับความรู้หรือความเข้าใจ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ที่สูงขึ้น มีความเข้าใจที่เพียงพอที่จะเป็นโค้ชเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น การสลับกันสอนจะกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรู้และเกิดทักษะความเข้าใจกับคู่ของตนเอง เทคนิคสำหรับการสลับกันสอนประกอบด้วย Note-Taking Pairs เป็นการรวม

สารสนเทศของแต่ละคนเข้าด้วยกันเพื่อสร้างความเข้าใจ เป็นรูปแบบของการมีส่วนร่วมในลักษณะการจดบันทึก โดยการบันทึกนั้นส่วนใหญ่จะให้ผู้เรียนแต่ละคนบันทึกของตนเอง จากนั้นจับคู่กันแล้วพูดคุยกับเพื่อนที่จะคู่ด้วย ทั้งนี้ ผู้เรียนที่สูญเสียสารสนเทศ อ่อนกว่าผู้เรียนอีกคนหนึ่งและมีข้อผิดพลาดจากการบันทึกจะได้เรียนรู้และเกิดพัฒนาการที่ดีขึ้นจากการเป็นนักบันทึก ในขณะที่ดำเนินกิจกรรมจะเป็นการเปิดโอกาสให้พูดคุยทำความเข้าใจร่วมกันกับเพื่อนที่จับคู่ เทคนิค Learning Cell เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนสองคน มีการตั้งคำถามขึ้นมาด้วยตนเองเกี่ยวกับการอ่านหรือการเรียนรู้ ขณะดำเนินกิจกรรมจากนั้นผู้เรียนจะพูดคุยอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนที่จับคู่ ซึ่งผู้เรียนที่อ่อนกว่าจะได้ประโยชน์เป็นอย่างมาก ทั้งนี้ ผู้เรียนที่เก่งกว่าจะได้ระดับประคองช่วยเหลือเพื่อนที่อ่อนกว่า โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการคิด เกี่ยวกับเนื้อหา เกิดการกระตุ้นและท้าทายให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดระดับที่สูงขึ้น เทคนิค Fishbowl เป็นเทคนิคการเรียนรู้ที่เป็นกลุ่มขนาดเล็ก มีการอภิปรายภายในกลุ่มและกลุ่มใหญ่ภายนอกจะเป็นผู้สังเกตรับฟัง ซึ่งถือว่าการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่เป็นต้นแบบ มีกระบวนการสังเกตการทำงานเป็นกลุ่ม ผูกทักษะให้ผู้เรียนได้เป็นผู้พูด มีโอกาสพูดต่อหน้าคนจำนวนมาก ส่วนผู้ฟังก็ได้ฝึกทักษะการเป็นผู้ฟังที่ดีและคอยหาจังหวะที่จะตั้งคำถาม เทคนิค Role Play เป็นการแสดงออกที่แตกต่างกันไปเหมือนกับฉากละครโดยผู้เรียนแต่ละคนจะสวมบทบาทที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนสร้างกิจกรรมขึ้นเอง เพื่อช่วยเหลือและเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และได้รับความสนุกสนานจากการแสดงบทบาทสมมติ และเทคนิค Test-Talking Teams เป็นการเตรียมการทดสอบการทำงานในกลุ่มโดยการทดสอบรายบุคคลและกลุ่ม โดยการทดสอบนั้นมีทั้งแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน อาจเป็นการทดสอบรายบุคคลหรืออาจเป็นการทดสอบแบบเป็นทีมก็ได้ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและพัฒนาความเข้าใจด้านเนื้อหาด้วยการทดสอบยุทธศาสตร์โดยมีแบบทดสอบเป็นตัววัดความเข้าใจของผู้เรียนว่ามีความเข้าใจรึมากน้อยเพียงใด

1.5.3 เทคนิคสำหรับการแก้ปัญหา (Techniques for Problem Solving) ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้นั้นจัดเป็นสิ่งที่ท้าทายเป็นอย่างมาก ผู้สอนส่วนมากสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของผู้เรียน เนื้อหาที่มีความซับซ้อนจะเป็นแบบฝึกหัดพัฒนาความคิด ปัญหาที่นำเสนอแก่ผู้เรียนจะเป็นกลยุทธ์ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ การใช้ปัญหาเป็นฐานในการเรียนรู้ (Problem-based Learning) เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้อยากเห็นและสนใจให้เกิดการค้นหาคำตอบความรู้ที่จำเป็นต่อการแก้ปัญหาและสามารถแก้ปัญหาสำเร็จ เกิดเป็นความท้าทายสำหรับผู้เรียน การนำเสนอ

ปัญหาต้องท้าทายผู้เรียน จำเป็นต้องฝึกทักษะการคิดเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดอย่างมีประสิทธิภาพ ประโยชน์ที่ได้จากการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา คือ ผู้เรียนจะสามารถประยุกต์ใช้วิธีการแก้ปัญหาได้ หากปัญหาที่ตั้งขึ้นนั้นยากเกินไปก็อาจเกินความสามารถของผู้เรียนได้เช่นกัน ดังนั้น ผู้สอนจะต้องทำการประเมินความยากของปัญหาก่อน เทคนิคการสอนในกลุ่มนี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างเช่น เทคนิค Think-Aloud Pair Problem solving เป็นการแก้ปัญหาด้วยความพยายามที่จะให้เหตุผลกับผู้อื่น การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอาจใช้สัญชาตญาณ ความรู้สึกและการคิดเชิงระบบมาช่วยในการแก้ปัญหาของกลุ่ม สิ่งสำคัญอยู่ที่กระบวนการแก้ปัญหาที่ช่วยผู้เรียนใน การนิยามกระบวนการที่ผิดพลาด เทคนิคนี้ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด ฝึกใช้ความรู้สึกและสัญชาตญาณทั่วไปเข้ามาช่วยแก้ปัญหาของกลุ่ม เทคนิค Send-A-Problem เป็นการพยายามแก้ปัญหาเป็นกลุ่มผ่านปัญหา และวิธีการแก้ไขไปยังกลุ่มใกล้เคียงที่มีปัญหาค่คล้ายกัน โดยผู้สอนอาจส่งปัญหาใหม่ ๆ เข้าไปเสริมหากมีกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งแก้ปัญหาได้สำเร็จเพื่อเพิ่มความท้าทาย เพื่อให้เกิดการฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและแยกแยะระหว่างความแตกต่างของปัญหาทั้งสอง นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกทักษะการเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของปัญหาที่เพื่อนอีกกลุ่มได้รับมา เทคนิค Case Study เป็นการทบทวนการเขียนจากเหตุการณ์สมมุติที่เกี่ยวข้องกับความจริงในชีวิตประจำวันและพัฒนากลุ่มการแก้ปัญหา โดยผู้สอนนำข่าวหรือกรณีศึกษาที่ทันสมัยเข้ามาเพื่อชวนให้ผู้เรียนคิด ผู้เรียนจะนำเสนอหลักการที่เป็นนามธรรมและทฤษฎีต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาคณิศศึกษานั้น ๆ ทั้งนี้ ข่าวหรือกรณีศึกษาควรจะต้องทันสมัยซึ่งทำให้ผู้เรียนได้ค้นพบความจริงที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตประจำวันของผู้เรียน เทคนิค Structured Problem Solving เป็นการแก้ปัญหาตามโครงสร้างที่ได้วางไว้ โดยการแก้ปัญหาวีธีนี้เป็น การแก้ปัญหาที่เป็นลำดับขั้นตอน มีการแบ่งกระบวนการแก้ปัญหาเป็นลำดับขั้นตอน พยายามให้เกิดการพูดคุยแลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนสามารถนิยาม วิเคราะห์และจัดการกับปัญหาได้ เทคนิค Analytic Teams เป็นบทบาทของภารกิจเฉพาะที่ดำเนินการ เกิดจากการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ มีการกำหนดหน้าที่ในการฟังแล้วจดบันทึกหรือดูจากวิดีโอ จากนั้นจะต้องนำสิ่งที่แต่ละคนบันทึกมาวิเคราะห์เป็นภาพรวมของกลุ่ม ซึ่งช่วยผู้เรียนได้ทำความเข้าใจในกิจกรรมที่แตกต่างกัน การวิเคราะห์ร่วมกันเป็นทีมจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสามัคคีและเกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และเทคนิค Group Investigation เป็นการวางแผน รวบรวมและรายงานสิ่งที่ไปศึกษามาอย่างลึกซึ้ง มีการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อที่จะไปศึกษารายละเอียดต่าง ๆ อย่างลึกซึ้ง คล้ายกับวิธีการสำรวจสอบสวนผู้ร้าย เทคนิคนี้ช่วยผู้เรียนให้รู้จักกระบวนการวิจัย

ช่วยให้กลุ่มผู้เรียนได้รับความรู้ที่ลึกซึ้งอย่างแท้จริงและทำให้เกิดการแบ่งงานกระจายงานกันทำในแต่ละกลุ่ม

1.5.4 เทคนิคการใช้กราฟฟิกและการจัดระเบียบสารสนเทศ (Techniques Using Graphic Information Organizer) เทคนิคการเรียนรู้แบบนี้ต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดระเบียบกราฟฟิกเป็นเครื่องมือที่ทรงพลังในการเปลี่ยนสารสนเทศที่ซับซ้อนให้เป็นการแสดงภาพอย่างมีความหมาย ทั้งนี้เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการจัดระเบียบแล้วจะช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นพบรูปแบบและการเชื่อมโยงระหว่างความคิด ซึ่งบางเทคนิคนั้นอาจจะเป็นไปได้หากผู้เรียนทำเพียงลำพัง ผู้สอนอาจต้องหาผู้ช่วยเข้ามาช่วยในการใช้เทคนิคนี้ นอกจากนั้นเทคนิคนี้จะแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ทั้งหมดที่เป็นภาพรวมและรายละเอียดย่อย ๆ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการตีความหมายทำความเข้าใจ การหยั่งรู้ได้ง่ายยิ่งขึ้น เนื่องจากเกิดจากการจัดระเบียบกราฟฟิกที่ใช้คำ ๆ เดียวหรือวลีสั้น ๆ แล้วผสมผสานกับการแสดงภาพหรือไดอะแกรม การจัดระเบียบกราฟฟิกจะมีความยืดหยุ่นในการใช้ตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป เทคนิคการใช้กราฟฟิกและการจัดระเบียบสารสนเทศ ได้แก่ เทคนิค Affinity Grouping ทำให้เกิดความคิด การกำหนดนิยาม หัวข้อต่าง ๆ และการจัดลำดับระเบียบความคิดให้เป็นกลุ่มก้อน มีการเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายมากยิ่งขึ้น คลายปมหัวข้อที่ยุ่งยากและทำการพิสูจน์พร้อมจัดประเภทจัดกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กัน เทคนิค Group Grid เป็นชิ้นส่วนของความรู้และการถามถึงสิ่งที่อยู่ในช่องที่เว้นว่างหรือที่เรียกว่ารูบรีคส์ (Rubrics) เป็นการจัดหมวดหมู่สิ่งที่เหมือนกันเอาไว้ใกล้กัน ช่วยทำให้เกิดความชัดเจนและอ่านง่ายสบายตาเพราะมีการเว้นช่องว่างระหว่างเซลล์รวมถึงการจัดวางสิ่งที่เหมือนกันให้อยู่ใกล้กัน เพื่อสรุปความคิดรวบยอดและพัฒนาทักษะตามลำดับ เทคนิค Team Matrix เป็นการแยกระหว่างสิ่งที่เหมือนกันด้วยการทำข้อสังเกตหรือเครื่องหมายไว้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงลักษณะที่สำคัญ ทำให้สามารถแยกความคิดเห็นที่เหมือนกันมากได้ทำให้ง่ายต่อการสังเกต เพราะมีการทำสัญลักษณ์แยกสิ่งที่สำคัญไว้อย่างชัดเจน เทคนิค Sequence Chains เป็นการวิเคราะห์และแสดงให้เห็นเป็นภาพกราฟฟิกที่เป็นเหตุการณ์ การกระทำ บทบาทและลำดับการตัดสินใจโดยการเชื่อมโยงกันเป็นลูกโซ่ที่เชื่อมต่อกัน เป็นกระบวนการทำความเข้าใจที่เป็นเหตุและผลตามลำดับที่เกิดขึ้น คล้ายๆกับการรวมตัวกันของโซ่ และเทคนิค World Webs เป็นการสร้างรายชื่อที่แสดงถึงความเชื่อมโยงระหว่างความคิดและการจัดระเบียบในกราฟฟิกที่เชื่อมโยงเหมือนกับเครือข่ายที่โยงใย ระบุความสัมพันธ์ แสดงให้เห็นภาพหรือใช้ลูกศรเพื่อแสดงการเชื่อมต่อ เป็นการ

นำเสนอความสัมพันธ์ที่เป็นแผนที่ แสดงให้เห็นถึงปลายทางและที่ตั้ง ทำให้เห็นถึงเส้นทางการเชื่อมต่อเป็นโยงใยเครือข่ายที่มีความสัมพันธ์กันทั่วทั้งโลก

1.5.5 เทคนิคที่ให้ความสนใจด้านการเขียน (Technique Focusing on Writing)

ผู้เรียนใช้การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น ซึ่งการเขียนเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ได้อย่างลึกซึ้ง เพื่อพิสูจน์ว่าผู้เรียนนั้นเข้าใจเนื้อหาที่ได้เรียนมาอย่างลึกซึ้งเพียงพอหรือไม่ หากเข้าใจลึกซึ้งแล้วย่อมสามารถเขียนออกมาเป็นงานเขียนที่ดีได้ สร้างความเข้าใจในหลักการและเนื้อหาสำคัญต่อการได้มาซึ่งทักษะการคิดการเรียนรู้แบบร่วมกันที่มุ่งเน้นเกี่ยวกับการเขียน เทคนิคการเรียนรู้ในกลุ่มนี้ ได้แก่ เทคนิค Dialogue Journals เป็นการบันทึกความคิดลงในบทความ มีการแลกเปลี่ยนข้อเสนอแนะจากคู่และตั้งคำถามให้กัน โดยอาจจะผลัดกันพูดหรือผลัดกันบันทึก เป็นการเชื่อมโยงวิชากับชีวิตส่วนตัวและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีการใช้เนื้อหาเชื่อมโยงวิธีการคิดและทำให้ผู้เรียนสนิทสนมกันมากยิ่งขึ้น เทคนิค Round Table เป็นการหมุนเวียนไปรอบ ๆ เพื่อให้เขียนคำ วลี หรือประโยคก่อนที่ส่งกระดาษไปให้คนอื่น ทำอย่างเดียวกัน เป็นการฝึกปฏิบัติการเขียนอย่างไม่เป็นทางการและการบันทึกความคิดเห็นลงไป อาจใช้เป็นเกมเพื่อเป็นการละลายพฤติกรรมหรือเพิ่มความสนุกสนานในกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิค Dyadic Essay เป็นการเขียนเรื่องราว คำถามและคำตอบสำหรับแต่ละคน มีการแลกเปลี่ยนคำถามกัน พูดคุยแลกเปลี่ยนกัน แล้วจดบันทึก หลังจากนั้นตอบและเปรียบเทียบคำตอบกับเฉลย เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านวิธีการคิด ผลัดกันแลกเปลี่ยนเขียนความเรียงและการตอบคำถามเกี่ยวกับกิจกรรมหรือเรื่องราวที่พบเจอในความเรียงนั้น ๆ เทคนิค Peer Editing เป็นการทบทวน วิพากษ์ พูดคุยและให้ผลย้อนกลับร้อยละของที่คู่เขียนส่งมา ซึ่งรายงานเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการค้นคว้าเอกสาร โดยต้องให้เพื่อนที่จับคู่แก้ไขตามความเป็นจริง ปราศจากความลำเอียง ถึงแม้ว่าจะเป็นเพื่อนที่สนิทสนมกันก็ตาม การพัฒนาการเขียนวิพากษ์และการสร้างการวิพากษ์ เพื่อทำความเข้าใจในกระดาษก่อนที่จะให้ระดับคะแนน โดยการประเมินจะต้องให้คะแนนตามสภาพจริง เทคนิค Collaborative Writing เป็นการเขียนลงในกระดาษในรูปแบบอย่างเป็นทางการ โดยการร่วมมือกันเขียนอาจจะมี การร่างการเขียนก่อนโดยภายในกลุ่มจะต้องตัดสินใจร่วมกัน ทั้งนี้ยังเป็นการเรียนรู้ขั้นตอนการเขียนที่มีประสิทธิภาพและการตัดสินใจภายในกลุ่มจะต้องดำเนินการร่วมกัน เทคนิค Team Anthologies เป็นการรวบรวมรายวิชาที่เชื่อมโยงกับการอ่านของผู้เรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับสื่อ โดยการเสริมแต่งคำให้มีคำคล้องจองไพเราะกว่าการเขียนแบบปกติ ส่งเสริมให้มีประสบการณ์กระบวนการวิจัยที่ไม่ต้องเขียนในรูปแบบอย่างเป็นทางการให้เกิดความไพเราะลึกซึ้งและเป็นการเขียนที่ใช้ภาษาและคำที่สละสลวย และเทคนิค Paper Seminar เป็นการเขียนและนำเสนอ

ต้นฉบับของเอกสารแล้วได้รับการสะท้อนกลับอย่างเป็นทางการจากคู่ มีส่วนร่วมในการอภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ในกลุ่มโดยอาจจะออกมาในรูปแบบกระดาษการประชุม ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาและให้ผลสะท้อนกลับกับผู้เรียนแต่ละคนที่ทำงาน โดยผู้เรียนแต่ละคนจะได้ฝึกทักษะการเขียน ตลอดจนได้ทดลองเป็นเลขานุการที่ต้องจดบันทึกรายละเอียดของการประชุม

1.5.6 เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมกันโดยใช้เกม (Techniques Game Collaborative Learning) เป็นเทคนิครูปแบบหนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมกัน บรรยายภาคการเรียนรู้จากค่อนข้างผ่อนคลายโดยมีจัดให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมภายใต้เงื่อนไขที่คละกันทั้งเพศและความสามารถ ในแต่ละทีมจะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันทั้งในการเตรียมความพร้อมและความเข้มแข็งของสมาชิกทุกคน เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมกันโดยใช้เกม เช่น เทคนิค Team Scavenger Hunt ผู้เรียนจะชนะเกมนี้ได้ต้องใช้การรวมพลังเป็นทีมและการสื่อสาร เรียนรู้ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน ความสามารถและลักษณะเฉพาะตัวของพวกเขาและกัน ยิ่งสนิทสนมกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่มมากก็ยิ่งมีโอกาสชนะสูง วิธีการนี้ทำให้เกิดความสนิทสนมกันมากขึ้น เพราะสมาชิกในกลุ่มจะต้องรู้จักกับเพื่อนสมาชิกทุกคน ต้องรู้จุดแข็ง จุดอ่อน และความถนัดของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม เทคนิค Quizo นิยมใช้กับการตอบคำถามแบบมีตัวเลือก 4 ตัวเลือกหรืออาจจะมีการบอกคำใบ้แล้วให้ช่วยกันตอบคำถามให้ถูกต้อง เป็นการฝึกทักษะการคิด หากเป็นแบบตัวเลือกก็จะเป็นการฝึกการตัดตัวเลือกที่ไม่น่าจะถูกต้องออกไป เทคนิค Friendly Feud เป็นเทคนิคเกมอีกรูปแบบหนึ่งที่เป็นเสมือนการแข่งขันแบบกระชับมิตร ไม่เน้นผลแพ้หรือชนะ เพื่อนต้องสู้กับเพื่อนในการตอบคำถามให้ถูกต้องเพื่อการเก็บคะแนน เป็นการกระชับความสัมพันธ์ไมตรีแก่กันให้เหนียวแน่นมากยิ่งขึ้น ไม่เพียงแคสมาชิกในกลุ่มที่จะสนิทกันเท่านั้น แต่ยังรวมถึงสมาชิกในทีมฝ่ายตรงข้ามอีกด้วย เทคนิค Team Jeopardy เป็นการเล่นแข่งขันกันเป็นทีม แต่ละทีมหมุนเวียนกันเลือกคำถามในชนิดคำถามของรอบนั้น ปรึกษากันแล้วตอบคำถาม การแข่งขันเป็นทีมลักษณะนี้ทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่จะตอบคำถาม เพราะคำตอบนั้นจะเป็นคำตอบของกลุ่ม และเทคนิค Team Game Tournament สมาชิกในกลุ่มเรียนรู้เนื้อหาสาระจากผู้สอนด้วยกัน แล้วแต่ละคนแยกย้ายกันไปแข่งขันทดสอบความรู้ คะแนนที่ได้ของแต่ละคนจะนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม ผู้เรียนที่เก่งจะต้องคอยช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มที่อ่อนกว่า ส่งผลให้เกิดความสนิทสนมและสามัคคีกัน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมกันเป็นวิธีการการส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันผ่านกิจกรรมต่าง ๆ โดยการจัด

กลุ่มการทำงานที่เกิดจากสมาชิกที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน มีทำงานร่วมกันสมาชิกในกลุ่ม มีความเห็นชอบและมีการวางแผนกิจกรรมร่วมกันตรงกับสิ่งที่ตนสนใจ มีการแบ่งปันความรู้ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนหรือผู้สอนกับผู้เรียน โดยผู้สอนจะจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเอื้อให้มีการสื่อสารระหว่างผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น มุ่งเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจในระดับที่สูงขึ้นไม่ใช่เพียงแค่หาคำตอบว่าถูกหรือผิด ผู้สอนมีส่วนร่วมในการสนทนาและสนับสนุนความรู้ ทั้งนี้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมกันสามารถพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์ของผู้เรียนผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดขึ้นได้อีกด้วย

2. ช่วงของพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development)

Vygotsky (1978) ให้ความสำคัญของความแตกต่างระหว่างบุคคลและการให้ความช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อให้ก้าวหน้าจากระดับพัฒนาการที่เป็นอยู่ไปถึงระดับพัฒนาการที่ผู้เรียนมีศักยภาพจะไปถึงได้ ซึ่ง Vygotsky ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ “Zone of Proximal Development: ZDP” ว่า ปกติเมื่อมีการวัดพัฒนาการทางชาวปัญญาของผู้เรียน ผู้สอนมักจะใช้แบบทดสอบมาตรฐานในการวัด เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีเชาวน์ปัญญาอยู่ในระดับใด โดยการพิจารณาว่าสิ่งที่ผู้เรียนทำได้นั้นเป็นผู้เรียนในระดับอายุใดโดยทั่วไปที่สามารถทำได้ ดังนั้น ผลการวัดจึงเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ผู้เรียนทำได้อยู่แล้ว กล่าวคือ เป็นระดับพัฒนาการของผู้เรียน จึงเท่ากับเป็นการตอกย้ำให้ผู้เรียนอยู่ในระดับพัฒนาการเดิม ไม่ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาขึ้น ซึ่งผู้เรียนทุกคนมีระดับพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาที่ตนเป็นอยู่และมีระดับพัฒนาการที่ตนมีศักยภาพจะเจริญเติบโตขึ้นเองที่เรียกว่า “Zone of Proximal Development” หรือ “Zone of Proximal Growth” ซึ่งช่วงห่างนี้จะมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล

Vygotsky อธิบายว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องคำนึงถึงระดับพัฒนาการ 2 ระดับ คือระดับพัฒนาการที่เป็นจริง (Actual Development Level) และระดับพัฒนาการที่สามารถจะเป็นไปได้ (Potential Development Level) ระยะห่างระหว่างระดับพัฒนาการที่เป็นจริงและระดับพัฒนาการที่สามารถจะเป็นไปได้เรียกว่า “Zone of Proximal Development (ZPD)” หรือ “พื้นที่รอยต่อพัฒนาการ” ซึ่ง Vygotsky ได้เปรียบเทียบการเรียนรู้กับพัฒนาการไว้ดังนี้ (Wink and Putney, 2002)

การเรียนรู้ในอดีต: ระดับพัฒนาการที่เป็นจริง

การเรียนรู้ในปัจจุบัน: พื้นที่รอยต่อพัฒนาการ

การเรียนรู้ในอนาคต: ระดับพัฒนาการที่สามารถจะเป็นไปได้

พื้นที่รอยต่อพัฒนาการนี้ Vygotsky ได้นิยามไว้ว่า “เป็นระยะห่างระหว่างระดับพัฒนาการที่แท้จริง ซึ่งกำหนดโดยลักษณะการแก้ปัญหาของแต่ละบุคคลกับระดับของศักยภาพแห่งพัฒนาการที่กำหนด โดยผ่านการแก้ปัญหาภายใต้คำแนะนำของผู้ใหญ่ หรือในการร่วมมือช่วยเหลือกับเพื่อนที่มีความสามารถเหนือกว่า” และได้กล่าวอีกว่า “พื้นที่รอยต่อพัฒนาการในวันนี้ จะเป็นระดับของพัฒนาการในวันพรุ่งนี้ อะไรก็ตามที่ผู้เรียนสามารถทำได้โดยอยู่ภายใต้ความช่วยเหลือในวันนี้ วันพรุ่งนี้ผู้เรียนจะสามารถทำได้ด้วยตัวเอง เพียงได้รับการเรียนรู้ที่ดีก็จะนำมาซึ่งพัฒนาการที่เจริญขึ้น ดังนั้น พื้นที่รอยต่อพัฒนาการเป็นบริเวณที่ผู้เรียนกำลังจะเข้าใจในบางสิ่งบางอย่าง แต่ในปัจจุบันผู้เรียนยังไม่มีความสามารถที่จะทำได้ แต่อยู่ในกระบวนการเรียนรู้ที่จะทำให้ศักยภาพสูงขึ้นได้ และเมื่อผู้เรียนมีความพร้อม ผู้เรียนจะสามารถทำงานนั้นได้อย่างสมบูรณ์ในอนาคต Vygotsky เชื่อว่า ผู้เรียนจะสามารถแก้ปัญหาที่เกินกว่าระดับพัฒนาการทางสติปัญญาปกติของตนเองได้ หากผู้เรียนได้รับคำแนะนำ ฤกษ์กระตุ้น หรือชักจูงโดยใครบางคนที่มีสติปัญญาที่ดีกว่า ซึ่งบุคคลต่าง ๆ เหล่านี้อาจเป็นเพื่อนที่เรียนเก่งกว่าหรือมีความสามารถสูงกว่า อาจเป็นพ่อแม่ ผู้สอน หรือบุคคลใด ๆ ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่จะเรียนรู้สูงกว่าผู้เรียนคนนั้น (Vygotsky, 1978)

แนวคิดนี้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เคยมีลักษณะเป็นเส้นตรง (linear) หรืออยู่ในแนวเดียวกัน เปลี่ยนแปลงไปอยู่ในลักษณะที่เหลื่อมกัน โดยกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องนำหน้าระดับพัฒนาการเสมอ เช่น ผู้เรียนที่มีระดับพัฒนาการทางสมองเท่ากับผู้เรียนอายุ 8 ขวบ โดยทั่วไปทำได้ เมื่อให้งานของผู้เรียนอายุ 9 ขวบ ผู้เรียนคนหนึ่งทำไม่ได้ แต่เมื่อได้รับการชี้แนะหรือสาธิตให้ดูก็จะทำได้ แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนคนนี้มีวุฒิภาวะที่จะไปถึงระดับที่ตนเองมีศักยภาพจะพัฒนาไปให้ถึง ต่อไปผู้เรียนคนนี้ก็พัฒนาไปถึงขั้นทำสิ่งนั้นได้เองโดยไม่มีการชี้แนะหรือได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น ในขณะที่เดียวกันอาจมีผู้เรียนอีกคนหนึ่งซึ่งอยู่ในระดับพัฒนาการทางสมองเท่ากัน คือ 8 ขวบ เมื่อให้ทำงานของผู้เรียนอายุ 9 ขวบ ผู้เรียนทำไม่ได้แม้จะได้รับการชี้แนะหรือสาธิตให้ดูซ้ำแล้วซ้ำอีก ก็ไม่สามารถทำได้ แสดงให้เห็นว่าช่องว่างระหว่างระดับพัฒนาการที่เป็นอยู่กับที่ระดับที่ต้องการให้ไปถึงยังห่างหรือกว้างมาก ผู้เรียนยังมีวุฒิภาวะไม่เพียงพอหรือยังไม่พร้อมที่จะทำสิ่งนั้น จำเป็นต้องรอให้ผู้เรียนมีวุฒิภาวะสูงขึ้นหรือลดระดับงานตามระดับพัฒนาการให้ต่ำลงจากแนวคิดข้างต้น Vygotsky มีความเชื่อว่าการให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะแก่ผู้เรียนซึ่งอยู่ในลักษณะของ “Assisted Learning” หรือ “Scaffolding” เป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนให้ไปถึงระดับที่อยู่ในศักยภาพของผู้เรียนได้

สัมพันธ์กับ Gredler (1997) และ สุมาลี ชัยเจริญ (2554) ที่ระบุว่า องค์ความรู้เป็นผลผลิตจากการสะสมประสบการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องมีการเข้าร่วมกลุ่มในสังคม ผ่านการพูดคุยหรือมีปฏิสัมพันธ์กันในสังคม มีการใช้ภาษาและสัญลักษณ์ต่าง ๆ เป็นสื่อกลางทางความคิดของบุคคล สอดคล้องกับ Vygotsky ที่กล่าวว่า “ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาด้านพุทธิปัญญา” ซึ่งบุคคลจะสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากบุคคลอื่นที่อยู่ในสังคมผ่านการให้คำแนะนำ การช่วยเหลือ การชี้แนะทางความคิด เมื่ออยู่ในช่วงระดับพื้นที่ที่รอยต่อพัฒนาการที่ผู้เรียนมีศักยภาพจะไปให้ถึงหรือที่เรียกว่า “Zone of Proximal Development (ZPD)” พื้นที่รอยต่อพัฒนาการนี้เป็นช่วงระหว่างพัฒนาการทางสติปัญญาที่บุคคลเป็นอยู่หรือสิ่งที่บุคคลสามารถทำงานได้ลำพังด้วยตนเองกับการพัฒนาทางสติปัญญาที่บุคคลมีศักยภาพความสามารถที่จะพัฒนาไปให้ถึงสิ่งที่บุคคลสามารถทำได้ต่อเมื่อได้รับความช่วยเหลือได้รับคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้และทักษะมากกว่า สำหรับการมอบหมายงานที่ผู้เรียนสามารถทำได้เองอยู่แล้วหรืองานที่ผู้เรียนทำได้โดยใช้ระดับสติปัญญาที่เป็นอยู่จึงไม่ได้เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ หากการมอบหมายงานที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียนหรืองานที่ต้องใช้ความสามารถทางสติปัญญาที่สูงกว่าของผู้เรียนจึงจะถือว่าเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ การเรียนรู้จึงหมายถึงการที่ผู้เรียนได้บรรลุถึงระดับพัฒนาการทางสติปัญญาที่ผู้เรียนมีศักยภาพจะไปถึงหรือสามารถทำสิ่งที่ท้าทายได้ด้วยการได้รับความช่วยเหลือชี้แนะทางความคิดจากผู้สอน ผู้ใหญ่และเพื่อนที่รู้มากกว่า

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ในการจัดการเรียนรู้ผู้สอนควรคำนึงถึงช่องว่างระหว่างพื้นที่รอยต่อพัฒนาการของผู้เรียน หากผู้เรียนมีระดับพัฒนาการต่ำกว่าพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ (Scaffolding) โดยผู้เรียนจะสามารถสร้างองค์ความรู้ได้โดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น ซึ่งการเรียนรู้และพัฒนาการด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียนจะเกิดขึ้นจากประสบการณ์ของผู้เรียนที่มีการเข้าร่วมกลุ่มในสังคม ผ่านการพูดคุย ปฏิสัมพันธ์กันในสังคม การทำงานร่วมกันในสถานการณ์จริง การใช้ภาษาและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่เป็นสื่อกลางทางความคิดของผู้เรียนส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในบริบททางวัฒนธรรมร่วมกับบุคคลอื่น ก่อให้เกิดการส่งเสริมซึ่งกันและกันผ่านการให้คำแนะนำ การช่วยเหลือ การชี้แนะทางความคิดจากผู้สอน ผู้ใหญ่และเพื่อนที่รู้มากกว่า ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาและสร้างองค์ความรู้ได้ง่ายยิ่งขึ้น

2.1 การเรียนรู้ในพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ

Wink and Putney (2002) กล่าวว่า Vygotsky ได้อธิบายว่าพัฒนาการและการเรียนรู้มีลักษณะที่เชื่อมโยงซึ่งกันและกันการเรียนรู้นำไปสู่พัฒนาการ สนับสนุนพัฒนาการและผลักดันให้พัฒนาการเป็นไปในระดับที่สูงขึ้นเป็นการขยายระดับพัฒนาการออกไปอย่างไม่จำกัดโดยเกิดจากผู้เรียนรู้มนทัศน์ 2 ประเภท คือ มโนทัศน์โดยธรรมชาติ (Spontaneous or Everyday Concepts) เกิดจากการสังเกตหรือจากการรับรู้ทางประสาทสัมผัสอันเป็นประสบการณ์ที่สร้างขึ้นมด้วยตนเองจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันทั่ว ๆ ไปและได้ถูกนำมาใช้ในลักษณะที่เราแทบไม่รู้ตัว และมโนทัศน์ที่เป็นระบบ (Scientific or Schooled Concepts) เป็นมโนทัศน์ที่ได้ถูกพัฒนาขึ้นมาในลักษณะที่เป็นระบบมากขึ้นมีลักษณะกว้าง ๆ มีความเป็นนามธรรมมากและได้ถูกนำมาใช้อย่างเป็นระเบียบแบบแผนและมีจุดมุ่งหมาย ดังนั้น มโนทัศน์ที่เป็นระบบจึงเปรียบได้กับมโนทัศน์ที่เกิดจากการเรียนในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ซึ่งมโนทัศน์ทั้ง 2 ประเภทนี้จะทำงานประสานกันโดยมโนทัศน์ในชีวิตประจำวันมีความจำเป็นสำหรับผู้เรียนที่จะเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้เพื่อให้ได้มาซึ่งมโนทัศน์ที่เป็นระบบ มโนทัศน์ที่เป็นระบบจะทำหน้าที่หลอมรวมมโนทัศน์ในชีวิตประจำวันเพื่อให้ผู้เรียนได้นำไปใช้ประกอบการคิด ซึ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มากขึ้นรวมทั้งเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาและขยายมโนทัศน์โดยธรรมชาติให้เป็นมโนทัศน์ที่เป็นระบบ

การพัฒนาความรู้ความเข้าใจจากมโนทัศน์โดยธรรมชาติไปสู่มโนทัศน์ที่เป็นระบบจะต้องอาศัยสื่อกลางที่มีความหมาย (Mediation) ดังต่อไปนี้

1. ภาษา (Language) Vygotsky ให้ความเห็นว่าภาษาเกิดขึ้นครั้งแรกเป็นภาษาที่ไม่ได้แสดงถึงความคิด เป็นช่วงระยะเวลาที่ความคิดกับภาษาไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่เมื่อเด็กมีพัฒนาการมากขึ้น ความคิดกับภาษาจะเริ่มมีความสัมพันธ์กันมากขึ้น ความคิดถูกแสดงให้เห็นออกมาผ่านทางภาษา ซึ่งภาษาที่แสดงออกมาจะมีความเป็นเหตุเป็นผลมากขึ้นก็เป็นผลสืบเนื่องมาจากการใช้ความคิดที่มากขึ้น (Dixon-Krauss, 1996) ดังนั้น ภาษาจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความคิด และในขณะเดียวกันเราก็พัฒนาภาษาผ่านการคิดด้วยเช่นกัน

2. ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) Vygotsky เชื่อว่าผู้เรียนสามารถเริ่มกิจกรรมในพื้นที่รอยต่อพัฒนาการระดับที่สูงขึ้นได้จากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้ใหญ่ เพื่อน ๆ หรือกับผู้เรียนคนอื่น ที่อยู่ในระดับพัฒนาการที่ต่างกัน ซึ่งเขาเห็นว่าการจินตนาการหรือการจำลองประสบการณ์บางสิ่งบางอย่างให้อยู่ภายในความทรงจำอาจยากเกินไปที่ผู้เรียนจะสามารถทำได้ แต่การที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับพ่อแม่ ครูและผู้เรียนคนอื่น ๆ ที่ให้ความเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือแก่ผู้เรียนจะช่วยทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างไม่มีขีดจำกัด

ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบททางสังคมที่จะเอื้อให้ผู้เรียนเกิดปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน ความช่วยเหลือในพื้นที่รอยต่อพัฒนาการนอกจากจะเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เชี่ยวชาญกับผู้เริ่มเรียนรู้ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญที่มีความสามารถมากกว่าจะได้ช่วยเหลือผู้เริ่มเรียนรู้ให้มีพัฒนาการสูงขึ้น สำหรับการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนนั้นผู้สอนอาจทำได้หลายอย่าง เช่น ผู้สอนอาจแสดงการพูดเป็นนัยหรือเพียงแค่ออกใบสร้างเงื่อนไขในการเรียนรู้บางอย่างขึ้นมา การถามคำถามนำ การบอกให้ผู้เรียนทบทวนสิ่งที่ได้พูดอธิบายไปแล้ว การถามผู้เรียนว่าเข้าใจอะไรบ้างจากการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ การสาธิตประกอบการบรรยาย ซึ่งบางงานอาจจะสาธิตบางส่วนหรือบางงานก็อาจจะสาธิตให้เห็นทั้งหมด การจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ และการฝึกหัดทักษะเฉพาะอย่างที่เป็นจำเป็นสำหรับผู้เรียนในการเรียนรู้ เป็นต้น นอกจากนี้พฤติกรรมการณ์การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมยังรวมไปถึงการโต้ตอบพูดคุยกับบุคคล ซึ่งได้นำเสนอผลงาน หรือในขณะที่ผู้เรียนกำลังจินตนาการ หรือถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นคำพูด เพื่ออธิบายบางสิ่งบางอย่างให้เพื่อน ๆ หรือคนอื่นได้เข้าใจ

3. วัฒนธรรม (Culture) Vygotsky อธิบายว่า ผู้เรียนจะปรับความคิดความเข้าใจไปตามประสบการณ์ที่ได้รับจากสังคมและวัฒนธรรมของเค้า จนกระทั่งสร้างความรู้ขึ้นมา ทำให้ผู้เรียนมีกระบวนการทางปัญญาในระดับที่สูงขึ้น (Higher Mental Functions) ซึ่งแต่ละวัฒนธรรมจะถ่ายทอดลักษณะเฉพาะของความเชื่อและค่านิยมในวัฒนธรรมนั้นไปสู่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนรู้ว่าเขาคิดอะไรและควรคิดอย่างไรจึงจะเหมาะสม (Shaffer, 1999) เช่น ผู้เรียนที่อยู่นอกระบบการศึกษาหรือไม่มีโอกาสได้เข้าเรียนในสถานศึกษา เนื่องจากข้อจำกัดบางประการ แม้ว่าผู้เรียนจะไม่สามารถคิดคำนวณตัวเลขด้วยวิธีการที่เป็นขั้นตอนและเป็นระบบเหมือนกับผู้เรียนที่อยู่ในสถานศึกษา แต่ผู้เรียนเหล่านั้นก็จะสามารถเข้าใจเกี่ยวกับตัวเลขที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวันแบบฉบับของตนเอง รู้จักใช้ตัวเลขในการเจรจาต่อรองหรือการค้าขายเพื่อให้เขาสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ซึ่งผู้เรียนที่เรียนในระบบการศึกษาอาจยังไม่มี ความเข้าใจในเรื่องนี้ดีเท่ากับผู้เรียนพวกนั้นเลย เนื่องจากผู้เรียนทั้งสองกลุ่มอยู่ในบริบทเชิงสังคมวัฒนธรรมที่แตกต่างกันจึงทำให้พวกเขามีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

4. การเลียนแบบ (Imitation) Vygotsky อธิบายว่า บทบาทของการเลียนแบบมีความสำคัญต่อการเรียนรู้และพัฒนาการ เช่น หากผู้เรียนกำลังเกิดอุปสรรคในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ผู้สอนจึงแก้ปัญหาให้เห็นเป็นตัวอย่างบนกระดาน ในขณะที่ผู้เรียนอาจจะเลียนแบบวิธีการแก้ปัญหของผู้สอน โดยสร้างความเข้าใจขึ้นภายในตนเอง แต่ถ้าผู้สอนให้แก้ปัญหาคณิตศาสตร์ที่ยากขึ้น อันเป็นการขยายสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้วสู่สิ่งที่เรียนรู้ใหม่

ผู้เรียนอาจจะยังไม่สามารถเข้าใจได้ในขณะนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องแก้ปัญหาโจทย์คณิตศาสตร์ลักษณะนี้หลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนค่อย ๆ เลียนแบบวิธีการแก้ปัญหาอย่างค่อยเป็นค่อยไป

5. การชี้แนะหรือการช่วยเหลือ (Guidance or Assistance) การชี้แนะหรือการช่วยเหลือเป็นการร่วมมือทางสังคม (Social Collaborative) ที่สนับสนุนให้พัฒนาการทางความรู้ความเข้าใจเกิดการเจริญงอกงาม Vygotsky จะเน้นไปที่การมีบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญกว่าอาสาที่จะมีส่วนร่วมให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์การเรียนรู้ โดยให้การดูแลเอาใจใส่และปรับปรุงผู้เรียนที่เริ่มเรียนรู้ การจัดเตรียมสิ่งที่จะช่วยสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการแก้ปัญหา Vygotsky เปรียบเทียบว่าเป็น “นั่งร้าน (Scaffold)” ซึ่งในบริบทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เรียกว่า “การเสริมต่อการเรียนรู้”

ทั้งนี้ Jones Araje (2002) ได้กล่าวถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ประกอบด้วย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นการสนทนาโต้ตอบระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนกลุ่มเล็ก ๆ ในกิจกรรมการเรียนรู้มีช่วงเวลาที่ผู้สอนและผู้เรียนผลัดกันเป็นผู้สอน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา ในขณะที่ดำเนินกิจกรรมผู้สอนมีการตั้งคำถามเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจของผู้เรียน และผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะการสอนซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนผู้เรียน

2. การทำงานร่วมกัน พูดคุย และแบ่งปันกัน เป็นปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่มีส่วนช่วยให้เกิดการเรียนรู้

3. การฝึกปฏิบัติงานจริงในองค์กรหรือสถาบัน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่ในบริบทแวดล้อมทางวัฒนธรรมที่เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ช่วยในการพัฒนาทางสติปัญญาของผู้เรียน เป็นการฝึกหัดการทำงานภายในช่องว่างระหว่างระดับพัฒนาการทางสติปัญญา เนื่องจากงานส่วนใหญ่ในองค์กรหรือสถาบันจะเป็นงานที่อยู่เหนือความสามารถของผู้เรียน จัดว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญที่ทำให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญมากกว่าทำให้เกิดความเข้าใจส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเชี่ยวชาญในงานมากยิ่งขึ้น

ในส่วนของ วลีดา อุ่นเรือน (2563) ได้แสดงทัศนะเพิ่มเติมว่า ความรู้ความเข้าใจและการสร้างองค์ความรู้สามารถเกิดได้ 2 ระดับ คือ

1. ระดับสังคม เกิดจากการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมีการเจรจาพูดคุยระหว่างผู้เรียนที่อยู่ในสังคม

2. ระดับภายในตัวผู้เรียน สืบเนื่องมาจากระดับสังคม โดยผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับแนวคิดและพฤติกรรมต่าง ๆ และมีการสรุปความรู้

ความเข้าใจใหม่จากปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น ทั้งนี้ การเรียนรู้ผ่านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะมีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ของตนเอง ที่ได้รับจากประสบการณ์และคำแนะนำที่มีความหมายจากผู้สอนหรือเพื่อนที่มีความรู้ ความเข้าใจมากกว่า และการที่ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการสอนซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อน ผู้เรียนนั้นจัดว่าเป็นหลักการที่สำคัญของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้เรียน ดังนั้น บทบาท ที่สำคัญของผู้สอน คือ การตรวจสอบ การโค้ช การให้คำแนะนำ และการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ในขณะที่ผู้สอนจำเป็นต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนเป็นเจ้าของ กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง การจัดหาสถานการณ์จากการเลียนแบบปัญหาจริง และสภาพแวดล้อมแห่งความเป็นจริงนั้น จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์ การเรียนรู้อย่างแท้จริง ได้ลงมือปฏิบัติจริงในกิจกรรมการเรียนรู้หรือในบริบททางวิชาการ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากกว่าการใช้สถานการณ์จำลอง

ดังนั้น การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนจากมโนทัศน์ โดยธรรมชาติผ่านทางภาษา ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน วัฒนธรรม การเลียนแบบและการชี้แนะหรือการเสริมต่อการเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการไปสู่ มโนทัศน์ที่เป็นระบบที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3. การเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding)

แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้ที่ Vygotsky ได้เสนอไว้ นับว่าเป็นสื่อกลางที่มีความหมายที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นได้ ซึ่ง ชัยวัฒน์ บวรวัฒนเศรษฐ์ (2559) กล่าวว่า พื้นที่รอยต่อจะอยู่ระหว่างระดับของการแสดงพฤติกรรม โดยได้รับการช่วยเหลือ กับการทำงานที่ผู้เรียนทำอย่างอิสระตามลำพัง พื้นที่รอยต่อของพัฒนาการนี้ไม่มีความคงที่ ไม่มีความแน่นอนแต่จะแปรเปลี่ยนไป ซึ่งในความแปรเปลี่ยนนั้นจะทำให้ผู้เรียนกลายเป็นผู้ที่มีความสามารถในการเรียนรู้มากขึ้นและมีความเข้าใจในความซับซ้อนของมโนทัศน์และ ทักษะต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น อะไรก็ตามที่ผู้เรียนได้รับการช่วยเหลือในอดีตจะกลายมาเป็นการทำงานอย่างอิสระตามลำพังในปัจจุบัน และเมื่อเผชิญกับสถานการณ์การเรียนรู้ใหม่ จากที่เคยทำงานอย่างอิสระตามลำพัง ก็จะกลับกลายมาเป็นการทำงานที่ต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญกว่า วงจรนี้จะเกิดขึ้นต่อเนื่องซ้ำไปซ้ำมาเพื่อการได้มา ซึ่งความรู้ ทักษะ กลวิธี หรือพฤติกรรมการเรียนรู้อื่น ๆ ที่มีคุณภาพสูงขึ้น ผู้เรียนแต่ละคน อาจมีพื้นที่รอยต่อพัฒนาการที่มีความแตกต่างกัน สำหรับผู้เรียนบางคนอาจเป็นไปได้ว่า เขาต้องการความช่วยเหลือในการทำกิจกรรมที่ได้มาซึ่งการเรียนรู้เพียงเล็กน้อย ขณะที่ผู้เรียน คนอื่น ๆ สามารถเรียนรู้แบบก้าวกระโดดต่อไปได้ด้วยการได้รับความช่วยเหลือที่น้อยมาก

และเป็นไปได้ว่าที่ผู้เรียนอาจต้องการความช่วยเหลือในการเรียนรู้บางเรื่องมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ดังนั้นผู้เรียนจะมีการตอบสนองต่อการรับความช่วยเหลือที่แตกต่างกันในแต่ละครั้ง เช่น ผู้เรียนที่ใช้ภาษาได้ดีจะไม่มีความรู้สึกยุ่งยากที่จะสรุปแนวคิดจากการอ่าน แต่อาจจะรู้สึกลำบากหรือเต็มไปด้วยอุปสรรคเป็นอย่างยิ่งเมื่อต้องเรียนรู้การคำนวณตัวเลขที่มีจำนวนมาก ทั้งนี้ผู้เรียนจะสามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ในขณะนั้นได้มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความวางแผนการให้ความช่วยเหลือ หรือการชี้แนะเพื่อกระตุ้นกระบวนการทางสมองของผู้เรียนจากผู้สอนหรือเพื่อนที่มีความสามารถมากกว่า จนผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา นั้นได้ด้วยตนเอง ซึ่งหลักการสำคัญดังกล่าว สอดคล้องกับทฤษฎีการเสริมต่อการเรียนรู้ ซึ่ง Bruner (1969) ได้นำมาช่วยเผยแพร่และขยายความอย่างแพร่หลายโดยมีประเด็นที่น่าสนใจ และนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้ ดังนี้

3.1 ความหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

Wood, Bruner and Ross (1976) ให้ความหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ว่าเป็นการแสดงบทบาทเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในลักษณะ การช่วยเหลือผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามสภาพปัญหาที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เพื่อให้ผู้เรียน สามารถแก้ปัญหานั้นได้ด้วยตนเอง สัมพันธ์กับ Slavin (1995) กล่าวว่า การเสริมต่อการเรียนรู้ ของผู้เรียนเป็นการช่วยเหลือและแนะนำที่ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้ ผู้เรียนได้ใช้การคิดกับปัญหาที่เผชิญอยู่เพื่อใช้เป็นแนวทางในการค้นพบแนวทางการทำงาน และการแก้ปัญหานั้นด้วยตนเองในที่สุด ทั้งนี้ Eggen and Kauchak (1997) กล่าวว่า การเสริมต่อ การเรียนรู้เป็นการช่วยเหลือให้ผู้เรียนที่ไม่สามารถทำงานได้ตามลำพังหรือไม่สามารถทำงาน ให้สำเร็จได้โดยอิสระ ผลของการช่วยเหลือจะตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ปรับปรุงความต้องการให้เข้ากับความสามารถในการปฏิบัติของผู้เรียน ผู้สอนเข้ามาช่วยเหลือ เมื่อผู้เรียนต้องการและปล่อยให้ผู้เรียนเป็นอิสระเมื่อผู้เรียนสามารถทำงานได้เอง รูปแบบของ การเสริมต่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การเป็นตัวแบบการคิด และการคิดออกมาดัง ๆ การใช้คำถาม การปรับชื่อ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการให้ คำแนะนำโดยไม่ลังเล เป็นต้น ในส่วนของ Raymond (2000) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า การเสริมต่อ การเรียนรู้เป็นการจัดเตรียมสิ่งที่เอื้ออำนวยให้การให้ความช่วยเหลือ การแนะนำและการสนับสนุน ขณะที่ผู้เรียนกำลังแก้ปัญหาหรือกำลังอยู่ในระหว่างการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผู้เรียนกำลัง อยู่ในพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ ทำให้ผู้เรียนต้องสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อใช้ในการแก้ปัญหา อย่างเป็นขั้นตอนและปรับการสร้างความรู้ความเข้าใจภายในตน (Internalization) ให้กลายเป็น ความรู้ความเข้าใจใหม่ภายในตนเอง ซึ่งจะส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนให้ก้าวสูงขึ้นหรือระดับ

พัฒนาการที่สูงขึ้นต่อไป และ Schunk, Pintrich and Meece (2008) ระบุว่า เป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือผู้เรียน ให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้สำเร็จ ผู้เรียนจะไม่สามารถทำงานสำเร็จได้ หากไม่ได้รับการช่วยเหลือ การเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นรูปแบบที่หรือวิธีการออกแบบสำหรับผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม เน้นบทบาทเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ดังนั้น การเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนจึงเป็นวิธีการช่วยเหลือผู้เรียนที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนหรือผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนที่ในพื้นที่รอยต่อพัฒนาการสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองและพัฒนาตนเองให้อยู่ในระดับพัฒนาการที่สูงขึ้น

สรุปได้ว่า การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นการช่วยเหลือและแนะนำที่ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้การคิดกับปัญหาที่เผชิญอยู่เพื่อใช้เป็นแนวทางในการค้นพบแนวทางการทำงานและการแก้ปัญหาด้วยตนเองในที่สุด โดยผู้สอนจัดเตรียมสิ่งที่เอื้ออำนวยในการให้ความช่วยเหลือ แนะนำการและสนับสนุนผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนและปรับการสร้างความรู้ความเข้าใจภายในตนให้กลายเป็นความรู้ความเข้าใจใหม่ภายในตนเอง ส่งผลให้พัฒนาการของผู้เรียนก้าวสูงขึ้นหรือระดับพัฒนาการที่สูงขึ้น

3.2 วิธีการเสริมต่อการเรียนรู้

Wood, Bruner and Ross (1976) ได้นำเสนอวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. การสร้างความสนใจ (Recruitment) โดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจที่จะเรียนรู้ด้วยความสมัครใจ โดยผู้เรียนจะต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของงานหรือการเรียนรู้นั้น
2. การลดระดับการเรียนรู้ที่ไร้หลักการ ระเบียบ หรือกฎเกณฑ์ (Reduction in Degree of Freedom) เนื่องจากจะทำให้ยากต่อการจัดการหรือการให้ความช่วยเหลือ ดังนั้น ผู้สอนจะต้องสะท้อนผลการเรียนรู้ (Feedback) เป็นระยะ ๆ สม่่าเสมอและต่อเนื่องกัน เพื่อให้ผู้เรียนนำผลไปใช้เพื่อเพิ่มระดับการเรียนรู้ในแต่ละขั้นได้อย่างถูกต้อง
3. การรักษาทิศทางทางการเรียนรู้ (Direction Maintenance) ผู้สอนต้องดูแลกวดขันผู้เรียนเป็นพิเศษ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
4. การกำหนดลักษณะสำคัญที่ควรพิจารณาของสิ่งที่จะเรียนรู้ให้เด่นชัด (Marking Critical Features) เช่น เมื่อผู้สอนจะอธิบายเนื้อหาสาระบางอย่างที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ก็ควรเน้นเสียงเป็นพิเศษ หรือหากผู้เรียนเกิดความขัดแย้งในการทำความเข้าใจ

สิ่งที่เรียนรู้ ผู้สอนควรแปลความหมายของเรื่องที่กำลังเรียนรู้นั้น ๆ เสียใหม่ ด้วยภาษาที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายถูกต้องและเข้าใจตรงกัน

5. การควบคุมความคับข้องใจของผู้เรียน (Frustration Control) ผู้สอนควรรับรู้ต่ออารมณ์ของผู้เรียนที่แสดงออกมา เช่น ผู้สอนต้องยอมรับความรู้สึกรู้สึกของผู้เรียน กรณีที่ผู้เรียนเกิดความไม่เข้าใจกับสิ่งที่กำลังเรียนรู้ ผู้สอนไม่ควรเพิกเฉยหรือปล่อยให้ผู้เรียนมีความรู้สึกค้างคาใจ ทั้งนี้จะทำให้ผู้เรียนมีความคับข้องใจเพิ่มมากขึ้น

6. การสาธิตหรือให้แบบอย่าง (Demonstration) โดยการสาธิตหรือให้แบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในการแก้ปัญหาการเรียนรู้ของตนเอง

สำหรับ Berk and Winsler (1995) ได้เสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของการช่วยเสริมต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพไว้ ดังนี้

1. การร่วมกันแก้ปัญหา เป็นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการแก้ปัญหาที่มีความหมาย โดยผู้มีส่วนร่วมอาจจะเป็นกลุ่มผู้สอนกับผู้เรียน หรือกลุ่มผู้เรียนกับผู้เรียน สิ่งที่สำคัญ คือผู้เรียนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในขณะที่ร่วมกันแก้ปัญหาเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

2. การสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน เป็นกระบวนการที่ผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลายจะต้องสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน ในการที่ผู้เรียนจะร่วมมือกันทำงานให้ได้ดี และสื่อสารกันอย่างมีประสิทธิภาพในขณะที่ทำกิจกรรมนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ร่วมงานจะต้องมีเป้าหมายร่วมกัน หากผู้ร่วมงานมีความคิดเกี่ยวกับงานที่ทำแตกต่างไปจากเพื่อน ก็จะเป็นเรื่องยากที่จะแนะนำหรืออธิบายให้เข้าใจตรงกัน

3. มีความกระตือรือร้นและตอบสนองต่อการทำงาน ในการทำงานร่วมกัน ผู้สอนต้องเตรียมกิจกรรมที่ท้าทาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ สนุกสนาน และตอบสนองซึ่งกันและกัน

4. การพัฒนาควรอยู่ในขอบเขตของความสามารถในการเรียนรู้ตามศักยภาพสูงสุดของผู้เรียน โดยเป้าหมายสำคัญของการเสริมต่อการเรียนรู้ คือการให้ผู้เรียนทำงานอยู่ในระดับความสามารถของตน โดยการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของงานและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนพบกับความท้าทายอย่างเหมาะสม หรือการเปลี่ยนแปลงปริมาณการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียน

5. การส่งเสริม การกำกับหรือควบคุม คือการทำให้ผู้เรียนเกิดวิธีการกำกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการปล่อยให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ผู้สอนจะต้องลดการช่วยเหลือลงทันทีเมื่อผู้เรียนสามารถทำงานได้ตามลำพัง

Richards and Rodgers (2002) ได้นำเสนอวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ที่ดีว่าการสอนทั้งหมดไม่ใช่การเสริมต่อการเรียนรู้ แต่การเสริมต่อการเรียนรู้ทั้งหมด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนั้นผู้สอนจะต้องพยายามคิดหาวิธีการที่จะเสริมต่อการเรียนรู้ให้สมบูรณ์แบบที่สุด ซึ่งมีหลักการดังต่อไปนี้

1. ก่อนการเสริมต่อการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนอย่างละเอียด โดยการสังเกตความต้องการของผู้เรียนว่าต้องการความช่วยเหลือหรือไม่ เพื่อผู้สอนจะได้วางแผนว่าจะเสริมต่อการเรียนรู้เมื่อไรและอย่างไร

2. ตอบสนองในสิ่งที่ผู้เรียนต้องการ เช่น ผู้เรียนไม่สามารถทำกิจกรรมหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ ผู้สอนต้องสนับสนุน ช่วยเหลือและตรวจสอบความเข้าใจจนผู้เรียนสามารถทำได้ด้วยตนเอง

3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงสภาพปัจจุบันของผู้เรียน เนื่องจากพื้นที่รอยต่อพัฒนาการของผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องใช้เวลาในการสังเกต วิเคราะห์ และจัดกิจกรรมในสิ่งที่ผู้เรียนสามารถทำได้ในปัจจุบัน ไม่ใช่สิ่งที่ผู้เรียนทำได้ในอดีต เช่น เมื่อเดือนที่แล้วหรือสัปดาห์ที่แล้ว

4. เลือกสรรเนื้อหาบทเรียนให้เหมาะสมกับระดับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน เป็นเรื่องยากในการเลือกเนื้อหาหรือหนังสือให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนในขณะที่สถานศึกษาได้กำหนดตำราเรียนอย่างเฉพาะเจาะจง ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเนื้อหาบทเรียนที่ไม่ง่ายและไม่ท้าทายจนเกินไป

ดังนั้น วิธีการเสริมต่อการเรียนรู้เป็นแนวทางให้ความช่วยเหลือผู้เรียนที่มีพัฒนาการต่ำกว่าพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ ไม่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองหรือจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ ซึ่งการเสริมต่อการเรียนรู้จะสนับสนุนผู้เรียนให้เกิดการแก้ปัญหาหรือเกิดการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนไม่สามารถแก้ปัญหาให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง ด้วยเหตุนี้ ผู้สอนต้องพยายามคิดหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะเสริมต่อการเรียนรู้และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน จัดเนื้อหาที่มีความเหมาะสม และให้การช่วยเหลือที่เหมาะสมกับสภาพในขณะนั้นให้มากที่สุด โดยการให้คำแนะนำ แนวทางหรือกลยุทธ์ต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาหรือปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยการสร้างความสนใจ การลดระดับการเรียนรู้ที่ไร้หลักการ ระเบียบ หรือกฎเกณฑ์ การรักษาทิศทางการเรียนรู้ การกำหนดลักษณะสำคัญที่ควรพิจารณาของสิ่งที่จะเรียนรู้ ให้เด่นชัด การควบคุมความคืบหน้าของผู้เรียน และการสาธิตหรือให้แบบอย่าง ทั้งนี้ ผู้สอนจะต้องค่อย ๆ ลดการช่วยเหลือลงจนผู้เรียนไม่ต้องการรับความช่วยเหลือจากผู้สอน เพื่อให้

ผู้เรียนกลายเป็นผู้ที่กำกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน จนสามารถบรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ได้อย่างอิสระ

3.3 คุณลักษณะของการเสริมต่อการเรียนรู้

Greenfield (1989) กล่าวว่า คุณลักษณะที่สำคัญของการเสริมต่อการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดโครงสร้างการเรียนรู้ มี 5 ลักษณะ ดังนี้ 1) เป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุน 2) เปรียบเสมือนเครื่องมือในการเรียนรู้ 3) เป็นสิ่งที่ช่วยขยายฐานความรู้ของผู้เรียน 4) อนุญาตให้ผู้เรียนทำภารกิจให้สำเร็จเท่าที่เป็นไปได้ และ 5) ผู้เรียนสามารถเลือกสิ่งที่ตัวเองต้องการได้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกิดขึ้นโดยการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่เป็นมือสมัครเล่น (Novice) กับผู้ที่เชี่ยวชาญ (Expert) ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะมีการสื่อสารร่วมกัน มือสมัครเล่นสามารถจะพัฒนาเป็นผู้เชี่ยวชาญได้ เมื่อเจอปัญหาแล้วสามารถแก้ไขหรือทำความเข้าใจกับปัญหานั้นได้ ผู้ที่เชี่ยวชาญจะค่อยเป็นฐานให้ความช่วยเหลือ เพื่อทำให้ความสามารถของผู้ที่เป็นมือสมัครเล่นได้รับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม และส่งเสริมให้ผู้ที่เป็นมือสมัครเล่นได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นอิสระ

ทั้งนี้ Graves and Fitzgerald (2003) ได้สรุปคุณลักษณะที่สำคัญของการเสริมต่อการเรียนรู้ไว้ 3 ประการ ดังนี้ 1) ลักษณะเฉพาะของการเสริมต่อการเรียนรู้ คือ เป็นโครงสร้างการสนับสนุนชั่วคราวที่ผู้สอนจัดทำขึ้นเป็นพิเศษ เพื่อช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้หรือทำงานได้สำเร็จ และผู้เรียนไม่สามารถทำงานหรือเรียนรู้ได้สำเร็จหากไม่ได้รับการเสริมต่อการเรียนรู้ 2) การเสริมต่อการเรียนรู้ต้องเหมาะสมกับพื้นที่รอยต่อพัฒนาการของผู้เรียนตามแนวคิดของ Vygotsky และ 3) ผู้สอนต้องค่อย ๆ ลดการเสริมต่อการเรียนรู้ลง และถ่ายโอนความรับผิดชอบจากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน

ดังนั้น คุณลักษณะที่สำคัญสำหรับการเสริมต่อการเรียนรู้จึงสามารถสรุปได้ว่า เป็นโครงสร้างชั่วคราวที่ช่วยเหลือให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้หรือทำงานได้สำเร็จ เปรียบเสมือนเครื่องมือที่จะสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และขยายฐานความรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้ ผู้สอนต้องค่อย ๆ ลดการเสริมต่อการเรียนรู้และถ่ายโอนความรับผิดชอบไปสู่ผู้เรียนต่อไป

3.4 การเสริมต่อการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

การเสริมต่อการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนควรดำเนินการโดยคำนึงถึงประเด็นดังต่อไปนี้

3.4.1 ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน พื้นที่รอยต่อพัฒนาการแสดงให้เห็นถึงขีดจำกัดของพัฒนาการของผู้เรียน ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ผู้สอนไม่สามารถสอนผู้เรียนได้ตลอดเวลา หรือผู้สอนไม่สามารถสอนทักษะหรือพฤติกรรม

ให้แก่ผู้เรียนเกินกว่าพื้นที่รอยต่อพัฒนาการของผู้เรียนได้ เช่น ผู้สอนอาจจะสอนให้ได้กตกรก ยืนด้วยมือบนคานทรงตัวได้ เนื่องจากทักษะนั้นอยู่ห่างไกลจากระดับ พัฒนาการที่แท้จริง ของเขามาก ถ้าทักษะนั้นอยู่นอกพื้นที่รอยต่อพัฒนาการซึ่งผู้เรียนจะเพิกเฉยไม่เอาใจใส่ หรือใช้ทักษะที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้น ในแต่ละครั้งที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ผู้สอนควรจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน และสามารถคาดการณ์ได้ว่า เมื่อผู้เรียนได้ผ่านกระบวนการการเรียนรู้ จะมีความเจริญงอกงามทางสติปัญญาใหม่ ๆ เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนบ้าง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถก้าวขึ้นไปสู่ขีดสูงสุดตามพัฒนาการที่ผู้เรียนสามารถจะเป็นไปได้

3.4.2 ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนในระดับที่เหมาะสม การช่วยเหลือผู้เรียน มากเกินไป อาจส่งผลทำให้ผู้เรียนลดระดับความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้ และลดระดับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-directed Learning) ลง การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นการที่ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มในการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการวางแผน กำหนดแผนการเรียนรู้และแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ สร้างกลวิธีในการเรียนรู้และประเมินผลทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง แต่ถ้าหากช่วยเหลือผู้เรียนน้อยเกินไป อาจทำให้ผู้เรียนไม่มีความสามารถที่เพียงพอ ที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ นำไปสู่ความวิตกกังวล ความคับข้องใจ และในที่สุดก็จะสูญเสียแรงจูงใจในการเรียนรู้ สิ่งที่สำคัญของการจัดการเสริมต่อการเรียนรู้ คือ การช่วยเหลือผู้เรียนต้องมีเป้าหมายให้ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ โดยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนมากขึ้น ไม่ใช่ต้องคอยให้ผู้สอนช่วยเหลือหรือต้องช่วยพยุงผู้เรียนตลอด ทั้งนี้ในที่สุดผู้เรียนจะต้องสามารถทำงานให้เสร็จสมบูรณ์หรือมีความรอบรู้ในสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง เมื่อความรู้ความสามารถของผู้เรียนมีเพิ่มมากขึ้น ผู้สอนจะต้องค่อย ๆ ลดการให้ความช่วยเหลือลงทีละน้อย ดังนั้นเมื่อใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ ผู้เรียนควรตระหนักว่าเป้าหมายที่แท้จริงก็เพื่อให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้และสามารถกำกับตนเอง (Self-Regulating) ในการเรียนรู้และการแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ในที่สุด

3.4.3 จัดกิจกรรมและงานที่ท้าทายผู้เรียน กิจกรรมหรืองานที่จัดเตรียมไว้ให้ ผู้เรียนต้องท้าทาย จูงใจหรือทำให้ผู้เรียนมีความสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสนุกสนานในการทำงานหรือกิจกรรมนั้น แต่งานหรือกิจกรรมต้องไม่ยากหรือซับซ้อนมากเกินไป ศักยภาพของผู้เรียนที่จะสามารถจัดการหรือทำให้ประสบความสำเร็จได้ (Bransford, Brown and Cocking, 2000) ดังนั้น ในงานที่ค่อนข้างยากจะต้องมีตัวอย่างหรือมีการกำหนดเป้าหมายของแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนทำงานหรือกิจกรรมที่มอบหมายได้ อย่างถูกต้องและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

3.4.4 ลำดับขั้นตอนและทิศทางการช่วยเหลือที่ถูกต้องและชัดเจน ต้องลำดับขั้นตอนในการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนที่ถูกต้อง โดยมุ่งเน้นไปที่การบรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้เป็นหลัก กิจกรรมการเรียนรู้จะต้องมีทิศทางที่ชัดเจนและลดความสับสนของผู้เรียน ผู้สอนต้องคาดการณ์ล่วงหน้าได้ว่าจะมีปัญหอะไรที่ผู้เรียนจะเผชิญบ้าง และจะพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ไปที่ละขั้นได้อย่างไร จึงจะสามารถอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจได้ เมื่อผู้เรียนต้องพบกับสถานการณ์ที่คาดการณ์ไว้นั้น

3.4.5 กำหนดจุดประสงค์หรือเป้าหมายที่ชัดเจน การกำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้ต้องมีความชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจว่าทำไมต้องทำงานหรือกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น และทำไมสิ่งที่เรียนรู้จึงมีความสำคัญ ผู้สอนต้องสามารถชี้ให้ผู้เรียนเห็นตั้งแต่เริ่มต้น กิจกรรมการเรียนรู้ว่าความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ผู้เรียนกำลังทำหรือเรียนรู้กับวิธีการแก้ปัญหา หรือการกระทำที่เป็นมาตรฐานหรือสิ่งพึงประสงค์นั้นเป็นอย่างไร รวมถึงมีการอธิบายให้ผู้เรียน เข้าใจถึงมาตรฐานความเป็นเลิศในการเรียนรู้ที่ตั้งไว้ด้วย

3.4.6 เลือกเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้สอนจะต้องตรวจสอบเนื้อหา ที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เพื่อกำหนดขอบเขตและปรับปรุงบทเรียนให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ลดความไม่แน่นอน ความสงสัย ความงุนงงและความไม่พึงพอใจ ในเนื้อหาสาระของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

3.4.7 จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ที่สะดวกและหลากหลาย ผู้สอนต้องชี้แจงให้ ผู้เรียนได้รู้เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณค่าที่จะช่วยลดความสับสน ความคับข้องใจ ลดความเสี่ยง และช่วยลดเวลาให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ตัดสินใจที่จะใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลายและมีความสะดวกในการเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาว่างไม่มากนัก ในการค้นหาความรู้ ซึ่งผลของการมีแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณค่าและหลากหลายจะทำให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ที่รวดเร็วขึ้น

3.4.8 ดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนอย่างดี ผู้สอนต้องเอาใจใส่ผู้เรียนให้ตั้งใจทำงาน ที่มอบหมายในการเรียนรู้ แม้ว่าผู้เรียนสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองว่าจะเรียนรู้ไปในทิศทาง ไหนหรือมีสิ่งใดที่จะต้องเรียนรู้บ้าง แต่ผู้เรียนยังไม่สามารถที่จะออกนอกกลุ่มนอกทางได้ เพราะจะ ทำงานที่กำหนดไว้แล้ว โดยมีผู้สอนคอยให้การช่วยเหลือ

3.4.9 ส่งเสริมการเรียนรู้แบบรวมกัน ในบริบทของการเสริมต่อการเรียนรู้ ในชั้นเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนจะยากเกินกว่าระดับพัฒนาการ ทางสติปัญญาที่แท้จริงของผู้เรียนที่จะสามารถแก้ปัญหาได้สำเร็จตามลำพัง และต้องมี ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจึงจะแก้ปัญหาได้ ดังนั้น ผู้สอนอาจจะจัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้

แบบร่วมกัน (Collaborative Learning) โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงานหรือแก้ปัญหาเป็นกลุ่มย่อย (Small Group) โดยผู้สอนยังคงมีส่วนในการดูแลและเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนด้วย

3.4.10 ประเมินผู้เรียนแบบพลวัตร การประเมินแบบพลวัตร (Dynamic Assessment) เกิดขึ้นมาจากข้อจำกัดของการประเมินแบบเดิมที่ไม่มีความยืดหยุ่น Vygotsky จึงมีความคิดว่า การประเมินแบบเดิมไม่สามารถทำให้ทราบถึงพัฒนาการที่แท้จริงของผู้เรียนและไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ เพราะวิธีการประเมินแบบเดิมนั้นมุ่งเน้นการประเมินความสามารถของผู้เรียนที่ผ่านมาแล้ว หรือจะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งต่อเนื่องจากเดิมที่เป็นอยู่ ซึ่งการประเมินแบบพลวัตรจะประเมินพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องหลังจากที่ได้เรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ทำให้ทราบถึงความแตกต่างด้านความสามารถหรือพัฒนาการที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และนำไปใช้ในการกำหนดหรือปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งงานจากกิจกรรมการเรียนรู้ในบริบทต่าง ๆ เพื่อให้กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างสูงสุด การประเมินแบบพลวัตรจะประเมินผลรอบด้าน มีเกณฑ์การประเมินและมีการสะท้อนผลการเรียนรู้ที่ชัดเจน โดยจะต้องประเมินว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรและสามารถทำอะไรได้บ้าง รวมทั้งประเมินด้วยว่าผู้เรียนสามารถทำอะไรได้ในระดับการช่วยเหลือที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งผู้สอนจะต้องบันทึกด้วยว่าผู้เรียนได้นำการช่วยเหลือของผู้สอนไปใช้อย่างไร และผู้เรียนใช้การช่วยเหลืออะไรเป็นส่วนมาก การประเมินแบบพลวัตรมีความสำคัญต่อการส่งเสริมศักยภาพให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ รวมทั้งเป็นการขยายไปสู่การประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง ดังนั้น การนำความรู้ความเข้าใจพื้นที่รอยต่อพัฒนาการไปใช้ในการประเมินผล ไม่เพียงแต่จะทำให้การประมาณการณ์ความรู้ความสามารถของผู้เรียนมีความชัดเจนเพิ่มมากขึ้น และยังเป็นวิธีการประเมินที่มีความยืดหยุ่นสำหรับผู้เรียนอีกด้วย

ดังนั้น แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพทั้ง 10 แนวทาง คือ 1) ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน 2) ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนในระดับที่เหมาะสม 3) จัดกิจกรรมและงานที่ทำท้าทายผู้เรียน 4) ลำดับขั้นตอนและทิศทางการช่วยเหลือที่ถูกต้องและชัดเจน 5) กำหนดจุดประสงค์หรือเป้าหมายที่ชัดเจน 6) เลือกเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับผู้เรียน 7) จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ที่สะดวกและหลากหลาย 8) ดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนอย่างดี 9) ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมกัน และ 10) ประเมินผู้เรียนแบบพลวัตร จัดว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการส่งเสริมกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ที่เป็นระบบสังคม หลักการตอบสนอง ระบบสนับสนุน และผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งปัจจัยดังกล่าวข้างต้นจะคอยช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สอนรู้บทบาทหน้าที่ของตนและรู้เงื่อนไขหรือสิ่งที่จะช่วยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกแห่งความจริง (Learning Activities Engaging the Real World)

การเรียนรู้ในโรงเรียนควรเกิดขึ้นในบริบทที่มีความหมายและไม่ควรแยกจากการเรียนรู้และความรู้ที่ผู้เรียนพัฒนามาจากสภาพชีวิตจริง (Real World) ประสบการณ์นอกโรงเรียนควรจะมีการเชื่อมโยงนำมาสู่ประสบการณ์ในโรงเรียนของผู้เรียน การเรียนรู้ภายในโรงเรียนของผู้เรียนควรเกิดขึ้นในบริบทที่มีความหมายและความรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้นั้นควรมาจากบริบทในสภาพจริงหรือโลกแห่งความจริง (สุมาสี ชัยเจริญ, 2554; ชัญญา ศรีม่วง, 2561) ผู้วิจัยได้นำเสนอการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกแห่งความจริง ดังนี้

4.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริง เชื่อว่า การเรียนรู้เรื่องใด ๆ ก็ตามย่อมมีความสัมพันธ์กับบริบทของเรื่องนั้น ๆ การเรียนรู้โดยคำนึงถึงบริบทแวดล้อมเป็นการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับความเป็นจริงจึงสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สถานการณ์จริงปัญหาจริง เป็นโลกแห่งความเป็นจริงซึ่งทุกคนจะต้องเผชิญ ดังนั้น การให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสถานการณ์จริงหรือปัญหาจริงจึงเป็นโอกาสที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความเป็นจริง การเรียนรู้ความเป็นจริงหรือของจริงเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายเพราะผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน จึงเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้และอยากรู้ อีกทั้งการให้ผู้เรียนได้เผชิญปัญหาและแก้ปัญหาจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต (ทิตนา แชมมณี, 2561)

การเรียนรู้ตามสภาพจริงนั้นตามหลักการแล้ว ควรเป็นการเรียนรู้ที่ไม่แยกออกจากบริบท (Context) เป็นการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งตามสภาพและบริบทจริงไม่ต้องเอาเรื่องนั้นออกจากบริบทที่เป็นอยู่ อย่างไรก็ตามในระยะหลังได้มีแนวคิดเพิ่มเติมว่าผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริงในห้องเรียนได้ หากผู้สอนสามารถจัดให้กระบวนการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญที่คล้ายคลึงกับสิ่งที่เกิดขึ้นในสภาพจริง ซึ่ง Gordon (1998) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบดังกล่าวไว้ ดังนี้

1. ในการเรียนรู้ตามสภาพจริง บุคคลมักเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ อยู่เสมอ เล็กบ้าง ใหญ่บ้าง และจะต้องคิดตัดสินใจและลงมือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในการเรียนรู้

ตามสภาพจริง จึงต้องมีปัญหา การคิดการตัดสินใจ การกระทำ และผลของการคิดในการตัดสินใจ

2. ในการเรียนรู้ตามสภาพจริง เมื่อมีปัญหที่ต้องตัดสินใจและแก้ไข ผู้เรียนจะแสวงหาทางแก้ไขโดยใช้ทรัพยากรหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้เรียนมีอยู่หรือหามาได้ ผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่ช่วยผู้เรียนได้ในทางใดทางหนึ่ง จะใช้ทรัพยากรรอบตัว เช่น หนังสือพิมพ์ และโทรศัพท์ เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาใช้แก้ปัญหา ตามสภาพจริง ไม่มีการเรียนรู้เกิดขึ้นจากการที่ผู้เรียนนั่งเรียนกันเป็นแถวเหมือนสภาพในห้องเรียนปกติ

3. ในการเรียนรู้ตามสภาพจริงผู้เรียนใช้ความรู้ ทักษะ และเกิดความรู้สึกรหรือพัฒนาเจตคติไปพร้อม ๆ กัน ตามสภาพจริงผู้เรียนจะดำเนินการจัดการเมื่อเกิดปัญหาใด ๆ ผู้เรียนจะต้องคิดตัดสินใจโดยใช้ความรู้ที่มีอยู่ และแสวงหาข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจมาใช้ และตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่ผู้เรียนคิดว่าดีที่สุดหรือเหมาะสมที่สุดกับสถานการณ์ ซึ่งการตัดสินใจกระทำการนั้น ๆ จะส่งผลให้เกิดความรู้ ทักษะและเจตคติอื่น ๆ ตามมาด้วย ดังนั้น การพัฒนาความรู้ ทักษะและเจตคติอื่น ๆ ตามสภาพจริงจึงเป็นการพัฒนาที่เกิดขึ้นในบริบทตามสภาพจริงนั้น ๆ

4. ในการเรียนรู้ตามสภาพจริงผู้เรียนจะเลือกรับรู้และเรียนรู้เฉพาะสิ่งที่มีความหมายกับตนเอง ซึ่งมักจะเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ทักษะในการเข้าใจผู้อื่น การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหา และการตัดสินใจ เป็นต้น ตามสภาพจริงผู้เรียนไม่ได้รับรู้หรือเรียนรู้ทุกสิ่งอย่างที่ผ่านมา

5. ในการเรียนรู้ตามสภาพจริง สิ่งทั้งหลายที่เชื่อมโยงกัน ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เรียนรู้ในบริบทหนึ่ง จะได้รับการถ่ายโอนไปใช้ในบริบทอื่น ๆ และจะได้รับการปรับเปลี่ยนและพัฒนาไปเรื่อย ๆ ดังนั้น การเรียนรู้จึงมีลักษณะของการพัฒนาแบบเป็นเกลียว คือ จะมีการพัฒนาจากฐานเดิมเพิ่มขึ้นไปเรื่อย ๆ

6. ในการเรียนรู้ตามสภาพจริงเมื่อผู้เรียนกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งผู้เรียนมักจะได้รับข้อมูลย้อนกลับว่าสิ่งที่ผู้เรียนทำลงไปนั้น ดี ไม่ดี เหมาะหรือไม่เหมาะ จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวถือว่าเป็นมาตรฐานคุณภาพตามความเป็นจริงในชีวิตจริง (Real-Life Standards of Quality)

ดังนั้น หากผู้สอนไม่สามารถที่จะนำผู้เรียนไปเรียนรู้ตามสภาพจริงในบริบทจริงได้ ผู้สอนสามารถที่จะจัดกระบวนการเรียนรู้ตามสภาพจริงให้เกิดขึ้นในห้องเรียนได้ โดยการจัดสภาพการณ์การเรียนรู้ในห้องเรียนให้มีองค์ประกอบของการเรียนรู้เช่นเดียวกับสิ่งที่เกิดขึ้นตามสภาพจริง โดยให้ผู้เรียนได้เผชิญกับปัญหาที่เป็นจริง ได้คิด ได้แสวงหาข้อมูล

ที่จะใช้ในการตัดสินใจ และได้ตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งนี้ ผู้เรียนจะได้รับ การประเมินการกระทำของตนตามมาตรฐานคุณภาพในชีวิตจริงและมีโอกาสที่จะนำการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติไปใช้ในชีวิตอื่น ๆ และพัฒนาปรับปรุงไปเรื่อย ๆ

Gordon (1998) ยังได้นำเสนอแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริงไว้ 3 ระดับ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาท้าทายความสามารถทางวิชาการ (Academic Challenges) ได้แก่ การนำเสนอหาสาระที่ต้องการสอนมาปรับเปลี่ยนให้อยู่ในรูปแบบ ของปัญหา แล้วให้ผู้เรียนเผชิญปัญหา ได้ร่วมมือกันหาทางแก้ไข แสวงหาความรู้ นำข้อมูล ทางวิชาการมาใช้ในการตัดสินใจ ตัดสินใจลงมือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง และประเมินด้วย มาตรฐานคุณภาพในชีวิตจริง

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการสวมบทบาทในสถานการณ์จำลอง (Scenario Challenges) ได้แก่ การนำเสนอหาสาระที่ต้องสอนมาจัดเป็นสถานการณ์จำลอง ที่สะท้อนความเป็นจริงหรือชีวิตจริง แล้วให้ผู้เรียนสมมติบทบาทได้บทบาทหนึ่งและลงไปเล่น ในสถานการณ์จำลองนั้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้ศึกษาและใช้ความรู้และทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็น ต่อการเข้าใจสภาพการณ์จริงและชีวิตจริง

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเผชิญปัญหาตามสภาพจริง (Real-Life Problems) ได้แก่ การนำผู้เรียนไปเผชิญปัญหาจริงในชีวิตจริง และร่วมกันศึกษาเรียนรู้ เพื่อที่จะแก้ปัญหานั้น ตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อแก้ปัญหานั้น และได้รับผล จากการกระทำนั้น ๆ

โดยสรุป การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริง เป็นการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ โดยการให้ผู้เรียนเข้าไปเผชิญกับสภาพการณ์จริง ปัญหาจริง หรือชีวิตจริง ทั้งนี้ ผู้เรียนจะได้ร่วมกันศึกษาเรียนรู้ แสวงหาความรู้ ข้อมูล และ วิธีการต่าง ๆ ที่จะแก้ปัญหานั้น พร้อมทั้งได้รับการประเมินตามมาตรฐานคุณภาพในชีวิตจริง

4.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Instruction)

ปัญหาสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดภาวะงุนงงสงสัยและความต้องการที่จะ แสวงหาความรู้เพื่อขจัดความสงสัยดังกล่าว การให้ผู้เรียนได้เผชิญปัญหาจริงหรือสถานการณ์ ปัญหาต่าง ๆ และร่วมกันคิดหาทางแก้ปัญหานั้น ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความ หมาย และสามารถพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ อันเป็นทักษะที่จำเป็นต่อ การดำรงชีวิตและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการจัดสภาพการณ์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นเครื่องมือในการช่วยให้

ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย โดยผู้สอนอาจนำผู้เรียนไปเผชิญสถานการณ์ปัญหาจริง หรือผู้สอนอาจจัดสภาพการณ์ให้ผู้เรียนเผชิญปัญหา และฝึกกระบวนการวิเคราะห์ปัญหา และแก้ไขปัญหาาร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในปัญหานั้นอย่างชัดเจน ได้เห็นทางเลือกและวิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหา รวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ เกิดทักษะ กระบวนการคิดและกระบวนการแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่ง ทิศนา แคมมณี (2561) ได้กล่าวถึง ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานไว้ ดังนี้

4.2.1 ผู้สอนและผู้เรียนมีการร่วมกันเลือกปัญหาที่ตรงกับความสนใจ หรือความต้องการของผู้เรียน

4.2.2 ผู้สอนและผู้เรียนมีการออกไปเผชิญกับสถานการณ์ปัญหาจริง หรือผู้สอนมีการจัดสภาพการณ์ให้กับผู้เรียนได้เผชิญปัญหา

4.2.3 ผู้สอนและผู้เรียนมีการร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและหาสาเหตุของ ปัญหา

4.2.4 ผู้เรียนมีการวางแผนการแก้ปัญหาร่วมกัน

4.2.5 ผู้สอนมีการให้คำปรึกษาและช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในการ แสวงหาแหล่งข้อมูล การศึกษาข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.6 ผู้เรียนมีการศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

4.2.7 ผู้สอนมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาทางเลือกในการแก้ปัญหา ที่หลากหลายและพิจารณาเลือกวิธีการที่เหมาะสม

4.2.8 ผู้เรียนมีการลงมือแก้ปัญหา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุป และประเมินผล

4.2.9 ผู้สอนมีการติดตามการปฏิบัติงานของผู้เรียนและให้คำปรึกษา

4.2.10 ผู้สอนมีการประเมินผลการเรียนรู้ทั้งด้านผลงานและกระบวนการ

4.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Instruction)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้โครงงานเป็นฐาน เป็นการจัดสภาพการณ์ ของการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนได้ร่วมกันเลือกทำโครงงานที่ตนสนใจ โดยร่วมกันสำรวจ สังเกต และกำหนดเรื่องที่ตนสนใจ วางแผนในการทำโครงงานร่วมกัน ศึกษาหาข้อมูลความรู้ ที่จำเป็น และลงมือปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้จนได้ข้อค้นพบหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ แล้วจึงเขียน รายงานและนำเสนอต่อสาธารณชน เก็บข้อมูล แล้วนำผลงานและประสบการณ์ทั้งหมด มาอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น สิ่งที่คิดค้น และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับ จากประสบการณ์ที่ได้รับทั้งหมด (ทิศนา แคมมณี, 2561)

Guzdial (1988) กล่าวว่า การใช้โครงงานหรือโครงการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อและหลักการดังต่อไปนี้

1. โครงงานหรือโครงการ เป็นกิจกรรมที่มีบริบทจริงเชื่อมโยงอยู่ ดังนั้น การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจึงสัมพันธ์กับความเป็นจริง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง จึงเป็นการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

2. การให้ผู้เรียนทำโครงงานหรือโครงการ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าสู่กระบวนการสืบสอบ (Process of inquiry) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนต้องใช้การคิดขั้นสูงที่ซับซ้อนขึ้น ดังนั้น จึงเป็นช่องทางที่ดีในการพัฒนาระบวนการทางสติปัญญาของผู้เรียน

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้โครงงานเป็นฐาน ช่วยให้ผู้เรียนได้ผลิตผลงานที่เป็นรูปธรรมออกมา ผลผลิตที่แสดงออกมาถึงความรู้ความคิดของผู้เรียนนี้ สามารถนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนและวิพากษ์ได้อย่างชัดเจน ซึ่งผลการวิจัยทางด้านสติปัญญาและการเรียนรู้ได้ชี้ชัดว่า การเรียนรู้จากพัฒนาขึ้นหากความรู้และทักษะต่าง ๆ สามารถแสดงออกให้เห็นได้อย่างชัดเจน

4. การแสดงผลงานต่อสาธารณชน สามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ และการทำงานให้แก่ผู้เรียนได้ ซึ่งแรงจูงใจจะมีผลต่อความสนใจ ความใส่ใจ ความกระตือรือร้น และความอดทนในการแสวงหาความรู้ การศึกษาความรู้ และการใช้ความรู้

5. การให้ผู้เรียนทำโครงงานหรือโครงการ นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะกระบวนการในการสืบสอบและแก้ปัญหาแล้ว ยังช่วยดึงศักยภาพต่าง ๆ ที่มีอยู่ในตัวของผู้เรียนออกมาใช้ประโยชน์ได้อีกด้วย

ทั้งนี้ ทิศนา ขัมมณี (2561) ได้กล่าวถึง ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้โครงงานเป็นฐานไว้ว่า

1. ผู้สอนและผู้เรียนมีการอภิปรายปัญหาต่างๆร่วมกัน ผู้เรียนมีการเลือกปัญหาที่ตนสนใจที่จะจัดทำเป็นโครงงานหรือโครงการ

2. ผู้สอนมีการชี้แจงหรือทำความเข้าใจกับผู้เรียนถึงวัตถุประสงค์ในการทำโครงงาน ความคาดหวังต่อการทำโครงงาน วิธีการและกระบวนการในการดำเนินการ รวมทั้งบทบาทของผู้เรียนและผู้สอน

3. ผู้เรียนมีการร่วมกันศึกษาหาความรู้ในเรื่องที่จะทำโครงงาน จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย

4. ผู้เรียนมีการร่วมกันวางแผนจัดทำโครงการ ซึ่งประกอบด้วยความเป็นมาและความสำคัญของประเด็นปัญหาที่จะจัดทำเป็นโครงการ วัตถุประสงค์กระบวนการ ขั้นตอนในการดำเนินงาน แหล่งทรัพยากรและวัสดุต่าง ๆ ที่ต้องการ บทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ร่วมโครงการ เครื่องมือ เวลา และค่าใช้จ่ายที่ต้องการ ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินโครงการ การประเมินโครงการ และการอภิปรายผลการเรียนรู้ ผู้สอนมีการให้คำแนะนำปรึกษาและให้ความรู้ที่จำเป็นต่อการทำโครงการตามความจำเป็น

5. ผู้เรียนมีการเขียนโครงการและนำเสนอผู้สอน ผู้สอนอาจให้คำแนะนำและความช่วยเหลือต่าง ๆ ตามความจำเป็น ไม่มากเกินไปและไม่น้อยเกินไป ผู้สอนมีการให้ความเห็นชอบในการทำโครงการและช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ตามความจำเป็น

6. ผู้เรียนมีการดำเนินงานตามแผนที่ได้กำหนด จนกระทั่งสามารถผลิตชิ้นงานออกมาได้ ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกติดตามการทำงานของนักเรียนให้คำแนะนำและความช่วยเหลือตามความจำเป็นและให้แรงเสริมตามสมควร

7. ผู้สอนและผู้เรียนมีการนำผลงานของผู้เรียนออกมาจัดแสดง ชี้แจง และร่วมกันวิพากษ์วิจารณ์ผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

8. ผู้เรียนมีการปรับปรุงผลงานและเขียนรายงาน

9. ผู้เรียนมีการนำเสนอผลงานโดยการแสดงต่อสาธารณชน อาจจะเป็นในชั้นเรียน โรงเรียน หรือชุมชน และเก็บข้อมูล

10. ผู้สอนมีการจัดให้ผู้เรียนนำผลงาน ประสิทธิภาพ และข้อมูลทั้งหมดมาอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากการทำโครงการ

11. ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลทั้งด้านผลผลิต คือ ชิ้นงานจากการทำโครงการ และเนื้อหาความรู้ที่ได้เรียนรู้ กระบวนการและทักษะต่าง ๆ ที่ได้พัฒนาและเจตคติที่เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้โครงการเป็นฐาน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เรียน การทำงานในชีวิตจริงที่เป็นระบบ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรงได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา วิธีการแสวงหาความรู้หรือความจริงอย่างมีเหตุผล ได้ทำการทดลอง ได้พิสูจน์สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง รู้จักการวางแผนการทำงาน ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตาม ตลอดจนได้พัฒนาระบวนการคิดขั้นสูง และการประเมินตนเอง โดยผู้สอนจะเป็นผู้กระตุ้นเพื่อให้เกิดความสนใจของผู้เรียนให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ การฟังและการสังเกต นำมาสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการ

ทำโครงการและได้ผลการจัดกิจกรรมเป็นผลงานที่เป็นรูปธรรม และผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม

4.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon Based Learning)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน มีลักษณะเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาเป็นประเด็นองค์รวมไม่มีการแยกรายวิชา (Thematic Learning) ภายใต้กรอบแนวคิดหลักที่ว่าผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง (Constructivism) ผ่านการศึกษาปรากฏการณ์ตามสภาพจริงด้วยกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโมดูล มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Center) รวมถึงการสอดแทรกกิจกรรมในบริบทของการแก้ปัญหาแบบร่วมมือภายใต้แนวคิดทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม (Social Constructivism Theory) และทฤษฎีการเรียนรู้เชิงวัฒนธรรมสังคม (Socio-Cultural Learning Theory) (Mahavijit, 2017) โดยมุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียนผ่านกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และการสร้างสรรค์ชิ้นงานตามความสนใจของผู้เรียน เพื่อพัฒนาทักษะหลักและทักษะทางสังคม ผู้เรียนมีบทบาทหลักในการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องภายใต้แนวคิดการสร้างองค์ความรู้ในตนเองของผู้เรียนโดยใช้ความรู้สาระวิชาต่าง ๆ มาบูรณาการผ่านกระบวนการคิด (Thinking Processes) และกระบวนการทางปัญญา (Cognitive Processes) ให้ผู้เรียนได้เกิดกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ นำไปสู่ความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ทำให้ได้องค์ความรู้ที่มีความหมายและยั่งยืน (Mattila and Silander, 2015; Symeonidis and Schwarz, 2016; Butkatunyoo, 2018)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เริ่มต้นด้วยการสังเกตปรากฏการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นในโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ประกอบด้วย 5 มิติ ดังนี้

1. ความเป็นองค์รวม (Holisticity) การเรียนรู้แบบบูรณาการใช้ความรู้ข้ามศาสตร์กับประเด็นที่สนใจอย่างเป็นธรรมชาติหรือเรียกได้ว่าเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน มีรูปแบบสหวิทยาการที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจสถานการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามสภาพความเป็นจริง โดยไม่มีการแบ่งเนื้อหาตามรายวิชาเหมือนกับการจัดการเรียนรู้ทั่วไป

2. สอดคล้องกับบริบท (Contextuality) การเรียนรู้ของผู้เรียนต้องสามารถประยุกต์ในการแก้ปัญหาหรือสร้างคุณประโยชน์ที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของผู้เรียนและ

ชุมชน ทำให้การเรียนรู้มีความหมาย ปรากฏการณ์ที่ใช้สามารถกำหนดล่วงหน้าได้ แต่ต้องมีประเด็นหรือข้อมูลที่ไม่ชัดเจน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สังเกต พิจารณาและวิเคราะห์ข้อมูลผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

3. การเรียนรู้สภาพจริง (Authenticity) การเรียนรู้ต้องใช้สถานการณ์ปัญหาของโลกแห่งความเป็นจริงในการขับเคลื่อนกิจกรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมชุมชน เรียนรู้แนวคิด หรือทฤษฎีจากผู้เชี่ยวชาญในหลากหลายศาสตร์ เข้าใจการแก้ปัญหาชุมชนจากปราชญ์ชาวบ้าน โดยผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้เองผ่านการลงมือปฏิบัติด้วยความชำนาญและมีประสบการณ์อย่างแท้จริง

4. การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Inquiry Learning) การเรียนรู้เริ่มจากผู้เรียนระบุปัญหา ตั้งคำถามจากการเผชิญกับสถานการณ์ปัญหาจริง เป็นการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย นำไปสู่การแก้ปัญหาฝึกกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาและร่วมกันแก้ปัญหา ให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้เกิดทักษะกระบวนการคิด และกระบวนการแก้ปัญหา

5. กระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) การเรียนรู้มีกระบวนการพัฒนาสมมติฐานการสร้างทฤษฎี ผู้เรียนสามารถวางแผนกระบวนการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องเกี่ยวข้องกับบริบทของการแก้ปัญหา การเรียนรู้เชื่อมโยงกับสถานการณ์หรือปรากฏการณ์จริง สามารถปรับเปลี่ยนการหาคำตอบได้ตามสถานการณ์ตลอดเวลา กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยมีผู้สอนคอยกระตุ้นสนับสนุนและอำนวยความสะดวกของผู้เรียน ให้สามารถออกแบบแนวทางการหาคำตอบของตนได้

ดังนั้น ลักษณะสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เป้าหมายของกิจกรรมการเรียนรู้สามารถปรับเปลี่ยนได้เช่นกัน ผู้เรียนสามารถประเมินด้วยการวิเคราะห์ของตนเอง ผู้เรียนสร้างความรู้ความเข้าใจของตนเองผ่านการเชื่อมโยงกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม ผ่านมุมมองรอบด้าน นำไปสู่การออกแบบกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ ส่งผลให้เกิดมุมมองแบบองค์รวมและการเข้าถึงโลกแห่งความเป็นจริง

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน มุ่งเน้นการบูรณาการของเนื้อหาสาระวิชาที่หลากหลายและเป็นประเด็นหัวข้อเข้าด้วยกันจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม เพื่อให้ผู้เรียนใช้ข้อเท็จจริงและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องตามแนวปฏิบัติทางวิทยาศาสตร์ ให้เข้าใจถึงปรากฏการณ์ที่สนใจอย่างลึกซึ้ง ซึ่งสามารถใช้วิธีการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ได้หลายรูปแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะแสวงหาความรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน รวมทั้งอาศัยการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลายทั้งด้านเครื่องมือ รูปแบบวิธีการประเมิน รวมทั้งผู้ประเมิน จะเห็นได้ว่าวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นสูง ทำให้ผู้สอนสามารถออกแบบวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายให้สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน เป้าหมายของการเรียนรู้ รวมทั้งสอดคล้องกับบริบทในด้านต่าง ๆ ของผู้สอนด้วย (พงศธร มหาวิจิตร, 2560; ตะวัน ไชยวรรณ และกุลธิดา นุกุลธรรม, 2564) มีนักการศึกษาเสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานไว้ เช่น ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของ (Daehler and Folsom, 2016, Online) ได้เสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเลือกปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ (Selecting an Interesting Phenomenon) ปรากฏการณ์ที่เลือกมาควรสอดคล้องกับประสบการณ์และระดับชั้นของผู้เรียนมีความน่าสนใจทั้งต่อตัวผู้สอนและผู้เรียนและควรมองปรากฏการณ์เป็นเซต (Thinking about the Phenomena as a Set.)
2. ขั้นวิเคราะห์คุณค่าของบทเรียนที่มีอยู่ (Analyzing the Utility of Your Existing Lessons) ผู้สอนควรพิจารณาว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรจากกิจกรรมและจะประยุกต์สิ่งเหล่านั้นไปสู่ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างไร
3. ขั้นวางลำดับกิจกรรม (Planning a Sequence of Activities) เริ่มต้นด้วยการสังเกตปรากฏการณ์และสนทนา อภิปรายกับผู้เรียน เพื่อสำรวจแนวคิดและตั้งคำถาม กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เข้าใจความเป็นไปได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนระบุสิ่งที่อยากเรียนรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ สนับสนุนให้ผู้เรียนร่วมวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ และเพิ่มขั้นตอนการสรุปสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกิจกรรมโดยอาจใช้คำถาม
4. ขั้นวางแผนการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน (Planning for How You Will Know Students Have Made Sense of the Phenomenon) โดยให้ผู้เรียนเขียนอธิบาย ออกแบบการนำเสนอ สรุปในรูปแบบของสไลด์โปสเตอร์ นำเสนอปากเปล่าหรือแสดงออกในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เพื่อสะท้อนว่าผู้เรียนมีความคิดรวบยอดและสามารถประยุกต์ใช้สิ่งที่ได้เรียนรู้ได้

สำหรับ Islakhiyah, Sutopo and Yulianti (2018) ได้นำเสนอ 5 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ดังนี้

1. ขั้นสังเกตปรากฏการณ์ (Observing the Phenomenon) ผู้สอนนำเสนอปรากฏการณ์เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้สร้างคำอธิบาย
2. ขั้นเขียนคำอธิบายเบื้องต้น (Composing an Initial Explanation) ผู้เรียนพัฒนาคำอธิบายเบื้องต้นเกี่ยวกับกระบวนการและสาเหตุของปรากฏการณ์
3. ขั้นตรวจสอบ (Investigating) ผู้เรียนทำการสืบเสาะหาคำตอบเป็นกลุ่มเพื่อระบุกระบวนการ การเกิดขึ้นและสาเหตุความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์
4. ขั้นรวบรวมคำอธิบายสุดท้าย (Compiling the Final Explanation) ผู้เรียนในกลุ่มประเมินคำอธิบายเบื้องต้นและสร้างคำอธิบายสุดท้ายของปรากฏการณ์
5. ขั้นให้เหตุผล (Giving Reasons) เป็นบทสนทนาโต้ตอบระหว่างผู้เรียนและผู้เรียนเกี่ยวกับคำอธิบายที่สร้าง

Lahdemaki (2018) กล่าวว่า ผู้สอนจะแสดงบทบาทลดลงในการให้ความรู้และเนื้อหาสาระแก่ผู้เรียน ผู้สอนจะเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ให้คำแนะนำ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้จะมีความยืดหยุ่นมากขึ้น หากผู้สอนปรับบทบาทได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ก็จะเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยผู้สอนจะมีบทบาท ดังนี้

1. กระตุ้นและสนับสนุนการเรียนรู้ สอนจะต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างเต็มที่ จัดบรรยากาศและกิจกรรมการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสในการเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคล สื่อและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดและประสบการณ์ระหว่างกัน ทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนกว้างขวางขึ้น และมีความหลากหลายนำไปสู่การเรียนรู้ที่ไม่ใช้วิธีการบอกความรู้โดยตรง แต่เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนจะสังเกตการณ์อยู่ตลอดเวลาเพื่ออำนวยความสะดวก อีกทั้งยังสามารถนำข้อมูลจากการสังเกตและการประเมินตามสภาพจริงมาพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้

2. เตรียมแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือและมีความหลากหลาย ผู้สอนต้องมีความสามารถในการค้นพบสิ่งที่ต้องการแท้จริงในการเข้าถึงข้อมูลของผู้เรียน ให้โอกาสผู้เรียนในการศึกษา ค้นคว้า แสวงหาข้อมูล ทดลอง ใช้กระบวนการคิดกับข้อมูลที่ได้มาและสามารถสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากความรู้ใหม่

3. ออกแบบสถานการณ์ที่สอดคล้องกับความจริง ผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้โอกาสผู้เรียนได้มีโอกาสได้พบกับสถานการณ์จริงหรือสภาพแวดล้อมที่เสมือนจริง เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะได้เรียนรู้ วิเคราะห์ ตัดสินใจและตรวจสอบผลของการ

ตัดสินใจจากสถานการณ์ดังกล่าวด้วยตัวของผู้เรียนเอง ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อม

4. เป็นนักร้องแบบกระบวนการสร้างองค์ความรู้ ผู้สอนจะต้องเน้นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนได้รู้จากการสืบเสาะแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ และสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นการพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียนให้เชื่อมโยงหรือประยุกต์ใช้องค์ความรู้เดิมในชีวิตจริงหรือสถานการณ์ที่เผชิญได้

5. ไม่เป็นผู้ชี้นำหรือออกคำสั่ง ผู้สอนต้องสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรงกับความสนใจของผู้เรียน และเปลี่ยนบทบาทจากผู้ให้ความรู้มาเป็นผู้คอยให้คำแนะนำหรือผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้

Francis, et al.(2013) และ Mattila and Silander (2015) กล่าวว่า ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ สามารถสังเกตถึงประเด็นสำคัญ และค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่สนใจด้วยมุมมองแบบองค์รวม เพื่อให้ได้คำตอบอย่างมีความหมายและสามารถนำความรู้ใหม่ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตจริง หากผู้เรียนมีบทบาทที่ต้องกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยผู้เรียนจะมีบทบาทดังนี้

1. สังเกตปรากฏการณ์ด้วยมุมมองที่หลากหลาย ผู้เรียนร่วมกันสังเกตปรากฏการณ์ในโลกแห่งความเป็นจริงที่สนใจในมุมมองที่หลากหลาย โดยอาศัยความรู้เดิมที่มีและการบูรณาความรู้ข้ามสาขาวิชาอย่างเป็นธรรมชาติ นำไปสู่การอภิปรายกลุ่ม สร้างประเด็นความสนใจ ปัญหา และตั้งข้อสังเกตที่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการเรียนรู้ภายใต้บริบทของปรากฏการณ์ที่สังเกตได้นั้น ซึ่งกระบวนการทั้งหมดจะมีผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะประเด็นให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียนและให้การเรียนรู้ดำเนินไปอย่างถูกต้องเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน

2. ตั้งคำถามเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่สนใจ กลุ่มผู้เรียนร่วมกันขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ด้วยการตั้งคำถามหรือกำหนดปัญหาที่ต้องการหาคำตอบจากปรากฏการณ์ที่สนใจ การเรียนรู้จะต้องใช้ปรากฏการณ์เป็นประเด็นตั้งต้น ผู้เรียนสามารถค้นหาคำตอบได้ด้วยการศึกษาที่มีการบูรณาการสาระวิชาต่าง ๆ การที่ผู้เรียนสามารถตั้งคำถามได้เป็นการเริ่มต้นที่สำคัญในการดำเนินกระบวนการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน

3. ลงมือศึกษาปรากฏการณ์ด้วยการสืบค้น ทดลองและปฏิบัติภายใต้แนวคิดการสร้างองค์ความรู้ในตนเอง ผู้เรียนศึกษาปรากฏการณ์ตามประเด็นคำถาม ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหรือการเรียนรู้โดยใช้คำถามเป็นฐาน โดยที่ผู้เรียนจะต้องทำการค้นคว้า

ข้อมูล อภิปรายกลุ่มและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการใช้องค์ความรู้ที่หลากหลาย มีการรับข้อมูลใหม่จากการค้นคว้า รวมไปถึงการลงมือปฏิบัติในบริบทจริง สามารถนำองค์ความรู้และทักษะมาประยุกต์ เพื่อหาคำตอบแบบสหวิทยาการ เพื่อให้เข้าใจถึงบริบทของปรากฏการณ์อย่างลึกซึ้ง โดยการสนับสนุนอำนวยความสะดวกจากผู้สอนภายใต้การสร้างสถานการณ์สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับความสำคัญของเนื้อหา และการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ

4. สะท้อนคิดตามสภาพจริง ผู้เรียนได้รับองค์ความรู้ใหม่ที่เชื่อมโยงกับโลกแห่งความเป็นจริงจากการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน สามารถนำไปประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ภายใต้บริบทเดิม ซึ่งแสดงถึงกระบวนการคิดและกระบวนการทางปัญญาของผู้เรียน ที่สามารถเลือกใช้ข้อมูลหรือทักษะ ผู้เรียนมีกระบวนการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง ถ่ายโอน นำเสนอข้อมูลได้อย่างถูกต้องและเข้าใจง่าย สามารถเก็บข้อมูลจากการสำรวจ ทดลอง อภิปรายลงข้อสรุป ทำให้เกิดหลักฐานในการประเมินเชิงประจักษ์ มีการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะตลอดเวลาเหมือนอยู่ในสังคมแห่งการเรียนรู้หรือชุมชนนักปฏิบัติ

ดังนั้น กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ผู้สอนและผู้เรียนมีบทบาทสำคัญอย่างมากในกิจกรรมการเรียนรู้ เริ่มตั้งแต่ ผู้เรียนเป็นผู้สังเกตปรากฏการณ์ จากนั้นตั้งคำถามที่อยากรู้หรือสนใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์ นำไปสู่การลงมือปฏิบัติเพื่อหาคำตอบ พร้อมทั้งมีการนำเสนอและมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ โดยมีผู้สอนให้การกระตุ้นและสนับสนุนการเรียนรู้ จัดเตรียมแหล่งข้อมูล ออกแบบสถานการณ์ที่สอดคล้องกับความเป็นจริง และเป็นผู้ชี้แนะอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

4.5 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการสืบสอบ (Inquiry-Based Instruction)

การสืบสอบด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Inquiry) เป็นกระบวนการที่จำเป็นต่อการแสวงหาและศึกษาข้อมูลต่าง ๆ คำถามที่เหมาะสมสามารถนำผู้เรียนไปสู่การค้นพบข้อความรู้ใหม่ ๆ ได้ ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการสืบสอบ เป็นการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดคำถาม เกิดความคิด และลงมือแสวงหาความรู้ เพื่อนำมาประมวลหาคำตอบหรือข้อสรุปด้วยตนเอง โดยที่ผู้สอนช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน เช่น ในด้านการสืบค้นหาแหล่งความรู้ การศึกษาข้อมูล การวิเคราะห์ การสรุปข้อมูล

การอภิปรายโต้แย้งทางวิชาการ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น ทั้งนี้ ทิศนา แคมมณี (2561) ได้กล่าวถึง ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการสืบสอบไว้ ดังนี้

4.5.1 ผู้สอนมีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ในเรื่องที่จะเรียนรู้ จนสามารถตั้งคำถามที่ต้องการจะสืบเสาะหาคำตอบด้วยตนเองได้

4.5.2 ผู้สอนมีเอกสาร วัสดุ หรือสื่อที่ผู้เรียนสามารถใช้ประกอบการคิดวิเคราะห์หรือการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องที่เรียน

4.5.3 ผู้เรียนมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ หาคำตอบ โดยใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ที่เหมาะสม

4.5.4 ผู้สอนมีการช่วยพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในการศึกษาวิเคราะห์ และสรุปข้อมูล หรือสร้างความรู้ที่มีความหมายต่อตัวผู้เรียน เช่น ทักษะการสืบค้นหาแหล่งเรียนรู้ แหล่งความรู้หรือแหล่งข้อมูล การวิเคราะห์สิ่งที่อ่าน การสังเคราะห์ข้อมูล การสรุปข้อมูล การนำเสนอข้อมูล การอภิปรายและโต้แย้งทางวิชาการ และการทำงานกลุ่ม เป็นต้น

4.5.5 ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทั้งทางด้านเนื้อหาสาระ และกระบวนการสืบสอบหาความรู้

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการสืบสอบ เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสังเกตสถานการณ์รอบตัว ตั้งคำถาม แสวงหาคำตอบตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และประมวลคำตอบจากข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการซักถามหรือการสืบค้นจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อคลี่คลายความสงสัยด้วยตนเอง และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประยุกต์สิ่งที่ได้เรียนรู้สู่การสร้างประสบการณ์ของตนเองและการสร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งผู้เรียนจะได้วิเคราะห์เป้าหมายและสร้างคำถามที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ ได้ฝึกการสรุปอภิปรายและสังเคราะห์ข้อมูลจากการโต้แย้งทางวิชาการและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

4.6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด (Thinking-Based Instruction)

กระบวนการคิดเป็นกระบวนการทางสติปัญญา ซึ่งอาศัยสิ่งเร้าและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การฝึกทักษะการคิด การใช้ลักษณะการคิดแบบต่าง ๆ รวมทั้งกระบวนการคิดที่หลากหลายจะช่วยให้การคิดอย่างจริงจังและยังมีเป้าหมายของผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดเป็นการดำเนิน

กิจกรรมการเรียนรู้โดยผู้สอนใช้รูปแบบ วิธีการ และเทคนิคต่าง ๆ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดขยายต่อเนื่องจากความคิดเดิมที่มีอยู่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เกิดความคิดที่มีความละเอียด กว้างขวาง ลึกซึ้ง ถูกต้อง มีเหตุผลและน่าเชื่อถือมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่ง ทิศนา ขัมมณี (2561) ได้กล่าวถึงลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดไว้ดังนี้

4.6.1 ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน

4.6.2 ผู้สอนมีการใช้รูปแบบ วิธีการ หรือเทคนิคต่าง ๆ ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดขยายจากความคิดเดิมในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง คือ ความคิดที่มีความหลากหลายมากขึ้น ความคิดที่มีความละเอียดขึ้น ความคิดที่มีความรอบคอบขึ้น ความคิดที่มีความกว้างขวางขึ้น ความคิดที่มีความลึกซึ้งขึ้น เล็งเห็นการนำไกลมากขึ้น และความคิดมีเหตุผล ถูกต้องและน่าเชื่อถือมากขึ้น

4.6.3 สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด และกระบวนการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน ในด้านทักษะการคิดพื้นฐาน เช่น การจำ การระลึกได้ การบรรยาย การอ่าน และการเขียน เป็นต้น ด้านทักษะการคิดที่เป็นแกนสำคัญ เช่น ทักษะการสังเกต การตั้งคำถาม การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การเปรียบเทียบ การเชื่อมโยง การใช้เหตุผล การขยายความ การตีความ และการสรุป เป็นต้น ด้านทักษะการคิดขั้นสูง เช่น ทักษะการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประยุกต์ การคาดคะเน การรวบรวมข้อมูล การพิสูจน์ ทดสอบ การคิดริเริ่ม การจินตนาการ การประเมิน การจัดโครงสร้าง การปรับโครงสร้าง และการสร้างใหม่ เป็นต้น ด้านทักษะการคิดแบบแยกแยะตามหลักพุทธธรรมเช่น การคิดสืบสาวเหตุปัจจัย คิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ ศิลปะแบบสามัญลักษณ์ คิดแบบอริยสัจ คิดแบบแก้ปัญหา คิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ คิดแบบคุณโทษและทางออก คิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม คิดแบบเร้าคุณธรรม คิดแบบอยู่กับปัจจุบัน และคิดแบบวิภาษวาท และกระบวนการคิดต่าง ๆ เช่น กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการไตร่ตรอง และการคิดตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

4.6.4 ผู้สอนมีการให้โอกาสและเวลาแก่ผู้เรียนในการใช้ความคิดและการแสดงความคิด

4.6.5 ผู้สอนและผู้เรียน หรือผู้เรียนและผู้เรียนมีการอภิปรายโต้ตอบกันเกี่ยวกับความคิดที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4.6.6 ผู้สอนและผู้เรียนมีการร่วมกันสรุปประเด็นที่ได้จากกระบวนการคิดที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4.6.7 ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการเรียนทั้งด้านเนื้อหาสาระและกระบวนการคิด

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ การปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอน ทำให้ผู้เรียนสามารถพิจารณาสิ่งต่าง ๆ และประเมินค่าโดยใช้หลักการอย่างสมเหตุสมผล ผู้เรียนจะรู้จักการประเมินตนเองและผู้อื่นอย่างถูกต้อง ส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษา การอ่าน การเขียน การฟังและการพูดของผู้เรียนให้มีทักษะในการสื่อสารกับผู้อื่นได้ดี ทั้งนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและในสภาวะการณ์ปัจจุบันที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

4.7 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการวิจัย (Research-Based Instruction)

กระบวนการวิจัยเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ว่าเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ การให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการวิจัยในการศึกษาหาความรู้จะช่วยให้ผู้เรียนมีเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการใช้กระบวนการวิจัยจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและมีความหมายต่อตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการวิจัยเป็นการจัดสภาพการณ์ของการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยหรือผลการวิจัยเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ โดยอาจใช้การประมวลผลงานวิจัย (Research Review) มาประกอบในการสอนเนื้อหา ใช้ผลการวิจัยมาเป็นเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ ใช้กระบวนการวิจัยในการศึกษาเนื้อหาสาระ หรือให้ผู้เรียนลงมือทำการวิจัยโดยตรง หรือช่วยฝึกฝนทักษะการวิจัยต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน ซึ่ง ทิศนา ขัมมณี (2561) ได้กล่าวถึงลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการวิจัยไว้ ดังนี้

4.7.1 ผู้สอนมีการนำเสนอผลการวิจัยมาใช้ประกอบการสอนเนื้อหาสาระของตน

4.7.2 ผู้สอนมีการให้ผู้เรียนประมวลผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระที่เรียน เพื่อขยายขอบเขตความรู้ในเรื่องนั้นและเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการและกระบวนการวิจัยรวมทั้งการอ่านและการใช้ผลการวิจัย

4.7.3 ผู้สอนมีการใช้กระบวนการวิจัยในกิจกรรมการเรียนรู้ คือ ให้ผู้เรียนดำเนินการวิจัยตามกระบวนการวิจัยบางขั้นตอนหรือครบทุกขั้นตอน

4.7.4 ผู้สอนมีการฝึกฝนทักษะการวิจัยที่จำเป็นหรือที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรียนให้แก่ผู้เรียนตามความเหมาะสมกับเนื้อหาและประสบการณ์ เช่น ทักษะการนิยามปัญหา การตั้งสมมติฐาน การคัดเลือกตัวแปร การสุ่มตัวอย่างประชากร การสร้างเครื่องมือ การพิสูจน์ทดสอบ การรวบรวม การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล การสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย และการให้ข้อเสนอแนะ เป็นต้น

4.7.5 ผู้สอนและผู้เรียนมีการอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยและผลการวิจัย

4.7.6 ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทั้งด้านเนื้อหาสาระและกระบวนการวิจัย

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการวิจัย เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือทำการวิจัยด้วยตนเอง ตามขั้นตอนของกระบวนการวิจัย ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงสิ่งที่เรารู้กับสังคม กระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาและรวบรวมผลการวิจัยต่าง ๆ ด้วยกระบวนการวิจัยและพิสูจน์หรือสรุปเป็นองค์ความรู้ ข้อค้นพบ หรือนวัตกรรมอย่างเป็นระบบด้วยตนเอง เป็นการฝึกทักษะกระบวนการค้นคว้า การวิเคราะห์และบูรณาการเนื้อหาความรู้กับผลการวิจัยอย่างมีวิจารณญาณ ประเมินความเชื่อถือของความรู้อย่างมีเหตุผล การรู้จักการวางแผนในการทำงานการแก้ปัญหา และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจและการกำกับตนเองในการเรียนรู้ เกิดความเชื่อมั่นในศักยภาพในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและมีความหมายต่อตนเองจากประสบการณ์ตรงโดยการใช้กระบวนการวิจัย

4.8 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Instruction Emphasizing Self-Learning Process)

ผู้เรียนทุกคนมีความสนใจใฝ่เรียนรู้อยู่เป็นธรรมชาติ หากได้รับการส่งเสริมให้รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองและได้รับการฝึกฝนทักษะที่จำเป็นต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจได้ตลอดชีวิต การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการจัดสภาพการณ์ของการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนดำเนินการศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถเลือกหัวข้อ เนื้อหา วิธีการ และสื่อการสอนได้ตามความสนใจ โดยมีผู้สอนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ ช่วยพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเองและช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ

ตามความเหมาะสมเกี่ยวกับการแสวงหาความรู้ วิธีการศึกษาหาความรู้ วิเคราะห์และสรุป
 ข้อความรู้ ซึ่ง ทิศนา แหมมณี (2561) ได้กล่าวถึงลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น
 กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้ ดังนี้

4.8.1 ผู้เรียนมีการเลือกหัวข้อ เนื้อหา วิธีการและสื่อการเรียนการสอนได้
 ตามความสนใจหรือตามความถนัด

4.8.2 ผู้สอนมีการจัดเตรียมหรือออกแบบเนื้อหา ชื่อ วัสดุอุปกรณ์
 หรือกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง

4.8.3 ผู้สอนมีการพูดคุยกับผู้เรียนเกี่ยวกับการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง
 โดยให้คำแนะนำหรือให้ความรู้เกี่ยวกับหัวข้อ เนื้อหา วิธีการและสื่อประกอบการเรียนการสอน
 ที่ผู้เรียนเลือก

4.8.4 ผู้เรียนมีการดำเนินการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

4.8.5 ผู้สอนมีการพบปะพูดคุยกับผู้เรียนเป็นระยะ ๆ มีการนำผลงาน
 การศึกษาค้นคว้าของตนเองมาพูดคุย อภิปรายในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ
 และความถูกต้องของข้อความรู้ มีการชี้แนะสิ่งที่ผิดพลาด มีการพูดคุยกันถึงประเด็นปัญหา
 ต่าง ๆ และมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนต่อไป

4.8.6 ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งทางด้านเนื้อหาและ
 กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน

ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ เป็นการให้โอกาส
 ผู้เรียนได้วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความต้องการ
 ของตนเอง โดยมีการตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ การเลือกวิธีการเรียนรู้
 การแสวงหาแหล่งความรู้ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการประเมินตนเอง
 ผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา กำหนดวัตถุประสงค์ ออกแบบแผนการเรียนรู้
 และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูล รวมทั้งร่วมเรียนรู้ไปกับผู้เรียนและติดตาม
 ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกแห่งความเป็นจริง
 จะทำให้ผู้เรียนได้นำประสบการณ์ ปัญหาหรือสิ่งที่พบเห็นในชีวิตประจำวันหรือที่อยู่รอบตัว
 ของผู้เรียนมาเชื่อมโยงกับความรู้ความเข้าใจเดิมที่มีอยู่และสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่หรือนำมา
 สร้างเป็นความเข้าใจของตนเอง โดยผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกแห่งความเป็น
 จริงที่เน้นประสบการณ์ เน้นปัญหา และเน้นทักษะกระบวนการ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

ในบริบทที่มีความหมาย เกิดการเรียนรู้และความรู้ที่ผู้เรียนพัฒนามาจากสภาพที่เป็นจริง และประสบการณ์ที่เชื่อมโยงมาจากในและนอกห้องเรียน

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีสรณนิยมเชิงสังคม

ทฤษฎีสรณนิยมเชิงสังคม เชื่อว่า ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ผ่านการร่วมมือกันระหว่างผู้เรียนในการลงมือปฏิบัติหรือคิดแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่ผู้สอน ได้จัดเตรียมหรือแหล่งความรู้ที่ผู้สอนกำหนด แทนที่ผู้เรียนจะได้รับความรู้โดยตรงจากผู้สอน ซึ่งการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลที่มีการเชื่อมโยงความรู้ หรือการนำความรู้หลาย ๆ ด้านมาตีความควบคู่กับการแลกเปลี่ยนหรือมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น จนได้ความรู้ใหม่จนเกิดการปรับโครงสร้างทางปัญญา จะได้เป็นความรู้ใหม่ขึ้นมา ด้วยเหตุนี้ แนวคิดทฤษฎีสรณนิยมเชิงสังคม จึงเป็นทฤษฎีหนึ่งที่มีความสอดคล้องกับการจัดการศึกษา ในศตวรรษที่ 21

Wood (1989) ได้กล่าวถึงแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีสรณนิยมเชิงสังคม ดังนี้

1. ผู้สอนต้องใช้สื่อเป็นตัวกลางที่จะทำให้กิจกรรมการเรียนรู้เกิดความสำเร็จขึ้นได้
2. ผู้สอนต้องให้ความช่วยเหลือผู้เรียนให้บรรลุผลหรือประสบความสำเร็จในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้รับการช่วยให้เกิดการพัฒนาความสามารถและความรู้ที่เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาการเรียนรู้และระดับศักยภาพของผู้เรียน
3. การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนหรือผู้เรียนและผู้เรียนด้วยกัน เป็นสิ่งสำคัญมาก และขาดไม่ได้
4. การมีขอบเขตวัฒนธรรมที่ดีในแต่ละเขต มีความแตกต่างกันในแต่ละวัฒนธรรม ซึ่งผู้เรียนสามารถได้รับอิทธิพลการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในสังคมนั้น ๆ ด้วย

Duffy and Cunningham (1996) ได้นำเสนอข้อตกลงเบื้องต้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรณนิยมเชิงสังคม ดังนี้

1. การสร้างองค์ความรู้ (Learning Construction) ความรู้จะถูกสร้างจากประสบการณ์ การเรียนรู้เป็นกระบวนการสร้างสิ่งใหม่ ๆ จากการปรับโครงสร้างทางปัญญาของผู้เรียน
2. การแปลความหมายของแต่ละบุคคล (Personal Interpretation) การเรียนรู้เป็นการแปลความหมายตามสภาพจริง (Real world) ของแต่ละบุคคล การเรียนรู้เป็นผลมาจากการแปลความหมายตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคล
3. การเรียนรู้เกิดจากการลงมือกระทำ (Active Learning) การเรียนรู้เป็นการที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ ซึ่งเป็นการสร้างความหมายที่พัฒนาโดยอาศัยพื้นฐานของประสบการณ์

4. การเรียนรู้เกิดจากการร่วมมือ (Collaborative Learning) ความหมายในการเรียนรู้เป็นการต่อรองจากแนวคิดที่หลากหลาย การพัฒนาความคิดรวบยอดของตนเองได้มาจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดที่หลากหลายในกลุ่ม และในขณะที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการอภิปรายและเสนอความคิดเห็นของแต่ละบุคคล ผู้เรียนจะมีการปรับโครงสร้างความรู้ของตนเองและสร้างความรู้ที่มีความหมายขึ้นมาใหม่

5. การเรียนรู้ที่เหมาะสม (Suitable Learning) ควรเกิดขึ้นในสภาพชั้นเรียนจริง การเรียนรู้ต้องเหมาะสมกับบริบทของสภาพจริงหรือสะท้อนบริบทที่เป็นจริง

6. การทดสอบเชิงบูรณาการ (Integration Testing) การทดสอบควรเป็นการบูรณาการเข้ากับการกิจกรรมการเรียน (Task) ไม่ควรเป็นกิจกรรมที่แยกออกจากบริบทการเรียนรู้ ส่วนการวัดผลการเรียนรู้เป็นวิธีการที่ผู้เรียนใช้โครงสร้างความรู้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมให้เกิดการคิดในเนื้อหาการเรียนรู้นั้น

McLellan (1996) ระบุว่า แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม ประกอบด้วย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใน 4 ขอบข่าย คือ ความรู้ (Domain Knowledge) ความรู้เชิงการคิดแก้ปัญหาแบบคร่าว ๆ ที่สามารถอธิบายเหตุผล (Heuristic Knowledge) กลยุทธ์เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับ การรู้คิดของตนเอง (Metacognitive Strategies) และกลยุทธ์การเรียนรู้ (Learning Strategies)

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้และทักษะในชีวิตจริง บริบทที่เป็นสภาพจริงซึ่งจะเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในบริบทที่หลากหลาย (Multiple Contexts) และสามารถที่จะสรุปอ้างอิงแนวความคิดไปใช้ในบริบทอื่น ๆ

4. รูปแบบของกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการชี้แนะโดยการโค้ชหรือเสนอแนะแนวทางบอกใบ้หรือสนับสนุน เพื่อที่จะให้ความกระจ่างเพิ่มขึ้น เป็นการช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการประยุกต์ข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับเวลาและสถานที่

5. การให้ผู้เรียนสะท้อนหรือกล่าวเกี่ยวกับความรู้สึกที่สร้างขึ้น (Articulate) ที่อาจเกี่ยวข้องกับความสามารถของผู้เรียน การตัดสินใจและกลยุทธ์ที่จะทำให้ความรู้นั้นขยายขอบข่ายเพิ่มขึ้น

6. การรวบรวมการสะท้อนผลและวิเคราะห์ผลเกี่ยวกับความสามารถของผู้เรียน

7. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสำรวจกลยุทธ์ต่าง ๆ และนำมาใช้ในการแก้ปัญหา

8. ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เริ่มจากระดับง่ายไปสู่ระดับที่ซับซ้อน โดยใช้กรณีศึกษาและปฏิบัติในเนื้อหานำเสนอภาพรวมทั้งหมด

Jonassen (1999) กล่าวว่า แนวทางและกลยุทธ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎี สรรคนิยมเชิงสังคม ประกอบด้วย

1. การลงมือกระทำอย่างตื่นตัว (Active) ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนในกระบวนการเรียนรู้ที่มีการจัดกระทำข้อมูลอย่างรู้ตัว (Mindful) ในขณะเดียวกันต้องรับผิดชอบต่อกระบวนการในการเรียนรู้ของตน

2. การสร้าง (Construct) ผู้เรียนปรับเปลี่ยนแนวคิดใหม่โดยอาศัยความรู้เดิม หรือการกระทำให้เกิดภาวะสมดุล เพื่อที่จะสร้างความหมายหรือประนีประนอมทางความคิด (Reconcile) ความกระตือรือร้นการสร้างความรู้ความประหลาดใจ หรือความสงสัยอยากรู้อยากเห็น

3. การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน (Collaborative Learning) ผู้เรียนจะร่วมมือกันทำงาน ในการเรียนรู้และชุมชนการสร้างความรู้ แลกเปลี่ยนทักษะแต่ละทักษะในขณะที่มีการสนับสนุนทางสังคมและการสร้างรูปแบบรวมทั้งการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของสมาชิก

4. ความตั้งใจ (Intention) ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือกระทำด้วยความตั้งใจและเต็มใจ และพยายามที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางพุทธิปัญญา

5. การสนทนา (Conversation) การเรียนรู้เป็นสิ่งที่มิได้อยู่ในกระบวนการสนทนา แลกเปลี่ยนทางสังคมซึ่งผู้เรียนจะใช้ประโยชน์จากการสนทนามากที่สุด จากการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนของผู้เรียนในการสร้างความรู้ทั้งในชั้นเรียนและนอกโรงเรียน

6. บริบท (Contextualization) การศึกษาการเรียนรู้เป็นสิ่งที่เหมาะสมในบางภารกิจ การเรียนรู้ตามสภาพจริงที่มีความหมายหรือจำลองผ่านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่เป็นกรณี (Case-Based Learning) หรือสถานการณ์ปัญหา (Problem-Based Learning)

7. การไตร่ตรอง (Reflection) ผู้เรียนจะอธิบายได้อย่างชัดเจนว่าตนเองได้เรียนรู้ และไตร่ตรองเกี่ยวกับกระบวนการและการตัดสินใจ อันนำมาซึ่งกระบวนการในการเรียนรู้ของตนเอง

Goos, Galbraith and Renshaw (2002) ระบุถึงแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวทฤษฎีสรรคนิยมเชิงสังคม ดังนี้

1. การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีการแบ่งกลุ่มย่อยในชั้นเรียน
2. การตั้งสมมติฐานให้ผู้เรียนได้เผชิญสถานการณ์ปัญหาและมีการสื่อสารกันในกลุ่มเล็ก ๆ ภายใต้สถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากที่สุด

3. การสร้างองค์ความรู้ด้วยปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเกี่ยวข้องกับช่องว่างในพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (ZPD) ใช้สำหรับการเรียนรู้แบบกลุ่ม ทั้งนี้ ผู้เรียนที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจจะต้องมีส่วนร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและเกิดความก้าวหน้าในกิจกรรมนั้น ๆ

สำหรับ Powell and Kalina (2009) อ้างถึงแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรณนิคมเชิงสังคมไว้ว่า

1. การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นทางสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่นของผู้เรียน
2. ผู้เรียนสามารถสร้างความหมายขึ้นโดยการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น เนื่องจากการเข้าร่วมกลุ่ม เป็นการนำมุมมองหรือโลกทัศน์ของตนเองออกมาสู่บริบทการเรียนรู้ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมทำให้เกิดมุมมองต่าง ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาของความเป็นจริงในหลากหลายแง่มุม
3. ธรรมชาติของการเรียนรู้ถูกสร้างขึ้นจากการสื่อสารจากสิ่งแวดล้อมภายนอกของตัวผู้เรียน
4. การเรียนรู้เป็นกิจกรรมหลักทางสังคมและการสร้างองค์ความรู้ที่ผ่านการสื่อสาร การทำกิจกรรมร่วมกันและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ส่งผลให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งเป็นการสร้างความหมาย ความรู้และหน้าที่ของผู้เรียน ดังนั้น บนพื้นฐานของแนวทางทฤษฎีสรณนิคมเชิงสังคมกิจกรรมการเรียนรู้ต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
5. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรณนิคมเชิงสังคม ควรกำหนดให้ผู้สอนสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันและกันของผู้เรียนแต่ละคน รวมทั้งการสร้างความเข้าใจรายบุคคลด้วย

Lisa and Valle (2013) ได้กล่าวถึง แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรณนิคมเชิงสังคมไว้ ดังนี้

1. การให้ความสำคัญกับการเป็นสมาชิกกลุ่ม ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ร่วมกัน โดยการกำหนดให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีมและเพื่อให้เห็นภาพการเรียนรู้ของแต่ละคนได้ง่าย ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถประสบความสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว
2. ควรมีการแบ่งกลุ่มที่มีขนาดที่เหมาะสมที่สุด สำหรับการเรียนรู้แบบกลุ่ม ทั้งนี้ ในแต่ละกลุ่มควรมีสมาชิกจำนวน 4-5 คนโดยผู้เรียนทุกคนจะมีการแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ เช่น การค้นคว้าหัวข้อ การนำเสนอข้อค้นพบของตนเองหน้าชั้นเรียน และทำหน้าที่อื่น ๆ อย่างเหมาะสม

3. ผู้สอนต้องจัดและออกแบบโครงสร้างการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมุ่งเน้นกระบวนการที่มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีการอภิปราย มีการนำเสนอแนวคิด มีปัญหาหรือสถานการณ์เฉพาะ

4. มีการใช้คำถามที่มีประสิทธิภาพระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

5. มีการให้คำแนะนำ ชี้แจงข้อมูล และการโค้ชจากผู้สอน

6. มีเทคนิคการสอนที่เฉพาะเจาะจงซึ่งจะทำให้กิจกรรมการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สุนีย์ เหมะประสิทธิ์ (2543) กล่าวถึงแนวทางเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคมไว้ว่า

1. ผู้เรียนเป็นผู้สร้างและค้นพบหรือแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจากอาศัยประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง ผ่านการดู การฟัง การอ่าน การเขียน และการลงมือปฏิบัติ

2. การเรียนรู้ใหม่จะเกิดขึ้นขึ้นอยู่กับความเข้าใจในบทเรียนปัจจุบัน ผู้เรียนอาจมีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เดิมที่ช่วยสนับสนุนส่งเสริมหรือขัดขวางเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ใหม่ ดังนั้น ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์และสร้างความเข้าใจในบทเรียน

3. การเรียนรู้จะเกิดได้สะดวกเมื่อมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ผู้เรียนต้องร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ และมีการสื่อสารซึ่งกันและกัน ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการกลุ่มหรือการเรียนรู้แบบร่วมกัน

4. การเรียนรู้ที่มีความหมายจะต้องดำเนินการภายใต้การปฏิบัติในสภาพจริงหรือใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติหรือการคิดแก้ปัญหา

อนุชา โสมาบุตร (2561, สื่อออนไลน์) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคมว่า ต้องมีการออกแบบสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้เป็นการตรวจสอบการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่อาศัยพื้นฐานทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคมของ Vygotsky มาสู่การปฏิบัติอยู่ในลักษณะองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ สถานการณ์ ปัญหาและการร่วมมือแก้ปัญหาภายในกลุ่ม ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสวงหาความรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง

2. ให้ผู้เรียนได้ควบคุมและกำกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3. ผู้สอนใช้สถานการณ์เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิด วิเคราะห์ และค้นหาคำตอบด้วยตนเอง

4. ผู้สอนมอบหมายภารกิจการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการคิดขั้นสูง

5. ผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ให้ผู้เรียนสามารถค้นหาสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนนำข้อมูลเหล่านั้นไปแก้ไขสถานการณ์ปัญหาที่กำหนดให้รวมทั้งช่วยสนับสนุนในการสร้างความรู้ของผู้เรียนได้

6. ผู้สอนคอยกระตุ้นกระบวนการคิดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการเรียนอย่างลึกซึ้ง

7. ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความพยายามในการเรียนรู้หรือการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding)

8. ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการแก้ปัญหา

9. ผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และได้แก้ไขปัญหาร่วมกัน

10. การโค้ช ผู้สอนทำการวิเคราะห์ความสามารถด้านการสื่อสารของผู้เรียน และสะท้อนผลกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้ต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนกระทำการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

ทิตนา แคมมณี (2561) กล่าวถึงการนำทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคมไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าสามารถทำได้หลายประการ ดังนี้

1. ตามทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม ผลของการเรียนรู้จะมุ่งไปที่กระบวนการสร้างความรู้และการตระหนักรู้ในกระบวนการนั้น เป้าหมายของการเรียนรู้จะต้องมาจากการปฏิบัติงานจริง ผู้สอนจะต้องเป็นตัวอย่างและฝึกฝนกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเห็น ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

2. เป้าหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะเปลี่ยนจากการถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้รับสาระความรู้ที่แน่นอนตายตัว ไปสู่การสาธิตกระบวนการแปลและการสร้างความหมายที่หลากหลาย การเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ จะทำให้มีประสิทธิภาพถึงขั้นทำได้และแก้ปัญหาจริงได้

3. ในกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนจะเป็นผู้มีบทบาทในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้จัดกระทำกับข้อมูลหรือประสบการณ์ต่าง ๆ และจะต้องสร้างความหมายให้กับสิ่งนั้นด้วยตนเอง โดยการให้ผู้เรียนอยู่ในบริบทจริง ซึ่งไม่ได้หมายความว่าผู้เรียนจะต้อง

ออกไปยังสถานที่จริงเสมอไป แต่อาจจัดเป็นกิจกรรมที่เรียกว่า Physical Knowledge Activities ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งของหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นของจริง และมีความสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยผู้เรียนสามารถจัดกระทำ ศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ ทดลอง ลองผิดลองถูกกับสิ่งนั้น ๆ จนเกิดเป็นความรู้ความเข้าใจ ดังนั้น ความเข้าใจจึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากกระบวนการคิดหรือการจัดกระทำกับข้อมูล มิใช่เกิดขึ้นได้อย่างง่าย ๆ จากการได้รับข้อมูลหรือมีข้อมูลเพียงเท่านั้น

4. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้สอนจะต้องพยายามสร้างบรรยากาศทางสังคม จริยธรรม (Sociomoral) ให้เกิดขึ้น กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสเรียนรู้ในบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งทางสังคมถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญของการสร้างความรู้ เพราะลำพังกิจกรรมและวัสดุทั้งหลายที่ผู้สอนจัดให้ หรือผู้เรียนแสวงหามาเพื่อการเรียนรู้ ไม่เป็นการเพียงพอ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การร่วมมือ และการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และบุคคลอื่น ๆ จะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียน กว้างขึ้น ชับซ้อนขึ้น และหลากหลายขึ้น

5. ในกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้อย่างเต็มที่ โดยผู้เรียนจะนำตนเองและควบคุมตนเองในการเรียนรู้ เช่น ผู้เรียนจะเป็นผู้เลือกสิ่งที่ต้องการเรียนเอง ตั้งกฎระเบียบเอง แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเอง ตกลงกันเองเมื่อเกิดความขัดแย้งหรือมีความคิดเห็นต่างกัน เลือกผู้ร่วมงานได้เอง และรับผิดชอบในการดูแลรักษาห้องเรียนร่วมกัน

6. ในกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้ ผู้สอนจะมีบทบาทแตกต่างไปจากเดิม จากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และควบคุมการเรียนรู้ เปลี่ยนไปเป็นการให้ความร่วมมือ อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือผู้เรียนในการเรียนรู้ คือ การเรียนการสอนจะต้องเปลี่ยนจากการให้ความรู้ไปเป็นผู้ให้ผู้เรียนสร้างความรู้ บทบาทของผู้สอนคือจะต้องทำหน้าที่ ช่วยสร้างแรงจูงใจภายในให้แก่ผู้เรียน จัดเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตรงกับความสนใจของผู้เรียน ดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปในรูปแบบการสนทนากันของผู้เรียน ให้คำปรึกษาแนะนำ ทั้งด้านวิชาการและด้านสังคมแก่ผู้เรียน ดูแลให้ความช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหาและประเมิน การเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ ผู้สอนยังต้องมีความเป็นประชาธิปไตยและมีเหตุผลในการ สัมพันธ์กับผู้เรียนด้วย

7. ในด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากการเรียนรู้ตามทฤษฎี สรรคนิยมเชิงสังคม ขึ้นอยู่กับความสนใจและการสร้างความหมายที่แตกต่างกันของบุคคล ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจึงมีลักษณะหลากหลาย ดังนั้น การประเมินผลจึงจำเป็นต้องมีลักษณะ เป็น “Goal Free Evaluation” ซึ่งหมายถึงการประเมินตามจุดมุ่งหมายในลักษณะที่ยืดหยุ่นกัน

ไปในแต่ละบุคคล หรืออาจใช้วิธีการที่เรียกว่า “Socially Negotiated Goal” และการประเมินควรใช้วิธีการที่หลากหลาย ซึ่งอาจเป็นการประเมินจากเพื่อน แฟ้มสะสมผลงาน รวมทั้งการประเมินตนเองด้วย นอกจากนี้การวัดผลจำเป็นต้องอาศัยบริบทจริงที่มีความซับซ้อน เช่นเดียวกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยบริบท กิจกรรม และงานที่เป็นจริง การวัดผลจะต้องใช้กิจกรรมหรืองานในบริบทที่จริงด้วย ซึ่งในหลายกรณีที่จำเป็นต้องจำลองของจริงขึ้นมาก็สามารถทำได้ แต่เกณฑ์ที่ใช้ควรเป็นเกณฑ์ที่ใช้ในโลกของความเป็นจริง (Real World Criteria)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคมเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมกันที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติหรือคิดแก้ปัญหาจากสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลที่มีการเชื่อมโยงความรู้หรือการนำความรู้หลาย ๆ ด้านมาตีความควบคู่กับการแลกเปลี่ยนหรือมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจนเกิดความรู้ใหม่และการปรับโครงสร้างทางปัญญา การออกแบบสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ตามทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคมผู้สอนต้องออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ดังนั้น ผู้วิจัยสังเคราะห์แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคมได้ ดังนี้

1. เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนการสร้างองค์ความรู้ ด้วยการปรับโครงสร้างความรู้ของตนเองและสร้างความรู้ที่มีความหมายขึ้นใหม่จากประสบการณ์และคำแนะนำจากผู้สอนหรือเพื่อนที่มีระดับพัฒนาการมากกว่า
2. เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการลงมือปฏิบัติ เชื่อมโยงประสบการณ์ ปัญหาหรือสถานการณ์เฉพาะมาใช้ในการคิดวิเคราะห์ การค้นหาคำตอบและการแก้ปัญหา
3. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ภายใต้การมีปฏิสัมพันธ์ภายในบริบททางวัฒนธรรมและสังคมที่เกิดผ่านมีส่วนร่วมในการสื่อสาร การอภิปราย การนำเสนอ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้กว้าง ซับซ้อนและหลากหลายขึ้น
4. เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในสภาพชั้นเรียนจริงและสะท้อนบริบทของสภาพจริง ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งของหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นของจริง และสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน

บทบาทและหน้าที่ของผู้สอนตามทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม

Lisa and Valle (2013) ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้สอนตามทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม ดังนี้

1. ผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการปฏิบัติมากกว่าการสั่งงานให้ผู้เรียนทำ
2. ผู้สอนมีส่วนสำคัญในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้สอนจะต้องกระตุ้นผู้เรียนให้มองเห็นปัญหาหรือวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นและให้ผู้เรียนมองปัญหาเหล่านั้นด้วยความกระตือรือร้น
3. ผู้สอนที่ดีจะต้องสามารถส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ โดยตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการค้นพบ
4. ผู้สอนจะต้องช่วยให้กลุ่มของผู้เรียนเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงาน
5. ผู้สอนควรมีการใช้วิธีการนำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยคำถามเพื่อแก้ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น แต่ผู้สอนจะไม่แก้ปัญหากลุ่ม ให้ผู้เรียนร่วมกันหาวิธีแก้ปัญหด้วยตนเอง
6. ผู้สอนสามารถให้คำแนะนำและให้การสนับสนุน เมื่อผู้เรียนทำงานอยู่นอกเหนือความสามารถ จนกว่าผู้เรียนจะสามารถทำงานให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง

ทั้งนี้ Amineh and Asl (2015) ระบุถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคมว่า ผู้สอนต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการคิดและการลงมือปฏิบัติ อันก่อให้เกิดการเรียนรู้ในทิศทางที่ผู้เรียนต้องการได้ ซึ่งผู้สอนจะต้องมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) โดยผู้สอนซึ่งให้ผู้เรียนเห็นว่าการมีปฏิสัมพันธ์เป็นสิ่งที่ดี ส่งผลให้ผู้เรียนมีความคิดเห็นเป็นของตนเองและสามารถแสดงความคิดเห็นได้ พัฒนาการทางสติปัญญา (Intellectual Development) ผู้สอนคอยแนะนำผู้เรียนให้สามารถพัฒนาความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับเรื่องที่มีประสบการณ์มาก่อน พัฒนาการทางด้านจิตพิสัย (Affective Development) ผู้สอนควรชี้ให้ผู้เรียนเห็นว่าเป็นเรื่องปกติที่จะเสี่ยงต่อการนำเสนอความคิดเห็นของตนและคำถามที่แตกต่างจากผู้อื่น ความปรารถนาดีที่จะค้นหา (Desire to Find Out) ผู้สอนคอยชี้แนะผู้เรียนว่าการเรียนรู้บางเรื่องนั้นอาจเป็นสิ่งที่น่าสนใจ การเป็นเรื่องส่วนบุคคล (Personal Involvement) ผู้สอนซึ่งให้ผู้เรียนเห็นว่าการเรียนรู้ต้องอาศัยกระบวนการสืบเสาะแสวงหาความรู้อย่างจริงจัง การฟังความคิดเห็นของผู้เรียน (Listening Student's Idea) ความคิดเห็นของผู้เรียนเป็นสิ่งที่มีความค่าและควรนำมาพิจารณา การทำให้

ความคิดเห็นของผู้เรียนมีค่า (Valuing Student's Idea) สองต้องยอมรับสติปัญญาของผู้เรียน และกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้สติปัญญาต่อไป การมีความรู้สึกที่ดีและไม่ดี (Positive and Negative Feeling) ผู้สอนควรชี้ให้ผู้เรียนเห็นว่าความรู้สึกหรือทัศนคติของผู้เรียนมีผลต่อการเรียนรู้ของตนเอง และผู้สอนอาจจะตอบว่าไม่ทราบในบางเรื่อง (Not Knowing) เพื่อให้ผู้เรียนได้สืบค้นความรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ผู้สอนควรชี้แนวทางในการสืบค้นหาคำตอบให้แก่ผู้เรียน

2. ผู้สอนควรเป็นผู้จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ผู้สอนควรจัดหาแหล่งข้อมูล (Providing Resources) คอยบอกหรือแนะนำแหล่งข้อมูลที่ผู้เรียนไม่สามารถหาได้แก่ผู้เรียน ผู้สอนควรให้คำแนะนำ (Providing Advice) ให้แนวทางผู้เรียนเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลและแหล่งวิทยาการ และผู้สอนควรให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน (Providing Information) ช่วยชี้แนะผู้เรียนในการหาคำตอบของคำถาม

3. ผู้สอนควรช่วยเปลี่ยนแปลงมโนทัศน์ของผู้เรียน ด้านทักษะการเรียนรู้ (Study Skills) ให้ผู้เรียนมีกระบวนการเรียนรู้และควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง เสนอแนวความคิดอื่นอีก แนวทางหนึ่ง (Proposing a Counterview) ให้ผู้เรียนได้พิจารณาความคิดเห็นอื่น ๆ และตระหนักว่ามีคำอธิบายอีกหลายคำตอบที่อาจเป็นไปได้ กระตุ้นให้เกิดการทดลองต่อไป (Tempting Further Inquiry) ให้ผู้เรียนได้สืบค้นหาแนวคิดบางแนวให้ลึกลงไปอีก โดยใช้วิธีการที่หลากหลายในการสืบค้นหาความรู้ การคิดทบทวน (Reflecting) ให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นของตนเอง ยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียน (Accepting Ideas) ให้ผู้เรียนพิจารณาว่าความคิดเห็นไม่เป็นที่ยอมรับได้หรือไม่ ทดสอบความคิดเห็น (Testing Out Ideas) ให้ผู้เรียนได้ทดสอบความคิดเห็นของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อหาว่าความคิดเห็นนั้นสามารถนำไปใช้เป็นหลักการทั่ว ๆ ไปได้หรือไม่มากนักเพียงใด เชื่อมโยงความคิดเห็นใหม่เก่าเข้าด้วยกัน (Linking New and Old Ideas) ช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความคิดเห็นใหม่ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้กับความคิดเห็นเดิมที่ผู้เรียนมีอยู่ และความคิดเห็นใหม่ในสถานการณ์ใหม่ (New Ideas in Situation) ช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ที่เป็นไปได้ นำไปใช้ให้เร็วที่สุด เพื่ออธิบายสถานการณ์ใหม่และทำให้ขอบเขตของการนำไปใช้กว้างขึ้น

ในส่วนของ สุนีย์ เหมะประสิทธิ์ (2543) ผู้สอนที่นำทฤษฎีสรณนิคมเชิงสังคมมาใช้ ต้องมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ ดังนั้นผู้สอนควรมีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

1. ผู้นำเสนอกิจกรรม (Presentation) คือ ผู้สอนลดการบรรยาย แต่เป็นผู้สาธิตและเสนอกิจกรรมกลุ่มให้ผู้เรียนพร้อมทั้งสร้างทางเลือกให้ผู้เรียนแต่ละคนได้รับประสบการณ์ตรง

2. ผู้สังเกต (Observer) คือ เป็นผู้สังเกตการณ์การปฏิบัติงานของผู้เรียน สังเกตปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน เพื่อที่จะจัดทางเลือกในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

3. ผู้ตั้งคำถามและเสนอปัญหา (Question Asker and Problem Poser) คือ เป็นผู้กระตุ้นการเรียนรู้โดยการตั้งคำถามเพื่อตรวจสอบความคิดของผู้เรียน และนำเสนอข้อมูลเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนามโนทัศน์

4. ผู้จัดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ (Environment Organizer) คือ เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้โดยการสร้างบรรยากาศ ได้แก่ จัดกิจกรรมที่เหมาะสมและให้อิสระแก่ผู้เรียนในการปฏิบัติ

5. ผู้ประสานการประชาสัมพันธ์ (Public Relations Coordinator) คือ เป็นผู้กระตุ้นและสนับสนุนการรวมกลุ่มของผู้เรียนและยอมรับความหลากหลายของผู้เรียนภายในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาสัมพันธภาพในหมู่เพื่อน พร้อมทั้งชี้แจงและให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่บุคคลอื่น ๆ เกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี

6. ผู้รวบรวมข้อมูลทางการเรียนรู้ (Documenter of Learning) คือ เป็นผู้ตรวจสอบและวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

7. ผู้สร้างทฤษฎี (Theory Builder) คือ เป็นผู้ช่วยให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความคิดต่าง ๆ และได้สร้างความรู้ด้วยแบบแผนอย่างมีความหมายด้วยตนเองของผู้เรียน

สำหรับ ชูจิเง เนิน (2557) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของผู้สอนตามทฤษฎีสรคณยมเชิงสังคควไ้ ดังนี้

1. ผู้สอนต้องเป็นผู้ให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน
2. ผู้สอนต้องเป็นผู้ประสานงานและผู้ร่วมสำรวจ ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งคำถาม ท้าทายผู้เรียนให้ผู้เรียนได้รับการจัดโครงสร้างแนวคิดและความคิดเห็นของตนเองผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
3. ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก จัดสภาพแวดล้อมที่มากด้วยประสบการณ์เรียนรู้ สำหรับการศึกษารวมกัน
4. ผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทในการไกล่เกลี่ยในการจำลองสถานการณ์และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
5. ผู้สอนเป็นนักสำรวจร่วมกับผู้เรียน ผู้สอนมีบทบาทในการช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับคนทั้งโลกและคนอื่น ๆ คนที่ยอมให้ผู้เรียนค้นพบความรู้และเปิดโอกาสให้

ผู้เรียนได้ใช้ทักษะ และผู้สอนต้องคอยสะท้อนการค้นพบของผู้เรียนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับสิ่งเหล่านี้ ผู้เรียนจะเป็นผู้ฝึกปฏิบัติงาน

6. ผู้สอนมีบทบาทในการประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนและความคืบหน้าของการเรียนรู้ โดยสังเกตจากระดับความร่วมมือและการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียน การกำหนดและการทดสอบ

ผู้วิจัยสรุป บทบาทและหน้าที่ของผู้สอนตามทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม ได้ดังนี้

1. ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเกิดขึ้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะและ ทักษะที่ดี ทั้งนี้ ผู้สอนควรรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง

2. ผู้สอนควรเป็นผู้จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน เช่น การจัดหาแหล่งข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์ การจัดสภาพแวดล้อมที่มากด้วยประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม รวมถึงการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในด้านอื่น ๆ แก่ผู้เรียน

3. ผู้สอนควรปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงมุมมองทัศนคติของผู้เรียน ได้แก่ การนำเสนอความคิดเห็นในแนวทางที่แตกต่าง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้แนวคิดหรือแนวทางการปฏิบัติใหม่ ๆ การให้ผู้เรียนได้คิดทบทวนความรู้ของตนเอง ทั้งนี้ผู้สอนควรยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียน และควรให้ผู้เรียนได้มีการเชื่อมโยงความรู้เดิม ความคิดเห็นเดิมหรือประสบการณ์เดิมเข้ากับองค์ความรู้ใหม่หรือความคิดเห็นใหม่ในสถานการณ์ใหม่

4. ผู้สอนควรเป็นผู้ให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน เป็นผู้มีบทบาทในการไกล่เกลี่ยในการจำลองสถานการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนร่วมสำรวจและค้นหาคำตอบไปพร้อม ๆ กับผู้เรียน

5. ผู้สอนควรมีบทบาทในการประเมินความคิดเห็นของผู้เรียน ทั้งนี้ ยังต้องประเมินผลความคืบหน้าของการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของผู้เรียน

ประโยชน์และข้อจำกัดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม สิ่งที่ผู้เรียนต้องได้หรือแสดงถึงการบรรลุผลนั้นคือ “องค์ความรู้ใหม่” ที่เกิดขึ้นผ่านกระบวนการทางสติปัญญา และกระบวนการปฏิสัมพันธ์ในการร่วมกันแก้ปัญหาตามสภาพการณ์ที่ผู้สอนนำเสนอ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน อย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคมมีทั้งประโยชน์และข้อจำกัด (พรสวรรค์ สิปอ, 2550) ดังนี้

1. ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม ประกอบด้วย ผู้เรียนได้โอกาสบูรณาการระหว่างความรู้เก่ากับข้อมูลใหม่จนได้องค์ความรู้ใหม่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคมมีลักษณะใกล้เคียงกับสภาพจริง ซึ่งถือได้ว่าเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะทางสังคม (Social Skills) จากการทำงานร่วมกัน ผู้เรียนสามารถจัดการความรู้ด้วยตนเอง และผู้เรียนยังได้เรียนรู้ทักษะการคิดขั้นสูง เช่น การคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ เป็นต้น

2. ข้อจำกัดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม ประกอบด้วย ผู้เรียนต้องมีวุฒิภาวะการณ กิจกรรมการเรียนรู้ใช้เวลามาก ในส่วนของการตั้งปัญหาเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก เพราะต้องสอดคล้องกับแนวทางวิธีการแก้ปัญหาตามวัยวุฒิ ตลอดจนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน จึงทำให้การเรียนรู้ดำเนินไปค่อนข้างช้า และในบางครั้งกิจกรรมการเรียนรู้อาจไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรหรือไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้

สำหรับ สุมาลี ชัยเจริญ (2559) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการนำทฤษฎีสรคณิยมที่เน้นกระบวนการทางสังคมมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการกิจการการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรคณิยมที่ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนจากบทบาทผู้สอนมาเป็นผู้เรียนจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระทำโดยผู้สอนมาสู่การเรียนรู้ที่ลงมือกระทำโดยผู้เรียนเรียกว่าการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ได้แก่

1. เพิ่มแรงจูงใจ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม โดยให้ความสำคัญต่อผู้เรียนและสภาพจริง (Authentic) ซึ่งถือว่าเกิดจากความสนใจที่มาจากภายใน ดังนั้น จึงเป็นแรงจูงใจที่มาจากภายในของผู้เรียน

2. ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ (Encourage Critical Thinking) โดยมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคมที่ผ่านการร่วมลงมือกระทำของผู้เรียนอย่างตื่นตัว การกิจการการเรียนรู้ตามสภาพจริงและความรู้เกี่ยวกับการรู้คิดของตนเอง (Metacognition) และส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณตลอดจนการสร้างความรู้ด้วยตนเองและการสร้างความหมายในการเรียนรู้ของตนเอง รวมทั้งมีความสามารถในการถ่ายโยงความรู้ คือ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้แก้ปัญหาหรือใช้ในบริบทอื่น ๆ ได้

3. ส่งเสริมแบบหรือรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย (Accommodate Diverse Learning Styles) สิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรคณิยมที่เน้นกระบวนการทางสังคม โดยทั่วไปจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้เป็นรายบุคคลสร้างความหมายจากแหล่งเรียนรู้ที่เป็นปัจจัยภายนอก รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำการควบคุมหรือกำกับ

การเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น ดังนั้น ผู้เรียนสามารถปรับแบบการเรียนรู้ตามความสามารถหรือความต้องการได้มากยิ่งขึ้น

4. สนับสนุนการเสาะแสวงหาความรู้ (Supports Natural Inquiry) เนื่องจากทฤษฎีสรคินิยมเชิงสังคมเป็นกระบวนการทัศน์ในการร่วมกันพัฒนากระบวนการเสาะแสวงหา การแก้ปัญหา การสร้างความรู้ และการประเมินผลที่เกิดจากการสร้างความรู้

ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรคินิยมที่เน้นกระบวนการทางสังคม ผู้สอนควรคำนึงถึงข้อดีและข้อจำกัดก่อนการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ แต่อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้ตามทฤษฎีสรคินิยมเชิงสังคม จะช่วยพัฒนาทักษะการคิด การวางแผนแก้ปัญหา ตลอดจนเสริมสร้างทักษะทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาในปัจจุบันที่เน้นการเสริมสร้างทักษะ การคิดให้กับผู้เรียนตลอดจนต้องการให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT)

ในปัจจุบันประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาขีดความสามารถของบุคคลเพื่อให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญรุดหน้าและก้าวทันต่อกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ใช้ในการสื่อสาร ซึ่งผู้ที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้จะได้เปรียบในทุกทาง ภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวันของคนไทยมากขึ้น ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงองค์ความรู้และก้าวทันโลก รวมถึงพัฒนาตนเองนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษานั้น ต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชั้นเรียนและในชีวิตประจำวัน และแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้จริงนั้นคือการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ความหมายของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นแนวคิดในการสอนภาษาที่มุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้จริง

มีการจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน ซึ่งเชื่อมระหว่างความรู้ทางภาษา ทักษะทางภาษาและความสามารถในการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านภาษาไปใช้ในการสื่อสาร ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้สอนต้องคำนึงถึงการให้ผู้เรียนได้สื่อสารในชีวิตจริง กิจกรรมการเรียนรู้และภาระงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารจริง สื่อที่ใช้ก็เป็นสื่อจริง แต่ก็ไม่ควรละเลยความรู้ด้านไวยากรณ์เมื่อเกิดความผิดพลาดทางด้านไวยากรณ์เพียงเล็กน้อยแต่ก็ยังสามารถสื่อสารได้ผู้สอนไม่ควรขัดจังหวะโดยการแก้ไขให้ถูกต้องทันที ควรแก้ไขเมื่อความผิดพลาดนั้นทำให้เกิดความไม่เข้าใจหรือสื่อสารไม่ประสบความสำเร็จเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540; Allwright, 1987; Davies and Pearse, 2000; Brown, 2001; Richards, 2006)

Canale and Swain (1980, Online) ได้แยกองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารไว้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความสามารถทางด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้าง (Linguistic Competence and Grammatical Competence) หมายถึง ความรู้ด้านภาษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ โครงสร้างของคำ ประโยค ตลอดจนการสะกดและการออกเสียง
2. ความสามารถด้านสังคม (Sociolinguistic competence) หมายถึง การใช้คำและโครงสร้างประโยคได้เหมาะสมตามบริบทของสังคม เช่น การขอโทษ การขอบคุณ การถามทิศทางและข้อมูลต่าง ๆ และการใช้ประโยคคำสั่ง เป็นต้น
3. ความสามารถในการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อการสื่อความหมายด้านการพูดและการเขียน (Discourse Competence) หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมระหว่างโครงสร้างภาษา (Grammatical Form) กับความหมาย (Meaning) ในการพูดและการเขียนตามรูปแบบและสถานการณ์ที่แตกต่างกัน
4. ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Strategic Competence) หมายถึง การใช้เทคนิคเพื่อให้การติดต่อสื่อสารประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะการสื่อสารด้านการพูด เช่น การใช้ภาษาท่าทาง (Body Language) การขยายความโดยใช้คำศัพท์อื่น แทนคำที่ผู้พูดนึกไม่ออก เป็นต้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น เป็นการเน้นการใช้ภาษาของผู้เรียนมากกว่าการเน้นโครงสร้างทางไวยากรณ์ แต่ก็ไม่ได้ละเลยเรื่องของโครงสร้างทางไวยากรณ์ เพียงแต่นำหลักไวยากรณ์เหล่านี้ไปใช้เพื่อการสื่อความหมายหรือการสื่อสาร จึงเป็นการให้ความสำคัญกับความคล่องแคล่วในภาษา (Fluency)

และความถูกต้อง (Accuracy) ด้วย ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แนวนี้จะต้องเน้นการทำกิจกรรมเพื่อเป็นการฝึกการใช้ภาษาให้ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด (Littlewood, 1991; Larsen-Freeman, 2002)

ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะเน้นการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาให้ใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่เป็นจริงมากที่สุด ทั้งนี้จะให้ความสำคัญกับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา และไม่ละเลยในเรื่องของความถูกต้องของภาษา

หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีหลักสำคัญดังนี้

1. ผู้เรียนได้รับการฝึกฝน รูปแบบภาษาที่เรียนจะใช้ได้ในสถานการณ์ที่มีความหมาย ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายของการเรียนหรือกิจกรรมการเรียนรู้ การฝึกการใช้ภาษาเพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนหรือร่วมกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว สามารถทำบางสิ่งบางอย่างได้เพิ่มขึ้น สามารถสื่อสารได้ตามที่ตนต้องการ
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการหรือทักษะสัมพันธ์ (Integrated Skills) การใช้ทักษะทางภาษาทั้ง 4 ประกอบด้วยกริยาท่าทาง ที่ควรจะได้ทำพฤติกรรมเช่นเดียวกันกับในชีวิตจริง
3. ฝึกสมรรถภาพทางการสื่อสาร (Communicative Competence) คือผู้เรียนร่วมทำกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้ภาษามีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง กิจกรรม การหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information Gap) ผู้เรียนที่ร่วมทำกิจกรรมนี้จะไม่ทราบข้อมูลของอีกฝ่ายหนึ่ง จำเป็นต้องสื่อสารกันจึงจะทราบข้อมูล สามารถเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสมกับบทบาท สถานการณ์ สำนวนภาษาในรูปแบบต่าง ๆ (Function)
4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ รวมทั้งประสบการณ์ที่ได้รับ สามารถแสดงความคิดเห็นหรือระดมสมอง (Brainstorming Activity) ฝึกการทำงานกลุ่มแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) เกมจำลองสถานการณ์ (Simulation) และการแก้ปัญหา (Problem Solving) เป็นต้น

5. ฝึกผู้เรียนให้ใช้ภาษาในกรอบของความรู้ทางด้านหลักภาษา (Grammatical Competence) ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของภาษา สื่อสารได้คล่อง (Fluency) เน้นการใช้ภาษาตามสถานการณ์ (Function)

6. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน

7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบ และสนับสนุนให้ศึกษาหาความรู้นอกชั้นเรียน

8. ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนองต่อความสนใจของผู้เรียน

9. ให้โอกาสผู้เรียนผู้แสดงความคิดเห็นตามที่ต้องการ

10. ต้องช่วยชี้แนะ ชี้แนะแนวทาง ให้คำปรึกษาในระหว่างดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมกับตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

Richards (2006) ได้ให้ข้อสรุปหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไว้ ดังนี้

1. การมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) การเรียนรู้ภาษาที่สองจะเกิดขึ้นได้ง่าย หากผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์หรือสื่อสารในภาษานั้นอย่างมีความหมาย

2. ภาระงานที่มีประสิทธิภาพ (Effective Tasks) กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาหรือแบบฝึกหัดที่มีคุณภาพในชั้นเรียน จะส่งผลให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะสื่อความหมายในภาษาเพิ่มพูนแหล่งการเรียนรู้ภาษา สังเกตการใช้ภาษา และมีส่วนร่วมในการสื่อสาร

3. การสื่อสารที่มีความหมาย (Meaningful Communication) การสื่อสารจะมีความหมายก็ต่อเมื่อผู้เรียนสื่อสารเรื่องเกี่ยวกับตนเอง เรื่องที่ตนสนใจ และเรื่องที่ตนมีส่วนร่วม

4. การบูรณาการทักษะ (Integration of Skills) การสื่อสารเป็นกระบวนการเน้นภาพรวม (Holistic Process) ที่ต้องใช้ทั้งทักษะทางภาษาและหลายรูปแบบ

5. การค้นพบ วิเคราะห์ และสะท้อนภาษา (Language Discovery/ Analysis/ Reflection) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเกิดจากการทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบอุปนัย (Inductive Learning) เป็นการผ่านกระบวนการค้นพบกฎและรูปแบบของภาษาด้วยตนเอง และจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอนกฎและรูปแบบของภาษา (Deductive Learning)

6. ความถูกต้องและความคล่องแคล่ว (Accuracy and Fluency) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางภาษาเป็นการเรียนรู้ที่ค่อยเป็นค่อยไป ผู้เรียนจะได้เรียนรู้จากการใช้ภาษา และการลองผิดลองถูกในภาษา ถึงแม้ว่าความผิดพลาดในการใช้ภาษาจะเป็นเรื่องธรรมดาที่เกิดขึ้นในกิจกรรมการเรียนรู้ แต่เป้าหมายปลายทางของการเรียนรู้ภาษา คือ การมีความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม

7. ความเป็นปัจเจก (Individuality) ผู้เรียนแต่ละคนมีหนทางการพัฒนาภาษาของตนเอง และมีอัตราการพัฒนาที่ไม่เท่ากัน ทั้งนี้ยังมีความต้องการและแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาที่ต่างกัน

8. กลยุทธ์การเรียนรู้และการสื่อสาร (Learning and Communication Strategies) การเรียนรู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ในการเรียนรู้และกลยุทธ์การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

9. ผู้สอนในฐานะผู้อำนวยความสะดวก (Teacher as a Facilitator) บทบาทของผู้สอนในชั้นเรียน คือ การเป็นผู้สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกและใช้ภาษา อีกทั้งยังให้ผลสะท้อนกลับในการใช้ภาษาและการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียน

10. การเรียนรู้แบบร่วมกันและการใช้บรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaboration and Sharing Atmosphere) ห้องเรียนเปรียบเหมือนชุมชนที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และแบ่งปันการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ทั้งนี้ Harmer (2013) และ Brown (2001) ได้กล่าวว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นวิธีการสอนมากกว่าเป็นระเบียบวิธีที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งหมายความว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการและเทคนิคที่หลากหลาย ทฤษฎีที่อยู่เบื้องหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ หน้าที่หลักของภาษา คือ การสื่อสาร และการให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาด้วยการมีส่วนร่วมในการสื่อสารในสถานการณ์จริง ทักษะที่สัมพันธ์กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แนวนี้ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน สำหรับไวยากรณ์ที่เป็นการเขียนและการพูดยังคงมีความสำคัญอยู่ แต่จุดต่างอยู่ตรงที่ไวยากรณ์นั้นจะสอนในบริบทของการสื่อสารที่มีความหมายมากกว่าการแยกสอนไวยากรณ์ต่างหาก ทั้งนี้ Baker (2016) ได้สรุปการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามหลักทฤษฎีและงานวิจัยไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. เน้นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพด้วยความถูกต้องและความคล่องแคล่ว (A Focus on Effective Communication with Accuracy and Fluency) ความสามารถในการสื่อสารเป็นเป้าหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพนั้นสัมพันธ์กับความถูกต้องในด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ ซึ่งต้องควบคู่ไปกับความคล่องแคล่วในการพูดและการเขียน (Hymes, 1971) นอกจากนี้ Canale and Swain (1980, Online) ได้เพิ่มเติมจากแนวคิดของ Hymes โดยสรุปความสามารถที่จำเป็นในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพไว้ 4 ประการ ได้แก่ ความสามารถด้านไวยากรณ์ (Grammatical) ด้านวาทกรรม (Discourse) ด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคม (Sociolinguistic) และด้านการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย

(Strategic) ทั้งนี้ นักวิชาการยังคงศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อยืนยันความสำคัญของความถูกต้องในความรู้ด้านหน่วยเสียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ และความคล่องแคล่วในการสื่อสารอีกด้วย

2. ความกล้าในการใช้ภาษาในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Risk-Taking in Collaborative Groups) กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมกัน แสดงถึงการเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Johnson and Johnson, 1999) กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมกัน จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียน และพัฒนาเป็นกลุ่มที่มีโครงสร้างการเอื้อประโยชน์ต่อกันในกลุ่ม (Kagan, 1994) กลุ่มมีความสำคัญต่อการเริ่มใช้ภาษาของผู้เรียนที่ประมาทในการพูดต่อหน้ากลุ่มใหญ่ กิจกรรมในกลุ่มเล็ก ๆ จะสร้างแรงจูงใจในการใช้ภาษาและกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าเสี่ยงในการใช้คำศัพท์และโครงสร้างภาษาใหม่ (Calderon, Slavin and Sanchez, 2011)

3. การเชื่อมโยงกับความหมายและบริบท (Connected to Meaning and Context) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียนจะต้องมีพัฒนาการทางภาษาด้วยการใช้ภาษาในชีวิตจริง (Nunan, 1989; Harmer, 2013) สอดคล้องกับที่ทฤษฎีสรณนิคมเชิงสังคมของ Vygotsky ที่ได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่า “วิธีที่ดีที่สุดที่จะเรียนรู้และสอนภาษา คือ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม” (Chaiklin, 2003) ภาระงานด้านภาษาควรเชื่อมโยงกับบริบทของชีวิตจริงที่มีความหมายต่อผู้เรียน ดังนั้น ภาระงานด้านภาษาอาจจะเชื่อมโยงถึงประเด็นทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในชีวิตจริง

4. ทักษะการคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking Skills) ทักษะการคิดวิเคราะห์มีความสำคัญมากสำหรับผู้เรียนในทุกสาขาวิชา ไม่เพียงแต่ด้านภาษาเท่านั้น ทักษะที่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายคือ ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคิดของบลูม (Bloom's Taxonomy) (Bloom, 1956) ได้เสนอแนวคิดที่ว่า ผู้เรียนมีความจำเป็นที่ต้องรู้จักทักษะการคิดทั้งในระดับสูงและในระดับล่าง ทักษะในระดับล่าง ได้แก่ การจำและความเข้าใจ เช่น การจดจำคำศัพท์ใหม่และเข้าใจลีฟพื้นฐานในส่วนหนึ่งของทักษะในระดับสูง ได้แก่ การสังเคราะห์และการประเมินผล เช่น การรวบรวมข้อมูลย่อยในเรื่องเล่า หรือแสดงความคิดเห็นและตัดสินด้วยเหตุผล ทักษะการคิดวิเคราะห์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพราะภาระงานด้านการสื่อสารนั้นต้องบูรณาการทั้งทักษะระดับล่างและระดับที่สูงขึ้น เช่น ในการสอนภาษาใหม่นั้นผู้เรียนต้องจดจำคำศัพท์ใหม่ สังเคราะห์ความคิด และประเมินเลือกวิธีที่ดีที่สุดในการสื่อสาร

แนวการจัดกิจกรรมและขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Teaching Approach) เป็นแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงที่มีโอกาสพบในชีวิตประจำวัน และยังให้ความสำคัญกับโครงสร้างไวยากรณ์ แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา (Use) มากกว่าวิธีใช้ภาษา (Usage) นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญในเรื่องความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) และความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงเน้นหลักการสำคัญ (Morrow, 1981) ดังต่อไปนี้

1. ต้องให้ผู้เรียนเรียนรู้ว่ากำลังทำอะไรอยู่ เพื่ออะไร ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงความมุ่งหมายของการเรียนรู้และการฝึกใช้ภาษา เพื่อให้การเรียนรู้ภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาโดยแยกส่วน ไม่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดีเท่ากับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการในชีวิตประจำวัน การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจะต้องใช้ทักษะหลายทักษะร่วมกัน ผู้เรียนควรจะได้ฝึกฝนการใช้ภาษาในภาพรวม
3. ต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษาที่มีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวัน ให้มากที่สุด
4. ต้องให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากที่สุดที่จะเป็นไปได้
5. ผู้เรียนต้องไม่กลัวที่จะใช้ภาษาผิด

Finocchiaro and Bonome (1973 อ้างอิงใน วราภรณ์ เค้าอัน, 2560, หน้า 14) ได้กล่าวถึงแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่า

1. ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนความรู้ในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มเรียน ผู้สอนควรแสดงให้เห็นว่ารูปแบบภาษาที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นจะใช้ใน สถานการณ์ที่มีความหมายและสามารถนำความรู้นั้นไปสื่อสารได้จริง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษามากขึ้น
2. การให้ความรู้ด้านความสามารถในการสื่อสารรวมถึงกฎเกณฑ์ทางด้านไวยากรณ์ทางภาษา ผู้สอนควรจัดให้เพียงพอที่ผู้เรียนจะสามารถนำภาษานั้นไปใช้ในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีสภาพใกล้เคียงกับชีวิตจริงของผู้เรียนให้มากที่สุด

สัมพันธ์กับ พิตรวัลย์ โกวิทวาท (2550) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ ดังนี้

1. เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถใช้ภาษาได้อย่างแท้จริง ไม่ว่าจะเป็นในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง ปริมาณเนื้อหาที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไม่สำคัญเท่ากับความสามารถในการใช้ภาษา ส่งผลให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ กิจกรรมการเรียนรู้จะดำเนินไปอย่างมีชีวิตชีวาและสนุกสนาน

2. เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนว่าต้องการเรียนเพื่อวัตถุประสงค์ใด ตลอดจนคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ความตั้งใจ ความรู้ และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

3. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการใช้กิจกรรมทางภาษาที่ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนมากกว่ากิจกรรมของผู้สอน ให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีความหมาย ฝึกการใช้ความคิด สติปัญญา ส่งเสริมให้เกิดความกล้าในการใช้ภาษา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ทางภาษาเพิ่มมากยิ่งขึ้น ตลอดจนส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนแต่ละคนด้วย

Richards (2006) ได้นำเสนอวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร 2 วิธี เป็นวิธีที่เน้นกระบวนการ คือ แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาโดยใช้เนื้อหาเป็นฐาน (Content-Based Approach: CBI) และแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดภาระงานเป็นฐาน (Task-Based Instruction: TBI) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เนื้อหาเป็นฐาน เป็นแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาสาระการเรียนรู้มาบูรณาการกับจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษา กล่าวคือ ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และในขณะเดียวกันก็พัฒนาการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารควบคู่ไปด้วย ดังนั้นการคัดเลือกเนื้อหาที่จะนำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเนื้อหาที่คัดมาจะต้องเอื้อต่อการบูรณาการการสอนภาษาทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ยิ่งไปกว่านั้น ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ สามารถติดตาม ประเมินข้อมูลของเรื่อง

และพัฒนาการเขียนเชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ ได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภาษาในลักษณะองค์รวม (Whole Language Learning)

2. แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดภาระงานเป็นฐาน เป็นการเรียนรู้ภาษาที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ในขณะที่ทำภาระงานให้สำเร็จ ความรู้ด้านคำศัพท์และโครงสร้างจะเป็นผลที่ได้จากการฝึกการใช้ภาษาในขณะที่ทำกิจกรรม เพราะเชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาเกิดจากกระบวนการที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจนลุล่วงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ (Willis, 1996) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นภาระงานมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ ให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารและการปฏิบัติภาระงานที่ได้รับมอบหมายได้เป็นผลสำเร็จ ให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ทางภาษาที่ได้รับไปใช้ในชีวิตจริงได้ เป็นการพัฒนาการคิดโดยผ่านกระบวนการปฏิบัติภาระงาน และให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

สรุปได้ว่า หลักการสำคัญตามแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความหมาย ผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องและใกล้เคียงกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการใช้ภาษาในลักษณะของกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ ให้มากที่สุด

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัย ได้ศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

Littlewood (1981) ได้เสนอขั้นตอนที่สำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ชื่อนำเสนอเนื้อหา (Presentation or Introducing New Language) ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนจะเป็นผู้ให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ภาษาและเป็นการฝึกการใช้ภาษาในลำดับต่อไป จนกระทั่งผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในการนำเสนอเนื้อหาจะเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการออกเสียง ความหมาย คำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ในการนำเสนอเนื้อหาอาจทำได้ โดยผู้สอนเสนอบริบทหรือสถานการณ์แก่ผู้เรียน โดยอาจใช้รูปภาพ การเล่าเรื่องให้ฟังหรือให้ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่อง ซึ่งอาจเป็นเรื่องราวหรือบทสนทนาแต่ไม่ควรเป็นประโยคเดียว ๆ ในด้านของเนื้อหานอกจากจะมีคำศัพท์หรือรูปแบบของภาษาที่ต้องการนำเสนอแล้วก็ควรจะมีคำศัพท์หรือรูปแบบภาษาที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาบ้างแล้ว

เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเรื่องราวที่ฟังหรืออ่านได้ และกระตุ้นการเรียนรู้ (Elicitation) โดยตรวจสอบว่าผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่ฟังหรืออ่านเพียงใด เช่น การใช้คำถามให้ผู้เรียนตอบ หรือกระตุ้นให้ผู้เรียนพูด หากผู้เรียนสามารถตอบหรือสามารถใช้ภาษาได้ก็ไม่จำเป็นต้องเสียเวลาในการนำเสนอเนื้อหามากนัก ทั้งนี้ผู้สอนอาจคุ้นเคยเนื้อเรื่องดังกล่าวมาบ้างแล้ว แต่ผู้เรียนตอบได้บ้างหรือไม่ได้เลย ผู้สอนจะต้องตระหนักว่าจำเป็นต้องสอนหรืออธิบายเนื้อหาทางภาษาดังกล่าวให้ผู้เรียนเข้าใจ และในกิจกรรมการเรียนรู้ผู้สอนต้องอธิบายและแสดงให้ผู้เรียนเห็นว่าเนื้อหาทางภาษานั้นมีรูปแบบ วิธีการใช้และมีความหมายอย่างไร และถ้าจำเป็นต้องอาจต้องใช้ภาษาแม่ในการอธิบายก็ได้

2. ขั้นฝึก (Practice or Controlled practice) เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ในลักษณะของการฝึกแบบควบคุมหรือชี้นำ (Control practice) โดยมีผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก โดยทั่วไปการฝึกในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาใดจึงเน้นความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก อีกทั้งยังมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียน ได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษา การฝึกควบคุมนี้ในขั้นเริ่มแรกมักใช้วิธีการฝึกแบบกลไก (Mechanical Drills) หรือบางครั้งเรียกว่า การฝึกซ้ำๆ (Repetition Drills) เป็นการให้ผู้เรียนได้ฝึกซ้ำ ๆ ตามตัวอย่าง จนกระทั่งสามารถจดจำได้และใช้ภาษานั้นได้ แต่ยังไม่เน้นในความหมาย ดังนั้น ในการฝึกแบบนี้ผู้เรียนอาจจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจความหมายของรูปภาษาที่ฝึกก็ได้

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production or Free Practice) เป็นการเชื่อมโยงการเรียนรู้ภาษาในห้องเรียนกับการนำไปใช้จริงนอกห้องเรียน การฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยทั่วไปมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้แนะแนวทางเท่านั้น การฝึกการใช้ภาษาในลักษณะนี้มีประโยชน์ในแง่ที่ช่วยทั้งผู้สอนและผู้เรียนได้รู้ว่าผู้เรียนมีเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไปแล้วมากน้อยเพียงใด ดังนั้น หากผู้เรียนได้เรียนรู้แล้วอย่างแท้จริงแล้วคือการที่ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้เองโดยอิสระ

สัมพันธ์กับ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540) ที่ได้สรุปขั้นตอนวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไว้ 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. ขั้นนำเสนอ (Presentation) เป็นการให้ตัวป้อนทางภาษา (Language Input) แก่ผู้เรียน ซึ่งจัดเป็นขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญขั้นหนึ่ง ในขั้นนี้ ผู้สอนจะนำเสนอเนื้อหาใหม่โดยจะมุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย

และรูปแบบภาษาที่ใช้กันจริงโดยทั่วไป รวมทั้งวิธีการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นด้านการออกเสียง ความหมาย คำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ควบคู่กันไป

2. ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนมีความแม่นยำในรูปแบบภาษา เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารต่อไป หลังจากที่ผู้เรียนได้รับรู้รูปแบบภาษาว่าเป็นอย่างไรและสื่อความหมายอย่างไรในขั้นนำเสนอไปแล้ว ในขั้นนี้ควรเป็นการฝึกที่เน้นความหมาย (Meaningful Drills) ทั้งนี้ผู้เรียนมีความจำเป็น ในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย การฝึกเน้นความหมายมีหลายวิธี เช่น การฝึกแลกเปลี่ยนข้อมูล (Information Gap) การแสดงบทบาทสมมติ (Role-Play) และการฝึกด้วยเกมที่มีการควบคุมการใช้ภาษา เป็นต้น

3. ขั้นนำไปใช้ (Production) เป็นการฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เปรียบเสมือนการถ่ายโอนการเรียนรู้ภาษาจากสถานการณ์ในชั้นเรียนไปสู่การนำไปใช้ในสถานการณ์จริง การฝึกการใช้ภาษาเพื่อ การสื่อสารโดยทั่วไป มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นทั้งสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะนำแนวทางเท่านั้น ส่วนผู้เรียนมีหน้าที่ในการผลิตภาษา กิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติควรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีความต้องการและมีจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกใช้ภาษาหรือเนื้อหาด้วยตนเองให้มากที่สุด ทั้งนี้ผู้เรียนควรได้รับการประเมินผลการสื่อความหมายของตนเองจากผลสะท้อนกลับของผู้ร่วมสื่อสารด้วย เพื่อให้การสื่อสารเสมือนจริงมากที่สุด

นอกจากนั้น ยังมีนักการศึกษาได้พัฒนาต่อยอดขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm Up) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมและอยากเรียนรู้ในบทเรียนใหม่ เนื้อหาจะเชื่อมโยงไปยังสาระสำคัญของบทนั้นๆ เมื่อผู้สอนเห็นว่าผู้เรียนมีความพร้อมเกิดความสุขและสนใจอยากเรียนรู้แล้ว ก็จะเริ่ม กิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป กิจกรรมที่กำหนดไว้ในขั้นตอนนี้มีหลากหลายวิธี เช่น การเล่นเกมหรือปริศนาคำทาย เพื่อเป็นการทบทวนความรู้ของผู้เรียนที่เคยเรียนรู้มาแล้ว

2. ขั้นนำเสนอ (Presentation) ในขั้นนี้ผู้สอนจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน มีการนำเสนอคำศัพท์ใหม่และเนื้อหาใหม่ให้ผู้เรียนเข้าใจทั้งรูปแบบและความหมาย ผู้ที่กำหนดไว้จะประกอบด้วย การให้ฟังเนื้อหาใหม่ ให้ผู้เรียนฝึกพูดตามผู้สอน ในขั้นนี้ผู้สอนเป็นผู้ให้ความรู้ทางภาษาที่ถูกต้อง และเป็นแบบอย่างที่ต้องการในการออกเสียง ผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้ให้ความรู้ (Informant) รูปแบบของภาษาจึงเน้นที่ความถูกต้อง (Accuracy) เป็นหลัก

3. การฝึก (Practice) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้ฝึกการใช้ภาษาที่เรียนมาแล้วในขั้นนำเสนอ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้ถูกต้อง ในขณะเดียวกันก็เน้นเรื่องการใช้ภาษาให้คล่องแคล่ว (Fluency) การฝึกอาจจะเป็นการฝึกทั้งชั้น การฝึกเป็นกลุ่ม การฝึกเป็นคู่ หรือการฝึกรายบุคคล ในขั้นนี้เป็นโอกาสที่ผู้สอนจะแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนในการใช้ภาษา ซึ่งการแก้ไขข้อผิดพลาดนั้นควรทำหลังจากการฝึก หากทำระหว่างที่ผู้เรียนกำลังลองฝึก ลองถูกอยู่นั้น ความมั่นใจในการใช้ภาษาให้คล่องแคล่วของผู้เรียนอาจจะลดลง กิจกรรมที่กำหนดไว้ในคู่มือและแผนการจัดการเรียนรู้มีทั้งในลักษณะที่กล่าวมานี้ และในลักษณะที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกอย่างอิสระ

4. ขั้นการใช้ภาษา (Production) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนนำคำหรือประโยคที่ฝึกมาแล้วมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่ว และเกิดความสนุกสนาน ในขั้นตอนนี้เป็นขั้นที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรม ผู้สอนจะคอยให้ความช่วยเหลือ หากผู้เรียนเกิดความผิดพลาด ผู้สอนจะไม่ขัดจังหวะจะปล่อยให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมไปก่อนเพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกสบายใจ กิจกรรมที่กำหนดไว้ เช่น การเล่นเกม การทำชิ้นงาน การทำแบบฝึกหัด และการนำเสนอผลงาน เป็นต้น

5. ขั้นสรุป (Wrap Up) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้ว กิจกรรมที่เสนอแนะไว้ อาจจะเป็นการนำเสนอ หรือการรายงานของกลุ่ม การทำแบบฝึกหัดเพื่อสรุปองค์ความรู้ หรือการเล่นเกมเพื่อทดสอบสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้ว

สรุปได้ว่า ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยทั่วไป จะมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลัก 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation) ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice) และขั้นนำภาษาไปใช้ (Production) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันของผู้เรียน

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิคการสอน และบทบาทของผู้เรียนและผู้สอน

1. กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เพราะเป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ภาษา

ในการสื่อสารที่สมจริงในห้องเรียน Richards (2006) กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีนั้นจะขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้และลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งกิจกรรมจะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ของบทเรียน กิจกรรมต้องมีจุดมุ่งหมายในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมาย กิจกรรมจะต้องทำให้เกิดความจำเป็นที่ต้องสื่อความหมาย กิจกรรมจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนรับรู้ผลของการสื่อความหมาย กิจกรรมจะต้องน่าสนใจและท้าทาย กิจกรรมจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกตามความต้องการ กิจกรรมจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ และกิจกรรมจะต้องฝึกให้ผู้เรียนมีกลยุทธ์การเรียนรู้

ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารสามารถทำได้หลายลักษณะ ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์หลายรูปแบบในชั้นเรียน เช่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบทเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อาจเป็นการจัดกิจกรรมรายบุคคล (Individual Work) เป็นกิจกรรมที่ฝึกการพึ่งตนเองในการเรียนรู้ (Autonomous Learning) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมตามลีลาการเรียนรู้ (Learning Style) ในรูปแบบที่ตนต้องการในเวลาที่เหมาะสมกับตนเอง และสามารถทำได้นอกชั้นเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับกิจกรรมรายบุคคล ได้แก่ การอ่านหนังสือนอกเวลา การเล่นเกมต่าง ๆ เช่น เกมปริศนาอักษรไขว้ และเกมสร้างคำ เป็นต้น การจัดกิจกรรมแบบคู่ (Pair Work) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ผู้เรียนจะต้องคิดและทำร่วมกัน (Collaborative Learning) ทำให้เกิดการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เสมือนจริง อย่างไรก็ตามระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้ผู้สอนจะเป็นผู้ควบคุมคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนต้องการ กิจกรรมที่เหมาะสมกับกิจกรรมแบบคู่ ได้แก่ การถามหาข้อมูลที่ตนขาดหายไปจากคู่ของตน (Information Gap) และการแสดงบทบาทสมมติ (Role-Play) เป็นต้น การจัดกิจกรรมแบบกลุ่ม (Group Work) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีภาวะอิสระ (Autonomy) ลดการพึ่งพาผู้สอน จำนวนผู้เรียนในแต่ละกลุ่มขึ้นอยู่กับลักษณะงานแต่ไม่ควรเกิน 6 คน กิจกรรมที่เหมาะสมกับกิจกรรมแบบกลุ่ม ได้แก่ การอภิปราย (Discussion) การอ่านและฟังส่วนต่าง ๆ ของเรื่องราวแล้วนำส่วนเหล่านี้มาปะติดปะต่อกัน (Jigsaw Reading/Listening) การช่วยหาข้อมูลเพื่อมาทำโครงการ และการเล่นเกมต่าง ๆ เช่น เกมสต่อคำ และเกมยี่สิบสี่คำถาม เป็นต้น และกิจกรรมแบบทำร่วมกันทั้งชั้น (Class Work) เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน

เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนทำพร้อมกันทั้งชั้น ผู้สอนสามารถชี้แนะและควบคุมกิจกรรมได้มากกว่ากิจกรรมที่จัดในลักษณะอื่น กิจกรรมที่เหมาะสมกับกิจกรรมแบบทำร่วมกันทั้งชั้น ได้แก่ การฝึกออกเสียงคำ การฝึกอ่านออกเสียง การทำตามคำสั่ง และการอภิปรายแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

2. เทคนิคการสอน เทคนิคการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร เนื่องจากเทคนิคการสอนที่เหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการสื่อสารประสบความสำเร็จ เทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การให้ผู้เรียนได้พบและได้ใช้ภาษาในการสื่อสารให้มากที่สุด การสื่อสารที่สมจริงคือการที่ผู้เรียนมุ่งความสนใจไปที่สารที่สื่อออกมาหรือสารที่ต้องการสื่อออกไป ไม่ใช่มุ่งที่ตัวภาษา (Breen and Candlin, 1980) การใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจภาษาได้ง่ายขึ้น ชื่อตามแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย เนื้อหา (Text-Based Materials) คือ แบบเรียนที่จัดกิจกรรมเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เช่น มีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทสมมติ กิจกรรมคู่ หรือกิจกรรมกลุ่ม งานหรือกิจกรรม (Task-Based Materials) คือ สื่อที่เน้นการทำกิจกรรมและภาระงานที่เน้นให้ผู้เรียนได้ทำงานกลุ่มเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ และสื่อจริง (Realia or Authentic Materials) คือ สื่อที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน เช่น ป้ายโฆษณา ป้ายประกาศ รูปภาพ แผนที่ แผ่นพับ และหนังสือพิมพ์ เป็นต้น นอกจากนั้น การหาวิธีที่ทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกเครียดระหว่างเรียนและสร้างบรรยากาศที่ทำให้ผู้เรียนไม่อายเวลาตอบผิด (Dulay, Burt and Krashen, 1982) การศึกษาความสนใจของผู้เรียนและแทรกสิ่งที่ผู้เรียนสนใจไว้ในบทเรียน ทั้งนี้ผู้สอนควรเรียนรู้ว่าผู้เรียนชอบทำงานกับผู้เรียนคนใดบ้าง ตลอดจนการเน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน (Process) มากกว่าผลการเรียนรู้ (Product)

3. บทบาทของผู้เรียนและผู้สอน Richards (2006) ได้นำเสนอบทบาทของผู้เรียนและผู้สอนที่ต้องปรับเปลี่ยนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไว้ ดังนี้

บทบาทของผู้เรียน (Learner's Role) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารผู้เรียนมีบทบาทสำคัญมากกว่าผู้สอน ผู้เรียนเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ลงมือใช้ภาษาด้วยตนเองโดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน และผู้เรียนพยายามเรียนรู้ด้วยตนเอง เพิ่มขึ้นโดยการนำสิ่งที่ตนเรียนรู้ในห้องเรียนมาเป็นเครื่องมือช่วยในการหาความรู้เพิ่มเติม นอกห้องเรียน เช่น การอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ เรียนรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่ตนสนใจจากห้องสมุด

หรืออินเทอร์เน็ต เป็นต้น นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับแก่เพื่อนร่วมชั้นเรียนได้อีกด้วย

บทบาทของผู้สอน (Teacher's Role) ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้เตรียมและดำเนินการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาให้มากที่สุด ผู้สอนจะ ควบคุมการเรียนรู้ในช่วงที่มีการฝึกรูปแบบภาษาเท่านั้น แต่ในช่วงที่ให้ผู้เรียนใช้ภาษาผู้สอนจะ ลดบทบาทลงเป็นผู้กำกับรายการคอยให้ความสะดวก ตลอดจนให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้เรียน ต้องการเท่านั้น ผู้สอนจะกระตุ้นให้กำลังใจ ช่วยเหลือให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ให้ได้ความหมายและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ อันเป็นการเชื่อมช่องว่างระหว่างความสามารถ ทางไวยากรณ์ (Grammar Competence) และความสามารถทางด้านการสื่อสาร (Communicative Competence) ของผู้เรียน และผู้สอนจะไม่ขัดจังหวะในขณะที่ผู้เรียนกำลังใช้ภาษาถึงแม้ว่า ผู้เรียนจะใช้ภาษาไม่ถูกต้องก็ตาม แต่ผู้สอนจะช่วยอธิบายให้ความช่วยเหลือก็ต่อเมื่อ การสื่อสารของผู้เรียนชะงัก อย่างไรก็ตาม ผู้สอนยังคงเป็นแหล่งความรู้ (Resource) ให้ผู้เรียน เมื่อเขาต้องการ เป็นผู้เตรียมผู้เรียนให้พร้อมก่อนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นผู้ให้ข้อมูลทางภาษา แก่ผู้เรียน ผู้สอนต้องพยายามใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในห้องเรียนให้มากที่สุด เป็นผู้สร้าง บรรยากาศในห้องเรียนให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ นอกจากนี้ ผู้สอนยังเป็นผู้ประเมินการเรียนรู้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับแก่ผู้เรียนอีกด้วย

ดังนั้น กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารจะมีประสิทธิภาพและส่งผลให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมี ประสิทธิภาพในชีวิตประจำวันของผู้เรียน จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญมาสนับสนุน ซึ่งองค์ประกอบสนับสนุนเหล่านี้ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิคการสอน และบทบาทของ ผู้เรียนและผู้สอน

การวัดและประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

การวัดและการประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งสำคัญถือว่าเป็น กิจกรรมการเรียนรู้อย่างหนึ่งที่ครูจะต้องวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ ดังที่ Hughes (2004) กล่าวว่า ผลที่เกิดจากการทดสอบในด้านการสอนและ การเรียนรู้ (Backwash or the Impact of Assessment) นั้นเป็นทั้งทางบวกและทางลบ ดังนั้น ผู้สอนต้องตระหนักว่าการทดสอบผู้เรียนนั้นจะได้ข้อมูลความสามารถทางด้านภาษาของผู้เรียน ที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีผลต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

การวัดและประเมินผลมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อประเมินวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอนว่า วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ช่วยให้เกิดการเรียนรู้และวิธีการจัดกิจกรรมเรียนรู้ใดที่ต้องปรับปรุง
2. เพื่อประเมินสัมฤทธิ์ผลในการเรียนรู้ของผู้เรียนว่า มีความรู้ ความสามารถตามพัฒนาการ และความก้าวหน้าของผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. เพื่อจำแนกหรือจัดลำดับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อจัดชั้นเรียนหรือแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในกลุ่มสามารถเท่าเทียมกัน
4. เพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่องและจุดเด่นทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล
5. เพื่อประโยชน์ในการซ่อมเสริมแก่ผู้เรียน
6. เพื่อประเมินประสิทธิภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอน
7. เพื่อให้ทราบกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละระดับ
8. เพื่อทดสอบผลการทดลองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

Richards (1985) กล่าวว่า การประเมินความสามารถทางภาษาจึงควรพิจารณาสมรรถภาพในการใช้ภาษา คือ ทักษะปฏิบัติ เพราะเป็นสิ่งที่แสดงว่าผู้เรียนสามารถนำความรู้ต่าง ๆ ไปใช้เพื่อการสื่อสารได้ระดับใด ทั้งนี้ เพื่อหาข้อสรุปไปยังสมรรถภาพด้านกฎเกณฑ์ภาษาของผู้เรียน ลักษณะเฉพาะของการวัดและประเมินความสามารถในการใช้ภาษาควรมีลักษณะเด่น ดังนี้

1. ความสามารถในการใช้ภาษาจะต้องเกี่ยวกับทักษะปฏิบัติ คือ จะต้องเป็นพฤติกรรมที่วัดได้หรือสังเกตได้
2. จะต้องเกี่ยวข้องกับสถานการณ์การสื่อสารที่เฉพาะเจาะจง กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน พร้อมทั้งระบุกิจกรรมการสื่อสารและกำหนดงานเฉพาะอย่างจากกิจกรรมการสื่อสารนั้น
3. จะต้องระบุเกณฑ์การประเมินระดับความสามารถในการปฏิบัติทักษะ
4. จะต้องประกอบด้วย ความสามารถในการปฏิบัติงานย่อยหรือใช้ทักษะย่อยต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย

Yalden (1987) ระบุว่า ในการสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการสื่อสาร ควรพิจารณาองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. ความสามารถด้านไวยากรณ์ (Grammatical Competence) ได้แก่ ความสามารถในการใช้คำและถ้อยคำอย่างมีความหมาย และความสามารถในการใช้รูปแบบและโครงสร้างประโยค

2. ความสามารถด้านการปฏิบัติ (Pragmatic Competence) ได้แก่ ความสามารถในการใช้คำศัพท์ได้เหมาะสมกับบริบท ความสามารถในการเชื่อมความเป็นเรื่องราว และความสามารถในการจัดระบบ

3. ความสามารถด้านสังคมภาษาศาสตร์ (Sociolinguistic Competence) ได้แก่ ความสามารถด้านการใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสถานการณ์ สถานภาพและบทบาทของบุคคลที่สนทนากับ ความสามารถในการใช้ภาษาได้สอดคล้องกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และความสามารถในการใช้ไวยากรณ์ได้เหมาะสมกับความหมายที่ต้องการสื่อ

ดังนั้น การประเมินความสามารถทางภาษาควรพิจารณาสมรรถภาพในการใช้ภาษาจากทักษะปฏิบัติที่สะท้อนความสามารถด้านไวยากรณ์ ด้านการปฏิบัติ และด้านสังคมภาษาศาสตร์ เพื่อประเมินวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอน ประเมินสัมฤทธิ์ผลในการเรียนรู้ของผู้เรียน จำแนกหรือจัดลำดับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน วินิจฉัยข้อบกพร่องและจุดเด่นทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลและการซ่อมเสริมแก่ผู้เรียน ประเมินประสิทธิภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอน ทราบกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละระดับ และทดสอบผลการทดลองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

การวัดและการประเมินผลแบบทางเลือก (Alternative Assessment)

Brown and Abeywickrama (2010) ได้เสนอการวัดและประเมินผลแบบทางเลือก ได้แก่ การทดสอบ การประเมินผลการปฏิบัติ การสังเกต และการประเมินด้วยการสื่อสารส่วนบุคคล ซึ่งรูปแบบการวัดและประเมินผลแบบทางเลือก คือ การประเมินแนวใหม่ซึ่งเป็นทางเลือกที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นการประเมินจากการวัดโดยให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริง มีกระบวนการสังเกต บันทึก และรวบรวมข้อมูลจากผลงานหรือกิจกรรมที่ผู้เรียนทำ เพื่อตัดสินความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน การวัดและประเมินผลแบบทางเลือก ประกอบด้วย

1. การทดสอบ (Paper-and-Pencil Tests) ได้แก่ ข้อสอบมาตรฐาน (Standardized Tests) แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ (End-of-Unit Tests) และแบบทดสอบที่ผู้สอนสร้าง (Teacher-Made Tests)

2. การประเมินด้วยการสื่อสารส่วนบุคคล (Personal Communication) ได้แก่ การสื่อสารเป็นรายบุคคล (Individual Conferences) เป็นการพบปะผู้สอนเป็นรายบุคคล และประเมินด้วยการพูดคุยกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small-Group Discussions) และการสัมภาษณ์ (Interviews) เป็นการสัมภาษณ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือผู้เรียนกับผู้เรียน

3. การประเมินการปฏิบัติ (Performance) ได้แก่ โครงการงาน (Projects) วาดภาพ (Drawing) สาธิต (Demonstrations) กล่าวสุนทรพจน์ (Speeches) โต้เถียง (Debates) เขียนรายงาน (Written Reports) ทดลอง (Experiments) และวิดีโอเทปหรือบันทึกเสียง (Video or Audio Tapes)

4. การสังเกต (Observation and Perceptions) ได้แก่ สังเกตจากผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ กับผู้อื่นในชั้นเรียน (Classroom Interaction) และเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น ในชั้นเรียน (Student Participation or Involvement)

Brown and Hudson (1998) ได้นำเสนอตัวอย่างเทคนิคที่ใช้ในการประเมินผล ทางเลือก ได้แก่ การประเมินการแสดงออก (Performance-based Assessment) แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) แบบประเมินตนเอง (Self-assessment) แบบประเมินเพื่อนร่วมชั้น (Peer-assessment) สมุดบันทึกสะท้อนความคิด (Reflection journals) การถกอภิปรายออนไลน์ (Online discussion) ผัง มโนทัศน์ (Concept maps) โครงการงานเดี่ยวหรือโครงการกลุ่ม (Individual/group Projects) รายงาน และการสัมมนาประจำภาค (Term papers and seminars) การนำเสนอปากเปล่า (Oral Presentations) การโต้เถียง (Debates) และการสัมภาษณ์ (Interviews)

Brown and Abeywickrama (2010) ได้แบ่งการประเมินตามสภาพจริงสามารถแบ่ง ออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การประเมินด้วยข้อสอบที่สร้างขึ้นและได้มีการทดลองใช้จนเป็นที่เชื่อถือได้ เรียกว่า ข้อสอบมาตรฐาน

2. การประเมินที่เน้นตามสภาพความเป็นจริงของผู้เรียนที่จะเน้นการประเมิน 4 ด้าน คือ การประเมินการปฏิบัติ (Performance) การประเมินกระบวนการ (Process) การประเมิน ชิ้นงาน (Products) และการประเมินแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)

ทั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตามสภาพจริง ประกอบด้วย ข้อสอบมาตรฐาน แฟ้มสะสมงาน การตรวจงาน แบบบันทึกความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานตัวเอง แบบสังเกต และรูบรีค (Rubric) ข้อคำนึงในการประเมิน ตามสภาพจริง ประกอบด้วย

1. เป็นการเน้นพฤติกรรมที่แสดงออกจากความสามารถที่แท้จริง
 2. ดำเนินการไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 3. ให้ความสำคัญกับจุดเด่นของผู้เรียน
 4. ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสถานการณ์จริง
 5. มีการใช้ข้อมูลที่หลากหลายและมีการเก็บข้อมูลในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง
 6. ตอบสนองการเรียนรู้และความสามารถของผู้เรียนอย่างกว้างขวาง
 7. สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน
 8. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง
 9. เกิดความร่วมมือระหว่างผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เรียนในการพัฒนาการเรียนรู้
 10. ตอบสนองหลักสูตรที่เน้นการจัดการเรียนรู้ในสภาพจริง
- สัมพันธ์กับ Brown and Hudson (1998) ได้สรุปด้านบวกของการประเมินทางเลือกไว้

ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนได้แสดงออก สร้างสรรค์หรือผลิตสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมา
2. ใช้บริบทหรือสถานการณ์ในโลกความเป็นจริง
3. ไม่สร้างภาระจนเกินไป ในแง่ที่ว่าเป็นการประเมินที่เสริมเพิ่มเติมจากกิจกรรม

ในห้องเรียนที่ต้องทำอยู่แล้ว

4. ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้รับการประเมินจากสิ่งที่เป็นปกติในชั้นเรียน
5. ผู้ให้ชิ้นงานที่สื่อถึงกิจกรรมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีความหมาย
6. มุ่งเน้นทั้งกระบวนการและผลลัพธ์
7. ใช้กระบวนการคิดขั้นสูงและทักษะการแก้ปัญหา
8. ให้ข้อมูลทั้งด้านเด่นและด้อยของผู้เรียนแต่ละคน
9. หากทำอย่างเหมาะสมจะสะท้อนความแตกต่างทางวัฒนธรรมของผู้เรียนแต่ละคนได้
10. เป็นการให้คะแนนโดยใช้วิจารณญาณของมนุษย์ แทนที่จะเป็นเครื่องจักร

ให้คะแนน

11. สนับสนุนมาตรฐานและเกณฑ์การให้คะแนนที่โปร่งใส
 12. ทำให้ผู้สอนได้แสดงบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล
- ที่แตกต่างออกไป

Brown and Hudson (1998) ได้เปรียบเทียบให้เห็นแนวการทดสอบแบบเดิมและแบบทางเลือกที่ผู้สอนสร้างขึ้นเองในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนในความสามารถด้านภาษา ดังนี้

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบการวัดและประเมินผลแบบเดิมกับแบบทางเลือก

การวัดและประเมินผลแบบเดิม (Traditional Assessment)	การวัดและประเมินผลแบบทางเลือก (Alternative Assessment)
การทดสอบแบบมาตรฐาน	การวัดผลแบบต่อเนื่องและระยะยาว
รูปแบบตัวเลือกและจำกัดเวลา	คำตอบไม่จำกัดเวลาและปลายเปิด
คำถามไม่ตรงกับบริบทของผู้เรียน	ภาระงานที่เน้นบริบทการสื่อสาร
ใช้ผลคะแนนในการให้ข้อมูลย้อนกลับ	ให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคล
คะแนนแบบอิงกลุ่ม	คะแนนแบบอิงเกณฑ์
เน้นคำตอบที่แยกกันโดยสิ้นเชิง	คำถามปลายเปิดและสร้างสรรค์
การประเมินแบบตัดสินผลการเรียน	การประเมินแบบพัฒนาผลการเรียนรู้
เน้นผลที่เกิดขึ้น	เน้นกระบวนการระหว่างเรียน
วัดการปฏิบัติที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน	วัดการปฏิบัติที่สัมพันธ์กัน
ก่อให้เกิดสิ่งจูงใจจากปัจจัยภายนอก	ก่อให้เกิดสิ่งจูงใจจากปัจจัยภายใน

ดังนั้น การวัดและประเมินผลแบบทางเลือกที่เป็นการประเมินอีกทางหนึ่ง ที่นอกเหนือจากการใช้แบบทดสอบ โดยการใช้การประเมินผลจากการปฏิบัติ การประเมินสภาพจริง การประเมินการแสดงออก แฟ้มสะสมผลงาน การประเมินตนเอง การประเมินเพื่อนร่วมชั้น สมุดบันทึกสะท้อนความคิด การถกอภิปรายออนไลน์ ฟังมนิทัศน์ โครงการเดี่ยว หรือโครงการกลุ่ม รายงานและการสัมมนาประจำภาค การนำเสนอปากเปล่า การโต้แย้ง และการสัมภาษณ์ไปใช้ในการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ควบคู่ไปกับการใช้แบบทดสอบ เพื่อให้ได้ทั้งข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงบรรยายที่สามารถสะท้อนความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษและซอฟต์แวร์สกีล (Soft Skills) ที่แท้จริงของผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน

คุณภาพผู้เรียนตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป

ใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Language: CEFR) เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของประเทศไทย ทั้งในการออกแบบหลักสูตร การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ การทดสอบ การวัดผล และการพัฒนาผู้สอนรวมถึงการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมีทิศทาง

ในการดำเนินการที่เป็นเอกภาพ มีเป้าหมายการเรียนรู้และการพัฒนาที่เทียบเคียงได้กับมาตรฐานสากลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้ใช้กรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Language: CEFR)

กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป คือ มาตรฐานการประเมินความสามารถทางภาษาที่สหภาพยุโรปจัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ ในปี ค.ศ. 2002 สภาแห่งสหภาพยุโรปได้กำหนดให้ใช้กรอบ อ้างอิง CEFR ในการตรวจสอบความสามารถทางภาษา ปัจจุบันกรอบอ้างอิง CEFR ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นมาตรฐานในการจัดลำดับความสามารถทางภาษาของแต่ละบุคคล ในการนำกรอบ CEFR มาใช้ในการปฏิรูปการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) ดังนี้

1. ใช้ CEFR เป็นกรอบความคิดหลักในการกำหนดเป้าหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือการพัฒนา โดยใช้ระดับความสามารถ 6 ระดับ ของ CEFR เป็นเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับ ทั้งนี้ ในเบื้องต้นกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ ดังนี้

ตาราง 5 แสดงระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระดับผู้เรียน	ระดับความสามารถทางภาษา	ระดับความสามารถทางภาษาตามกรอบ CEFR
ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.6)	ผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน	A1
ผู้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ (ม.3)	ผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน	A2
ผู้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.6/ปวช.)	ผู้ใช้ภาษาขั้นอิสระ	B1

ดังนั้น ในการประเมินหรือตรวจสอบผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือผลการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับข้างต้น หน่วยงานที่รับผิดชอบควรได้มีการทดสอบหรือวัดผล โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานที่เทียบเคียงผลคะแนนกับระดับความสามารถทางภาษาตามกรอบอ้างอิง CEFR เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาผ่านเกณฑ์ระดับความสามารถที่กำหนดไว้หรือไม่

2. ใช้พัฒนาหลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยนำระดับความสามารถทางภาษาที่กรอบอ้างอิง CEFR กำหนดไว้ในแต่ละระดับมากำหนดเป้าหมายของหลักสูตร และใช้คำอธิบายความสามารถทางภาษาของระดับนั้น ๆ มากำหนดกรอบเนื้อหาสาระที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร

3. ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำระดับความสามารถทางภาษาและคำอธิบายความสามารถทางภาษาที่กรอบอ้างอิง CEFR กำหนดไว้แต่ละระดับ มาพิจารณาการจัดกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกซึ่งทักษะทางภาษา และองค์ความรู้ตามระดับที่ระบุไว้ เช่น ในระดับ A1 ผู้สอนจะต้องจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ ใช้ภาษา แนะนำ ถาม-ตอบ ปฏิสัมพันธ์พูดคุยในเรื่องที่กำหนดตามคำอธิบายของระดับ A1 กิจกรรมการเรียนรู้จะต้องเน้นให้ผู้เรียนได้ฟังและสื่อสารเป็นหลัก ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถตามที่กำหนด

4. ใช้ในการทดสอบและการวัดผล โดยใช้แบบทดสอบหรือแบบวัดที่สามารถเทียบเคียงผลได้กับกรอบอ้างอิง CEFR เพื่อให้ได้ข้อมูลระดับความสามารถของผู้เรียนหรือผู้เข้ารับการทดสอบ เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือสื่อให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นอันจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนหรือผู้เข้ารับการทดสอบให้มีความสามารถตามเป้าหมายหรือเกณฑ์ที่กำหนด

5. ใช้ในการพัฒนาผู้สอน โดยดำเนินการใช้เครื่องมือในการประเมินตนเอง (Self-Assessment Checklist) ตามกรอบ CEFR เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการทดสอบ และประเมินความก้าวหน้าความสามารถทางภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานตามกรอบ CEFR ในการตรวจสอบระดับความสามารถของผู้สอน จัดทำฐานข้อมูลและกลุ่มผู้สอนตามระดับความสามารถ เพื่อวางแผนพัฒนาตามกรอบ CEFR และติดตามความก้าวหน้าในการเข้ารับการพัฒนาของผู้สอนในแต่ละกลุ่มความสามารถ กำหนดเป้าหมายความสามารถด้านภาษาตามกรอบ CEFR ในการพัฒนาผู้สอนแต่ละกลุ่มเพื่อนำมาจัดหลักสูตรและกระบวนการพัฒนาผู้สอนให้มีความสามารถในการใช้ภาษาผ่านเกณฑ์และบรรลุเป้าหมายที่กำหนด และใช้แบบทดสอบมาตรฐานตามกรอบ CEFR ทดสอบหลังการพัฒนาเพื่อประเมิน

หลักสูตรการพัฒนา กระบวนการพัฒนา และความสามารถของผู้สอน เทียบเคียงกับเป้าหมายที่กำหนดรวมทั้งจัดกิจกรรมการพัฒนอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น การยกระดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียน คือเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษา นอกเหนือจากภารกิจในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามที่หลักสูตรกำหนดแล้ว กระทรวงศึกษาธิการมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาผู้เรียนในทุกๆระดับเพื่อยกระดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษให้สูงขึ้นและเต็มตามศักยภาพของผู้เรียน โดยจัดให้ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาเรียนรู้และใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้นอย่างเข้มข้น เพื่อสนองตอบความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ชุมชนและสังคม อันจะนำไปสู่การสร้างประชากรให้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอันนำไปสู่การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งการประกอบอาชีพในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

CEFR จำแนกผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่มหลัก และแบ่งเป็น 6 ระดับความสามารถ ดังนี้

ตาราง 6 แสดงกลุ่มระดับและระดับความสามารถตามกรอบอ้างอิง CEFR

กลุ่มระดับ	A		B		C	
ชื่อกลุ่ม	Basic User		Independent User		Proficient User	
ระดับ	ผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน		ผู้ใช้ภาษาขั้นอิสระ		ผู้ใช้ภาษาขั้นคล่องแคล่ว	
ระดับ	A1	A2	B1	B2	C1	C2
ชื่อระดับ	Breakthrough or Beginner	Waystage or Elementary	Threshold or Intermediate	Vantage or Upper Intermediate	Effective Operational Proficiency Or Advanced	Mastery or Proficiency

ทั้งนี้ ในแต่ละระดับกำหนดความสามารถในการใช้ภาษาไว้ ดังนี้

ตาราง 7 แสดงคำอธิบายระดับความสามารถในการใช้ภาษาตามกรอบอ้างอิง CEFR

ระดับ	คำอธิบาย
A1	ผู้เรียนสามารถใช้และเข้าใจประโยคง่าย ๆ ในชีวิตประจำวัน สามารถแนะนำตัวเองและผู้อื่น สามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับบุคคลอื่น เช่น เขาอยู่ที่ไหน รู้จักใครบ้าง มีอะไรบ้าง และตอบคำถามเหล่านี้ได้ ทั้งยังสามารถเข้าใจบทสนทนาเมื่อคู่สนทนาพูดช้าและชัดเจน
A2	ผู้เรียนสามารถใช้และเข้าใจประโยคในชีวิตประจำวัน (ในระดับกลาง) เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว การจับจ่ายใช้สอย สถานที่ ภูมิศาสตร์ การทำงาน และสามารถสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลทั่วไปในชีวิตประจำวัน สามารถบรรยายความคิดเห็น ความคาดหวัง ประวัติ สิ่งแวดล้อม และสิ่งอื่น ๆ
B1	ผู้เรียนสามารถพูด เขียน และจับใจความสำคัญของข้อความทั่ว ๆ ไปถ้าเป็นหัวข้อที่คุ้นเคยหรือสนใจ เช่น การทำงาน โรงเรียน เวลาว่าง ฯลฯ สามารถจัดการกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ระหว่างการเดินทางในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษได้ สามารถบรรยายประสบการณ์ เหตุการณ์ ความคิดเห็น ความหวัง พร้อมให้เหตุผลสั้น ๆ ได้
B2	ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาในระดับดี สามารถใช้ภาษาพูดและเขียนได้แทบทุกเรื่องอย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว รวมทั้งสามารถอ่านและทำความเข้าใจบทความที่มีเนื้อหายากขึ้นได้
C1	ผู้เรียนสามารถเข้าใจข้อความยาว ๆ ที่ซับซ้อนในหัวข้อหลากหลาย และเข้าใจความหมายแฝงได้ สามารถแสดงความคิด ความรู้สึกของตนได้อย่างเป็นธรรมชาติโดยไม่ต้องหยุดคิดหาคำศัพท์ สามารถใช้ภาษาทั้งในด้านสังคม การทำงาน หรือด้านการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
C2	ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างดีเยี่ยมใกล้เคียงเจ้าของภาษา สามารถใช้ภาษามาตรฐานได้อย่างสละสลวย ถูกต้องตามจุดประสงค์ที่จะสื่อสารได้ดี สามารถอ่านบทความที่เป็นระดับต้นฉบับ (โดยเฉพาะวรรณกรรม) ได้เข้าใจ สามารถและเลือกใช้ภาษาสำหรับพูดและเขียนได้อย่างเหมาะสม ผู้เรียนสามารถเข้าใจข้อความยาว ๆ ที่ซับซ้อนในหัวข้อหลากหลาย และเข้าใจความหมายแฝงได้

ดังนั้น การประเมินหรือการตรวจสอบผลการจัดการศึกษาหรือผลการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับข้างต้น หน่วยงานที่รับผิดชอบไม่เพียงแต่ประเมินหรือตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ปรับปรุง 2560) เท่านั้น แต่ควรได้มีการทดสอบหรือวัดผลโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานที่เทียบเคียงผลคะแนนกับระดับความสามารถทางภาษาตามกรอบอ้างอิง CEFR ควบคู่กันไปด้วย

คำอธิบายกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (Equals Bank of Descriptors–As Levels)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้อยู่รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช.) ต้องมีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษเมื่อเทียบกับกรอบอ้างอิง CEFR อยู่ในระดับ B1 โดยแบ่งทักษะต่าง ๆ ดังนี้ 1) ทักษะการฟัง (Listening) 2) ทักษะการอ่าน (Reading) 3) ทักษะพูดปฏิสัมพันธ์ (Spoken Interaction) 4) ทักษะการพูดสื่อสาร (Spoken Production) 5) ทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์ (Written Interaction) 6) กลยุทธ์การใช้ภาษา (Strategies) และ 7) คุณภาพภาษา (Language Quality) รายละเอียดคำอธิบายดังต่อไปนี้

1. ทักษะการฟัง (Listening)

ตาราง 8 แสดงคำอธิบายทักษะการฟังตามกรอบอ้างอิง CEFR ระดับ B1

	การฟังโดยรวม (Overall Listening)	การฟังคู่สนทนา (Listen to Interlocutor)	การฟังการอภิปราย (Listen in Discussion)	การฟังในฐานะผู้ฟัง/ผู้ชม (Listen in Audience)	การฟังจากโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ (Listen to TV or Film)	การฟังประกาศ (Listen to Announcement)
B1	สามารถเข้าใจประเด็นหลัก คำพูด หรือถ้อยคำที่เป็นมาตรฐานเกี่ยวกับ	สามารถเข้าใจประเด็นหลักของการอภิปรายในหัวข้อที่คุ้นเคยเกี่ยวกับสถานการณ์	สามารถเข้าใจถ้อยคำในบทสนทนาสั้น ๆ ที่มีความหมายชัดเจนโดยตรงในหัวข้อที่คุ้นเคยเกี่ยวกับสถานการณ์	สามารถเข้าใจถ้อยคำในบทสนทนาสั้น ๆ ที่มีความหมายชัดเจนโดยตรงในหัวข้อที่คุ้นเคยเกี่ยวกับสถานการณ์	สามารถเข้าใจประเด็นหลักในรายการโทรทัศน์ในหัวข้อที่คุ้นเคยเกี่ยวกับสถานการณ์	สามารถเข้าใจข้อมูลทางเทคนิคเฉพาะที่ง่าย ๆ เช่น การปฏิบัติตามคำสั่งในการใช้อุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ที่คุ้นเคย

ตาราง 8 (ต่อ)

การฟังโดยรวม (Overall Listening)	การฟัง คู่สนทนา (Listen to Interlocutor)	การฟัง การอภิปราย (Listen in Discussion)	การฟัง ในฐานะผู้ฟัง/ ผู้ชม (Listen in Audience)	การฟังจาก โทรทัศน์หรือ ภาพยนตร์ (Listen to TV or Film)	การฟังประกาศ (Listen to Announcement)
เรื่องราวในชีวิตประจำวันที่คุณเคยได้ยินหรือฟังเพื่อความชัดเจน	สามารถเข้าใจสิ่งที่คู่สนทนาพูดในชีวิตประจำวัน แต่บางครั้งต้องขอให้คู่สนทนาให้ความกระจ่างในรายละเอียด	สามารถเข้าใจประเด็นหลักของการอภิปรายในหัวข้อที่คุณเคยเกี่ยวข้องกับสถานการณ์	สามารถเข้าใจถ้อยคำในบทสนทนาสั้น ๆ ที่มีความหมายชัดเจนโดยตรงในหัวข้อที่คุณเคย	ถ่ายทอดอย่างช้า ๆ และชัดเจน	

2. ทักษะการอ่าน (Reading)

ตาราง 9 แสดงคำอธิบายทักษะการอ่านตามกรอบอ้างอิง CEFR ระดับ B1

การอ่านโดยรวม (Overall Reading)	การอ่านเพื่อหา ข้อมูลเบื้องต้น (Read for Orientation)	การอ่านข้อมูล และข้อโต้แย้ง (Read Info & Argument)	การอ่านคำสั่ง คำชี้แจงขั้นตอน (Read Instructions)	การอ่าน วรรณกรรม (Read Literature)	การอ่านเอกสาร โต้ตอบ (Read Correspondence)
สามารถเข้าใจประเด็นข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในเรื่องความสนใจส่วนตัวหรือความสนใจในวิชาชีพได้อย่างดีพอที่จะพูดเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ได้ในภายหลัง	สามารถสืบค้นและเข้าใจข้อมูลที่ต้องการในแผนที่พบ ใบปลิว และข้อความสั้น ๆ ที่อยู่ในความสนใจ	สามารถเข้าใจประเด็นหลักในบทความสั้น ๆ จากหนังสือพิมพ์และนิตยสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันและหัวข้อที่คุณเคย	สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนง่าย ๆ เช่น ขั้นตอนในการเล่นเกมส์ การใช้อุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ที่คุ้นเคยหรือการทำอาหาร	สามารถเข้าใจนวนิยายที่ใช้ภาษาง่าย ๆ และติดตามเรื่องสั้นในการดำเนินเรื่องที่มีโครงสร้างชัดเจนและมีการใช้พจนานุกรมบ่อย ๆ	สามารถเข้าใจจดหมายส่วนตัวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ความรู้สึกและความต้องการแล้วสามารถเขียนโต้ตอบได้

3. ทักษะพูดปฏิสัมพันธ์ (Spoken Interaction)

ตาราง 10 แสดงคำอธิบายทักษะการพูดปฏิสัมพันธ์ตามกรอบอ้างอิง CEFR ระดับ B1

	การสนทนา (Conversation)	การอภิปราย (Discussion)	การแลกเปลี่ยน ข้อมูล (Information Exchange)	การติดต่อธุระ (Transactions)	การสนทนา ทางโทรศัพท์ (Telephoning)
B1	- สามารถเริ่ม สนทนา ดำเนินการ สนทนาและจบ การสนทนา ง่าย ๆ ในหัวข้อ ที่คุ้นเคยหรือ สนใจ - สามารถ แสดงออกและ โต้ตอบต่อ ความรู้สึกและ ทัศนคติ เช่น ความประหลาด ใจ ความสุข ความเศร้า ความสนใจ และไม่สนใจ	- สามารถเสนอ หรือขอความ คิดเห็นส่วน บุคคลในการ อภิปรายแบบไม่ เป็นทางการกับ เพื่อนแสดง ความคิดเห็น ด้วยและไม่เห็น ด้วย อย่างสุภาพ - สามารถช่วย แก้ปัญหาได้ตรง ประเด็นและ สามารถ แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับ ผู้อื่นได้	- สามารถ ค้นคว้าและ ถ่ายโอน ข้อเท็จจริง ที่เป็นข้อมูล ไม่ซับซ้อน - สามารถขอ และปฏิบัติตาม คำแนะนำ อย่างละเอียด	- สามารถจัดการ กับสิ่งที่ไม่คาดคิด ซึ่งอาจเกิดขึ้น ในช่วงวันหยุด เช่น การพบทันตแพทย์ หรือการซ่อม จักรยาน - สามารถสนทนา นัดหมายด้วย ตนเองหรือทาง โทรศัพท์ เช่น การจองตั๋ว เครื่องบิน โรงแรม รถเช่าภัตตาคาร โรงภาพยนตร์	สามารถ สนทนา อย่างง่าย ๆ ทางโทรศัพท์ กับคนที่รู้จัก

4. ทักษะการพูดสื่อสาร (Spoken Production)

ตาราง 11 แสดงคำอธิบายทักษะการพูดสื่อสารตามกรอบอ้างอิง CEFR ระดับ B1

	การบรรยาย (Description)	การโต้แย้ง (Arguing A Case)	การนำเสนอ (Presentation)	การสรุปความ (Summarizing)
B1	– สามารถบรรยายเรื่องที่คุ้นเคยตามความสนใจอย่างหลากหลาย – สามารถเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับประสบการณ์ความรู้สึกของตนเอง	สามารถอธิบายสั้น ๆ และให้เหตุผลประกอบความคิดเห็น	สามารถนำเสนอเรื่องราวสั้น ๆ ที่เตรียมมาล่วงหน้าในหัวข้อที่คุ้นเคย เช่น My Country และตอบคำถามได้อย่างชัดเจน	สามารถสรุปใจความหลักและเชื่อมโยงเนื้อหาในบทอ่านสั้น ๆ

5. ทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์ (Written Interaction)

ตาราง 12 แสดงคำอธิบายทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์ตามกรอบอ้างอิง CEFR ระดับ B1

	การเขียนโดยรวม (Overall Writing)	การเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Creative)	การเขียนรายงานข้อมูลและข้อโต้แย้ง (Reports: Info & Argument)	การเขียนเอกสารโต้ตอบ (Correspondence)
B1	สามารถเขียนข้อความสั้น ๆ เข้าใจง่ายในหัวข้อที่คุ้นเคย	สามารถเขียนข้อความง่าย ๆ เกี่ยวกับประสบการณ์หรือเหตุการณ์ เช่น การเดินทาง และการบรรยายความรู้สึก	สามารถเขียนรายงานสั้น ๆ ตามรูปแบบมาตรฐาน ถ่ายโอนข้อเท็จจริงในชีวิตประจำวันไปสู่เรื่องราวในบริบทของตนเอง	– สามารถเขียนจดหมายอิเล็กทรอนิกส์หรือข้อความโต้ตอบกับเพื่อนหรือผู้ร่วมงานเกี่ยวกับข่าวสารเพื่อขอและให้ข้อมูลอย่างง่าย ๆ – สามารถเขียนจดหมายสั้น ๆ อย่างเป็นทางการเพื่อขอและให้ข้อมูลทั่วไปอย่างง่าย ๆ

6. กลยุทธ์การใช้ภาษา (Strategies)

ตาราง 13 แสดงคำอธิบายกลยุทธ์การใช้ภาษาตามกรอบอ้างอิง CEFR ระดับ B1

	การปฏิสัมพันธ์ (Interaction)	การเทียบเคียง (Compensation)	การแก้ไขข้อบกพร่อง (Repair)
B1	– สามารถขอและให้ผู้อื่นชี้แจงหรืออธิบายรายละเอียดในสิ่งที่เพิ่งกล่าวถึง – สามารถทบทวนคำพูดในสิ่งที่ผู้พูดได้กล่าวไว้ เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้พูดและผู้ฟังมีความเข้าใจที่ตรงกัน	สามารถเลือกใช้คำศัพท์อื่นที่มีความหมายคล้ายคลึงกันเมื่อไม่สามารถนึกถึงคำศัพท์ได้ รวมทั้งขอให้คู่สนทนาช่วยแก้ไขในสิ่งที่พูดไม่ถูก	สามารถขอคำยืนยันว่าโครงสร้างประโยคที่ใช้ถูกต้อง หากมีข้อผิดพลาดพื้นฐานบางอย่างก็สามารถแก้ไขได้ ถ้ามีเวลา

7. คุณภาพภาษา (Language Quality)

ตาราง 14 แสดงคำอธิบายคุณภาพภาษาตามกรอบอ้างอิง CEFR ระดับ B1

	ขอบข่ายของคำศัพท์ (Range)	ความแม่นยำ (Precision)	การเชื่อมโยงและความคิด (Linking Text and Ideas)	ความถูกต้อง (Accuracy)	ความคล่องแคล่ว (Fluency)	ภาษาศาสตร์สังคม (Socio-linguistic)
B1	สามารถรู้คำศัพท์เพียงพอในการพูดคุยเกี่ยวกับกรอบคร่าวๆ งานอดิเรก ความสนใจ การทำงาน การเดินทาง ข่าวสาร และเหตุการณ์ปัจจุบัน	เมื่ออธิบายบางสิ่งบางอย่าง สามารถทำให้บุคคลอื่นเข้าใจในประเด็นที่สำคัญที่สุดที่ผู้พูดต้องการจะสื่อความ	สามารถเชื่อมโยงกลุ่มวลีให้เป็นประเด็นที่มีความเชื่อมโยงตามลำดับ	สามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับกาลเทศะ	สามารถดำเนินการสนทนาได้อย่างต่อเนื่องแต่บางครั้งต้องหยุดคิดและแก้ไขสิ่งที่กำลังสนทนา	สามารถใช้สำนวนง่าย ๆ ในชีวิตประจำวันวันได้อย่างสุภาพและเหมาะสมกับกาลเทศะ

ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งส่งเสริมทักษะการสื่อสารในการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยกำหนดทักษะและความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Language: CEFR) คือ 1) ทักษะการฟัง (Listening) 2) ทักษะการอ่าน (Reading) 3) ทักษะพูดปฏิสัมพันธ์ (Spoken Interaction) 4) ทักษะการพูดสื่อสาร (Spoken Production) 5) ทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์ (Written Interaction) 6) กลยุทธ์การใช้ภาษา (Strategies) และ 7) คุณภาพภาษา (Language Quality)

แนวคิดเกี่ยวกับซอฟต์แวร์สกิล (Soft Skills)

จากสถานการณ์และบริบทปัจจุบันรวมถึงทิศทางและแนวโน้มในอนาคต ทำให้เห็นถึงความสำคัญที่เพิ่มขึ้นของการพัฒนาซอฟต์แวร์สกิลในฐานะของทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและการทำงาน ซึ่งสามารถช่วยเป็นแรงสนับสนุนแก่ผู้เรียนในการรับมือและปรับตัวกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น รวมทั้งการเตรียมพร้อมสำหรับการเข้าสู่ตลาดแรงงานและมีความก้าวหน้าในเส้นทางอาชีพต่อไป

ความหมายของซอฟต์แวร์สกิล

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2552 อธิบายคำว่า ทักษะ หมายถึง ความชำนาญ โดยมาจากคำภาษาอังกฤษว่า Skill นอกจากนี้ คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ได้ขยายความของคำว่า ทักษะ (Skill) มากขึ้น ว่าหมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถในการกระทำหรือปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นทักษะด้านร่างกาย สติปัญญาหรือสังคม ที่เกิดจากการฝึกฝนหรือการกระทำบ่อย ๆ เช่น ครูมีทักษะในการใช้คำถาม การนำเข้าสู่บทเรียนการใช้สื่อการสอน นักเรียนมีทักษะ การฟังการพูด การอ่านการเขียนการคิดคำนวณหรือทักษะทางสังคม ทักษะที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตและการทำงาน ประกอบด้วย 2 ทักษะสำคัญ คือ ฮาร์ดสกิลหรือสมรรถนะทักษะ และซอฟต์แวร์สกิลหรือจรรยาทักษะ โดยคนที่มีสมรรถนะทักษะจะเป็นผู้ปฏิบัติงานได้เก่ง ส่วนคนที่มีจรรยาทักษะ จะเป็นผู้ปฏิบัติงานได้ดี (จินดารัตน์ โพธิ์นอก, 2557, สืบออนไลน์)

คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัยได้นิยามคำว่า จรรยาทักษะ หรือซอฟต์แวร์สกิล ว่าเป็นคุณลักษณะที่สามารถช่วยให้บุคคลดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างราบรื่น และช่วยให้สามารถทำงานหรือประกอบอาชีพให้ก้าวหน้าได้เป็นอย่างดี ดังนั้นซอฟต์แวร์สกิล เป็นพฤติกรรมที่สร้างให้เกิดในตัวบุคคลได้ตั้งแต่เด็กจากวัฒนธรรมการอบรมเลี้ยงดู และการเรียนรู้ ซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาในการบ่มเพาะนานกว่าการเรียนรู้

ทางวิชาการ การฝึกฝน หรือการทำงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามปกติ อีกทั้งยังวัดประเมินผลยาก จึงมักต้องใช้วิธีการสังเกต บันทึก และวิเคราะห์พฤติกรรมต่อเนื่อง

นอกจากความหมายโดยคณะกรรมการการจัดทำพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัยข้างต้นแล้ว ยังมีการให้ความหมายของซอฟต์แวร์สกิลไว้จากมุมมองที่หลากหลาย ดังนี้

Indeed Editorial Team (2018, Online) อธิบายถึงซอฟต์แวร์สกิลว่าเป็นนิสัยและลักษณะส่วนบุคคลที่เป็นตัวกำหนดรูปแบบวิธีการทำงานของคน ๆ นั้น ไม่ว่าจะเป็นการทำงานคนเดียว หรือการทำงานร่วมกับผู้อื่น เช่นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การปฏิบัติตัวให้มีความน่าเชื่อถือ การทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ และความสามารถด้านการฟังที่ดี เป็นทักษะที่สำคัญที่นายจ้างหลายคนมองหา แม้ว่าส่วนใหญ่แล้วนายจ้างย่อมต้องจ้างลูกจ้างที่มีทักษะครอบคลุมทั้งฮาร์ดสกิลและซอฟต์แวร์สกิล เนื่องจากทั้งคู่ต่างมีความสำคัญต่อการทำงาน แต่นายจ้างบางส่วนอาจให้ความสำคัญกับซอฟต์แวร์สกิลมากกว่า เพราะว่าซอฟต์แวร์สกิล มีแนวโน้มใช้เวลาในการเพิ่มพูนหรือพัฒนาเป็นเวลานานกว่ามาก ตัวอย่างเช่น เมื่อกำลังมองหาพนักงานเกี่ยวกับงานทรัพยากรบุคคลโดยไม่มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล แต่ถ้ามีข้อมูลอ้างอิงที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าตนมีซอฟต์แวร์สกิลที่เกี่ยวข้องในระดับที่ดีได้ เช่น มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีน้ำใจให้แก่ผู้อื่น มีทักษะการสื่อสารที่ดี ก็มีโอกาสนายจ้างจะรับเข้าทำงานมากกว่าผู้สมัครรายอื่นที่อาจมีฮาร์ดสกิลแข็งแกร่ง แต่ขาดซอฟต์แวร์สกิลที่จำเป็นซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน

ด้าน MBO Partners (2021, Online) มองว่าซอฟต์แวร์สกิลมักถูกเรียกว่าทักษะของบุคคล หรือความฉลาดทางอารมณ์ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ การสื่อสารและการมีสัมพันธ์ไมตรีที่ดีกับผู้อื่น เพราะเป็นตัวกำหนดความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ทั้งนี้ ทักษะดังกล่าวอาจพัฒนาและวัดค่าเชิงปริมาณได้ยากกว่าฮาร์ดสกิล แต่เป็นทักษะที่มีความจำเป็นอย่างมากในการทำงาน คนทำงานทุกคนจึงควรทราบถึงซอฟต์แวร์สกิลที่ตัวเองมีและที่ควรพัฒนาเพื่อการพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสม

Doyle (2022, Online) ในมุมมองที่คล้ายคลึงกัน อธิบายถึงซอฟต์แวร์สกิลว่าเป็นทักษะที่ไม่เกี่ยวกับความสามารถเชิงเทคนิค แต่เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน เนื่องจากสามารถช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน รวมถึงเพิ่มความสามารถในการแก้ปัญหา และการจัดการกับงานที่ได้รับมอบหมาย เช่น ทักษะด้านการมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ทักษะการสื่อสาร ทักษะการฟัง การบริหารเวลา และการรู้จักเอาอกเอาใจผู้อื่น เป็นต้น ซึ่งล้วนแต่เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับงานแทบทุกประเภท จึงส่งผลให้ซอฟต์แวร์สกิล เป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่นายจ้างมองหาจากผู้สมัครงาน เพราะหากมีทักษะเหล่านี้จะช่วยให้เกิด

ความสำเร็จกับงานมากขึ้นและสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี ในขณะที่บางคนแม้มีความสามารถด้านเทคนิคหรือมีความรู้ความสามารถทักษะเฉพาะของงานอย่างยอดเยี่ยม แต่ไม่สามารถจัดการเวลาในการทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือไม่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ก็อาจจะไม่สามารถประสบความสำเร็จในงานที่ทำหรือไม่มีความสุขในการทำงานได้เช่นกัน

นอกเหนือจากความหมายของซอฟต์แวร์สก็ลล์ว่าเป็นความสามารถของบุคคลในเรื่องงานที่ไม่เกี่ยวกับความสามารถเชิงเทคนิค เช่น การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน การแก้ไขปัญหา หรือการบริหารจัดการ เออร์บินเนอร์ (2564, สื่อออนไลน์) ได้นิยามซอฟต์แวร์สก็ลล์ว่าเป็นความสามารถของแต่ละบุคคลที่จะรับรู้ ดำเนินการ ประมวลผล และตอบสนองสิ่งต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งรวมไปถึงการค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหา การจัดการความขัดแย้ง และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น แม้จะไม่ใช่ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นโดยตรง แต่ก็ส่งผลกระทบต่อการทำงานทางอ้อมและเป็นทักษะที่จำเป็นในการทำงานมาก

สำหรับ Lippman, et al. (2015, Online) ที่บอกว่าซอฟต์แวร์สก็ลล์ หมายถึง ชุดรวมของกลุ่มทักษะ ความสามารถ ทักษะคิด และคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ช่วยให้คนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี บรรลุเป้าหมายการทำงาน และสามารถส่งเสริมทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และทักษะด้านวิชาการ เป็นต้น

ดังนั้น ซอฟต์แวร์สก็ลล์ หมายถึง ความสามารถลักษณะเฉพาะหรือ คุณสมบัติเฉพาะของแต่ละบุคคลในการควบคุมและจัดการกับอารมณ์ความรู้สึกในการตอบสนองกับปฏิสัมพันธ์ที่ได้รับจากผู้อื่น อาจเกิดจากการบ่มเพาะเลี้ยงดู การฝึกฝน หรือการฝึกอบรมที่เหมาะสมเป็นระยะเวลานานจนกลายเป็นนิสัยส่วนบุคคลที่ดี หรือบางทักษะอาจจะต้องมีการพัฒนาปรับปรุง หรือเรียนรู้ใหม่จากการทำงาน เพราะจำเป็นในการทำงานเฉพาะในแต่ละสถานที่ และซอฟต์แวร์สก็ลล์ยังช่วยเสริมทักษะอื่นๆที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและการทำงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้น เช่น ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านวิชาการ และทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นต้น ซึ่งทุกทักษะล้วนมีส่วนช่วยให้บุคคลมีความสุขกับชีวิตการทำงานและสามารถประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานได้อย่างมีคุณภาพและมั่นคง

ความแตกต่างระหว่างฮาร์ดสก็ลล์และซอฟต์แวร์สก็ลล์

ทั้งฮาร์ดสก็ลล์และซอฟต์แวร์สก็ลล์ล้วนเป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการทำงานและสามารถช่วยให้งานบรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จ อย่างไรก็ตามการประกอบอาชีพและการทำงานในโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งเต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความซับซ้อนและไม่แน่นอนสูง ผู้จ้างงานส่วนใหญ่จึงเริ่มให้ความสำคัญกับซอฟต์แวร์สก็ลล์มากกว่า เนื่องจาก

สามารถผลักดันให้องค์กรประสบความสำเร็จได้อย่างมั่นคง แข็งแรงและยั่งยืน (มนตรี อินตา, 2562)

มนตรี อินตา (2562) ได้สรุปความแตกต่างระหว่างฮาร์ดสกีลและซอฟต์สกีลไว้ ดังนี้

1. ฮาร์ดสกีล สามารถบอกถึงความฉลาด (Smart) หรือความสามารถทางสติปัญญา (IQ) ได้ เป็นสมรรถนะที่รวมทักษะเชิงตรรกะ เช่น ฟิสิกส์ ชีววิทยา เคมี คณิตศาสตร์ สถิติ การบัญชี การเงิน และการเขียนโปรแกรม เป็นต้น ส่วนซอฟต์สกีลจะบอกถึงความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) เป็นสมรรถนะที่รวมทักษะเกี่ยวกับอารมณ์ ได้แก่ ทักษะการจัดการตนเอง เช่น ความมั่นใจในตนเองและการจัดการความเครียด และทักษะเกี่ยวกับบุคคล เช่น การติดต่อสื่อสารและทักษะการสร้างเครือข่ายทางสังคม

2. ฮาร์ดสกีล เป็นทักษะที่มีกฎหรือหลักเกณฑ์คงที่ ไม่ผันแปรตามองค์กรหรือเพื่อนร่วมงาน เช่น การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ซึ่งถือเป็นฮาร์ดสกีล เนื่องจากมีการยึดกฎหรือหลักเกณฑ์ในการสร้างรหัสทำฟังก์ชันของโปรแกรม ไม่ว่าจะทำที่ไหนก็จำเป็นต้องใช้ทักษะความรู้เป็นฐานในการสร้างโปรแกรม แต่ซอฟต์สกีลจะเป็นทักษะที่คงที่หรือหลักเกณฑ์สามารถเปลี่ยนแปลงยืดหยุ่นได้ ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมองค์กรและบุคคลที่ทำงานด้วย เช่น ทักษะการสื่อสาร เป็นซอฟต์สกีลที่ยึดกฎหรือหลักเกณฑ์ว่าด้วยวิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยขึ้นอยู่กับผู้ฟังหรือเนื้อหาที่ใช้ในการสื่อสาร ความสำเร็จในการสื่อสาร คือการสามารถสื่อสารเนื้อหาให้ผู้ฟังได้อย่างชัดเจนและเข้าใจตรงกันทั้งสองฝ่าย

3. ฮาร์ดสกีล สามารถเรียนรู้ได้จากโรงเรียนหรือผ่านการอ่านหนังสือ โดยส่วนใหญ่จะมีการกำหนดตำแหน่ง เส้นทางความก้าวหน้าทางอาชีพ หรือการยอมรับความเชี่ยวชาญในทักษะนั้น ๆ อย่างชัดเจน เช่น การบัญชี หากบุคคลสามารถใช้ความรู้พื้นฐานการบัญชีและความรู้เกี่ยวกับบัญชีขั้นสูง ก็สามารถทำงานเพื่อหาประสบการณ์และเข้าร่วมการสอบจนได้รับการรับรองเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้ เป็นต้น ในทางกลับกันซอฟต์สกีล จะไม่มีเส้นทางการเรียนรู้ที่ชัดเจน อีกทั้งโรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่มีการสร แต่จะเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ในการทำงาน การเปิดรับ และการลองผิดลองถูกด้วยตนเอง

ความแตกต่างข้างต้นสอดคล้องกับคุณลักษณะเฉพาะ 3 ประการของซอฟต์สกีล ซึ่ง Han (2011, Online) ได้นำเสนอไว้ ดังนี้

1. ซอฟต์สกีลไม่เหมือนกับฮาร์ดสกีล ที่มีกฎตายตัว มีถูกผิดชัดเจน สามารถนำกฎมาใช้ปฏิบัติและประยุกต์ได้โดยได้ผลลัพธ์ที่แน่นอนออกมา อีกทั้งยังมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนน้อยมาก ในขณะที่ซอฟต์สกีลจะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะหรืออารมณ์ที่แตกต่าง

กัน เนื่องจากสถานการณ์ภายนอกและประเภทของบุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์ด้วยมีผลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงของซอฟต์แวร์

2. ซอฟต์แวร์ เป็นทักษะติดตัวและมีค่ามากในการทำงานและการประกอบอาชีพ เนื่องจากมีส่วนทำให้เกิดความแข็งแกร่งจากภายใน และจะส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ครอบคลุมทั้งที่ยังทำงานซอฟต์แวร์ ย่อมยังมีคุณค่าอยู่เสมอ

3. ซอฟต์แวร์ ต้องเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ แม้สามารถบรรลุความสามารถได้ในระดับหนึ่ง แต่เมื่อประสบกับสถานการณ์ใหม่หรือพบกับคนใหม่ที่เข้ามาทดสอบซอฟต์แวร์ ก็จะเปรียบเหมือนการขัดเกลา ผลักดันให้ต้องมีการเรียนรู้และพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา

ความสำคัญของซอฟต์แวร์

ซอฟต์แวร์ เป็นทักษะที่สามารถช่วยสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพในการทำงานและผลลัพธ์ของงานที่ทำ จากรายงานการสำรวจความคิดเห็นของผู้จัดการและลูกจ้างจำนวน 800 คน ใน 17 กลุ่มอุตสาหกรรม โดย Porath and Pearson (2013, Online) แสดงให้เห็นผลเสียของสภาพแวดล้อมทางการทำงานที่ไม่ดี เช่น การต้องทำงานร่วมกับพนักงานที่ไม่มีทักษะในการสื่อสาร ไม่มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น หัวหน้ามีภาพลักษณ์ที่ใจร้าย หรือเพื่อนร่วมงานที่หยาบคายไม่มีความสุข อ่อนแอ ซึ่งสามารถส่งผลให้ประสิทธิภาพของงานลดลงและเกิดผลเสียอื่น ๆ ตามมา โดยส่วนใหญ่กล่าวว่าทำให้สูญเสียเวลาไปกับการกังวลเรื่องที่เกิดขึ้น และทำให้ผูกพันต่อองค์กรลดลง และต้องสูญเสียเวลาการทำงานไปกับการหลบเลี่ยงคนที่ทำให้เกิดปัญหานอกจากนั้น เกือบครึ่งตั้งใจลดความพยายามและเวลาในการทำงานรวมถึงคุณภาพงานลง ในขณะที่เดียวกันกว่า 1 ใน 4 ยอมรับว่าเกิดความหงุดหงิดที่เกิดจากการทำงานไปลงกับลูกค้าและร้อยละ 12 กล่าวว่า เคยลาออกจากงานด้วยสาเหตุดังกล่าว นอกเหนือจากผลสำรวจความเห็นแล้ว Porath and Pearson (2013, Online) ยังนำเสนอผลการทดลองที่สะท้อนให้เห็นผลเสียต่อความคิดสร้างสรรค์ของผู้ที่เคยถูกระทำอย่างหยาบคาย ว่าน้อยกว่าคนอื่นในการทดลองถึงร้อยละ 30 โดยสามารถผลิตความคิดได้น้อยกว่าคนอื่นร้อยละ 25 ขณะเดียวกันความคิดที่ผลิตได้นั้นก็มีความแปลกใหม่น้อยกว่าอย่างเห็นได้ชัด

นอกเหนือจากผลเสียในการทำงานเมื่อขาดซอฟต์แวร์แล้ว จากการศึกษาของ Watts and Watts (2009) เห็นความสำคัญของซอฟต์แวร์ โดยพบว่า ความรู้เชิงวิชาการ เทคนิคความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพหรือฮาร์ดแวร์นั้น มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานเพียงร้อยละ 15 ส่วนร้อยละ 85 ที่เหลือนั้นล้วนเกิดขึ้นจากซอฟต์แวร์ทั้งสิ้น และจากการสำรวจการพัฒนา

ซอฟต์แวร์สก็ลในผู้เรียน จำนวน 150 คน และผู้เชี่ยวชาญหรือผู้สอนจำนวน 50 คน พบว่า ผู้ตอบที่เป็นผู้เรียนส่วนใหญ่มองว่าซอฟต์แวร์สก็ลสามารถเพิ่มความมั่นใจ ซึ่งมีส่วนช่วยในการสัมภาษณ์งานได้ดี ขณะที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมองว่าซอฟต์แวร์สก็ลมีประโยชน์ในการประยุกต์ความรู้และทักษะ รวมถึงช่วยในการปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ซึ่งส่งผลต่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนผู้สอนมองว่าซอฟต์แวร์สก็ลมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนแบบรอบด้าน ทั้งในมิติส่วนบุคคล การทำงาน และสังคม

ในโลกยุคปัจจุบัน ความต้องการทักษะในตลาดแรงงานมีความหลากหลายขึ้นอย่างมาก แตกต่างจากในอดีตที่ความรู้ทางวิชาชีพเพียงอย่างเดียวก็เพียงพอต่อการทำงาน ซอฟต์แวร์สก็ล เป็นช่องว่างทักษะที่เห็นได้อย่างชัดเจนในการจ้างงาน ทำให้ผู้ที่มิคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลที่สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของลักษณะงานและวัฒนธรรมองค์กรกลายเป็นที่ต้องการและได้เปรียบในการแข่งขันในตลาดแรงงานอย่างยิ่ง ด้วยเป็นทักษะที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ การเติบโตก้าวหน้าในเส้นทางการทำงานอย่างมืออาชีพ สนับสนุนให้เกิดความผูกพันต่อองค์กร มีความตั้งใจมุ่งมั่นในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย สร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีที่บุคลากรในองค์กรมีความรักความสามัคคีและความร่วมกันเป็นกำลังสำคัญในการผลักดันให้องค์กรมุ่งสู่ความสำเร็จอย่างมั่นคง (มนตรี อินตา, 2562)

ซอฟต์แวร์สก็ล (Soft Skills) ที่สำคัญ

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงทักษะซอฟต์แวร์สก็ลที่สำคัญ ดังนี้

Klaus, Rohman and Hamaker (2007) กล่าวว่าซอฟต์แวร์สก็ลจะครอบคลุมถึงความสามารถและคุณลักษณะต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ได้แก่ 1) การรู้ตัวเอง 2) การเชื่อถือได้ 3) ความรอบคอบ 4) การปรับตัว 5) การคิดวิเคราะห์ 6) ทักษะที่ดี 7) ความคิดริเริ่ม 8) ความเห็นอกเห็นใจ 9) ความมั่นใจ 10) ความซื่อสัตย์ 11) การควบคุมตนเอง 12) การบริหารจัดการ 13) ความเป็นที่ชื่นชอบ 14) การมีอิทธิพล 15) การยอมรับความเสี่ยง 16) การแก้ปัญหา 17) ภาวะผู้นำ และ 18) การบริหารจัดการเวลา

สำหรับ Han (2011, Online); มองว่าซอฟต์แวร์สก็ล มีมิติของการจัดการความสัมพันธ์ภายในตัวเองด้วย ดังนั้นจึงได้จำแนกซอฟต์แวร์สก็ล เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ทักษะในการจัดการตัวเอง (Self-Management Skill) ประกอบด้วย 10 ทักษะ ดังนี้
 - 1.1) ทักษะแบบเติบโต 1.2) ความตระหนักรู้ในตัวเอง 1.3) การควบคุมอารมณ์ 1.4) ความมั่นใจในตัวเอง 1.5) การจัดการความเครียด 1.6) ความยืดหยุ่น 1.7) การให้อภัยและการลืม 1.8) ความอดทน 1.9) ความอดทน และ 1.10) การมีสติสัมปชัญญะ

2. ทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (People Skill) ประกอบด้วย 18 ทักษะ ดังนี้
 2.1) ทักษะการสื่อสาร 2.2) ทักษะการทำงานเป็นทีม 2.3) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 2.4) ทักษะการนำเสนอ 2.5) ทักษะการจัดประชุม 2.6) ทักษะการนำกระบวนการ 2.7) ทักษะการขาย 2.8) ทักษะการจัดการ 2.9) ทักษะการเป็นผู้นำ 2.10) ทักษะการให้คำปรึกษา 2.11) การบริหารหัวหน้า 2.12) ทักษะความก้าวหน้าด้วยตนเอง 2.13) ทักษะการจัดการกับคนที่มีบุคลิกเข้าถึงยาก 2.14) ทักษะในการรับมือกับสถานการณ์ที่ยากลำบากหรือสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด 2.15) ทักษะการรู้เท่าทันการเมืองในสำนักงาน 2.16) ทักษะการมีอิทธิพลและการโน้มน้าวใจ 2.17) ทักษะการเจรจาต่อรอง และ 2.18) ทักษะการสร้างเครือข่าย

Marando (2012, Online) กล่าวว่าซอฟต์แวร์สกิล เป็นทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ที่รวมคุณลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำ 2) การสื่อสาร 3) การเจรจาต่อรอง 4) การจัดการกับความคาดหวัง 5) การมีอิทธิพล 6) การแก้ปัญหา และ 7) การตัดสินใจ

Tang and Tang (2012) ระบุว่าซอฟต์แวร์สกิล ประกอบด้วย 1) ทักษะการทำงานเป็นทีม 2) การสื่อสาร 3) ความคิดสร้างสรรค์ 4) ความเชี่ยวชาญเฉพาะตน 5) การวางแผน 6) การจัดการองค์กร และ 7) การนำเสนอ

Airratana, Sirisookslip and Ngang (2015) ได้เสนอว่าซอฟต์แวร์สกิล ประกอบด้วย 1) การสื่อสารและการนำเสนอ 2) ความสามารถในการเป็นผู้นำ 3) การทำงานเป็นทีม 4) การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 5) ความเป็นมืออาชีพและจริยธรรม 6) การเรียนรู้ 7) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 8) การพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

Bora (2015) สรุปว่า ซอฟต์แวร์สกิลที่สำคัญประกอบด้วย 1) การสื่อสาร 2) การทำงานเป็นทีม 3) ความสามารถด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 4) การตัดสินใจ 5) การแก้ปัญหา 6) จริยธรรม 7) ความซื่อสัตย์ 8) ความรับผิดชอบ 9) การจัดการด้านเวลา 10) การจัดการ 11) การสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง และ 12) การเต็มใจเรียนรู้

Ngang, Mohamed and Kanokorn (2015) ระบุว่าซอฟต์แวร์สกิลที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน และการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย 1) ทักษะด้านความร่วมมือหรือการทำงานเป็นทีม 2) ทักษะด้านภาวะผู้นำ 3) ทักษะด้านการนำเสนอ 4) ทักษะด้านการพัฒนาบุคลากร 5) ทักษะด้านการสื่อสาร 6) ทักษะด้านการวางแผนและการจัดการ 7) ทักษะด้านประสิทธิภาพส่วนบุคคล และ 8) ทักษะด้านการริเริ่ม

Anthony and Garner (2016) กล่าวว่า ทักษะซอฟต์แวร์สกิลเป็นทักษะทางกระบวนการคิดและทักษะทางสังคม ประกอบด้วย 1) การฟัง 2) การสื่อสาร 3) การทำงานเป็นทีม

4) การบริหารจัดการเวลา 5) การจัดการตนเอง 6) ความเห็นอกเห็นใจ 7) ความซื่อสัตย์ 8) ความยืดหยุ่น 9) ความฉลาดทางอารมณ์ และ 10) ทักษะด้านสังคม

Cimatti (2016) กล่าวว่าซอฟต์สกีลเป็นคำบ่งชี้ถึงความสามารถส่วนบุคคล ประกอบด้วย 1) ความถนัดทางสังคม 2) ความสามารถด้านภาษาและการสื่อสาร 3) ความเป็นมิตร 4) ความสามารถในการทำงานเป็นทีม และ 5) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

Greater Owensboro Economic Development Corporation (2016, Online) ระบุว่า ซอฟต์สกีลที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการทำงาน ประกอบด้วย 1) มีจริยธรรมต่อการทำงาน 2) ทำงานเป็นทีมได้ดี 3) มาทำงานสม่ำเสมอและตรงเวลาหรือแจ้งให้ทราบหากจะไม่มา 4) ติดต่อสื่อสารโดยตรงกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาไม่ใช่เพียงผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 5) คิดวิเคราะห์และใช้เหตุผลเพื่อแก้ปัญหา 6) แต่งกายอย่างสุภาพเหมาะสมกับตำแหน่ง 7) ทำตัวให้น่าเชื่อถือสำหรับเรื่องความสามารถในการทำงาน และ 8) มีความเป็นมืออาชีพและสุภาพ

Stewart, Wall and Marciniac (2016) กล่าวว่า ซอฟต์สกีลที่มีความสำคัญ ได้แก่ 1) การสื่อสาร 2) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 3) ความเป็นมืออาชีพ 4) การทำงานเป็นทีม 5) การคิดแก้ปัญหา 6) การคิดวิเคราะห์ 7) จริยธรรม 8) ความยืดหยุ่น 9) ภาวะผู้นำ และ 10) การตระหนักถึงความแตกต่าง

Kentucky (2018, Online) กล่าวว่า ซอฟต์สกีล ประกอบด้วย 1) การตรงต่อเวลา 2) จริยธรรมการทำงาน และ 3) การติดต่อสื่อสาร

Beardmore (2019) ระบุว่า ซอฟต์สกีล (Soft Skills) ประกอบด้วย 1) ความร่วมมือ 2) การติดต่อระหว่างบุคคลและการเข้าใจวัฒนธรรม 3) การติดต่อสื่อสาร 4) การคิดวิเคราะห์ 5) ความคิดริเริ่มและการจัดการตนเอง 6) ความคิดสร้างสรรค์และความอยากรู้อยากเห็น 7) ความยืดหยุ่นและการปรับตัว 8) ความซื่อสัตย์และความเป็นมืออาชีพ 9) ความรับผิดชอบและภาวะผู้นำ และ 10) ความสม่ำเสมอและจริยธรรมการทำงาน

Dean and East (2019) กล่าวว่าซอฟต์สกีลเป็นทักษะที่สำคัญในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ คือ 1) การสื่อสาร 2) การทำงานเป็นทีม 3) การตั้งใจ 4) การแก้ปัญหา 5) ความกระตือรือร้น และ 6) ความเชื่อใจ

ณัฏฐา ภาระไข และ วัลลภา อาริรัตน์ (2559) กล่าวถึงซอฟต์สกีลที่สำคัญ 8 ด้าน ดังนี้ 1) การติดต่อสื่อสารและการนำเสนอ 2) ความสามารถของภาวะผู้นำ 3) การทำงานแบบทีมรวมพลัง 4) การวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ 5) ความเป็นมืออาชีพและ

จริยธรรม 6) การเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศ 7) การพัฒนาคนและการสร้างนวัตกรรม และ 8) การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น

คมกริช บุญพรม และ ประยุทธ์ ชูสอน (2562) ระบุว่าซอฟต์แวร์สเกล แบ่งออกเป็น 8 ด้าน ดังนี้ 1) การติดต่อสื่อสารและการนำเสนอ 2) ความสามารถของภาวะผู้นำ 3) การทำงานแบบทีม ประสานพลัง 4) การคิดวิเคราะห์เพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 5) ความเป็นมืออาชีพและจริยธรรม 6) การศึกษาเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 7) การพัฒนาคนและการสร้างนวัตกรรม และ 8) การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น

ปรัชญาพร ทองประสิทธิ์ (2563) ได้กล่าวถึงซอฟต์แวร์สเกลที่จำเป็น จำนวน 10 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการสื่อสาร 2) ด้านการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา 3) ด้านความคิดสร้างสรรค์และปฏิภาณไหวพริบ 4) ด้านการทำงานเป็นทีม 5) ด้านการเจรจาต่อรอง 6) ด้านการจัดการกับเวลาและการทำงานภายใต้แรงกดดัน 7) ด้านการเรียนรู้และการจัดการกับข้อมูล 8) ด้านความเป็นผู้นำ 9) ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ และ 10) ด้านทัศนคติเชิงบวกในการทำงาน

บุษกร วัฒนบุตร (2564) กล่าวว่า เขาวชนไทยควรพัฒนาซอฟต์แวร์สเกล 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านทักษะในการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น 2) ด้านทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 3) ด้านทักษะในการคิดวิเคราะห์ และ 4) ทักษะในการแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์

บุญญวิชญ์ เศรษฐ์สมบูรณ์ (2564) กล่าวว่า แรงงานในตลาดแรงงานไทย ต้องมีซอฟต์แวร์สเกล ดังนี้ 1) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี 2) ความสามารถในการใช้โปรแกรมสำนักงานพื้นฐาน 3) ความสามารถในการใช้โปรแกรมคำนวณขั้นสูงที่ต้องใช้ทักษะ 4) ความสามารถในการใช้เหตุผลการวิเคราะห์และการแก้ปัญหา 5) ความสามารถในการสื่อสาร 6) ทักษะด้านภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่นนอกเหนือจากภาษาไทย 7) ความเป็นผู้นำและการบริหารจัดการ 8) ความคิดสร้างสรรค์ 9) ความสามารถในการปรับตัวและความสามารถในการทำงานเป็นทีม และ 10) การมีมนุษยสัมพันธ์และความฉลาดทางอารมณ์

สิริภัทร เกาฏีระ (2560, สื่อออนไลน์) กล่าวถึง การทำงานเก่งเพียงอย่างเดียวแต่ไม่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ก็จะทำให้งานไม่มีประสิทธิภาพและสร้างปัญหาให้องค์กรภายหลัง ดังนั้น หากคนทำงานหรือผู้บริหารคนนั้นมีซอฟต์แวร์สเกลที่ดีก็จะทำให้มีโอกาสเลื่อนขั้นเติบโต และนำพาองค์กรให้ก้าวหน้าไปได้ไกล ด้วยซอฟต์แวร์สเกลดังต่อไปนี้ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะการบริหารเวลา 3) ทักษะการปรับตัว 4) ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5) ทักษะการจูงใจโน้มน้าวและต่อรอง 6) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ 7) ทักษะการคิดวิเคราะห์ 8) ทักษะการตัดสินใจ 9) ทักษะการแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อน และ 10) ทักษะการมีทัศนคติเชิงบวก

[illegible]

ตาราง 15 (ต่อ)

ซอฟต์แวร์ (Soft Skills)	Klaus, Rohman and Hamaker : (2007)	Han (2011, Online)	Marando (2012, Online)	Tang (2012)	Arifatan และคณะ (2015)	Bora (2015)	Ngang และคณะ (2015)	Anthony และ Garner (2016)	Cimatti (2016)	GOEDC (2016)	Stewart, Wall and Marciniak : (2016)	Kentucky (2018, Online)	Beardmore (2019)	Dean และ East (2019)	ณัฏฐา ภาวระโช และวัลลภา อารีรัตน์ (2559)	ศุภกฤษ บุญพรม และประยุทธ์ ชูสอน (2562)	บุษกร วัฒนบุตร (2564)	บุญญวิชัย เศรษฐสมบูรณ์ (2564)	ปริญญพร ทองประสิทธิ์ (2563)	สิริภัทร เกาฏีระ (2566, สื่อออนไลน์)	รวม
64. ทักษะการนำ กระบวนการ	/																				1
65. ทักษะการขาย	/																				1
66. ทักษะการให้คำปรึกษา	/																				1
67. การบริหารหัวหน้า	/																				1
68. ทักษะความก้าวหน้า ด้วยตนเอง	/																				1
69. ทักษะการจัดการกับ คนที่มีบุคลิกเข้าถึงยาก	/																				1
70. ทักษะการรู้เท่าทัน การเมืองในสำนักงาน	/																				1
71. ทักษะการสร้าง เครือข่าย	/																				1

จากตารางแสดงผลการสังเคราะห์ซอฟต์แวร์ซอฟต์แวร์ซอฟต์แวร์ พบว่า ซอฟต์แวร์ซอฟต์แวร์ที่มีค่าความถี่สูงสุด 10 อันดับแรก มีจำนวน 24 ทักษะ ได้แก่ 1) การสื่อสาร 2) การทำงานร่วมกับผู้อื่น 3) การแก้ปัญหา 4) การคิดวิเคราะห์ 5) ภาวะผู้นำ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 6) ความเชี่ยวชาญเฉพาะตน ความเป็นมืออาชีพ และประสิทธิภาพส่วนบุคคล และจริยธรรม 7) ความคิดสร้างสรรค์ 8) การนำเสนอ การเรียนรู้และการเต็มใจเรียนรู้ การบริหารจัดการ และการจัดการองค์กร และการบริหารจัดการเวลา 9) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ความยืดหยุ่น การเจรจาต่อรอง และความซื่อสัตย์ และ 10) การปรับตัว ทักษะที่ดีที่การควบคุมตนเองและการจัดการตนเอง ความคิดริเริ่ม การมีอิทธิพล การตัดสินใจ และการจูงใจ และโน้มน้าว

จากการสังเคราะห์ข้างต้น ผู้วิจัยกำหนดซอฟต์แวร์ซอฟต์แวร์ที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับแรก มาใช้ในการดำเนินการศึกษาศาสนาปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น (Need Assessment) ดังนี้ 1) การสื่อสาร 2) การทำงานร่วมกับผู้อื่น 3) การแก้ปัญหา 4) การคิดวิเคราะห์ และ 5) ภาวะผู้นำ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูล

พื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคณยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีสรคณยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยสังเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีเกี่ยวกับสรคณยมเชิงสังคม (Social Constructivism) มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 16 แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญสำหรับการพัฒนาหลักการของรูปแบบการเรียนการสอน

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	ผลการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	ผลการสังเคราะห์สาระสำคัญสำหรับการพัฒนาหลักการของรูปแบบการเรียนการสอน
ทฤษฎีสรคณยมเชิงสังคม (Social Constructivism)	การสร้างองค์ความรู้อย่างมีความหมายของผู้เรียนเกิดจากการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในบริบททางสังคมและวัฒนธรรมผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ร่วมทำกิจกรรมในสังคม ผ่านการสื่อสารการทำงานร่วมกัน การคิด และการแก้ปัญหาาร่วมกัน	การสร้างองค์ความรู้อย่างมีความหมายของผู้เรียนเกิดจากการประเมินระดับพัฒนาการของผู้เรียน จากนั้นผู้สอนหรือเพื่อนที่มีระดับพัฒนาการสูงกว่าจะให้การช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการเสริมต่อการเรียนรู้แก่ผู้เรียนด้วยกระบวนการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับผู้อื่นและการสื่อสาร
ช่วงของพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development)	ผู้เรียนที่มีระดับพัฒนาการต่ำกว่าพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (ZPD) จำเป็นต้องได้รับการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับผู้อื่น	เพื่อพัฒนาระดับพัฒนาการสร้างความเชื่อมั่น และความเข้าใจภายในตนเองของผู้เรียนผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริม

ตาราง 16 (ต่อ)

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	ผลการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	ผลการสังเคราะห์สาระสำคัญสำหรับการพัฒนาหลักการของรูปแบบการเรียนการสอน
การเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding)	และประสบการณ์ของผู้เรียนด้วย การพูดคุย การมีปฏิสัมพันธ์กัน ในสังคม การทำงานร่วมกัน ในสถานการณ์จริง การใช้ภาษา และสัญลักษณ์ต่าง ๆ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยเหลือ ชี้แนะและแนะนำ ในบริบททางภาษาและวัฒนธรรม ร่วมกับผู้สอนหรือเพื่อนที่ พัฒนาการมากกว่า วิธีการช่วยเหลือ ชี้แนะ อำนวยความสะดวกและสนับสนุน การเรียนรู้ของผู้เรียนในขณะที่ ผู้เรียนกำลังแก้ปัญหาหรือเรียนรู้ สิ่งใหม่ ผู้สอนสร้างความเชื่อมั่น ความเข้าใจภายในตนเองและระดับ พัฒนาการที่สูงขึ้นของผู้เรียน ด้วยการกระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ และคิดแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่ อย่างเป็นขั้นตอน	การทำงานร่วมกันของผู้เรียน ในกลุ่มขนาดเล็ก มีสภาพแวดล้อม ในการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับบริบท ที่มีความหมายและสภาพชีวิตจริง กระบวนการกลุ่ม การลงมือปฏิบัติ และสนับสนุนทักษะ การสื่อสาร ทักษะการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการ สร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
การเรียนรู้แบบร่วมกัน (Collaborative Learning)	การเรียนรู้ที่เกิดจากการทำงาน ร่วมกันของผู้เรียนในกลุ่มขนาดเล็ก ที่มีสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ กระบวนการกลุ่ม การลงมือปฏิบัติ การแก้ปัญหาและการประเมิน	

ตาราง 16 (ต่อ)

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	ผลการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	ผลการสังเคราะห์สาระสำคัญสำหรับการพัฒนาหลักการของรูปแบบการเรียนการสอน
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกแห่งความจริง (Learning Activities Engaging the Real World)	การทำงานกลุ่ม ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่ม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรับผิดชอบต่องานของตนเอง และงานของกลุ่ม โดยความสำเร็จหรือผลลัพธ์ที่จะออกมาอยู่ในรูปแบบผลงานของกลุ่ม การเรียนรู้ในบริบทที่มีความหมาย และพัฒนามาจากสภาพชีวิตจริง (Real World) ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ ปัญหา หรือเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจความสนใจ ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างแท้จริง และพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ใช้กระบวนการคิด แก้ปัญหา สร้างสรรค์และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	

จากการสังเคราะห์สาระสำคัญในการพัฒนาหลักการของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างสาระสำคัญในการพัฒนาหลักการของรูปแบบการเรียนการสอนและหลักการของรูปแบบการเรียนการสอน มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

**ตาราง 17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสาระสำคัญสำหรับการพัฒนาหลักการของ
รูปแบบการเรียนการสอนและหลักการของรูปแบบการเรียนการสอน**

สาระสำคัญสำหรับการพัฒนา หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน	หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน
การสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมายของ ผู้เรียนเกิดจากการประเมินระดับพัฒนาการของ ผู้เรียนของผู้สอน จากนั้นผู้สอนหรือเพื่อนที่มีระดับ พัฒนาการสูงกว่าจะให้การช่วยเหลือ อำนาจ ความสะดวกและสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการ เสริมต่อการเรียนรู้แก่ผู้เรียนด้วยกระบวนการมี ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับผู้อื่นและการสื่อสาร เพื่อพัฒนาระดับพัฒนาการ สร้างความเชื่อมั่น และความเข้าใจภายในตนเองของผู้เรียน ผ่าน กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกันของผู้เรียนในกลุ่ม ขนาดเล็ก มีสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ สัมพันธ์กับบริบทที่มีความหมายและสภาพชีวิต จริง กระบวนการกลุ่ม การลงมือปฏิบัติ และ สนับสนุนทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิด วิเคราะห์ ทักษะการสร้างสรรค์ ตลอดจน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้าง องค์ความรู้ที่มีความหมายและการนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาระดับ พัฒนาการของผู้เรียนโดยการประเมินระดับ พัฒนาการของผู้เรียนและเสริมต่อการเรียนรู้ แก่ผู้เรียนด้วยกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทาง สังคมร่วมกับผู้อื่นและการสื่อสาร 3. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มขนาดเล็กที่มี สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับบริบท ที่มีความหมายและสภาพชีวิตจริง ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีข้อพัสถ์กลด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะ การทำงานร่วมกันกับผู้อื่น และด้านทักษะการ แก้ปัญหา

จากความสัมพันธ์ระหว่างสาระสำคัญสำหรับการพัฒนาหลักการของรูปแบบ
การเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรณนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสาร
 และข้อพัสถ์กลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และหลักการของรูปแบบการเรียนการ
 สอน ผู้วิจัยนำเสนอองค์ประกอบและสาระสำคัญขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการ
 สอน มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 18 แสดงองค์ประกอบและสาระสำคัญขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้

การสอน	
องค์ประกอบของ รูปแบบการเรียนรู้ การสอน	สาระสำคัญขององค์ประกอบ
1. หลักการของรูปแบบ การเรียนการสอน	1. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมายและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาระดับพัฒนาการของผู้เรียนโดยการประเมินระดับพัฒนาการของผู้เรียนและเสริมต่อการเรียนรู้แก่ผู้เรียนด้วยกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับผู้อื่นและการสื่อสาร 3. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มขนาดเล็กที่มีสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับบริบทที่มีความหมายและสภาพชีวิตจริงผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีซอฟต์แวร์ทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา
2. วัตถุประสงค์ของ รูปแบบการเรียนรู้ การสอน	1. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงและสร้างองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา (Language Features and Functions) และประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์ทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา

ตาราง 18 (ต่อ)

องค์ประกอบของ	สาระสำคัญขององค์ประกอบ
รูปแบบการเรียนรู้	
การสอน	
3. กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	ขั้นที่ 1 ตรวจสอบความรู้เดิม (Checking Prior Knowledge: C₁) ผู้สอนตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการตั้งคำถาม กิจกรรมเกม หรือกิจกรรมที่เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความรู้เดิม ทั้งนี้ ผู้สอนจะยังไม่แจ้งหรือเฉลยคำตอบขณะที่ผู้เรียนตอบคำถามหรือร่วมกิจกรรมให้ผู้สอนสังเกตผล การตอบคำถามหรือผลการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อผู้สอนจะทราบว่าผู้เรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความรู้เดิมด้านคุณสมบัติ และหน้าที่ของภาษาอยู่ในระดับใด สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการ จำแนกผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้เรียนที่มีความสามารถเก่ ปานกลาง และอ่อน จากนั้นผู้สอนให้ผู้เรียนเข้ากลุ่ม ตามความต้องการและความสนใจ โดยสมาชิกของแต่ละกลุ่ม จะต้องคละความสามารถหรือมีความแตกต่างกัน ผู้สอนใช้ วิธีการกำหนดเกณฑ์การเข้ากลุ่มที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา การเรียนรู้ เช่น สี รูป ตัวเลข ฯลฯ ผู้เรียนร่วมกันศึกษา ค้นคว้า สืบค้น ช่วยเหลือและแบ่งปันความรู้กันในประเด็นคำถามเดิม จากนั้นผู้สอนตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียนอีกครั้ง โดยใช้ คำถาม กิจกรรมเดิมหรือกิจกรรมที่เป็นการตรวจสอบ ความเข้าใจของผู้เรียน ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความรู้เดิม ด้วยวิธีการต่าง ๆ และเพิ่มเติมหรือชี้แนะให้ผู้เรียนร่วมกันสรุป ความรู้เดิม

ตาราง 18 (ต่อ)

องค์ประกอบของ	สาระสำคัญขององค์ประกอบ
รูปแบบการเรียนรู้	
การสอน	
	ขั้นที่ 2 ผสานความรู้ใหม่ (Connecting with New Knowledge: C₂)
	ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาหรือบทเรียนด้วยวิธีการบรรยาย การอภิปราย การสาธิต หรือการถาม-ตอบ ทั้งนี้ ผู้สอนเลือกใช้วิธีหรือเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับวิธีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา ประกอบด้วย 1) คำศัพท์ 2) การออกเสียง 3) โครงสร้างไวยากรณ์ และ 4) การสื่อความหมายที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียน จากนั้นผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและให้ผู้เรียนจดจำหรือใช้รูปแบบภาษาได้อย่างถูกต้อง มอบภาระงานให้ผู้เรียนร่วมกันเรียนรู้แบ่งปันความคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา และกระตุ้นและชี้แนะให้ผู้เรียนร่วมกันสร้างความเข้าใจกับข้อมูลความรู้ใหม่ เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมและร่วมกันสรุปความรู้
	ขั้นที่ 3 ร่วมกันแก้ปัญหา (Collaborative Problem-Solving: C₃)
	ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์ ประสพการณ์ ปัญหา กรณีศึกษา เหตุการณ์ที่กำลังได้รับความสนใจ หรือสิ่งที่พบเห็นในชีวิตประจำวันหรือที่อยู่รอบตัวของผู้เรียน โดยใช้บทความ สื่อสิ่งพิมพ์ ข่าวสาร วิดีทัศน์ เป็นต้น จากนั้นให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มคละตามความสามารถอีกครั้ง ทั้งนี้ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องมีการกำหนดหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่มอย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสลับบทบาทกัน โดยให้บทบาทแต่ละบทบาทมีความสำคัญ เช่น ผู้นำกลุ่ม ผู้สรุป ผู้บันทึก

ตาราง 18 (ต่อ)

องค์ประกอบของ	สาระสำคัญขององค์ประกอบ
รูปแบบการเรียนรู้	
การสอน	ผู้สอนถาม ผู้สนับสนุน ฯลฯ ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการทำงานและกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ ช่วยเหลือกันและรับผิดชอบต่อกัน ผู้เรียนร่วมกันศึกษา ค้นคว้า สืบค้นข้อมูล รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปและสังเคราะห์เป็นแนวทางแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ผู้สอนกระตุ้น สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสังเคราะห์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และสนับสนุนให้ผู้เรียนระดมสมองแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยวิธีการที่หลากหลายร่วมกับผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญ ผู้เรียนนำเสนอองค์ความรู้หรือผลการสังเคราะห์ของกลุ่มโดยการประยุกต์ใช้ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา เช่น แผนผังความคิด (Mind Map) การนำเสนอข้อมูลทั่วไป (Information Infographics) เป็นต้น ขั้นที่ 4 ร่วมกันนำเสนอและอภิปราย (Collaborative Presentation and Discussion: C₄) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอองค์ความรู้ ผลการสังเคราะห์หรือแนวทางการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ เหตุการณ์หรือปัญหาที่กำหนด ผ่านกระบวนการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารและนำเสนอผลงานในรูปแบบต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ เช่น โครงงาน (Project Work) วาดภาพ (Drawing) สาธิต (Demonstration) กล่าวสุนทรพจน์ (Speech) โต้เถียง (Debate) เขียนรายงาน (Report Writing) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) การบันทึกวีดิทัศน์หรือบันทึกเสียง (Video or Audio Recording) ฯลฯ ผู้สอนกระตุ้น สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และสนับสนุนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมแลกเปลี่ยน

ตาราง 18 (ต่อ)

องค์ประกอบของ	สาระสำคัญขององค์ประกอบ
รูปแบบการเรียนรู้	
การสอน	
4. การวัดและประเมินผล ของรูปแบบการเรียนรู้ การสอน	ความคิดเห็น วิพากษ์ อภิปรายและสรุปร่วมกับผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาของแต่ละกลุ่ม ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษา เครื่องมือหรือสื่อประกอบการนำเสนอที่เหมาะสม เช่น แผนภูมิ ภาพประกอบ โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการนำเสนองาน Power Point หรือ Canvas ฯลฯ
	ขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้อย่างเข้าใจ (Comprehensive Application: C₅) ผู้สอนให้ผู้เรียนสำรวจ สืบค้นและค้นคว้าเกี่ยวกับสถานการณ์ ประสบการณ์ ปัญหา เหตุการณ์ที่กำหนดที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวันหรือที่อยู่รอบตัวของผู้เรียนจากสื่อต่าง ๆ และให้ผู้เรียนสะท้อนความคิด ความรู้สึกและการเรียนรู้ของตนเอง ที่ได้รับการร่วมนำเสนอและอภิปราย ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ของตนเองผ่านกิจกรรมสะท้อนคิด (Reflection) ด้วยวิธีการเขียนหรือพูด ผู้สอนกระตุ้น ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ผู้เรียนให้นำเสนอแนวทางในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองโดยประยุกต์ใช้ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา - ประเมินทักษะการสื่อสารของผู้เรียน โดยใช้แบบทดสอบ - ประเมินซอฟต์แวร์สเกล ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา โดยใช้แบบประเมินที่เน้นตามสภาพจริง - วัดความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้ทฤษฎีสรคณิคมเชิงสังคม โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น

ตาราง 18 (ต่อ)

องค์ประกอบของ	สาระสำคัญขององค์ประกอบ
รูปแบบการเรียนรู้	
การสอน	
5. ปัจจัยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1. ระบบสังคม ผู้สอนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ดี สนับสนุนให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้เรียน รับฟังความคิดเห็น สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าและหาคำตอบด้วยตนเองและรวมกับผู้อื่น 2. ระบบสนับสนุน ผู้สอนจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน เช่น แหล่งข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์ สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของผู้เรียนด้วยการนำเสนอความคิดเห็นในแนวทางที่แตกต่าง กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้แนวคิดหรือแนวทางการปฏิบัติใหม่ ยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียน และส่งเสริมผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิม ความคิดเห็นเดิม หรือประสบการณ์เดิมกับองค์ความรู้ใหม่ ความคิดเห็นใหม่ ในสถานการณ์ใหม่ 3. หลักการตอบสนอง ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ ให้คำแนะนำ มีบทบาทในการไกล่เกลี่ย ในสถานการณ์จำลองและกิจกรรมการเรียนรู้ สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการปัญหาและการสื่อสาร ประเมินความคิดเห็น ความคืบหน้าการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีล (Soft Skills) ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการแก้ปัญหา

ผู้วิจัยนำเสนอความสัมพันธ์ของแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นและซอฟต์แวร์สก็ลที่ส่งเสริม ดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 1 ความสัมพันธ์ของแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นและซอฟต์แวร์สก็ลที่ส่งเสริม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ศึกษาทั้งงานวิจัยในและต่างประเทศ โดยมีรายละเอียดดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

ในปัจจุบันมีนักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

วิชิตา มาลาสาย (2561) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสว่างแดนดิน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่เสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์และตามปกติ จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และผลการเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ ประเมินการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่เสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสว่างแดนดิน มีองค์ประกอบที่พัฒนาขึ้น 7 องค์ประกอบ คือ 1) ข้อตกลงเบื้องต้นของรูปแบบการเรียนการสอน 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอน 4) ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน มี 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 ชื่นนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิด (Challenge: C) ขั้นที่ 2 ขั้นสำรวจและค้นหาข้อมูลเพื่อนำมาตัดสินใจแก้ปัญหา (Survey: S) ขั้นที่ 3 ขั้นออกแบบวิธีการแก้ปัญหา (Solve: S) ขั้นที่ 4 ชื่นนำเสนอมติวิธีการแก้ปัญหาคือขั้นตอนเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share: S) และขั้นที่ 5 ขั้นสรุปความคิดรวบยอด (Summarize: S) 5) ระบบสังคม 6) หลักการตอบสนอง และ 7) ระบบสนับสนุน ซึ่งมีคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและปานกลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดียวกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสำหรับนักเรียนระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงปานกลางและต่ำมีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

ที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดียวกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่มีความความคงทนในการเรียนรู้แตกต่างจากนักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีความคงทนในการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่เสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า โดยภาพรวมครูมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนทั้ง 7 องค์ประกอบส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดีขึ้นและด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ส่งผลให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

สกุลการ สังข์ทอง (2562) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และ 2) ศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย การวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา & ขยายผล ผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีองค์ประกอบหลัก คือ หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ (Motivation) ขั้นที่ 2 สำรวจและศึกษาบทอ่าน (Exploration) ขั้นที่ 3 วิเคราะห์บทอ่าน (Critical Thinking) ขั้นที่ 4 สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Construction of Knowledge) ขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้ (Application) การวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และ 2) ประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA ผลจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

การขยายผลการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ พบว่า นักเรียนกลุ่มขยายผลมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มขยายผลที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทศพร ดิษฐ์ศิริ (2563) พัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อ 1) วิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาวิชาชีพครู 2) พัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาวิชาชีพครู 3) ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาวิชาชีพครู และ 4) รับรองรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงรุก (BLALMModel) มีองค์ประกอบสำคัญ 4 องค์ประกอบ คือ ผู้สอน ผู้เรียน ห้องเรียน และเทคโนโลยี 2) ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = .11) และ 3) ผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .053 คะแนนเฉลี่ยด้านทักษะและด้านนวัตกรรมของผู้เรียนทั้ง 3 กลุ่มไม่แตกต่างกัน คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนของผู้เรียนระดับเก่งมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนหลังเรียน ในระดับปานกลาง ($r = .46$, $p = .01$) คะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ก่อนเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับหลังเรียนในระดับปานกลาง ($r = .49$, $p = .00$) และผู้เรียนมีความพึงพอใจกับรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงรุกในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.66 และผลของการรับรองรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงรุกมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดที่คะแนนเฉลี่ย 4.80

ดวงพร ภาคนิมโนว (2564) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเกมมิฟิเคชันเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเกมมิฟิเคชันเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 5 และเพื่อเปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหา ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเกมมิฟิเคชัน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย พบว่า ผลการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคเกมมิฟิเคชัน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ และ 5 การวัดประเมินผล ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ปัญหา ขั้นที่ 3 วางแผนการแก้ปัญหา ขั้นที่ 4 ดำเนินการแก้ปัญหา และขั้นที่ 5 สรุปและประเมินผล โดยความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบของรูปแบบอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.72 ผลการเปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหา ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเกมมิฟิเคชัน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม

ในปัจจุบันมีนักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม ดังนี้ ทริชา แพทย์วิบูลย์ และคณะ (2549) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาโมเดลการใช้เทคโนโลยีเครือข่ายเพื่อเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ภาษาตามทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคมสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานผลการวิจัยและพัฒนาโมเดลการใช้เทคโนโลยีเครือข่ายเพื่อเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ภาษาตามทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคมสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (HybridNTELL) ผลการวิจัย พบว่า ระดับสมรรถนะทางภาษาอังกฤษที่ต่างกันของผู้เรียนไม่มีผลต่อระดับการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนโดยตรง ผลการทดสอบก่อนและหลังเรียนแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาสมรรถนะภาษาอังกฤษให้สูงขึ้นได้อย่างมีนัยสำคัญ ($F(2,87) = 7.04, p < .001$) โดยแต่ละกลุ่มสมรรถนะมีระดับพัฒนาการต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($F(2,87) = 24, p = .078$) แต่ละระดับสมรรถนะทางภาษาอังกฤษก่อนเรียนและระดับการกำกับการเรียนรู้ด้วยตนเองมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันอันมีผลรวมกันต่อการพัฒนาสมรรถนะทางภาษาอังกฤษหลังเรียน ($F(6,87) = 15.96, p < .001$) เมื่อเปรียบเทียบคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนตามหลักสูตรของผู้เรียนในกลุ่มทดลองกับคะแนนของประชากรทั้งหมด พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มประชากรอย่างมีนัยสำคัญ ($t = 6.66, p < .001$) ตัวแปรในการเรียนรู้ที่พบว่ามีอิทธิพลต่อการพัฒนาสมรรถนะทางภาษาอังกฤษ ($R^2 = .87, F = 63.03, p < .001$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรของผู้เรียน ($R^2 = .96, F = 81.54, p < .001$) มี 4 ตัวแปร คือ 1) ระดับการกำกับการเรียนรู้

ด้วยตนเอง 2) รูปแบบปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มผู้เรียนภาษา 3) รูปแบบปริศนาที่ใช้ในปฏิสัมพันธ์ และ 4) ระดับของปฏิสัมพันธ์ที่มีกับผู้สอน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้ดีโดยใช้โมเดล HybridNTELL แต่ระดับการพัฒนาขึ้นอยู่กับรูปแบบในการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน จากผลการวิจัย พบว่า ทฤษฎีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

ซุจิง เฉิน (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการอ่านภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ผ่านบล็อกโดยการสอนตามแนวคิดสรรคินิยมโดยอาศัยปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นหนึ่งในทักษะที่จำเป็นมากที่สุดสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการเรียนภาษาผ่านบล็อกตามแนวคิดสรรคินิยมโดยอาศัยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ และทัศนคติต่อการอ่านของนักศึกษา ผู้วิจัยพัฒนابل็อกขึ้นเพื่อใช้ในการสอนการอ่าน โดยใช้หลักการการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) และการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) ตามแนวคิดสรรคินิยมเชิงสังคม ผลการศึกษา พบว่า การเรียนภาษาผ่านบล็อกตามแนวคิดสรรคินิยมเชิงสังคมส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจและทัศนคติต่อการอ่านของนักศึกษา นักศึกษาร้อยละ 87 มีความพึงพอใจกับการเรียนภาษาผ่านบล็อกตามแนวคิดสรรคินิยมเชิงสังคม แสดงให้เห็นว่าการนำการสอนตามแนวคิดสรรคินิยมเชิงสังคมและสภาพแวดล้อมในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยเรียนภาษามาใช้มีความจำเป็นต่อความสำเร็จในการเรียนการสอนการอ่านสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ การศึกษานี้ยังช่วยส่งเสริมความเข้าใจต่อการสอนตามแนวคิดสรรคินิยมเชิงสังคม บล็อกและการอ่านเพื่อความเข้าใจในบริบทการเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศของประเทศจีน

วอลิตา อุ่นเรือน (2563) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรรคินิยมเชิงสังคมร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้ตามสภาพจริง เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลสำหรับนักศึกษาครู มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ สร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยเปรียบเทียบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักศึกษาครู ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นจัดกิจกรรมตามสภาพจริงให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดระหว่าง ผู้เรียนที่มีความสามารถที่ต่างกันเพื่อเป็นการเติมเต็มความรู้ให้แก่นักเรียนและผู้สอนกระตุ้นท้าทาย

ให้เกิดการเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกัน รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ที่มาของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การนำรูปแบบไปใช้ และผลที่เกิดกับผู้เรียน ผู้วิจัยสังเคราะห์ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ศึกษาเพื่อเรียนรู้ตามสภาพจริง ขั้นที่ 2 การค้นคว้าความรู้สู่การแก้ปัญหา ขั้นที่ 3 สร้างองค์ความรู้สู่การประยุกต์ใช้ ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ ขั้นที่ 5 ประเมินผลการเรียนรู้ โดยภาพรวมของผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.39) และผลการประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 75.62/76.09 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และคะแนนการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักศึกษาครูหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 85.45 สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการจัดกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ การใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดบรรยากาศปฏิสัมพันธ์เชิงบวกให้เกิดความผ่อนคลายในการเรียนและสามารถประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

Letitia (2015) ศึกษารูปแบบการฝึกอบรมการสร้างความรู้ด้วยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การสอนบนพื้นฐานของการสอนแบบเสริมศักยภาพการเรียนรู้ (Scaffold) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอบรมการสร้างความรู้ด้วยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การสอนบนพื้นฐานของการสอนแบบเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจทางสังคมมุ่งเน้นไปที่กรอบทางสังคมที่การเรียนรู้เกิดขึ้น กระบวนการการวิจัยมุ่งเน้นการสังเกตการสร้างแบบจำลองการปฏิสัมพันธ์ของบุคคลกับสภาพแวดล้อม ให้ความสำคัญที่ผู้เรียนมีต่อสถานการณ์ที่สำคัญและบริบททางสังคมในความเป็นจริง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์วิธีการ ออกแบบ และการใช้กลยุทธ์การสอนบนพื้นฐานของการสอนแบบเสริมศักยภาพการเรียนรู้ คือ ผู้สอนจะเป็นผู้ให้ข้อมูลที่จำเป็นทั้งหมดสำหรับผู้เรียนในการแก้ไขปัญหา มีการปรับปรุงกฎกติกาในการเรียน เพื่อให้ นักศึกษาสามารถปรับความสนใจของตนเอง เพื่อวางแผนและควบคุมกิจกรรมของตนเองได้ โดยการวิจัยได้เสนอการระบุ 3 มิติพื้นฐานที่ใช้ในกลยุทธ์การสอนตามการพัฒนาการสอนแบบการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ใช้วิธีการสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับช่วงพัฒนาการของเด็ก ได้แก่ สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือ การสนับสนุนให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ฝึกอบรมทักษะปัจจุบันของผู้เรียนและติดตามความก้าวหน้า การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติ

ที่ชัดเจนในการประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนรู้ถึงสิ่งที่คาดหวัง การประเมินผลจะขึ้นอยู่กับสิ่งที่บุคคลมีศักยภาพในการเรียนรู้ ในการตรวจสอบทั้ง 3 มิติ สรุปผลการวิจัย การวิเคราะห์ผลลัพธ์แสดงให้เห็นถึงการตอบสนองของนักศึกษาระดับปริญญาโทในการออกแบบกลยุทธ์การสอนบนพื้นฐานของการพัฒนากระบวนการสอนแบบเสริมศักยภาพการเรียนรู้ โดยเฉพาะการให้คำปรึกษาได้รับการเปิดเผยคะแนนที่ดีในระดับสูงถึงร้อยละ 65 ในมิติขององค์กร ในขั้นตอนที่สนับสนุนประสิทธิภาพของกิจกรรมและแรงจูงใจในการสนับสนุน การเน้นองค์ประกอบที่สำคัญระหว่างทางสู่ผลิตภัณฑ์ ขั้นสุดท้ายในบริบทของกิจกรรม คือ การวิเคราะห์บริบทของปัญหาเป็นจำนวนมากตามลำดับ ร้อยละ 56 และร้อยละ 44 นักศึกษาดำเนินแบบสามารถออกแบบกระบวนการสอนแบบเสริมศักยภาพการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนที่จำเป็นในการเรียนรู้ และในขณะเดียวกันสามารถระบุองค์ประกอบที่เป็นอุปสรรคสำคัญที่นักศึกษาต้องเผชิญและให้การสนับสนุนในการเรียนรู้ได้ สรุปและข้อเสนอแนะจากการปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาระดับปริญญาโททั้งในระหว่างการประชุมและการสัมภาษณ์ ข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถามในการใช้แบบจำลองการฝึกอบรมใหม่ในห้องเรียน กลยุทธ์การสอนบนพื้นฐานของการพัฒนาโครงสร้างเป็นสิ่งที่ดีสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโท มีการสร้างอย่างถูกต้องในแง่ของวิธีการขั้นตอนและการเชื่อมโยงของกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อเสนอแนะที่ต้องระวังนักศึกษาระดับปริญญาโทในองค์ประกอบบางอย่าง เช่น การสอนแบบรายบุคคล กลยุทธ์การเรียนการสอน การประเมินและความสามารถในการถ่ายโอนความรู้ที่ได้เรียนรู้ในสถานการณ์ใหม่และในกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้การสนับสนุนตามทักษะปัจจุบัน และติดตามความคืบหน้าของนักศึกษา การเชื่อมโยงแนวทางวิธีการจะช่วยให้การพัฒนาแบบจำลองการฝึกอบรมซึ่งจะใช้ประโยชน์จากโครงสร้างทางสังคมวัฒนธรรมที่สร้างขึ้นในกระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการพัฒนานักศึกษาโดยครอบคลุมโรงเรียนหรือชุมชนท้องถิ่น การศึกษาครั้งนี้สรุปได้ว่า ผล การพัฒนารูปแบบที่พัฒนาความสามารถของครูทำให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้น เข้าใจการกำหนด สมมติฐาน รวบรวมข้อมูล ทำการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลกิจกรรมได้อย่างมีคุณภาพ

สรุปได้ว่า การนำทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคมมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องมาจากทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคมเป็นทฤษฎีที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ผ่านการฝึกปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน ทักษะสังคม การสื่อสาร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเชื่อมโยงความคิดความรู้กับการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ปรับตัวกับสถานการณ์ใหม่รอบตัว ฝึกฝนตนเองในการทำตามกติกาที่ตั้งไว้ ร่วมกันฝึกการวางแผนและตั้งเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น

มีทัศนคติที่ดีในการปฏิสัมพันธ์และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาการนำเสนอความคิดเห็นในกลุ่ม ซึ่งจะเห็นได้ว่าทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคมมีจุดเน้นของการพัฒนาผู้เรียนผ่านการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูล สร้างองค์ความรู้ใหม่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ในปัจจุบันมีนักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

สุธาวัลย์ จันทร์เรือง (2559) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้การฟังการพูดภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีของ Vygotsky สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้การฟังการพูดภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีของ Vygotsky สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อหาประสิทธิภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้การฟังการพูดภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีของ Vygotsky สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 75/75 และเพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้การฟังการพูดภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีของ Vygotsky โดยศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้การฟังการพูดภาษาอังกฤษและเจตคติที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษา พบว่า ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้การฟังการพูดภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีของ Vygotsky สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประกอบไปด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4) ระบบสังคม 5) หลักการตอบสนอง และ 6) ระบบสนับสนุน รูปแบบการจัดการเรียนรู้การฟังการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวทฤษฎีของ Vygotsky สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.63/77.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้การฟังการพูดภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีของ Vygotsky ค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้การฟังการพูดภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีของ Vygotsky สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เท่ากับ 0.5745 หรือคิดเป็นร้อยละ 57.45 และเจตคติที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62

เกรียงศักดิ์ ฐานะกอง และ นิธิดา อติภัทรนันท์ (2560) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษ และความรู้ด้านไวยากรณ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลังได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และเพื่อเปรียบเทียบความรู้ด้านไวยากรณ์ของนักศึกษาก่อน

และหลังได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ผลการศึกษา พบว่า หลังการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร นักศึกษามีความสามารถในการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อยู่ในระดับดี และหลังการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร นักศึกษามีความรู้ทางด้านไวยากรณ์เพิ่มขึ้น

เยาวพร ศรีระชา (2561) ศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบชุดสื่อประสม เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบชุดสื่อประสมตามเกณฑ์ 75/75 ศึกษาทักษะการพูดภาษาจีนหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบชุดสื่อประสม และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบชุดสื่อประสม ผลการศึกษา พบว่า ชุดสื่อประสมที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 ชุด มีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.15/78.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลการศึกษาทักษะการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบชุดสื่อประสมด้านไวยากรณ์ ความถูกต้อง ด้านการออกเสียง ด้านคำศัพท์และด้านความคล่องแคล่ว พบว่า อยู่ในระดับดี เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมิน และผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบชุดสื่อประสม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 และ S.D. = 0.5

เกวลิน หวังมูทิตากุล (2565) ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (FLIPPED CLASSROOM) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ผลการศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน

ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน พบว่าภาพรวมคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.50$)

Morales (2009) ได้ศึกษาเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษมาตรฐานอย่างถูกต้องและเหมาะสมโดยเน้นทักษะการสื่อสารด้วยการพูดและการเขียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาวิชาครูระดับปริญญาตรีที่เป็นชนกลุ่มน้อยและมีฐานะยากจนในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งใน ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสหรัฐอเมริกา จำนวน 50 คน นักศึกษาเหล่านี้จะต้องเรียนวิชาพื้นฐาน ด้านศึกษาศาสตร์ 4 วิชา ซึ่งมีการปรับและเพิ่มกิจกรรมการพัฒนาทักษะการเขียนและพูดภาษาอังกฤษมาตรฐานเข้าไปในหลักสูตร ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามีความเข้าใจ รวมถึงสามารถพัฒนาทักษะการเขียนและพูดภาษาอังกฤษมาตรฐานได้ดีขึ้น นอกจากนั้น นักศึกษายังมีความตระหนักในการใช้ภาษาอังกฤษรูปแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับกาลเทศะมากขึ้น

Sofe (2019) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมในประเทศบังคลาเทศที่ใช้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้แบบสอบถามถึงกระบวนการ ขั้นตอน และปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในโรงเรียนมัธยม ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนได้ โดยเน้นให้แต่ละคนมีบทบาทของ ตนเองอย่างชัดไม่ว่าจะเป็นผู้เรียนและครูผู้สอน

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มุ่งให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะ และสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์จริง โดยผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางทักษะการสื่อสารทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับซอฟต์แวร์สกล

ในปัจจุบันมีนักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาซอฟต์แวร์สกลสำหรับผู้เรียน ดังนี้

อรุณญา ภูฏอมศรี (2557) ได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ SMILE มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย เป็นการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างอายุ 5-6 ปี โดยเครื่องมือที่ใช้ คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SMILE ที่พัฒนาขึ้นจากทฤษฎีแนวคิด พัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ Kohlberg ทฤษฎี พัฒนาการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura เป็นทฤษฎีพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการ เรียนรู้และศึกษาแนวคิดจิตพิสัยของ Bloom แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และแนวคิด

การเรียนรู้อย่างมีความสุข มาพัฒนาเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SMILE โดยแบ่งการจัดการเรียนรู้ออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นร้องเพลง (Singing: S) 2) ขั้นกระตุ้นความรู้ (Motivation: M) 3) ขั้นปฏิสัมพันธ์ (Interaction: I) 4) ขั้นเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together: L) และ 5) ขั้นประเมินผล (Evaluation: E) การจัดการเรียนรู้แบบ SMILE มีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมรวม 4.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.32 และได้มีการทดลองนำไปใช้ พบว่า หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SMILE ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการความฉลาดทางอารมณ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งรายด้าน ทุกด้าน คือ ด้านความฉลาดทางอารมณ์ภายในตนเอง และด้านความฉลาดทางอารมณ์ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และโดยรวมมีขนาดส่งผล (Effect sizes) ต่อคะแนนความฉลาดทางอารมณ์รายด้าน และโดยรวม อยู่ในระดับมาก (Cohen's.d. = 3.98, 4.51 และ 5.08) ในขณะที่หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบปกติในกลุ่มควบคุม ทำให้เด็กมีพัฒนาการความฉลาดทางอารมณ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทั้งรายด้านทุกด้านและโดยรวมเช่นเดียวกัน แต่มีขนาดส่งผล (Effect sizes) ต่อคะแนนความฉลาดทางอารมณ์รายด้านและโดยรวม อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก (Cohen's.d. = .61, .78 และ .84) และหลังได้รับการจัดการเรียนรู้กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ SMILE มีพัฒนาการความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งรายด้านทุกด้านและโดยรวมซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SMILE มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยได้อย่างมั่นใจ

ฉวีวรรณ เคยพุดชา (2561) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ RAJASEE เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ RAJASEE พัฒนามาจากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหา ได้แก่ ทฤษฎีการคิดแก้ปัญหาของ Bloom และทฤษฎีของ Polya ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การทบทวนปัญหา (Review: R) 2) การวิเคราะห์ปัญหา (Analysis: A) 3) การเชื่อมโยงความรู้ (Join: J) 4) การประยุกต์วิธีการแก้ปัญหา (Apply: A) 5) การลงมือแก้ปัญหา (Set in: S) 6) การตรวจสอบผลการแก้ปัญหา (Evaluation: E) และ 7) การแสดงผลการแก้ปัญหา (Exposition: E) และเมื่อนำไปทดลองใช้ พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.11/84.33 นอกจากนั้นแล้วรูปแบบการเรียนรู้แบบ RAJASEE ยังส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดแก้ปัญหา หลังจากทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ RAJASEE สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จิตติมา เชี่ยวพันธุ์ (2563) ได้พัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎี สรรคณิยมร่วมกับกลยุทธ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ESQSE Model ซึ่งมี 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบการสอน 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน 3) กระบวนการเรียนการสอน มีขั้นตอนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นและเชื่อมโยงความรู้เดิม (Engaging Stage: E) ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกอ่านด้วยตนเอง (Self-Reading Stage: S) ขั้นที่ 3 ขั้นตั้งคำถาม (Questioning Stage: Q) ขั้นที่ 4 ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing Stage: S) และขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล (Evaluation Stage: E) 4) การวัดและการประเมินผล และ 5) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ ผลการตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของรูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ความเหมาะสมของรูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สามารถนำไปใช้ได้จริงได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Joyce, Weil and Calhoun (2009) และรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากรูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีสรรคณิยมร่วมกับกลยุทธ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบและตามทฤษฎีสรรคณิยม (Constructivism Theory) ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในการเปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน

Nazir, Rizvi and Pujeri (2012) ได้ร่วมกันวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วย มัลติมีเดีย เรื่อง Skill Development in Multimedia Based Learning Environment in Higher Education: An Operational Model ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยมัลติมีเดียในระดับอุดมศึกษามีปัจจัยที่สำคัญ 6 ประการ ได้แก่ 1) ความง่ายในการเรียนรู้ (Ease of Learning) มีตัวแปร คือ ความสัมพันธ์ (Association) การรับรู้ (Recognition) การเก็บรักษา (Retention) การกระตุ้น (Stimulation) และการยอมรับ (Acceptance) 2) ความง่ายในการเข้าใจ (Ease of Understanding) ประกอบด้วย ความเข้าใจ (Comprehension) แรงบันดาลใจ (Inspiration) ความกระตือรือร้น (Enthusiasm) ความประทับใจ (Impression) และการตีความ (Interpretation) 3) ความง่ายในการพัฒนาทักษะ (Ease of Skill Development) มีตัวแปร คือ ความคิดสร้างสรรค์ (Inventiveness) การเพิ่มประสิทธิภาพ (Enhancement) ความเชี่ยวชาญ (Expertise) และประสิทธิภาพ (Performance) 4) การมีวิจารณญาณที่ถูกต้อง (Amended Attentiveness) ประกอบด้วย ตัวแปร คือ การปฐมนิเทศ (Orientation) ความตื่นตัว (Alertness) และความเข้มข้น (Concentration) 5) การมีปฏิสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้น (Increased Interaction) ได้แก่ การโต้ตอบ (Interaction) การสาธิต (Demonstration) และการมีส่วนร่วม (Involvement) และ

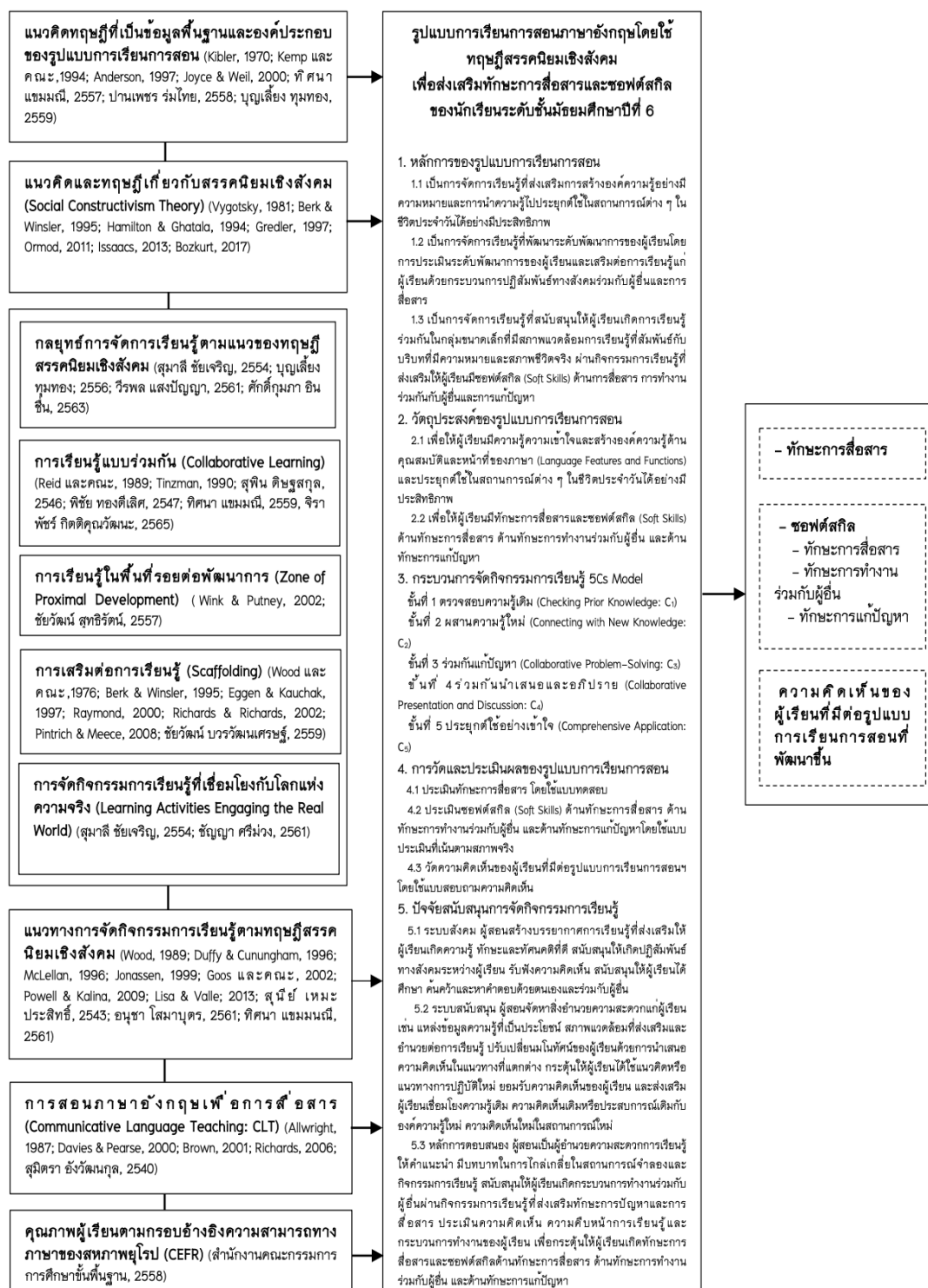
6) ความสะดวก (Convenience) ประกอบด้วย การมีทางเลือก (Alternatives) มีประสิทธิภาพ (Efficiency) และประหยัดเวลา (Time Savings) ซึ่งปัจจัยทั้ง 6 ประการข้างต้นมีผลกระทบต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้อย่างมาก และในรูปแบบนี้ผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญในกระบวนการสอนและการเรียนรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ เจตคติ และการสอนของครู จะช่วยในการออกแบบเนื้อหาที่เป็นประโยชน์สำหรับหลักสูตรนั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนเป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ คุณลักษณะและซอฟต์แวร์ที่คาดหวัง โดยนำเอาหลักการ แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ วิธีสอน กิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิคการสอนและสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ มาเป็นส่วนประกอบ เพื่อให้เกิดกระบวนการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอกรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์ที่ผลิต ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้

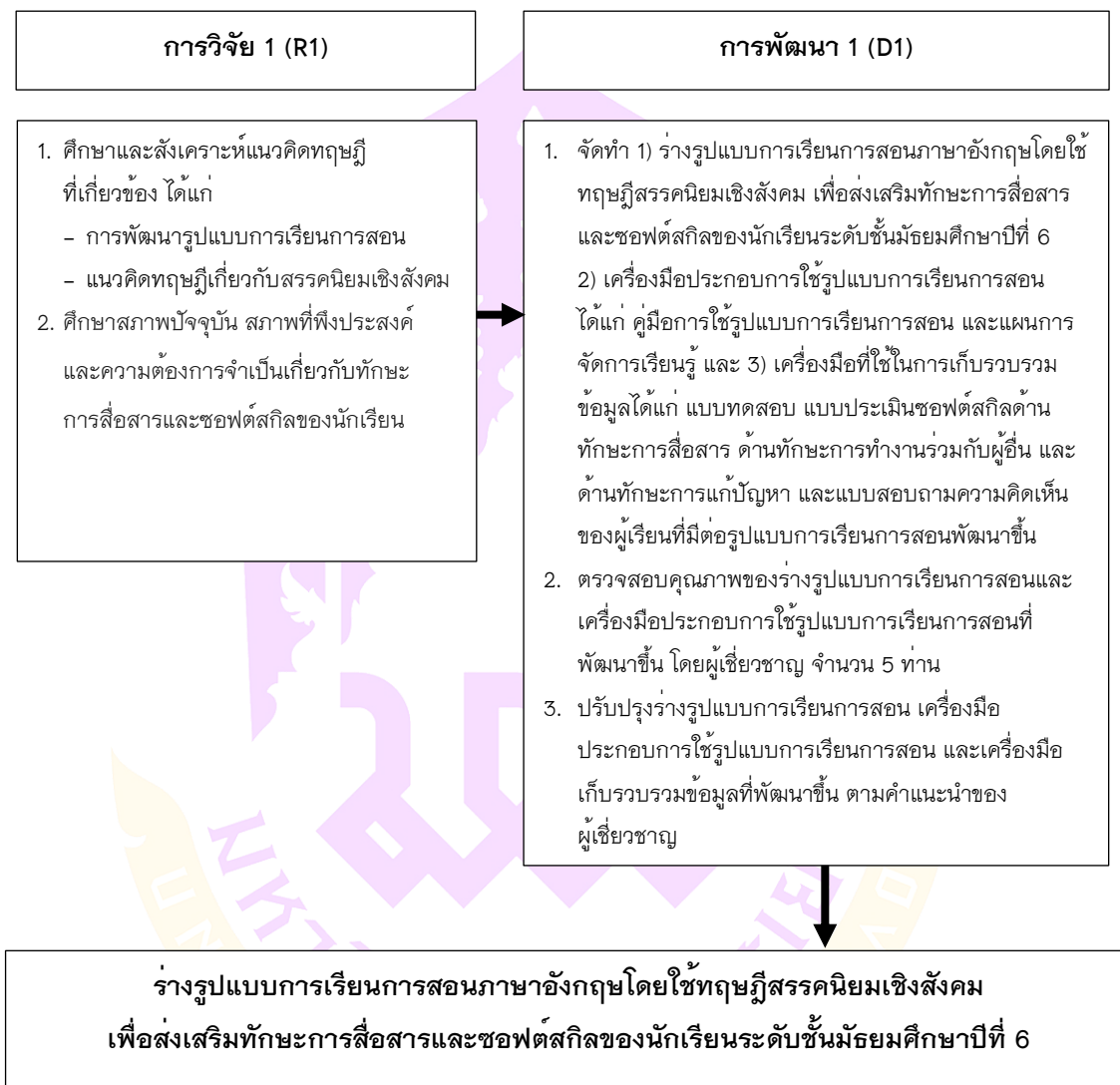
ภาพ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

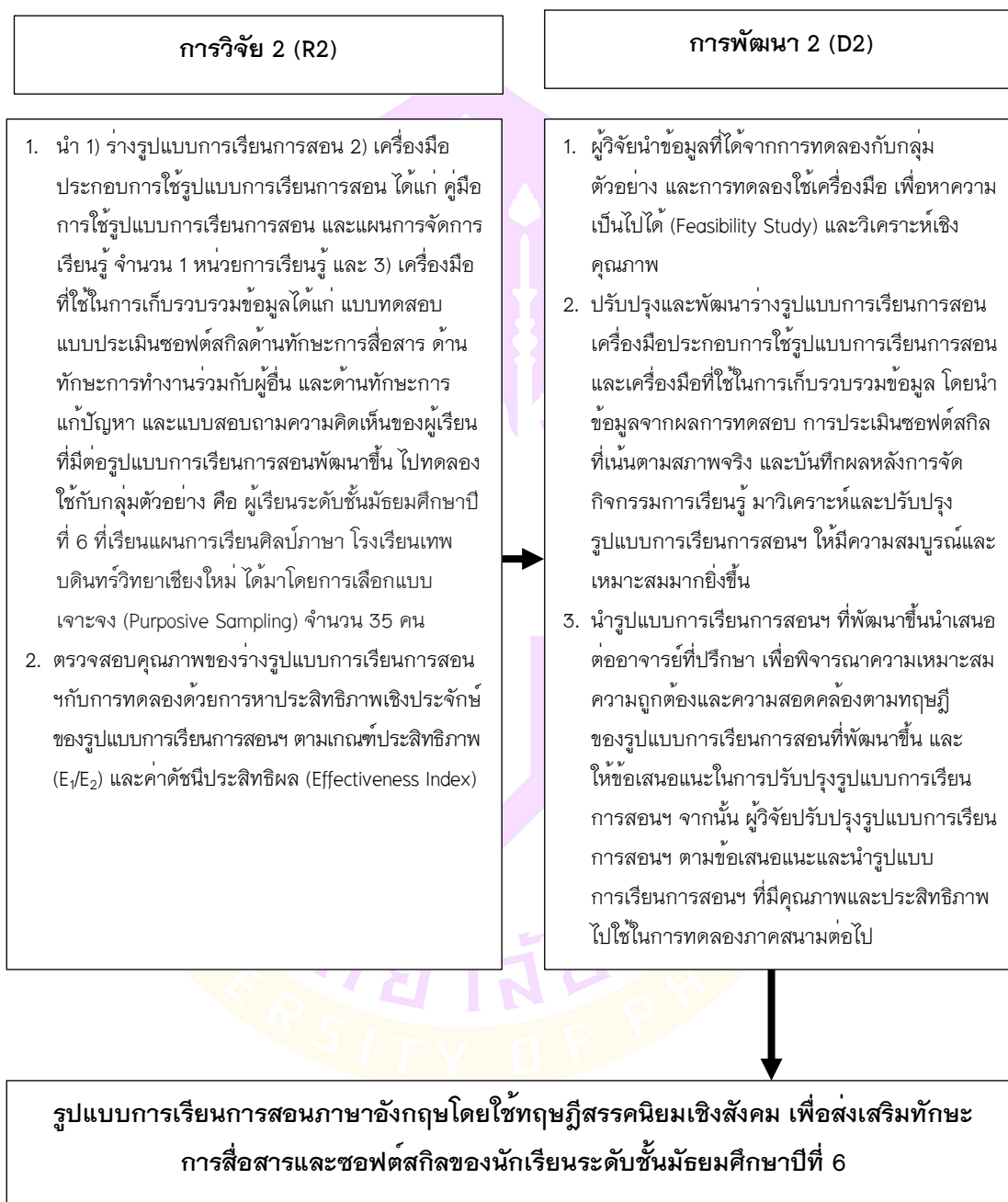
การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎี
สรรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกิลของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
โดยใช้ทฤษฎีสรรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกิลของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ 2) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียน
การสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและ
ซอฟต์แวร์สกิลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบ
การเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสาร
และซอฟต์แวร์สกิล (Soft Skills) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยพิจารณาจาก
3.1) ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของทักษะการสื่อสารของนักเรียนก่อนและหลังการใช้
รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น 3.2) ผลการประเมินระดับซอฟต์แวร์สกิลของนักเรียนจากการ
ใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น และ 3.3) ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยประยุกต์ใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and
Development) แบ่งออกเป็น 3 ระยะ (กมลมาลย์ วิวัฒน์เศรษฐสิน, 2561) การดำเนินการวิจัย
ครั้งนี้แบ่งกระบวนการวิจัยและพัฒนา ดังภาพแสดงกระบวนการวิจัยและพัฒนาต่อไปนี้

**การวิจัยระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้
ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6**

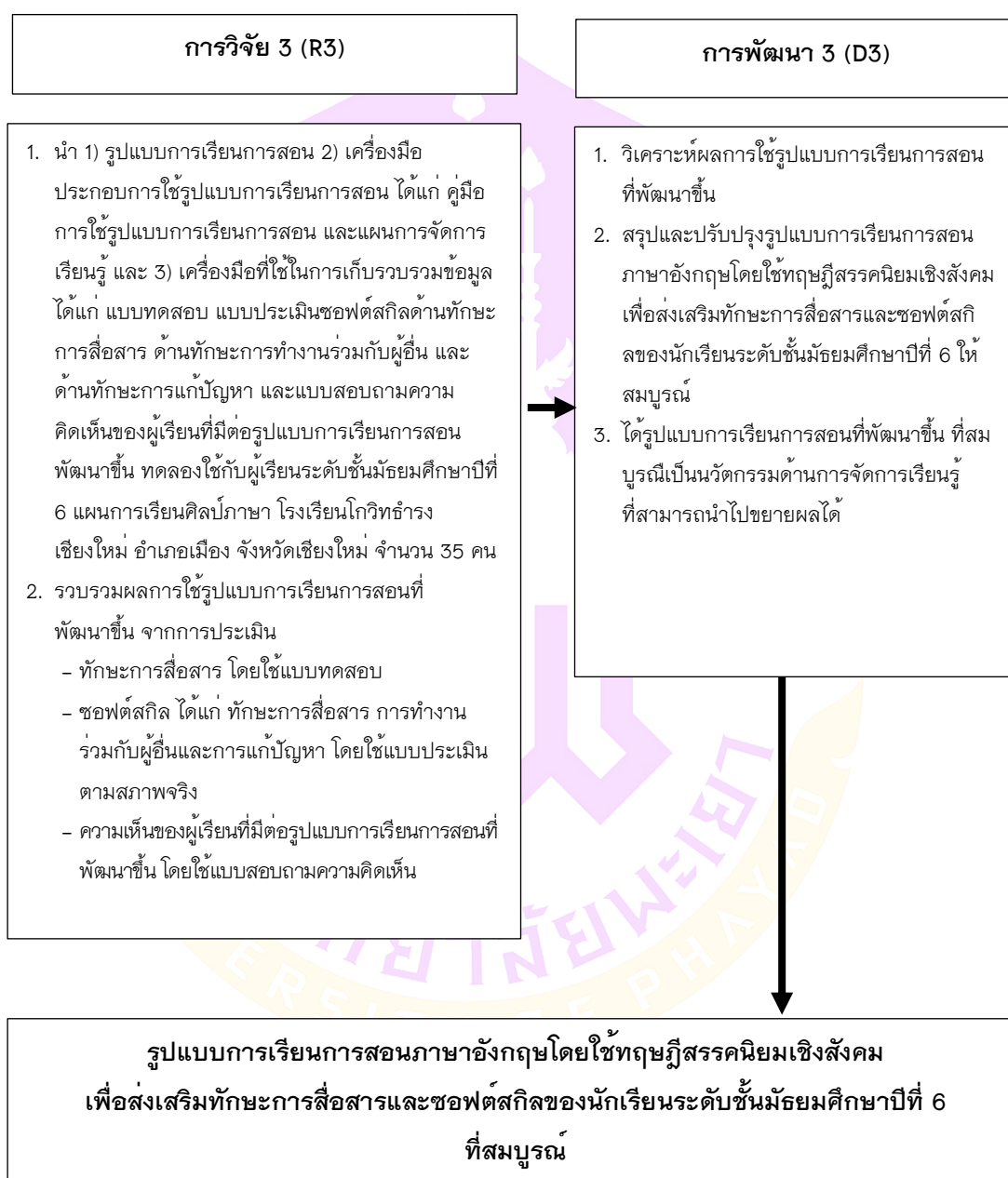
ภาพ 3 แผนภาพแสดงกระบวนการวิจัยและพัฒนา ระยะที่ 1

**การวิจัยระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้
ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6**

ภาพ 4 แผนภาพแสดงกระบวนการวิจัยและพัฒนาระยะที่ 2

การวิจัยระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีวรรณกรรมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกล ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ภาพ 5 แผนภาพแสดงกระบวนการวิจัยและพัฒนาระยะที่ 3

จากแผนภาพแสดงกระบวนการวิจัยและพัฒนาทั้ง 3 ระยะข้างต้น มีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนการวิจัยระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและความต้องการจำเป็น (R1)

1.1 วัตถุประสงค์

1.1.1 เพื่อศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนิยมเชิงสังคม

1.1.2 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียน เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1.3 เพื่อร่างรูปแบบการเรียนการสอน เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.2.1 การสังเคราะห์เอกสารเชิงแนวคิด

1) ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนิยมเชิงสังคม กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม ประกอบด้วย การเรียนรู้แบบร่วมกัน การเรียนรู้ในพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ การเสริมต่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกแห่งความจริง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) สังเคราะห์และสรุปเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและองค์ประกอบ แล้วนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1.2.2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น

ผู้วิจัยศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและตัวแปร

ด้านซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

1) ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ) และผู้ปกครองผู้เรียน ของโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งหมด 14 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 339 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ) จำนวน 128 คน และผู้ปกครองผู้เรียน จำนวน 339 คน ทั้งสิ้นจำนวน 820 คน ดังนี้

1.1) ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566 เป็นผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 339 คน ด้วยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970) กำหนดระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% จากผู้เรียนทั้งสิ้น จำนวน 2,888 คน

1.2) ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 14 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น

1.3) ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ) โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566 เป็นผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 128 คน ด้วยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970) กำหนดระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% จากผู้สอนทั้งสิ้น จำนวน 192 คน

1.4) ผู้ปกครองผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566 เป็นผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 339 คน ด้วยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970) กำหนดระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% จากผู้ปกครองผู้เรียนทั้งสิ้น จำนวน 2,888 คน

2) วิธีการดำเนินการ

2.1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการศึกษา สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น คุณภาพผู้เรียนตามกรอบอ้างอิง ความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป และแนวคิดเกี่ยวกับซอฟต์แวร์

2.2) เลือกซอฟต์แวร์ที่มีความถี่สูงสุด 5 อันดับแรก จากการสังเคราะห์ซอฟต์แวร์ที่จำเป็นการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต ดังนี้ ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านทักษะการแก้ปัญหา ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านทักษะภาวะผู้นำ และด้านทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล นำมาเป็นองค์ประกอบและกำหนดเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

2.3) สร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์ (Soft Skills) ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านทักษะการแก้ปัญหา ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านทักษะภาวะผู้นำ และด้านทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์ (Soft Skills) ของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนรวมค่าของ Likert (Likert's Summated Ranking Scale) 5 ระดับ โดยมีรูปแบบการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) ดังนี้

- 1 ไม่มี หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ/ไม่เกิดพฤติกรรม
 - 2 น้อย หมายถึง มีการปฏิบัติ/ปรากฏพฤติกรรมน้อย
 - 3 ปานกลาง หมายถึง มีการปฏิบัติ/ปรากฏพฤติกรรมปานกลาง
 - 4 มาก หมายถึง มีการปฏิบัติ/ปรากฏพฤติกรรมมาก
 - 5 มากที่สุด หมายถึง มีการปฏิบัติ/ปรากฏพฤติกรรมมากที่สุด
- เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคะแนน ดังนี้
- 4.50–5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ปรากฏพฤติกรรมมากที่สุด
 - 3.50–4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ปรากฏพฤติกรรมมาก
 - 2.50–3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ปรากฏพฤติกรรมปานกลาง
 - 1.50–2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ปรากฏพฤติกรรมน้อย
 - 1.00–1.49 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ/ไม่ปรากฏพฤติกรรม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เพื่อให้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์ (Soft Skills) ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

3) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

3.1) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ที่สร้างเสร็จเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ หลังจากผู้วิจัยปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามฯ ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ผู้วิจัยนำเสนอแบบสอบถามฯ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้องและการใช้ภาษาในการประเมินแบบสอบถาม กำหนดเกณฑ์พิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ (มาเรียม นิลพันธ์, 2555) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้องมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้องมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้องปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้องน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้องน้อยที่สุด

ในการหาคุณภาพของแบบสอบถามด้านความเหมาะสม ความสอดคล้องและการใช้ภาษาในการประเมินแบบสอบถามฯ ผลการประเมินพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเหมาะสม/สอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง แบบสอบถามมีความเหมาะสม/สอดคล้องมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง แบบสอบถามมีความเหมาะสม/สอดคล้องมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง แบบสอบถามมีความเหมาะสม/สอดคล้องปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง แบบสอบถามมีความเหมาะสม/ สอดคล้องน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง แบบสอบถามมีความเหมาะสม/ สอดคล้องน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าความเหมาะสม/สอดคล้องพิจารณา จากค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.00 หากมีค่าที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ให้ปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า แบบสอบถามฯ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.44) ความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.43) และการใช้ภาษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.39) จากผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามฯ ข้างต้น แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามฯ ฉบับนี้มีความตรงเชิงเนื้อหา สามารถนำไปใช้ได้ รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 19 แสดงผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความเหมาะสม ความสอดคล้องและการใช้ภาษาของแบบสอบถามฯ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

องค์ประกอบ	ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา								
	ด้านความเหมาะสม			ด้านความสอดคล้อง			ด้านการใช้ภาษา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การสื่อสาร	4.68	0.46	มากที่สุด	4.77	0.42	มากที่สุด	4.90	0.30	มากที่สุด
2. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.74	0.44	มากที่สุด	4.76	0.43	มากที่สุด	4.82	0.39	มากที่สุด
3. การแก้ปัญหา	4.69	0.47	มากที่สุด	4.77	0.43	มากที่สุด	4.74	0.45	มากที่สุด
4. การคิดวิเคราะห์	4.83	0.40	มากที่สุด	4.80	0.42	มากที่สุด	4.79	0.42	มากที่สุด
5. ภาวะผู้นำ	4.83	0.38	มากที่สุด	4.78	0.43	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
6. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	4.69	0.47	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.74	0.44	มากที่สุด	4.76	0.43	มากที่สุด	4.81	0.39	มากที่สุด

3.2) การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทำการทดสอบ (Try Out) กับตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 50 ชุด จากนั้น ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถาม ฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นสอดคล้องภายใน สามารถนำไปใช้ได้ รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 20 แสดงผลการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม จากการทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน

ที่	องค์ประกอบ	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (n = 50)
1	ด้านทักษะการสื่อสาร	0.99
2	ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น	0.96
3	ด้านทักษะการแก้ปัญหา	0.96
4	ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์	0.97
5	ด้านทักษะภาวะผู้นำ	0.94
6	ด้านทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	0.95
เฉลี่ยรวม		0.96

3.3) เก็บข้อมูลด้วยนำแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้านทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยดำเนินการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ฯ โดยวิเคราะห์ข้อมูล 2 ส่วน (สุวิมล ว่องวานิช, 2558) ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ เพื่อหาความต้องการจำเป็นและจัดอันดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะ การสื่อสารและซอฟต์แวร์ (Soft Skills) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยวิเคราะห์ ข้อมูล ดังนี้

4.1) หาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อคำถาม แต่ละข้อ และสรุปเป็นรายด้านของแต่ละองค์ประกอบของซอฟต์แวร์ด้านทักษะการสื่อสาร ด้าน ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านทักษะการแก้ปัญหา ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านทักษะ ภาวะผู้นำ และด้านทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

4.2) นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์แบบสอบถามมาวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของทักษะการสื่อสารและ ซอฟต์แวร์มาจัดลำดับ ความต้องการจำเป็น เพื่อให้ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นตัวแปร และข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนและเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบ การจัดการเรียนการสอนฯ โดยใช้ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น (Modified Priority Index: PNI Modified) ที่ปรับปรุงโดยนางลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่อง (สุวิมล ว่องวานิช, 2558) ซึ่งเป็นวิธีการหาค่าความแตกต่างของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ แล้วหารด้วยสภาพปัจจุบัน มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$PNI \text{ Modified} = (I-D)/D$$

เมื่อ PNI หมายถึง ดัชนีความต้องการจำเป็น

I (Importance) หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์

D (Degree of Success) หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน

การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นใช้การเรียง ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ค่าดัชนีที่มีค่ามากกว่าแปลว่ามีความต้องการ จำเป็นสูง ต้องได้รับความสนใจในการพัฒนามากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อยกว่า ผู้วิจัยกำหนด ความต้องการจำเป็นที่มีค่าดัชนีเท่ากับหรือมากกว่า 0.30 แสดงว่ามีความต้องการจำเป็น ในการพัฒนา และค่าดัชนีเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 แสดงว่ามีความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาอย่างเร่งด่วน (ฉัญญภรณ์ เลหาพะเพ็ญแสง, สุวิมล ว่องวานิช และอวยพร เรืองตระกูล, 2556)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (D1)

2.1 วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ความเป็นไปได้และสังเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

2.1.1 นำข้อมูลพื้นฐานที่ได้ศึกษาในระยะวิจัย 1 (R1) มาใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

2.1.2 พัฒนาเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้

2.1.3 พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบทดสอบ 2) แบบประเมินซอฟต์แวร์สปีลด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีดังนี้

2.2.1 รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้เครื่องมือประเมินรูปแบบการเรียนการสอน คือ แบบประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน

2.2.2 เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอน คือ คู่มือการใช้รูปแบบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้

2.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบ แบบประเมินซอฟต์แวร์สื่อด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา และแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

2.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.3.1 ร่างรูปแบบการเรียนการสอน

1) ร่างรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีสรคินิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สื่อด้านทักษะการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับ สรคินิยมเชิงสังคม แนวคิดเกี่ยวกับซอฟต์แวร์สื่อด้านทักษะการสื่อสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสังเคราะห์และกำหนดรายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอนที่มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน 2) รายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน และปัจจัยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ และ 4) ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2) นำร่างรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีสรคินิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สื่อด้านทักษะการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมเชิงทฤษฎี แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3) นำร่างรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีสรคินิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สื่อด้านทักษะการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องที่พัฒนาขึ้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ประเมินคุณภาพด้านความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบการเรียนการสอน กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ (มาเรียม นิลพันธ์, 2555) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้องมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้องมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้องปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้องน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้องน้อยที่สุด

การหาคุณภาพของร่างรูปแบบการเรียนการสอน ความเหมาะสมและความสอดคล้อง พิจารณาผลการประเมินจากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเหมาะสมและความสอดคล้องของประเด็นการประเมินตามความเป็นจริงของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง ร่างรูปแบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสม/สอดคล้องมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง ร่างรูปแบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสม/สอดคล้องมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง ร่างรูปแบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสม/สอดคล้องปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง ร่างรูปแบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสม/สอดคล้องน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง ร่างรูปแบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสม/สอดคล้องน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าความสอดคล้อง พิจารณาจากค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.00 หากมีค่าที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวก็ให้ปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

ผลการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของร่างรูปแบบการเรียนการสอนฯ จากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนฯ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.97$, S.D. = 0.08) และความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) จากผลการตรวจสอบคุณภาพของร่างรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นข้างต้น แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและความสอดคล้อง สามารถนำไปใช้ได้

4) ปรับปรุงแก้ไขร่างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีวรรณกรรมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกรีนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5) นำร่างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎี
 สรรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับ
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อพัฒนา
 หาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนต่อไป

2.3.2 คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

1) ศึกษาแนวคิดและหลักการในการพัฒนาคู่มือการใช้รูปแบบ
 การเรียนการสอน นำมาพัฒนาคู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
 โดยใช้ทฤษฎีสรรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียน
 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 1) การแนะนำรูปแบบการเรียนการสอน
 2) รายละเอียดรูปแบบของการเรียนการสอน 3) ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ
 การเรียนการสอน และ 4) เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

2) นำคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น เสนอต่อ
 อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำและแนวทางปรับปรุงแก้ไข

3) นำคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว
 ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบ
 ความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสม
 ที่พัฒนาขึ้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ประเมินคุณภาพ
 ความเหมาะสมขององค์ประกอบในคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ

4) วิเคราะห์ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้
 รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น พิจารณาจากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 ของคะแนนความเหมาะสมขององค์ประกอบในคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ
 โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (รัตนะ บัณฑิต, 2552) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

และมีการแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน
 มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าความเหมาะสม พิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.00 หากไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าว ให้ปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น จากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีภาพรวมด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) จากผลการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นข้างต้น แสดงให้เห็นว่าคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้

5) ปรับปรุงแก้ไขคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6) นำคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ไปทดลองใช้กับ ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อพัฒนาหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนต่อไป

2.3.3 แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 6 รหัสวิชา อ33202 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 8 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบ ดังนี้ ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ เวลาเรียน ผลการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา สมรรถนะที่สำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อประกอบการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พัฒนาขึ้นโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) ศึกษาเอกสาร บทความ ตำรา และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ปรับปรุง 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนโกวิทอรรถเชิงชใหม่ คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกแห่งความจริง การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และคุณภาพผู้เรียนตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR)

2) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ให้มีความครอบคลุมและตรงตามประเด็น

3) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของขั้นตอน เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้และความเหมาะสมตามหลักทฤษฎี แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

4) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพด้านความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลด้านความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ และแปลความหมายตามเกณฑ์ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ (มาเรียม นิลพันธ์, 2555) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้องมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้องมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้องปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้องน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้องน้อยที่สุด

ในการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ความเหมาะสมและความสอดคล้องของโครงสร้างและองค์ประกอบจะพิจารณาผลการประเมินจากค่าเฉลี่ย

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเหมาะสมและความสอดคล้องของประเด็นการประเมินตามความเป็นจริงของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม/สอดคล้องมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม/สอดคล้องมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม/สอดคล้องปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม/สอดคล้องน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม/สอดคล้องน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าความเหมาะสมและความสอดคล้องพิจารณาจากค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.00 หากมีค่าที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวให้ปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

การประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีภาพรวมด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.15) และภาพรวมด้านความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.14) จากผลการตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นข้างต้น แสดงให้เห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและความสอดคล้อง สามารถนำไปใช้ได้

2.3.4 แบบทดสอบ

แบบทดสอบซึ่งเป็นแบบทดสอบที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจและการสร้างองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา ประกอบด้วย 1) ความสามารถด้านคำศัพท์ 2) การออกเสียง 3) โครงสร้างไวยากรณ์ และ 4) การสื่อความหมายที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นแบบวัดที่มีข้อคำถามแบบปรนัย แบบ 5 ตัวเลือก (Multiple Choices) จำนวน 30 ข้อ มีวิธีการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาเนื้อหาหลักสูตร เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจและการสร้างองค์ความรู้ ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา

2) วิเคราะห์สาระสำคัญ เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

3) สร้างตารางกำหนดเนื้อหาแบบทดสอบ (Table of Test Specification) ให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ จัดทำการวิเคราะห์จำนวนข้อของแบบทดสอบ เพื่อใช้ในแต่ละเรื่องและใช้เป็นแบบทดสอบรวม ซึ่งวิเคราะห์ตามน้ำหนักพฤติกรรมที่คาดหวังในระดับต่าง ๆ

4) สร้างแบบทดสอบฉบับร่าง เพื่อใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบปรนัย แบบ 5 ตัวเลือก (Multiple Choices) จำนวน 30 ข้อ โดยผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบให้มีจำนวนข้อคำถามมากกว่าจำนวนที่ระบุไว้ จำนวน 40 ข้อ

5) นำแบบทดสอบฉบับร่าง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมทางด้านเนื้อหา ความถูกต้อง การใช้ภาษาและความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับประเด็นการประเมิน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

6) นำแบบทดสอบฉบับร่างที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่า ข้อคำถามในแบบทดสอบมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์และคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามในแบบทดสอบมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์และคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา

-1 หมายถึง แน่ใจว่า ข้อคำถามในแบบทดสอบไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์และคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา

วิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมและความสอดคล้องของแบบทดสอบ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คำนวณค่าสูตรตามสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรม
ที่มุ่งหวัง

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

7) นำผลจากการวิเคราะห์ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องและคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป พบว่า ค่า IOC ของแบบทดสอบ มีค่าระหว่าง 0.60–1.00 ซึ่งมากกว่า 0.50 แสดงว่าแบบทดสอบที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องและเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้

8) เลือกข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ และนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้เรียนที่เคยเรียนมาแล้ว คือ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียน ศิลป์ภาษา โรงเรียนเทพดินทร์วิทยาเชียงใหม่ จำนวน 35 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากนั้นนำแบบทดสอบมาวิเคราะห์ เพื่อหาอำนาจจำแนก (r) และค่าความยากง่าย (p) และปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบให้เหมาะสมกลับกลุ่มตัวอย่าง

9) นำผลการทดสอบที่ได้มาวิเคราะห์รายข้อด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จำนวน 30 ข้อ เพื่อหาค่าระดับความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20–0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) พบว่า ค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบ มีค่าระหว่าง 0.39–0.73 และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ มีค่าระหว่าง 0.33–0.92 สามารถนำไปใช้ได้

10) นำแบบทดสอบไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยใช้สูตร KR 20 ของ Kuder and Richardson 20 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544) พบว่า แบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่น 0.92

11) นำแบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ ไปใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังร่วมกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 แผนการเรียนศิลป์ภาษา โรงเรียนโกวิทจรัสเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 35 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ต่อไป

2.3.5 แบบประเมินซอฟต์แวร์สื่อด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา

แบบประเมินซอฟต์แวร์สื่อด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา เป็นแบบประเมินที่เน้นตามสภาพจริง (Authentic

Assessment) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค (Scoring Rubrics) เพื่อใช้ในการประเมินซอฟต์แวร์ของครูผู้เรียนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสมมติฐานเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินที่เน้นตามสภาพจริง การประเมินคุณภาพผู้เรียนด้านการสื่อสารตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) และการประเมินซอฟต์แวร์ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนโกวิทอรัญชัยใหม่

2) กำหนดจุดมุ่งหมายและกรอบความคิดในการสร้างแบบประเมินซอฟต์แวร์ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา ที่ได้มาจากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นด้านทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์ที่มีความจำเป็นในการส่งเสริมจากผลการศึกษาในระยะวิจัย 1 (R1)

3) พัฒนาแบบประเมินซอฟต์แวร์ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา

4) นำแบบประเมินซอฟต์แวร์ที่พัฒนาขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมทางด้านเนื้อหา ความถูกต้อง การใช้ภาษาและความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับประเด็นการประเมิน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5) นำแบบประเมินซอฟต์แวร์ที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่า รายการประเมินมีความเหมาะสมและสอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า รายการประเมินมีความเหมาะสมและสอดคล้อง

-1 หมายถึง แน่ใจว่า รายการประเมินไม่เหมาะสมและ
สอดคล้อง

วิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมและความสอดคล้องของแบบประเมิน
ที่เน้นตามสภาพจริง โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คำนวณค่าสูตรตามสูตร (พวงรัตน์
ทวีรัตน์, 2543) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรม
ที่มุ่งหวัง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

6) นำผลจากการวิเคราะห์ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน
มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องและคัดเลือกรายการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง
มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป พบว่า ค่า IOC ของแบบประเมินซอฟต์แวร์สเกลด้านทักษะ
การสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา มีค่าระหว่าง
0.60–1.00 ซึ่งมากกว่า 0.50 แสดงว่าแบบประเมินซอฟต์แวร์สเกลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้อง
และเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้

7) นำแบบประเมินซอฟต์แวร์สเกลด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะ
การทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา ไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้เรียนที่เคย
เรียนมาแล้ว คือ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนศิลป์ภาษา โรงเรียนเทพ
บดินทร์วิทยาเชียงใหม่ จำนวน 35 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยการเลือก
แบบเจาะจง (Purposive Sampling)

8) นำแบบประเมินซอฟต์แวร์สเกลด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะ
การทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา ที่ได้ปรับปรุงแล้วไปใช้ประเมินผู้เรียนที่
เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 แผนการเรียนศิลป์ภาษา โรงเรียน
โกวิทธารงเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 35 คน ได้มาโดยการเลือกแบบ
เจาะจง (Purposive Sampling) ต่อไป

2.3.7 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

2) สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกล โดยสอบถามความคิดเห็นด้านเนื้อหาและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ผู้เรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ผู้เรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ผู้เรียนมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ผู้เรียนมีความคิดเห็นในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ผู้เรียนมีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

โดยผู้วิจัยได้นำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยและให้ความหมาย (Best,

1977) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง ผู้เรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง ผู้เรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง ผู้เรียนมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง ผู้เรียนมีความคิดเห็นในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง ผู้เรียนมีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

3) นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมและนำข้อเสนอแนะมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา

(Content Validity) แล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่า รายการประเมินมีความเหมาะสมและสอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า รายการประเมินมีความเหมาะสมและสอดคล้อง

-1 หมายถึง แน่ใจว่า รายการประเมินไม่เหมาะสมและสอดคล้อง

วิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมและความสอดคล้องของแบบประเมินที่เน้นตามสภาพจริง โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คำนวณค่าสูตรตามสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมที่มุ่งหวัง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

5) นำผลจากการวิเคราะห์ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องและคัดเลือกรายการในแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป พบว่า ค่า IOC ของแบบสอบถามความคิดเห็น มีค่าระหว่าง 0.60-1.00 ซึ่งมากกว่า 0.50 แสดงว่าแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องและเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้

6) นำแบบสอบถามความคิดเห็นไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้เรียนที่เคยเรียนมาแล้ว คือ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนศิลป์ภาษา โรงเรียนเทพดินทร์วิทยาเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 35 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

7) นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ได้ปรับปรุงแล้วไปใช้สอบถามความคิดเห็นผู้เรียนหลังร่วมกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2

แผนการเรียนรู้ศิลปะภาษา โรงเรียนโกวิทอรัญเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 35 คน ต่อไป

ขั้นตอนการวิจัยระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีวรรณกรรมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1. การศึกษาการนำร่างรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (R2)

1.1 วัตถุประสงค์

1.1.1 เพื่อตรวจสอบคุณภาพและยืนยันความเหมาะสมของร่างรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น เครื่องมือประกอบการใช้ร่างรูปแบบการเรียนการสอนและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1.2 เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนรู้ศิลปะภาษา โรงเรียนเทพดินทร์วิทยาเชียงใหม่ จำนวน 35 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.3.1 ร่างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีวรรณกรรมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1.3.2 เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีวรรณกรรมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้

1.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบทดสอบ 2) แบบประเมินซอฟต์แวร์สปีล ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

1.4 การทดลองใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.4.1 นำร่างรูปแบบการเรียนการสอน เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

1.4.2 หาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ด้วยการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) ของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) 80/80 โดยใช้สูตร (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2563) ดังนี้

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของการประเมินทักษะ

A แทน คะแนนเต็มของการประเมินทักษะทุกทักษะรวมกัน

N แทน จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum F$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

ผลการหาค่าประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) ของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) 80/80 ได้เท่ากับ 81.08/80.38

1.4.3 หาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index) ของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยการหาค่าดัชนีประสิทธิผลด้วยสูตรการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (เผชญิ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี, 2545) ดังนี้

ค่าดัชนีประสิทธิผล = $\frac{\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{\text{จำนวนนักเรียน} \times (\text{จำนวนคะแนนเต็ม} - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน})}$

(จำนวนนักเรียน) × (จำนวนคะแนนเต็ม) – ผลรวมของคะแนนทดสอบ

ก่อนเรียน

ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index) ของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น เท่ากับ 0.65

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากการดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนศิลป์ภาษา โรงเรียนเทพดินทร์วิทยา เชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 35 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1.5.1 ดำเนินการยื่นหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเทพดินทร์วิทยา เชียงใหม่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1.5.2 ชี้แจงรายละเอียดในการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน เหตุผลและประโยชน์ให้กับผู้เรียนทราบ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและกิจกรรมที่ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติ เพื่อให้ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ทั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามการรับรองโครงการวิจัย HREC-UP-HSS 2.2/146/66 ของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา อย่างเคร่งครัด

1.5.3 ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

1.5.4 ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง

1.5.5 ผู้สอนประเมินซอฟต์แวร์สปีลด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

1.5.6 ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1.6.1 การหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยศึกษาจากผลการประเมิน พิจารณาจากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.6.2 วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2. การศึกษาและพัฒนาต้นแบบรูปแบบการเรียนการสอนฯ (D2)

ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง การทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) และวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ดำเนินการตรวจสอบความสอดคล้องตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้ ให้มีความสอดคล้องโดยการนำข้อมูลจากผลการทดสอบ ผลการประเมินซอฟต์แวร์สปีลระหว่างการเรียนรู้ของผู้เรียน และการบันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอน มาวิเคราะห์และปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2.2 นำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้อง และความสอดคล้องตามทฤษฎีของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน หลังจากนั้นทำการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปใช้ในการทดลองภาคสนามต่อไป

ขั้นตอนการวิจัยระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1. การศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ (R3)

1.1 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สปีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยพิจารณาจาก

1.1.1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของทักษะการสื่อสารของผู้เรียน ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

1.1.3 ผลการประเมินทักษะซอฟต์แวร์สกรีนของผู้เรียนจากการใช้รูปแบบการเรียน การสอนที่พัฒนาขึ้น

1.1.4 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน ที่พัฒนาขึ้น

1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโกวิทอรรถณรงค์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 3 ห้องเรียน นักเรียน ทั้งสิ้น จำนวน 102 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 แผนการเรียนศิลป์ ภาษา โรงเรียนโกวิทอรรถณรงค์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 35 คน ได้มาโดยการ เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.3 แบบแผนการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนและหลังเรียน (t-test Paired to Sample for Means) (ปกรณ ประจันบาน, 2552) ซึ่งมีแบบแผนการทดลอง ดังนี้

T1	X	T2

เมื่อ T1 แทน การทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test)

X แทน การจัดการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกรีนของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6

T2 แทน การทดสอบหลังการทดลอง (Post-test)

1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.4.1 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกรีนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1.4.2 เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกรีนของนักเรียนระดับชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 6 รหัสวิชา อ33202 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนโกวิทอรัญเชิงใหม่ จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 8 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Pollution จำนวน 8 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 PM 2.5 จำนวน 4 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 Trash จำนวน 4 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 Disasters จำนวน 8 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 Flood จำนวน 4 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 Drought and Desert จำนวน 4 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 Hot Issues จำนวน 8 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 Drug Addiction จำนวน 4 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 Crime and Criminal จำนวน 4 ชั่วโมง

1.4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบทดสอบ 2) แบบประเมินซอฟต์สกีลด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และ ด้านทักษะการแก้ปัญหา และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียน การสอนที่พัฒนาขึ้น

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากการดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์สกีลดของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 แผนการเรียนศิลป์ภาษา โรงเรียนโกวิทอรัญเชิงใหม่ อำเภอ เมืองจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 35 คน ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 6 รหัสวิชา อ33202 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยการเลือกแบบ เຈະຈງ (Purposive Sampling) จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 8 ชั่วโมง จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1.5.1 ดำเนินการยื่นหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนโกวิทอรัญเชิงใหม่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้รูปแบบ

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีวรรณกรรมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสาร และซอฟต์แวร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1.5.2 ซึ่งแจ้งรายละเอียดการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน เหตุผลและประโยชน์ให้นักเรียนทราบ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนกิจกรรมที่ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติ เพื่อให้ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ทั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามการรับรองโครงการวิจัย HREC-UP-HSS 2.2/146/66 ของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา อย่างเคร่งครัด

1.5.3 ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

1.5.4 ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีวรรณกรรมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1.5.5 ผู้สอนประเมินซอฟต์แวร์ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

1.5.6 ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.6.1 วิเคราะห์ข้อมูลด้านทักษะการสื่อสาร จากแบบทดสอบ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน (C.V.) และเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของทักษะการสื่อสารของผู้เรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test one Sample)

1.6.2 วิเคราะห์ข้อมูลด้าน การประเมินซอฟต์แวร์ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นและด้านทักษะการแก้ปัญหา จากแบบประเมินตามสภาพจริง และการประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น จากแบบสอบถามความคิดเห็น ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าความก้าวหน้าสัมพัทธ์ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2559) ดังนี้

$$S_i = \left[\frac{Y - X}{F - X} \right] \times 100$$

เมื่อ S_i แทน คะแนนความก้าวหน้าสัมพัทธ์

X แทน คะแนนดิบวัดก่อนเรียน

Y แทน คะแนนดิบวัดหลังเรียน

F แทน คะแนนสูงสุดที่เป็นไปได้ (คะแนนเต็ม)

สามารถกำหนดเกณฑ์พัฒนาสัมพัทธ์ ดังนี้

75.51 ขึ้นไป หมายถึง พัฒนาการระดับสูงมาก

50.51–75.50 หมายถึง พัฒนาการระดับสูง

25.51–50.50 หมายถึง พัฒนาการระดับปานกลาง

1.00–25.50 หมายถึง พัฒนาการระดับต้น

0.00 หมายถึง ไม่มีพัฒนาการ

คะแนนติดลบ หมายถึง พัฒนาการลดลง

2. การสรุปและการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น (D3)

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูล โดยนำผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมาสรุปและนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสังคมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกิลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยการปรับและพัฒนาการเรียนการสอน จากผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นให้สมบูรณ์ จนเป็นนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ นำไปสู่การขยายผลได้ ซึ่งจัดทำเป็นคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นที่สมบูรณ์ และนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นตามองค์ประกอบของ Joyce and Weil (2002) ประกอบด้วย

2.1 ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน

2.2 รายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ตามองค์ประกอบของรูปแบบการสอน

2.2.1 หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน

2.2.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน

2.2.3 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.2.4 การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน

- 2.2.5 ปัจจัยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.3 การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้
- 2.4 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎี
สรรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลขของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
โดยใช้ทฤษฎีสรรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลขของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ 2) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียน
การสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและ
ซอฟต์แวร์สกลขของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบ
การเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสาร
และซอฟต์แวร์สกลขของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยพิจารณาจาก 3.1) ผลการ
เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของทักษะการสื่อสารของนักเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบ
การเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น 3.2) ผลการประเมินระดับซอฟต์แวร์สกลขของนักเรียนจากการใช้
รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น และ 3.3) ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยประยุกต์ใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and
Development) ในการดำเนินการวิจัย และแบ่งการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ
มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
โดยใช้ทฤษฎีสรรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลขของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1.1 ผลการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับ
ทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลขของนักเรียน

1.2 ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

2. ผลการวิจัยระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
โดยใช้ทฤษฎีสรรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลขของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.1 ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นในกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ผลการศึกษาคูณภาพของร่างแบบรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

3. ผลการวิจัยระยะที่ 3 การศึกษาผลของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีล ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.1 ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นในกลุ่มตัวอย่าง

3.2 การสรุปผลและการนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ผลการวิจัยระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีล ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผลการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้

ผลการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีล (Soft Skills) ของนักเรียน

ผลการศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีลของนักเรียน มีข้อค้นพบและสรุปได้ ดังนี้

1. ผลศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน และแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนิยมเชิงสังคม พบว่า

1.1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน (ทิตนา แคมมณี, 2557); ปานเพชร รมไทย, 2558; บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2559; Kibler, 1970; Kemp, Morrison and Ross, 1994; Dick and Carey, 1996; Anderson, 1997); Joyce and Weil, 2000) ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน 3) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน และ 5) ปัจจัยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2 ผลการสังเคราะห์หลักการตามแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนิยมเชิงสังคม (Social Constructivism) ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ดังนี้ 1) การเรียนรู้แบบร่วมกัน (Collaborative Learning) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการทำงานร่วมกันของผู้เรียนในกลุ่มขนาดเล็กที่มีสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ กระบวนการกลุ่ม การลงมือปฏิบัติ การแก้ปัญหาและการประเมินการทำงานกลุ่ม ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่ม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรับผิดชอบต่องานของตนเองและ

งานของกลุ่ม โดยความสำเร็จหรือผลลัพธ์ที่จะออกมาอยู่ในรูปแบบผลงานของกลุ่ม 2) ช่วงของพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) ผู้เรียนที่มีระดับพัฒนาการต่ำกว่าพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (ZPD) จำเป็นต้องได้รับการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับผู้อื่น และประสบการณ์ของผู้เรียนด้วยการพูดคุย การมีปฏิสัมพันธ์กันในสังคม การทำงานร่วมกันในสถานการณ์จริง การใช้ภาษาและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยเหลือ ชี้แนะ และแนะนำในบริบททางภาษาและวัฒนธรรมร่วมกับผู้สอนหรือเพื่อนที่พัฒนาการมากกว่า 3) การเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) เป็นวิธีการช่วยเหลือ แนะนำ อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนในขณะที่ผู้เรียนกำลังแก้ปัญหาหรือเรียนรู้สิ่งใหม่ ผู้สอนสร้างความเชื่อมั่น ความเข้าใจภายในตนเองและระดับพัฒนาการที่สูงขึ้นของผู้เรียน ด้วยการกระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้และคิดแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่อย่างเป็นขั้นตอน และ 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกแห่งความจริง (Learning Activities Engaging the Real World) เป็นการเรียนรู้ในบริบทที่มีความหมายและพัฒนาจากสภาพชีวิตจริง (Real World) ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ ปัญหา หรือเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจความสนใจ ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้อย่างแท้จริง และพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ใช้กระบวนการคิดแก้ปัญหา สร้างสรรค์และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ผลการสังเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีเกี่ยวกับสรคณิยมเชิงสังคม ดังนี้ เป็นการสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมายของผู้เรียนเกิดจากการประเมินระดับพัฒนาการของผู้เรียนของผู้สอน จากนั้นผู้สอนหรือเพื่อนที่มีระดับพัฒนาการสูงกว่าจะให้การช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการเสริมต่อการเรียนรู้แก่ผู้เรียนด้วยกระบวนการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับผู้อื่นและการสื่อสาร เพื่อพัฒนาระดับพัฒนาการ สร้างความเชื่อมั่น และความเข้าใจภายในตนเองของผู้เรียน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกันของผู้เรียนในกลุ่มขนาดเล็ก มีสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับบริบทที่มีความหมายและสภาพชีวิตจริง กระบวนการกลุ่ม การลงมือปฏิบัติ และสนับสนุนทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการสร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์ของนักเรียน

2.1 ผลการสังเคราะห์ซอฟต์แวร์ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงาน

ผู้วิจัยดำเนินศึกษาซอฟต์แวร์ จากการศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยของนักวิชาการ จำนวน 20 ฉบับ (ณัฏฐา ภาวระโช และวัลลภา อาริรัตน์, 2559; สิริภัทร เกาฏีระ, 2560, สื่อออนไลน์; คมกริช บุญพรม และ ประยุทธ์ ชูสอน, 2562; ปรัชญาพร ทองประสิทธิ์, 2563; บุษกร วัฒนบุตร 2564; ปุญญวิชญ์ เศรษฐ์สมบูรณ์, 2564; Klaus, Rohman and Hamaker, 2007; Han, 2011, Online; Marando, 2012, Online; Tang and Tang, 2012; Ariratana, Sirisookslip and Ngang, 2015; Bora, 2015; Ngang, Mohamed and Kanokorn (2015; Anthony and Garner, 2016; Cimatti, 2016; GOEDC, 2016, Online; Stewart, Wall and Marciniec, 2016; Kentucky, 2018, Online; Beardmore, 2019; Dean and East, 2019) พบว่า มีซอฟต์แวร์ที่ปรากฏ จำนวนทั้งสิ้น 71 ทักษะ ดังรายละเอียดในตาราง 21

ตาราง 21 แสดงผลการสังเคราะห์ซอฟต์แวร์ (Soft Skills) ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงาน

ที่	ซอฟต์แวร์ (Soft Skills)	ความถี่ (f)
1	การสื่อสาร	19
2	การทำงานร่วมกับผู้อื่น	17
3	การแก้ปัญหา	13
4	การคิดวิเคราะห์	11
5	ภาวะผู้นำ	10
6	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	10
7	ความเชี่ยวชาญเฉพาะตน ความเป็นมืออาชีพและประสิทธิภาพส่วนบุคคล	8
8	จริยธรรม	8
9	ความคิดสร้างสรรค์	6
10	การบริหารจัดการและการจัดการองค์กร	5
11	การบริหารจัดการเวลา	5

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	ซอฟต์แวร์ (Soft Skills)	ความถี่ (f)
12	การนำเสนอ	5
13	การเรียนรู้และการเต็มใจเรียนรู้	5
14	ความซื่อสัตย์	4
15	ความยืดหยุ่น	4
16	การเจรจาต่อรอง	4
17	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4
18	การปรับตัว	3
19	ทัศนคติที่ดี	3
20	การควบคุมตนเองและจัดการตนเอง	3
21	ความคิดริเริ่ม	3
22	การมีอิทธิพล	3
23	การตัดสินใจ	3
24	การจูงใจและโน้มน้าว	3
25	การรู้ตนเองและความตระหนักรู้ในตัวเอง	2
26	การเชื่อถือได้	2
27	ความเห็นอกเห็นใจ	2
28	ความมั่นใจและความมั่นใจในตัวเอง	2
29	ความรับผิดชอบ	2
30	ความฉลาดทางอารมณ์	2
31	ทักษะและความถนัดทางสังคม	2
32	การต่อรองเวลา	2
33	ความสม่ำเสมอ	2
34	การตระหนักถึงความแตกต่างและความเข้าใจวัฒนธรรม	2
35	การวางแผน	2
36	ทักษะด้านการพัฒนาบุคลากร	2
37	การมีสติสัมปชัญญะ	1
38	ความรอบคอบ	1

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	ซอฟต์แวร์ (Soft Skills)	ความถี่ (f)
39	ความอดทน	1
40	ความอดทน	1
41	ทัศนคติแบบเติบโต	1
42	ความเป็นที่ชื่นชอบ	1
43	การยอมรับความเสี่ยง	1
44	การสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง	1
45	ความเป็นมิตร	1
46	การแต่งกายอย่างสุภาพเหมาะสม	1
47	ความอยากรู้อยากเห็น	1
48	ความกระตือรือร้น	1
49	ความเชื่อใจ	1
50	การทำงานภายใต้แรงกดดัน	1
51	การควบคุมอารมณ์	1
52	การจัดการความเครียด	1
53	การให้อภัยและการลืม	1
54	จรรยาบรรณในวิชาชีพ	1
55	การจัดการกับความหวัง	1
56	ทักษะในการรับมือกับสถานการณ์ที่ยากลำบากหรือสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด	1
57	ความสามารถในการใช้โปรแกรมสำนักงานพื้นฐาน	1
58	ความสามารถในการใช้โปรแกรมคำนวณขั้นสูงที่ต้องใช้ทักษะ	1
59	การฟัง	1
60	การสร้างนวัตกรรม	1
61	ทักษะด้านภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่นนอกเหนือจากภาษาไทย	1
62	การจัดการกับข้อมูล	1
63	ทักษะการจัดประชุม	1
64	ทักษะการนำกระบวนการ	1

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	ซอฟต์แวร์ (Soft Skills)	ความถี่ (f)
65	ทักษะการขาย	1
66	ทักษะการให้คำปรึกษา	1
67	การบริหารหัวหน้า	1
68	ทักษะความก้าวหน้าด้วยตนเอง	1
69	ทักษะการจัดการกับคนที่มีบุคลิกเข้าถึงยาก	1
70	ทักษะการรู้เท่าทันการเมืองในสำนักงาน	1
71	ทักษะการสร้างเครือข่าย	1
65	ทักษะการขาย	1
66	ทักษะการให้คำปรึกษา	1
67	การบริหารหัวหน้า	1
68	ทักษะความก้าวหน้าด้วยตนเอง	1
69	ทักษะการจัดการกับคนที่มีบุคลิกเข้าถึงยาก	1
70	ทักษะการรู้เท่าทันการเมืองในสำนักงาน	1
71	ทักษะการสร้างเครือข่าย	1

จากตาราง พบว่า ซอฟต์แวร์ที่มีค่าความถี่สูงสุด 10 อันดับแรก จำนวน 24 ทักษะ ได้แก่ 1) การสื่อสาร (f = 19) 2) การทำงานร่วมกับผู้อื่น (f = 17) 3) การแก้ปัญหา (f = 13) 4) การคิดวิเคราะห์ (f = 11) 5) ภาวะผู้นำและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (f = 10) 6) ความเชี่ยวชาญเฉพาะตน ความเป็นมืออาชีพ และประสิทธิภาพส่วนบุคคล และจริยธรรม (f = 8) 7) ความคิดสร้างสรรค์ (f = 6) 8) การนำเสนอ การเรียนรู้และการเต็มใจเรียนรู้ การบริหารจัดการและการจัดการองค์กร และการบริหารจัดการเวลา (f = 5) 9) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ความยืดหยุ่น การเจรจาต่อรอง และความซื่อสัตย์ (f = 4) และ 10) การปรับตัว ทักษะที่ดี การควบคุมตนเองและจัดการตนเอง ความคิดริเริ่ม การมีอิทธิพล การตัดสินใจ และการมุ่งมั่น (f = 3)

2.2 ผลศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์ของนักเรียน

จากการสังเคราะห์ซอฟต์แวร์ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงานข้างต้น ผู้วิจัยกำหนดซอฟต์แวร์ (Soft Skills) ที่มีค่าความถี่สูงสุด 5 อันดับแรกและมีค่าความถี่ตั้งแต่ 10

ไป จำนวน 6 ทักษะ เป็น 6 องค์ประกอบ จำนวน 25 ตัวชี้วัด ในการสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ด้านซอฟต์แวร์ (Soft Skills) ของนักเรียน ประกอบด้วย 1) ด้านทักษะ การสื่อสาร จำนวน 7 ตัวชี้วัด ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ทักษะการพูดปฏิสัมพันธ์ ทักษะการพูดส่งสาร ทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์ กลยุทธ์การใช้ภาษา และคุณภาพภาษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) 2) ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น จำนวน 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ การทำงานร่วมกัน การปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และการยืดหยุ่นในการทำงาน การมีความรับผิดชอบต่อสังคม และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง, 2564) 3) ด้านทักษะการแก้ปัญหา จำนวน 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ การวิเคราะห์สถานการณ์ การคิดเชิงระบบ การแสวงหาวิธีการแก้ไข อย่างสร้างสรรค์ และการปรับตัวหรือยืดหยุ่นตามสถานการณ์ (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า คุณทหารลาดกระบัง, 2564) 4) ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ จำนวน 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ การระบุ ความสำคัญ การระบุความสัมพันธ์อย่างมีเหตุผล การระบุหลักการ และการประเมินสถานการณ์ (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง, 2564) 5) ด้านทักษะภาวะผู้นำ จำนวน 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน การโน้มน้าวใจ และการเป็นต้นแบบ ความสำเร็จในการทำงาน (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง, 2564) และ 6) ด้านทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จำนวน 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การเจรจาและโน้มน้าวใจ การแก้ไขความขัดแย้ง และการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ (อินทรา วราพิทักษ์กุล, 2558)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับทักษะ การสื่อสารและซอฟต์แวร์ (Soft Skills) ของนักเรียน ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง มีผลการศึกษาดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามฯ จากกลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 14 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 820 คน จำแนกตามสถานะผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับชั้น แผนการเรียนและสังกัดของสถานศึกษา ปรากฏรายละเอียดดังตาราง 22

ตาราง 22 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลเบื้องต้น	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานะผู้ตอบแบบสอบถาม		
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	339	41.34
ผู้บริหารสถานศึกษา	14	1.70
ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ)	128	15.60
ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	339	41.34
รวม	820	100
2. ระดับชั้น		
กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	339	41.34
ปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6	14	1.70
สอนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6	128	15.60
เป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	339	41.34
รวม	820	100
3. แผนการเรียน (เฉพาะนักเรียน)		
แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์	121	35.69
แผนการเรียนศิลป์	218	64.30
รวม	339	100
4. สังกัดของสถานศึกษา		
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	820	100
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	0	0
รวม	820	100

จากตาราง พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 820 คน คิดเป็นร้อยละ 100 แบ่งเป็นผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 339 คน คิดเป็นร้อยละ 41.34 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70 ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ) ที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 15.60 และผู้ปกครองผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 339 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จำแนกตามแผนการเรียน ดังนี้ แผนการเรียน

วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 35.69 และแผนการเรียนศิลป์ จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 64.30 ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน คิดเป็นร้อยละ 100

การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สก็ล (Soft Skills) ของนักเรียน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถามฯ โดยวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมทักษะการสื่อสารและจัดอันดับความต้องการจำเป็นของซอฟต์แวร์สก็ล (Soft Skills) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ ปรากฏรายละเอียดดังตาราง 23-29

ตาราง 23 แสดงผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้เรียน

ทักษะการสื่อสาร	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified} (I-D)/D	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม		
1. ทักษะการฟัง	3.20	0.88	ปานกลาง	4.57	0.66	มากที่สุด	0.30	5
2. ทักษะการอ่าน	3.24	0.90	ปานกลาง	4.61	0.62	มากที่สุด	0.42	4
3. ทักษะการพูด	3.10	0.94	ปานกลาง	4.56	0.62	มากที่สุด	0.47	2
ปฏิสัมพันธ์								
4. ทักษะการพูด	3.20	1.05	ปานกลาง	4.57	0.66	มากที่สุด	0.43	3
สื่อสาร								
5. ทักษะการเขียน	3.20	0.96	ปานกลาง	4.59	0.61	มากที่สุด	0.43	3
ปฏิสัมพันธ์								
6. ทักษะกลยุทธ์	3.11	0.98	ปานกลาง	4.58	0.66	มากที่สุด	0.47	2
การใช้ภาษา								
7. ทักษะคุณภาพ	3.11	0.91	ปานกลาง	4.61	0.63	มากที่สุด	0.48	1
ภาษา								
เฉลี่ยรวม	3.17	0.95	ปานกลาง	4.58	0.64	มากที่สุด	0.45	

จากตาราง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้เรียน พบว่า ภาพรวมของสภาพปัจจุบันด้านทักษะการสื่อสารของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.95 อยู่ในระดับ

ปานกลาง ภาพรวมของสภาพที่พึงประสงค์ด้านทักษะการสื่อสารของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา ลำดับความต้องการจำเป็น พบว่า ทักษะคุณภาพภาษา มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของ ความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.48 มีความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมเป็นอันดับแรก สำหรับความต้องการจำเป็นในลำดับรองลงมา ได้แก่ 1) ทักษะกลยุทธ์การใช้ภาษา มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.47 2) ทักษะการพูดสื่อสาร มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.43 3) ทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์ มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.43 4) ทักษะการอ่าน มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.42 และ 5) ทักษะการฟัง มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.30 ตามลำดับ

ตาราง 24 แสดงผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นเกี่ยวกับทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นของผู้เรียน

ทักษะการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified} (I-D)/D	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ พฤติกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ พฤติกรรม		
1. การทำงาน ร่วมกัน	3.39	0.95	ปานกลาง	4.56	0.74	มากที่สุด	0.35	1
2. การปรับตัวได้ อย่างเหมาะสม และการยืดหยุ่น ในการทำงาน	3.48	1.12	ปานกลาง	4.65	0.53	มากที่สุด	0.34	2
3. การมีความ รับผิดชอบ	3.50	0.88	ปานกลาง	4.57	0.67	มากที่สุด	0.31	4
4. การมีมนุษย สัมพันธ์ที่ดี	3.46	1.07	ปานกลาง	4.58	0.67	มากที่สุด	0.32	3
เฉลี่ยรวม	3.46	0.79	ปานกลาง	4.59	0.65	มากที่สุด	0.33	

จากตาราง พบว่า สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นเกี่ยวกับทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นของผู้เรียน พบว่า ภาพรวมของสภาพปัจจุบัน ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.79 อยู่ในระดับปานกลาง ภาพรวมของสภาพที่พึงประสงค์ด้านทักษะการทำงาน ร่วมกับผู้อื่นของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็น พบว่า การทำงานร่วมกัน

มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.35 มีความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมเป็นอันดับแรก สำหรับความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมรองลงมา ได้แก่ 1) การปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและการยืดหยุ่นในการทำงาน มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.34 2) การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.32 และ 3) การมีความรับผิดชอบ มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.31 ตามลำดับ

ตาราง 25 แสดงผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียน

ทักษะการแก้ปัญหา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified} (I-D)/D	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม		
1. การวิเคราะห์สถานการณ์	3.32	0.95	ปานกลาง	4.55	0.75	มากที่สุด	0.37	4
2. การคิดเชิงระบบ	3.34	0.93	ปานกลาง	4.59	0.63	มากที่สุด	0.38	3
3. การแสวงหาวิธีการแก้ไขอย่างสร้างสรรค์	3.26	1.07	ปานกลาง	4.60	0.62	มากที่สุด	0.41	1
4. การปรับตัวหรือยืดหยุ่นตามสถานการณ์	3.33	1.06	ปานกลาง	4.63	0.64	มากที่สุด	0.39	2
เฉลี่ยรวม	3.31	1.00	ปานกลาง	4.59	0.66	มากที่สุด	0.39	

จากตาราง พบว่า สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียน พบว่า ภาพรวมของสภาพปัจจุบันด้านทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.00 อยู่ในระดับปานกลาง ภาพรวมของสภาพที่พึงประสงค์ด้านทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า การแสวงหาวิธีการแก้ไขอย่างสร้างสรรค์ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.41 มีความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมเป็นอันดับแรก สำหรับความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมรองลงมา ได้แก่

1) การปรับตัวหรือยืดหยุ่นตามสถานการณ์ มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.39 2) การคิดเชิงระบบ มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.38 และ 3) การวิเคราะห์สถานการณ์ มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.37 ตามลำดับ

**ตาราง 26 แสดงผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ
จำเป็นเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน**

ทักษะการคิด วิเคราะห์	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified} (I-D)/D	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ พฤติกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ พฤติกรรม		
1. การระบุ ความสำคัญ	3.56	1.00	มาก	4.65	0.55	มากที่สุด	0.31	1
2. การระบุ ความสัมพันธ์ อย่างมี เหตุผล	3.61	1.06	มาก	4.63	0.59	มากที่สุด	0.28	3
3. การระบุ หลักการ	3.59	0.89	มาก	4.65	0.56	มากที่สุด	0.29	2
4. การประเมิน สถานการณ์	3.65	0.88	มาก	4.55	0.60	มากที่สุด	0.24	4
เฉลี่ยรวม	3.60	0.96	มาก	4.62	0.58	มากที่สุด	0.28	

จากตาราง พบว่า สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน พบว่า ภาพรวมของสภาพปัจจุบันด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.96 อยู่ในระดับมาก ภาพรวมของสภาพที่พึงประสงค์ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็น พบว่า การระบุความสำคัญ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.31 มีความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมเป็นอันดับแรก สำหรับความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมรองลงมา ได้แก่ 1) การระบุหลักการ มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.29 2) การระบุความสัมพันธ์อย่างมีเหตุผล มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.28 และ 3) การประเมินสถานการณ์ มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.24 ตามลำดับ

ตาราง 27 แสดงผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ
จำเป็นเกี่ยวกับทักษะภาวะผู้นำของผู้เรียน

ทักษะภาวะผู้นำ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified} (I-D)/D	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ พฤติกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ พฤติกรรม		
1. การทำให้เกิด ความร่วมมือ ในการทำงาน	3.51	0.96	มาก	4.47	0.63	มากที่สุด	0.27	1
2. การโน้มน้าว จูงใจ	3.61	1.03	มาก	4.59	0.58	มากที่สุด	0.27	1
3. การเป็น ต้นแบบ ความสำเร็จ ในการทำงาน	3.83	0.82	มาก	4.60	0.59	มากที่สุด	0.20	2
เฉลี่ยรวม	3.65	0.94	มาก	4.55	0.50	มากที่สุด	0.25	

จากตาราง พบว่า สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ
จำเป็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้เรียน พบว่า ภาพรวมของสภาพปัจจุบันด้านภาวะผู้นำ
ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.94 อยู่ในระดับมาก
ภาพรวมของสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานเท่ากับ 0.50 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็น พบว่า
การทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
เท่ากับ 0.27 และการโน้มน้าวจูงใจ มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.27 มีความต้องการจำเป็น
ในการส่งเสริมเป็นอันดับแรก สำหรับความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมรองลงมา คือ
การเป็นต้นแบบความสำเร็จในการทำงาน มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.20

ตาราง 28 แสดงผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ
จำเป็นเกี่ยวกับทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้เรียน

ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified} (I-D)/D	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ พฤติกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ พฤติกรรม		
1. การเจรจาและ โน้มน้าวใจ	3.51	1.06	มาก	4.55	0.62	มากที่สุด	0.30	1
2. การแก้ไข ความขัดแย้ง	3.54	0.88	มาก	4.53	0.62	มากที่สุด	0.27	3
3. การแก้ปัญหา และการ ตัดสินใจ	3.56	0.85	มาก	4.57	0.65	มากที่สุด	0.28	2
เฉลี่ยรวม	3.54	0.93	มาก	4.55	0.63	มากที่สุด	0.28	

จากตาราง พบว่า สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ
จำเป็นเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้เรียน พบว่า ภาพรวมของสภาพปัจจุบัน
ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เท่ากับ 0.93 อยู่ในระดับมาก ภาพรวมของสภาพที่พึงประสงค์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของ
ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63 อยู่ในระดับมากที่สุด
เมื่อพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็น พบว่า การเจรจาและโน้มน้าวใจ มีค่าดัชนีลำดับ
ความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.30 มีความต้องการจำเป็นในการส่งเสริม
เป็นอันดับแรก สำหรับความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมรองลงมา ได้แก่ 1) การแก้ปัญหา
และการตัดสินใจ มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.28 และ 2) การแก้ไขความขัดแย้ง มีค่าดัชนี
เท่ากับ 0.27 ตามลำดับ

ตาราง 29 แสดงผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ
จำเป็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีลของผู้เรียน

ซอฟต์แวร์สกีล (Soft Skills)	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified} (I-D)/D	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ พฤติกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ พฤติกรรม		
1. ทักษะการสื่อสาร	3.17	0.95	ปานกลาง	4.58	0.64	มากที่สุด	0.45*	1
2. ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.46	0.79	ปานกลาง	4.59	0.65	มากที่สุด	0.33*	3
3. ทักษะการแก้ปัญหา	3.31	1.00	ปานกลาง	4.59	0.66	มากที่สุด	0.39*	2
4. ทักษะการคิดวิเคราะห์	3.60	0.96	มาก	4.62	0.58	มากที่สุด	0.28	4
5. ทักษะภาวะผู้นำ	3.65	0.94	มาก	4.55	0.50	มากที่สุด	0.25	5
6. ทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	3.54	0.93	มาก	4.55	0.63	มากที่สุด	0.28	4
เฉลี่ยรวม	3.45	0.93	ปานกลาง	4.58	0.61	มากที่สุด	0.33*	

หมายเหตุ: PNI_{modified} > 0.30 หมายถึง มีความต้องการจำเป็นในการส่งเสริม

จากตาราง พบว่า สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีลของผู้เรียน พบว่า ภาพรวมของสภาพปัจจุบันของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.93 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับซอฟต์แวร์สกีลที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมากที่สุดไปยังน้อยที่สุด ตามลำดับ ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.94 2) การคิดวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.96 3) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.93 4) การทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79 5) การแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.00 และ 6) การสื่อสาร มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 3.17 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.95 และภาพรวมของสภาพที่พึงประสงค์ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเรียงลำดับซอฟต์แวร์สก็ลที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมากที่สุดไปยังน้อยที่สุดตามลำดับ ดังนี้ 1) การคิดวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 2) การแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 3) การทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 4) การสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 5) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63 และ 6) ภาวะผู้นำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50

สำหรับการพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็น พบว่า ความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สก็ลของผู้เรียนมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในภาพรวมเท่ากับ 0.33 ซึ่งมีความมากกว่าที่กำหนด ($PNI_{modified} = 0.30$) แสดงให้เห็นว่ามีความต้องการจำเป็นในการส่งเสริม เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าซอฟต์แวร์สก็ลที่มีค่าดัชนี มากกว่า 0.30 มีความต้องการจำเป็นในการส่งเสริม ได้แก่ 1) การสื่อสาร มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.45 2) การแก้ปัญหา มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.39 และ 3) การทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.33 ตามลำดับ และซอฟต์แวร์สก็ลที่มีค่าดัชนี น้อยกว่า 0.30 มีความต้องการจำเป็นในระดับไม่มากนัก ได้แก่ 1) การคิดวิเคราะห์ มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.28 2) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.28 และ 3) ภาวะผู้นำ มีค่าดัชนี เท่ากับ 0.25 ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สก็ลของนักเรียน เพื่อใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนฯ จากผู้ตอบแบบสอบถามฯ จำนวน 6 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ด้านทักษะการสื่อสาร

1) เป็นทักษะที่สำคัญสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากทักษะการสื่อสารจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็น รับฟังผู้อื่นและเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานในอนาคตของผู้เรียนที่ต้องการความสามารถในการปรับตัว แก้ปัญหาและร่วมมือกับผู้คนต่างวัฒนธรรมและภาษา

3) ผู้เรียนควรได้รับฝึกฝนทักษะการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในห้องเรียน บ้าน ชุมชนหรือสังคม และผู้เรียนควรเรียนรู้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ผู้รับสาร และวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร

ประเด็นที่ 2 ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น

1) เป็นทักษะที่สำคัญที่ส่งเสริมการประสบความสำเร็จในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยให้ผู้เรียนสามารถแบ่งปันความคิด แก้ปัญหา สร้างสรรค์และเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้

2) เป็นทักษะที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ความเชื่อมั่น และความสุขในการทำงานของผู้เรียน

3) เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะสัมพันธ์ เช่น การฟังอย่างกระตือรือร้น การสื่อสารอย่างชัดเจน การมีความฉลาดทางอารมณ์ การแสวงหามุมมองที่แตกต่าง และการมีความเห็นอกเห็นใจ

ประเด็นที่ 3 ด้านทักษะการแก้ปัญหา

1) เป็นทักษะที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตและการทำงานในโลกยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายอย่างต่อเนื่อง

2) ผู้เรียนที่มีทักษะการแก้ปัญหาจะสามารถระบุปัญหาได้อย่างถูกต้อง คิดวิเคราะห์ หาแนวทางแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปรับตัวเมื่อเกิดสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ดี

3) ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาได้ จากการฝึกฝนและเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน หรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน

ประเด็นที่ 4 ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์

1) เป็นทักษะที่มีประโยชน์สำหรับการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนและการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

2) ผู้เรียนที่มีทักษะการคิดวิเคราะห์จะสามารถแยกแยะข้อมูล หาความสัมพันธ์ และใช้หลักฐานหรือแนวคิดมาสนับสนุนความคิดของตนได้อย่างชัดเจน

3) ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ได้ จากการฝึกฝนและการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน หรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน

ประเด็นที่ 5 ด้านทักษะภาวะผู้นำ

- 1) เป็นทักษะสำคัญและมีประโยชน์ สำหรับการพัฒนาตนเองและการทำงานร่วมกับผู้อื่นของผู้เรียน
- 2) ผู้เรียนที่มีภาวะผู้นำจะสามารถแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาได้อย่างมีเหตุผล อีกทั้งยังสามารถนำเสนอ สนับสนุนและประสานงานกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) ผู้เรียนสามารถพัฒนาภาวะผู้นำได้ จากการฝึกฝนและการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน หรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน

ประเด็นที่ 6 ด้านทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

- 1) เป็นทักษะที่มีประโยชน์สำหรับการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นของผู้เรียน
- 2) ผู้เรียนที่มีทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลจะสามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น แก้ไขปัญหา ควบคุมอารมณ์และปรับตัวเมื่อเกิดสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สติกของนักเรียน ดังนี้ ผู้สอนสามารถส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดซอฟต์แวร์สติกด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านทักษะการแก้ปัญหา ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านทักษะภาวะผู้นำ และด้านทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการฝึกฝนที่เหมาะสมกับวัย ความสนใจและชีวิตประจำวันของผู้เรียน ทั้งนี้ ซอฟต์แวร์สติกเป็นทักษะสำคัญที่ส่งผลต่อการประสบความสำเร็จด้านการเรียนการทำงานและการใช้ชีวิตในโลกยุคปัจจุบันและอนาคตของผู้เรียน

**ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรค
นิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สติกของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6**

1. ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สติกของนักเรียน มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีสรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สติก

ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนำเสนอ 1) ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน
2) รายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอน ตามองค์ประกอบของรูปแบบการสอน
3) การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ และ 4) ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ดังต่อไปนี้

**ร่างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสร้างสรรค์นิยมที่เน้น
กระบวนการทางสังคมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีลของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6**

1. ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 (13 ตุลาคม 2561)ระบุข้อจำกัดเรื่องระบบ
การเรียนการสอนในปัจจุบันว่า มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาสาระและความจำ
มากกว่าการพัฒนาทักษะและสมรรถนะ ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย
ยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง
ในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียน โดยการปรับเปลี่ยน
หรือมีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21

“ทักษะการสื่อสาร” เป็นทักษะที่สำคัญสำหรับผู้เรียนในยุคปัจจุบันที่สัมพันธ์
กับทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม อีกทั้งยังเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ทักษะอื่น ๆ และเป็น
ทักษะที่จำเป็นที่จะต้องกระตุ้นให้เกิดกับผู้เรียน ผู้สอนควรคำนึงถึงความสำคัญและส่งเสริมให้
ผู้เรียนมีทักษะการสื่อสารและสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ทักษะการสื่อสาร
ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เป็นหนึ่งในเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศ
ด้านการศึกษา เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในประเด็นการพัฒนา
ภาคผลิตและบริการ โดยยกระดับการผลิตเพื่อสร้างมูลค่า การสร้างผู้ประกอบการ
เพื่อพัฒนาประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต

นอกจากนี้ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ที่มีคุณลักษณะที่ดี
ตามความต้องการขององค์กรและตลาดแรงงานนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมี “ซอฟต์แวร์สกีล”
(Soft Skills) ที่เป็นหัวใจสำคัญที่คอยสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี
ประสิทธิภาพและราบรื่น ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน การประกอบอาชีพและ
การดำเนินชีวิตในอนาคต สัมพันธ์กับผลการสังเคราะห์ซอฟต์แวร์สกีลและผลการศึกษาคความ
ต้องการจำเป็นของการส่งเสริมซอฟต์แวร์สกีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
ในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมซอฟต์แวร์สกีลของ
นักเรียนด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการแก้ปัญหา และด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น

จากความสำคัญของทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์ดิจิทัลข้างต้น จึงควรมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์ดิจิทัล ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการสื่อสารตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) บูรณาการซอฟต์แวร์ดิจิทัล (Soft Skills) ในการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม (Social Constructivism) ที่เป็นการสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมายของผู้เรียนที่เกิดจากการประเมินระดับพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) การให้ช่วยเหลือ การอำนวยความสะดวก และการสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ด้วยกระบวนการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับผู้อื่นและการสื่อสาร เพื่อพัฒนาระดับพัฒนาการสร้างความเชื่อมั่น และความเข้าใจภายในตนเองของผู้เรียน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกันของผู้เรียนในกลุ่มขนาดเล็ก (Collaborative Learning) มีสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับบริบทที่มีความหมายและสภาพชีวิตจริง (Learning Activities Engaging the Real World) กระบวนการกลุ่ม การลงมือปฏิบัติ และสนับสนุนทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการสร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์ดิจิทัลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จึงเป็นหนึ่งในรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ มุ่งเน้นความสำคัญที่ตัวผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการสื่อสารร่วมกับผู้อื่นผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมกัน พัฒนาศักยภาพด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษของตนเองอย่างเต็มที่ สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จริง มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ สามารถดำรงตนตามสถานการณ์ที่แปรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วได้อย่างสมบูรณ์และมีคุณค่าในฐานะพลเมืองในศตวรรษที่ 21

2. รายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอน

หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน

1. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมาย และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาระดับพัฒนาการของผู้เรียนโดยการประเมินระดับพัฒนาการของผู้เรียนและเสริมต่อการเรียนรู้แก่ผู้เรียนด้วยกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับผู้อื่นและการสื่อสาร

3. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มขนาดเล็กที่มีสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับบริบทที่มีความหมายและสภาพชีวิตจริง ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีซอฟต์แวร์สเกลด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน

1. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงและสร้างองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา (Language Features and Functions) และประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีซอฟต์แวร์สเกลด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ตรวจสอบความรู้เดิม (Checking Prior Knowledge: C₁)

ผู้สอนตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการตั้งคำถาม กิจกรรมเกม หรือกิจกรรมที่เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความรู้เดิม ทั้งนี้ ผู้สอนจะยังไม่แจ้งหรือเฉลยคำตอบ ขณะที่ผู้เรียนตอบคำถามหรือร่วมกิจกรรมให้ผู้สอนสังเกตผลการตอบคำถามหรือผลการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อผู้สอนจะทราบว่าผู้เรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความรู้เดิมด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษาอยู่ในระดับใด สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการจำแนกผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้เรียนที่มีความสามารถเก่ง ปานกลาง และอ่อน จากนั้นผู้สอนให้ผู้เรียนเข้ากลุ่ม ร่วมกันศึกษา ค้นคว้า สืบค้น ช่วยเหลือ และแบ่งปันความรู้กันในประเด็นคำถามเดิม ทั้งนี้ สมาชิกในแต่ละกลุ่มต้องคละความสามารถกัน ผู้สอนตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียนอีกครั้ง โดยใช้คำถาม กิจกรรมเดิมหรือกิจกรรมที่เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความรู้เดิมด้วยวิธีการต่าง ๆ และเพิ่มเติมหรือชี้แนะให้ผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้เดิม

ขั้นที่ 2 ผสานความรู้ใหม่ (Connecting with New Knowledge: C₂)

ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาหรือบทเรียนด้วยวิธีการบรรยาย การอภิปราย การสาธิต หรือการถาม-ตอบ ทั้งนี้ ผู้สอนเลือกใช้วิธีหรือเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับวิธีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา ประกอบด้วย 1) คำศัพท์ 2) การออกเสียง

3) โครงสร้างไวยากรณ์ และ 4) การสื่อความหมายที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียน จากนั้นผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและให้ผู้เรียนจดจำหรือใช้รูปแบบภาษาได้อย่างถูกต้อง มอบภาระงานให้ผู้เรียนร่วมกันเรียนรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา และกระตุ้นและชี้แนะให้ผู้เรียนร่วมกันสร้างความเข้าใจกับข้อมูลความรู้ใหม่ เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมและร่วมกันสรุปความรู้

ขั้นที่ 3 ร่วมกันแก้ปัญหา (Collaborative Problem-Solving: C₃)

ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์ ประสพการณ์ ปัญหา เหตุการณ์ที่กำลังได้รับความสนใจ สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันหรือที่อยู่รอบตัวของผู้เรียน โดยใช้บทอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ ข่าวสาร วิดีทัศน์ เป็นต้น จากนั้นให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มคละตามความสามารถอีกครั้ง ทั้งนี้ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องมีการกำหนดหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่มอย่างชัดเจน ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการทำงานและกำหนดเป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน ผู้เรียนร่วมกันศึกษา ค้นคว้า สืบค้นข้อมูล รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปและสังเคราะห์เป็นแนวทางแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ผู้สอนกระตุ้น สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และสนับสนุนให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยวิธีการที่หลากหลาย ช่วยเหลือและรับผิดชอบร่วมกับผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญ ผู้เรียนนำเสนอองค์ความรู้หรือผลการสังเคราะห์ของกลุ่มโดยการประยุกต์ใช้ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา เช่น แผนที่ความคิด (Mind map) การนำเสนอข้อมูลทั่วไป (Information Infographics) เป็นต้น

ขั้นที่ 4 ร่วมกันนำเสนอและอภิปราย (Collaborative Presentation and Discussion: C₄)

ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอองค์ความรู้ ผลการสังเคราะห์หรือแนวทางการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ เหตุการณ์หรือปัญหาที่กำหนด ผ่านกระบวนการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารและนำเสนอผลงานในรูปแบบต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ เช่น โครงงาน (Project Work) วาดภาพ (Drawing) สาธิต (Demonstration) กล่าวสุนทรพจน์ (Speech) โต้วาที (Debate) เขียนรายงาน (Report Writing) การบันทึกวีดิทัศน์หรือบันทึกเสียง (Video or Audio Recording) ฯลฯ ผู้สอนกระตุ้น สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และสนับสนุนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิพากษ์ อภิปรายและสรุปร่วมกับผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาของแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้อย่างเข้าใจ (Comprehensive Application: C₅)

ผู้สอนให้ผู้เรียนสำรวจ สืบค้นและค้นคว้าเกี่ยวกับสถานการณ์ ประสพการณ์ ปัญหา เหตุการณ์ที่กำหนดที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวันหรือที่อยู่รอบตัวของผู้เรียนจากสื่อต่าง ๆ

และให้ผู้เรียนสะท้อนองค์ความรู้ที่ได้รับจากการร่วมนำเสนอและอภิปรายมาสร้างเป็นองค์ความรู้ของตนเองผ่านกิจกรรมสะท้อนคิด (Reflection) ผู้สอนกระตุ้น ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนให้นำเสนอแนวทางในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง โดยประยุกต์ใช้ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษาที่ได้เรียนรู้จากผู้สอนและร่วมกับเพื่อน

สามารถสรุปกระบวนการจัดการเรียนรู้ บทบาทผู้สอนและบทบาทผู้เรียนของรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคมเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ได้ดังนี้

ตาราง 30 แสดงสรุปกระบวนการจัดการเรียนรู้ บทบาทผู้สอน และบทบาทผู้เรียนของรูปแบบการเรียนการสอนฯ ด้วยกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5Cs

Model		
กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
ขั้นที่ 1 ตรวจสอบความรู้เดิม (Checking Prior Knowledge: C₁)	- ตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียน - สังเกตผลการตอบคำถามหรือผลการรวมกิจกรรมเพื่อจำแนกผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่ม - กระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความรู้เดิมด้วยวิธีการต่าง ๆ - คอยเพิ่มเติมหรือชี้แนะผู้เรียน	- ตอบคำถามหรือรวมกิจกรรม - เข้ากลุ่มคละความสามารถ - ร่วมกันศึกษา ค้นคว้า สืบค้นช่วยเหลือ และแบ่งปันความรู้ - ร่วมกันสรุปความรู้เดิม
ขั้นที่ 2 พสานความรู้ใหม่ (Connecting with New Knowledge: C₂)	- นำเสนอเนื้อหาหรือบทเรียน - เลือกใช้วิธีหรือเทคนิคการสอนให้เหมาะสม - มอบภาระงานให้ผู้เรียนร่วมกันเรียนรู้ - กระตุ้นและชี้แนะผู้เรียน	- ฝึก จดจำหรือใช้รูปแบบภาษาเพื่อการสื่อสาร - เข้ากลุ่มร่วมกันเรียนรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา - สร้างความเข้าใจกับข้อมูลความรู้ใหม่ เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม - ร่วมกันสรุปความรู้

ตาราง 30 (ต่อ)

กระบวนการ จัดกิจกรรม การเรียนรู้	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
ขั้นที่ 3 ร่วมกันแก้ปัญหา (Collaborative Problem- Solving: C ₃)	- นำเสนอสถานการณ์ ประสพการณ์ ปัญหา เหตุการณ์ - กระตุ้น สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และสนับสนุนผู้เรียน	- เข้ากลุ่มคล้อยตามความสามารถ - กำหนดหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่ม - ร่วมกันวางแผนการทำงานและกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ - ร่วมกันศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น สรุป สังเคราะห์และนำเสนอ - ช่วยเหลือและรับผิดชอบร่วมกัน
ขั้นที่ 4 ร่วมกันนำเสนอ และอภิปราย (Collaborative Presentation and Discussion: C ₄)	- กระตุ้น สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และสนับสนุนผู้เรียน - ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิพากษ์ อภิปรายและสรุป	- ร่วมกันนำเสนอองค์ความรู้ ผ่านกระบวนการสื่อสารและนำเสนอผลงานในรูปแบบต่าง ๆ - ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิพากษ์ อภิปรายและสรุป
ขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้อย่าง เข้าใจ (Comprehensive Application: C ₅)	กระตุ้น ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	- สำรวจ สืบค้นหรือค้นคว้าเกี่ยวกับสถานการณ์ ประสพการณ์ ปัญหา เหตุการณ์ ที่กำหนดที่เกิดในชีวิตประจำวัน - สะท้อนและนำเสนอแนวทางในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง - ประยุกต์ใช้ความรู้ด้านคุณสมบัติ และหน้าที่ของภาษาที่ได้เรียนรู้

การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน

- ประเมินทักษะการสื่อสาร โดยใช้แบบทดสอบ
- ประเมินซอฟต์แวร์สกีล (Soft Skills) ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา โดยใช้แบบประเมินที่เน้นตามสภาพจริง

3. วัดความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ทฤษฎีสุรคณิยมเชิงสังคม โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น

ปัจจัยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ระบบสังคม ผู้สอนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ดี สนับสนุนให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้เรียน รับฟังความคิดเห็น สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าและหาคำตอบด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น

2. ระบบสนับสนุน ผู้สอนจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน เช่น แหล่งข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์ สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของผู้เรียนด้วยการนำเสนอความคิดเห็นในแนวทางที่แตกต่าง กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้แนวคิดหรือแนวทางการปฏิบัติใหม่ ยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียน และส่งเสริมผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิม ความคิดเห็นเดิมหรือประสบการณ์เดิมกับองค์ความรู้ใหม่ ความคิดเห็นใหม่ในสถานการณ์ใหม่

3. หลักการตอบสนอง ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ ให้คำแนะนำ มีบทบาทในการไกล่เกลี่ยในสถานการณ์จำลองและกิจกรรมการเรียนรู้ สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการปัญหาและการสื่อสาร ประเมินความคิดเห็น ความคืบหน้าการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา

3. การนำรูปแบบการเรียนการสอนฯ ไปใช้

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสุรคณิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) และซอฟต์แวร์สกลด้านทักษะการสื่อสารด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะด้านการแก้ปัญหาของผู้เรียน โดยแนวทางการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ก่อนการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ ผู้สอนควรศึกษารายละเอียดของรูปแบบการจัดการเรียนการสอน องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้

3.2 ระหว่างการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ผู้สอนควรคำนึงถึงแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมกัน (Collaborative Learning) ช่วงของพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) การเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกแห่งความจริง (Learning Activities Engaging the Real World) โดยกำหนดและเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่บูรณาการระดับความสามารถด้านการสื่อสารตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) เทคนิคการจัดการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ สื่อและอุปกรณ์ที่หลากหลาย เหมาะสม และตรงตามความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งกระตุ้น ท้าทาย เร้าความสนใจ จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกแก่ผู้เรียน ผู้สอนบันทึกผลการเรียนรู้และพฤติกรรม การเรียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลมาปรับปรุง พัฒนาหรือแก้ไขต่อไป

3.3 หลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ผู้สอนควรประเมินความรู้ความเข้าใจและการสร้างองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษาของผู้เรียน ประเมินซอฟต์แวร์สเกลด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะ การแก้ปัญหา และวัดความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ตลอดจนให้ผู้เรียนได้สะท้อนความคิดร่วมกัน และผู้สอนให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

4. ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

4.1 ผลที่เกิดขึ้นทางตรง

ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงและสร้างองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา (Language Features and Functions) ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนได้รับการส่งเสริมซอฟต์แวร์สเกลด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา

4.2 ผลที่เกิดขึ้นทางอ้อม

ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมซอฟต์แวร์สเกลอื่น ๆ นอกเหนือจากทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะการแก้ปัญหา เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะภาวะผู้นำ ทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นต้น

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ผู้วิจัยนำเสนอผลการตรวจสอบคุณภาพร่างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้พัฒนาขึ้น จากการประเมินด้านความเหมาะสม

และความสอดคล้อง จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และนำมาหาค่าเฉลี่ยด้านความเหมาะสม และความสอดคล้องของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 31 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพของร่างรูปแบบการเรียนการสอน

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม		ระดับความเหมาะสม	ความสอดคล้อง		ระดับความสอดคล้อง
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
1. ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน							
1.1	มีความชัดเจนและเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2	เชื่อมโยงแนวคิดทฤษฎีที่ชัดเจนในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน	4.80	0.45	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3	มีภาษาและการลำดับที่มาของรูปแบบการเรียนการสอนฯ	4.80	0.45	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน		4.87	0.30	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. รายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอน							
2.1	หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน						
2.1.1	สามารถนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.1.2	มีความสัมพันธ์กับแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 31 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม		ระดับความเหมาะสม	ความสอดคล้อง		ระดับความสอดคล้อง
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
2.1.3	มีการเรียบเรียง อย่างเหมาะสมและ เข้าใจง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านหลักการของรูปแบบ การเรียนการสอน		5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2	วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน						
2.2.1	มุ่งเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียน มีคุณภาพตามแนวคิด และทฤษฎีที่นำมาใช้ในการ พัฒนา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2.2	มีความชัดเจนสามารถ นำไปวัดและประเมินผล ผู้เรียนได้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2.3	มีความชัดเจนสามารถ สะท้อนพฤติกรรมของ ผู้เรียนได้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านวัตถุประสงค์ของ รูปแบบการเรียนการสอน		5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3	กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
2.3.1	ส่งเสริมการสร้างความ อย่างมีความหมายและ การนำความรู้ไปประยุกต์ ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 31 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม		ระดับความเหมาะสม	ความสอดคล้อง		ระดับความสอดคล้อง
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
2.3.2	ส่งเสริมการพัฒนาระดับ พัฒนาการของผู้เรียน โดยการประเมินระดับ พัฒนาการของผู้เรียนและ เสริมต่อการเรียนรู้แก่ ผู้เรียนด้วยกระบวนการ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ร่วมกับผู้อื่นและการสื่อสาร	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3.3	สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่ม ที่มีสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับ บริบทที่มีความหมาย และสภาพชีวิตจริง	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3.4	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีซอฟต์แวร์ สื่อด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงาน ร่วมกันกับผู้อื่น และด้าน ทักษะการแก้ปัญหา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านกระบวนการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้		5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4	การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน						
2.4.1	มีความชัดเจนและ ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4.2	สามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการออกแบบเครื่องมือวัด และประเมินผลคุณภาพ ผู้เรียนได้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 31 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม		ระดับความเหมาะสม	ความสอดคล้อง		ระดับความสอดคล้อง
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
2.4.3	สามารถนำผลไปใช้ปรับปรุงแก้ไขและต่อยอดได้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านการวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน		5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.5	ปัจจัยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
2.5.1	ระบบสังคมมีความชัดเจนและเหมาะสมสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.5.2	ระบบสนับสนุนมีความชัดเจนและเหมาะสมสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.5.3	หลักการตอบสนองมีความชัดเจนและเหมาะสมสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านปัจจัยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านรายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอน		5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้							
3.1	มีความชัดเจนและสามารถนำไปใช้ได้จริง	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 31 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม		ระดับความเหมาะสม	ความสอดคล้อง		ระดับความสอดคล้อง
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
3.2	มีการเขียนอย่างเป็นขั้นตอนและสะดวกต่อการนำไปใช้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านรายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอนฯ		5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน							
4.1	ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทางตรงมีความชัดเจนและครอบคลุมกับแนวคิดทฤษฎีในการพัฒนารูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2	ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทางอ้อมมีความชัดเจนครอบคลุมและเป็นไปได้ตามแนวคิดทฤษฎีในการพัฒนารูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน		5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมทั้งหมด		4.97	0.08	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

จากตาราง พบว่า ร่างรูปแบบการเรียนการสอนฯ มีภาพรวมด้านความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.97 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.08 อยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย 1) ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอนฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.30 2) รายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอนฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 3) การนำรูปแบบการเรียนการสอนฯ ไปใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 และ 5) ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 ทั้งนี้ ภาพรวมด้านความสอดคล้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 อยู่ในระดับมากที่สุด

ประกอบด้วย 1) ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอนฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 2) รายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอนฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 3) การนำรูปแบบการเรียนการสอนฯ ไปใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 และ 4) ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00

3. ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ผู้วิจัยนำเสนอผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ดังนี้ 1) คู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ผลการตรวจสอบคุณภาพคู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ผู้วิจัยนำเสนอผลการตรวจสอบคุณภาพคู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ทำการตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และนำมาหาค่าเฉลี่ยความเหมาะสม มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 32 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพคู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
1. การแนะนำรูปแบบการเรียนการสอนฯ				
1.1	ที่มาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนฯ มีความชัดเจน เหมาะสมและใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2	คำแนะนำการใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ มีความชัดเจน เหมาะสมและใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านการแนะนำรูปแบบการเรียนการสอนฯ		5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 32 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
2. รายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอนฯ				
2.1	กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2	ขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้มีแนวทางจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3	กิจกรรมการเรียนรู้มีการระบุบทบาทผู้สอน บทบาทผู้เรียนและการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4	กิจกรรมการเรียนรู้สามารถนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนได้จริง	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านรายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอน		5.00	0.00	มากที่สุด
3. ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ				
3.1	แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ มีความชัดเจน เหมาะสมและใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2	แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้จริง	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ		5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 32 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล				
4.1	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความชัดเจน ไม่ซับซ้อนและสะดวกต่อการนำไปใช้	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2	เครื่องมือวัดและประเมินผลสามารถนำไปใช้ วัดและประเมินผลผู้เรียนได้จริง	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและ ประเมินผล		5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมทั้งหมด		5.00	0.00	มากที่สุด

จากตาราง พบว่า คู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีภาพรวมด้านความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 อยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย 1) การแนะนำรูปแบบการเรียนการสอนฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 2) รายละเอียดรูปแบบการเรียนการสอนฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 3) ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 และ 4) เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00

3.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ผู้วิจัยนำเสนอผลการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 6 รหัสวิชา อ33202 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ทำการตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และนำมาหาค่าเฉลี่ยความเหมาะสมมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 33 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียน
การสอนที่พัฒนาขึ้น

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม		ระดับความเหมาะสม	ความสอดคล้อง		ระดับความสอดคล้อง
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมและน่าสนใจ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	การกำหนดเวลาเรียนเหมาะสมและสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	สาระสำคัญมีความชัดเจนเหมาะสมและสัมพันธ์สอดคล้องกัน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
4.	ผลการเรียนรู้มีความชัดเจนเหมาะสมและสัมพันธ์สอดคล้องกัน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
5.	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
6.	กิจกรรมการเรียนรู้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
7.	หลักฐานการเรียนรู้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือกิจกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
8.	วิธีการวัดผลและประเมินผล มีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 33 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ความ		ระดับ	ความ		ระดับ
		เหมาะสม		ความ	สอดคล้อง		ความ
		$\bar{X}$	S.D.	เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	สอดคล้อง
9.	เครื่องมือวัดผลและประเมินผล มีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
10.	สื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.92	0.15	มากที่สุด	4.94	0.14	มากที่สุด

จากตาราง พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีภาพรวมด้านความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.15 อยู่ในระดับมากที่สุด และภาพรวมด้านความสอดคล้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.14 อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการวิจัยระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรณนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการเรียนการสอน เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น และนำผลการศึกษาไปพัฒนาร่างรูปแบบการเรียนการสอน มีผลการศึกษาดังนี้

1. ผลการทดลองใช้ร่างรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ในกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการเรียนการสอน เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนแผนการเรียนศิลป์ภาษา โรงเรียนเทพบดินทร์วิทยาเชียงใหม่ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ภาคเรียนที่ 1

ปีการศึกษา 2566 จำนวน 35 คน โดยการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการหาค่าประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) ของรูปแบบการเรียนการสอนตามเกณฑ์ ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) 80/80 และการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index) มีผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 34 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนฯ กับกลุ่มตัวอย่าง

จำนวน ผู้เรียน	หน่วย การ เรียนรู	ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)				ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)		
		แผนการ จัดการ เรียนรู้	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้	E_1	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้	E_2
35	1	1	156	4,470	81.87	30	844	80.38
		2	156	4,384	80.29			
		รวม	312	8,854	81.08			

จากตาราง พบว่า ประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ของรูปแบบการเรียนการสอนฯ ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) 80/80 เท่ากับ 81.08/80.38 หมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนฯ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดและสามารถนำไปใช้ได้

ตาราง 35 แสดงค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index) ของรูปแบบการเรียนการสอนฯ

จำนวน นักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม ก่อนเรียน	คะแนนรวม หลังเรียน	ดัชนี ประสิทธิผล (E.I.)	แปลผล
35	30	458	844	0.65	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง พบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 0.65 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดและสามารถนำไปใช้ได้

2. ผลการศึกษาคุนภาพของร่างแบบรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

จากผลการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ของรูปแบบการเรียนการสอนฯ และดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนฯ พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนฯ มีประสิทธิภาพเชิงประจักษ์และดัชนีประสิทธิผล ตามเกณฑ์ที่กำหนดและสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนฯ ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ได้ จากการร่วมกิจกรรมระหว่างการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอน พบว่า ควรมีการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนฯ ให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด จำนวน 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสังเคราะห์ การเรียนรู้ที่มีคุณภาพและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ซึ่งผู้วิจัยได้เพิ่มเติมรายละเอียดในกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นที่ 2 ผสานความรู้ใหม่ (Connecting with New Knowledge: C₂) ขั้นที่ 3 ร่วมกันแก้ปัญหา (Collaborative Problem-Solving: C₃) และขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้อย่างเข้าใจ (Comprehensive Application: C₅) โดยแสดงให้เห็นถึงวิธีการสอนให้ผู้เรียนสังเคราะห์ร่วมกับการมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ 1) กิจกรรมระดมสมอง (Brainstorming) เป็นวิธีการที่ให้ผู้เรียนแสดงความคิดหรือคำตอบให้มากที่สุดเกี่ยวกับปัญหา จากนั้นให้ผู้เรียนนำความคิดหรือคำตอบที่ได้มาจัดเรียงหรือสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ 2) กิจกรรมกรณีศึกษา (Case Study) เป็นวิธีการที่ส่งเสริมผู้เรียนในการแก้ปัญหา จากศึกษากรณีศึกษาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ 3) กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นวิธีการที่ให้ผู้เรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์ที่กำหนดหรือสร้างขึ้นเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสังเคราะห์ความรู้ ความคิด และความรู้สึกในบทบาทที่แสดง 4) กิจกรรมแบ่งปันความคิด (Think-Pair-Share) เป็นวิธีการที่ให้ผู้เรียนคิดคำตอบเกี่ยวกับคำถามหรือปัญหา ผ่านการแลกเปลี่ยนความคิดระหว่างคู่ และนำเสนอความคิดของคู่ให้กับห้องเรียน และ 5) กิจกรรมสะท้อนความคิด (Reflection) เป็นวิธีการที่ให้ผู้เรียนสะท้อนความคิด ความรู้สึก และการเรียนรู้ของตนเอง โดยการเรียนเขียนบันทึกหรือพูดถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ ประโยชน์ที่ได้รับ และปัญหาหรือความท้าทายที่พบ

ประเด็นที่ 2 วิธีการจัดกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างและหลากหลาย และช่วยส่งเสริมความสุขในการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้เพิ่มเติมรายละเอียดในกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ตรวจสอบความรู้เดิม (Checking Prior Knowledge: C₁) และขั้นที่ 4 ร่วมกันนำเสนอ และอภิปราย (Collaborative Presentation and Discussion: C₄) เกี่ยวกับแนวทางการจัดกลุ่ม ผู้เรียนที่ละความสามารถและส่งเสริมความสุขในการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนี้ 1) การใช้ หลักการจัดกลุ่มผู้เรียนตามความต้องการ ความสนใจและความแตกต่างของผู้เรียน ให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการเลือกกลุ่ม หรือใช้เกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ เช่น สี รูป ตัวเลข ฯลฯ 2) การกำหนดจำนวนผู้เรียนในกลุ่มให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงขนาดของห้องเรียน จำนวนผู้เรียน และลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การกำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้เรียนในกลุ่มให้ชัดเจน ให้ผู้เรียนมีโอกาสสลับบทบาทกัน โดยให้บทบาทแต่ละบทบาทมีความสำคัญ และ มีความรับผิดชอบต่อกัน เช่น ผู้นำกลุ่ม ผู้สรุป ผู้บันทึก ผู้สอบถาม ผู้สนับสนุน ฯลฯ 4) การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนและช่วยเหลือกัน โดยใช้ภาษาที่เหมาะสม ใช้เครื่องมือหรือสื่อ การเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาการเรียนรู้ได้ดีขึ้น เช่น แผนภูมิ ภาพประกอบ ฯลฯ และ 5) การส่งเสริมผู้เรียนในกลุ่มมีการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองและกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์ การประเมินที่ชัดเจน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

เมื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาหาแนวทางการพัฒนากระบวนการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ สามารถแสดงได้รายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ตรวจสอบความรู้เดิม (Checking Prior Knowledge: C₁)

ผู้สอนตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการตั้งคำถาม กิจกรรมเกม หรือกิจกรรมที่เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความรู้เดิม ทั้งนี้ ผู้สอนจะยังไม่แจ้งหรือ เฉลยคำตอบ ขณะที่ผู้เรียนตอบคำถามหรือร่วมกิจกรรมให้ผู้สอนสังเกตผลการตอบคำถาม หรือผลการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อผู้สอนจะทราบว่าผู้เรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความรู้เดิม ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษาอยู่ในระดับใด สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการจำแนกผู้เรียน ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้เรียนที่มีความสามารถเก่ง ปานกลาง และอ่อน จากนั้นผู้สอนให้ผู้เรียน เข้ากลุ่มตามความต้องการและความสนใจ โดยสมาชิกของแต่ละกลุ่มจะต้องละ ความสามารถหรือมีความแตกต่างกัน ผู้สอนใช้วิธีการกำหนดเกณฑ์การเข้ากลุ่มที่เกี่ยวข้องกับ เนื้อหาการเรียนรู้ เช่น สี รูป ตัวเลข ฯลฯ ผู้เรียนร่วมกันศึกษา ค้นคว้า สืบค้น ช่วยเหลือและ แบ่งปันความรู้กันในประเด็นคำถามเดิม จากนั้นผู้สอนตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียนอีกครั้ง โดยใช้คำถาม กิจกรรมเดิมหรือกิจกรรมที่เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความรู้เดิมด้วยวิธีการต่าง ๆ และเพิ่มเติมหรือชี้แนะให้ผู้เรียน ร่วมกันสรุปความรู้เดิม

ขั้นที่ 2 ผสานความรู้ใหม่ (Connecting with New Knowledge: C₂)

ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาหรือบทเรียนด้วยวิธีการบรรยาย การอภิปราย การสาธิต หรือการถาม-ตอบ ทั้งนี้ ผู้สอนเลือกใช้วิธีหรือเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับวิธีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา ประกอบด้วย 1) คำศัพท์ 2) การออกเสียง 3) โครงสร้างไวยากรณ์ และ 4) การสื่อความหมายที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียน จากนั้นผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและให้ผู้เรียนจดจำหรือใช้รูปแบบภาษาได้อย่างถูกต้อง มอบภาระงานให้ผู้เรียนร่วมกันเรียนรู้แบ่งปันความคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา และกระตุ้นและชี้แนะให้ผู้เรียนร่วมกันสร้างความเข้าใจกับข้อมูลความรู้ใหม่ เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมและร่วมกันสรุปความรู้

ขั้นที่ 3 ร่วมกันแก้ปัญหา (Collaborative Problem-Solving: C₃)

ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์ ประสบการณ์ ปัญหา กรณีศึกษา เหตุการณ์ที่กำลังได้รับความสนใจ หรือสิ่งที่พบเห็นในชีวิตประจำวันหรือที่อยู่รอบตัวของผู้เรียน โดยใช้บทอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ ข่าวสาร วิดีทัศน์ เป็นต้น จากนั้นให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มคละตามความสามารถอีกครั้ง ทั้งนี้ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องมีการกำหนดหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่มอย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสลับบทบาทกัน โดยให้บทบาทแต่ละบทบาทมีความสำคัญ เช่น ผู้นำกลุ่ม ผู้สรุป ผู้บันทึก ผู้สอบถาม ผู้สนับสนุน ฯลฯ ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการทำงานและกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ ช่วยเหลือกันและรับผิดชอบต่อกัน ผู้เรียนร่วมกันศึกษา ค้นคว้า สืบค้นข้อมูล รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปและสังเคราะห์เป็นแนวทางแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ผู้สอนกระตุ้น สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสังเคราะห์ การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และสนับสนุนให้ผู้เรียนระดมสมอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยวิธีการที่หลากหลายร่วมกับผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญ ผู้เรียนนำเสนอองค์ความรู้หรือผลการสังเคราะห์ของกลุ่มโดยการประยุกต์ใช้ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา เช่น แผนผังความคิด (Mind map) การนำเสนอข้อมูลทั่วไป (Information Infographics) เป็นต้น

ขั้นที่ 4 ร่วมกันนำเสนอและอภิปราย (Collaborative Presentation and Discussion: C₄)

ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอองค์ความรู้ ผลการสังเคราะห์หรือแนวทางการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ เหตุการณ์หรือปัญหาที่กำหนด ผ่านกระบวนการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารและนำเสนอผลงานในรูปแบบต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ เช่น โครงงาน (Project Work) วาดภาพ (Drawing) สาธิต (Demonstration) กล่าวสุนทรพจน์ (Speech) โต้วาที (Debate) เขียนรายงาน (Report Writing) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) การบันทึกวีดิทัศน์หรือบันทึกเสียง (Video or

Audio Recording) ฯลฯ ผู้สอนกระตุ้น สร้างบรรยากาศการเรียนรู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และสนับสนุนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิพากษ์ อภิปรายและสรุปร่วมกับผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาของแต่ละกลุ่ม ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษา เครื่องมือหรือสื่อประกอบการนำเสนอที่เหมาะสม เช่น แผนภูมิ ภาพประกอบ โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการนำเสนองาน Power Point หรือ Canvas ฯลฯ

ขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้อย่างเข้าใจ (Comprehensive Application: C₅)

ผู้สอนให้ผู้เรียนสำรวจ สืบค้นและค้นคว้าเกี่ยวกับสถานการณ์ ประสพการณ์ ปัญหา เหตุการณ์ที่กำหนดที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวันหรือที่อยู่รอบตัวของผู้เรียนจากสื่อต่าง ๆ และให้ผู้เรียนสะท้อนความคิด ความรู้สึกและการเรียนรู้ของตนเองที่ได้รับความรู้หรือนำเสนอ และอภิปราย ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ของตนเองผ่านกิจกรรมสะท้อนคิด (Reflection) ด้วยวิธีการเขียนหรือพูด ผู้สอนกระตุ้น ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ผู้เรียนให้นำเสนอแนวทางในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองโดยประยุกต์ใช้ความรู้ ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา

สามารถสรุปผลการพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ การเรียนการสอนฯ มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 36 แสดงสรุปผลการพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ การเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

กระบวนการ จัดกิจกรรม การเรียนรู้	รายละเอียดของ กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	ข้อค้นพบหลังจาก การทดลองใช้ รูปแบบการเรียนรู้ การสอนฯ	ผลการพัฒนา กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้
ขั้นที่ 1 ตรวจสอบ ความรู้เดิม (Checking Prior Knowledge: C ₁)	- ผู้สอนตรวจสอบ ความรู้เดิมของ ผู้เรียน โดยใช้ คำถามหรือจัด กิจกรรมกระตุ้น ผู้เรียนให้แสดง ความรู้เดิม	- การใช้หลักการจัด กลุ่มผู้เรียนตาม ความต้องการ ความสนใจและ ความแตกต่างของ ผู้เรียน ให้ผู้เรียน	- ผู้สอนตรวจสอบ ความรู้เดิมของ ผู้เรียน โดยใช้คำถาม หรือจัดกิจกรรม กระตุ้นผู้เรียน ให้แสดงความรู้เดิม

ตาราง 36 (ต่อ)

กระบวนการ จัดกิจกรรม การเรียนรู้	รายละเอียดของ กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	ข้อค้นพบหลังจาก การทดลองใช้ รูปแบบการเรียนรู้ การสอนฯ	ผลการพัฒนา กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้
	- ผู้สอนสังเกตผล การตอบคำถาม หรือผลการรวม กิจกรรมเพื่อ จำแนกผู้เรียน ออกเป็น 3 กลุ่ม - ผู้เรียนเข้ากลุ่ม คละความสามารถ - ผู้เรียนร่วมกัน ศึกษา ค้นคว้า สืบค้น ช่วยเหลือ และแบ่งปันความรู้ ร่วมกันสรุปความรู้ เดิม - ผู้สอนกระตุ้น ให้ผู้เรียนแสดง ความรู้เดิมด้วย วิธีการต่าง ๆ - ผู้สอนคอยเพิ่มเติม หรือชี้แนะผู้เรียน	มีส่วนร่วมในการ เลือกกลุ่ม หรือใช้ เกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง กับเนื้อหา การเรียนรู้ เช่น สี รูป ตัวเลข ฯลฯ	- ผู้สอนสังเกตผล การตอบคำถามหรือ ผลการรวมกิจกรรม เพื่อจำแนกผู้เรียน ออกเป็น 3 กลุ่ม - ผู้เรียนเข้ากลุ่ม ตามความต้องการ และความสนใจ โดยสมาชิกของแต่ละ กลุ่มจะต้องคละ ความสามารถหรือมี ความแตกต่างกัน - ผู้เรียนร่วมกันศึกษา ค้นคว้า สืบค้น ช่วยเหลือ แบ่งปัน ความรู้ และร่วมกัน สรุปความรู้เดิม - ผู้สอนกระตุ้น ให้ผู้เรียนแสดง ความรู้เดิมด้วย วิธีการต่าง ๆ - ผู้สอนคอยเพิ่มเติม หรือชี้แนะผู้เรียน

ตาราง 36 (ต่อ)

กระบวนการ จัดกิจกรรม การเรียนรู้	รายละเอียดของ กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	ข้อค้นพบหลังจาก การทดลองใช้ รูปแบบการเรียนรู้ การสอนฯ	ผลการพัฒนา กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้
ขั้นที่ 2 ผสาน ความรู้ใหม่ (Connecting with New Knowledge: C ₂)	- ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาหรือบทเรียน - ผู้สอนเลือกใช้วิธีหรือเทคนิคการสอนให้เหมาะสม - ผู้สอนมอบภาระงานให้ผู้เรียนร่วมกันเรียนรู้และสรุปความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา - ผู้เรียนฝึก จดจำหรือใช้รูปแบบภาษาเพื่อการสื่อสาร - ผู้เรียนสร้างความเข้าใจกับข้อมูลความรู้ใหม่ เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม - ผู้สอนกระตุ้นและชี้แนะผู้เรียน	- การใช้กิจกรรมแบ่งปันความคิดส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดคำตอบเกี่ยวกับคำถามหรือปัญหาผ่านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคู่และนำเสนอความคิดของคุณให้กับห้องเรียน	- ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาหรือบทเรียน - ผู้สอนเลือกใช้วิธีหรือเทคนิคการสอนให้เหมาะสม - ผู้สอนมอบภาระงานให้ผู้เรียนร่วมกันเรียนรู้ แบ่งปันความคิดและสรุปความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา - ผู้เรียนฝึก จดจำหรือใช้รูปแบบภาษาเพื่อการสื่อสาร - ผู้เรียนสร้าง ความเข้าใจกับข้อมูลความรู้ใหม่ เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม - ผู้สอนกระตุ้นและชี้แนะผู้เรียน

ตาราง 36 (ต่อ)

กระบวนการ จัดกิจกรรม การเรียนรู้	รายละเอียดของ กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	ข้อค้นพบหลังจาก การทดลองใช้ รูปแบบการเรียนรู้ การสอนฯ	ผลการพัฒนา กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้
ขั้นที่ 3 ร่วมกัน แก้ปัญหา (Collaborative Problem- Solving: C ₃)	- ผู้สอนนำเสนอ สถานการณ์ ประสบการณ์ ปัญหา เหตุการณ์ - ผู้เรียนเข้ากลุ่มคณะ ตามความสามารถ กำหนดหน้าที่ของ สมาชิกภายในกลุ่ม ร่วมกันวางแผนการ ทำงานและกำหนด เป้าหมายความสำเร็จ ช่วยเหลือและ รับผิดชอบร่วมกัน - ผู้เรียนร่วมกัน ศึกษา รวบรวม ข้อมูล วิเคราะห์ แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น สรุป สังเคราะห์และนำเสนอ - ผู้สอนกระตุ้น สร้างบรรยากาศ การเรียนรู้ อำนวย ความสะดวกในการ เรียนรู้ และ สนับสนุนผู้เรียน	- การกำหนด บทบาทและหน้าที่ ของผู้เรียนในกลุ่ม ให้ชัดเจน ให้ผู้เรียนมีโอกาส สลับบทบาทกัน โดยให้บทบาท แต่ละบทบาท มีความสำคัญและ มีความรับผิดชอบ ต่อกลุ่ม - การสร้าง บรรยากาศ การเรียนรู้ที่ส่งเสริม การสังเคราะห์ การเรียนรู้ที่มี คุณภาพและ การนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตจริงได้ เช่น กิจกรรมระดมสมอง (Brainstorming) กิจกรรมกรณีศึกษา (Case Study) กิจกรรมแสดง	- ผู้สอนนำเสนอ สถานการณ์ ประสบการณ์ ปัญหา เหตุการณ์ - ผู้เรียนเข้ากลุ่มคณะ ตามความสามารถ ร่วมกันกำหนดหน้าที่ ของสมาชิกภายใน กลุ่มให้ชัดเจน ร่วมกันวางแผนการ ทำงานและกำหนด เป้าหมายความสำเร็จ ช่วยเหลือและ รับผิดชอบร่วมกัน - ผู้สอนเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนในแต่ละกลุ่ม สลับบทบาทกัน และ สะท้อนให้ผู้เรียน เห็นวาทะ แต่ละบทบาท มีความสำคัญ - ผู้เรียนร่วมกันศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น สรุป

ตาราง 36 (ต่อ)

กระบวนการ จัดกิจกรรม การเรียนรู้	รายละเอียดของ กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	ข้อค้นพบหลังจาก การทดลองใช้ รูปแบบการเรียน การสอน	ผลการพัฒนา กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้
		บทบาทสมมุติ (Role Playing) เป็นต้น	สังเคราะห์และ นำเสนอ - ผู้สอนกระตุ้น สร้างบรรยากาศ การเรียนรู้ที่ส่งเสริม การสังเคราะห์ การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และการนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ อย่าง ความสะดวกในการ เรียนรู้ และสนับสนุน ผู้เรียน
ขั้นที่ 4 ร่วมกัน นำเสนอและ อภิปราย (Collaborative Presentation and Discussion: C4)	- ผู้สอนกระตุ้น สร้างบรรยากาศ การเรียนรู้ อย่าง ความสะดวกในการ เรียนรู้และสนับสนุน ผู้เรียน - ผู้เรียนร่วมกัน นำเสนอองค์ความรู้ ผ่านกระบวนการ สื่อสารและนำเสนอ ผลงานในรูปแบบ ต่าง ๆ	- การส่งเสริม การแลกเปลี่ยน และช่วยเหลือกัน โดยใช้ภาษา ที่เหมาะสม ใช้เครื่องมือหรือ สื่อการเรียนรู้ ที่ช่วยให้ผู้เรียน เข้าใจเนื้อหา การเรียนรู้ได้ดีขึ้น เช่น แผนภูมิ ภาพประกอบ ฯลฯ	- ผู้เรียนร่วมกัน นำเสนอองค์ความรู้ ผ่านกระบวนการ สื่อสารและนำเสนอ ผลงานด้วยเครื่องมือ หรือสื่อรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสม - ผู้เรียนในกลุ่มประเมิน ผลการเรียนรู้ของ ตนเองและของกลุ่ม - ผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญ และผู้เรียนร่วม

ตาราง 36 (ต่อ)

กระบวนการ จัดกิจกรรม การเรียนรู้	รายละเอียดของ กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	ข้อค้นพบหลังจาก การทดลองใช้ รูปแบบการเรียนรู้ การสอนฯ	ผลการพัฒนา กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้
	- ผู้สอนและผู้เรียน ร่วมแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น วิพากษ์ อภิปราย และสรุป	- การส่งเสริมผู้เรียน ในกลุ่มมีการประเมิน ผลการเรียนรู้ของ ตนเองและกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์ การประเมิน ที่ชัดเจน	- แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น วิพากษ์ อภิปรายและสรุป - ผู้สอนกระตุ้น สร้างบรรยากาศ การเรียนรู้ เสริมสร้าง การเรียนรู้ร่วมกัน อำนวยความสะดวก ในการเรียนรู้ และ สนับสนุนผู้เรียน
ขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้ อย่างเข้าใจ (Comprehensive Application: C₅)	- ผู้เรียนสำรวจ สืบค้นหรือค้นคว้า เกี่ยวกับสถานการณ์ ประสบการณ์ ปัญหา เหตุการณ์ ที่กำหนดที่เกิดใน ชีวิตประจำวัน - ผู้เรียนสะท้อนและ นำเสนอแนวทาง ในการประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน ของตนเอง	- การสะท้อนความคิด ความรู้สึกรู้ และ การเรียนรู้ของ ตนเองของผู้เรียน โดยการเรียนเขียน บันทึกหรือพูดถึง สิ่งที่ได้เรียนรู้ ประโยชน์ที่ได้รับ และปัญหาหรือ ความท้าทายที่พบ	- เรียนสำรวจ สืบค้น หรือค้นคว้าเกี่ยวกับ สถานการณ์ ประสบการณ์ ปัญหา ความท้าทายที่พบ เหตุการณ์ที่กำหนด ที่เกิดในชีวิตประจำวัน - ผู้เรียนสะท้อน ความคิด ความรู้สึก การเรียนรู้ของตน และนำเสนอแนวทาง ในการประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันของ ตนเอง

ตาราง 36 (ต่อ)

กระบวนการ จัดกิจกรรม การเรียนรู้	รายละเอียดของ กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	ข้อค้นพบหลังจาก การทดลองใช้ รูปแบบการเรียน การสอน	ผลการพัฒนา กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้
	- ผู้เรียนประยุกต์ใช้ ความรู้ด้าน คุณสมบัติและ หน้าที่ของภาษาที่ได้ เรียนรู้ - ผู้สอนกระตุ้น ช่วยเหลือและ อำนวยความสะดวก ในการเรียนรู้แก่ ผู้เรียน		- ผู้เรียนประยุกต์ใช้ ความรู้ด้านคุณสมบัติ และหน้าที่ของภาษา ที่ได้เรียนรู้ในการ นำเสนอผ่านการเขียน หรือการพูด - ผู้สอนกระตุ้น ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ในการ เรียนรู้แก่ผู้เรียน

ผลการวิจัยระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้
ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกรีน ของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัยนำรูปแบบการเรียนการสอน เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบ
การเรียนการสอน และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่พัฒนาขึ้นที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับ
กลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น นำผลการศึกษาไป
พัฒนาและนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอน มีรายละเอียดดังนี้

1. การวิเคราะห์ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นในกลุ่ม ตัวอย่าง

ผู้วิจัยนำรูปแบบการเรียนการสอน เครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบการ
เรียนการสอน และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ
ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 ที่เรียนแผนการเรียนศิลป์ภาษา โรงเรียนโกวิทจาง
เชียงใหม่ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา
2566 จำนวน 35 คน เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้

ทฤษฎีวรรณกรรมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ตาราง 37 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนของทักษะการสื่อสารของนักเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

คนที่ (n = 35)	คะแนนทักษะการสื่อสาร (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)		ผลต่าง คะแนน	ร้อยละ ความก้าวหน้า สัมพัทธ์	แปลผล
	ก่อนใช้รูปแบบ	หลังใช้รูปแบบ			
	การเรียน	การเรียน			
	การสอนฯ	การสอนฯ			
1	18	27	9	75.00	สูง
2	15	22	7	46.67	ปานกลาง
3	16	25	9	64.29	สูง
4	15	24	9	60.00	สูง
5	16	25	9	64.29	สูง
6	21	28	7	77.78	สูงมาก
7	20	27	7	70.00	สูง
8	15	22	7	46.67	ปานกลาง
9	16	24	8	57.14	ปานกลาง
10	14	28	14	87.50	สูงมาก
11	14	24	10	62.50	สูง
12	13	22	9	52.94	ปานกลาง
13	11	24	13	68.42	ปานกลาง
14	22	29	7	87.50	สูงมาก
15	19	25	6	54.55	สูง
16	17	25	8	61.54	สูง
17	15	24	9	60.00	สูง
18	15	26	11	73.33	สูง
19	14	23	9	56.25	สูง

ตาราง 37 (ต่อ)

คนที่ (n = 35)	คะแนนทักษะการสื่อสาร (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)		ผลต่าง คะแนน	ร้อยละ ความก้าวหน้า สัมพัทธ์	แปลผล
	ก่อนใช้รูปแบบ	หลังใช้รูปแบบ			
	การเรียนรู้	การเรียนรู้			
	การสอนฯ	การสอนฯ			
20	14	26	12	75.00	สูง
21	21	29	8	88.89	สูงมาก
22	15	24	9	60.00	สูง
23	17	25	8	61.54	สูง
24	13	26	13	76.47	สูงมาก
25	13	25	12	70.59	สูงมาก
26	14	23	9	56.25	สูง
27	17	24	7	53.85	สูง
28	18	27	9	75.00	สูง
29	19	26	7	63.64	สูง
30	12	25	13	72.22	สูง
31	12	24	12	66.67	สูง
32	13	23	10	58.82	สูง
33	15	25	10	66.67	สูง
34	14	23	9	56.25	สูง
35	12	25	13	72.22	สูง
รวม	545	874	329	2300.42	
$\bar{X}$	15.57	24.97	9.40	65.73	สูง
S.D.	2.79	1.85			
C.V.	0.18	0.07			

จากตาราง พบว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทักษะการสื่อสารสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยคะแนนหลังใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 24.97 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.85 มีค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน เท่ากับ 0.18 และคะแนนก่อนใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 15.57 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.79 มีค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน เท่ากับ 0.07 ทั้งนี้ มีค่าเฉลี่ยของผลต่างคะแนน เท่ากับ 9.40 และมีค่าเฉลี่ยของร้อยละความก้าวหน้าสัมพัทธ์ เท่ากับ 65.73 มีพัฒนาการในระดับสูง

ตาราง 38 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของทักษะการสื่อสารของผู้เรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

5 Cs Model	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	p-value
ก่อนใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ	35	15.57	2.79		
หลังใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ	35	24.97	1.85	25.76	0.01**

หมายเหตุ **p < 0.05

จากตาราง พบว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทักษะการสื่อสารสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคะแนนหลังใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 24.97 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.85 และคะแนนก่อนใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 15.57 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.79 ทั้งนี้ มีค่าการทดสอบ t (t-test) เท่ากับ 25.76

ผู้วิจัยนำเสนอผลการประเมินระดับซอฟต์แวร์สเกลด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา หลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น จำนวน 35 คน มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 39 แสดงผลการประเมินระดับซอฟต์แวร์ด้านทักษะการสื่อสารของผู้เรียนจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ทักษะการสื่อสาร (คะแนนเต็ม)	ผลการประเมินระดับซอฟต์แวร์						แปลผล
	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	ค่าเฉลี่ยความก้าวหน้า	แปลผล	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	ค่าเฉลี่ยความก้าวหน้า	
	$\bar{X}$ (S.D.)	$\bar{X}$ (S.D.)	สัมพัทธ์		$\bar{X}$ (S.D.)	สัมพัทธ์	
1. ทักษะการฟัง (20)	13.31 (2.91)	16.11 (1.68)	38.90	ปานกลาง	18.40 (1.52)	62.14	สูง
2. ทักษะการอ่าน (20)	12.34 (2.68)	14.80 (2.18)	31.86	ปานกลาง	17.49 (1.70)	51.67	สูง
3. ทักษะการพูด ปฏิสัมพันธ์ (20)	11.89 (2.65)	14.57 (1.97)	32.10	ปานกลาง	16.97 (1.77)	46.29	ปานกลาง
4. ทักษะการพูด ส่งสาร (20)	11.14 (2.29)	14.40 (1.74)	35.19	ปานกลาง	17.14 (1.70)	49.33	ปานกลาง
5. ทักษะการเขียน ปฏิสัมพันธ์ (20)	12.74 (2.33)	15.83 (1.48)	41.81	ปานกลาง	17.89 (1.45)	54.29	สูง
6. ทักษะกลยุทธ์การใช้ภาษา (20)	11.37 (2.37)	14.80 (1.95)	39.57	ปานกลาง	17.26 (1.75)	48.91	ปานกลาง
7. ทักษะคุณภาพภาษา (24)	14.17 (1.96)	17.09 (2.24)	30.12	ปานกลาง	20.11 (2.65)	50.33	สูง
เฉลี่ยรวม	12.47 (2.45)	15.42 (1.89)	35.65	ปานกลาง	17.96 (1.79)	51.85	สูง

จากตาราง พบว่า ผลการประเมินซอฟต์แวร์ด้านทักษะการสื่อสารของผู้เรียนจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าสัมพัทธ์ระหว่างหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 และหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เท่ากับ 35.65 มีพัฒนาการอยู่ในระดับปานกลาง และค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าสัมพัทธ์ระหว่างหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 และหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เท่ากับ 51.85 มีพัฒนาการอยู่ในระดับสูง

ตาราง 40 แสดงผลการประเมินระดับซอฟต์แวร์สภักดีด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นของผู้เรียนหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น (คะแนนเต็ม)	ผลการประเมินระดับซอฟต์แวร์สภักดี						แปลผล
	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 $\bar{X}$ (S.D.)	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 $\bar{X}$ (S.D.)	ค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าสัมพัทธ์		หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 $\bar{X}$ (S.D.)	ค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าสัมพัทธ์	
1. การทำงานร่วมกัน (4)	2.29 (0.79)	3.06 (0.54)	40.48	ปานกลาง	3.80 (0.41)	67.14	สูง
2. การปรับตัวและการยืดหยุ่นในการทำงาน (4)	2.09 (0.66)	3.09 (0.51)	42.86	ปานกลาง	3.86 (0.36)	54.29	สูง
3. การมีความรับผิดชอบ (4)	2.17 (0.66)	3.14 (0.49)	34.29	ปานกลาง	3.89 (0.32)	50.00	ปานกลาง
4. การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (4)	2.29 (0.57)	3.09 (0.45)	26.67	ปานกลาง	3.94 (0.27)	47.14	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	2.21 (0.67)	3.10 (0.49)	36.08	ปานกลาง	3.87 (0.34)	54.64	สูง

จากตาราง พบว่า ผลการประเมินระดับซอฟต์แวร์สภักดีด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นของผู้เรียนหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าสัมพัทธ์ระหว่างหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 และหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เท่ากับ 36.08 มีพัฒนาการอยู่ในระดับปานกลาง และค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าสัมพัทธ์ระหว่างหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 และหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เท่ากับ 54.64 มีพัฒนาการอยู่ในระดับสูง

ตาราง 41 แสดงผลการประเมินระดับซอฟต์แวร์สเกลด้านทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียน
หลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ทักษะ การแก้ปัญหา (คะแนนเต็ม)	ผลการประเมินระดับซอฟต์แวร์สเกล						แปลผล
	หน่วยการ เรียนรู้ที่ 1	หน่วยการ เรียนรู้ที่ 2	ค่าเฉลี่ย ความก้าวหน้า	แปลผล	หน่วยการ เรียนรู้ที่ 3	ค่าเฉลี่ย ความก้าวหน้า	
	$\bar{X}$ (S.D.)	$\bar{X}$ (S.D.)	หน้าสัมพัทธ์		$\bar{X}$ (S.D.)	หน้าสัมพัทธ์	
1. การวิเคราะห์ สถานการณ์ (4)	1.86 (0.60)	2.77 (0.43)	23.33	ต้น	3.71 (0.46)	44.29	ปานกลาง
2. การคิดเชิง ระบบ (4)	1.83 (0.62)	3.03 (0.45)	30.48	ปาน กลาง	3.91 (0.28)	32.86	ปานกลาง
3. การแสวงหา วิธีการแก้ไข อย่าง สร้างสรรค์ (4)	2.11 (0.53)	3.06 (0.34)	19.05	ต้น	3.94 (0.24)	37.14	ปานกลาง
4. การปรับตัว หรือยืดหยุ่น ตาม สถานการณ์ (4)	2.00 (0.54)	3.14 (0.36)	16.67	ต้น	3.97 (0.17)	34.29	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	1.95 (0.57)	3.00 (0.39)	22.38	ต้น	3.88 (0.28)	37.15	ปานกลาง

จากตาราง พบว่า ผลการประเมินระดับซอฟต์แวร์สเกลด้านทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียนหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าหน้าสัมพัทธ์ระหว่างหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 และหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เท่ากับ 23.38 มีพัฒนาการอยู่ในระดับต้น และค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าหน้าสัมพัทธ์ระหว่างหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 และหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เท่ากับ 37.15 มีพัฒนาการอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้วิจัยนำเสนอผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นหลังการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 35 คน มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 42 แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านเนื้อหาและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้			
1.1 เนื้อหามีความเหมาะสม ทันสมัยและสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของผู้เรียน	4.89	0.32	มากที่สุด
1.2 เนื้อหามีความชัดเจน หลากหลายและเข้าใจง่าย	4.86	0.46	มากที่สุด
1.3 เนื้อหาสาระช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	4.60	0.70	มากที่สุด
1.4 ครูชี้แนะ ช่วยเหลือ จัดหาและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านเนื้อหาและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.83	0.46	มากที่สุด
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
2.1 กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนการเรียนรู้ที่ชัดเจน	4.97	0.17	มากที่สุด
2.2 กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้	4.91	0.28	มากที่สุด
2.3 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ของตนเองจากประสบการณ์และคำแนะนำจากผู้สอนหรือเพื่อนที่มีความรู้ความเข้าใจมากกว่า	4.74	0.44	มากที่สุด
2.4 กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนสามารถรู้และเข้าใจสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน	4.94	0.24	มากที่สุด
2.5 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการสื่อสาร เช่น ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ทักษะการพูดปฏิสัมพันธ์ การพูดสังสาร และทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
2.6 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการปฏิสัมพันธ์ การเทียบเคียงและการแก้ไขข้อบกพร่องในการใช้ภาษา	4.94	0.24	มากที่สุด

ตาราง 42 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
2.7 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนา ความรู้ความเข้าใจด้านขอบข่ายของคำศัพท์ ความแม่นยำ การเชื่อมโยงและความคิด ความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว และ ภาษาศาสตร์สังคม	4.83	0.45	มากที่สุด
2.8 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมกระบวนการ ปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนจากการเจรจา พูดคุย อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.9 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด การพัฒนาความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับแนวคิด และพฤติกรรมจากการจำลองสถานการณ์ ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมและบริบทจริง	4.91	0.29	มากที่สุด
2.10 กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ ค้นหาคำตอบด้วย ตนเองและส่งเสริมให้นักเรียนใช้การเชื่อมโยง ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการแก้ไข ปัญหา	4.86	0.43	มากที่สุด
2.11 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมผู้เรียนสืบค้นข้อมูล สารสนเทศจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและ เหมาะสม แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้เป็นข้อมูล พื้นฐานในการแก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์	5.00	0.00	มากที่สุด
2.12 กิจกรรมการเรียนรู้มีสื่อการเรียนรู้ที่มี ความชัดเจน เหมาะสมและช่วยกระตุ้น ความสนใจของผู้เรียน	4.77	0.55	มากที่สุด

ตาราง 42 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
2.13 กิจกรรมการเรียนรู้มีการประเมินผล ที่หลากหลาย ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน และผู้สอนประเมินผู้เรียน	4.74	0.61	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.89	0.35	มากที่สุด
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ			
3.1 ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ ของภาษา	4.97	0.17	มากที่สุด
3.2 ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติ และหน้าที่ของภาษาไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.94	0.24	มากที่สุด
3.3 ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมทักษะการสื่อสาร และ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด
3.4 ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมทักษะการทำงานร่วมกับ ผู้อื่น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน สถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	4.94	0.24	มากที่สุด
3.5 ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหา และ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.94	0.24	มากที่สุด
3.6 ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมซอฟต์แวร์สเกลอื่น ๆ เช่น การ คิดวิเคราะห์ ภาวะผู้นำ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นต้น	4.89	0.32	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.89	0.32	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบ การเรียนการสอน	4.87	0.38	มากที่สุด

จากตาราง พบว่า ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกล ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.38 อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ ผลการประเมินในแต่ละด้านมีผลการ ประเมิน ดังนี้ 1) ด้านเนื้อหาและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 อยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 อยู่ ในระดับมากที่สุด

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน ที่พัฒนาขึ้น จำนวน 3 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ด้านเนื้อหาและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ผู้เรียนเห็นว่าเนื้อหา มีความเหมาะสมและสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ที่จะเรียนรู้ และเข้าใจสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ ผู้สอนคอยชี้แนะ ช่วยเหลือ จัดหาและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ดังที่ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นว่า

“ครูให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ ออกเสียงและอ่านเนื้อเรื่องเกี่ยวกับ Air pollution จากนั้นครูให้พวกเราสืบค้นข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษเกี่ยวกับ PM 2.5 ที่เกิดขึ้น ในจังหวัดเชียงใหม่ หนูรู้สึกว่ามันเป็นเรื่องใกล้ตัวและน่าสนใจมาก ๆ ค่ะ”

“Your Selected Contents Taught us are Always Related to Our Real Lives such as Pollution, Drugs, Trash. I have Learned Both English and General Knowledge. These Contents Make Me Eager to Learn More.”

“ครูทำให้ผมชอบเรียนภาษาอังกฤษขึ้นเยอะเลยครับ เพราะครูเอาเรื่องใกล้ตัว เอาเรื่องที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันมาเป็นสื่อการสอน กระตุ้นให้ผมอยากรู้ อยากจะสืบค้น ข้อมูลเพิ่มเติม”

“ครูคอยแนะนำทุกอย่าง ครูไม่บอกตรง ๆ ครูจะใช้วิธีการต่าง ๆ ให้ผมได้คิดหา คำตอบด้วยตัวเองหรือร่วมกับเพื่อน”

“สื่อที่ครูใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน กระตุ้นความสนใจหนูมากค่ะ หนูชอบฟัง ข่าวภาษาอังกฤษที่ครูเอามาเปิดในชั่วโมง หนูชอบบทความภาษาอังกฤษที่ครูให้พวกเราสืบค้น มันทันสมัย เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เป็นเรื่องใกล้ตัวมาก ๆ ค่ะ”

“ผมชอบตอนที่ครูเชิญครูวิทยาศาสตร์ มาร่วมฟังและให้ข้อเสนอแนะตอนนำเสนอ งานด้วย มันทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เอาไปใช้ได้ในชีวิตจริงสุด ๆ”

“หนูไม่เก่งภาษาอังกฤษเลย หนูกังวลทุกครั้งที่จะต้องเข้ากลุ่ม แต่วิชานี้ทำให้หนู รู้สึกสบายใจมาก ครูใช้วิธีจัดกลุ่มที่มีความหลากหลาย มีเพื่อนเก่งภาษาอังกฤษคอยช่วยเหลือ และให้คำแนะนำหนู”

“หนูชอบตรงที่ครูใช้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันมาเป็นสื่อการเรียนรู้ ครูสอดแทรกเนื้อหาภาษาอังกฤษอยู่ในนั้น ไม่ว่าจะเป็นคำศัพท์ โครงสร้าง Grammar และ ตัวอย่างประโยค มันทำให้หนูเห็นว่าเราเรียนคำศัพท์ เรียนไวยากรณ์ แล้วสามารถเอามาใช้ ในชีวิตจริงได้”

ประเด็นที่ 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนเห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ มีขั้นตอนการเรียนรู้ที่ชัดเจน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและการสร้างองค์ความรู้ ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา จากกระบวนการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมผ่านการสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น การคิดวิเคราะห์และการเชื่อมโยงประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการแก้ไขปัญหา ดังที่ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นว่า

“กิจกรรมการเรียนการสอนของครูมีขั้นตอน ที่ทำให้ผมสามารถเข้าใจเนื้อก่อนก่อน มีกิจกรรมกลุ่ม ให้ผมและเพื่อน ๆ ได้ร่วมกันสืบค้นข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษ อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และนำเสนองานในรูปแบบต่างๆ ผมชอบวิธีการเรียนแบบนี้มาก ๆ ครับ”

“หนูชอบเรียนเป็นกลุ่มแบบนี้มาก ๆ ค่ะ ทำให้ไม่น่าเบื่อ เพื่อน ๆ ในกลุ่มพูดคุยกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน แบ่งหน้าที่กันทำงานอย่างชัดเจนค่ะ”

“ผมชอบการจัดกิจกรรมที่เริ่มจากการทบทวนความรู้เดิมก่อน ครูให้นักเรียน มีบทบาทในการจัดการเรียนรู้ของตัวเองผ่านกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนได้ช่วยกันค้นคว้า ช่วยกัน คิด ช่วยกันสรุป ช่วยกันนำเสนองาน”

“ได้รับความรู้มากกว่าภาษาอังกฤษครับ ผมได้เรียนรู้เกี่ยวกับค้นคว้า การสรุป การนำเสนอในรูปแบบที่สร้างสรรค์โดยใช้ภาษาอังกฤษ ได้ช่วยกันนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น”

“I Like this Teaching Style because it Makes Me Stronger in Working in Group, Communicating with Friends, Thinking and Finding Solutions, and Presenting in front of the Class. I Love it So Much.”

“คิดว่าเป็นการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ ไม่จำเจ ได้ทั้งความรู้และความรักจากเพื่อน ๆ ได้ช่วยกันทำงานที่ครูมอบหมาย มันเป็น Project ที่ได้ใช้ภาษาอังกฤษและทักษะอื่นไปพร้อม ๆ กัน ได้ทำหลาย ๆ อย่างที่ไม่ค่อยได้ทำในวิชาภาษาอังกฤษ”

“ได้เรียนภาษาอังกฤษ ได้ทำกิจกรรมกลุ่มกับเพื่อน ๆ ได้อยู่กลุ่มกับเพื่อนที่มีความสามารถหลากหลาย ปลื้มมากค่ะ หนูไม่เก่งภาษาอังกฤษ แต่หนูได้ร่วมมีบทบาทในการสืบค้นข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษ มันทำให้หนูคิดว่ามันก็ไม่ยากอย่างที่คิด”

“ผมชอบกิจกรรมที่ครูจัดให้ มันสัมพันธ์กันไปทั้งหมด ครูเริ่มจากกิจกรรมง่าย ๆ ให้นักเรียนมีความรู้เบื้องต้น แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกันเรียนรู้ ได้ร่วมกันคิดได้ร่วมกันนำเสนอ ได้ร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหา และที่สำคัญได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้”

“รู้สึกประทับใจกับกิจกรรมที่ครูจัดให้ อยากให้ครูใช้กิจกรรมนี้บ่อย ๆ ไม่น่าเบื่อ ได้เปลี่ยนกลุ่มตลอด ครูและเพื่อน ๆ ได้ช่วยเติมเต็มความรู้ให้กัน อันไหนที่ไม่เข้าใจก็ถามครู และเพื่อนได้ตลอดเวลาค่ะ”

ประเด็นที่ 3 ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ผู้เรียนเห็นว่าผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติ และหน้าที่ของภาษา ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะความเป็นผู้นำและทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นว่า

“หนูชอบกิจกรรมสะท้อนคิด เป็นกิจกรรมที่ให้หนูได้นำเสนอความคิดของตัวเอง หลังจากการค้นคว้า การสรุปร่วมกับเพื่อนๆ ในกิจกรรมกลุ่ม มันเหมือนการสรุปความคิดของตัวเองและเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน”

“กิจกรรมกลุ่มมีการแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน มีการสลับหน้าที่กันทุกครั้ง ผมได้เป็นทั้งผู้นำและผู้ตาม ผมกับเพื่อนๆ ในกลุ่มได้ร่วมกันรับผิดชอบและเกิดความเคารพในความคิดซึ่งกันและกัน”

“นอกจากภาษาอังกฤษแล้ว ผมยังได้รับการฝึกฝนทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างกันทำงานร่วมกับเพื่อนๆ ในกลุ่ม ได้เรียนรู้ว่าต้องพูดอย่างไรให้เพื่อนๆ ช่วยกันทำงาน”

“หลังจากเรียนกับครูแล้ว ผมรู้สึกว่าภาษาอังกฤษมันสำคัญขึ้น 100% มันมีประโยชน์มากต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน กิจกรรมที่ครูจัดให้มันเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผมได้ฝึกฝนทักษะการทำงานเป็นทีม การคิดวิเคราะห์ การนำเสนองาน”

“I’d like to Say thank you to You. You Practice us Working Together Smoothly. You Practice us Presenting in front of Classroom Professionally. You Practice Us Reflecting Our Ideas about how to Solve any Recent Problem Happening in Our Society.”

“สิ่งที่หนูประทับใจ คือ การสอนของครูที่ทำให้หนูเข้าใจภาษาอังกฤษมากขึ้น ทำให้หนูรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน นอกจากนั้นหนูคิดว่าหนูเกิดทักษะการทำงานเป็นทีม การแก้ปัญหา การเขียนภาษาอังกฤษ การพูดภาษาอังกฤษ การสืบค้นโดยใช้ภาษาอังกฤษ ความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนองาน หนูรักวิชานี้มากๆ ค่ะ”

“กิจกรรมที่ครูจัดเป็นกิจกรรมที่ดีมาก นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ การอ่านออกเสียง การฟัง การเขียนและการพูดภาษาอังกฤษจากเรื่องที่ครูสอน มีกิจกรรมที่หลากหลาย สนุก ครูให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกัน ครูให้นักเรียนได้ช่วยกันทำงาน ครูให้นักเรียนได้ร่วมกันระดมความคิด ครูให้นักเรียนได้นำเสนองานร่วมกัน ชอบตรงที่ครูรู้ว่านักเรียนต้องทะเลาะกันแน่ ๆ ครูสอนเรื่องการเคารพความคิดเห็นของเพื่อน ความรับผิดชอบร่วมกัน ความสามัคคีกัน มันเป็นประชาธิปไตยมาก”

“เอาไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันได้ทั้งภาษาอังกฤษที่ครูสอนและทักษะอื่น ๆ ที่ครูฝึกผ่านกิจกรรมของครู ชอบคุณมากครับ”

2. การสรุปและการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ผู้วิจัยนำเสนอการสรุปผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกิลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ยของทักษะการสื่อสารของนักเรียนที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกิล (Soft Skills) จากการทำแบบทดสอบ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ผู้เรียนมีระดับพัฒนาการของซอฟต์แวร์สกิลที่สูงขึ้น เมื่อใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกิล

3. ความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกิลของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการสรุปผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นที่สมบูรณ์ และเป็นนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปสู่

การขยายผลได้ ซึ่งพัฒนาเป็นคู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ และนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นตามองค์ประกอบของ Joyce Weil (2002) ดังนี้

1. ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 ระบุข้อจำกัดเรื่องระบบการเรียนการสอน ในปัจจุบันว่า มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาสาระและความจำมากกว่าการพัฒนาทักษะและสมรรถนะ ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียน โดยการปรับเปลี่ยนหรือมีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21

“ทักษะการสื่อสาร” เป็นทักษะที่สำคัญสำหรับผู้เรียนในยุคปัจจุบันที่สัมพันธ์กับทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม อีกทั้งยังเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ทักษะอื่น ๆ และเป็นทักษะที่จำเป็นที่จะต้องกระตุ้นให้เกิดกับผู้เรียน ผู้สอนควรคำนึงถึงความสำคัญและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการสื่อสารและสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ทักษะการสื่อสารที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เป็นหนึ่งในเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในประเด็นการพัฒนาภาคผลิตและบริการ โดยยกระดับการผลิตเพื่อสร้างมูลค่า การสร้างผู้ประกอบการเพื่อพัฒนาประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต

นอกจากนี้ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ที่มีคุณลักษณะที่ดีตามความต้องการขององค์กรและตลาดแรงงานนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมี “ซอฟต์แวร์สกิล” (Soft Skills) ที่เป็นหัวใจสำคัญที่คอยสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและราบรื่น ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน การประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตในอนาคต สัมพันธ์กับผลการสังเคราะห์ซอฟต์แวร์สกิลและศึกษาความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมซอฟต์แวร์สกิลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมซอฟต์แวร์สกิลของนักเรียนด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการแก้ปัญหา และด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น

จากความสำคัญของทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกิลข้างต้น จึงควรมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกิล ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการสื่อสารตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) บูรณาการซอฟต์แวร์สกิล

(Soft Skills) ในการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม (Social Constructivism) ที่เป็นการสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมายของผู้เรียนที่เกิดจากการประเมินระดับพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) การให้ช่วยเหลือ การอำนวยความสะดวก และการสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ด้วยกระบวนการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับผู้อื่นและการสื่อสาร เพื่อพัฒนาระดับพัฒนาการสร้างความเชื่อมั่น และความเข้าใจภายในตนเองของผู้เรียน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกันของผู้เรียนในกลุ่มขนาดเล็ก (Collaborative Learning) มีสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับบริบทที่มีความหมายและสภาพชีวิตจริง (Learning Activities Engaging the Real World) กระบวนการกลุ่ม การลงมือปฏิบัติ และสนับสนุนทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการสร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 จึงเป็นหนึ่งในรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ มุ่งเน้นความสำคัญที่ตัวผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการสื่อสารร่วมกับผู้อื่นผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมกัน พัฒนาศักยภาพด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษของตนเองอย่างเต็มที่ สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จริง มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ สามารถดำรงตนตามสถานการณ์ที่แปรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วได้อย่างสมบูรณ์ และมีคุณค่าในฐานะพลเมืองในศตวรรษที่ 21

2. รายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอน

2.1 หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน

2.1.1 เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมาย และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2 เป็นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาระดับพัฒนาการของผู้เรียน โดยการประเมินระดับพัฒนาการของผู้เรียนและเสริมต่อการเรียนรู้แก่ผู้เรียนด้วยกระบวนการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับผู้อื่นและการสื่อสาร

2.1.3 เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ในกลุ่มขนาดเล็กที่มีสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับบริบทที่มีความหมายและสภาพชีวิต

จริง ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีซอฟต์แวร์สื่อด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา

2.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน

2.2.1 เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงและสร้างองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา (Language Features and Functions) และประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.2 เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีซอฟต์แวร์สื่อด้านทักษะการสื่อสารด้านทักษะการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา

2.3 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ตรวจสอบความรู้เดิม (Checking Prior Knowledge: C₁) ผู้สอนตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการตั้งคำถาม กิจกรรมเกม หรือกิจกรรมที่เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความรู้เดิม ทั้งนี้ ผู้สอนจะยังไม่แจ้งหรือเฉลยคำตอบ ขณะที่ผู้เรียนตอบคำถามหรือร่วมกิจกรรมให้ผู้สอนสังเกตผลการตอบคำถามหรือผลการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อผู้สอนจะทราบว่าผู้เรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความรู้เดิมด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษาอยู่ในระดับใด สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการจำแนกผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้เรียนที่มีความสามารถเก่ง ปานกลาง และอ่อน จากนั้นผู้สอนให้ผู้เรียนเข้ากลุ่มตามความต้องการและความสนใจ โดยสมาชิกของแต่ละกลุ่มจะต้องความสามารถหรือมีความแตกต่างกัน ผู้สอนใช้วิธีการกำหนดเกณฑ์การเข้ากลุ่มที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ เช่น สี รูป ตัวเลข ฯลฯ ผู้เรียนร่วมกันศึกษา ค้นคว้า สืบค้น ช่วยเหลือและแบ่งปันความรู้กันในประเด็นคำถามเดิม จากนั้นผู้สอนตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียนอีกครั้ง โดยใช้คำถาม กิจกรรมเดิมหรือกิจกรรมที่เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความรู้เดิมด้วยวิธีการต่าง ๆ และเพิ่มเติมหรือชี้แนะให้ผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้เดิม

ขั้นที่ 2 ผสานความรู้ใหม่ (Connecting with New Knowledge: C₂) ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาหรือบทเรียนด้วยวิธีการบรรยาย การอภิปราย การสาธิต หรือการถาม-ตอบ ทั้งนี้ ผู้สอนเลือกใช้วิธีหรือเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับวิธีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา ประกอบด้วย 1) คำศัพท์ 2) การออกเสียง 3) โครงสร้างไวยากรณ์ และ 4) การสื่อความหมายที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียน จากนั้นผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและให้ผู้เรียนจดจำหรือใช้รูปแบบภาษาได้อย่างถูกต้อง มอบภาระงานให้ผู้เรียนร่วมกันเรียนรู้แบ่งปันความคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติ

และหน้าที่ของภาษา และกระตุ้นและชี้แนะให้ผู้เรียนร่วมกันสร้างความเข้าใจกับข้อมูลความรู้ใหม่ เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมและร่วมกันสรุปความรู้

ขั้นที่ 3 ร่วมกันแก้ปัญหา (Collaborative Problem-Solving: C₃) ผู้สอนนำเสนอ สถานการณ์ ประสบการณ์ ปัญหา กรณีศึกษา เหตุการณ์ที่กำลังได้รับความสนใจ หรือสิ่งที่พบเห็นในชีวิตประจำวันหรือที่อยู่รอบตัวของผู้เรียน โดยใช้บทอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ ข่าวสาร วิดีทัศน์ เป็นต้น จากนั้นให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มคละตามความสามารถอีกครั้ง ทั้งนี้ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องมีการกำหนดหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่มอย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสลับบทบาทกัน โดยให้บทบาทแต่ละบทบาทมีความสำคัญ เช่น ผู้นำกลุ่ม ผู้สรุป ผู้บันทึก ผู้สอบถาม ผู้สนับสนุน ฯลฯ ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการทำงานและกำหนด เป้าหมายความสำเร็จ ช่วยเหลือกันและรับผิดชอบต่อกัน ผู้เรียนร่วมกันศึกษา ค้นคว้า สืบค้น ข้อมูล รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปและสังเคราะห์เป็นแนวทางแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ผู้สอนกระตุ้น สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสังเคราะห์ การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และสนับสนุนให้ผู้เรียน ระดมสมอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยวิธีการที่หลากหลายร่วมกับผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญ ผู้เรียนนำเสนอองค์ความรู้หรือผลการสังเคราะห์ของกลุ่มโดยการประยุกต์ใช้ความรู้ ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา เช่น แผนผังความคิด (Mind Map) การนำเสนอข้อมูลทั่วไป (Information Infographics) เป็นต้น

ขั้นที่ 4 ร่วมกันนำเสนอและอภิปราย (Collaborative Presentation and Discussion: C₄) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอองค์ความรู้ ผลการสังเคราะห์หรือแนวทางการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ เหตุการณ์หรือปัญหาที่กำหนด ผ่านกระบวนการใช้ภาษา เพื่อสื่อสารและนำเสนอผลงานในรูปแบบต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ เช่น โครงงาน (Project Work) วาดภาพ (Drawing) สาธิต (Demonstration) กล่าวสุนทรพจน์ (Speech) โต้แย้ง (Debate) เขียนรายงาน (Report Writing) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) การบันทึกวีดิทัศน์ หรือบันทึกเสียง (Video or Audio Recording) ฯลฯ ผู้สอนกระตุ้น สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และสนับสนุนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น วิพากษ์ อภิปรายและสรุปร่วมกับผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาของแต่ละกลุ่ม ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษา เครื่องมือหรือสื่อประกอบการ นำเสนอที่เหมาะสม เช่น แผนภูมิ ภาพประกอบ โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการนำเสนองาน Power Point หรือ Canvas ฯลฯ

ขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้อย่างเข้าใจ (Comprehensive Application: C₅) ผู้สอนให้ผู้เรียนสำรวจ สืบค้นและค้นคว้าเกี่ยวกับสถานการณ์ ประสบการณ์ ปัญหา เหตุการณ์ที่กำหนดที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวันหรือที่อยู่รอบตัวของผู้เรียนจากสื่อต่าง ๆ และให้ผู้เรียนสะท้อนความคิด ความรู้สึกและการเรียนรู้ของตนเองที่ได้รับจากการร่วมนำเสนอและอภิปราย ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ของตนเองผ่านกิจกรรมสะท้อนคิด (Reflection) ด้วยวิธีการเขียนหรือพูด ผู้สอนกระตุ้น ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ผู้เรียนให้นำเสนอแนวทางในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองโดยประยุกต์ใช้ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา

2.4 การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน

2.4.1 ประเมินทักษะการสื่อสาร โดยใช้แบบทดสอบ

2.4.2 ประเมินซอฟต์แวร์สื่อด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา โดยใช้แบบประเมินที่เน้นตามสภาพจริง

2.4.3 วัดความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสุรคณิคมเชิงสังคม โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น

2.5 ปัจจัยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.5.1 ระบบสังคม ผู้สอนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ดี สนับสนุนให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้เรียน รับฟังความคิดเห็น สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าและหาคำตอบด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น

2.5.2 ระบบสนับสนุน ผู้สอนจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน เช่น แหล่งข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์ สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของผู้เรียนด้วยการนำเสนอความคิดเห็นในแนวทางที่แตกต่าง กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้แนวคิดหรือแนวทางการปฏิบัติใหม่ ยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียน และส่งเสริมผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิม ความคิดเห็นเดิมหรือประสบการณ์เดิมกับองค์ความรู้ใหม่ ความคิดเห็นใหม่ในสถานการณ์ใหม่

2.5.3 หลักการตอบสนอง ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ ให้คำแนะนำ มีบทบาทในการใกล้ชิดในสถานการณ์จำลองและกิจกรรมการเรียนรู้ สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการปัญหาและการสื่อสาร ประเมินความคิดเห็น ความคืบหน้าการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกิล (Soft Skills) ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการแก้ปัญหา

3. การนำรูปแบบการเรียนการสอนฯ ไปใช้

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรณนิยมนเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษตามแนวทางการสอน ภาษาเพื่อการสื่อสาร และซอฟต์แวร์สกลด้านทักษะการสื่อสารตามกรอบอ้างอิงความสามารถ ทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะ การแก้ปัญหาของผู้เรียน โดยแนวทางการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ก่อนการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ ผู้สอนควรศึกษา รายละเอียดของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนฯ องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนฯ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้

3.2 ระหว่างการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ผู้สอนควรคำนึงถึง การเรียนรู้แบบร่วมกัน (Collaborative Learning) ช่วงของพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) การเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เชื่อมโยงกับโลกแห่งความจริง (Learning Activities Engaging the Real World) โดยกำหนด และเลือกเนื้อหา สารการเรียนรู้ที่บูรณาการระดับความสามารถด้านการสื่อสารตามกรอบ อ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) เทคนิคการจัดการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ สื่อและอุปกรณ์ที่หลากหลาย เหมาะสม และตรงตามความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งกระตุ้น ท้าทาย เราความสนใจจิตสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก แก่ผู้เรียน ผู้สอนบันทึกผลการเรียนรู้และพฤติกรรมกรเรียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลมาปรับปรุง พัฒนาหรือแก้ไขต่อไป

3.3 หลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ ผู้สอนควรประเมินความรู้ ความเข้าใจและการสร้างองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษาของผู้เรียน ประเมิน ทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และ ด้านทักษะการแก้ปัญหา และวัดความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน ที่พัฒนาขึ้น ตลอดจนให้ผู้เรียนได้สะท้อนความคิดร่วมกัน และผู้สอนให้คำแนะนำ อย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

4. ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

4.1 ผลที่เกิดขึ้นทางตรง

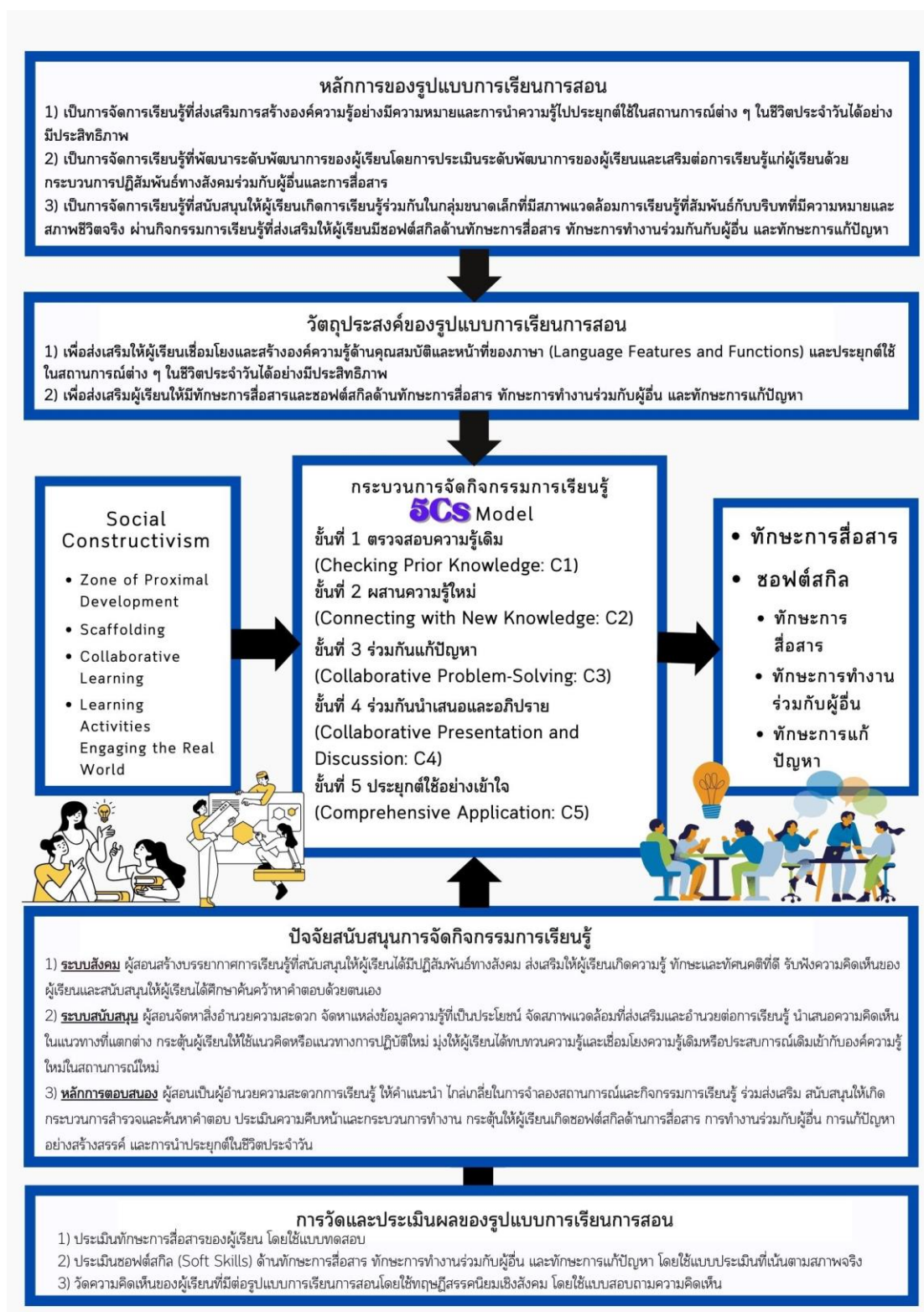
ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงและสร้างองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา (Language Features and Functions) ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนได้รับการส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สื่อด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา

4.2 ผลที่เกิดขึ้นทางอ้อม

ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมซอฟต์แวร์สื่อด้านอื่นๆ นอกเหนือจากทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะการแก้ปัญหา เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะภาวะผู้นำ ทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นต้น

ผู้วิจัยนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สื่อด้าน (Soft Skills) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังภาพ

ภาพ 6 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสุรคณนิยมเชิงสังคมเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกล (Soft Skills) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 : 5 Cs Model

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎี
สรรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลขของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
โดยใช้ทฤษฎีสรรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลขของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ 2) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียน
การสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและ
ซอฟต์แวร์สกลขของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบ
การเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสาร
และซอฟต์แวร์สกลขของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยพิจารณาจาก 3.1) ผลการ
เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของทักษะการสื่อสารของนักเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบ
การเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น 3.2) ผลการประเมินระดับซอฟต์แวร์สกลขของนักเรียนจากการใช้
รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น และ 3.3) ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยประยุกต์ใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and
Development) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2
แผนการเรียนศิลป์ภาษา โรงเรียนโกวิทอรัญเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
ปีการศึกษา 2566 จำนวน 35 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
ค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน (C.V.) สถิติทดสอบที (t-test One Sample) ร้อยละความก้าวหน้า
สัมพัทธ์ (Relative Gain Score) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สามารถสรุป
และอภิปรายผลการศึกษาได้ ดังนี้

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคณนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลการประเมินประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) 80/80 เท่ากับ 81.08/80.38 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด และผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของรูปแบบของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีค่าดัชนีประสิทธิผล ($E.I.$) เท่ากับ 0.65 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ถือรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดและมีประสิทธิผลผ่านเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลได้

3. ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคณนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีทักษะการสื่อสารสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น สำหรับผลการประเมินระดับซอฟต์แวร์สกลด้านทักษะการสื่อสารและด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นของผู้เรียนหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอน อยู่ในระดับสูง อีกทั้งผลการประเมินระดับซอฟต์แวร์สกลด้านทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียนหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง และที่สำคัญผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด ถือได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเป็นนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผล สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลได้อย่างเป็นรูปธรรม

อภิปรายผลการวิจัย

เมื่อพิจารณาการสรุปผล จะเห็นว่าการวิจัยเรื่องนี้เป็นนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและมีประสิทธิผล สามารถนำไปใช้ขยายผลกับผู้เรียนกลุ่มอื่น ๆ ในบริบทที่ไม่แตกต่างกันได้ ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำเสนอประเด็นเพื่ออภิปรายผลการวิจัยได้ 5 ประเด็น ดังนี้ 1) ประเด็นด้านการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งมีลักษณะเป็นนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เนื่องจากพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (R&D) 2) ประเด็นด้านการใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเหมาะสำหรับการพัฒนาผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในบริบทของโรงเรียนเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ 3) ประเด็นด้านความสำเร็จในการ

พัฒนาการสื่อสารของผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์และผู้เรียนเกิดทักษะการสื่อสารอย่างเป็นรูปธรรม 4) ประเด็นด้านความสำเร็จในการส่งเสริมซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนให้อยู่ในระดับมากทุกประเด็น และ 5) ประเด็นด้านความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น สามารถแสดงรายละเอียดการอภิปรายผลดังนี้

ประเด็นที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีสรณนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ถือว่าเป็นนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเนื่องจากพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (R&D) อย่างเป็นขั้นตอน มีการออกแบบอย่างเป็นระบบ ดังที่ มารุต พัฒนาผล (2567) ได้กล่าวถึงรูปแบบเชิงระบบของการวิจัยและพัฒนาทางหลักสูตรและการเรียนรู้ แบ่งเป็น 4 ขั้นตอนกว้าง ๆ ตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา โดยแต่ละขั้นตอนจะมีระยะการศึกษาย่อย ๆ อยู่ในขั้นตอน เริ่มจากการวิจัย (Research) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analysis) จากนั้นสู่ขั้นตอนการพัฒนา (Development) โดยระยะที่ 1 ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ (Innovative Learning Design) ระยะที่ 2 เป็นการตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรม (Checking for Innovative Quality) ต่อจากนั้นเข้าสู่กระบวนการของขั้นตอนการวิจัย (Research) แบ่งเป็น 3 ระยะ โดยระยะที่ 1 เป็นการทดลองใช้นวัตกรรม (Implementing for Innovative) ระยะที่ 2 การประเมินนวัตกรรม (Evaluating for Innovative) ระยะที่ 3 การขยายผลนวัตกรรม (Disseminating for Innovative) และในขั้นตอนสุดท้าย คือ ขั้นตอนการพัฒนา (Development) เป็นการปรับปรุงนวัตกรรมที่สมบูรณ์ (Improving for Completed Innovative) จะเห็นได้ว่าผู้วิจัยดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามระบบการพัฒนานวัตกรรม สำหรับงานวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้ไม่ได้ทำการขยายผลในขั้นตอนการวิจัย แต่ใช้การหาประสิทธิภาพแทน เช่นเดียวกันกับงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูประถมศึกษาด้านการโค้ชเพื่อการรู้คิด” (มารุต พัฒนาผล, 2567) มีการใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบ ดำเนินการวิจัยโดย 1) สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการโค้ชเพื่อการรู้คิด 3) สัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน 4) สัมภาษณ์ครูที่มีประสบการณ์ด้านการโค้ช 5) สัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับความต้องการพัฒนานตนเองด้านการโค้ช 6) สังเกตพฤติกรรมการทำงานทางวิชาการของครู ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบและตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น ดำเนินการวิจัยโดย 1) ยกร่างรูปแบบ 2) ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น

ด้านความสอดคล้องความเหมาะสม และความเป็นไปได้ 3) สร้างเครื่องมือสำหรับประกอบการใช้รูปแบบ 4) ทดลองนำร่องการใช้รูปแบบ 5) ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบ ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบ โดยใช้แบบแผนการทดลอง Control Group Pretest-Posttest Design และระยะที่ 4 การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ

สำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีสรณนิคม โดยกระบวนการวิจัยและพัฒนา สอดคล้องกับการวิจัย เรื่อง “การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีสรณนิคมเพื่อส่งเสริมการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักศึกษาครู” (วิทยา พูลสวัสดิ์, 2566) โดยสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน จากนั้นหาค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนโดยประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา จนได้รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีสรณนิคมเพื่อส่งเสริมการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักศึกษาครูที่มีคุณภาพ โดยผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนด้านความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน อยู่ในระดับมากที่สุด และผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนมีค่าเท่ากับ 0.62 ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ EISDGA ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 สำรวจปัญหา ขั้นที่ 2 แก้ปัญหา ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนข้อสรุป ขั้นที่ 4 ตรวจสอบข้อสรุป ขั้นที่ 5 วางนัยทั่วไปและให้เหตุผล ขั้นที่ 6 ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งได้แนวทางเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์สำหรับนักศึกษาครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสัมพันธ์กับงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสอนตามแนวสร้างสรรค์ความรู้และการใช้กิจกรรมให้ข้อมูลย้อนกลับแบบออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา” (พงศ์ทวี ทศวา, 2563) หลังจากที่ได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบการสอนเขียนตามแนวคิดสร้างสรรค์ความรู้และการใช้กิจกรรมให้ข้อมูลย้อนกลับแบบออนไลน์มีชื่อเรียกว่า “PWP-Plus Model” มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนที่เป็นจุดเด่นของงานวิจัยเรื่องนี้ ได้แก่ ขั้นก่อนเขียน (Pre Writing) เป็นขั้นตอนที่ประกอบด้วยกลวิธีการเตรียมทรัพยากรให้แก่ผู้เรียน (Scaffolding Strategies) ขั้นระหว่างเขียน (While Writing) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากกิจกรรมในขั้นก่อนเขียน นำมาใช้เขียนฉบับร่างที่ 1 ของตนเอง และขั้นหลังเขียน (Post Writing) ในขั้นหลังเขียนนี้จะมีการผสมผสานนำกิจกรรมการให้ข้อมูลย้อนกลับแบบออนไลน์นั้นจะเกิดขึ้นในขั้นหลังเขียน (Post Writing) ซึ่งการวัดและประเมินผลผู้เรียนพิจารณา 5 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบด้านเนื้อหา 2) องค์ประกอบด้านการเรียบเรียง

ความคิด 3) องค์ประกอบด้านการใช้ศัพท์4) องค์ประกอบด้านการใช้ไวยากรณ์ และ 5) องค์ประกอบด้านตัวสะกดอักษรนำ และการขึ้นย่อหน้า

จะเห็นได้ว่า จุดเด่นของงานวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้ คือ การหาความต้องการจำเป็น โดยการประเมินความต้องการจำเป็นและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนก่อนที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง การประเมินความต้องการจำเป็นถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากสำหรับงานวิจัยในยุคปัจจุบัน เนื่องจากผู้วิจัยด้านการศึกษามีความต้องการพัฒนาที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ใช่ความต้องการหรือความชอบของผู้วิจัย มีงานวิจัยที่ประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เช่น งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการออกแบบการจัดการเรียนรู้หมวดวิชาเฉพาะของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชีที่จัดการศึกษาแบบทวิภาคี เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามความต้องการของงานอาชีพ” (วารุณี เอี่ยมอารมณ, ไพโรจน์ สติรยากร และพิสิฐ เมธาทิพร, 2565) เป็นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการที่คาดหวังคุณลักษณะผู้เรียนหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี โดยใช้วิธี Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ร่วมกับการศึกษาสภาพความต้องการจำเป็น สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการจัดการจัดการศึกษา โรงเรียนสุขภาวะ โรงเรียนแหลมทองผดุงวิทย” (ปัทมา พุทธแสน, 2565) ประเมินความต้องการจำเป็นจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมมีค่า PNI มีค่าเฉลี่ย 0.17 และการจัดการศึกษาโรงเรียนสุขภาวะโดยภาพรวมมีค่า PNI มีค่าเฉลี่ย 0.21 และนำข้อมูลที่ได้ไปสร้างรูปแบบการบริหารการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการจัดการจัดการศึกษาโรงเรียนสุขภาวะโรงเรียนแหลมทองผดุงวิทยจนได้เป็นรูปแบบการบริหารที่มีคุณภาพ ในรูปแบบที่ชื่อว่า “LAEMTHONG PHADUNGWIT HEALTH SCHOOL MODEL” ประกอบด้วย 1) แนวคิด และหลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีการดำเนินงาน 5 หลัก ได้แก่ (1) ผู้เรียนเป็นสุข (2) โรงเรียนเป็นสุข (3) สภาพแวดล้อมเป็นสุข (4) ครอบครัวเป็นสุข และ (5) ชุมชนเป็นสุข 4) การประเมินผล และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ สัมพันธ์กับงานวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1” โดยศึกษาองค์ประกอบหลักและตัวบ่งชี้ รวมถึงศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาครู โดยใช้วิธี Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) สามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการสร้างระบบพี่เลี้ยง ลำดับที่ 2 ด้านการฝึกอบรม และ ลำดับที่ 3 คือ ด้านการนิเทศ

แบบคลินิก นำข้อมูลที่ได้ไปยกร่างรูปแบบการพัฒนาคู่มือด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า มีองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาคู่มือด้านการจัดการเรียนรู้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กิจกรรมการพัฒนา และ 4) การประเมินผลและวัดผล เป็นรูปแบบการพัฒนาคู่มือที่มีคุณภาพระดับมากที่สุด ดังนั้น การศึกษาความต้องการจำเป็นโดยใช้วิธี Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

นอกจากนี้ การหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ถือเป็นเรื่องสำคัญที่ทำให้รูปแบบการเรียนการสอนมีความสมบูรณ์มากที่สุด ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง เช่นเดียวกันกับงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” (สกุลการ สังข์ทอง, 2562) ได้มีการประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานในขั้นตอนที่ 3 มาใช้เป็นข้อมูลในการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จากผลการประเมินการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและมีความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สอดคล้องกันกับงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู” (พนม จงเฉลิมชัย, 2563) ซึ่งมีวิธีการหาประสิทธิภาพเหมือนกันกับงานของผู้วิจัยเป็นอย่างมาก โดยเรื่องนี้หาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ และผลประเมินค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 (E1/E2) ซึ่งผลการประเมินประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญ โดยพิจารณาจากผลการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูและแบบประเมิน ความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู พิจารณาผลการประเมินทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาวิชาชีพครูในการศึกษานำร่องกับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาคะแนน

การประเมินทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์จากการวัดการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ 3 แผน และจากแบบประเมินทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ตามเกณฑ์ 75/75 จะเห็นได้ว่าการอภิปรายผลในประเด็นที่ 1 แสดงให้เห็นถึงการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ที่เป็นขั้นตอน การออกแบบอย่างเป็นระบบมีส่วนสำคัญอย่างมากในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

ประเด็นด้านการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับการพัฒนาผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในบริบทของโรงเรียนเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ จะเห็นได้ว่าการบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ 5Cs Model เป็นกระบวนการที่ได้มาจากการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะทฤษฎีบรรณนิยมเชิงสังคม ประกอบกับการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ และปรับแก้จนสมบูรณ์ที่สุด โดยขั้นตอนการเรียนการสอนทั้ง 5 ขั้นตอนของผู้วิจัยมีความสัมพันธ์กันที่สำคัญอยู่บนฐานปรัชญาการศึกษาที่พัฒนาการนิยมและแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จึงเป็นการพัฒนาผู้เรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “นวัตกรรมการเรียนรู้วรรณคดีเชิงสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” (อาทิตย์ ชาวคำ และศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย, 2566) เป็นการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกที่เน้นการสร้างสรรค์ โดยใช้วรรณคดีเป็นสื่อเพื่อขับเคลื่อนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณที่มีฐานแนวคิด ทฤษฎีรวมถึงปรัชญาการศึกษาที่สอดคล้อง รองรับ และสนับสนุน ดังนี้ 1) ปรัชญาการศึกษาที่พัฒนาการนิยม (Progressive Education) เป็นปรัชญาการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับสิทธิและเสรีภาพของผู้เรียน เน้นประสบการณ์ตรงและความสอดคล้องกับการดำเนินชีวิต เน้นเรียนรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหา และการปฏิบัติ มีความเชื่อว่าการศึกษาคือชีวิต ดังนั้นการเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริง และสร้างการเรียนรู้ที่มีความหมาย เห็นว่าผู้เรียนทุกคนสามารถสร้างคุณค่าให้กับสังคมได้ เชื่อมั่นในศักยภาพของผู้เรียนทุกคน 2) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบบรรณนิยมเป็นการเรียนรู้เป็นกระบวนการสร้างความรู้มากกว่าการรับความรู้ ให้ความสำคัญกับกระบวนการทางความคิดที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ ที่สำคัญผู้สอนต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนไปสู่องค์ความรู้ที่ถูกต้อง และ 3) แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก สร้างแรงบันดาลใจให้คำปรึกษา โดยทำหน้าที่เป็นโค้ช และพี่เลี้ยง มีเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

อย่างมีความหมาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ เข้าใจในตนเอง เกิดการคิดขั้นสูง มีสติปัญญา คิดวิเคราะห์ สามารถสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่บ่งบอกถึงการมีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ จะเห็นได้ว่านวัตกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวมีแนวคิด ทฤษฎีสำหรับงานวิจัยที่เหมือนกัน แตกต่างกันตรงที่ นวัตกรรมการเรียนรู้วรรณคดี อยู่ภายใต้ฐานคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Taxonomy) เป็นทฤษฎีสัมพันธ์กับการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ที่สัมพันธ์กันกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดอย่างเป็นลำดับ ผู้เรียนต้องสามารถวิเคราะห์ได้ก่อน จึงจะสามารถประเมินค่าได้ จนนำไปสู่การสร้างสรรค์ แต่สำหรับรูปแบบการเรียนการสอน ของผู้วิจัยมีฐานแนวคิดเรื่องการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ที่เป็นวิธีการช่วยเหลือ แนะนำ อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนในขณะที่ผู้เรียนกำลังแก้ปัญหาหรือเรียนรู้สิ่งใหม่ ผู้สอนสร้างความเชื่อมั่น ความเข้าใจภายในตนเองและระดับพัฒนาการที่สูงขึ้นของผู้เรียน ด้วยการกระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้และคิดแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่อย่างเป็นขั้นตอน และแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกแห่งความจริง (Learning Activities Engaging the Real World) เป็นการเรียนรู้ในบริบทที่มีความหมายและพัฒนาจากสภาพชีวิตจริง (Real World)

นอกจากนี้ยังพบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดซับซ้อนสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” (นภาศิริ ฤกษ์นันทน์, 2564) ที่มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 ขั้น ดังนี้ขั้นที่ 1 กระตุ้นความคิด (Formulating Ideas) ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงการคิด (Connecting Concepts) ขั้นที่ 3 ออกแบบการแก้ปัญหา (Proposing Solutions) ขั้นที่ 4 ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง (Applying in Situations) และขั้นที่ 5 สะท้อนคิด (Reflecting Lessons Learned) เมื่อพิจารณารายละเอียดของขั้นตอนดังกล่าวแล้ว พบว่า ขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3 มีลักษณะการจัดกิจกรรมที่คล้ายกันงานวิจัยของผู้วิจัย ซึ่งขั้นที่ 2 เชื่อมโยงการคิด (Connecting Concepts) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่และบูรณาการความรู้ไปสู่การออกแบบการแก้ปัญหา โดยผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ สำหรับขั้นที่ 3 ออกแบบการแก้ปัญหา (Proposing Solutions) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนออกแบบและวางแผนการแก้ปัญหา โดยผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ จนได้ข้อมูลอย่างเพียงพอ และนำมาใช้ในการออกแบบการแก้ปัญหา แตกต่างกันตรงที่การพัฒนาตัวแปรตาม เนื่องจากงานวิจัยของผู้วิจัย

มีการพัฒนาตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการทำงานร่วมกัน

อีกทั้งยังสัมพันธ์กับงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยการบูรณาการนวัตกรรมการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21” (คุชฎี รังสีชัชวาล, 2562) ที่มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นก่อนการใช้วรรณกรรมเป็นฐานร่วมกับการใช้โครงงานเป็นฐาน ขั้นที่ 3 ขั้นการใช้วรรณกรรม ขั้นที่ 4 ขั้นตอบสนองต่อวรรณกรรมโดยใช้โครงงานเป็นฐาน ขั้นที่ 5 ขั้นทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดทักษะศตวรรษที่ 21 ความแตกต่างที่เห็นได้ชัดของงานวิจัยเรื่องนี้กับงานของผู้วิจัย คือ ขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 5 ผู้วิจัยไม่ได้แยกขั้นตอนนี้ออกมาเป็นขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แต่ได้มีการวัดก่อนและหลังเรียนเช่นกัน ความโดดเด่นของรูปแบบการเรียนการสอนเรื่องนี้อยู่ที่ขั้นตอนที่ 4 ถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้วิจัยเห็นว่าการวัดความรู้ความสามารถควรปรากฏอยู่ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากกว่านำมาเป็นขั้นตอนของการเรียนการสอน แต่ถึงอย่างไรงานวิจัยดังกล่าว กับงานวิจัยของผู้วิจัย ถือเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพ เนื่องจากได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จะเห็นได้ว่า การอภิปรายผลในประเด็นที่ 2 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของแนวคิด ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสร้างกระบวนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนฯ ของผู้วิจัยจึงมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการสื่อสาร และซอพต์สกีลได้อย่างเห็นภาพชัดเจน

ประเด็นด้านความสำเร็จในการพัฒนาการสื่อสารของผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์และผู้เรียนเกิดทักษะการสื่อสารอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากการส่งเสริมผู้เรียนอย่างมีกระบวนการและขั้นตอนที่ชัดเจนที่ได้มาจากการใช้ทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม จะสังเกตเห็นว่าผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับว่าเกิดองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะความเป็นผู้นำและทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ตลอดจนจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากความคิดเห็นที่ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นว่า “I'd Like to Say Thank You to You. You Practice Us Working Together Smoothly. You Practice Us Presenting in front of Classroom Professionally. You Practice Us Reflecting Our Ideas about how to Solve any Recent Problem Happening in Our Society.” เป็นตัวอย่างการแสดงความคิดเห็นที่สะท้อน

ให้เห็นถึงทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง “Explicating the Social Constructionist Perspective on Crisis Communication and Crisis Management Research: a Review of Communication and Business Journals” Zhao (2017) เป็นการวิเคราะห์มุมมองการสร้างความหมายโดยใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทางสังคมผ่านกระบวนการทางสังคม ไม่ได้เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ การสื่อสารมีบทบาทสำคัญในการสร้างความหมายของวิกฤต ส่งผลต่อวิธีการตีความ รับรู้ และตอบสนองต่อวิกฤตของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มุ่งเน้นไปที่ประเด็นการจัดการภาพลักษณ์ การควบคุมข่าวสาร และการโน้มน้าวใจ ละเลยแง่มุมการสร้างความหมายร่วมกัน มุ่งเน้นไปที่กลยุทธ์ โครงสร้าง และกระบวนการ สัมพันธ์กับงานวิจัยเรื่อง “Social Constructionism and Symbolic Interactionism: Two Parts of the Same Theory within Communication” (Bula, 2019) เป็นงานวิจัยที่ช่วยให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดสร้างความหมายทางสังคมและแนวคิดปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ ช่วยให้นักวิจัยและนักสื่อสารเข้าใจกระบวนการสร้างความหมายตีความ และสื่อสารในสังคม

นอกจากนี้ในงานวิจัยเรื่อง “Use of the Social Constructivist Approach in Teaching Oral Skill to FirstYear BA Students of English” (YoucefBeghou & ByMissAhlemChelghoum, 2020) แสดงให้เห็นการส่งเสริมความทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและการทำงานเป็นทีม ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญของซอฟต์แวร์สเกล สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” (สุรัตน์ แทนประเสริฐกุล, 2564) งานวิจัยนี้ใช้ทฤษฎีสรรคนิยมเชิงสังคมในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน เน้นให้นักเรียนทำงานร่วมกันเพื่อหาคำตอบ ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบการเรียนรู้ช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการทำงานเป็นทีม จะเห็นได้ว่าการอภิปรายผลในประเด็นที่ 3 แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการพัฒนาการสื่อสารของผู้เรียนและผู้เรียนเกิดทักษะการสื่อสารอย่างเป็นรูปธรรม จากกระบวนการที่ได้มาจากทฤษฎีสรรคนิยมเชิงสังคม

ประเด็นด้านความสำเร็จในการส่งเสริมซอฟต์แวร์สเกลด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นของผู้เรียนอยู่ในระดับสูง จะเห็นได้ว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอนเน้นให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม เน้นให้ผู้เรียนที่เรียนรู้ได้ดี มีโอกาสช่วยเหลือผู้เรียนที่เรียนรู้ได้ช้ากว่า ที่สำคัญผู้วิจัยยังได้เน้นให้ผู้เรียนเข้ากลุ่มตามความต้องการและความสนใจ โดยสมาชิกของแต่ละกลุ่มจะต้องคล่องความสามารถหรือมีความแตกต่างกัน ได้ร่วมกันศึกษาค้นคว้า สืบค้น ช่วยเหลือ แบ่งปันความรู้ และร่วมกันสรุปความรู้ ถือเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนต้องให้ความสำคัญ เนื่องจากการส่งเสริมซอฟต์แวร์สเกลด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่งผลดีต่อ

ทั้งบุคคลและองค์กร สำหรับระดับบุคคลช่วยให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น เข้าใจบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในทีม ช่วยให้สื่อสารความคิด ความต้องการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้คิดวิเคราะห์ หาทางออกร่วมกัน มีการเจรจาต่อรองที่ช่วยให้หาจุดร่วม ประนีประนอม สามารถจัดการความขัดแย้ง ช่วยให้คลี่คลายความตึงเครียด เข้าใจมุมมองของผู้อื่น มีภาวะผู้นำ ช่วยให้สร้างแรงบันดาลใจ นำพาผู้อื่น อีกทั้งช่วยให้เปิดรับ เรียนรู้จากผู้อื่น มีการปรับตัวยืดหยุ่น เข้ากับสถานการณ์ ที่สำคัญมีความพึงพอใจในการทำงาน ช่วยให้มีความสุข รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของทีม ส่วนระดับองค์กร จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ช่วยให้ทำงานเสร็จตามเป้าหมาย งานมีคุณภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ ทำงานได้รวดเร็ว ลดต้นทุน สามารถรักษากฎเกณฑ์ได้ ช่วยให้ภาพลักษณ์ขององค์กรดี ซึ่งกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมผู้เรียนในงานวิจัยเรื่องนี้ เน้นส่งเสริม “การให้คำปรึกษาจากผู้สอนในฐานะผู้อำนวยความสะดวกและผู้เชี่ยวชาญ” “การจัดกิจกรรมกลุ่ม” “การให้รางวัล” และที่สำคัญคือ “การเป็นแบบอย่างของผู้สอน” แต่อย่างไรก็ตามงานวิจัยเรื่องอื่นที่ได้ให้ความสำคัญกับซอฟต์แวร์สเกลด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยใช้กระบวนการจัดกิจกรรมที่นอกเหนือไปจากงานวิจัยของผู้วิจัย เช่น กระบวนการจัดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมทักษะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น

สอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนทักษะแบบผสมผสานโดยเน้นการเรียนรู้ในสถานการณ์จริงเพื่อเสริมสร้างทักษะการทำงานสำหรับนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ” (อิทธิณัฐ ตันติวิทพงศ์, 2558) ที่เน้นการส่งเสริมการทำงานและความรับผิดชอบ มีขั้นตอนการเรียนรู้บนเครือข่ายโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนการเรียนรู้และเน้นให้ผู้เรียนนำความรู้และทักษะ มาเผชิญกับบริบท สถานการณ์และปัญหาในการปฏิบัติงานที่แท้จริง คล้ายกับงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมและจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 นักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ (สวท.) ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือในสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต” นภศร มิสินทานุช (2561) ใช้การจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับ 4 องค์ประกอบ คือ 1) การให้ความช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม โดยสมาชิกแต่ละคนมีเป้าหมายในการทำงานกลุ่มร่วมกัน ซึ่งจะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของการทำงานกลุ่ม 2) มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เป็นการให้สมาชิกได้ร่วมกันทำงานกลุ่มกันอย่างใกล้ชิด โดยการเสนอและแสดงความคิดเห็นกันของสมาชิกภายในกลุ่มด้วยความรู้สึกที่ดีต่อกัน 3) มีความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน สมาชิกภายในกลุ่มแต่ละคนจะต้องมีความรับผิดชอบในการทำงาน โดยที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มพร้อมที่จะได้รับผิดชอบภาระงานในส่วนที่ตนเองได้รับมอบหมาย

และ 4) มีการใช้กระบวนการกลุ่ม ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนหรือวิธีการที่จะช่วยให้การดำเนินงานกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนปฏิบัติงานและเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน โดยจะต้องดำเนินงานตามแผนตลอดจนประเมินผลและปรับปรุงงาน จะเห็นได้ว่า การอภิปรายผลในประเด็นที่ 4 แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการส่งเสริมซอฟต์แวร์สเกลด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นของผู้เรียนที่มาจากการใส่ใจในการจัดกิจกรรมของผู้สอนที่เน้นการให้คำปรึกษาจากผู้สอนในฐานะผู้อำนวยความสะดวกและผู้เชี่ยวชาญ การจัดกิจกรรมกลุ่ม การให้รางวัล และที่สำคัญคือ การเป็นแบบอย่างของผู้สอน จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ซอฟต์แวร์สเกลด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นอยู่ในระดับที่สูงอย่างเห็นได้ชัด

ประเด็นด้านความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น เมื่อพิจารณาประเด็นความคิดเห็นของผู้เรียนแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนเห็นความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนดำเนินงานเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการสื่อสาร ที่ผู้เรียนเห็นว่าได้รับการส่งเสริมทักษะการสื่อสาร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอน คือกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการสื่อสาร เช่น ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ทักษะการพูดปฏิสัมพันธ์ การพูดสื่อสาร และทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ อีกทั้งกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมกระบวนการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนจากการเจรจา พูดคุย อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับ งานวิจัย เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสว่างแดนดิน” (วิชุดา มาลาสาย, 2561) ที่ได้ออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ สัมพันธ์และสอดคล้องกับทฤษฎีหลักการ แนวคิดของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสร้างความรู้ตามแนว Constructivism การสอนคณิตศาสตร์ด้วยวิธีการแบบเปิด (Open Approach) และแนวคิดเกี่ยวกับการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) ที่สามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบ โดยมีขั้นตอนที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมกระบวนการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนจากการเจรจา พูดคุย อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เช่นเดียวกันกับงานวิจัย เรื่อง “การสอนวิทยาศาสตร์ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ” (อัญชลี ดั่งด้อย และอัมรินทร์ อินทร์อยู่, 2559) ที่มีขั้นตอนในการ

พัฒนาผู้เรียนในลักษณะที่คล้ายกับงานวิจัยของผู้วิจัย กล่าวคือ เน้นให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และนำเสนอผลการแก้ปัญหาที่เป็นระบบ ซึ่งการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีลักษณะที่ทับซ้อนกับการคิดแก้ปัญหา อันเป็นส่วนสำคัญสำหรับการพัฒนาซอฟต์แวร์ นอกจากนี่ยังพบว่า งานวิจัย เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ และความซาบซึ้งในวรรณคดีไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” (ประจักษ์ น้อยเหนือ, 2564) ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มขยายผลมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยเฉพาะประเด็นการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานการแก้ไขปัญหามาเพื่อนำเสนอแนวคิดของตน หรือของกลุ่มให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ ได้รับรู้ ตลอดจนนำเสนอผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ เพื่อเป็นการเผยแพร่สู่ชุมชน อีกทั้งการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถตัดสินใจใช้ทางเลือกในการแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์ได้ ซึ่งการจัดกิจกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้วิจัย จะเห็นได้ว่าการอภิปรายผลในประเด็นที่ 5 แสดงให้เห็นถึงการออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอนที่จะทำให้ผู้เรียนพึงพอใจ นอกจากนี้จะเป็นประโยชน์ในด้านการพัฒนาเฉพาะทางในงานวิจัยแล้ว ยังเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ และเกิดความเป็นนวัตกรรม

การอภิปรายผลทั้ง 5 ประเด็นข้างต้นแสดงให้เห็นถึงนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณค่าและประโยชน์ต่อสังคม นอกจากนั้นนวัตกรรมฯ ของผู้วิจัยเป็นการใช้เนื้อหาในรายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติมที่เป็นจุดเน้นของสถานศึกษา เป็นสื่อในการขับเคลื่อนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่มีคุณภาพ เป็นวิธีการที่เป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน ซึ่งผู้สอนต้องพยายามจัดเนื้อหาที่ผู้สอนถนัดหรือสนใจให้ผู้เรียนสนใจร่วมด้วย เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุดซึ่งไม่เพียงเฉพาะการส่งเสริมคำศัพท์ ไวยากรณ์ หรือโครงสร้างทางภาษาเท่านั้น ยังช่วยส่งเสริมการคิดแก้ปัญหา การมีส่วนร่วม อันเป็นส่วนสำคัญของการส่งเสริมซอฟต์แวร์ ซึ่งผู้สอนต้องรู้จักประยุกต์และจัดการเรียนรู้แบบข้ามศาสตร์ (Transdisciplinarity) ดังที่ ชรินทร์ มั่งคั่ง (2561) กล่าวถึงการเรียนรู้แบบข้ามศาสตร์ว่า เป็นการเรียนรู้ที่บูรณาการความรู้จากศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจโลกรอบตัวได้อย่างรอบด้านมากขึ้น ถือเป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับโลกปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีข้อมูลข่าวสารจำนวนมาก และความรู้ต่าง ๆ อยู่กระจัดกระจาย การเรียนรู้แบบข้ามศาสตร์จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถ

เชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เข้าใจความเชื่อมโยงระหว่างศาสตร์ต่าง ๆ และสามารถประยุกต์ความรู้มาแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนรู้แบบข้ามศาสตร์ยังช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสร้างสรรค์ และทักษะการทำงานร่วมกัน มีความสำคัญต่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สอน ผู้วิจัยเห็นว่าการนำรูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษการสอนโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียน ผู้สอนต้องมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับทฤษฎี และสามารถใช้อังกฤษในการสื่อสารได้ระดับดีขึ้น และผู้เรียนควรเข้าใจจุดประสงค์ในการเรียนรู้ก่อนเพื่อให้สามารถเชื่อมโยงกับชีวิตจริงในบริบทของผู้เรียนได้ ซึ่งผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหาหรือบทอ่านให้เหมาะสมกับระดับชั้น และความสนใจของผู้เรียน ปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น สามารถจัดกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์ รวมถึงการใช้แอปพลิเคชันเพื่อการศึกษาเสริมการกระตุ้นความสนใจให้แก่ผู้เรียน ได้แก่ Quizizz, Kahoot, Mentimeter เป็นต้น ที่สำคัญผู้สอนต้องทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการเรียนรู้ กระตุ้น เสริมแรง ให้คำแนะนำ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายที่ผู้เรียนสนใจและได้นำเสนอคำตอบที่หลากหลายอย่างมีเหตุผล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยเห็นว่าควรวิจัยเพื่อเปรียบเทียบซอฟต์แวร์สเกลที่ใช้เนื้อหาในรายวิชาภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้อื่น ๆ ที่ทันสมัย เช่น รูปแบบการเรียนรู้กิจกรรมเป็นฐาน รูปแบบการเรียนรู้แบบตกลูก รูปแบบการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน รูปแบบการเรียนรู้แบบเทคโนโลยีเป็นฐาน รูปแบบการเรียนรู้แบบเกมฟิเคชัน เป็นต้น รวมถึงการวิจัยที่ศึกษาประสิทธิผลของนวัตกรรมฯ ในรูปแบบการเรียนรู้ 5C Model ที่มีต่อตัวแปรอื่น ๆ ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น สมรรถนะอนาคต ทักษะการสร้างความคุณค่าและนวัตกรรม การคิดขั้นสูง เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กมลมาลัย วิวัฒน์เศรษฐลิน. (2561). **การวิจัยและพัฒนาบทบาทสำคัญสู่ความสำเร็จ
แห่งนวัตกรรม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ปรับปรุง 2560**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กุลชัย กุลตวณิช. (2554). การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามแนวคิดโซเซียลคอนสตรัคติวิสต์
FACEBOOK: The Practice of Social Constructivist in Blended Learning. สืบค้นเมื่อ
10 มีนาคม 2566, จาก <https://www.slideshare.net/kulachai/facebook-the-practice-of-social-constructivist-in-blended-learning>
- เกรียงศักดิ์ ฐานะกอง และนิธิดา อติภักทรนันท์. (2560). การใช้กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการ
สื่อสารเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษและความรู้ด้านไวยากรณ์ของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร**, 19(4), 51-64.
- เกวลิน หวังมูทิตากุล. (2565). **ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้การสอน
ภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน
(FLIPPED CLASSROOM) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและความ
พึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา,
ชลบุรี.
- ขวัญเรือน พุทธรัตน์. (2546). **ผลของการเรียนรู้ร่วมกันในการจัดกิจกรรมภายหลังการเรียน
ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง ระบบนิเวศ ที่มีต่อการแก้ปัญหาเชิง
วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ข่าวสด. (2561). **ทำไมคะแนนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทยจึงย่ำแย่มาติดกัน 8 ปี
แล้ว**. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2566, จาก https://www.khaosod.co.th/bbc-thai/news_1784446
- คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (2561). **แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา**.
กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

- คมกริช บุญพรม และประยุทธ ชูสอน. (2562). ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำด้าน SOFT SKILLS ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชายขอบ. **วารสารบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**, 7(26), 178–187.
- จิตติมา เขียวพันธุ์. (2563). การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มร่วมกับกลยุทธ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. วิทยานิพนธ์ ปรัช.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- จินดารัตน์ โพธิ์นอก. (2557). **จรณทักษะ**. สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 66, จาก <http://legacy.orst.or.th/?knowledges=จรณทักษะ-20-มีนาคม-2557>
- จิราพัชร กิตติคุณวัฒน์. (2565). ผลการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบตามแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมกันที่มีต่อการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมของนักศึกษานอกระบบโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ฉวีวรรณ เคยพุดชา. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ RAJASEE เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย. **วารสารจันทร์เกษมสาร**, 24(47), 64–78.
- ชนาธิป พรสกุล. (2554). **การสอนกระบวนการคิดทฤษฎีและการนำไปใช้** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชรินทร์ มั่งคั่ง. (2561). **การเรียนรู้ข้ามศาสตร์ : แนวคิดและแนวทางการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชญญา ศรีม่วง. (2561). **การพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกุดเรือคำพิทยาคาร**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2563). **การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอน**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยวัฒน์ บวรวัฒน์เศรษฐ์. (2559). ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเสริมต่อการเรียนรู้ Instructional Strategies Based on Scaffolding Theory. **วารสารแพรวกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์**, 3(2), 154–179.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2557). **การสอนซ่อมเสริม: เติบโตศักยภาพผู้เรียน**. กรุงเทพฯ: วีพริ้นท์.

- ชูจิณ เณน. (2557). **การอ่านภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศผ่านบล็อกโดยการสอนตามแนวคิดการสร้างความรู้โดยอาศัยปฏิสัมพันธ์ทางสังคม**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, นครราชสีมา.
- ณัฏฐา การะไข และวัลลภา อารีรัตน์. (2559). ทักษะภาวะผู้นำด้าน SOFT SKILLS ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. **วารสารศึกษาศาสตร์ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 10(2), 41-47.
- ดนุลดา จามจุรี. (2564). **การออกแบบการเรียนรู้: แนวคิดและกระบวนการ**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงพร ภาคนี้มนวล. (2564). **การพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเกมมิฟิเคชันเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ ศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- ดุษฎี รังสีชัชวาล. (2562). **การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยการบูรณาการนวัตกรรมการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ตะวัน ไชยวรรณ และกุลธิดา นกุลธรรม. (2564). **การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน: การเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมความรู้ของผู้เรียนในโลกแห่งความจริง**. **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์**, 15(2), 251-263.
- ทวิชา แพทย์วิบูลย์, ชิมส์ทส์ ซิงโกะ, โออะวะตะ คะสุ, สุภาภรณ์ โพธิ์พรม, Tavicha และPhadvibulya. (2549). **การศึกษากฎตัวอย่างนโยบายและการสอนภาษาต่างประเทศของญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- ทศพร ดิษฐ์ศิริ. (2563). **การพัฒนาแบบแผนการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาวิชาชีพครู**. วิทยานิพนธ์ ปรัช.ด., มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ทิตนา แหมมณี. (2545). **ศาสตร์การสอน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แหมมณี. (2550). **รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ทิตนา แคมมณี. (2557). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ** (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2559). **ศาสตร์การสอน**. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- ทิตนา แคมมณี. (2561). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ** (พิมพ์ครั้งที่ 22). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญภรณ์ เลหาหะเพ็ญแสง, สุวิมล ว่องวาณิช และอวยพร เรืองตระกูล. (2556). การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและการนำเสนอกระบวนการนำนโยบายวิจัยในชั้นเรียนสู่การปฏิบัติในโรงเรียน. **วารสารวิจัย มสธ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**, 9(2), 87-105.
- นภาศร มลิณทานุช. (2561). การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมและจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ (สสวท.) ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือในสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต. **วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.**
- นภาศิริ ฤกษ์นันท์. (2564). **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดขั้นสูง สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิต สังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์** ปร.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). **การพัฒนาการสอน**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2556). **ทฤษฎีและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: เอส.พรินติ้ง ไทยแพคดอริ.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2559). **ระเบียบวิธีวิจัยทางหลักสูตรและการสอน**. กรุงเทพฯ: ทริปปี้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- บุษกร วัฒนบุตร. (2564). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา Soft Skills ของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21. **วารสารวิจัยวิชาการ**, 4(1), 87-94.
- ปกรณ ประจันบาน. (2552). **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์**. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- ประจักษ์ น้อยเหนือ. (2564). **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยตามแนวคิด Active Learning เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ และความซาบซึ้งในวรรณคดีไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

- ปรัชญาพร ทองประสิทธิ์. (2563). รูปแบบการพัฒนาทักษะด้านอารมณ์โดยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับผู้ปฏิบัติงานส่วนหน้าในธุรกิจบริการ. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี**, 14(2), 97-108.
- ปัทมา พุทธแสน. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยบูรณาการการจัดการศึกษาโรงเรียนสุขภาวะ โรงเรียนแหลมทองผดุงวิทย. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 41(6), 91-108.
- ปานเพชร ร่มไทย. (2558). การพัฒนารูปแบบการสอนตามกระบวนการจัดการความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบนวัตกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการสำหรับนิสิตนักศึกษาครู. วิทยานิพนธ์ ค.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- เพชัญ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี. (2545). ดัชนีประสิทธิผล. **วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 8, 30-36.
- พงศ์ทวี ทศวา. (2563). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักศึกษา หลังเรียนโดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบ KWL-Plus. **Journal of Roi Kaensarn Academi**, 7(3), 164-175.
- พงศธร มหาวิจิตร. (2560). นวัตกรรมการเรียนรู้จากฟินแลนด์. **นิตยสาร สสวท.**, 46(209), 40-45.
- พนม จงเฉลิมชัย. (2563). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- พรสวรรค์ สิป้อ. (2550). **สุดยอดวิธีสอนภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิชัย ทองดีเลิศ. (2547). การนำเสนอรูปแบบการเรียนรู้ร่วมกันบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์สำหรับนิสิตปริญญาตรีที่มีรูปแบบการเรียนรู้ต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ค.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พิตรวัลย์ โกวิทวที. (2550). **ทักษะและเทคนิคการสอนเขียนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). **การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิด วิธีและเทคนิคการสอน 1**. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.

มนตรี อินตา. (2562). Soft Skills: ทักษะที่จำเป็นสู่ความเป็นครูมืออาชีพของครูยุคใหม่.

วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์, 20(1), 155–169.

มารุต พัฒนาผล. (2567). การวิจัยและพัฒนาเพื่อการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้. กรุงเทพฯ:

ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มาเรียม นิลพันธ์. (2555). วิธีวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 6). นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนา

การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580. (13 ตุลาคม 2561). ราชกิจจานุเบกษา, 135(82 ก),

หน้า 1–71.

เยาวพร ศรีระษา. (2561). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT)

ประกอบชุดสื่อ ประสม เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

รัตนะ บัวสนธ์. (2552). วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วรางคณา เค้าอัน. (2560). การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, กรุงเทพฯ.

วลิดา อุ่นเรือน. (2563). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้าง

องค์ความรู้ด้วยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล

สำหรับนักศึกษาครู. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

วารุณี เอี่ยมอารมณ์, ไพโรจน์ สติระการ และพิสิฐ เมธภัทร. (2565). การพัฒนารูปแบบ

การออกแบบการจัดการเรียนรู้หมวดวิชาเฉพาะของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชา

การบัญชี ที่จัดการศึกษาแบบทวิภาคี เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามความต้องการ

ของงานอาชีพ. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร., 10(6), 2483–2493.

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2562). การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมจิตนวัตกรรมการ. กรุงเทพฯ:

ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิชุดา มาลาสาย. (2561). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้การสอน เพื่อเสริมสร้างความสามารถ

ในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนสว่างแดนดิน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ.

- วิทยา พูลสวัสดิ์. (2566). การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีสรคนิยมเพื่อส่งเสริม
การให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักศึกษาครู. **วารสารการวิจัย การสะลองคำ**, 17(1),
76–90.
- วีรพล แสงปัญญา. (2561). **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ศักดิ์กุ่มภา อินชื่น. (2563). **การศึกษามลการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เรื่อง
My Daily Life โดยประยุกต์ทฤษฎีการเรียนรู้ Constructivism ร่วมกับ English
Vlogging สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุดรดิตถ์, อุดรดิตถ์.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). **ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2559). **การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สกุลการ สังข์ทอง. (2562). **การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง. (2564). **คู่มือการเรียนการสอนและ
ประเมิน Soft Skills**. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาศึกษาทั่วไป สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
คุณทหารลาดกระบัง.
- สมบัติ คชสิทธิ์, จันทนี อินทรสูตร และธนกร สุวรรณพฤติ. (2560). การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
ให้กับผู้เรียนยุค THAILAND 4.0. **วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์)**, 7(2), 175–186.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). **คู่มือการจัดการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษแนวใหม่ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็น
สากล The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR)**.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579**.
กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). **แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.
- ลำอาน หิรัญบุรณะ. (2544). **รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
ด้านภาษาอังกฤษ: รายงานวิจัย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สิริภัทร เกาฏีระ. (2560). **รู้จัก 10 Soft Skills สร้างจุดต่างธุรกิจ บนกระแส Disruption**.
สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2566 จาก [https://krungsri.com/th/wealth/krungsri-prime/
priviedges/articles/soft-skills](https://krungsri.com/th/wealth/krungsri-prime/priviedges/articles/soft-skills)
- สุธาวัลย์ จันทรเรือง. (2559). **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้การฟังการพูดภาษาอังกฤษ
ตามแนวทฤษฎีไวท์ฮอตสกี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สุณีย์ เหมะประสิทธิ์. (2543). ทฤษฎีวรรณกรรม. **สารานุกรมศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**, 21, 91-96.
- สุพิน ดิษฐสกุล. (2542). **การสร้างองค์ความรู้ด้วยวิธีการเรียนร่วมกัน**. กรุงเทพฯ: สมาคม
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีศึกษาไทย.
- สุพิน ดิษฐสกุล. (2543). การเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning). **วารสารศึกษาศาสตร์
ปริทัศน์**, 15(2), 1-8.
- สุมาลี ชัยเจริญ. (2554). **เทคโนโลยีการศึกษา: หลักการ ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ**. ขอนแก่น:
คลังนานาวิทยา.
- สุมาลี ชัยเจริญ. (2559). **การออกแบบการสอน หลักการ ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ** (พิมพ์ครั้งที่ 2).
ขอนแก่น: เพ็ญพรินดิ่ง.
- สมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). **วิธีสอนภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรัตน์ แทนประเสริฐกุล. (2564). **ระบบนิเวศนวัตกรรมในโรงเรียนที่มุ่งพัฒนานักเรียนนวัตกรรม**.
วิทยานิพนธ์ กษ.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2541). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2550). **กลยุทธ์การสอนสังเคราะห์** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2546). **19 วิธีจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ**.
กรุงเทพฯ ภาพพิมพ์.

- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุชา โสมาบุตร. (2561). **แนวการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในศตวรรษที่ 21**. สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2566 จาก <http://teacherweekly.worldpress.com>
- อรัญญา กุญจอมศรี. (2557). **การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SMILE**. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- อัญชลี ดวงต้อย และอัมรินทร์ อินทร์อยู่. (2559). การสอนวิทยาศาสตร์ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ. ใน **การประชุมวิชาการระดับชาติมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 6: บูรณาการงานวิจัย เพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน** (หน้า 277-285). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- อาทิตย์ ชาวคำ และศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย. (2566). นวัตกรรมการเรียนรู้วรรณคดีเชิงสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. **วารสารครุศาสตร์ ราชภัฏเชียงใหม่**, 2(3), 15-30.
- อาทิตย์ อินตะแก้ว. (2560). **การศึกษาและพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ: การวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ**. ปรินญาณิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- อิทธิณัฐ ตันติวิทพงศ์. (2558). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนทักษะแบบผสมผสานโดยเน้นการเรียนรู้ในสถานการณ์จริงเพื่อเสริมสร้างทักษะการทำงานสำหรับนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- อินทิดา วราพิทักษ์กุล. (2558). **การศึกษาองค์ประกอบความเป็นมืออาชีพของผู้ปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศทางการบัญชีของหน่วยงานรัฐสภา**. สารนิพนธ์ บช.ม., มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, กรุงเทพฯ.
- เออร์บินเนอร์. (2564). **Soft Skills คืออะไร? ทักษะเหล่านี้ช่วยพัฒนาบุคลากรในองค์กรขึ้นได้อย่างไร?**. สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2566, จาก <https://urbinner.com/post/what-are-soft-skills>
- Allwright, R. (1987). **Discourse Analysis in Second Language**. Oxford: Longman.

- Amineh, R. J. and Asl, H. D. (2015). Review of Constructivism and Social Constructivism. **Journal of Social Sciences Literature and Languages**, 1(1), 9–16.
- Anderson, T. P. (1997). **Using Models of Instruction**. In Dills, C. R. and Romis, A. J. Zowki (Eds.), **Instructional Development Paradigms**. Englewood Cliffs, New Jerdey: Education Technology.
- Andy, K. (2008). English as the Official Working Language of Association of Southeast Asian Nations (ASEAN): Features and strategies. **English Today**, 24(2), 27–34.
- Anthony, S. and Garner, B. (2016). Teaching Soft Skills to Business Students: An Analysis of Multiple Pedagogical Methods **Business and Professional Communication Quarterly**, 79(3), 360–370.
- Arends, R. I. and Rigazio–DiGilio, A. J. (2000). **Beginning Teacher Induction: Research and Examples of Contemporary Practice**. Retrieved April 1, 2023, from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED450074.pdf>
- Ariratana, W., Sirisookslip, S. and Ngang, T. K. (2015). Development of Leadership Soft Skills Among Educational Administrators. **Procedia–Social and Behavioral Sciences**, 186, 331–336.
- Azwar, A. (2019). Integrating the English Language Teaching and Learning Process with Soft Skills. In **International Conference on Education and Language (ICEL)** (pp. 365–371). Indonesia: Bandar Lampung University.
- Baker, L. L. (2016). Re–Conceptualizing EFL Professional Development: Enhancing Communicative Language Pedagogy for Thai Teacher. **TEFLIN Journal**, 27(1), 23–45.
- Bangkok Post. (2018a). **English Proficiency in Thailand Still a Way to Go**. Retrieved 9 July 2022, from <https://www.bangkokpost.com/opinion/opinion/1500050/english-proficiency-in-thailand-still-a-way-to-go>
- Bangkok Post. (2018b). **The English Proficiency Drops**. Retrieved November 5, 2022, from <https://www.bangkokpost.com/thailand/general/1570042/thai-english-proficiency-drops>
- Barkley, E. F., Cross, K. P. and Major, C. H. (2014). **Collaborative Learning Techniques: A Handbook for College Faculty**. New Jersey: John Wiley & Sons.

- Beardmore, K. W. (2019). **Soft Skills: Old & New**. Doctoral Dissertation, Ph.D. , University of Kentucky, United Kingdom.
- Berk, L. E. and Winsler, A. (1995). **Scaffolding Children's Learning: Vygotsky and Early Childhood Education**. Washington, DC: National Association for the Education of Young Children.
- Berns, M. (2008). World Englishes, English as a Lingua Franca, and Intelligibility. **World Englishes**, 27(3-4), 327-334.
- Best, J. W. (1977). **Research in Education** (3rd ed.). Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
- Bloom, B. S. (1956). **Taxonomy of Educational Objectives, Handbook: The Cognitive Domain**. New York: David McKay.
- Bora, B. (2015). The Essence of Soft Skills. **International Journal of Innovation Research and Practices**, 3(12), 7-22.
- Bozkurt, G. (2017). Social Constructivism: Does It Succeed in Reconciling Individual Cognitive with Social Teaching and Learning Practices in Mathematics ? **Journal of Education and Practice**, 8(3), 210-218.
- Bransford, J., Brown, A. and Cocking, R. (2000). **How People Learn: Brain, Mind, and Experience and School**. Washington DC: National Academy
- Breen, M. and Candlin, C. N. (1980). The Essentials of a Communicative Curriculum in Language Teaching. **Applied Linguistics**, 1, 89-112.
- Bronson, E. (2007). Career and Technical Education is Ideally Suited to Teaching Students the Soft Skills Needed to Succeed in the 21st Century Workplace. **Techniques: Connecting Education & Career**, 82(7), 30-31.
- Brooks, R., Flanders, A., Jones, M., Kane, S. P., McKissick, J. C. and Shepherd, T. (2008). **A Study of Workforce Training Needs for the Agribusiness Industry in Georgia**. Athens: University of Georgia Research Foundation.
- Brown, H. D. (2001). **Teaching by Principle: An Interactive Approach to Language Pedagogy**. New York: Longman.

- Brown, H. D. and Abeywickrama, P. (2010). **Language Assessment: Principles and Classroom Practices**. London: Pearson.
- Brown, J. D. and Hudson, T. (1998). The Alternatives in Language Assessment. **TESOL Quarterly**, 32(4), 653–675.
- Bruner, L. E. (1969). **The Process of Education**. Massachusetts: Hayward University Press Cambridge.
- Bula, M. Y. (2019). Social Constructionism and Symbolic Interactionism: “Two Parts of the Same Theory within Communication”. In **Transnational Communication and Identity Construction in Diaspora: A Comparative Analysis of Four Diaspora Communities from the Horn of Africa**. Wiesbaden: Springer VS Wiesbaden.
- Butkatunyoo, O. (2018). Phenomenon based Learning for Developing a Learner’s Holistic Views and Engaging in the Real World. **Journal of Education Studies**, 46(2), 348–365.
- Calderon, M., Slavin, R. and Sanchez, M. (2011). Effective Instruction for English Learners. **The Future of Children**, 21(1), 103–127.
- Canale, M. and Swain, M. (1980). **Theoretical Base of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing**. Retrieved 21 December, 2022, from <http://languageteaching.com/theoretical-based-of-communicative-approachs-to-second-language-teaching-and-testing.html>
- Chaiklin, S. (2003). The Zone of Proximal Development in Vygotsky’s Analysis of Learning and Instruction. In Koulin, A, Gindis, B., Ageyev, V. & Miller, S. (Eds.), **Vygotsky’s Educational Theory and Practice in Cultural Context** (pp. 36–64). Cambridge: Cambridge University.
- Cimatti, B. (2016). Definition, Development, Assessment of Soft Skills and Their Role for the Quality of Organizations and Enterprises. **International Journal for Quality Research**, 10(1), 97–130.
- Daehler, K. and Folsom, J. (2016). **Making Sense of SCIENCE: Phenomena-based Learning**. Retrieved March 24, 2023, from <http://www.WestEd.org/mss>
- David, C. (2003). **English as a global language** (2nd ed.). United Kingdom: Cambridge University.

Davidson, N. (1994). **Cooperative and Collaborative Learning An Integrative Perspective.**

Creativity and Collaborative Learning: A Practical Guide to Empowering Students and Teachers. Baltimore, Maryland: Brooks.

Davies, P. and Pearse, E. (2000). **Success in English Teaching.** Oxford: Oxford University.

Dean, S. A. and East, J. I. (2019). Soft skills needed for the 21st Century Workforce. I.

International Journal of Applied Management and Technology, 18(1), 17–32.

Dick, W. and Carey, L. (1996). **The Systematic Design of Instruction** (4th ed.). New York Harper Collins College.

Dixon–Krauss, L. (1996). **Vygotsky in the Classroom: Mediated Literacy Instruction and Assessment.** New York: Longman.

Doyle, A. (2022). **What are Soft Skills? Definition and Examples of Soft Skills.** Retrieved April 1, 2023, from <https://www.thebalancecareers.com/what-are-soft-skills-2060852>

Duffy, T. M. and Cunningham, D. J. (1996). **Constructivism Implications for the Design and Delivery of Instruction.** New York: Simon & Sckuster.

Dulay, H., Burt, M. and Krashen, S. D. (1982). **Language Two.** Rowley: Newbury House.

EF Education First. (2019). **EF EPI 2019 Rankings.** Retrieved April 1, 2022, from <https://www.procyclingstats.com/team/ef-education-first-2019/overview>

EF Education First. (2020). **EF EPI 2020 Rankings.** Retrieved April 1, 2022, from <https://www.voathai.com/a/english-proficiency-improving-in-many-countries/5720958.html>.

Eggen, P. D. and Kauchak, D. P. (1997). **Analyzing Teacher Behavior.** Philippines: Addison–Wesley.

Francis, C., Breland, T. A., Ostergaard, E., Lienlein, G. and Morse, S. (2013). Phenomenon-based Learning in Agroecology: A Prerequisite for Trans Disciplinarity and Responsible Action. **Agroecology and Sustainable Food Systems**, 37(1), 60–75.

Garlach, J. M. (1994). **Is This Collaboration?.** Collaboration Learning: Underlying Process and Effective Techniques.

- GOEDC. (2016). **GOED Releases 2016–2017 Ingredient Market Report**. Retrieved April 1, 2022, from <https://goedomega3.com/news/post/goed-releases-2016-2017-ingredient-market-report>.
- Gomleksiz, M. N. (2007). Effectiveness of Cooperative Learning (Jigsaw II) Method on Teaching English as a Foreign Language to Engineering Students (Case of Firat University, Turkey). **European Journal of Engineering Education**, 32(5), 613–625.
- Goos, M., Galbraith, P. and Renshaw, P. (2002). Socially Mediated Metacognition: Creating Collaborative Zones of Proximal Development in Small Group Problem Solving. **Educational Studies in Mathematics**, 49, 193–223.
- Gordon, R. (1998). A Curriculum for Authentic Learning. **The Education Digest**, 63(4), 4–8.
- Graves, M. F. and Fitzgerald, J. (2003). Reading Supports for All. **Educational Leadership**, 62(4), 68–71.
- Greater Owensboro Economic Development Corporation. (2016). **Go Workforce Development Strategic Visioning Report**. Retrieved April 1, 2023, from http://edc.ownsboro.com/_uploads/sites/3/2016/GOEDC-Workforce-Report-Final.pdf
- Gredler, M. E. (1997). **Learning and Instruction Theory into Practice** (3rd ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Greenfield, H. E. (1989). Leadership Behavior and Climates as They Relate to the Effectiveness of Elementary School. **Dissertation Abstracts International**, 45(8), 2316–A.
- Gunter, M. A., Estes, T. H. and Schwab, J. (1995). **Instruction a Model Approach**. Boston: Allyn & Bacon.
- Guzdial, M. (1988). Media Text: Design Rationale and Classroom Experience. In **Presented at the Workshop on Intelligent Multi Media Interfaces**. CA.: Anaheim.
- Hamilton, R. and Ghatala, E. (1994). **Learning and Instruction**. New York: McGraw–Hill.
- Han, L. (2011). **Soft Skills Lists–28 Skills to Working Smart**. Retrieved March 4, 2023, from <http://bemycareercoach.com/soft-skills/hard-skills-soft-skills.html>
- Han, L. (2014). **Soft Skills Definition: What are Soft Skills?** Retrieved March 6, 2023, from <http://bemycareercoach.com/soft-skills/what-are-soft-skills>

- Hanover Research. (2015). **Strategies for Promoting Student Growth Mindset**. Arlington, VA: Hanover Research Corporate Headquarters.
- Harmer, J. (2013). **The Practice of English Language Teaching**. England: Pearson Longman Harlow.
- Hughes, A. (2004). **Testing for language Teacher (2nd ed.)**. Cambridge: Cambridge University.
- Hymes, D. (1971). **On Communicative Competence**. Philadelphia: University of Pennsylvania
- Indeed Editorial Team. (2018). **Hard Skills VS Soft Skills: What's the Difference?** Retrieved April 1, 2023, from <https://indeed.com/career-advice/resumes-cover-letters/hard-skills-vs-soft-skills>
- Isaacs, L. A. (2013). **Social Constructivism and Collaborative Learning in Social Networks: The Case of an online Master's Program in Adult Learning**. Retrieved March 6, 2023, from <http://hdl.handle.net/11394/5130.file:///C:/users/downloads/documents/82a734a62e1c9bf89ebc91c1a52e2510b3.pdf>
- Islakhiyah, K., Sutopo, S. and Yulianti, L. (2018). Scientific Explanation of Light through Phenomenon-based Learning on Junior High School Student. **Advances in Social Science, Education and Humanities Research**, 218, 173–185.
- Johnson, D. W. and Johnson, R. T. (1997). Social Skills for Successful Group Work. **MAA NOTES**, 201–204.
- Johnson, D. W. and Johnson, R. T. (1999). **Cooperative and Individualistic Learning** (5th ed.). Boston: Allyn & Bacon.
- Jonassen, D. (1999). Designing constructivist learning environment. In Reigeluth, C.(Ed.), **Instructional-design Theories and Model: A New Paradigm of Instructional Theory**. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Jones, M. and Araje, L. (2002). The Impact of Constructivism on Education: Language, Discourse, and Meaning. **American Communication Journal**, 5(3), 139–159.
- Joyce, B. and Weil, M. (1986). **Model of Teaching** (3th ed.). London: Prentice Hall.
- Joyce, B. and Weil, M. (1992). **Model of Teaching** (4th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Joyce, B. and Weil, M. (2000). **Model of Teaching** (6th ed.). New Jersey: Prentice Hall.

- Joyce, B. and Weil, M. (2002). **Model of Teaching** (7th ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Joyce, B., Weil, M. and Calhoun, E. (2009). **Model of Teaching** (8th ed). London: Allyn and Bacon.
- Joyce, B., Weil, M. and Showers, B. (1992). **Models of Teaching** (4th ed.). Needham Height Massachusetts: Ally and Bacon.
- Kagan, S. (1994). **Cooperative Learning**. San Clemente: Resources for Teacher.
- Keeves, J. P. (1997). Models and Model Building. In Keeves, J. P. (Ed.). **Educational Research, Methodology and Measurement: An International Handbook** (2nd ed.). Oxford: Peraman.
- Kemp, J. E., Morrison, G. R. and Ross, S. M. (1994). **Designing Effective Instruction**. New York: Macmillan College.
- Kentucky, C. (2018). **Legislative Agenda**. Retrieved April 1, 2023, from https://www.kychamber.com/sites/default/files/2019%20Kentucky%20Chamber%Legislative%20Agenda_1.pdf
- Kibler, R. J. (1970). Behavioral Objective and Instructional Process. **Journal of Human Science**, 3(2), 44–53.
- Klaus, P., Rohman, J. and Hamaker, M. (2007). **The Hard Truth about Soft Skills: Workplace Lessons Smart People Wish They'd Learned Sooner**. New York: HarperCollins.
- Koran, S. (2015). **The Role of Teachers in Developing Learners' Speaking Skill**. Paper presented at the In Conference 6 th International Visible Conference on **Educational Studies and Applied Linguistics 2015**. Iraq: Erbil.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measure**, 30(3), 607–610.
- Kruse, K. (2008). **Introduction to Instructional Design and the ADDIE Model**. Retrieved March 8, 2023, from http://www.transformativedesigns.com/id_systems.html
- Lahdemaki, J. (2018). Case Study: The Finnish National Curriculum 2016 – A Cocreated National Education Policy. In Cook, J. W. (Ed.), **Sustainability, Human Well-being, and the Future of Education**. London: Palgrave Macmillan.

- Larsen-Freeman, D. (2002). **Techniques and Principles in Language Teaching**. Cambridge: Cambridge University.
- Leong, L. M. and Ahmadi, S. M. (2017). An analysis of Factors Influencing Learners' English Speaking Skill. **International Journal of Research in English Education**, 2(1), 34–41.
- Letitia, T. (2015). Training Models of Social Constructivism. **Teaching Based on Developing A Scaffold, Procedia-Social and Behavioral Sciences**, 180, 978–983.
- Lippman, L. H., Ryberg, R., Carney, R. and Moore, K. A. (2015). **Key “Soft” Skills that Foster Youth Workforce Success: Toward a Consensus Across Fields**. Retrieved April 1, 2023, from <https://www.childtrends.org/publications/key-skills-that-foster-youth-workforce-success-toward-a-consensus-across-fields>
- Lisa, M. S. and Valle, B. E. (2013). Social Constructivist Teaching Strategies in the Small Group Classroom. **Small Group Research**, 44(4), 395–411.
- Littlewood, W. T. (1981). **Communicative Language Teaching**. Cambridge: Cambridge University.
- Littlewood, W. T. (1991). **Technique and Principle in Language Teaching**. Oxford: Oxford University.
- Liu, J. (2019). **The 10 Most in Demand Soft Skills to Master if You Want a Raise, Promotion or New Job in 2020**. Retrieved March 7, 2023, from <https://www.cnn.com/2019/11/21/10-top-soft-skills-to-master-for-2020-if-you-want-a-raise-promotion-or-new-job.html>
- Mahavijit, P. (2017). Learning Innovation from Finland. **NSTDA Magazine**, 46(209), 40–45.
- Marando, A. (2012). **Balancing Project Management Hard Skills and Soft Skills**. Retrieved April 1, 2023, from <https://www.guanaitong.com/uploadfile/2018/0904/20180904153609118.pdf>
- Marcel, M. R. (2012). Executive Perceptions of the Top 10 Soft Skills Needed in Today's Workplace. **Business Communication Quarterly**, 74(4), 453–465.
- Mattila, P. and Silander, P. (2015). **How to Create the School of the Future–Revolutionary Thinking and Design from Finland**. Finland: Multipoint.

- MBO Partners. (2021). **Soft Skills: Why These 9 Soft Skills are Important for the Workplace**. Retrieved April 1, 2023, from <https://www.mbopartners.com/blog/how-manage-small-business/why-are-skills-important>
- McLellan, H. (1996). **Situated Learning Perspectives**. Englewood Cliffs, New Jersey: Educational Technology Publications.
- Morales, A. (2009). Public Markets as Community Development Tools. **Journal of Planning Education and Research**, 28(4), 123–136.
- Morrow, K. (1981). **Principle of Communicative and Methodology in Communication in the Classroom**. London: Longman.
- Mtsweni, E. S., Horne, T. and Ven der Poll, J. A. (2016). Soft Skills for Software Project Team Members. **International Journal of Computer Theory and Engineering**, 8(2), 150–155.
- Nazir, M., Rizvi, A. and Pujeri, R. V. (2012). Skill Development in Multimedia Based Learning Environment in Higher Education: An Operational Model. **International Journal of Information and Communication Technology Research**, 2(11), 820–828.
- Ngang, T. K., Mohamed, S. H. and Kanokorn, S. (2015). Soft Skills of Leaders and School Improvement in High Performing School. **Procedia-Social and Behavioral Sciences**, 191, 2127–2131.
- Nunan, D. (1989). **Designing Tasks for the Communicative Classroom**. Cambridge: Cambridge University
- Ormrod, J. E. (2011). **Educational Psychology: Developing Learners** (7th ed.). Boston: Pearson/Allyn & Bacon.
- Pawapatcharandom, R. (2007). **An Investigation of Thai Students' English Language Problem and Their Learning Strategies in the International Program at Mahidol University**. Master's Thesis, M.Ed., Mahidol University, Bangkok.
- Porath, C. and Pearson, C. (2013). **The Price of Incivility**. Retrieved April 1, 2023, from <https://hbr.org/2013/01/the-price-of-incivility>
- Powell, C. K. and Kalina, J. C. (2009). Cognitive and Social Constructivism: Developing Tools for an Effective Classroom. **Education**, 130, 241–250.

- Rao, S. P. (2019). The Importance of Speaking Skills in English Classrooms. **Alford Council of International English & Literature Journal**, 2, 6–18.
- Ravindran, K. and Bandara, C. (2015). Factors Affecting Acquisition of Soft Skills and the Level of Soft Skills Among University Undergraduates. **International Research Symposium Rajarata University of Sri Lanka**, 535–545.
- Raymond, E. (2000). **Cognitive Characteristics. Learners with Mild Disabilities**. Needham Heights, MA: Allyn & Bacon, A Pearson.
- Reid, J., Forrestal, P. and Cook, J. (1989). **Small Group Learning in the Classroom**. Portsmouth: Chalkface.
- Richards, J. C. (1985). **The Context of Language Teaching**. Cambridge: Cambridge University.
- Richards, J. C. (2006). **Communicative Language Teaching Today**. Cambridge: Cambridge University.
- Richards, J. C. and Rodgers, T. S. (2002). **Approaches and Methods in Languages Teaching**. Cambridge: Cambridge University.
- Savignon, J. S. (1983). **Communicative Competence: Theory and Classroom Practice**. Reading, MA: Addison–Wesley.
- Saylor, J. G. (1981). **Curriculum Planning for Better Teaching and Learning**. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Schneider, C. G. (2015). The LEAP Challenge: Transforming for Students, Essential for Liberal Education. **Liberal Education**, 101(1/2), 145–152.
- Schulz, B. (2008). The Importance of Soft Skills: Education beyond Academic Knowledge. **Journal of Language and Communication**, 2(1), 146–154.
- Schunk, D. H., Pintrich, P. R. and Meece, J. L. (2008). **Motivation in Education: Theory, Research, and Application**. New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Shaffer, D. (1999). **Developmental Psychology: Childhood and Adolescence** (5th ed.). Pacific Grove: Brooks/Cole.

- Shaheen, M., Zhang, T. and Siti, R. (2012). Importance of Soft Skills for Education and Career Success. **International Journal for Cross-Disciplinary Subjects in Education**, 2(2), 1036–1042.
- Sharifian, F. (2009). English as an International Language: An Overview. In Sharifian, F. (Ed.), **English as an International Language: Perspectives and Pedagogical Issues**. (pp. 1–20). Bristol: Multilingual Matters.
- Slavin, R. E. (1995). **Cooperative Learning: Theory Research and Practice**. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
- Smith, B. L. and MacGregor, J. T. (1992). **What is Collaborative Learning**. Retrieved April 1, 2023, from <https://teach.ufl.edu/wp-content/uploads/2016/07/WhatisCollaborativeLearning.pdf>
- Sofe, A. (2019). **An Outline of Communicative Language Teaching in Bangladesh**. Saarbrücken, Germany: LAP LAMBERT Academic.
- Stewart, C., Wall, A. and Marciniec, A. (2016). Mixed Signal: Do College Graduates have the Soft Skills that Employers Want?. **Competition Forum**, 14(2), 276–281.
- Symeonidis, V. and Schwarz, J. F. (2016). Phenomenon-based Teaching and Learning through the Pedagogical Lenses of Phenomenology: The Recent Curriculum Reform in Finland. **Forum OSwiatowe**, 28(2), 1–10.
- Tang, Z. and Tang, J. (2012). Entrepreneurial Orientation and SME Performance in China's Changing Environment: The Moderating Effects of Strategies. **Asia Pacific Journal of Management**, 24, 409–431.
- Thai PBS World. (2019). **Thailand falls in English Proficiency Index: What's Wrong with Thai Education System?** . Retrieved November 6, 2019, from <https://www.thaipbsworld.com/thailand-falls-to-74th-place-in-ef-english-proficiency-index-2019/>
- Tinzmann, M. B. (1990). **What is the Collaborative Classroom?**. Retrieved March 8, 2023, from <http://ncrel.org/sdrs/areas/rpl-esys/collab.htm>

- Toopthong, K. (2006). **English Teaching**. Maharakram University: Department of Curriculum and Instruction. Maharakram: Faculty of Education, Maharakram University.
- Vygotsky, L. S. (1962). **Thought and Language**. Hamfman, Eugenia and Vaker, Gertrude Edit and Translated. Cambridge: The M. I. T.
- Vygotsky, L. S. (1978). **Mind in Society: The Development of Higher Psychological Process**. Cambridge, MA: Harvard University.
- Vygotsky, L. S. (1981). The Genesis of Higher Mental Functions. In J. V. Wertsch (Ed.), **The Concept of Activity in Soviet Psychology** (pp. 144–188). Armonk, New York: M.E. Sharpe.
- Vygotsky, L. S. (1997). **Educational Psychology**. Boca Raton: St. Lucie.
- Watts, M. and Watts, R. K. (2009). Developing Soft Skills in Students. **The International Journal of Learning**, 15(12), 1–10.
- Willis, J. (1996). **A Framework for Task-Based Learning**. Harlow: Longman.
- Wink, J. and Putney, L. (2002). **A Vision of Vygotsky**. Boston: Allyn & Bacon
- Wood, D., Bruner, J. and Ross, G. (1976). The Role of Tutoring in Problem-Solving. **Journal of Child Psychology and Psychiatry**, 17(2), 89–100.
- Wood, J. V. (1989). Theory and Research Concerning Social Comparisons of Personal Attributes. **Psychological Bulletin**, 106(2), 231–248.
- World Atlas. (2017). **Countries That Are Most and Least Proficient in English**. Retrieved August 1, 2022, from <https://www.worldatlas.com/articles/countries-that-are-most-and-least-proficient-in-english.html>
- Yalden, J. (1987). **Principles of Course Design for Language Teaching**. Cambridge: Cambridge University.
- Zhao, H. (2017). Explicating the Social Constructionist Perspective on Crisis Communication and Crisis Management Research. **Journal of Business Communication**, 54(2), 230–254.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรูปแบบการเรียนการสอนและเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันท ัฒภาภรณ์ อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์ อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. อาจารย์ ดร.นพรัตน์ รัตนวงศ์ อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
วิทยาเขตแพร่
4. ดร.สุจินดา คำเงิน คีษานิเทศก์ วิทยาลัยน่านาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาเชียงใหม่
เขต 3
5. ดร.ฐิติพงศ์ เหลืองสุวรรณ ครู วิทยาลัยน่านาญการพิเศษ
โรงเรียนแม่อาววิทยาคม

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้านทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกิล (Soft Skills) ของนักเรียน
2. แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจและการสร้างองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา
3. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกิล (Soft Skills) ของนักเรียน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยในหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกิลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านในการให้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2. แบบสอบถามฉบับนี้ ประกอบด้วย 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกิล (Soft Skills) ของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนรวมค่าของ Likert (Likert's Summated Ranking Scale) 5 ระดับ โดยมีรูปแบบการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) ดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติหรือไม่เกิดพฤติกรรม
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือปรากฏพฤติกรรมน้อย
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือปรากฏพฤติกรรมปานกลาง
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือปรากฏพฤติกรรมมาก
- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือปรากฏพฤติกรรมมากที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เพื่อให้เห็นความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกิล (Soft Skills) ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

นายรณชิต อภัยวาทีน

ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. สถานะผู้ตอบแบบสอบถาม

- ☐ นักเรียน
 ☐ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
☐ ผู้บริหารสถานศึกษา
 ☐ ผู้ปกครอง
☐ อื่นๆ ระบุ

2. ระดับชั้นที่ศึกษา/ ระดับชั้นที่สอน/ นักเรียนในปกครองศึกษาระดับชั้น

- ☐ ม.4
 ☐ ม.5
☐ ม.6
 ☐ อื่นๆ ระบุ

3. แผนการเรียนที่ศึกษา/แผนการเรียนที่สอน/ นักเรียนในปกครองศึกษาแผนการเรียน

- ☐ วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์
 ☐ ศิลป์
☐ อื่นๆ ระบุ

4.สังกัดของสถานศึกษาที่นักเรียนกำลังศึกษา/สอน

- ☐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงใหม่ (สพม. เชียงใหม่)
☐ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)
☐ อื่น ๆ ระบุ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ข้อคำถาม		สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6.3 การแก้ปัญหาและการตัดสินใจ											
6.3.1	นักเรียนสามารถระบุปัญหาที่เกิดขึ้น ในขณะที่ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนเสนอแนวทางแก้ไขปัญหามาได้ อย่างมีประสิทธิภาพ										
6.3.2	นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกวิธีการ แก้ปัญหา และดำเนินการแก้ปัญหามาตาม วิธีการที่เลือกพร้อมกับเพื่อนร่วมงานด้วย ความพึงพอใจ										
6.3.3	นักเรียนสามารถรวมแสดง ความรับผิดชอบต่อผลของการตัดสินใจ ของตน										

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เพื่อให้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกิล (Soft Skills) ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ซอฟต์แวร์สกิล (Soft Skills)	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านการสื่อสาร	
2. ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น	
3. ด้านการแก้ปัญหา	
4. ด้านการคิดวิเคราะห์	
5. ด้านภาวะผู้นำ	
6. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	

แบบทดสอบ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้ เป็นแบบทดสอบที่ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและการสร้างองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 Vocabulary and Meaning จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 Reading Comprehension จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 Grammar and Usage จำนวน 10 ข้อ

2. แบบทดสอบฯ ฉบับนี้ เป็นแบบปรนัย 5 ตัวเลือก มีเนื้อหาเกี่ยวกับ Pollution, Disasters และ Hot Issues จำนวน 30 ข้อ ระยะเวลาในการทำแบบทดสอบ 60 นาที ให้ทำลงในกระดาษคำตอบเท่านั้น

3. คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบฯ ฉบับนี้ จะไม่มีผลต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ขอให้นักเรียนทำแบบทดสอบฉบับนี้อย่างตั้งใจและเต็มความสามารถ ผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบฉบับนี้จะไปใช้ในการวิจัยเท่านั้น

Part 1: Vocabulary and Meaning (10 items)

Directions: Read each passage and choose the most appropriate word to complete the statement.

Passage 1

A natural disaster can occur at any time. Some disasters give a warning, such as a storm ____ (1) ____ a flood. Others, such as earthquakes, give little or no warning. Once a disaster happens, the time to prepare is gone.

The best way to ____ (2) ____ a natural disaster is to prepare by having a plan before it strikes.

Disasters vary in size, from smaller events such as a storm affecting a single suburb, to large-scale events that can affect whole cities or large areas that cross state boundaries. ____ (3) ____ disasters, people may be injured or killed, or may lose their homes and valuable possessions.

It is important to protect your family, home, business, and assets from such events. Insurers provide society with the means to do this. Following a natural disaster, insurance companies can pay ____ (4) ____ to policyholders with the right policies who are affected, allowing communities to rebuild.

Taking steps to prepare for a disaster can help get you back to normal faster. If you are unprepared, the ____ (5) ____ and financial loss caused by natural disasters can be magnified.

1.	1) referring	2) concerning
	3) preceding	4) impeding
	5) descending	
2.	1) participate in	2) look forward to
	3) cope with	4) get accustomed to
	5) call for	
3.	1) Regardless of	2) In company with
	3) In case of	4) In spite of
	5) As a result of	
4.	1) loans	2) interests
	3) profits	4) claims
	5) pensions	
5.	1) devastation	2) amelioration
	3) perseverance	4) civilization
	5) scarcity	

Passage 2

As the world gets hotter and more crowded, our engines continue pumping out dirty ____ (6) ____, and half the world has no access to clean fuels or technologies (e.g. stoves, lamps), the very air we breathe is growing dangerously polluted: nine out of ten people now breathe polluted air, which kills 7 million people every year.

The health effects of air pollution are serious — one third of deaths from stroke, lung cancer and heart disease are ____ (7) ____ air pollution. This is having an equivalent effect to that of smoking tobacco, and much higher than, say, the effects of eating too much salt.

Air pollution is hard to escape, ____ (8) ____ how rich an area you live in. It is all around us. Microscopic pollutants in the air can slip past our body's defenses, penetrating deep into our respiratory and circulatory system, damaging our lungs, heart, and brain.

Air pollution is closely linked to climate change — the main driver of climate change is fossil fuel ____ (9) ____ which is also a major contributor to air pollution — and efforts to mitigate one can improve the other. This month, the UN Intergovernmental Panel on Climate Change warned that coal — fired electricity must end by 2050 if we are to limit global warming rises to 1.5 C. If not, we may see a major climate ____ (10) ____ in just 20 years.

6.	1) emissions	2) reputations
	3) perceptions	4) retentions
	5) qualifications	
7.	1) notwithstanding	2) despite
	3) due to	4) in case of
	5) irrelevant to	
8.	1) whether	2) as though
	3) as far as	4) so that
	5) no matter	
9.	1) combustion	2) deforestation
	3) conservation	4) institution
	5) detonation	
10.	1) crisis	2) progress
	3) inflexibility	4) prosperity
	5) stability	

Part 2 Reading Comprehension (10 items)

Directions: Read the following passages and choose the best answer to the questions.

Passage 1

A wildfire, also known as a forest fire, is an uncontrolled fire often occurring in wildland areas. Wildfires can ruin homes and cause injuries or death to people and animals. A wildfire is an unplanned fire that burnt in a natural area such as forest, grassland, or prairie.

On a hot summer's day when drought conditions peak, something as small as a spark from a train wheel can ignite a **raging** wildfire. Sometimes, fires occur naturally, ignited by heat from the sun or a lightning strike. However, most wildfires are because of human carelessness such as arson, campfires, discarding lit cigarettes, not burning debris properly, playing with matches or fireworks.

Once it's started, a wildfire can spread due to the wind, being on a slope or because of fuel. "Where a slope is going upwards at a 10% gradient that would double the speed of the fire, if it's 20% it would quadruple the speed of the fire," Rob Gazzard, technical advisor to the Forestry Commission tells Newsbeat.

"That's because it's pre-heating the fuel above it. So, if a fire is going up a mountain it will go very fast." Fuel includes everything from trees, underbrush, and dry grassy fields to homes. The more fuel there is, the more violently the fire will burn. Plus, if it's dry — like it has been in California — the fire it creates is much more difficult to control.

11. Under what weather condition is fire more likely to spread rapidly?

1) High humidity	2) Rain
3) Drought	4) Cold temperatures
5) Snow	

12. From the passage, which of the following do wildfires need to burn?

1) Slopes	2) Fossils
3) Lightning	4) Fuel
5) Campfires	

13. All the following are the probable causes of wildfires, except _____.
1) arson
2) fireworks
3) a spark from a train wheel
4) a lightning strike
5) grassy fields
14. According to the passage, why does the writer mention the State of America?
1) To show an example of a city destroyed by an arsonist
2) To give more details about another cause of famine in the USA
3) To provide more information about other natural disasters
4) To show the instance of an arid area
5) To give an example of a forestry area affected by massive wildfires
15. Which word is closest in meaning to “raging” in paragraph 2?
1) modest
2) severe
3) charismatic
4) incredible
5) monstrous

Passage 2

Social media use has become increasingly popular among teens and adolescents during the past decade. Technological advancements have led to an increase in Internet use and virtual communication through computers, cellphones, and tablets. The prevalence of social media use is leading to an increased understanding of the risks associated with it. According to Lenhart, about 92% of teenagers state that they use the Internet daily, and 71% use at least 2 different types of social media sites.

Social media sites can be defined as online communities that allow people to create a profile in which they can view and communicate with others. Examples of social media sites include Facebook, Instagram, Twitter, Myspace, and Snapchat.

With the increased use of social media, parents worry that their children are spending too much time on social media and are having less interaction with school and family. Overuse of social media can have negative **consequences** on the well-being of adolescents. Social media use has been linked to lower self-esteem, increased depression, risk-taking behavior, and cyberbullying. According to Bhagat, social media use is associated with

psychosocial problems and can be even worse for an individual who is already predisposed to depression, anxiety, or mental illness.

16. Which of the following would be the best title for the passage?

- 1) How to Avoid Social Media Addiction
- 2) Teenagers and Technologic Advancements
- 3) Social Media and Adolescents
- 4) Psychosocial Problems Among Adolescents
- 5) Facebook and Negative Effects

17. Which word is closest in meaning to “consequences” in paragraph 3?

- 1) outcomes
- 2) factors
- 3) viewpoints
- 4) behaviors
- 5) characteristics

18. What is the reason why parents worry about their children?

- 1) The prevalence of social media
- 2) The increased use of social media
- 3) The increased depression during social media use
- 4) The interaction with friends, relatives, and family members
- 5) The risky social media sites

19. Which of the following is NOT a problem caused by excessive use of social media?

- 1) Lower self-esteem
- 2) Less interaction with school and family
- 3) Depression
- 4) Reduced anxiety
- 5) Risk-taking behavior

20. According to the passage, which of the following is TRUE?

- 1) Parents should prohibit their children to use various types of social media sites.
- 2) Overuse of social media among adolescents brings about adverse effects on mental health.
- 3) Using the Internet everyday can lead all teenagers to face some severe psychosocial problems.

4) Teenagers normally develop depression or anxiety or a change in behavior when using different types of social media sites.

5) Over 90 percent of teenagers admit being addicted to social media and obsessed with virtual communication through computers, cellphones, and tablets.

Part 3 Grammar and Usage (10 items)

Directions: In each short passage below, five mistakes are underlined. **Choose the best correction for each mistake.**

Passage 1

A powerful M.8.4 earthquake (1) hitting Chile's central and northern areas on September 16, 2015, causing poor (2) communicate in some areas including San Diego, the capital, the interruption of electricity supply and the collapsing of road (3) at some cities and towns. The small tsunami waves (4) causing by the earthquake attacked many coastal cities of Chile, causing a certain (5) quantity of casualties and the damage of the local infrastructure.

21.	1) hit	2) hits
	3) is hitting	4) to hit
	5) which hit	
22.	1) communicates	2) communicating
	3) communication	4) communicated
	5) communicational	
23.	1) at some city	2) at any city
	3) in any city	4) in some cities
	5) in any cities	
24.	1) cause by	2) caused by
	3) causing with	4) causing from
	5) which caused of	
25.	1) deal	2) amounts
	3) quantities	4) number
	5) quality	

Passage 2

Forest fires are large uncontrolled fires that **(1) taking places** in the forest. Some of the fiercest fires occur in the forest because there is so much fuel (trees) to burn. Forest fires are a type of wildfire. **(2) Other type** of wildfires include grass fires, brush fires, and hill fires. The major cause of forest fires in the United States **(3) are** human activities. This can be carelessness such as not putting out a campfire or **(4) to drop** a lit cigarette. It may also be arson, which is setting a fire on purpose and is against the law. Around 80% of forest fires in the United States **(5) are causing** by humans.

26. 1) take place 2) is taking place
3) is taken place 4) took place
5) takes place
27. 1) Another types 2) Other types
3) Others types 4) The others type
5) The another type
28. 1) is 2) was
3) were 4) have
5) has
29. 1) drop 2) drops
3) to dropping 4) is dropping
5) dropping
30. 1) is caused 2) are caused
3) that caused 4) which are caused
5) that have caused

@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้
เชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ มีการแบ่งความคิดเห็น 5 ระดับ (Likert Five Rating Scales) ให้พิจารณาตามเกณฑ์ระดับความคิดเห็น ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม ซึ่งไม่กระทบต่อนักเรียนแต่อย่างใด ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างตามระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนเพียงช่องเดียว

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านเนื้อหาและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้					
1.1 เนื้อหามีความเหมาะสม ทันสมัยและสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของนักเรียน					
1.2 เนื้อหามีความชัดเจน หลากหลายและเข้าใจง่าย					
1.3 เนื้อหาสาระช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียน					
1.4 ครูชี้แนะ ช่วยเหลือ จัดหาและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้					
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
2.1 กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนการเรียนรู้ที่ชัดเจน					
2.2 กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้					
2.3 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ของตนเองจากประสบการณ์และคำแนะนำจากผู้สอนหรือเพื่อนที่มีความรู้ความเข้าใจมากกว่า					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2.4 กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเรียนรู้อาณาเขตและเข้าใจสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน					
2.5 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการสื่อสาร เช่น ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ทักษะการพูดปฏิสัมพันธ์ การพูดส่งสาร และทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้					
2.6 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการปฏิสัมพันธ์ การเทียบเคียงและการแก้ไขข้อบกพร่องในการใช้ภาษา					
2.7 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้าน ขอบข่ายของคำศัพท์ ความแม่นยำ การเชื่อมโยงและความคิด ความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว และภาษาศาสตร์สังคม					
2.8 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมกระบวนการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนจากการเจรจา พูดคุย อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน					
2.9 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับแนวคิดและพฤติกรรมจากการจำลองสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมและบริบทจริง					
2.10 กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้นักเรียนใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ ค้นหาคำตอบด้วยตนเองและส่งเสริมให้นักเรียนใช้การเชื่อมโยงประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการแก้ไขปัญหา					
2.11 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการแก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์					
2.12 กิจกรรมการเรียนรู้มีสื่อการเรียนรู้ที่มีความชัดเจน เหมาะสมและช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียน					
2.13 กิจกรรมการเรียนรู้มีการประเมินผลที่หลากหลาย นักเรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน และผู้สอนประเมินนักเรียน					
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
3.1 นักเรียนสามารถเกิดองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา					
3.2 นักเรียนสามารถนำองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษาไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3.3 นักเรียนได้รับการส่งเสริมทักษะการสื่อสาร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3.4 นักเรียนได้รับการส่งเสริมทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3.5 นักเรียนได้รับการส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3.6 นักเรียนได้รับการส่งเสริมซอฟต์แวร์ทักษะ (Soft Skills) อื่นๆ เช่น การคิดวิเคราะห์ ภาวะผู้นำ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นต้น					

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ความคิดเห็นของนักเรียน	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านเนื้อหาและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	

ภาคผนวก ค การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความเหมาะสมของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ฯ จากผู้เชี่ยวชาญ
2. ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้องของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ฯ จากผู้เชี่ยวชาญ
3. ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านการใช้ภาษาของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ฯ จากผู้เชี่ยวชาญ
4. ผลการตรวจสอบคุณภาพของร่างรูปแบบการเรียนการสอนฯ ด้านความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ
5. ผลการตรวจสอบคุณภาพคู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ ด้านความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ
6. ผลการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ ด้านความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ
7. ผลการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ ด้านความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ
8. ผลการตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบจากผู้เชี่ยวชาญ
9. ผลการหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ

**ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความเหมาะสม
ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์**

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม	
		1	2	3	4	5				
1. ด้านทักษะการสื่อสาร (ระดับ B1 ตามกรอบ CEFR)										
1.1 ทักษะการฟัง (Listening)										
1.1.1	นักเรียนสามารถเข้าใจประเด็นหลักคำพูด หรือถ้อยคำที่เป็นมาตรฐานเกี่ยวกับเรื่องราวในชีวิตประจำวัน ที่คุ้นเคย	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด	
1.1.2	นักเรียนสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้สนทนาพูดในชีวิตประจำวัน	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด	
1.1.3	นักเรียนสามารถเข้าใจประเด็นหลักของการอภิปรายในหัวข้อที่คุ้นเคยเกี่ยวกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน เมื่อผู้พูดพูดอย่างชัดเจน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด	
1.1.4	นักเรียนสามารถเข้าใจถ้อยคำในบทสนทนาสั้น ๆ ที่มีความหมายชัดเจนโดยตรงในหัวข้อที่คุ้นเคย	4	4	4	5	5	4.40	0.49	มาก	
1.1.5	นักเรียนสามารถเข้าใจประเด็นหลักในรายการโทรทัศน์ในหัวข้อที่คุ้นเคย เมื่อรายการนั้นถ่ายทอดอย่างช้า ๆ และชัดเจน	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด	
1.1.6	นักเรียนสามารถเข้าใจข้อมูลทางเทคนิคเฉพาะที่ง่าย ๆ เช่น การปฏิบัติตามคำสั่งในการใช้อุปกรณ์ชนิดต่างๆ ที่คุ้นเคย	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด	
เฉลี่ยรวม							4.67	0.47	มากที่สุด	
1.2 ทักษะการอ่าน (Reading)										
1.2.1	นักเรียนสามารถเข้าใจประเด็นข้อเท็จจริงต่างๆในเรื่องความสนใจส่วนตัวหรือความสนใจในวิชาชีพได้	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด	

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
	อย่างดีพอที่จะพูดเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ได้ในภายหลัง								
1.2.2	นักเรียนสามารถสืบค้นและเข้าใจข้อมูลที่ต้องการในแผ่นพับ ใบปลิว และข้อความสั้น ๆ อื่น ๆ ที่อยู่ในความสนใจ	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.2.3	นักเรียนสามารถเข้าใจประเด็นหลักในบทความสั้น ๆ จากหนังสือพิมพ์ และนิตยสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันและหัวข้อที่คุ้นเคย	4	4	4	5	5	4.40	0.49	มาก
1.2.4	นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนง่าย ๆ เช่น ขั้นตอนในการเล่นเกมส์ การใช้อุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ที่คุ้นเคย หรือการทำอาหาร	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.2.5	นักเรียนสามารถเข้าใจนวนิยายที่ใช้ภาษาง่าย ๆ และสามารถติดตามเรื่องสั้นในการดำเนินเรื่องที่มีโครงสร้างชัดเจนและมีการใช้พจนานุกรมบ่อย ๆ	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.2.6	นักเรียนสามารถเข้าใจจุดหมายส่วนตัวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ความรู้สึกและความต้องการแล้วสามารถเขียนโต้ตอบได้	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.60	0.49	มากที่สุด
1.3 ทักษะพูดปฏิสัมพันธ์ (Spoken Interaction)									
1.3.1	นักเรียนสามารถเริ่มสนทนา ดำเนินการสนทนาและจบการสนทนาง่าย ๆ ในหัวข้อที่คุ้นเคยหรือสนใจ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3.2	นักเรียนสามารถแสดงออกและโต้ตอบต่อความรู้สึกและทัศนคติ เช่น ความประหลาดใจ ความสุข ความเศร้า ความสนใจและไม่สนใจ	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
1.3.3	นักเรียนสามารถเสนอหรือขอความคิดเห็นส่วนบุคคลในการอภิปรายแบบไม่เป็นทางการกับเพื่อนแสดงความคิดเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างสุภาพ	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.3.4	นักเรียนสามารถช่วยแก้ปัญหาได้ตรงประเด็นและสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3.5	นักเรียนสามารถค้นคว้าและถ่ายโอนข้อเท็จจริงที่เป็นข้อมูลไม่ซับซ้อน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.3.6	นักเรียนสามารถขอและปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างละเอียด	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3.7	นักเรียนสามารถจัดการกับสิ่งที่ไม่คาดคิดซึ่งอาจเกิดขึ้นในช่วงวันหยุด เช่น การพบทันตแพทย์ หรือการซ่อมจักรยาน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.3.8	นักเรียนสามารถสนทนานัดหมายด้วยตนเองหรือทางโทรศัพท์ เช่น การจองตั๋วเครื่องบิน โรงแรม รถเช่า ภัตตาคาร โรงภาพยนตร์	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.3.9	นักเรียนสามารถสนทนาอย่างง่าย ๆ ทางโทรศัพท์กับคนที่รู้จัก	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.84	0.36	มากที่สุด
1.4 ทักษะการพูดสื่อสาร (Spoken Production)									
1.4.1	นักเรียนสามารถบรรยายเรื่องที่คุ้นเคยตามความสนใจอย่างหลากหลาย	4	4	4	5	5	4.40	0.49	มาก
1.4.2	นักเรียนสามารถเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับประสบการณ์ความรู้สึกของตนเอง	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.4.3	นักเรียนสามารถอธิบายสั้น ๆ และให้เหตุผลประกอบความคิดเห็น	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
1.4.4	นักเรียนสามารถนำเสนอเรื่องราวสั้น ๆ ที่เตรียมมาล่วงหน้าในหัวข้อที่คุ้นเคย เช่น My country และตอบคำถามได้อย่างชัดเจน	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.4.5	นักเรียนสามารถสรุปใจความหลักและเชื่อมโยงเนื้อหาในบทอ่านสั้น ๆ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.60	0.49	มากที่สุด
1.5 ทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์ (Written Interaction)									
1.5.1	นักเรียนสามารถเขียนข้อความสั้น ๆ เข้าใจง่ายในหัวข้อที่คุ้นเคย	4	4	4	5	5	4.40	0.49	มาก
1.5.2	นักเรียนสามารถเขียนข้อความง่าย ๆ เกี่ยวกับประสบการณ์หรือเหตุการณ์ เช่น การเดินทาง และการบรรยายความรู้สึก	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.5.3	นักเรียนสามารถเขียนรายงานสั้น ๆ ตามรูปแบบมาตรฐาน ถ่ายโอนข้อเท็จจริงในชีวิตประจำวันไปสู่เรื่องราวในบริบทของตนเอง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.5.4	นักเรียนสามารถเขียนจดหมายอิเล็กทรอนิกส์หรือข้อความโต้ตอบกับเพื่อนหรือผู้ร่วมงานเกี่ยวกับข่าวสารเพื่อขอและให้ข้อมูลอย่างง่าย ๆ	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.5.5	นักเรียนสามารถเขียนจดหมายสั้น ๆ อย่างเป็นทางการเพื่อขอและให้ข้อมูลทั่วไปอย่างง่าย ๆ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.72	0.45	มากที่สุด
1.6 ทักษะกลยุทธ์การใช้ภาษา (Strategies)									
1.6.1	นักเรียนสามารถขอและให้ผู้อื่นชี้แจงหรืออธิบายรายละเอียดในสิ่งที่ฟังกล่าวถึง	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
1.6.2	นักเรียนสามารถทบทวนคำพูดในสิ่งที่ผู้พูดได้กล่าวไว้ เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้พูดและผู้ฟังมีความเข้าใจที่ตรงกัน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.6.3	นักเรียนสามารถเลือกใช้คำศัพท์อื่นที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน เมื่อไม่สามารถนึกถึงคำศัพท์ได้ รวมทั้งขอให้คู่สนทนาช่วยแก้ไขในสิ่งที่พูดไม่ถูก	4	4	4	5	5	4.40	0.49	มาก
1.6.4	นักเรียนสามารถขอคำยืนยันว่าโครงสร้างประโยคที่ใช้ถูกต้อง หากมีข้อผิดพลาดพื้นฐานบางอย่างก็สามารถแก้ไขได้ถ้ามีเวลา	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.65	0.48	มากที่สุด
1.7 ทักษะคุณภาพภาษา (Language Quality)									
1.7.1	นักเรียนสามารถรู้คำศัพท์เพียงพอในการพูดคุย เกี่ยวกับครอบครัว งานอดิเรก ความสนใจ การทำงาน การเดินทาง ข่าวสาร และเหตุการณ์ปัจจุบัน	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.7.2	เมื่ออธิบายบางสิ่งบางอย่างนักเรียนสามารถทำให้บุคคลอื่นเข้าใจในประเด็นที่สำคัญที่สุดที่ผู้พูดต้องการจะสื่อความ	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.7.3	นักเรียนสามารถเชื่อมโยงกลุ่มวลีให้เป็นประเด็นที่มีความเชื่อมโยงตามลำดับ	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.7.4	นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับกาลเทศะ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.7.5	นักเรียนสามารถดำเนินการสนทนาได้อย่างต่อเนื่องแต่บางครั้งต้องหยุดคิดและแก้ไขสิ่งที่กำลังสนทนา	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
1.7.6	นักเรียนสามารถใช้จำนวนง่าย ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างสุภาพและเหมาะสมกับกาลเทศะ	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.67	0.47	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านทักษะการสื่อสาร							4.68	0.46	มากที่สุด
2.ซอฟต์แวร์สเกล ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น									
2.1 การทำงานร่วมกัน									
2.1.1	นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงานกับผู้อื่นและมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมต่อกันกับผู้อื่น	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.1.2	นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกับผู้อื่น แสดงออกถึงการยอมรับ ให้เกียรติกันและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
2.2 การปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและการยืดหยุ่นในการทำงาน									
2.2.1	นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
2.2.2	นักเรียนสามารถปรับรูปแบบการทำงานของตนเองให้เข้ากับแนวทางการทำงานของกลุ่ม	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.70	0.46	มากที่สุด
2.3 การมีความรับผิดชอบต่องาน									
2.3.1	นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกฎหรือมติของกลุ่มด้วยการยอมรับ	4	4	4	5	5	4.40	0.49	มาก
2.3.2	นักเรียนพยายามทำหน้าที่ของตนที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อกลุ่ม	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
2.3.3	นักเรียนยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำ มติ หรือข้อตกลงของกลุ่ม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.67	0.47	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
2.4 การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี									
2.4.1	นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้โดยมีการโต้ตอบและมีการตอบสนองต่อกันและกัน	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
2.4.2	นักเรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้แสดงทั้งคำพูดและปฏิกิริยาทางเชิงบวกต่อตนเองและเพื่อนร่วมงาน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4.3	นักเรียนรู้จักวิธีการรับสารและสื่อสารที่เหมาะสม ถูกกาลเทศะ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น							4.74	0.44	มากที่สุด
3.ซอฟต์แวร์สเกล ด้านการแก้ปัญหา									
3.1 การวิเคราะห์สถานการณ์									
3.1.1	นักเรียนสามารถระบุสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ส่งผลกระทบและต้องการการจัดการอย่างละเอียดและชัดเจน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
3.1.2	นักเรียนสามารถจัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
3.1.3	นักเรียนสามารถวางแผนและเลือกตัดสินใจ หรือหาวิธีการจัดการเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.67	0.47	มากที่สุด
3.2 การคิดเชิงระบบ									
3.2.1	นักเรียนสามารถคิดแบบองค์รวมของแบบแผนหรือโครงสร้างในลักษณะเป็นเครือข่ายลำดับชั้นอย่างมีปฏิสัมพันธ์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
3.2.2	นักเรียนสามารถคิดแบบองค์รวมของแบบแผนหรือโครงสร้างที่ทุกส่วนมีการเชื่อมต่อกันทั้งโดยตรงและโดยอ้อมอย่างสมเหตุ สมผล	4	4	4	5	5	4.40	0.49	มาก
เฉลี่ยรวม							4.70	0.46	มากที่สุด
3.3 การแสวงหาวิธีการแก้ไขอย่างสร้างสรรค์									
3.3.1	นักเรียนสามารถประมวลวิธีการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนด้วยการคิดค้นหาวิธีการใหม่ที่แปลกแตกต่างไปจากเดิม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3.2	นักเรียนสามารถค้นหากระบวนการที่มีอยู่ แล้วนำไปบูรณาการกับความคิดที่มีอยู่ สร้างสรรค์หรือแปลกใหม่ไปจากเดิมเพื่อให้รองรับกับปัญหาความซับซ้อนได้	4	4	4	5	5	4.40	0.49	มาก
เฉลี่ยรวม							4.70	0.46	มากที่สุด
3.4 การปรับตัวหรือยืดหยุ่นตามสถานการณ์									
3.4.1	นักเรียนสามารถมองหาทางแก้ไขปัญหาด้อย่างหลากหลายโดยไม่ยึดติดกับรูปแบบเดิม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.4.2	นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนหรือประยุกต์ใช้แนวคิดต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	4	4	4	5	5	4.40	0.49	มาก
เฉลี่ยรวม							4.70	0.46	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านการแก้ปัญหา							4.69	0.47	มากที่สุด
4.ซอฟต์แวร์สเกล ด้านการคิดวิเคราะห์									
4.1 การระบุความสำคัญ									
4.1.1	นักเรียนสามารถแยกแยะลักษณะความสำคัญของเนื้อหา เหตุการณ์หรือเรื่องราวในเชิงเหตุและผล	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
4.1.2	นักเรียนสามารถแจกแจงองค์ประกอบของเนื้อหา เหตุการณ์ หรือเรื่องราวในเชิงเหตุและผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.90	0.30	มากที่สุด
4.2 การระบุความสัมพันธ์ยามีเหตุผล									
4.2.1	นักเรียนสามารถพิจารณาข้อมูลที่ เป็นปัญหา เหตุการณ์หรือเรื่องราว	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2.2	นักเรียนสามารถอธิบาย ความสัมพันธ์หรือเชื่อมโยงเนื้อหา เหตุการณ์หรือเรื่องราว	5	4	4	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.86	0.40	มากที่สุด
4.3 การระบุหลักการ									
4.3.1	นักเรียนสามารถอธิบายหลักการ ที่สนับสนุน ระบุความสัมพันธ์เนื้อหา เหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
4.3.2	นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ องค์ความรู้ แนวคิด ทฤษฎี อย่างสมเหตุสมผลและมีความ น่าเชื่อถืออย่างสมเหตุสมผล	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
4.4 การประเมินสถานการณ์									
4.4.1	นักเรียนสามารถตีความจากข้อมูล ที่เชื่อถือได้มาสนับสนุนเนื้อหา เหตุการณ์ หรือเรื่องราวได้ อย่างชัดเจน	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
4.4.2	นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูล ที่เชื่อถือได้มาสนับสนุนเนื้อหา เหตุการณ์ หรือเรื่องราวได้อย่าง ชัดเจน	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
4.4.3	นักเรียนสามารถสรุปอ้างอิงจาก ข้อมูลที่เชื่อถือได้มาสนับสนุนเนื้อหา เหตุการณ์ หรือเรื่องราวได้อย่าง	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
	ชัดเจน								
4.4.4	นักเรียนสามารถตัดสินใจ วิเคราะห์ หรือประเมินข้อมูลที่เชื่อถือได้มาสนับสนุนเนื้อหา เหตุการณ์ หรือเรื่องราวได้อย่างชัดเจน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.75	0.43	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านการคิดวิเคราะห์							4.83	0.40	มากที่สุด
5.ซอฟต์แวร์ (Soft Skills) ด้านภาวะผู้นำ									
5.1 การทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน									
5.1.1	นักเรียนสามารถแบ่งงาน กำหนดหน้าที่ บริหารการทำงาน และบริหารความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.1.2	นักเรียนสามารถสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกในกลุ่มเกิดพลังในการทำงาน กระตือรือร้น เคารพซึ่งกันและกัน และรู้สึกถึงการมีส่วนร่วมในการทำงาน	5	5	4	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.90	0.30	มากที่สุด
5.2 การโน้มน้าวใจ									
5.2.1	นักเรียนสามารถจูงใจหรือสร้างค่านิยมให้กับ บุคคลอื่นปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือทัศนคติในทางที่ดี ด้วยวิธีการที่เหมาะสม	5	5	4	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
5.2.2	นักเรียนสามารถชี้แนะให้บุคคลอื่นได้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือทัศนคติในทางที่ดี	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
5.3 การเป็นต้นแบบความสำเร็จในการทำงาน									
5.3.1	นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
5.3.2	นักเรียนมีความตรงต่อเวลาและสามารถบริหารจัดการเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5	4	4	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
5.3.3	นักเรียนให้เกียรติ เคารพ ภาคภูมิใจ และตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองและเพื่อนร่วมงาน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านภาวะผู้นำ							4.83	0.38	มากที่สุด
6.ซอฟต์แวร์ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล									
6.1 การเจรจาและโน้มน้าวใจ									
6.1.1	นักเรียนสามารถใช้วิธีสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเกิดความรู้สึกคล้อยตาม ยอมรับ หรือยินยอมปรับเปลี่ยนทางความคิด	4	5	4	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
6.1.2	นักเรียนสามารถใช้วิธีสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ให้ผู้อื่นดำเนินการหรือปฏิบัติตามความคิดหรือแนวทางที่นำเสนออย่างสร้างสรรค์	5	4	4	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.60	0.49	มากที่สุด
6.2 การแก้ไขความขัดแย้ง									
6.2.1	นักเรียนสามารถลด บรรเทา หรือหลีกเลี่ยงปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลในทางบวก	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
6.2.2	นักเรียนสามารถสร้างความร่วมมือเพื่อลดความขัดแย้ง และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกัน	5	5	5	4	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
6.3 การแก้ปัญหาและการตัดสินใจ									
6.3.1	นักเรียนสามารถระบุปัญหาที่เกิดขึ้น ในการทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนเสนอแนวทางแก้ไขปัญห ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5	5	4	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
6.3.2	นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือก วิธีการแก้ปัญหา และดำเนินการ แก้ปัญหาตามวิธีการที่เลือกร่วมกับ เพื่อนร่วมงานด้วยความพึงพอใจ	5	4	4	4	5	4.40	0.80	มาก
6.3.3	นักเรียนสามารถแสดงรวม ความรับผิดชอบต่อผลของการ ตัดสินใจของตน	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.67	0.47	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล							4.69	0.47	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านความเหมาะสม							4.74	0.44	มากที่สุด

**ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง
ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์**

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความ สอดคล้อง
		1	2	3	4	5			
1. ด้านทักษะการสื่อสาร (ระดับ B1 ตามกรอบ CEFR)									
1.1 ทักษะการฟัง (Listening)									
1.1.1	นักเรียนสามารถเข้าใจประเด็นหลัก คำพูดหรือถ้อยคำที่เป็นมาตรฐานเกี่ยวกับเรื่องราวในชีวิตประจำวันที่คุ้นเคย	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.1.2	นักเรียนสามารถเข้าใจสิ่งที่คู่สนทนาพูดในชีวิตประจำวัน	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.1.3	นักเรียนสามารถเข้าใจประเด็นหลักของการอภิปรายในหัวข้อที่คุ้นเคยเกี่ยวกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน เมื่อผู้พูดพูดอย่างชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.1.4	นักเรียนสามารถเข้าใจถ้อยคำในบทสนทนาสั้น ๆ ที่มีความหมายชัดเจนโดยตรงในหัวข้อที่คุ้นเคย	5	4	4	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.1.5	นักเรียนสามารถเข้าใจประเด็นหลักในรายการโทรทัศน์ในหัวข้อที่คุ้นเคยเมื่อรายการนั้นถ่ายทอดอย่างช้า ๆ และชัดเจน	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.1.6	นักเรียนสามารถเข้าใจข้อมูลทางเทคนิคเฉพาะที่ง่าย ๆ เช่น การปฏิบัติตามคำสั่งในการใช้อุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ที่คุ้นเคย	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.67	0.47	มากที่สุด
1.2 ทักษะการอ่าน (Reading)									
1.2.1	นักเรียนสามารถเข้าใจประเด็นข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในเรื่องความสนใจส่วนตัวหรือความสนใจในวิชาชีพได้อย่างดีพอที่จะพูดเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ได้ในภายหลัง	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความ สอดคล้อง
		1	2	3	4	5			
1.2.2	นักเรียนสามารถสืบค้นและเข้าใจข้อมูลที่ต้องการในแผ่นพับ ใบปลิว และข้อความสั้น ๆ อื่น ๆ ที่อยู่ในความสนใจ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.2.3	นักเรียนสามารถเข้าใจประเด็นหลักในบทความสั้น ๆ จากหนังสือพิมพ์และนิตยสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันและหัวข้อที่คุ้นเคย	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.2.4	นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนง่าย ๆ เช่น ขั้นตอนในการเล่นเกมส์ การใช้อุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ที่คุ้นเคย หรือการทำอาหาร	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.2.5	นักเรียนสามารถเข้าใจนวนิยายที่ใช้ภาษาง่าย ๆ และสามารถติดตามเรื่องสั้นในการดำเนินเรื่องที่มีโครงสร้างชัดเจนและมีการใช้พจนานุกรมบ่อย ๆ	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.2.6	นักเรียนสามารถเข้าใจจดหมายส่วนตัวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ความรู้สึกและความต้องการแล้วสามารถเขียนโต้ตอบได้	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
1.3 ทักษะพูดปฏิสัมพันธ์ (Spoken Interaction)									
1.3.1	นักเรียนสามารถเริ่มสนทนา ดำเนินการสนทนาและจบการสนทนาง่าย ๆ ในหัวข้อที่คุ้นเคยหรือสนใจ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3.2	นักเรียนสามารถแสดงออกและโต้ตอบต่อความรู้สึกและทัศนคติ เช่น ความประหลาดใจ ความสุข ความเศร้า ความสนใจและไม่สนใจ	4	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.3.3	นักเรียนสามารถเสนอหรือขอความคิดเห็นส่วนบุคคลในการอภิปรายแบบไม่เป็นทางการกับเพื่อนแสดงความคิดเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างสุภาพ	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความ สอดคล้อง
		1	2	3	4	5			
1.3.4	นักเรียนสามารถช่วยแก้ปัญหาได้ตรงประเด็นและสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3.5	นักเรียนสามารถค้นคว้าและถ่ายโอนข้อเท็จจริงที่เป็นข้อมูลไม่ซับซ้อน	4	4	4	5	5	4.40	0.49	มาก
1.3.6	นักเรียนสามารถขอและปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างละเอียด	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3.7	นักเรียนสามารถจัดการกับสิ่งที่ไม่คาดคิดซึ่งอาจเกิดขึ้นในช่วงวันหยุด เช่น การพบทันตแพทย์ หรือการซ่อมจักรยาน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.3.8	นักเรียนสามารถสนทนานัดหมายด้วยตนเองหรือทางโทรศัพท์ เช่น การจองตั๋วเครื่องบิน โรงแรม รถเช่าภัตตาคาร โรงภาพยนตร์	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.3.9	นักเรียนสามารถสนทนาอย่างง่าย ๆ ทางโทรศัพท์กับคนที่รู้จัก	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.82	0.38	มากที่สุด
1.4 ทักษะการพูดสื่อสาร (Spoken Production)									
1.4.1	นักเรียนสามารถบรรยายเรื่องที่คุ้นเคยตามความสนใจอย่างหลากหลาย	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.4.2	นักเรียนสามารถเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับประสบการณ์ความรู้สึกของตนเอง	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.4.3	นักเรียนสามารถอธิบายสั้น ๆ และให้เหตุผลประกอบความคิดเห็น	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.4.4	นักเรียนสามารถนำเสนอเรื่องราวสั้น ๆ ที่เตรียมมาล่วงหน้าในหัวข้อที่คุ้นเคย เช่น My country และตอบคำถามได้อย่างชัดเจน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.4.5	นักเรียนสามารถสรุปใจความหลักและเชื่อมโยงเนื้อหาในบทอ่านสั้น ๆ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความ สอดคล้อง
		1	2	3	4	5			
1.5 ทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์ (Written Interaction)									
1.5.1	นักเรียนสามารถเขียนข้อความสั้น ๆ เข้าใจง่ายในหัวข้อที่คุ้นเคย	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.5.2	นักเรียนสามารถเขียนข้อความง่าย ๆ เกี่ยวกับประสบการณ์หรือเหตุการณ์ เช่น การเดินทาง และการบรรยายความรู้สึก	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.5.3	นักเรียนสามารถเขียนรายงานสั้น ๆ ตามรูปแบบมาตรฐาน ถ่ายโอนข้อเท็จจริงในชีวิตประจำวันไปสู่เรื่องราวในบริบทของตนเอง	4	4	4	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.5.4	นักเรียนสามารถเขียนจดหมายอิเล็กทรอนิกส์หรือข้อความโต้ตอบกับเพื่อนหรือผู้ร่วมงานเกี่ยวกับข่าวสารเพื่อขอและให้ข้อมูลอย่างง่าย ๆ	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.5.5	นักเรียนสามารถเขียนจดหมายสั้น ๆ อย่างเป็นทางการเพื่อขอและให้ข้อมูลทั่วไปอย่างง่าย ๆ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.72	0.45	มากที่สุด
1.6 ทักษะกลยุทธ์การใช้ภาษา (Strategies)									
1.6.1	นักเรียนสามารถขอและให้ผู้อื่นชี้แจงหรืออธิบายรายละเอียดในสิ่งที่เพิ่งกล่าวถึง	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.6.2	นักเรียนสามารถทบทวนคำพูดในสิ่งที่ผู้พูดได้กล่าวไว้ เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้พูดและผู้ฟังมีความเข้าใจตรงกัน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.6.3	นักเรียนสามารถเลือกใช้คำศัพท์อื่นที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน เมื่อไม่สามารถนึกถึงคำศัพท์ได้ รวมทั้งขอให้คู่สนทนาช่วยแก้ไขในสิ่งที่พูดไม่ถูก	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.6.4	นักเรียนสามารถขอคำยืนยันว่าโครงสร้างประโยคที่ใช้ถูกต้อง หากมีข้อผิดพลาดพื้นฐานบางอย่างก็สามารถแก้ไขได้ถ้ามีเวลา	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความสอดคล้อง
		1	2	3	4	5			
1.7 ทักษะคุณภาพภาษา (Language Quality)									
1.7.1	นักเรียนสามารถรู้คำศัพท์เพียงพอในการพูดคุย เกี่ยวกับครอบครัว งานอดิเรก ความสนใจ การทำงาน การเดินทาง ข่าวสาร และเหตุการณ์ปัจจุบัน	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.7.2	เมื่ออธิบายบางสิ่งบางอย่างนักเรียนสามารถทำให้บุคคลอื่นเข้าใจในประเด็นที่สำคัญที่สุดที่ผู้พูดต้องการจะสื่อความ	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.7.3	นักเรียนสามารถเชื่อมโยงกลุ่มวลีให้เป็นประเด็นที่มีความเชื่อมโยงตามลำดับ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.7.4	นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับกาลเทศะ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.7.5	นักเรียนสามารถดำเนินการสนทนาได้อย่างต่อเนื่องแต่บางครั้งต้องหยุดคิดและแก้ไขสิ่งที่กำลังสนทนา	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.7.6	นักเรียนสามารถใช้สำนวนง่าย ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างสุภาพและเหมาะสมกับกาลเทศะ	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.77	0.42	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านทักษะการสื่อสาร							4.77	0.42	มากที่สุด
2.ซอฟต์แวร์ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น									
2.1 การทำงานร่วมกัน									
2.1.1	นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงานกับผู้อื่นและมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมต่อกันกับผู้อื่น	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
2.1.2	นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกับผู้อื่น แสดงออกถึงการยอมรับ ให้เกียรติกันและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความสอดคล้อง
		1	2	3	4	5			
2.2 การปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและการยืดหยุ่นในการทำงาน									
2.2.1	นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
2.2.2	นักเรียนสามารถปรับรูปแบบการทำงานของตนเองให้เข้ากับแนวทางการทำงานของกลุ่ม	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.70	0.46	มากที่สุด
2.3 การมีความรับผิดชอบต่อสังคม									
2.3.1	นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกฎหรือมติของกลุ่มด้วยการยอมรับ	4	5	4	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
2.3.2	นักเรียนพยายามทำหน้าที่ของตนที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อกลุ่ม	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
2.3.3	นักเรียนยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำผิด หรือข้อตกลงของกลุ่ม	5	5	4	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.73	0.44	มากที่สุด
2.4 การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี									
2.4.1	นักเรียนสามารถอยู่รวมกับผู้อื่นได้โดยมีการโต้ตอบและมีการตอบสนองต่อกันและกัน	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
2.4.2	นักเรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้แสดงทั้งคำพูดและปฏิกิริยาทางเชิงบวกต่อตนเองและเพื่อนร่วมงาน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4.3	นักเรียนรู้จักวิธีการรับสารและสื่อสารที่เหมาะสม ถูกกาลเทศะ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น							4.76	0.43	มากที่สุด
3.ซอฟต์แวร์ด้านการแก้ปัญหา									
3.1 การวิเคราะห์สถานการณ์									
3.1.1	นักเรียนสามารถระบุสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ส่งผลกระทบและต้องการการจัดการอย่างละเอียดและชัดเจน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
3.1.2	นักเรียนสามารถจัดลำดับความสำคัญและ	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความ สอดคล้อง
		1	2	3	4	5			
	ความแรงด่วนของสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น								
3.1.3	นักเรียนสามารถวางแผนและเลือก ตัดสินใจ หรือหาวิธีการจัดการเพื่อให้การดำเนินงาน มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.67	0.47	มากที่สุด
3.2 การคิดเชิงระบบ									
3.2.1	นักเรียนสามารถคิดแบบองค์รวมของแบบแผนหรือโครงสร้างในลักษณะเป็นเครือข่ายลำดับขั้นอย่างมีปฏิสัมพันธ์	5	5	4	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
3.2.2	นักเรียนสามารถคิดแบบองค์รวมของแบบแผนหรือโครงสร้างที่ทุกส่วนมีการเชื่อมต่อกันทั้งโดยตรงและโดยอ้อมอย่างสมเหตุสมผล	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
3.3 การแสวงหาวิธีการแก้ไขอย่างสร้างสรรค์									
3.3.1	นักเรียนสามารถประมวลวิธีการแก้ไข ปัญหาที่ซับซ้อนด้วยการคิดค้นหาวิธีการใหม่ที่แปลกแตกต่างไปจากเดิม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3.2	นักเรียนสามารถค้นหากระบวนการที่มีอยู่ แล้วนำไปบูรณาการกับความคิดที่มีอยู่ สร้างสรรค์หรือแปลกใหม่ไปจากเดิมเพื่อให้รองรับกับปัญหาความซับซ้อนได้	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
3.4 การปรับตัวหรือยืดหยุ่นตามสถานการณ์									
3.4.1	นักเรียนสามารถมองหาทางแก้ไขปัญหาได้ อย่างหลากหลายโดยไม่ยึดติดกับรูปแบบเดิม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.4.2	นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนหรือประยุกต์ใช้แนวคิดต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความ สอดคล้อง
		1	2	3	4	5			
เฉลี่ยรวมด้านการแก้ปัญหา							4.77	0.43	มากที่สุด
4.ซอฟต์แวร์ด้านการคิดวิเคราะห์									
4.1 การระบุความสำคัญ									
4.1.1	นักเรียนสามารถแยกแยะลักษณะ ความสำคัญของเนื้อหา เหตุการณ์ หรือ เรื่องราวในเชิงเหตุและผล	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
4.1.2	นักเรียนสามารถแจกแจงองค์ประกอบของ เนื้อหา เหตุการณ์ หรือเรื่องราวในเชิงเหตุ และผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.90	0.30	มากที่สุด
4.2 การระบุความสัมพันธ์อย่างมีเหตุผล									
4.2.1	นักเรียนสามารถพิจารณาข้อมูลที่เป็น ปัญหา เหตุการณ์หรือเรื่องราว	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2.2	นักเรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์หรือ เชื่อมโยงเนื้อหา เหตุการณ์หรือเรื่องราว	5	4	4	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
4.3 การระบุหลักการ									
4.3.1	นักเรียนสามารถอธิบายหลักการที่สนับสนุน ระบุความสัมพันธ์เนื้อหา เหตุการณ์ หรือ เรื่องราวที่เกิดขึ้น	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
4.3.2	นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ แนวคิด ทฤษฎีอย่างสมเหตุสมผลและมี ความน่าเชื่อถืออย่างสมเหตุสมผล	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
4.4 การประเมินสถานการณ์									
4.4.1	นักเรียนสามารถตีความจากข้อมูลที่เชื่อถือ ได้มาสนับสนุนเนื้อหา เหตุการณ์ หรือ เรื่องราวได้อย่างชัดเจน	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
4.4.2	นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่เชื่อถือ ได้มาสนับสนุนเนื้อหา เหตุการณ์ หรือ เรื่องราวได้อย่างชัดเจน	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความ สอดคล้อง
		1	2	3	4	5			
4.4.3	นักเรียนสามารถสรุปอ้างอิงจากข้อมูลที่เชื่อถือได้มาสนับสนุนเนื้อหา เหตุการณ์ หรือเรื่องราวได้อย่างชัดเจน	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
4.4.4	นักเรียนสามารถตัดสิน วิจารณ์ หรือประเมิน ข้อมูลที่เชื่อถือได้มาสนับสนุนเนื้อหา เหตุการณ์ หรือเรื่องราวได้อย่างชัดเจน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.70	0.46	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านการคิดวิเคราะห์							4.80	0.42	มากที่สุด
5.ซอฟต์แวร์ (Soft Skills) ด้านภาวะผู้นำ									
5.1 การทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน									
5.1.1	นักเรียนสามารถแบ่งงาน กำหนดหน้าที่ บริหารการทำงาน และบริหารความสัมพันธ์ ของสมาชิกในกลุ่ม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.1.2	นักเรียนสามารถสร้างแรงจูงใจให้สมาชิก ในกลุ่มเกิดพลังในการทำงาน กระตือรือร้น เคารพซึ่งกันและกัน และรู้สึกถึงการมีส่วนร่วมในการทำงาน	5	4	4	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
5.2 การโน้มน้าวใจ									
5.2.1	นักเรียนสามารถจูงใจหรือสร้างค่านิยม ให้กับ บุคคลอื่นปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือ ทศนคติในทางที่ดีด้วยวิธีการที่เหมาะสม	5	5	4	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
5.2.2	นักเรียนสามารถชี้แนะให้บุคคลอื่นได้เห็น คุณค่าและประโยชน์ของการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมหรือทัศนคติในทางที่ดี	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
5.3 การเป็นต้นแบบความสำเร็จในการทำงาน									
5.3.1	นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความ รับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
5.3.2	นักเรียนมีความตรงต่อเวลาและสามารถ บริหารจัดการเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5	4	4	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความ สอดคล้อง
		1	2	3	4	5			
5.3.3	นักเรียนให้เกียรติ เคารพ ภาควงุมิใจและ ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองและ เพื่อนร่วมงาน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.73	0.44	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านภาวะผู้นำ							4.78	0.43	มากที่สุด
6.ซอฟต์แวร์สกล ดานปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล									
6.1 การเจรจาและโน้มน้าวใจ									
6.1.1	นักเรียนสามารถใช้วิธีสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเกิดความรู้สึกล้อยตาม ยอมรับ หรือยินยอมปรับเปลี่ยนทางความคิด	4	5	4	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
6.1.2	นักเรียนสามารถใช้วิธีสื่อสารในรูปแบบ ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นดำเนินการหรือปฏิบัติตาม ความคิดหรือแนวทางที่นำเสนอ อย่างสร้างสรรค์	5	4	4	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.60	0.49	มากที่สุด
6.2 การแก้ไขความขัดแย้ง									
6.2.1	นักเรียนสามารถลด บรรเทา หรือหลีกเลี่ยง ปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลใน ทางบวก	4	5	4	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
6.2.2	นักเรียนสามารถสร้างความร่วมมือเพื่อลด ความขัดแย้ง และเพิ่มประสิทธิภาพในการ ทำงานร่วมกัน	5	5	4	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.70	0.46	มากที่สุด
6.3 การแก้ปัญหาและการตัดสินใจ									
6.3.1	นักเรียนสามารถระบุปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะ ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนเสนอ แนวทางแก้ไขปัญหได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5	5	4	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
6.3.2	นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกวิธีการ แก้ปัญหา และดำเนินการแก้ปัญหาตาม วิธีการที่เลือกร่วมกับเพื่อนร่วมงานด้วย ความพึงพอใจ	5	4	4	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความ สอดคล้อง
		1	2	3	4	5			
6.3.3	นักเรียนสามารถแสดงรวมความรับผิดชอบ ต่อผลของการตัดสินใจของตน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล							4.70	0.46	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านความสอดคล้อง							4.76	0.43	มากที่สุด

ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านการใช้ภาษา
ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	การใช้ภาษา
		1	2	3	4	5			
1. ด้านทักษะการสื่อสาร (ระดับ B1 ตามกรอบ CEFR)									
1.1 ทักษะการฟัง (Listening)									
1.1.1	นักเรียนสามารถเข้าใจประเด็นหลักคำพูด หรือถ้อยคำที่เป็นมาตรฐานเกี่ยวกับเรื่องราวในชีวิตประจำวันที่คุณเคย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.1.2	นักเรียนสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้สนทนาพูดในชีวิตประจำวัน	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.1.3	นักเรียนสามารถเข้าใจประเด็นหลักของการอภิปรายในหัวข้อที่คุณเคยเกี่ยวกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน เมื่อผู้พูดพูดอย่างชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.1.4	นักเรียนสามารถเข้าใจถ้อยคำในบทสนทนาด้าน ๆ ที่มีความหมายชัดเจนโดยตรงในหัวข้อที่คุณเคย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.1.5	นักเรียนสามารถเข้าใจประเด็นหลักในรายการโทรทัศน์ในหัวข้อที่คุณเคยเมื่อรายการนั้นถ่ายทอดอย่างช้า ๆ และชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.1.6	นักเรียนสามารถเข้าใจข้อมูลทางเทคนิคเฉพาะที่ง่าย ๆ เช่น การปฏิบัติตามคำสั่งในการใช้อุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ที่คุณเคย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.97	0.18	มากที่สุด
1.2 ทักษะการอ่าน (Reading)									
1.2.1	นักเรียนสามารถเข้าใจประเด็นข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในเรื่องความสนใจส่วนตัวหรือความสนใจในวิชาชีพได้อย่างดีพอที่จะพูดเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ได้ในภายหลัง	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	การใช้ ภาษา
		1	2	3	4	5			
1.2.2	นักเรียนสามารถสืบค้นและเข้าใจข้อมูลที่ต้องการในแผ่นพับ ใบปลิว และข้อความสั้น ๆ อื่น ๆ ที่อยู่ในความสนใจ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2.3	นักเรียนสามารถเข้าใจประเด็นหลักในบทความสั้น ๆ จากหนังสือพิมพ์และนิตยสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันและหัวข้อที่คุ้นเคย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2.4	นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนง่าย ๆ เช่น ขั้นตอนในการเล่นเกมส์ การใช้อุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ที่คุ้นเคย หรือการทำอาหาร	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.2.5	นักเรียนสามารถเข้าใจนวนิยายที่ใช้ภาษาง่าย ๆ และสามารถติดตามเรื่องสั้นในการดำเนินเรื่องที่มีโครงสร้างชัดเจนและมีการใช้พจนานุกรมบ่อย ๆ	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.2.6	นักเรียนสามารถเข้าใจจดหมายส่วนตัวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ความรู้สึกและความต้องการแล้วสามารถเขียนโต้ตอบได้	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.87	0.34	มากที่สุด
1.3 ทักษะพูดปฏิสัมพันธ์ (Spoken Interaction)									
1.3.1	นักเรียนสามารถเริ่มสนทนา ดำเนินการสนทนาและจบการสนทนาง่าย ๆ ในหัวข้อที่คุ้นเคยหรือสนใจ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3.2	นักเรียนสามารถแสดงออกและโต้ตอบต่อความรู้สึกและทัศนคติ เช่น ความประหลาดใจ ความสุข ความเศร้า ความสนใจและไม่สนใจ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.3.3	นักเรียนสามารถเสนอหรือขอความคิดเห็นส่วนบุคคลในการอภิปรายแบบไม่เป็นทางการกับเพื่อนแสดงความคิดเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างสุภาพ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	การใช้ภาษา
		1	2	3	4	5			
1.3.4	นักเรียนสามารถช่วยแก้ปัญหาได้ตรงประเด็นและสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3.5	นักเรียนสามารถค้นคว้าและถ่ายโอนข้อเท็จจริงที่เป็นข้อมูลไม่ซับซ้อน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.3.6	นักเรียนสามารถขอและปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างละเอียด	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3.7	นักเรียนสามารถจัดการกับสิ่งที่ไม่คาดคิดซึ่งอาจเกิดขึ้นในช่วงวันหยุด เช่น การพบทันตแพทย์ หรือการซ่อมจักรยาน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.3.8	นักเรียนสามารถสนทนานัดหมายด้วยตนเองหรือทางโทรศัพท์ เช่น การจองตั๋วเครื่องบิน โรงแรม รถเช่าภัตตาคาร โรงภาพยนตร์	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.3.9	นักเรียนสามารถสนทนาอย่างง่าย ๆ ทางโทรศัพท์กับคนที่รู้จัก	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.89	0.31	มากที่สุด
1.4 ทักษะการพูดสื่อสาร (Spoken Production)									
1.4.1	นักเรียนสามารถบรรยายเรื่องที่คุ้นเคยตามความสนใจอย่างหลากหลาย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4.2	นักเรียนสามารถเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับประสบการณ์ความรู้สึกรของตนเอง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4.3	นักเรียนสามารถอธิบายสั้น ๆ และให้เหตุผลประกอบความคิดเห็น	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.4.4	นักเรียนสามารถนำเสนอเรื่องราวสั้น ๆ ที่เตรียมมาล่วงหน้าในหัวข้อที่คุ้นเคย เช่น My country และตอบคำถามได้อย่างชัดเจน	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.4.5	นักเรียนสามารถสรุปใจความหลักและเชื่อมโยงเนื้อหาในบทอ่านสั้น ๆ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.88	0.32	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	การใช้ ภาษา
		1	2	3	4	5			
1.5 ทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์ (Written Interaction)									
1.5.1	นักเรียนสามารถเขียนข้อความสั้น ๆ เข้าใจง่ายในหัวข้อที่คุ้นเคย	5	5	4	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.5.2	นักเรียนสามารถเขียนข้อความง่าย ๆ เกี่ยวกับประสบการณ์หรือเหตุการณ์ เช่น การเดินทาง และการบรรยายความรู้สึก	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.5.3	นักเรียนสามารถเขียนรายงานสั้น ๆ ตามรูปแบบมาตรฐาน ถ่ายโอนข้อเท็จจริงในชีวิตประจำวันไปสู่เรื่องราวในบริบทของตนเอง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.5.4	นักเรียนสามารถเขียนจดหมายอิเล็กทรอนิกส์หรือข้อความโต้ตอบกับเพื่อนหรือผู้ร่วมงานเกี่ยวกับข่าวสารเพื่อขอและให้ข้อมูลอย่าง ง่าย ๆ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.5.5	นักเรียนสามารถเขียนจดหมายสั้น ๆ อย่างเป็นทางการเพื่อขอและให้ข้อมูลทั่วไปอย่างง่าย ๆ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.92	0.27	มากที่สุด
1.6 ทักษะกลยุทธ์การใช้ภาษา (Strategies)									
1.6.1	นักเรียนสามารถขอและให้ผู้อื่นชี้แจงหรืออธิบายรายละเอียดในสิ่งที่ฟังกล่าวถึง	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.6.2	นักเรียนสามารถทบทวนคำพูดในสิ่งที่ผู้พูดได้กล่าวไว้ เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้พูดและผู้ฟังมีความเข้าใจที่ตรงกัน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.6.3	นักเรียนสามารถเลือกใช้คำศัพท์อื่นที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน เมื่อไม่สามารถนึกถึงคำศัพท์ได้ รวมทั้งขอให้คู่สนทนาช่วยแก้ไขในสิ่งที่พูดไม่ถูก	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.6.4	นักเรียนสามารถขอคำยืนยันว่าโครงสร้างประโยคที่ใช้ถูกต้อง หากมีข้อผิดพลาดพื้นฐานบางอย่างก็สามารถแก้ไขได้ถ้ามีเวลา	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.90	0.30	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	การใช้ ภาษา
		1	2	3	4	5			
1.7 ทักษะคุณภาพภาษา (Language Quality)									
1.7.1	นักเรียนสามารถรู้คำศัพท์เพียงพอในการพูดคุย เกี่ยวกับครอบครัว งานอดิเรก ความสนใจ การทำงาน การเดินทาง ข่าวสาร และเหตุการณ์ปัจจุบัน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.7.2	เมื่ออธิบายบางสิ่งบางอย่างนักเรียนสามารถทำให้บุคคลอื่นเข้าใจในประเด็นที่สำคัญที่สุดที่ผู้พูดต้องการจะสื่อความ	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.7.3	นักเรียนสามารถเชื่อมโยงกลุ่มวลีให้เป็นประเด็นที่มีความเชื่อมโยงตามลำดับ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.7.4	นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับกาลเทศะ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
1.7.5	นักเรียนสามารถดำเนินการสนทนาได้อย่างต่อเนื่องแต่บางครั้งต้องหยุดคิดและแก้ไขสิ่งที่กำลังสนทนา	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.7.6	นักเรียนสามารถใช้สำนวนง่าย ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างสุภาพและเหมาะสมกับกาลเทศะ	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.87	0.37	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านทักษะการสื่อสาร							4.90	0.30	มากที่สุด
2.ซอฟต์แวร์ทักษะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น									
2.1 การทำงานร่วมกัน									
2.1.1	นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงานกับผู้อื่นและมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมต่อกันกับผู้อื่น	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.1.2	นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกับผู้อื่น แสดงออกถึงการยอมรับ ให้เกียรติกันและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	การใช้ ภาษา
		1	2	3	4	5			
2.2 การปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและการยืดหยุ่นในการทำงาน									
2.2.1	นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
2.2.2	นักเรียนสามารถปรับรูปแบบการทำงานของตนเองให้เข้ากับแนวทางการทำงานของกลุ่ม	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
2.3 การมีความรับผิดชอบต่อสังคม									
2.3.1	นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกฎหรือมติของกลุ่มด้วยการยอมรับ	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
2.3.2	นักเรียนพยายามทำหน้าที่ของตนที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อกลุ่ม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3.3	นักเรียนยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำ มติ หรือข้อตกลงของกลุ่ม	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
2.4 การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี									
2.4.1	นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้โดยมีการโต้ตอบและมีการตอบสนองต่อกันและกัน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
2.4.2	นักเรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้แสดงทั้งคำพูดและปฏิกิริยาทางเชิงบวกต่อตนเองและเพื่อนร่วมงาน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4.3	นักเรียนรู้จักวิธีการรับสารและสื่อสารที่เหมาะสม ถูกกาลเทศะ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.87	0.34	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น							4.82	0.39	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	การใช้ ภาษา
		1	2	3	4	5			
3.ซอฟต์แวร์ด้านการแก้ปัญหา									
3.1 การวิเคราะห์สถานการณ์									
3.1.1	นักเรียนสามารถระบุสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานอย่างละเอียดและชัดเจน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	4.80
3.1.2	นักเรียนสามารถจัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	4	4	5	5	5	4.60	0.49	4.60
3.1.3	นักเรียนสามารถวางแผนและเลือกตัดสินใจ หรือหาวิธีการจัดการเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด	4	4	5	5	5	4.60	0.49	4.60
เฉลี่ยรวม							4.67	0.47	มากที่สุด
3.2 การคิดเชิงระบบ									
3.2.1	นักเรียนสามารถคิดแบบองค์รวมของแบบแผนหรือโครงสร้างในลักษณะเป็นเครือข่ายลำดับขั้นอย่างมีปฏิสัมพันธ์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2.2	นักเรียนสามารถคิดแบบองค์รวมของแบบแผนหรือโครงสร้างที่ทุกส่วนมีการเชื่อมต่อกันทั้งโดยตรงและโดยอ้อมอย่างสมเหตุสมผล	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.44	มากที่สุด
3.3 การแสวงหาวิธีการแก้ไขอย่างสร้างสรรค์									
3.3.1	นักเรียนสามารถประมวลวิธีการแก้ไข ปัญหาที่ซับซ้อนด้วยการคิดค้นหาวิธีการใหม่ที่แปลกแตกต่างไปจากเดิม	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
3.3.2	นักเรียนสามารถค้นหากระบวนการที่มีอยู่ แล้วนำไปบูรณาการกับความคิดที่มีอยู่ สร้างสรรค์หรือแปลกใหม่ไปจากเดิม เพื่อให้รองรับกับปัญหาความซับซ้อนได้	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.70	0.46	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	การใช้ ภาษา
		1	2	3	4	5			
3.4 การปรับตัวหรือยืดหยุ่นตามสถานการณ์									
3.4.1	นักเรียนสามารถมองหาทางแก้ไขปัญห ได้อย่างหลากหลายโดยไม่ยึดติดกับ รูปแบบเดิม	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
3.4.2	นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนหรือประยุกต์ ใช้แนวคิดต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการแก้ไข ปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านการแก้ปัญหา							4.74	0.45	มากที่สุด
4.ซอฟต์แวร์สกล ด้านการคิดวิเคราะห์									
4.1 การระบุความสำคัญ									
4.1.1	นักเรียนสามารถแยกแยะลักษณะ ความสำคัญของเนื้อหา เหตุการณ์ หรือเรื่องราวในเชิงเหตุและผล	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
4.1.2	นักเรียนสามารถแจกแจงองค์ประกอบ ของเนื้อหา เหตุการณ์ หรือเรื่องราว ในเชิงเหตุและผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
4.2 การระบุความสัมพันธ์ยามีเหตุผล									
4.2.1	นักเรียนสามารถพิจารณาข้อมูลที่เป็น ปัญหา เหตุการณ์หรือเรื่องราว	5	5	5	5	5	5.00	0.00	5.00
4.2.2	นักเรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์หรือ เชื่อมโยงเนื้อหา เหตุการณ์หรือเรื่องราว	5	4	4	5	5	4.60	0.49	4.60
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
4.3 การระบุหลักการ									
4.3.1	นักเรียนสามารถอธิบายหลักการ ที่สนับสนุน ระบุความสัมพันธ์เนื้อหา เหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
4.3.2	นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ แนวคิด ทฤษฎีอย่างสมเหตุสมผลและมี ความน่าเชื่อถืออย่างสมเหตุสมผล	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	การใช้ ภาษา
		1	2	3	4	5			
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
4.4 การประเมินสถานการณ์									
4.4.1	นักเรียนสามารถตีความจากข้อมูลที่เชื่อถือได้มาสนับสนุนเนื้อหา เหตุการณ์ หรือเรื่องราวได้อย่างชัดเจน	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
4.4.2	นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่เชื่อถือได้มาสนับสนุนเนื้อหา เหตุการณ์ หรือเรื่องราวได้อย่างชัดเจน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
4.4.3	นักเรียนสามารถสรุปอ้างอิงจากข้อมูลที่เชื่อถือได้มาสนับสนุนเนื้อหา เหตุการณ์ หรือเรื่องราวได้อย่างชัดเจน	4	4	5	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
4.4.4	นักเรียนสามารถตัดสิน วิเคราะห์ หรือประเมินข้อมูลที่เชื่อถือได้มาสนับสนุนเนื้อหา เหตุการณ์ หรือเรื่องราวได้อย่างชัดเจน	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.75	0.43	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านการคิดวิเคราะห์							4.79	0.42	มากที่สุด
5.ซอฟต์แวร์สกิล (Soft Skills) ด้านภาวะผู้นำ									
5.1 การทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน									
5.1.1	นักเรียนสามารถแบ่งงาน กำหนดหน้าที่ บริหารการทำงาน และบริหารความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.1.2	นักเรียนสามารถสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกในกลุ่มเกิดพลังในการทำงาน กระตือรือร้น เคารพซึ่งกันและกัน และรู้สึกถึงการมีส่วนร่วมในการทำงาน	5	5	4	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.90	0.30	มากที่สุด
5.2 การโน้มน้าวใจ									
5.2.1	นักเรียนสามารถจูงใจหรือสร้างค่านิยมให้กับ บุคคลอื่นปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หรือทัศนคติในทางที่ดีด้วยวิธีการที่เหมาะสม	5	5	4	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	การใช้ภาษา
		1	2	3	4	5			
5.2.2	นักเรียนสามารถชี้แนะให้บุคคลอื่นได้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือทัศนคติในทางที่ดี	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
5.3 การเป็นต้นแบบความสำเร็จในการทำงาน									
5.3.1	นักเรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
5.3.2	นักเรียนมีความตรงต่อเวลาและสามารถบริหารจัดการเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5	4	4	5	5	4.60	0.49	มากที่สุด
5.3.3	นักเรียนให้เกียรติ เคารพ ภาคภูมิใจและตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองและเพื่อนร่วมงาน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านภาวะผู้นำ							4.83	0.38	มากที่สุด
6.ซอฟต์แวร์สเกล ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล									
6.1 การเจรจาและโน้มน้าวใจ									
6.1.1	นักเรียนสามารถใช้วิธีสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเกิดความรู้สึกคล้อยตาม ยอมรับ หรือยินยอมปรับเปลี่ยนทางความคิด	4	5	4	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
6.1.2	นักเรียนสามารถใช้วิธีสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ให้ผู้อื่นดำเนินการหรือปฏิบัติตามความคิดหรือแนวทางที่นำเสนออย่างสร้างสรรค์	5	5	4	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
6.2 การแก้ไขความขัดแย้ง									
6.2.1	นักเรียนสามารถลด บรรเทา หรือหลีกเลี่ยงปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลในทางบวก	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด

องค์ประกอบ/ข้อคำถาม		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	การใช้ภาษา
		1	2	3	4	5			
6.2.2	นักเรียนสามารถสร้างความร่วมมือเพื่อลดความขัดแย้ง และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกัน	5	5	5	4	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
6.3 การแก้ปัญหาและการตัดสินใจ									
6.3.1	นักเรียนสามารถระบุปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนเสนอแนวทางแก้ไขปัญหได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4	5	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
6.3.2	นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหา และดำเนินการแก้ปัญหาตามวิธีการที่เลือกร่วมกับเพื่อนร่วมงานด้วยความพึงพอใจ	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
6.3.3	นักเรียนสามารถแสดงรวมความรับผิดชอบต่อผลของการตัดสินใจของตน	5	4	5	5	5	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล							4.80	0.41	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านการใช้ภาษา							4.81	0.39	มากที่สุด

ผลการตรวจสอบคุณภาพของร่างรูปแบบการเรียนการสอนฯ ด้านความเหมาะสม

รายการประเมิน		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
1. ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอนฯ									
1.1	มีความชัดเจนและเหมาะสม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2	เชื่อมโยงแนวคิดทฤษฎีที่ชัดเจนในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนฯ	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
1.3	มีภาษาและการลำดับที่มาของรูปแบบการเรียนการสอนฯ	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านที่มาของรูปแบบการเรียนการสอนฯ							4.87	0.30	มากที่สุด
2. รายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอนฯ									
2.1 หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน									
2.1.1	สามารถนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.1.2	มีความสัมพันธ์กับแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.1.3	มีการเรียบเรียงอย่างเหมาะสมและเข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน									
2.2.1	มุ่งเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการพัฒนา	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2.2	มีความชัดเจนสามารถนำไปวัดและประเมินผลผู้เรียนได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2.3	มีความชัดเจนสามารถสะท้อนพฤติกรรมของผู้เรียนได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							5.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
2.3 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้									
2.3.1	ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมายและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3.2	ส่งเสริมการพัฒนาระดับพัฒนาการของผู้เรียนโดยการประเมินระดับพัฒนาการของผู้เรียนและเสริมต่อการเรียนรู้แก่ผู้เรียนด้วยกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับผู้อื่นและการสื่อสาร	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3.3	สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มที่มีสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับบริบทที่มีความหมายและสภาพชีวิตจริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3.4	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีซอฟต์แวร์ทักษะ (Soft Skills) ด้านการสื่อสารการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นและการแก้ปัญหา	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							5.00	0.00	มากที่สุด
2.4 การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน									
2.4.1	มีความชัดเจนและครอบคลุมกับวัตถุประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4.2	สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียนได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4.3	สามารถนำผลไปใช้ปรับปรุง แก้ไข และต่อยอดได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							5.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
2.5 ปัจจัยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้									
2.5.1	ระบบสังคมมีความชัดเจนและเหมาะสมสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.5.2	ระบบสนับสนุนมีความชัดเจนและเหมาะสมสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.5.3	หลักการตอบสนองมีความชัดเจนและเหมาะสมสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยด้านรายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอนฯ							5.00	0.00	มากที่สุด
3. การนำรูปแบบการเรียนการสอนฯ ไปใช้									
3.1	มีความชัดเจนและสามารถนำไปใช้ได้จริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2	มีการเขียนอย่างเป็นขั้นตอนและสะดวกต่อการนำไปใช้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านการนำรูปแบบการเรียนการสอนฯ ไปใช้							5.00	0.00	มากที่สุด
4. ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน									
4.1	ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทางตรงมีความชัดเจนและครอบคลุมกับแนวคิดทฤษฎีในการพัฒนารูปแบบ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2	ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทางอ้อมมีความชัดเจน ครอบคลุมและเป็นไปได้ตามแนวคิดทฤษฎีในการพัฒนารูปแบบ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน							5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมทั้งหมด							4.97	0.08	มากที่สุด

ผลการตรวจสอบคุณภาพของร่างรูปแบบการเรียนการสอนฯ ด้านความสอดคล้อง

รายการประเมิน		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความ สอดคล้อง
		1	2	3	4	5			
1. ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอนฯ									
1.1	มีความชัดเจนและเหมาะสม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2	เชื่อมโยงแนวคิดทฤษฎีที่ชัดเจน ในการพัฒนารูปแบบการเรียน การสอนฯ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3	มีภาษาและการลำดับที่มาของ รูปแบบการเรียนการสอนฯ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านที่มาของรูปแบบการเรียนการสอนฯ							5.00	0.00	มากที่สุด
2. รายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอนฯ									
2.1 หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน									
2.1.1	สามารถนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ ที่เป็นรูปธรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.1.2	มีความสัมพันธ์กับแนวคิดและทฤษฎี ที่นำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.1.3	มีการเรียงเรียงอย่างเหมาะสม และเข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 วัดอุปสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน									
2.2.1	มุ่งเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ตามแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ ในการพัฒนา	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2.2	มีความชัดเจนสามารถนำไปวัด และประเมินผลผู้เรียนได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2.3	มีความชัดเจนสามารถสะท้อน พฤติกรรมของผู้เรียนได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							5.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความ สอดคล้อง	
		1	2	3	4	5				
2.3 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้										
2.3.1	ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ อย่างมีความหมายและการนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด	
2.3.2	ส่งเสริมการพัฒนาระดับพัฒนาการ ของผู้เรียนโดยการประเมินระดับ พัฒนาการของผู้เรียนและเสริมต่อ การเรียนรู้แก่ผู้เรียนด้วยกระบวนการ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับผู้อื่น และการสื่อสาร	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด	
2.3.3	สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ร่วมกันในกลุ่มที่มีสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับบริบทที่มี ความหมายและสภาพชีวิตจริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด	
2.3.4	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีซอฟต์แวร์ (Soft Skills) ด้านการสื่อสาร การทำงาน ร่วมกันกับผู้อื่นและการแก้ปัญหา	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด	
เฉลี่ยรวม							5.00	0.00	มากที่สุด	
2.4 การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน										
2.4.1	มีความชัดเจนและครอบคลุมกับ วัตถุประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด	
2.4.2	สามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการออกแบบเครื่องมือวัดและ ประเมินผลคุณภาพผู้เรียนได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด	
2.4.3	สามารถนำผลไปใช้ปรับปรุง แก้ไข และต่อยอดได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด	
เฉลี่ยรวม							5.00	0.00	มากที่สุด	

รายการประเมิน		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความ สอดคล้อง
		1	2	3	4	5			
2.5 ปัจจัยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้									
2.5.1	ระบบสังคมมีความชัดเจนและเหมาะสมสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.5.2	ระบบสนับสนุนมีความชัดเจนและเหมาะสมสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.5.3	หลักการตอบสนองมีความชัดเจนและเหมาะสมสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยด้านรายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอนฯ							5.00	0.00	มากที่สุด
3. การนำรูปแบบการเรียนการสอนฯ ไปใช้									
3.1	มีความชัดเจนและสามารถนำไปใช้ได้จริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2	มีการเขียนอย่างเป็นขั้นตอนและสะดวกต่อการนำไปใช้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านการนำรูปแบบการเรียนการสอนฯ ไปใช้							5.00	0.00	มากที่สุด
4. ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน									
4.1	ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทางตรงมีความชัดเจนและครอบคลุมกับแนวคิดทฤษฎีในการพัฒนารูปแบบ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2	ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทางอ้อมมีความชัดเจน ครอบคลุมและเป็นไปได้ตามแนวคิดทฤษฎีในการพัฒนารูปแบบ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน							5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมทั้งหมด							5.00	0.00	มากที่สุด

ผลการตรวจสอบคุณภาพคู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ

รายการประเมิน		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
1. การแนะนำรูปแบบการเรียนการสอนฯ									
1.1	ที่มาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนฯ มีความชัดเจนเหมาะสมและใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2	คำแนะนำการใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ มีความชัดเจนเหมาะสมและใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							5.00	0.00	มากที่สุด
2. รายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอนฯ									
2.1	กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2	ขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้มีแนวทางจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3	กิจกรรมการเรียนรู้มีการระบุบทบาทผู้สอน บทบาทผู้เรียนและการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4	กิจกรรมการเรียนรู้สามารถนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนได้จริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							5.00	0.00	มากที่สุด
3. ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ									
3.1	แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ มีความชัดเจนเหมาะสมและใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2	แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้จริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							5.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล									
4.1	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความชัดเจน ไม่ซับซ้อนและสะดวกต่อการนำไปใช้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2	เครื่องมือวัดและประเมินผลสามารถนำไปใช้วัดและประเมินผลผู้เรียนได้จริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมทั้งหมด							5.00	0.00	มากที่สุด

ผลการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ
ด้านความเหมาะสม

รายการประเมิน		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
1.	ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมและน่าสนใจ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	การกำหนดเวลาเรียนเหมาะสมและสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	สาระสำคัญมีความชัดเจนเหมาะสมและสัมพันธ์สอดคล้องกัน	5	5	4	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
4.	ผลการเรียนรู้มีความชัดเจนเหมาะสมและสัมพันธ์สอดคล้องกัน	5	4	4	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหา	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6.	กิจกรรมการเรียนรู้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7.	หลักฐานการเรียนรู้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8.	วิธีการวัดผลและประเมินผลมีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
9.	เครื่องมือวัดผลและประเมินผลมีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.	สื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.92	0.15	มากที่สุด

ผลการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ
ด้านความสอดคล้อง

รายการประเมิน		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.	ความ สอดคล้อง
		1	2	3	4	5			
1.	ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมและน่าสนใจ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	การกำหนดเวลาเรียนเหมาะสมและสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
3.	สาระสำคัญมีความชัดเจนเหมาะสมและสัมพันธ์สอดคล้องกัน	5	5	4	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
4.	ผลการเรียนรู้มีความชัดเจนเหมาะสมและสัมพันธ์สอดคล้องกัน	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
5.	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหา	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6.	กิจกรรมการเรียนรู้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7.	หลักฐานการเรียนรู้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8.	วิธีการวัดผลและประเมินผลมีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
9.	เครื่องมือวัดผลและประเมินผลมีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10.	สื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม							4.94	0.14	มากที่สุด

ผลการตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)
ของแบบทดสอบ

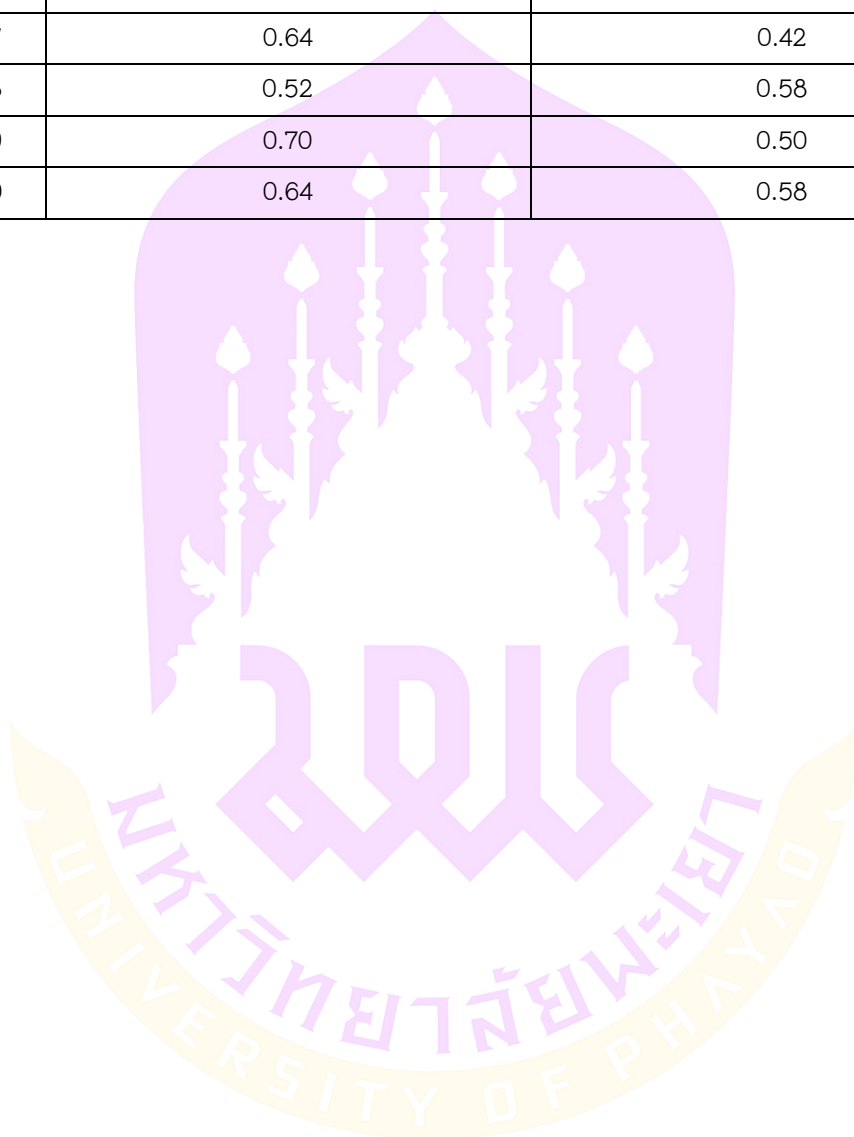
รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC
	1	2	3	4	5		
ตอนที่ 1 Vocabulary and Meaning							
ข้อที่ 1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
ข้อที่ 2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
ข้อที่ 3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
ข้อที่ 4	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8
ข้อที่ 5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
ข้อที่ 6	+1	+1	0	0	+1	3	0.6
ข้อที่ 7	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8
ข้อที่ 8	+1	+1	0	0	+1	3	0.6
ข้อที่ 9	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8
ข้อที่ 10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
ตอนที่ Reading Comprehension							
ข้อที่ 11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
ข้อที่ 12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
ข้อที่ 13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
ข้อที่ 14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
ข้อที่ 15	+1	+1	0	0	+1	3	0.6
ข้อที่ 16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
ข้อที่ 17	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8
ข้อที่ 18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
ข้อที่ 19	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8
ข้อที่ 20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
ตอนที่ 3 Grammar and Usage							
ข้อที่ 21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
ข้อที่ 22	+1	+1	0	0	+1	3	0.6
ข้อที่ 23	+1	+1	0	0	+1	3	0.6
ข้อที่ 24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	ค่า IOC
ข้อที่ 25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
ข้อที่ 26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
ข้อที่ 27	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8
ข้อที่ 28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
ข้อที่ 29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0
ข้อที่ 30	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8

ผลการหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.61	0.83
2	0.73	0.75
3	0.48	0.33
4	0.70	0.58
5	0.70	0.67
6	0.61	0.67
7	0.64	0.58
8	0.61	0.58
9	0.73	0.75
10	0.70	0.50
11	0.52	0.50
12	0.55	0.42
13	0.55	0.50
14	0.70	0.58
15	0.64	0.92
16	0.73	0.75
17	0.67	0.50
18	0.39	0.83
19	0.42	0.67
20	0.67	0.92
21	0.58	0.33
22	0.64	0.50

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
23	0.58	0.50
24	0.52	0.75
25	0.64	0.58
26	0.67	0.67
27	0.64	0.42
28	0.52	0.58
29	0.70	0.50
30	0.64	0.58

ภาคผนวก ง คู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีสรคณยม
เชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ

คู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
โดยใช้ทฤษฎีสรคณยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและ
ซอฟต์แวร์สกลของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

A Manual for Using English Instructional Model Based on Social
Constructivism Theory to Enhance Communicative Skills and Soft Skills
of Grade 12 Students

5Cs Model

รณชิต อภัยวาทน

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

คำนำ

คู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคณิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกีลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ฉบับนี้ เป็นเอกสารที่อธิบายรายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) และส่งเสริมทักษะซอฟต์แวร์สกีล (Soft Skills) ด้านทักษะการสื่อสารตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Language: CEFR) ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ที่มีความสนใจนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้มีความเข้าใจองค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบการเรียนการสอนฯ ตลอดจนได้ทราบถึงสิ่งที่ควรศึกษาและจัดเตรียมก่อน ระหว่างและหลังใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้การใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ผู้ที่ต้องการศึกษาหรือนำไปใช้จึงควรศึกษาคู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นฉบับนี้ให้เข้าใจอย่างชัดเจนก่อน โดยคู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นฉบับนี้ประกอบด้วยสาระสำคัญ 4 ส่วน ดังนี้

1. การแนะนำรูปแบบการเรียนการสอนฯ
 - 1.1 ที่มาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน
 - 1.2 การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้
 - 1.3 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน
2. รายละเอียดรูปแบบการเรียนการสอนฯ
 - 2.1 หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน
 - 2.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน
 - 2.3 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 2.4 การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน
 - 2.5 ปัจจัยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล
 - 4.1 แบบประเมินที่เน้นตามสภาพจริงด้านทักษะการสื่อสาร
 - 4.2 แบบประเมินที่เน้นตามสภาพจริงด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น
 - 4.3 แบบประเมินที่เน้นตามสภาพจริงด้านทักษะการแก้ปัญหา

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือประกอบการใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาและนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกิลของผู้เรียนต่อไป

รณชิต อภัยวาทีน

ตุลาคม 2566

1. การแนะนำรูปแบบการเรียนการสอนฯ

1.1 ที่มาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนฯ

สถานการณ์โลกปัจจุบันที่คาดเดาเหตุการณ์ได้ยาก เป็นยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงที่คาดการณ์ไม่ได้ มีความพลิกผันอย่างรวดเร็ว เป็นการเปลี่ยนแปลงในวิถีใหม่ (Disruptive Change) เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสิ้นเชิง ทำให้สิ่งเดิม ๆ ที่มีอยู่บางอย่างต้องสูญหายไป ประกอบด้วยความเร็ว ความวิตกกังวล รวมทั้งการที่ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วและสะดวกสบายมากขึ้น อันเป็นผลมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรม สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลต่อการพลิกผันทางการศึกษา (Disruption Education) ผู้ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมากกว่าย่อมเป็นผู้ที่ได้เปรียบ อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางข้อมูลที่มีอยู่มากมายมหาศาล ผู้รับสารจำเป็นต้องรู้วิธีการเข้าถึง เลือกรับและนำข้อมูลข่าวสารไปประยุกต์ใช้อย่างเท่าทัน การสื่อสารถือเป็นเรื่องพื้นฐานสำคัญสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในฐานะพลเมืองดิจิทัล ดังนั้น “ทักษะการสื่อสาร” จึงเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับผู้เรียนในยุคนี้ เป็นทักษะสำคัญที่สัมพันธ์กับทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทั้งนี้ ทักษะการสื่อสารยังถือได้ว่าเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ซอฟต์แวร์สกิล (Soft Skills) อื่น ๆ และเป็นทักษะที่จำเป็นที่จะต้องกระตุ้นให้เกิดกับผู้เรียน

ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ระบุถึงความสำคัญของทักษะการสื่อสารว่าเป็นทักษะที่จำเป็นและสถานศึกษาต้องจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการสื่อสาร มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ สามารถรับสารอย่างมีสติและถ้อยตรัส เพื่อให้เกิดความเข้าใจ รับสารด้วยความตั้งใจใส่ใจ โดยใช้ประสาทสัมผัสทุกส่วนในการรับสารที่ถูกถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของผู้ส่งสารจากสื่อต่าง ๆ ตลอดจนสามารถรับข้อมูล สารสนเทศและองค์ความรู้ จากสารและประสบการณ์ที่ถูกถ่ายทอดมา ทั้งนี้ การรับสารควรเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รับและส่งสาร

ด้วยความเคารพความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง การสื่อสารที่มีความเคารพความคิดเห็นและวัฒนธรรมการใช้สื่อต่าง ๆ ที่หลากหลาย ทั้งสื่อบุคคล สื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อระคนที่มีการถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะที่สื่อสารออกมาใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล สารสนเทศ องค์ความรู้ และประสบการณ์ รวมถึงการเจรจาต่อรองเพื่อจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ในการรับและส่งสารนั้น ๆ จะมีการเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลสารสนเทศด้วยหลักเหตุผล การเข้าใจเข้าใจผู้อื่นและเข้าใจบริบทสังคมที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างทั้งในระดับชุมชน ชาติและสากล และที่สำคัญต้องมีการผลิตสื่อและกลวิธีการสื่อสารให้บรรลุเป้าหมายและคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นการสร้างสื่อต่าง ๆ โดยพิจารณาสื่อและกลวิธีการสื่อสารใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับบุคคล ชุมชน และกาลเทศะที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ตลอดจนสร้างสรรค์สังคมที่มีการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้ การออกแบบ การผลิตสื่อและกลวิธีการจะต้องให้ผู้ส่งสารสามารถสื่อสารได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีความรับผิดชอบต่อสารที่สื่อออกมาต่อบุคคลที่สื่อสารไปถึงและต่อผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างทั้งในระดับชุมชน ชาติและสากล จากความสำคัญข้างต้น ทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสื่อสารเป็นหนึ่งในเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในประเด็นการพัฒนาภาคผลิตและบริการ การยกระดับการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าและการสร้างผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนาประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2561)

“ภาษาอังกฤษ” เป็นภาษาสากลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน เป็น “ภาษาโลก” (Global or World Language) (David, 2003) “ภาษากลางสำหรับการสื่อสาร” (English as a Lingua Franca) (Berns, 2008) “ภาษานานาชาติ” (International Language) (Sharifian, 2009) “ภาษาที่ใช้ในการทำงาน” (Working Language) (Andy, 2008) และเป็นหนึ่งในภาษาหลักที่ถูกนำมาใช้ในกิจกรรมระหว่างประเทศทั่วโลก ตอบสนองความต้องการของผู้คนที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลกที่ใช้ภาษาแตกต่างกัน ปัจจัยที่ทำให้ภาษาอังกฤษได้รับความนิยมและแพร่กระจายไปทั่วโลก ได้แก่ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความก้าวหน้าทางการศึกษา การจ้างงานและหางานทำ งานธุรกิจการค้า การใช้อินเทอร์เน็ต การเดินทางและการท่องเที่ยว หนังสือพิมพ์และสื่อมวลชน และวงการบันเทิง (Rao, 2019) ดังนั้น ทุกประเทศทั่วโลกจึงให้ความสำคัญด้านการพัฒนาทักษะการสื่อสาร (Communicative Skills) ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือในฐานะ

ภาษาต่างประเทศ (English as a Second or Foreign Language) เพื่อให้พลเมืองของตนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้จริง

ในทำนองเดียวกันประเทศไทยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมทักษะการสื่อสารซึ่งเป็นหนึ่งในสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ปรับปรุง 2560) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนต้องมีสมรรถนะด้านการสื่อสารผ่านการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งนี้ ภาษาอังกฤษเป็นสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก ตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก สร้างปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ทั้งยังช่วยพัฒนาให้เข้าใจตนเองและผู้อื่น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างด้านความคิด เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ตลอดจนมีวิถีทัศน์ในการดำเนินชีวิต ดังนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมีระดับความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของตนให้อยู่ในระดับที่สามารถสื่อสารและใช้ภาษาอังกฤษได้ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล (The Common European Framework of Reference for Languages: CEFR) เพื่อนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยและบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สํานักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

อย่างไรก็ตาม จากรายงานลำดับดัชนีสมิทธิภาพทางภาษาอังกฤษ (English Proficiency Index) ของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก พบว่า อันดับดัชนีของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่มีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ (ข้าวสด, 2561, สืบออนไลน์; World Atlas, 2017, Online; Bangkok Post, 2018a, Online; Bangkok Post, 2018b, Online; EF Education First, 2019, Online, Thai PBS World, 2019, Online; EF Education First, 2020, Online) ดังนี้ ปี พ.ศ. 2559 อันดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของประชากรไทยโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 56 จาก 72 ประเทศทั่วโลก มีคะแนนเฉลี่ย 47.21 จาก 100 คะแนน และมีความสามารถต่ำมาก (Very Low Proficiency) เป็นอันดับที่ 6 จาก 8 ประเทศอาเซียน ปี พ.ศ. 2560 อันดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของประชากรโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 53 จาก 80 ประเทศทั่วโลก มีคะแนนเฉลี่ย 49.70 และมีความสามารถต่ำ (Low) เป็นอันดับที่ 6 ในกลุ่มประเทศอาเซียน ปี 2561 อันดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของประชากรไทยโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 64 จาก 88 ประเทศทั่วโลก

มีคะแนนเฉลี่ย 48.54 มีความสามารถต่ำ และอยู่ในอันดับที่ 15 จาก 20 ประเทศในทวีปเอเชีย ปี 2562 อันดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของประชากรไทยโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 74 จาก 100 ประเทศทั่วโลก มีค่าเฉลี่ย 47.61 และมีความสามารถต่ำมาก เมื่อจัดอันดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 5 จาก 31 ประเทศที่ประชากรมีความสามารถทางภาษาอังกฤษต่ำมาก อันดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของประชากรไทยโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 17 จาก 25 ประเทศในทวีปเอเชีย และเมื่อเปรียบเทียบกับความสามารถทางภาษาอังกฤษของประชากรเฉพาะในกลุ่มประเทศอาเซียน พบว่า ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 6 จาก 8 ประเทศ และมีระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำมาก จากดัชนีสมิททิภาพทางภาษาอังกฤษของประเทศไทยข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่าระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยของประชากรไทยอยู่ในระดับต่ำและต่ำมาก อันเป็นผลมาจากความล้มเหลวของการจัดกิจกรรมเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน แม้เด็กไทยจะเรียนรู้ภาษาอังกฤษตั้งแต่วัยประถมศึกษาชั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กและประชากรไทยยังคงอยู่ในระดับต่ำและต่ำมาก ทั้งยังไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลการประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษทั้งในระดับชาติและนานาชาติข้างต้นเกี่ยวกับปัญหาด้านทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของเด็กไทยที่ต้องเร่งดำเนินการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็น หากแต่การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน ยังคงเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบท่องจำคำศัพท์และเน้นการเรียนรู้ไวยากรณ์ (Grammar Translation Method) มากกว่าการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ประกอบกับผู้เรียนมีโอกาสน้อยมากที่จะฝึกฝนทักษะและสร้างความเข้าใจด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งในและนอกชั้นเรียน นอกเหนือจากนั้นการจัดเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนในปัจจุบันยังคงวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์จากการสอบ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสอบผ่านมากกว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ส่งผลให้ผู้เรียนขาดทักษะการสื่อสาร ไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ หรือสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้แต่ขาดความคล่องแคล่ว (Fluency) ความถูกต้อง (Accuracy) ความแม่นยำ (Precision) และภาษาศาสตร์สังคม (Socio-linguistic) (สมบัติ คชสิทธิ์, จันทนี อินทรสูตร และธนกร สุวรรณพุดธิ, 2560; อาทิตย์ อินตะแก้ว, 2560; Pawapatcharadom, 2007)

ด้วยเหตุนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) จึงได้กำหนดนโยบายให้ปรับการเรียนการสอน จากการเรียนการสอนที่เน้นไวยากรณ์ เป็นการเรียนรู้

การสอนที่เน้นการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการสื่อสาร กิจกรรมการเรียนการสอนที่เริ่มจากทักษะการฟัง ตามด้วยทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ตามลำดับ ทั้งยังต้องจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่คำนึงถึงธรรมชาติการเรียนรู้ภาษา เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการเรียนรู้ตามธรรมชาติของภาษา การมีปฏิสัมพันธ์ การเลียนแบบ และการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการฝึกฝน อีกทั้งยังกำหนดแนวปฏิบัติในการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามนโยบายในแต่ละด้าน เพื่อให้หน่วยงานทุกสังกัดที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งในส่วนกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา นำไปดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย โดยใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับนานาชาติว่าเป็นมาตรฐานในการจัดลำดับความสามารถทางภาษาของแต่ละบุคคล เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทย ทั้งในการออกแบบหลักสูตร การพัฒนาการเรียนการสอน การทดสอบ การวัดผล การพัฒนาครู รวมถึงการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ระดับนักเรียน	ระดับความสามารถทางภาษา	ระดับความสามารถทางภาษาตามกรอบ CEFR
ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.6)	ผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน	A1
ผู้สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษา (ม.3)	ผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน	A2
ผู้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.6/ปวช.)	ผู้ใช้ภาษาขั้นอิสระ	B1

เพราะฉะนั้น ผู้สอนพึงให้ความสำคัญกับวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้จริง มุ่งเน้นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร โดยจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียนที่เป็นการเชื่อมโยงระหว่างความรู้ทางภาษา ทักษะทางภาษาและความสามารถในการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านภาษาไปใช้ในการสื่อสารตามระดับความสามารถทางภาษาผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายตามองค์ประกอบของทักษะการสื่อสาร ดังนี้ 1) ความสามารถทางด้าน

ไวยากรณ์หรือโครงสร้าง (Grammatical Competence) ที่ เป็นความรู้ทางด้านภาษา ได้แก่ คำศัพท์ โครงสร้างของคำ ประโยค การสะกดคำและการออกเสียง 2) ความสามารถด้านสังคม (Sociolinguistic Competence) หมายถึง การใช้คำและโครงสร้างประโยคได้เหมาะสมตามบริบทของสังคม เช่น การขอโทษ การขอบคุณ การถามทิศทางและข้อมูลต่าง ๆ และการใช้ประโยคคำสั่ง เป็นต้น 3) ความสามารถในการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อการสื่อความหมายด้านการพูดและเขียน (Discourse Competence) คือ ความสามารถในการเชื่อมระหว่างโครงสร้างภาษา (Grammatical Form) กับความหมาย (Meaning) ในการพูดและเขียนตามรูปแบบและสถานการณ์ที่แตกต่างกัน และ 4) ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (strategic Competence) หมายถึง การใช้เทคนิคเพื่อให้การติดต่อสื่อสารประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะด้านการพูด ถ้าผู้พูด มีกลวิธีในการที่จะไม่ทำให้การสนทนานั้นหยุดกลางคัน เช่น การใช้ภาษาท่าทาง (Body language) การขยายความโดยใช้คำศัพท์อื่นแทนคำที่ผู้พูดนึกไม่ออก เป็นต้น (Canale and Swain, 1980, Online; Savignon, 1983)

เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีทิศทางที่เป็นเอกภาพในการดำเนินการ มีเป้าหมายการเรียนรู้และการพัฒนาที่เทียบเคียงได้กับมาตรฐานสากลตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ตามพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน ดังนี้ 1) ทักษะการฟัง (Listening) 2) ทักษะการอ่าน (Reading) 3) ทักษะปฏิสัมพันธ์ทางการพูด (Spoken Interaction) 4) ทักษะการพูดส่งสาร (Spoken Production) 5) ทักษะปฏิสัมพันธ์ทางการเขียน (Written Interaction) 6) กลยุทธ์การสื่อสาร (Strategies) และ 7) คุณภาพทางภาษา (Language Quality) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) ทั้งนี้ ผู้สอนต้องมีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การใช้สื่อและกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ถูกต้อง ทันสมัย และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน จะช่วยกระตุ้น สร้างแรงจูงใจและพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้และการใช้ภาษาของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) สัมพันธ์กับ Gomleksiz (2007) ที่กล่าวว่า ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการใช้สื่ออุปกรณ์ที่หลากหลาย จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนลงมือปฏิบัติ ทำงานร่วมกับผู้อื่นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ กล้าคิด กล้าใช้ภาษา เกิดความรู้สึกอิสระ ผ่อนคลาย สนุกสนาน เกิดการค้นพบ อยากเรียนรู้ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ด้านการสื่อสารในการดำเนินชีวิตจริง มีพัฒนาการ

ด้านทักษะการสื่อสาร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Koren, 2015; Leong and Ahmadi, 2017)

วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารดังกล่าวข้างต้นนั้น เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่อยู่บนฐานทฤษฎีสังคมนิยมเชิงสังคม (Social Constructivism) มีจุดเน้นไปที่การแลกเปลี่ยนทางสังคมและการทำงานร่วมกัน มีรากฐานจากงานของ Vygotsky ที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่มีบทบาทพื้นฐานในการพัฒนาการรู้คิด พัฒนาการทางวัฒนธรรมจะเกิดขึ้นสองครั้ง คือ ในระดับสังคม (ระหว่างผู้คน) และต่อมาในระดับบุคคล (ภายในจิตใจ) นอกจากนี้ ดนุลดา จามจุรี (2564) ได้ยกตัวอย่างเกี่ยวกับพัฒนาการของภาษาที่อยู่ภายใต้ทฤษฎีสังคมนิยมเชิงสังคมว่า หากเรากำลังจะสร้างบ้าน เราอาจมีทักษะขั้นพื้นฐานแต่อาจไม่รู้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง แต่เมื่อได้ทำงานร่วมกับผู้รับเหมาก่อสร้าง เราจะเริ่มเรียนรู้เครื่องมือและคำศัพท์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างผ่านการโต้ตอบกับผู้รับเหมาก่อสร้างหรือใช้โปรแกรมประยุกต์ทางภาษาในอุปกรณ์สมาร์ตโฟนเป็นเครื่องมือในการสนทนากับเจ้าของภาษาผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจะช่วยให้ผู้เรียนได้ยินและมีส่วนร่วมกับไวยากรณ์และการออกเสียงที่ถูกต้อง เมื่อเวลาผ่านไปผู้เรียนจะสามารถเริ่มประมวลผลและคิดเป็นภาษาอื่นโดยใช้ไวยากรณ์และการออกเสียงที่เหมาะสม

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้ทฤษฎีสังคมนิยมเชิงสังคม ผู้สอนควรคำนึงถึงกลยุทธ์ทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตามสังคม ดังนี้

- 1) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) ที่เป็นวิธีการเรียนที่จัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ โดยผู้เรียนต้องพึ่งพาอาศัยกัน มีความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน โดยการปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน แบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ สมาชิกในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีความสำเร็จของทุกคนและของกลุ่มเป็นเป้าหมายสำคัญในการเรียน ฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น เป็นการเรียนรู้แบบแข่งขันกันฉันท์มิตร
- 2) พื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) ที่สนองต่อแนวทางการจัดหลักสูตรและการวางแผนบทเรียน จากพื้นฐานที่ว่าผู้เรียนที่มีโซนพัฒนาการจะสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้โดยไม่ต้องได้รับการช่วยเหลือ แต่ผู้เรียนที่อยู่ต่ำกว่าโซนพัฒนาการจะไม่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้และต้องได้รับการช่วยเหลือที่เรียกว่าฐานการช่วยเหลือ (Scaffolding) โดยผู้เรียนทุกคนต้องช่วยเหลือพึ่งพากัน เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายร่วมกัน
- 3) การเรียนรู้ในโรงเรียนควรเกิดขึ้นในบริบทที่มีความหมายและไม่ควรแยกจากการเรียนรู้และความรู้ที่ผู้เรียนพัฒนา

มาจากสภาพชีวิตจริง (Real World) ประสบการณ์นอกโรงเรียนควรจะมีการเชื่อมโยงนำมาสู่ประสบการณ์ในโรงเรียนของผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social Interaction Activities) (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2546; Joyce, Weil and Calhoun, 2009) กิจกรรมที่พัฒนาทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลในสังคมต่าง ๆ ประกอบด้วย การจัดกิจกรรมรายบุคคล (Individual Work) การจัดกิจกรรมแบบคู่ (Pair Work) การจัดกิจกรรมแบบกลุ่ม (Group Work) และการจัดกิจกรรมแบบทำร่วมกันทั้งชั้น (Class Work) เช่น การสนทนา การโต้วาที การอภิปราย การแสดงละคร สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติ เป็นต้น Richards (2006; Toopthong, 2006)

ทฤษฎีสมรรถนะเชิงสังคมจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นไป ช่วยสร้างองค์ความรู้ใหม่ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น เป็นแนวทางที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านสติปัญญาและด้านสังคม ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุขีดความสามารถสูงสุด ตลอดจนส่งเสริมซอฟต์แวร์สกิล (Soft Skills) ของผู้เรียนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากซอฟต์แวร์สกิล (Soft Skills) เป็นทักษะนอกวิชา (Non-technical Skills) เป็นคุณลักษณะของบุคคลในด้านทักษะอารมณ์และสังคม (Socio-emotional Skills) ทักษะปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal or People skills) ทักษะชีวิต (Life Skills) ทักษะการทำงานแห่งอนาคต (Future Work Skills) ทักษะทางสังคม (Social Skills) หรือทักษะศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) (Garwood, 2012; Shaheen, Zhang and Siti, 2012; Han, 2014, Online) เช่น ทักษะการสื่อสาร (Communicative Skills) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving Skills) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creative Thinking and Innovative Skills) ทักษะความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) ทักษะการทำงานเป็นทีม (Teamwork Skills) ทศน์คติที่ดี (Positive Attitude) ทักษะปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interpersonal Skills) ทักษะการเรียนรู้และจัดการตนเอง (Learning and Self-management) ความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility) และทักษะด้านความฉลาดทางอารมณ์และการรับรู้ต่อสังคม (Emotional Intelligence and Social Perceptiveness) เป็นต้น (มนตรี อินตา, 2562; Schulz, 2008; Marcel, 2012; Hanover Research, 2015; Liu, 2019, Online; Raja, 2019)

สอดคล้องกับ Azwar (2019) ที่เสนอว่า นอกจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแล้ว ผู้สอนสามารถบูรณาการซอฟต์แวร์สกิลกับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ด้วยวิธีการ ดังนี้ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามหลักสูตร และบูรณาการ

ซอฟต์แวร์ (Soft Skills) ในกิจกรรมการเรียนการสอน 2) สื่อการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนเลือกใช้สื่อสภาพจริงและใช้วรรณกรรมมาเป็นตัวช่วยในการพัฒนาซอฟต์แวร์ (Soft Skills) เช่น การใช้บทกวี (Poems) เป็นสื่อที่สามารถพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร (Communicative Skills) ทักษะด้านการคิดและการแก้ปัญหา (Thinking Skills and Problem Solving Skills) จริยธรรม คุณธรรม และความเป็นวิชาชีพ (Ethics, Moral and Professionalism) และภาวะผู้นำ (Leader skills)

3) กิจกรรมการเรียนรู้อีก การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอนที่ส่งเสริมซอฟต์แวร์ (Soft Skills) ของผู้เรียน เช่น การจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย การพูดปากเปล่า (Oral Quizzes) การนำเสนอ (Presentations) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) การรวบรวมเอกสาร (Adding Documentation to Existing Programs) การใช้แบบจำลองทางภาษาที่เป็นทางการในชั้นเรียน (Modeling use of Formal Language in Classroom) การสรุปความ (Summarizing what has been Said) การโต้วาที (Debates) การเปรียบเทียบงานเขียนจากสื่อ (Comparison of Literature Work, Website, etc.) การประเมินผลงานของเพื่อน (Peer Assessment) การใช้แบบจำลองทางภาษาในชั้นเรียนโดยใช้กลุ่มผู้ฟังอื่น (Modeling use of Formal Language in Classroom for Difference Audience) และการพูดโน้มน้าว (Preparing Influential Introductions) และ 4) การวัดและประเมินผล ประยุกต์ใช้การวัดและประเมินผลที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดซอฟต์แวร์ (Soft Skills) เช่น การประเมินโดยเพื่อน (Peer assessment) วิธีนี้จะพัฒนาทักษะด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical in Thinking) และการตัดสินใจ (Taking a Decision) เนื่องจากผู้เรียนจะทำงานร่วมกันและเคารพซึ่งกันและกัน

สัมพันธ์กับทัศนะของ Han (2011, Online; Ravindran & Bandara, 2015; Mtsweni Home and Ven de Poll, 2016) และ วิชัย วงษ์ใหญ่ มารุต พัฒนา (2562) ที่สนับสนุนว่าการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ที่มีคุณลักษณะที่ดีตามความต้องการขององค์กรและตลาดแรงงานนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมีซอฟต์แวร์ที่เป็นหัวใจสำคัญที่คอยสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและราบรื่น ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน การประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตในอนาคต ดังนั้น ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาซอฟต์แวร์ควบคู่ไปกับฮาร์ดสกีล (Hard Skills) ตั้งแต่วัยเยาว์ ผ่านการอบรมเลี้ยงดู ครอบครัว โรงเรียน สังคม และวัฒนธรรม (Bronson, 2007; Brooks, et al., 2008; Schneider, 2015) แต่ระบบการเรียนการสอนในปัจจุบัน ยังคงมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระและความจำมากกว่าการพัฒนาทักษะและสมรรถนะของผู้เรียน ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ดังนั้น ยุทธศาสตร์ชาติ

ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2561–2580 (2561) กำหนดให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียน โดยปรับเปลี่ยนหรือออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะที่พร้อมและตอบสนองต่อความต้องการของภาคส่วนต่าง ๆ มากกว่าการจัดการศึกษาตามความพร้อมของสถานศึกษา ทั้งยังต้องวางเป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตกำลังคนสู่ตลาดแรงงานและการผลิตกำลังคนเพื่อยกระดับคุณภาพกำลังแรงงานให้สูงขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

จากที่มาและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์ซอฟต์แวร์ซอฟต์แวร์สเกลและศึกษาความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการแก้ปัญหา และด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น (รณชิต อภัยวาทีน และเกศราพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ, 2567) ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและซอฟต์แวร์สเกลของผู้เรียนไปพร้อมกัน สอดรับกับการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองแห่งศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ตลอดจนมุ่งเน้นความสำคัญที่ตัวผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการสื่อสารร่วมกับผู้อื่น ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมกัน พัฒนาศักยภาพด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษของตนเองอย่างเต็มที่ และสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จริง สามารถดำรงตนตามสถานการณ์ที่แปรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วได้อย่างสมบูรณ์และมีคุณค่าในฐานะพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ด้วยการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคณิคมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1.2 การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคณิคมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สเกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริมทักษะการสื่อสารตามแนวการสอนภาษา

เพื่อการสื่อสาร (CLT) และซอฟต์แวร์สื่อด้านทักษะการสื่อสารตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียน โดยแนวทางการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ มีรายละเอียดดังนี้

1) ก่อนการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ ผู้สอนควรศึกษารายละเอียดของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนฯ องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนฯ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้

2) ระหว่างการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ผู้สอนควรคำนึงถึงการเรียนรู้แบบร่วมกัน (Collaborative Learning) ช่วงของพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) การเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกแห่งความจริง (Learning Activities Engaging the Real World) โดยกำหนดและเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่บูรณาการระดับความสามารถด้านการสื่อสารตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) เทคนิคการจัดการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ สื่อและอุปกรณ์ที่หลากหลาย เหมาะสม และตรงตามความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งกระตุ้นท้าทาย เร้าความสนใจ จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกแก่ผู้เรียน ผู้สอนบันทึกผลการเรียนรู้และพฤติกรรมการณ์ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลมาปรับปรุง พัฒนาหรือแก้ไขต่อไป

3) หลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ผู้สอนควรประเมินความรู้ความเข้าใจและการสร้างองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษาของผู้เรียน ประเมินทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สื่อด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา และวัดความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ตลอดจนให้ผู้เรียนได้สะท้อนความคิดร่วมกัน และผู้สอนให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

1.3 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

1) ผลที่เกิดขึ้นทางตรง

ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงและสร้างองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา (Language Features and Functions) ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนได้รับการส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สื่อด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา

2) ผลที่เกิดขึ้นทางอ้อม

ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมซอฟต์แวร์สก็ลอื่น ๆ นอกเหนือจากทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะการแก้ปัญหา เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะภาวะผู้นำ ทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นต้น

2. รายละเอียดรูปแบบการเรียนการสอน

2.1 หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน

- 1) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมายและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาระดับพัฒนาการของผู้เรียนโดยการประเมินระดับพัฒนาการของผู้เรียนและเสริมต่อการเรียนรู้แก่ผู้เรียนด้วยกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับผู้อื่นและการสื่อสาร
- 3) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มขนาดเล็กที่มีสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับบริบทที่มีความหมายและสภาพชีวิตจริงผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีซอฟต์แวร์สก็ลด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา

2.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน

- 1) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงและสร้างองค์ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา (Language Features and Functions) และประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีซอฟต์แวร์สก็ลด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา

2.3 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ตรวจสอบความรู้เดิม (Checking Prior Knowledge: C₁) ผู้สอนตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการตั้งคำถาม กิจกรรมเกม หรือกิจกรรมที่เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความรู้เดิม ทั้งนี้ ผู้สอนจะยังไม่แจ้งหรือเฉลยคำตอบ ขณะที่ผู้เรียนตอบคำถามหรือร่วมกิจกรรมให้ผู้สอนสังเกตผลการตอบคำถามหรือผลการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อผู้สอนจะทราบว่าผู้เรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความรู้เดิมด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษาอยู่ในระดับใด สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการจำแนกผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้เรียนที่มีความสามารถเก่ง ปานกลาง และอ่อน จากนั้นผู้สอนให้ผู้เรียนเข้ากลุ่ม

ตามความต้องการและความสนใจ โดยสมาชิกของแต่ละกลุ่มจะต้องลงความสามารถหรือมีความแตกต่างกัน ผู้สอนใช้วิธีการกำหนดเกณฑ์การเข้ากลุ่มที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ เช่น สี รูป ตัวเลข ฯลฯ ผู้เรียนร่วมกันศึกษา ค้นคว้า สืบค้น ช่วยเหลือและแบ่งปันความรู้กันในประเด็นคำถามเดิม จากนั้นผู้สอนตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียนอีกครั้งโดยใช้คำถาม กิจกรรมเดิมหรือกิจกรรมที่เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความรู้เดิมด้วยวิธีการต่าง ๆ และเพิ่มเติมหรือชี้แนะให้ผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้เดิม

ขั้นที่ 2 ผสานความรู้ใหม่ (Connecting with New Knowledge: C₂) ผู้สอน

นำเสนอเนื้อหาหรือบทเรียนด้วยวิธีการบรรยาย การอภิปราย การสาธิต หรือการถาม-ตอบ ทั้งนี้ ผู้สอนเลือกใช้วิธีหรือเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับวิธีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา ประกอบด้วย 1) คำศัพท์ 2) การออกเสียง 3) โครงสร้างไวยากรณ์ และ 4) การสื่อความหมายที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียน จากนั้นผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและให้ผู้เรียนจดจำหรือใช้รูปแบบภาษาได้อย่างถูกต้อง มอบภาระงานให้ผู้เรียนร่วมกันเรียนรู้แบ่งปันความคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา และกระตุ้นและชี้แนะให้ผู้เรียนร่วมกันสร้างความเข้าใจกับข้อมูลความรู้ใหม่ เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมและร่วมกันสรุปความรู้

ขั้นที่ 3 ร่วมกันแก้ปัญหา (Collaborative Problem-Solving: C₃) ผู้สอน

นำเสนอสถานการณ์ ประสพการณ์ ปัญหา กรณีศึกษา เหตุการณ์ที่กำลังได้รับความสนใจหรือสิ่งที่พบเห็นในชีวิตประจำวันหรือที่อยู่รอบตัวของผู้เรียน โดยใช้บทอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ ข่าวสาร วิดีทัศน์ เป็นต้น จากนั้นให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มลงตามความสามารถอีกครั้ง ทั้งนี้ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องมีการกำหนดหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่มอย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสลับบทบาทกัน โดยให้บทบาทแต่ละบทบาทมีความสำคัญ เช่น ผู้นำกลุ่ม ผู้สรุป ผู้บันทึก ผู้สอบถาม ผู้สนับสนุน ฯลฯ ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการทำงาน และกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ ช่วยเหลือกันและรับผิดชอบต่อกัน ผู้เรียนร่วมกันศึกษาค้นคว้า สืบค้นข้อมูล รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปและสังเคราะห์เป็นแนวทางแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ผู้สอนกระตุ้น สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสังเคราะห์ การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และสนับสนุนให้ผู้เรียนระดมสมอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยวิธีการที่หลากหลายร่วมกับผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญ ผู้เรียนนำเสนอองค์ความรู้หรือผลการสังเคราะห์ของกลุ่มโดยการประยุกต์ใช้

ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา เช่น แผนผังความคิด (Mind map) การนำเสนอข้อมูลทั่วไป (Information Infographics) เป็นต้น

ขั้นที่ 4 ร่วมกันนำเสนอและอภิปราย (Collaborative Presentation and Discussion: C₄) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอองค์ความรู้ ผลการสังเคราะห์หรือแนวทางการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ เหตุการณ์หรือปัญหาที่กำหนด ผ่านกระบวนการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารและนำเสนอผลงานในรูปแบบต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ เช่น โครงงาน (Project Work) วาดภาพ (Drawing) สาธิต (Demonstration) กล่าวสุนทรพจน์ (Speech) โต้เถียง (Debate) เขียนรายงาน (Report Writing) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) การบันทึกวีดิทัศน์หรือบันทึกเสียง (Video or Audio Recording) ฯลฯ ผู้สอนกระตุ้น สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และสนับสนุนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิพากษ์ อภิปรายและสรุปร่วมกับผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาของแต่ละกลุ่ม ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษา เครื่องมือหรือสื่อประกอบการนำเสนอที่เหมาะสม เช่น แผนภูมิ ภาพประกอบ โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการนำเสนอ Power Point หรือ Canvas ฯลฯ

ขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้อย่างเข้าใจ (Comprehensive Application: C₅) ผู้สอนให้ผู้เรียนสำรวจ สืบค้นและค้นคว้าเกี่ยวกับสถานการณ์ ประสบการณ์ ปัญหา เหตุการณ์ที่กำหนดที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวันหรือที่อยู่รอบตัวของผู้เรียนจากสื่อต่าง ๆ และให้ผู้เรียนสะท้อนความคิด ความรู้สึกและการเรียนรู้ของตนเองที่ได้รับจากการร่วมนำเสนอและอภิปราย ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ของตนเองผ่านกิจกรรมสะท้อนคิด (Reflection) ด้วยวิธีการเขียนหรือพูด ผู้สอนกระตุ้น ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ผู้เรียนให้นำเสนอแนวทางในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองโดยประยุกต์ใช้ความรู้ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา

2.4 การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน

- 1) ประเมินทักษะการสื่อสารของผู้เรียน โดยใช้แบบทดสอบ
- 2) ประเมินซอฟต์แวร์สื่อด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา โดยใช้แบบประเมินที่เน้นตามสภาพจริง
- 3) วัดความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎี สรรคนิยมเชิงสังคม โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น

2.5 ปัจจัยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1) ระบบสังคม ผู้สอนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ดี สนับสนุนให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้เรียน รับฟังความคิดเห็น สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าและหาคำตอบด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น

2) ระบบสนับสนุน ผู้สอนจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน เช่น แหล่งข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์ สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ของผู้เรียนด้วยการนำเสนอความคิดเห็นในแนวทางที่แตกต่าง กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้แนวคิดหรือแนวทางการปฏิบัติใหม่ ยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียน และส่งเสริมผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิม ความคิดเห็นเดิมหรือประสบการณ์เดิมกับองค์ความรู้ใหม่ ความคิดเห็นใหม่ในสถานการณ์ใหม่

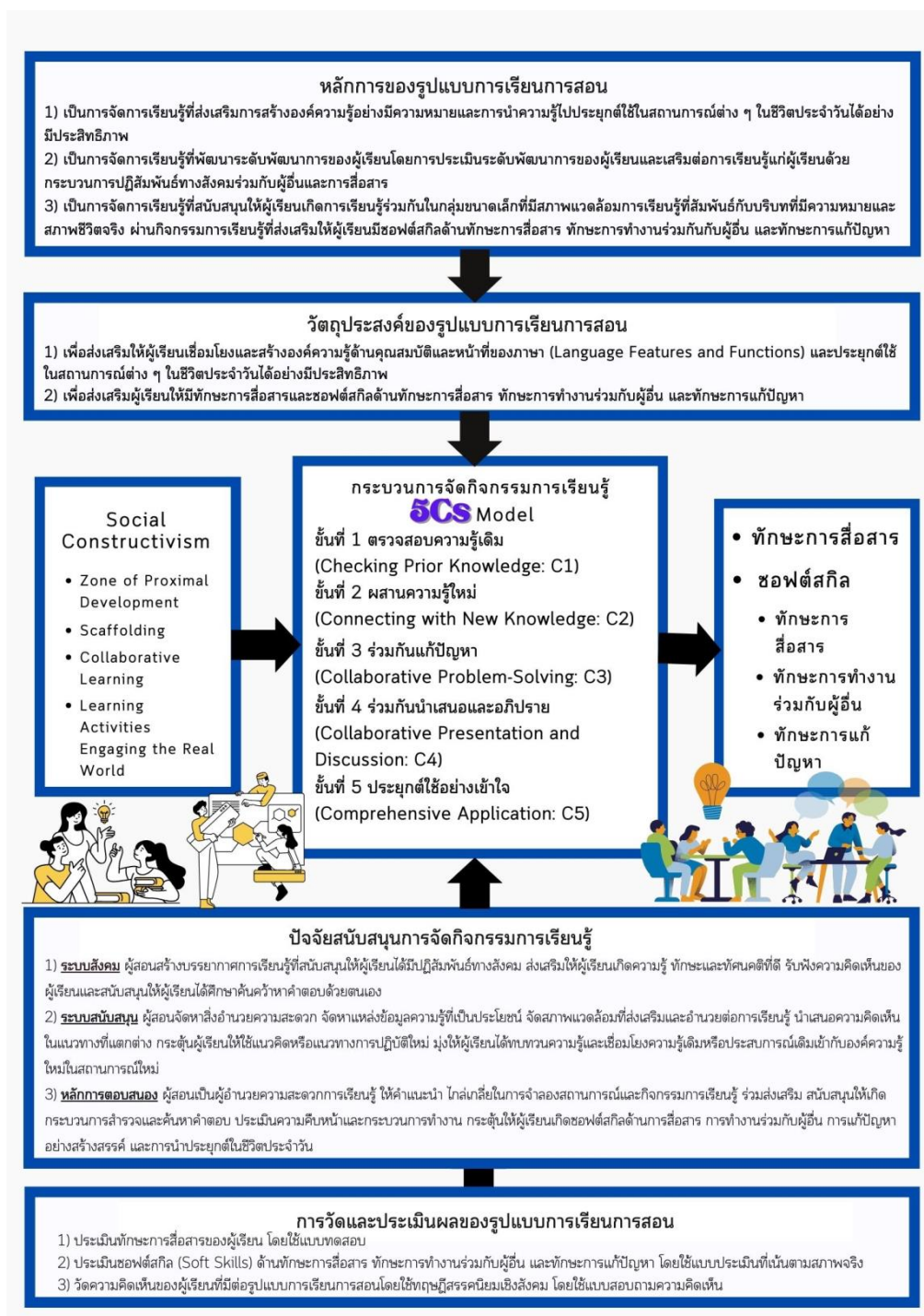
3) หลักการตอบสนอง ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ ให้คำแนะนำ มีบทบาทในการใกล้ชิดในสถานการณ์จำลองและกิจกรรมการเรียนรู้ สนับสนุนให้ผู้เรียน เกิดกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหา และการสื่อสาร ประเมินความคิดเห็น ความคืบหน้าการเรียนรู้และกระบวนการทำงาน ของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สื่อด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านทักษะการแก้ปัญหา

ผู้วิจัยนำเสนอความสัมพันธ์ของแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นและซอฟต์แวร์สื่อดิจิทัลที่ส่งเสริม ดังภาพต่อไปนี

ภาพ 1 ความสัมพันธ์ของแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ และซอฟต์แวร์สกลที่ส่งเสริม

สามารถสรุปรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (5Cs Model) ดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 2 รูปแบบการเรียนการสอน 5Cs Model

สามารถสรุปกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทผู้สอนและบทบาทผู้เรียนของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีสรคนิยมเชิงสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้

กระบวนการ จัดกิจกรรม การเรียนรู้	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
ขั้นที่ 1 ตรวจสอบ ความรู้เดิม (Checking Prior Knowledge: C ₁)	• ตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียน • สังเกตผลการตอบคำถามหรือผลการรวมกิจกรรม เพื่อจำแนกผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่ม • กระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความรู้เดิมด้วยวิธีการต่าง ๆ • คอยเพิ่มเติมหรือชี้แนะผู้เรียน	• ตอบคำถามหรือรวมกิจกรรม • เข้ากลุ่มละความสามารถ • ร่วมกันศึกษา ค้นคว้า สืบค้น ช่วยเหลือ และแบ่งปันความรู้ • ร่วมกันสรุปความรู้เดิม
ขั้นที่ 2 ผสานความรู้ใหม่ (Connecting with New Knowledge: C ₂)	• นำเสนอเนื้อหาหรือบทเรียน • เลือกใช้วิธีหรือเทคนิคการสอนให้เหมาะสม • มอบภาระงานให้ผู้เรียนร่วมกันเรียนรู้ • กระตุ้นและชี้แนะผู้เรียน	• ผึก จดจำหรือใช้รูปแบบภาษาเพื่อการสื่อสาร • เข้ากลุ่มร่วมกันเรียนรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา • สร้างความเข้าใจกับข้อมูลความรู้ใหม่ เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม • ร่วมกันสรุปความรู้
ขั้นที่ 3 ร่วมกัน แก้ปัญหา (Collaborative Problem-Solving: C ₃)	• นำเสนอสถานการณ์ ประสบการณ์ ปัญหา เหตุการณ์ • กระตุ้น สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และสนับสนุนผู้เรียน	• เข้ากลุ่มคละตามความสามารถ • กำหนดหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่ม • ร่วมกันวางแผนการทำงาน และกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ

กระบวนการ จัดกิจกรรม การเรียนรู้	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
		• ร่วมกันศึกษา รวบรวม ข้อมูล วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น สรุป สังเคราะห์และนำเสนอ • ช่วยเหลือและรับผิดชอบร่วมกัน
ขั้นที่ 4 ร่วมกันนำเสนอ และอภิปราย (Collaborative Presentation and Discussion: C₄)	• กระตุ้น สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และสนับสนุนผู้เรียน • ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิพากษ์ อภิปรายและสรุป	• ร่วมกันนำเสนอองค์ความรู้ผ่านกระบวนการสื่อสาร และนำเสนอผลงานในรูปแบบต่าง ๆ • ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิพากษ์ อภิปรายและสรุป
ขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้อย่างเข้าใจ (Comprehensive Application: C₅)	• กระตุ้น ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	• สสำรวจ สืบค้นหรือค้นคว้าเกี่ยวกับสถานการณ์ ประสพการณ์ ปัญหา เหตุการณ์ที่กำหนดที่เกิดในชีวิตประจำวัน • สะท้อนและนำเสนอแนวทางในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง • ประยุกต์ใช้ความรู้ด้าน คุณสมบัติและหน้าที่ของ ภาษาที่ได้เรียนรู้

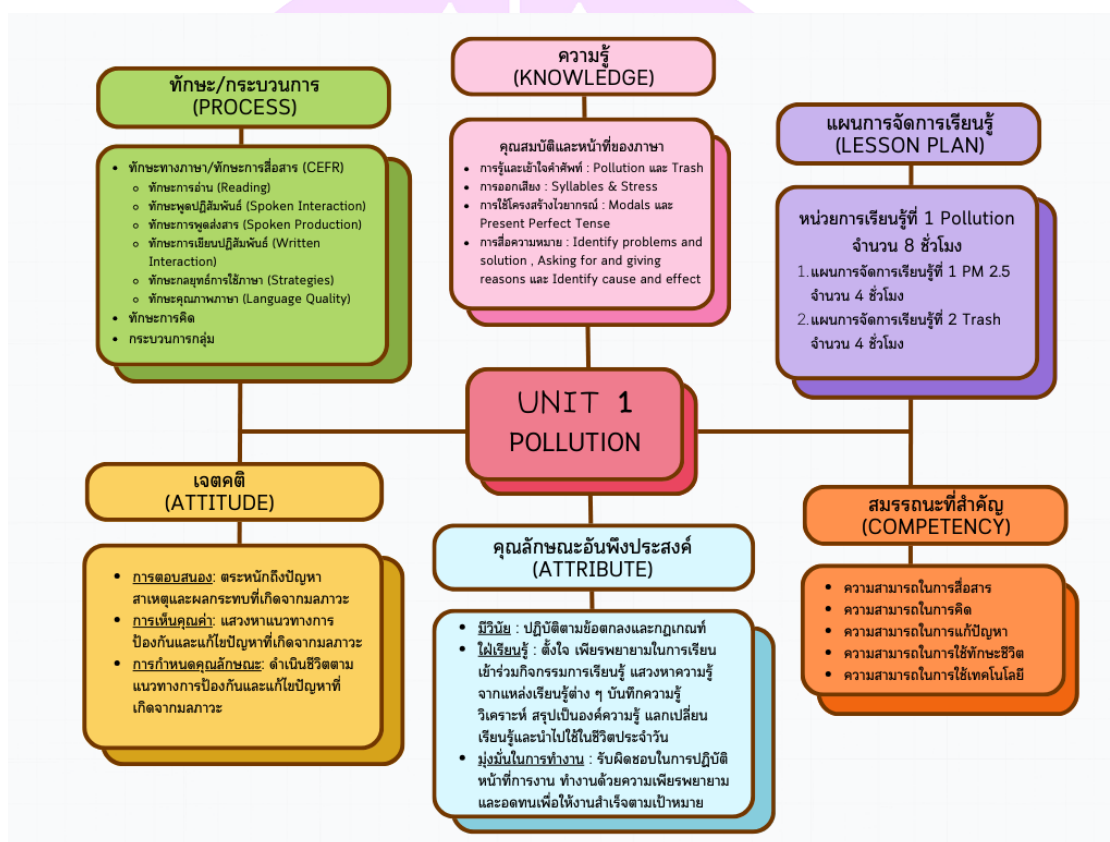
3. ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ตัวอย่าง

ผังมโนทัศน์การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 6 รหัสวิชา อ33202

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอน 5Cs Model

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง Pollution

รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 6 รหัสวิชา อ33202

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

เวลา 8 ชั่วโมง

ผู้สอน นายรณชิต อภัยวาทีน

ผลการเรียนรู้

1. ใช้ภาษาอังกฤษในการสืบค้น รวบรวม วิเคราะห์ สรุปความรู้หรือข้อมูลจากสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และนำเสนอ เผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์เป็นภาษาอังกฤษ
2. เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง กริยาท่าทางและการสื่อสารในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชนและสังคม

สาระสำคัญ

รู้ เข้าใจคำศัพท์เกี่ยวกับมลภาวะ โครงสร้างประโยคที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุ ผลกระทบ แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามลภาวะที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ด้วยการแสวงหา รวบรวม วิเคราะห์ สรุปข้อมูล สะท้อนความตระหนักถึงปัญหา สาเหตุและผลกระทบจากมลภาวะที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตได้อย่างเห็นคุณค่า ตลอดจนนักเรียนเกิดทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นและทักษะการแก้ปัญหา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนรู้ เข้าใจและสามารถออกเสียงคำศัพท์เกี่ยวกับมลภาวะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ (K)
2. นักเรียนสามารถเลือกและใช้คำ กลุ่มคำและโครงสร้างประโยคด้วย Modal Verbs และ Present Perfect เกี่ยวกับสถานการณ์ได้ (K)
3. นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษสืบค้น รวบรวม วิเคราะห์ สรุปความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวกับมลภาวะที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นจากสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ (P)
4. นักเรียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา สาเหตุ ผลกระทบ แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามลภาวะที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (P)
5. นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตได้อย่างเห็นคุณค่า (A)

เนื้อหา

1. ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา
 - o คำศัพท์ : Pollution และ Trash
 - o การออกเสียง : Syllables and stress

- o โครงสร้างไวยากรณ์: Modal verbs (Describing and expressing obligation, advice, ability, certainty and possibility) และ Present Perfect Tense (Describing a past action that still continues)
- o การสื่อความหมาย: Identifying cause and effect, Identifying problems and solution และ Asking for and giving reasons
- 2. ด้านทักษะภาษา
 - o ทักษะการอ่าน (Reading)
 - o ทักษะการพูดปฏิสัมพันธ์ (Spoken Interaction)
 - o ทักษะการพูดสื่อสาร (Spoken Production)
 - o ทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์ (Written Interaction)
 - o ทักษะกลยุทธ์การใช้ภาษา (Strategies)
 - o ทักษะคุณภาพภาษา (Language Quality)

สมรรถนะที่สำคัญ

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล
นักเรียนรู้ เข้าใจและสามารถบอกเสียง คำศัพท์เกี่ยวกับมลภาวะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้	- การบอกความหมาย - การบอกเสียงคำศัพท์ - การเลือกใช้คำศัพท์	- การสังเกต - การสังเกต - การตรวจแบบฝึกหัด	- แบบสังเกต - การสังเกต - แบบฝึกหัด
นักเรียนสามารถเลือกและใช้คำ กลุ่มคำและโครงสร้างประโยค ด้วย Modal verbs และ Present Perfect เกี่ยวกับสถานการณ์ได้ (K)	- การอธิบายคำ กลุ่มคำและโครงสร้างประโยค - การพูดและเขียนประโยคตามโครงสร้าง	- การสังเกต - การตรวจแบบฝึกหัด	- แบบสังเกต - แบบฝึกหัด
นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษสืบค้น รวบรวม วิเคราะห์ สรุปความรู้หรือ ข้อมูลเกี่ยวกับมลภาวะที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นจากสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ (P)	- กิจกรรมกลุ่มร่วมศึกษา ระดมความคิดและนำเสนอแนวทาง	- กิจกรรมกลุ่มร่วมศึกษา ระดมความคิดและนำเสนอแนวทาง	- แบบประเมินทักษะการอ่าน - แบบประเมินทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์ - แบบประเมินทักษะการพูดปฏิสัมพันธ์ - แบบประเมินทักษะการพูดสื่อสาร - แบบประเมินทักษะกลยุทธ์การใช้ภาษา

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ภาระงาน/ ชิ้นงาน	วิธีการวัดและ ประเมินผล	เครื่องมือวัดและ ประเมินผล
นักเรียนนำเสนอ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา สาเหตุ ผลกระทบ แนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหา มลภาวะที่เกิดใน ท้องถิ่นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ (P)			- แบบประเมินทักษะ คุณภาพภาษา - แบบประเมินการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น - แบบประเมินทักษะ การแก้ปัญหา
นักเรียนสามารถ นำไปประยุกต์ใช้เป็น แนวทางการดำเนิน ชีวิตได้อย่างเห็น คุณค่า (A)	- กิจกรรม สะท้อนคิด	- กิจกรรมสะท้อนคิด	- แบบประเมินทักษะ การเขียนปฏิสัมพันธ์

แ

แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง Pollution

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	จำนวนชั่วโมง
1	PM 2.5	4
2	Trash	4
รวม		8

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง PM 2.5

รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 6 รหัสวิชา อ33202

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

เวลา 4 ชั่วโมง

ผู้สอน นายรณชิต อภัยวาทีน

ผลการเรียนรู้

1. ใช้ภาษาอังกฤษในการสืบค้น รวบรวม วิเคราะห์ สรุปความรู้หรือข้อมูลจากสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และนำเสนอ เผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์เป็นภาษาอังกฤษ
2. เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง กริยาท่าทางและการสื่อสารในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชนและสังคม

สาระสำคัญ

เรียนรู้ เข้าใจและออกเสียงคำศัพท์เกี่ยวกับมลภาวะทางอากาศในท้องถิ่น PM 2.5 โครงสร้างประโยค Modal verbs ที่ใช้เกี่ยวกับการห้าม หน้าที่ การแนะนำ ความเป็นไปได้ ความสามารถและความแน่นอน โดยการใช้ภาษาอังกฤษในการสืบค้น รวบรวม วิเคราะห์ สรุปข้อมูล และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา สาเหตุ ผลกระทบ แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามลภาวะทางอากาศที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตได้อย่างเห็นคุณค่า ตลอดจนนักเรียนเกิดทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นและทักษะการแก้ปัญหา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนรู้ เข้าใจและสามารถออกเสียงคำศัพท์เกี่ยวกับมลภาวะทางอากาศที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ (K)
2. นักเรียนเข้าใจและใช้คำ กลุ่มคำและโครงสร้างประโยคเกี่ยวกับ Modal verbs ได้ (K)
3. นักเรียนร่วมกันใช้ภาษาอังกฤษสืบค้น รวบรวม วิเคราะห์ สรุปความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวกับมลภาวะทางอากาศที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นจากสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ (P)
4. นักเรียนร่วมกันนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา สาเหตุ ผลกระทบ แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามลภาวะทางอากาศที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตได้ (P+A)
5. นักเรียนมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงานร่วมกัน (A)

สาระการเรียนรู้

1. ด้านคุณสมบัติและหน้าที่ของภาษา
 - o คำศัพท์ : Pollution
 - o การออกเสียง : Syllables and stress

- o โครงสร้างไวยากรณ์: Modal verbs (Describing and expressing obligation, advice, ability, certainty and possibility)
- o การสื่อความหมาย: Identifying cause and effect, Identifying problems and solution และ Asking for and giving reasons

2. ด้านทักษะภาษา

- o ทักษะการอ่าน (Reading)
- o ทักษะการพูดปฏิสัมพันธ์ (Spoken Interaction)
- o ทักษะการพูดสื่อสาร (Spoken Production)
- o ทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์ (Written Interaction)
- o ทักษะกลยุทธ์การใช้ภาษา (Strategies)
- o ทักษะคุณภาพภาษา (Language Quality)

สมรรถนะที่สำคัญ

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

กิจกรรมการเรียนรู้ (กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5Cs Model)

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อประกอบ การเรียนรู้
ขั้นที่ 1 ตรวจสอบ ความรู้เดิม (Checking Prior Knowledge: C ₁)	ชั่วโมงที่ 1 1. ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการนำเสนอข่าว “650,000 people treated for PM2.5-induced illnesses so far this year” จาก https://www.thaipbsworld.com/tag/air-pollution/ และรายงานข่าวเกี่ยวกับมลภาวะทางอากาศที่ เกิดขึ้นในประเทศไทย เรื่อง “Thailand tourism	30 นาที	- ข่าว “650,000 people treated for PM2.5-induced illnesses so far this year” - รายงานข่าว

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อประกอบ การเรียนรู้
	future darkened by air pollution” จาก https://www.youtube.com/live/wpNkjLZgwl4?si=XoUYuJX09UCXgsU4 2. หลังจากการนำเสนอพาดหัวข่าวและรายงานข่าวเกี่ยวกับมลภาวะทางอากาศ ครูใช้คำถาม ดังนี้ “What is these headlines about?” “What is the news reporter talking about?” “What are the causes of this problem?” “What are the effects of this problem?” “How can we prevent this problem?” “How can we solve this problem?” ครูกระตุ้นให้นักเรียนตอบคำถามดังกล่าว ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การตอบด้วยวาจา การตอบด้วยการเขียนในสมุดบันทึก หรือผ่านแอปพลิเคชัน Mentimeter 3. ครูรวบรวมคำตอบของนักเรียน จากนั้น ตรวจสอบความรู้เดิมด้านคำศัพท์ การออกเสียง และการสร้างประโยคของนักเรียน (โดยไม่ตัดสินคำตอบของนักเรียนว่าถูกหรือผิด ขณะที่นักเรียนแต่ละคนตอบคำถามครูคอยสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถามของนักเรียน) จำแนกนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อน 3. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนโดยวิธีการกำหนดสีหรือสัญลักษณ์ เช่น นักเรียนเก่งกำหนดสีแดง นักเรียนปานกลางกำหนดสีขาวย และนักเรียนอ่อนกำหนดสีชมพู (โดยครูจะไม่บอกความหมายโดยนัยของแต่ละสี) จากนั้นสร้างเงื่อนไขให้นักเรียนจับกลุ่มจำนวน 4-5 คน โดยแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกกลุ่มละสีกัน 4. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา สืบค้น ค้นคว้าเพิ่มเติมจากพาดหัวข่าวและรายงานข่าวเกี่ยวกับมลภาวะทางอากาศที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และกระตุ้นย้ำเตือนให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็นคำถามเดิมอีกครั้ง		“Thailand tourism future darkened by air pollution”

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อประกอบ การเรียนรู้
	5. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอคำตอบ โดยครูรวบรวมคำตอบของนักเรียนแต่ละกลุ่ม จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันนำเสนอคำศัพท์เกี่ยวกับ Air pollution, Causes & Effects และร่วมกันสรุปโครงสร้างประโยค Modal verb + V. infinitive โดยครูชี้แนะและให้คำปรึกษานักเรียนตลอดกิจกรรม		
ขั้นที่ 2 พสานความรู้ใหม่ (Connecting with New Knowledge: C₂)	6. ครูนำเสนอกิจกรรม Vocabulary Preview โดยให้นักเรียนทุกคนออกเสียงคำศัพท์เกี่ยวกับ Air Pollution จากนั้นให้นักเรียนระบุความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนทราบ คาดเดาความหมายของคำศัพท์ใหม่ที่นักเรียนไม่ทราบ เปรียบเทียบคำตอบกับเพื่อน และให้นักเรียนตรวจสอบคำตอบจากการอ่านบทความ 7. ครูอ่านชื่อบทความ Air Pollution และให้นักเรียนร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ในการอ่านบทความ โดยการตั้งคำถามที่ตนคาดว่าจะได้รับคำตอบจากบทความนี้ ครูเขียนคำถามที่นักเรียนร่วมกันคิดบนกระดาน 8. ครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทความที่ละย่อหน้า ครูช่วยอ่านออกเสียงคำหรือวลีที่นักเรียนยังออกเสียงไม่ถูกต้อง เมื่อนักเรียนอ่านออกเสียงจบในแต่ละย่อหน้า ครูถามนักเรียนว่าข้อความในย่อหน้านี้ตอบคำถามบนกระดานหรือไม่ ครูกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและร่วมตอบคำถาม 9. ครูให้นักเรียนย้อนกลับไปทำกิจกรรม Vocabulary Preview เพื่อให้นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความหมายของคำศัพท์ โดยครูชี้แนะให้นักเรียนคาดเดาความหมายของคำศัพท์ใหม่ที่นักเรียนไม่ทราบจากบริบท 10. ครูมอบหมายกิจกรรม Summary โดยใช้เทคนิคคู่คิด (Think Pair Share) ให้นักเรียนแต่ละคนคิดหาคำตอบของตนเอง จากนั้นให้นำคำตอบของตนเองไปอภิปรายกับเพื่อนเป็นคู่ แล้วนำคำตอบของแต่ละ	30 นาที	- บทความ Air Pollution - ใบกิจกรรม Vocabulary Preview - ใบกิจกรรม Summary

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อประกอบ การเรียนรู้
	คู่มืออภิปรายพร้อมกัน 4 คน 11. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย ตรวจสอบคำตอบในกิจกรรม Summary และสรุปคำศัพท์เกี่ยวกับ Air Pollution ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงสร้างและวิธีการใช้ Modal Verbs (Describing and expressing obligation, advice, ability, certainty and possibility) ที่ปรากฏในบทความ		
ขั้นที่ 3 ร่วมกันแก้ปัญหา (Collaborative Problem-Solving: C₃)	ชั่วโมงที่ 2 12. ครูนำเสนอรายงานข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาฝุ่น PM 2.5 ในจังหวัดเชียงใหม่ เรื่อง “How Thailand's Chiang Mai became the world's most polluted city” จาก https://youtu.be/sChxGpSsUTo?si=AhLS24472UOnHzoT จากนั้นตั้งคำถามและเขียนบนกระดาน ดังนี้ “What is PM 2.5?” “Does PM 2.5 affect your daily life?” “What are the effects of PM 2.5?” “Do you know what the causes of this problem are?” “What are the causes of PM 2.5?” “How can we help solve this problem?” “How can we protect ourselves from this problem?” 13. ครูกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม กระตุ้นความสนใจนักเรียนโดยการสอบถามนักเรียนว่าข้อมูลที่นักเรียนตอบคำถามนั้น เพียงพอหรือไม่ 14. ครูให้นักเรียนกลับเข้ากลุ่มเดิมอีกครั้ง เพื่อทำกิจกรรม PM 2.5 in Chiangmai ครูมอบหมายให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทและหน้าของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการทำงานและกำหนดเป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน	60 นาที	– รายงานข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาฝุ่น PM 2.5 ในจังหวัดเชียงใหม่ “How Thailand's Chiang Mai became the world's most polluted city” – ใบกิจกรรม PM 2.5 in Chiangmai

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อประกอบ การเรียนรู้
	15. ครูมอบหมายให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้า สืบค้นข้อมูลและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ PM 2.5 ในจังหวัดเชียงใหม่จากอินเทอร์เน็ตอย่างน้อย 5 แหล่งข้อมูล โดยให้นักเรียนร่วมกัน วิเคราะห์ สรุป สังเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการสังเคราะห์ด้วยการนำเสนอข้อมูลทั่วไป (Information Infographics) ตามประเด็นของคำถามที่กำหนด 16. ครูคอยให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือและกระตุ้นให้นักเรียนประยุกต์ใช้ความรู้ด้านคำศัพท์และโครงสร้าง Modal Verbs ในการเขียนนำเสนอข้อมูล		
ขั้นที่ 4 ร่วมกันนำเสนอ และอภิปราย (Collaborative Presentation and Discussion: C₄)	ชั่วโมงที่ 3 17. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ ผลการสังเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาฝุ่น PM 2.5 ในจังหวัดเชียงใหม่ ผ่านกิจกรรมพุดนำเสนอหน้าชั้นเรียน (Presentation) 18. หลังจากกิจกรรมพุดนำเสนอหน้าชั้นเรียน (Presentation) ครูกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนสอบถาม อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปร่วมกับครู ทั้งนี้ครูได้เชิญผู้เชี่ยวชาญ (ครูวิทยาศาสตร์และครูสุขศึกษา) มาร่วมการอภิปรายและสรุปในประเด็นเกี่ยวกับปัญหา สาเหตุ ผลกระทบ แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบทางอากาศที่เกิดในท้องถิ่น 19. ครูให้นักเรียนทุกคนเขียนและพุดสะท้อนการนำเสนอของของแต่ละกลุ่ม โดยใช้กิจกรรม I like ... I wish และ I wonder	60 นาที	– ใบกิจกรรม I like ... I wish และ I wonder
ขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้อย่าง เข้าใจ (Comprehensive Application: C₅)	ชั่วโมงที่ 4 20. ครูให้นักเรียนนำความคิดเห็นในประเด็น I wonder.. ที่เป็นประเด็นที่นักเรียนสงสัยและอยากรู้เพิ่มเติม มาสำรวจ สืบค้นหรือค้นคว้าเพิ่มเติมแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ 21. ครูมอบหมายกิจกรรมสะท้อนคิด (Reflection)	60 นาที	– ใบกิจกรรม สะท้อนคิด (Reflection)

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา	สื่อประกอบ การเรียนรู้
	ในประเด็น “How can we stay safe and live a long life in the PM 2.5?” โดยครูกระตุ้นและชี้แนะให้นักเรียนประยุกต์ใช้องค์ความรู้จากกิจกรรมขั้นที่ 3 ร่วมกันแก้ปัญหา และขั้นที่ 4 ร่วมกันนำเสนอและอภิปราย มานำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ 22. ครูเสนอแนะให้นักเรียนเผยแพร่ผลการสะท้อนคิด (Reflection) ของตน ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ หรือ Facebook เป็นต้น		

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือวัดและประเมินผล
1. นักเรียนรู้ เข้าใจและสามารถบอกเสียง คำศัพท์เกี่ยวกับมลภาวะทางอากาศที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ (K)	- กิจกรรม Vocabulary Preview	- ใบกิจกรรม Vocabulary Preview
2. นักเรียนเข้าใจและใช้คำ กลุ่มคำและโครงสร้างประโยคเกี่ยวกับ Modal verbs ได้ (K)	- กิจกรรม Summary	- ใบกิจกรรม Summary
3. นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษสืบค้น รวบรวม วิเคราะห์ สรุปความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวกับมลภาวะทางอากาศที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นจากสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ (P)	- กิจกรรม PM 2.5 in Chiangmai	- แบบประเมินทักษะการอ่าน - แบบประเมินทักษะการเขียน ปฏิสัมพันธ์ - แบบประเมินทักษะกลยุทธ์การใช้ภาษา - แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น - แบบประเมินทักษะการแก้ปัญหา
4. นักเรียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา สาเหตุ ผลกระทบ แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหามลภาวะที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (P)	- กิจกรรมพุดนำเสนอ หน้าชั้นเรียน (Presentation)	- แบบประเมินทักษะการพุด ปฏิสัมพันธ์ - แบบประเมินทักษะการพุดส่งสาร - แบบประเมินทักษะคุณภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือวัดและประเมินผล
		ภาษา - แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น - แบบประเมินทักษะการแก้ปัญหา
5. นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตได้อย่างเห็นคุณค่า (A)	- กิจกรรมสะท้อนคิด (Reflection)	- แบบประเมินทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์

สื่อประกอบการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

- 1) ข่าว “650,000 people treated for PM2.5-induced illnesses so far this year” จาก <https://www.thaipbsworld.com/tag/air-pollution/>
- 2) รายงานข่าวเกี่ยวกับมลภาวะทางอากาศที่เกิดขึ้นในประเทศไทย เรื่อง “Thailand tourism future darkened by air pollution” จาก <https://www.youtube.com/live/wpNkjLZgwI4?si=XoUYuJX09UCXgsU4>
- 3) รายงานข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาฝุ่น PM 2.5 ในจังหวัดเชียงใหม่ เรื่อง “How Thailand's Chiang Mai became the world's most polluted city” จาก [https://youtu.be/sChxGpSsUTo? si=AhLS24472UOnHzoT](https://youtu.be/sChxGpSsUTo?si=AhLS24472UOnHzoT)
- 4) บทความ Air Pollution
- 5) ใบกิจกรรม Vocabulary Preview
- 6) ใบกิจกรรม Summary
- 7) ใบกิจกรรม PM 2.5 in Chiangmai
- 8) ใบกิจกรรม I like ... I wish และ I wonder
- 9) ใบกิจกรรมสะท้อนคิด (Reflection)
- 10) แหล่งเรียนรู้ออนไลน์เกี่ยวกับ Air Pollution และ PM 2.5

ตัวอย่างสื่อประกอบการเรียนรู้

ใบกิจกรรม Vocabulary Preview

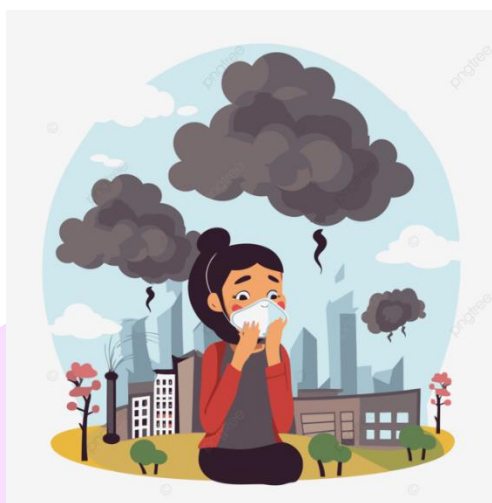

ที่มา <https://www.istockphoto.com/th/เวกเตอร์/แหล่งมลพิษทางอากาศ-ฝุ่น-pm-2-5-gm1141364223-305746839>

Directions: Look at the underlined words in the “Air Pollution” article then match each word with their definitions.

_____ 1. pollution	A. risky; dangerous
_____ 2. emit	B. causing a lot of damage or destruction
_____ 3. hazardous	C. a vehicle or system of vehicles such as buses, trains, etc. for getting from one place to another
_____ 4. mineral	D. the act of sending out gas, heat, light, etc.
_____ 5. devastating	E. to make something become larger in amount or size
_____ 6. increase	F. a valuable or useful chemical substance that is formed naturally in the ground
_____ 7. consumer	G. damage caused to water, air, etc. by harmful substances or waste
_____ 8. counterpart	H. to send out a beam, noise, smell, or gas
_____ 9. emission	I. a person who buys goods or services for their own use
_____ 10. transportation	J. a person or thing that has the same purposes as another one in a different place or organization

บทความ Air Pollution

ที่มา https://th.pngtree.com/freepng/air-pollution-vector_11056058.html

Air pollution is one such from that refers to the contamination of the air, irrespective of indoors or outside. A physical, biological, or chemical alternation to the air in the atmosphere can be termed as **pollution**. It occurs when any harmful gases, dust, smoke enters the atmosphere and makes it difficult for plants, animals, and humans to survive as the air becomes dirty.

Causes of Air pollution

1. Burning of Fossil Fuels: Sulfur dioxide emitted from the combustion of fossil fuels like coal, petroleum and other factory combustibles is one the major cause of air pollution. Pollution emitting from vehicles including trucks, jeeps, cars, trains, airplanes cause immense amount of pollution. We rely on them to fulfill our daily basic needs of transportation. But their overuse is killing our environment as dangerous gases are polluting the environment.

2. Agricultural activities: Ammonia is a very common by product from agriculture related activities and is one of the most hazardous gases in the atmosphere. Use of insecticides, pesticides and fertilizers in agricultural activities has grown quite a lot. They emit harmful chemicals into the air and can also cause water pollution.

3. Exhaust from factories and industries: Manufacturing industries release large amount of carbon monoxide, hydrocarbons, organic compounds, and chemicals into the air thereby depleting the quality of air. Petroleum refineries also release hydrocarbons and various other chemicals that pollute the air and cause land pollution.

4. Mining operations: Mining is a process wherein **minerals** below the earth are extracted using large equipment. During the process dust and chemicals are released in the air causing massive air pollution.

5. Indoor air pollution: Household cleaning products, painting supplies **emit** toxic chemicals in the air and cause air pollution.

Effects of Air pollution

1. Respiratory and heart problems: The effects of Air pollution are alarming. They are known to create several respiratory and heart conditions along with Cancer, among other threats to the body.

2. Acid Rain: Harmful gases like nitrogen oxides and sulfur oxides are released into the atmosphere during the burning of fossil fuels. Acid rain can cause great damage to humans, animals, and crops.

3. Effect on Wildlife: Just like humans, animals also face some **devastating** effects of air pollution. Toxic chemicals present in the air can force wildlife species to move to new place and change their habitat.

4. Global warming: Another direct effect is the immediate alterations that the world is witnessing due to Global Warming. With increased temperatures worldwide, **increase** in sea levels and melting of ice from colder regions and icebergs, displacement and loss of habitat have already signaled an impending disaster if actions for preservation and normalization aren't undertaken soon.

Solution for Air pollution

1. We *should use* public mode of transportation. The government can encourage people to use more and more public modes of **transportation** to reduce pollution.

2. We *must conserve* energy. We can switch off fans and lights when we are going out since a large amount of fossil fuels is burnt to produce electricity. We *can save* the environment from degradation by reducing the amount of fossil fuels to be burned.

3. We *must understand* the concept of Reduce, Reuse and Recycle. We *can't throw away* items that are of no use to us. In-fact reuse them for some other purpose. For e.g. we *can use* old jars to store cereals or pulses.

4. We *should emphasize* on clean energy resources or clean energy technologies like solar, wind and geothermal are on high these days. Governments of various countries have been providing grants to **consumers** who are interested in installing solar panels for their home. This *may go* a long way to curb air pollution.

5. We *should use* energy efficient devices. CFL lights consume less electricity as against their counterparts. They live longer, consume less electricity, lower electricity bills, and help us reduce pollution by consuming less energy.

How *can we protect ourselves from air pollution?*

Here are some simple, effective tips for protecting us and our family from the dangers of air pollution:

1. We *can check* daily air pollution forecasts in our area. We *can download* application on our mobile device through the Google Play Store or the iPhone iTunes store. Other sources include local radio and TV weather reports and newspapers.

2. We *should avoid* exercising outdoors when pollution levels are high. When the air is bad, walk indoors in a shopping mall or gym or use an exercise machine. We *should limit* the amount of time our child spends playing outdoors if the air quality is unhealthy.

3. We *should use* less energy in your home. Generating electricity and other sources of energy creates air pollution. By reducing energy use, we *can help* improve air quality, curb greenhouse gas emissions, encourage energy independence and save money.

4. We *shouldn't allow* anyone to smoke indoors and *should support* measures to make all public places tobacco-free.

5. We *mustn't burn* wood or trash. Burning firewood and trash are among the major sources of particle pollution (soot) in many parts of the country.

ที่มา <https://bangkokpattayahospital.com/health-articles-medicine-en/pm-2-5-and-you-en/>

ใบกิจกรรม Summary

Directions: Fill in the blanks with the correct words.

pollution	dangerous	chemicals	population	atmosphere
toxic	reduce	harmful	carbon monoxide	public transportation

Air pollution is one of the main environmental issues nowadays. There are many reasons behind regularly increasing this air pollution. Most of the air pollution is caused by the automobiles, transport means, industrialization, growing cities, etc. The release of several 1. _____ gases or 2. _____ elements from such sources is causing the whole atmospheric air pollution. Ozone layer is also getting affected too much by the air pollution which causes serious disturbances to the environment. Increasing need of the ever growing human 3. _____ is main cause of 4. _____. Daily human being activities causing dangerous 5. _____ to release, making 6. _____ dirtier than ever and forcing the climate change negatively. Industrialization process releases many harmful gases, particles, paint and batteries contains lead, cigarettes releases 7. _____, transport means releases CO₂ and other 8. _____ substances to the atmosphere. All the pollutants are being in contact with the atmosphere, destroying the ozone layer and calling harmful rays of sun to the earth. In order to 9. _____ the level of air pollution we should bring some huge changes to our habits on daily basis. We should not cut trees, use 10. _____, avoid spray cans, and so many activities in the favor to reduce the effects of air pollution.

ระดับคุณภาพ คะแนน 18 – 20 หมายถึง ดีมาก
 คะแนน 14 – 17 หมายถึง ดี
 คะแนน 10 – 13 หมายถึง ปานกลาง
 คะแนน 0 – 9 หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนทักษะการฟัง (Listening)

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
ความเข้าใจ	เข้าใจประเด็นหลัก คำพูดหรือถ้อยคำที่เป็นมาตรฐาน/ข้อมูลทางเทคนิคเฉพาะที่ง่าย ๆ/ การอภิปรายในหัวข้อที่คุ้นเคย/ สิ่งที่คุณสนใจ พูด เกี่ยวกับเรื่องราวหรือสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี	เข้าใจประเด็นหลัก คำพูดหรือถ้อยคำที่เป็นมาตรฐาน/ข้อมูลทางเทคนิคเฉพาะที่ง่าย ๆ/ การอภิปรายในหัวข้อที่คุ้นเคย/ สิ่งที่คุณสนใจ พูด เกี่ยวกับเรื่องราวหรือสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน แต่บางครั้งต้องขอฟังซ้ำเพื่อความชัดเจน	เข้าใจประเด็นหลัก คำพูดหรือถ้อยคำที่เป็นมาตรฐาน/ข้อมูลทางเทคนิคเฉพาะที่ง่าย ๆ/ การอภิปรายในหัวข้อที่คุ้นเคย/ สิ่งที่คุณสนใจ พูด เกี่ยวกับเรื่องราวหรือสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน แต่ยังมีการขอฟังซ้ำเพื่อความชัดเจนอยู่บ่อยครั้ง	ไม่เข้าใจประเด็นหลัก คำพูด หรือถ้อยคำที่เป็นมาตรฐาน/ข้อมูลทางเทคนิคเฉพาะที่ง่าย ๆ/ การอภิปรายในหัวข้อที่คุ้นเคย/ สิ่งที่คุณสนใจ พูด เกี่ยวกับเรื่องราวหรือสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน	2	8
การจับใจความสำคัญ	จับใจความสำคัญของประเด็นหลักจากการฟังได้ทั้งหมด	จับใจความสำคัญของประเด็นหลักจากการฟังได้เกือบทั้งหมด	จับใจความสำคัญของประเด็นหลักจากการฟังได้บางส่วน	จับใจความสำคัญของประเด็นหลักจากการฟังได้น้อยมาก	2	8

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
การรู้ ความหมาย คำศัพท์	รู้และบอก ความหมาย ของคำและ ถ้อยคำในบท สนทนาสั้น ๆ ที่ มีความหมาย ชัดเจนโดยตรง ได้ทั้งหมด	รู้และบอก ความหมาย ของคำและ ถ้อยคำในบท สนทนาสั้น ๆ ที่ มีความหมาย ชัดเจนโดยตรง ได้เกือบทั้งหมด	รู้และบอก ความหมาย ของคำและ ถ้อยคำในบท สนทนาสั้น ๆ ที่ มีความหมาย ชัดเจนโดยตรง ส่วนใหญ่ได้ บางส่วน	รู้และบอก ความหมาย ของคำและ ถ้อยคำในบท สนทนาสั้น ๆ ที่ มีความหมาย ชัดเจนโดยตรง ส่วนใหญ่ได้ น้อยมากและ ไม่ชัดเจน	1	4
รวม					5	20

ระดับคุณภาพ คะแนน 18 – 20 หมายถึง ดีมาก
 คะแนน 14 – 17 หมายถึง ดี
 คะแนน 10 – 13 หมายถึง ปานกลาง
 คะแนน 0 – 9 หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนทักษะการอ่าน (Reading)

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
ความเข้าใจ	เข้าใจประเด็น ข้อเท็จจริง ประเด็นหลัก ในบทความที่ อ่านหรือ ข้อมูลที่ ต้องการจาก การสืบค้นได้ เป็นอย่างดี	เข้าใจประเด็น ข้อเท็จจริง ประเด็นหลัก ในบทความที่ อ่านหรือ ข้อมูลที่ ต้องการจาก การสืบค้นได้ เกือบทั้งหมด	เข้าใจประเด็น ข้อเท็จจริง ประเด็นหลัก ในบทความที่ อ่านหรือ ข้อมูลที่ ต้องการจาก การสืบค้นได้ บางส่วน	เข้าใจประเด็น ข้อเท็จจริง ประเด็นหลัก ในบทความที่ อ่านหรือ ข้อมูลที่ ต้องการจาก การสืบค้นได้ น้อยมากและ ไม่ชัดเจน	2	8
การจับใจความ สำคัญ	จับใจความ สำคัญของ ประเด็นหลัก บอก รายละเอียด หรือแสดง ความคิดเห็น จากบทอ่านที่ อ่านได้ทั้งหมด	จับใจความ สำคัญของ ประเด็นหลัก บอก รายละเอียด หรือแสดง ความคิดเห็น จากบทอ่านที่ อ่านได้เกือบ ทั้งหมด	จับใจความ สำคัญของ ประเด็นหลัก บอก รายละเอียด หรือแสดง ความคิดเห็น จากบทอ่านที่ อ่านได้ บางส่วน	จับใจความ สำคัญของ ประเด็นหลัก บอก รายละเอียด หรือแสดง ความคิดเห็น จากบทอ่านที่ อ่านได้น้อย มากและไม่ ชัดเจน	2	8

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
การรู้ ความหมาย คำศัพท์	รู้และบอก ความหมาย ของคำและ ถ้อยคำในบท อ่านที่มี ความหมาย ชัดเจนโดยตรง ได้ทั้งหมด และ เมื่ออ่านพบ คำศัพท์ใหม่ สามารถเดา ความหมาย คำศัพท์จาก บริบทได้ ทั้งหมด	รู้และบอก ความหมาย ของคำและ ถ้อยคำในบท อ่านที่มี ความหมาย ชัดเจนโดยตรง ได้เกือบ ทั้งหมด และ เมื่ออ่านพบ คำศัพท์ใหม่ สามารถเดา ความหมาย คำศัพท์จาก บริบทได้เกือบ ทั้งหมด	รู้และบอก ความหมาย ของคำและ ถ้อยคำในบท อ่านที่มี ความหมาย ชัดเจนโดยตรง ส่วนใหญ่ได้ บางส่วน และ เมื่ออ่านพบ คำศัพท์ใหม่ สามารถเดา ความหมาย คำศัพท์จาก บริบทได้ เล็กน้อย	รู้และบอก ความหมาย ของคำและ ถ้อยคำในบท อ่านที่มี ความหมาย ชัดเจนโดยตรง ส่วนใหญ่ได้ น้อยมาก และเมื่ออ่าน พบคำศัพท์ ใหม่ สามารถ เดาความหมาย คำศัพท์จาก บริบทได้น้อย มาก	1	4
รวม					5	20

ระดับคุณภาพ คะแนน 18 – 20 หมายถึง ดีมาก
 คะแนน 14 – 17 หมายถึง ดี
 คะแนน 10 – 13 หมายถึง ปานกลาง
 คะแนน 0 – 9 หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนทักษะการพูดปฏิสัมพันธ์ (Spoken Interaction)

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
ความถูกต้อง	ออกเสียงคำศัพท์และประโยคได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียงออกเสียงเน้นหนักในคำ/ประโยคอย่างสมบูรณ์	ออกเสียงคำศัพท์และประโยคได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียงมีเสียงเน้นหนักในคำ/ประโยคเป็นส่วนใหญ่	ออกเสียงคำศัพท์และประโยคได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ขาดการออกเสียงเน้นหนัก	ออกเสียงคำ/ประโยคผิดหลักการออกเสียงทำให้สื่อสารไม่ได้	2	8
ความคล่องแคล่ว	สามารถดำเนินการสนทนา พูดโต้ตอบ แสดงความคิดเห็น อภิปราย ขอ และให้ข้อมูล และจบการสนทนา พูดต่อเนื่อง ไม่ติดขัด พูดชัดเจน ทำให้สื่อสารได้	สามารถดำเนินการสนทนา พูดโต้ตอบ แสดงความคิดเห็น อภิปราย ขอ และให้ข้อมูล และจบการสนทนา พูดตะกุกตะกักบ้าง แต่ยังพอสื่อสารได้	ดำเนินการสนทนา พูดโต้ตอบ แสดงความคิดเห็น อภิปราย ขอ และให้ข้อมูล และจบการสนทนา พูดเป็นคำ ๆ หยุดเป็นช่วงๆ เพื่อให้สื่อสารได้ไม่ชัดเจน	ไม่สามารถดำเนินการสนทนา พูดโต้ตอบ แสดงความคิดเห็น อภิปราย ขอ และให้ข้อมูล และจบการสนทนา พูดได้บางคำ ทำให้สื่อความหมายไม่ได้	2	8

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
การแสดง ท่าทาง/น้ำเสียง ประกอบการ พูด	แสดงท่าทาง และโต้ตอบต่อ ความรู้สึกและ ทัศนคติ และพูดด้วย น้ำเสียง เหมาะสมกับ กาลเทศะ	พูดด้วย น้ำเสียง เหมาะสมกับ กาลเทศะ แต่ไม่แสดง ท่าทางและ โต้ตอบต่อ ความรู้สึกและ ทัศนคติ	พูดเหมือนอ่าน ไม่เป็น ธรรมชาติขาด ความน่าสนใจ ไม่แสดง ท่าทางและ โต้ตอบต่อ ความรู้สึกและ ทัศนคติ	พูดได้น้อยมาก	1	4
รวม					5	20

แบบประเมินทักษะการพูดสื่อสาร (Spoken Production)

หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้

ชั้น ผู้ประเมิน วันที่

สิ่งที่ประเมิน

- ☐ การบรรยาย (Description)
- ☐ การโต้แย้ง (Arguing A Case)
- ☐ การนำเสนอ (Presentation)
- ☐ การสรุปความ (Summarizing)

[illegible]

ระดับคุณภาพ คะแนน 18 – 20 หมายถึง ดีมาก
 คะแนน 14 – 17 หมายถึง ดี
 คะแนน 10 – 13 หมายถึง ปานกลาง
 คะแนน 0 – 9 หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนทักษะการพูดสื่อสาร (Spoken Production)

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
ความถูกต้อง	ออกเสียง คำศัพท์และ ประโยคได้ ถูกต้องตาม หลักการออก เสียง ออกเสียงเน้น หนักในคำ/ ประโยคอย่าง สมบูรณ์	ออกเสียง คำศัพท์และ ประโยคได้ ถูกต้องตาม หลักการออก เสียงมีเสียง เน้นหนักในคำ/ ประโยคเป็น ส่วนใหญ่	ออกเสียง คำศัพท์และ ประโยคได้ ถูกต้องเป็น ส่วนใหญ่ ขาดการออก เสียงเน้นหนัก	ออกเสียงคำ/ ประโยคผิด หลักการออก เสียงทำให้ สื่อสารไม่ได้	2	8
ความ คล่องแคล่ว	สามารถพูด อธิบาย บรรยาย นำเสนอหรือ สรุปใจความ หลักได้ ต่อเนื่อง ไม่ติดขัด พูดชัดเจน ทำ ให้สื่อสารได้	สามารถพูด อธิบาย บรรยาย นำเสนอหรือ สรุปใจความ หลักได้ แต่ยัง พูด ตะกุกตะกัก บ้าง ยังพอสื่อสาร ได้	พูดอธิบาย บรรยาย นำเสนอหรือ สรุปใจความ หลักพูดเป็นคำ ๆ หยุดเป็น ช่วงๆ เพื่อให้ สื่อสารได้ไม่ ชัดเจน	ไม่สามารถพูด อธิบาย บรรยาย นำเสนอหรือ สรุปใจความ หลัก พูดได้ บางคำ ทำให้ สื่อ ความหมาย ไม่ได้	2	8

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
การแสดง ท่าทาง/น้ำเสียง ประกอบการ พูด	แสดงท่าทาง และโต้ตอบต่อ ความรู้สึกและ ทัศนคติ และพูดด้วย น้ำเสียง เหมาะสม	พูดด้วย น้ำเสียง เหมาะสม แต่ไม่แสดง ท่าทางและ โต้ตอบต่อ ความรู้สึกและ ทัศนคติ	พูดเหมือนอ่าน ไม่เป็น ธรรมชาติขาด ความน่าสนใจ ไม่แสดง ท่าทางและ โต้ตอบต่อ ความรู้สึกและ ทัศนคติ	พูดได้น้อยมาก	1	4
รวม					5	20

ระดับคุณภาพ คะแนน 18 – 20 หมายถึง ดีมาก
 คะแนน 14 – 17 หมายถึง ดี
 คะแนน 10 – 13 หมายถึง ปานกลาง
 คะแนน 0 – 9 หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนทักษะการเขียนปฏิสัมพันธ์ (Written Interaction)

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
การใช้ภาษา	การสะกดคำศัพท์ถูกต้อง การเลือกใช้คำตรงกับเนื้อหา ประโยคถูกต้อง มีเครื่องหมายวรรคตอนที่ต้อง	การสะกดคำศัพท์ผิดเล็กน้อย พอเดาความหมายได้ เขียนรูปประโยคผิด หลักไวยากรณ์เล็กน้อย เครื่องหมายวรรคตอนผิดเล็กน้อย	สะกดคำผิดมาก แต่พอเดา ความหมายได้ รูปประโยคผิดพลาดมาก เครื่องหมายวรรคตอนไม่ครบหรือไม่ถูกต้อง	สะกดคำผิดมาก เขียนรูปประโยคไม่ถูกต้อง ไม่มีเครื่องหมายวรรคตอน	3	12
เนื้อหา	มีรายละเอียดเนื้อหาตรงกับลักษณะที่กำหนดมากที่สุด	รายละเอียดของเนื้อหา มากแต่ยังไม่ครอบคลุมทั้งหมด	มีรายละเอียดของเนื้อหา น้อย	มีรายละเอียดของเนื้อหา น้อยมาก	2	8
รวม					5	20

ระดับคุณภาพ คะแนน 18 – 20 หมายถึง ดีมาก
 คะแนน 14 – 17 หมายถึง ดี
 คะแนน 10 – 13 หมายถึง ปานกลาง
 คะแนน 0 – 9 หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนทักษะกลยุทธ์การใช้ภาษา (Strategies)

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
การปฏิสัมพันธ์	สามารถขอและให้ผู้อื่นชี้แจงหรืออธิบายรายละเอียดหรือทบทวนคำพูดในสิ่งที่ผู้พูดได้กล่าวไว้เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้พูดและผู้ฟังมีความเข้าใจที่ตรงกันได้ถูกต้องและสม่ำเสมอ	สามารถขอและให้ผู้อื่นชี้แจงหรืออธิบายรายละเอียดหรือทบทวนคำพูดในสิ่งที่ผู้พูดได้กล่าวไว้เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้พูดและผู้ฟังมีความเข้าใจที่ตรงกันได้	สามารถขอและให้ผู้อื่นชี้แจงหรืออธิบายรายละเอียดหรือทบทวนคำพูดในสิ่งที่ผู้พูดได้กล่าวไว้เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้พูดและผู้ฟังมีความเข้าใจที่ตรงกันได้ แต่ยังมีบางประเด็นที่ยังไม่ถูกต้อง	ไม่สามารถขอและให้ผู้อื่นชี้แจงหรืออธิบายรายละเอียดหรือทบทวนคำพูดในสิ่งที่ผู้พูดได้กล่าวไว้เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้พูดและผู้ฟังมีความเข้าใจที่ตรงกัน	2	8
การเทียบเคียง	สามารถเลือกใช้คำศัพท์อื่นที่มีความหมายคล้ายคลึงกันเมื่อไม่สามารถนึกถึงคำศัพท์ได้ถูกต้องทั้งหมด รวมทั้งขอให้ผู้สนทนาช่วย	สามารถเลือกใช้คำศัพท์อื่นที่มีความหมายคล้ายคลึงกันเมื่อไม่สามารถนึกถึงคำศัพท์ได้เป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งขอให้ผู้สนทนาช่วยแก้ไขในสิ่ง	สามารถเลือกใช้คำศัพท์อื่นที่มีความหมายคล้ายคลึงกันเมื่อไม่สามารถนึกถึงคำศัพท์ได้บางส่วน รวมทั้งขอให้ผู้สนทนาช่วยแก้ไขในสิ่งที่ไม่ถูกต้องบางครั้ง	ไม่สามารถเลือกใช้คำศัพท์อื่นที่มีความหมายคล้ายคลึงกันเมื่อไม่สามารถนึกถึงคำศัพท์ได้ รวมทั้งขอให้ผู้สนทนาช่วยแก้ไขในสิ่ง	1	4

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
	แก้ไขในสิ่งที่ พูดไม่ถูกต้องอย่าง สม่ำเสมอ	ที่พูดไม่ถูก		ที่พูดไม่ถูก		
การแก้ไข ข้อบกพร่อง	สามารถขอ คำยืนยันว่า โครงสร้าง ประโยคที่ใช้ ถูกต้อง และ สามารถแก้ไข ข้อผิดพลาด พื้นฐาน บางอย่างได้ อย่างถูกต้อง ทั้งหมด	สามารถขอ คำยืนยันว่า โครงสร้าง ประโยคที่ใช้ ถูกต้อง และ สามารถแก้ไข ข้อผิดพลาด พื้นฐาน บางอย่างได้ อย่างถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	สามารถขอ คำยืนยันว่า โครงสร้าง ประโยคที่ใช้ ถูกต้อง และ สามารถแก้ไข ข้อผิดพลาด พื้นฐาน บางอย่างได้ อย่างถูกต้อง บางส่วน	สามารถขอ คำยืนยันว่า โครงสร้าง ประโยคที่ใช้ ถูกต้อง แต่ยังไม่ สามารถ แก้ไข ข้อผิดพลาด พื้นฐาน บางอย่างได้	2	8
	รวม				5	20

ระดับคุณภาพ คะแนน 20 – 24 หมายถึง ดีมาก

คะแนน 16 – 19 หมายถึง ดี

คะแนน 12 – 15 หมายถึง ปานกลาง

คะแนน 0 – 11 หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนทักษะคุณภาพภาษา (Language Quality)

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
ขอบข่ายของ คำศัพท์	รู้คำศัพท์ เพียงพอใน การพูดคุย	รู้คำศัพท์ส่วน ใหญ่ที่ใช้ใน การพูดคุย	รู้คำศัพท์ บางส่วนที่ใช้ ในการพูดคุย	รู้คำศัพท์น้อยไม่ สามารถทำให้ เกิดในการพูดคุย	1	4
ความแม่นยำ	ทำให้บุคคลอื่น เข้าใจใน ประเด็นที่ สำคัญที่สุดที่ ต้องการจะ สื่อความได้ ทันที	ทำให้บุคคล อื่นเข้าใจใน ประเด็นที่ สำคัญที่สุดที่ ต้องการจะ สื่อความได้ แต่ต้องใช้เวลา อธิบาย เพิ่มเติม	ทำให้บุคคล อื่นเข้าใจใน ประเด็นที่ สำคัญที่สุดที่ ต้องการจะ สื่อความได้ น้อยและไม่ ชัดเจน	ไม่สามารถทำให้ บุคคลอื่นเข้าใจ ในประเด็นที่ สำคัญที่สุดที่ ต้องการจะสื่อ ความ	1	4
การเชื่อมโยง และความคิด	สามารถ เชื่อมโยงกลุ่ม วลีให้เป็น ประเด็นที่มี ความเชื่อมโยง ตามลำดับได้ อย่างถูกต้อง	สามารถ เชื่อมโยงกลุ่ม วลีให้เป็น ประเด็นที่มี ความเชื่อมโยง ตามลำดับได้ แต่ยังมี ข้อผิดพลาด อยู่บ้าง เล็กน้อย	สามารถ เชื่อมโยงกลุ่ม วลีให้เป็น ประเด็นที่มี ความ เชื่อมโยง ตามลำดับได้ น้อยและไม่ ชัดเจน	ไม่สามารถ เชื่อมโยงกลุ่มวลี ให้เป็นประเด็นที่ มีความเชื่อมโยง ตามลำดับได้	1	4
ความถูกต้อง	สามารถ ปฏิบัติตนได้ เหมาะสมกับ กาลเทศะ	สามารถ ปฏิบัติตนได้ กับกาลเทศะ ส่วนใหญ่	สามารถ ปฏิบัติตนได้ กับกาลเทศะ บางครั้ง	สามารถปฏิบัติ ตนได้กับ กาลเทศะน้อย ครั้ง	1	4

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
ความ คล่องแคล่ว	ดำเนินการ สนทนาได้ อย่างต่อเนื่อง	ดำเนินการ สนทนาได้ อย่างต่อเนื่อง แต่บางครั้ง ต้องหยุดคิด และแก้ไขสิ่งที่ กำลังสนทนา	ดำเนินการ สนทนาอย่างขาด ความเนื่อง	ไม่สามารถ ดำเนินการ สนทนาได้	1	4
ภาษาศาสตร์ สังคม	ใช้สำนวนใน ชีวิตประจำ วันได้อย่าง สุภาพและ เหมาะสมกับ กาลเทศะ อย่าง สม่ำเสมอ	ใช้สำนวนใน ชีวิตประจำ วันได้อย่าง สุภาพและ เหมาะสมกับ กาลเทศะ บ่อยครั้ง	ใช้สำนวนใน ชีวิตประจำ วันได้อย่าง สุภาพและ เหมาะสมกับ กาลเทศะ บางครั้ง	ใช้สำนวนในชีวิต ประจำ วันได้อย่างสุภาพ และเหมาะสมกับ กาลเทศะน้อย ครั้ง	1	4
รวม					6	24

ระดับคุณภาพ คะแนน 13 – 16 หมายถึง ดีมาก

คะแนน 9 – 12 หมายถึง ดี

คะแนน 5 – 8 หมายถึง ปานกลาง

คะแนน 0 – 4 หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนซอฟต์แวร์สก็ล (Soft Skills) ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
การมี ปฏิสัมพันธ์ทาง สังคม	ผู้เรียนร่วมมือใน การทำงานกับ ผู้อื่นและมี ปฏิสัมพันธ์ทาง สังคม แสดงออก ถึงการยอมรับ ให้ เกียรติ และรับฟัง ความคิดเห็นของ ผู้อื่น	ผู้เรียนร่วมมือใน การทำงานกับผู้อื่น และมีปฏิสัมพันธ์ ทางสังคม แต่ขาด การแสดงออกถึง การยอมรับ ให้ เกียรติ และรับฟัง ความคิดเห็นของ ผู้อื่น	ผู้เรียนร่วมมือใน การทำงานกับผู้อื่น แต่ยังขาด ปฏิสัมพันธ์ทาง สังคม และขาดการ แสดงออกถึงการ ยอมรับ ให้เกียรติ และรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น	ผู้เรียนไม่ให้ความ ร่วมมือในการทำงาน กับผู้อื่น ขาด ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และขาดการ แสดงออกถึงการ ยอมรับ ให้เกียรติ และรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น
การปรับตัวได้ อย่างเหมาะสม และยืดหยุ่นใน การทำงาน	ผู้เรียนสามารถ ปรับตัวให้เข้ากับ บุคคลและ สภาพแวดล้อม ปรับเปลี่ยน รูปแบบการ ทำงานของตนเอง ให้เข้ากับแนว ทางการทำงาน ของกลุ่มได้	ผู้เรียนสามารถ ปรับตัวให้เข้ากับ บุคคลและ สภาพแวดล้อม ปรับเปลี่ยนรูปแบบ การทำงานของ ตนเอง แต่ยังไม่เข้า กับแนวทางการ ทำงานของกลุ่มได้	ผู้เรียนสามารถ ปรับตัวให้เข้ากับ บุคคลและ สภาพแวดล้อม แต่ ยังไม่สามารถ ปรับเปลี่ยนรูปแบบ การทำงานของ ตนเอง และยังไม่ เข้ากับแนวทางการ ทำงานของกลุ่มได้	ผู้เรียนไม่สามารถ ปรับตัวให้เข้ากับ บุคคลและ สภาพแวดล้อม ไม่ สามารถปรับเปลี่ยน รูปแบบการทำงาน ของตนเอง และยังไม่ เข้ากับแนวทางการ ทำงานของกลุ่มได้

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
การมีความ รับผิดชอบต่อ สังคม	ผู้เรียนสามารถ ปฏิบัติตามกฎ หรือมติของกลุ่ม ด้วยการยอมรับ พยายามทำหน้าที่ ของตนที่ได้รับ มอบหมายให้ดี ที่สุด และยอมรับ สิ่งที่เกิดขึ้นจาก การกระทำของ กลุ่ม	ผู้เรียนสามารถ ปฏิบัติตามกฎหรือ มติของกลุ่มด้วย การยอมรับ พยายามทำหน้าที่ ของตนที่ได้รับ มอบหมายให้ดี ที่สุด แต่ขาดการ ยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้น จากการกระทำ ของกลุ่ม	ผู้เรียนสามารถ ปฏิบัติตามกฎหรือ มติของกลุ่มด้วย การยอมรับ แต่ ขาดการพยายาม ทำหน้าที่ของตนที่ ได้รับมอบหมายให้ ดีที่สุด และขาด การยอมรับสิ่งที่ เกิดขึ้นจากการ กระทำของกลุ่ม	ผู้เรียนไม่สามารถ ปฏิบัติตามกฎหรือ มติของกลุ่มด้วยการ ยอมรับ ขาดการ พยายามทำหน้าที่ ของตนที่ได้รับ มอบหมายให้ดีที่สุด และขาดการยอมรับ สิ่งที่เกิดขึ้นจากการ กระทำของกลุ่ม
การมี มนุษยสัมพันธ์ ที่ดี	ผู้เรียนโต้ตอบและ ตอบสนองต่อกัน และกัน สามารถ ควบคุมพฤติกรรม ของตนเอง รู้จัก วิธีการสื่อสารที่ เหมาะสมตาม กาลเทศะ	ผู้เรียนโต้ตอบและ ตอบสนองต่อกัน และกัน สามารถ ควบคุมพฤติกรรม ของตนเอง แต่ขาด การสื่อสารที่ เหมาะสมตาม กาลเทศะ	ผู้เรียนโต้ตอบและ ตอบสนองต่อกัน และกัน แต่ไม่ สามารถควบคุม พฤติกรรมของ ตนเอง และขาด การสื่อสารที่ เหมาะสมตาม กาลเทศะ	ผู้เรียนไม่โต้ตอบและ ตอบสนองต่อกันและ กัน ไม่สามารถ ควบคุมพฤติกรรม ของตนเอง และขาด การสื่อสารที่ เหมาะสมตาม กาลเทศะ

ระดับคุณภาพ คะแนน 13 – 16 หมายถึง ดีมาก

คะแนน 9 – 12 หมายถึง ดี

คะแนน 5 – 8 หมายถึง ปานกลาง

คะแนน 0 – 4 หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนซอฟต์แวร์ (Soft Skills) ด้านทักษะการแก้ปัญหา

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
การวิเคราะห์ สถานการณ์	ผู้เรียนสามารถระบุสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วน รวมถึงการวางแผนหาวิธีการจัดการเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	ผู้เรียนสามารถระบุสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วน แต่การวางแผนหาวิธีการจัดการยังขาดความชัดเจนที่ให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	ผู้เรียนสามารถระบุสถานการณ์ที่เกิดขึ้น แต่ยังไม่สามารถจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนและการวางแผนหาวิธีการจัดการยังขาดความชัดเจนที่ให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	ผู้เรียนไม่สามารถระบุสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่สามารถจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วน และการวางแผนหาวิธีการจัดการยังขาดความชัดเจนที่ให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
การคิดเชิง ระบบ	ผู้เรียนสามารถคิดแบบองค์รวมของแบบแผนหรือโครงสร้างในลักษณะเป็นเครือข่ายลำดับชั้นอย่างมีปฏิสัมพันธ์ที่ทุกส่วนมีการเชื่อมต่อกันทั้งโดยตรงและโดยอ้อม	ผู้เรียนสามารถคิดแบบองค์รวมของแบบแผนหรือโครงสร้างในลักษณะเป็นเครือข่ายลำดับชั้นอย่างมีปฏิสัมพันธ์ แต่ยังขาดการเชื่อมต่อกันทั้งโดยตรงและโดยอ้อม	ผู้เรียนสามารถคิดแบบองค์รวมของแบบแผนหรือโครงสร้าง แต่ยังไม่เป็นเครือข่ายลำดับชั้นอย่างมีปฏิสัมพันธ์และขาดการเชื่อมต่อกันทั้งโดยตรงและโดยอ้อม	ผู้เรียนไม่สามารถคิดแบบองค์รวมของแบบแผนหรือโครงสร้าง ไม่เป็นเครือข่ายลำดับชั้นอย่างมีปฏิสัมพันธ์ และขาดการเชื่อมต่อกันทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
การแสวงหา วิธีการแก้ไข อย่าง สร้างสรรค์	ผู้เรียนสามารถ ประมวลวิธีการ แก้ไขปัญหาคด้วย วิธีการใหม่ที่ แตกต่างไปจากเดิม บูรณาการกับ ความคิดที่แปลก ใหม่หรือความคิดที่ มีอยู่เดิมได้	ผู้เรียนสามารถ ประมวลวิธีการ แก้ไขปัญหาคด้วย วิธีการใหม่ที่ แตกต่างไปจากเดิม แต่ยังขาดการ บูรณาการกับ ความคิดที่แปลก ใหม่หรือความคิดที่ มีอยู่เดิม	ผู้เรียนสามารถ ประมวลวิธีการ แก้ไขปัญหาคได้ แต่วิธีการยังไม่ แตกต่างไปจาก เดิม และยังขาด การ บูรณาการ กับความคิดที่ แปลกใหม่หรือ ความคิดที่มีอยู่ เดิม	ผู้เรียนไม่สามารถ ประมวลวิธีการ แก้ไขปัญหาคได้ วิธีการใหม่ที่ แตกต่างไปจากเดิม ยังไม่แตกต่างไป จากเดิม และไม่ สามารถบูรณาการ กับความคิดที่แปลก ใหม่หรือความคิดที่ มีอยู่เดิม
การปรับตัว หรือยืดหยุ่น ตาม สถานการณ์	ผู้เรียนสามารถ แก้ไขปัญหาคได้ หลากหลาย ไม่ยึด ติดกับรูปแบบเดิม ปรับเปลี่ยนแนวคิด ให้สอดคล้องกับ การแก้ไขปัญหาค หรือสถานการณ์	ผู้เรียนสามารถ แก้ไขปัญหาคได้ หลากหลาย ไม่ยึด ติดกับรูปแบบเดิม แต่ยังไม่สามารถ ปรับเปลี่ยนแนวคิด ให้สอดคล้องกับการ แก้ไขปัญหาคหรือ สถานการณ์	ผู้เรียนสามารถ แก้ไขปัญหาคได้ หลากหลาย แต่ยัง ยึดติดกับรูป แบบเดิม และยังไม่ สามารถ ปรับเปลี่ยน แนวคิดให้ สอดคล้องกับการ แก้ไขปัญหาคหรือ สถานการณ์	ผู้เรียนไม่สามารถ แก้ไขปัญหาคได้ หลากหลาย ยังยึด ติดกับรูปแบบเดิม และไม่สามารถ ปรับเปลี่ยนแนวคิด ให้สอดคล้องกับ การแก้ไขปัญหาค หรือสถานการณ์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	รณชิต อภัยวาทีน
วัน เดือน ปี เกิด	16 กุมภาพันธ์ 2531
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงใหม่
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2561 ศษ.ม. (การสอนและเทคโนโลยีการเรียนรู้), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่ พ.ศ. 2556 ป. บัณฑิต (วิชาชีพครู), มหาวิทยาลัยพาร์อิสเทอร์น, เชียงใหม่ พ.ศ. 2553 ศศ.บ. (ภาษาฝรั่งเศส), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่
ที่อยู่ปัจจุบัน	44/3 หมู่ที่ 4 ตำบลห้วยทราย อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
ผลงานตีพิมพ์	รณชิต อภัยวาทีน. (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์). ความต้องการจำเป็นสำหรับการส่งเสริมซอฟต์แวร์สกรีนของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนสังกัด คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่, วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย วิทยาเขตแพร่, 10(1) รณชิต อภัยวาทีน. (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์). การพัฒนารูปแบบ การเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการทางสังคม เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและซอฟต์แวร์สกรีนของผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ. วารสารศรีปทุม ปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 24(1).